

විනයපිටක විනයවිනිච්ඡයා

ධම්මවිචය

පටුන

ගන්ථාරම්භකථා.....	1
භික්ඛුවිභච්ඡගො.....	1
පාරාජිකකථා	1
පට්ඨපාරාජිකකථා.....	1
දුතියපාරාජිකකථා	4
තතියපාරාජිකකථා	25
චතුත්ථපාරාජිකකථා	31
සඬ්ඝාදිසෙසකථා	33
කායසංසග්ගකථා.....	36
අනියතකථා	55
නිස්සග්ගියකථා	56
පාවිත්තියකථා	90
පාට්ඨෙසනීයකථා	184
සෙබ්බියකථා.....	188
භික්ඛුනිවිභච්ඡගො	200
පාරාජිකකථා	200
සඬ්ඝාදිසෙසකථා	204
නිස්සග්ගියකථා	213
පාවිත්තියකථා	216
පාට්ඨෙසනීයකථා	249
සෙබ්බියකථා.....	343

“ධම්මා සුතා ධාතා චචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පච්චිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සූත්තං; මජ්ඣිම නිකායෝ, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - හික්බු ධම්මවිහාරි

(ජව්ව සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

විනයවිනිවිජයෝ

ගන්ථාරම්භකථා

1.

වන්දිත්වා සිරසා සෙට්ඨං, බුද්ධමජ්ජපටිපුග්ගලං;
භවාභාවකරං ධම්මං, ගණඤ්චෙව නිරඬ්ගණං.

2.

භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, භික්ඛුනීනාය සමාභිතො;
පවක්ඛාමි සමාසෙන, විනයස්සවිනිවිජයං.

3.

අනාකුලමසංකිණ්ණං, මධුරත්ථපදක්කමං;
පටුභාවකරං එතං, පරමං විනයක්කමෙ.

4.

අපාරං ඔතරන්තානං, සාරං විනයසාගරං;
භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, නාවාභූතං මනොරමං.

5.

තස්මා විනයනූපායං, විනයස්සවිනිවිජයං;
අවික්ඛිත්තෙන විත්තෙන, වදතො මෙ නිබ්බාධට.

භික්ඛුවිහඩගෝ

පාරාජිකකථා

පට්ඨපාරාජිකකථා

6.

තිව්ඨෙ තිලමත්තමිපි, මග්ගෙ සෙවනචෙතනො;
අඬ්ගජාතං පච්චෙසන්තො, අල්ලොකාසෙ පරාජිතො.

7.

පච්චෙසනං පට්ඨං වා, ඨිතමුද්ධරණමිපි වා;
සසික්ඛො සාදියන්තො සො, යපෙත්වා කිරියං චුතො.

8.

සන්ථතෙනඬ්ගජාතෙන, සන්ථතං වා අසන්ථතං;
මග්ගං පන පච්චෙසන්තො, තථෙවාසන්ථතෙන ව.

9.

උපාදින්නෙනුපාදින්නෙ, අනුපාදින්නකෙන වා;
සට්ඨිතෙ අනුපාදින්නෙ, සචෙ සාදියතෙත්ථ සො.

10.

හොති පාරාජිකක්ඛෙත්තෙ, පට්ටියෙ තු පරාජිතො;
ඛෙත්තෙ පුල්ලච්චයං තස්ස, දුක්ඛටඤ්ච විනිද්දිසෙ.

11.

මතෙ අක්ඛායිතෙ වාපි, යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙපි ව;
මෙටුනං පටිසෙවන්තො, හොති පාරාජිකො නරො.

12.

යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙ වාපි, උපඩ්ඨක්ඛායිතෙපි ව;
හොති පුල්ලච්චයාපත්ති, සෙසෙ ආපත්ති දුක්ඛටං.

13.

නිමිත්තමත්තං සෙසෙත්වා, ඛායිතෙපි සරීරකෙ;
නිමිත්තෙ මෙටුනං තස්මිං, සෙවතොපි පරාජයො.

14.

උද්ධුමාතාදිසම්පත්තෙ, සබ්බත්ථාපි ව දුක්ඛටං;
ඛායිතාක්ඛායිතං නාම, සබ්බං මතසරීරකෙ.

15.

ඡින්නිත්වා පන තච්ඡෙත්වා, නිමිත්තූප්පාටිතෙ පන;
චණ්ඩඛිඛෙපතො තස්මිං, සෙවං පුල්ලච්චයං ඵ්ථසෙ.

16.

තතො මෙටුනරාගෙන, පතිතාය නිමිත්තතො;
තායං උපක්කමන්තස්ස, දුක්ඛටං මංසපෙසියං.

17.

නබ්බිට්ඨිප්පමාණෙපි, මංසෙ න්භාරුමිහි වා සති;
මෙටුනං පටිසෙවන්තො, ජීවමානෙ පරාජිතො.

18.

කණ්ණච්ඡිද්දක්ඛිනාසාසු, වත්ථිකොසෙ චණ්ණසු වා;
අඩ්ඨගජාතං පචෙසෙත්තො, රාගා පුල්ලච්චයං ඵ්ථසෙ.

19.

අචසෙසසරීරස්මිං, උපකච්ඡුරුකාදිසු;
වසා මෙටුනරාගස්ස, සෙවමානස්ස දුක්ඛටං.

20.

අස්සගොමහිසාදීනං, ඔට්ඨගදුහදන්තිනං;
නාසාසු වත්ථිකොසෙසු, සෙවං පුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

21.

තථා සබ්බතිරච්ඡානං, අක්ඛිකණ්ණවණෙසුපි;
අවසෙසසරීරෙසු, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

22.

තෙසං අල්ලසරීරෙසු, මතානං සෙවතො පන;
තිව්ධාපි සියාපත්ති, ඛෙත්තස්මිං තිව්ධෙ සති.

23.

බහි මෙථුනරාගෙන, නිමිත්තං ඉත්ථියා පන;
නිමිත්තෙන ජුපන්තස්ස, තස්ස පුල්ලච්චයං සියා.

24.

කායසංසග්ගරාගෙන, නිමිත්තෙන මුඛෙන වා;
නිමිත්තං ඉත්ථියා තස්ස, ජුපතො ගරුකං සියා.

25.

තථෙවොහයරාගෙන, නිමිත්තං පුරිසස්සපි;
නිමිත්තෙන ජුපන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

26.

නිමිත්තෙන නිමිත්තං තු, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
පුල්ලච්චයං ජුපන්තස්ස, හොති මෙථුනරාගතො.

27.

කායසංසග්ගරාගෙන, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
නිමිත්තෙන නිමිත්තස්ස, ජුපතෙ දුක්කටං මතං.

28.

අඬ්ඨගජාතං පච්චෙසෙත්වා, තමාවට්ටකතෙ මුඛෙ;
තත්ථාකාසගතං කත්වා, නීහරන්තස්ස දුක්කටං.

29.

තථා චතුහි පස්සෙහි, ඉත්ථියා හෙට්ඨිමත්තලං;
අජුපන්තං පච්චෙසෙත්වා, නීහරන්තස්ස දුක්කටං.

30.

උප්පාටිතොට්ඨමංසෙසු, බහි නික්ඛන්තකෙසු වා;

දත්තෙසු වායමන්තස්ස, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

31.

අට්ඨිසඤ්චට්ඨනං කත්වා, මග්ගෙ දුට්ඨරාගතො;
සුක්කෙ මුත්තෙපි වාමුත්තෙ, වායමන්තස්ස දුක්කටං.

32.

ඉත්ථිං මෙථුනරාගෙන, ආලිඬගන්තස්ස දුක්කටං;
හත්ථග්ගාහපරාමාස-චුම්බනාදීස්වයං නයො.

33.

අපදෙ අභයො මච්ඡා, කපොතා ද්විපදෙපි ව;
ගොධා චතුප්පදෙ හෙට්ඨා, චත්ථු පාරාජිකස්සිමෙ.

34.

සෙවෙනුකාමතාවිත්තං, මග්ගෙ මග්ගප්පවෙසනං;
ඉදමඬගද්වයං චුත්තං, පයමන්තිමචත්ථුනො.

35.

දුක්කටං පයමස්සෙව, සාමන්තමිති වණ්ණිතං;
සෙසානං පන තිණ්ණමපි, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

36.

“අනාපත්තී”ති ඤාතඛිං, අජානන්තස්ස හික්ඛුනො;
තට්ඨවාසාදියන්තස්ස, ජානන්තස්සාදිකම්මිනො.

37.

විනයෙ අනුසුපරමෙ පරමෙ;
සුජනස්ස සුඛානයනෙ නයනෙ;
පටු හොති පධානරතො න රතො;
ඉධ යො පන සාරමතෙ රමතෙ.

38.

ඉමං හිතවිභාවනං භාවනං;
අවෙදි සුරසම්භවං සම්භවං;
ස මාරඛලිසාසනෙ සාසනෙ;
සමො භවතුපාලිනා පාලිනා.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ පයමපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

දුතියපාරාජිකකථා

39.

ආදියන්තො හරන්තොව-හරන්තො ඉරියාපථං;
විකොපෙන්තො තථා යානා, වාවෙන්තොපි පරාජිතො.

40.

තත්ථ නානෙකභණ්ඩානං, පඤ්චකානං වසා පන;
අවහාරා දසෙවෙනෙ, විඤ්ඤාතඛිබ්බා විභාවිනා.

41.

සාහත්ථාණත්තිකො වෙව, නිස්සග්ගො අත්ථසාධකො;
ධුරනික්ඛෙපනඤ්චාති, ඉදං සාහත්ථපඤ්චකං.

42.

පුබ්බසහපයොගො ව, සංවිදාහරණමිපි ව;
සඬකෙතකම්මං නෙමිත්තං, පුබ්බයොගාදිපඤ්චකං.

43.

ථෙය්‍යපසය්‍යහපරිකප්ප-පටිච්ඡන්තකුසාදිකා;
අවහාරා ඉමෙ පඤ්ච, වෙදිතඛිබ්බාව විඤ්ඤානා.

44.

චත්ථුකාලග්ගදෙසෙ ව, පරිභොගඤ්ච පඤ්චපි;
ඤ්ඤා ඵතානි කාතඛිබ්බො, පණ්ඩිතෙන විනිවිඡයො.

45.

දුතියං වාපි කුද්දාලං, පිටකං පරියෙසතො;
ගච්ඡතො ථෙය්‍යවිත්තෙන, දුක්කටං පුබ්බයොගතො.

46.

තත්ථජාතකකට්ඨං වා, ලතං වා ඡිත්ථතො පන;
දුක්කටං උභයත්ථාපි, චුත්තං සහපයොගතො.

47.

පථවිං බණතො වාපි, බ්‍රහ්මතො පංසුමෙව වා;
ආමසන්තස්ස වා කුමිහිං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

48.

මුඛෙ පාසං පවෙසෙත්වා, බාණුකෙ බද්ධකුමිහියා;
බන්ධනානං වසා ඤෙය්‍යො, යානහෙදො විජානතා.

49.

ද්වෙ යානානි පනෙකස්මිං, බාණුකෙ බද්ධකුමිහියා;
චලයං රුක්ඛමූලස්මිං, පවෙසෙත්වා කතාය වා.

50.

උද්ධරන්තස්ස බාණුං වා, ඡන්දනො සඬ්ඛලිමපි වා;
ථුල්ලච්චයං තතො කුමහිං, යානා වාවෙති වෙ වුතො.

51.

පයමං පන කුමහිං වා, උද්ධරිත්වා තථා පුන;
යානා වාවෙති බාණුං වා, සඬ්ඛලිං වාපි සො නයො.

52.

ඉතො විතො ව සංසන්තො, මුලෙ සාරෙති රක්ඛති;
චලයං බෙගතං තත්ථ, කරොන්තොව පරාජිතො.

53.

ජාතං ඡන්දති වෙ රුක්ඛං, දුක්ඛං කුමහිමත්ථකෙ;
සමීපෙ ඡන්දනො තස්ස, පාවිත්තියමතත්ථජං.

54.

අන්තොකුමහිගතං භණ්ඩං, එන්දාපෙති සවෙ පන;
අපබ්‍රාහෙති තත්ථෙව, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

55.

හරන්තො කුමහියා භණ්ඩං, මුට්ඨිං ඡන්දති අත්තනො;
භාජනෙ වා ගතං කත්වා, හොති භික්ඛු පරාජිතො.

56.

භාරං වා පන පාමඩගං, සුත්තාරුළ්භං තු කුමහියා;
එන්දාපෙති යථාවත්ථුං, යානා වාවෙති වෙ වුතො.

57.

සජ්ජිආදීසු යං කිඤ්චි, පිවතො පාදපුරණං;
එකෙනෙව පයොගෙන, පිතමත්තෙ පරාජයො.

58.

කත්වාච ධුරනික්ඛෙපං, පිවන්තස්ස පුනඡ්ඡුතං;
සකලමිපි ව තං කුමහිං, පිවතො න පරාජයො.

59.

සවෙ බිපති යං කිඤ්චි, භණ්ඩකං තෙලකුමහියං;
තං පාදග්ගනකං තෙලං, ධුවං පිවති තාවදෙ.

60.

භත්ථතො මුත්තමත්තෙව, ථෙය්‍යවිත්තො විනස්සති;

ආවිඤ්ඤාපත්වාපි වා කුමහිං, තෙලං ගාලෙති වෙ තථා.

61.

තෙලස්සාකිරණං ඤාත්වා, බිත්තං රිත්තාය කුමහියා;
පීතං තෙලඤ්ච තං භණ්ඩං, උද්ධරන්තොව ධංසිතො.

62.

තත්ථෙව භින්දතො තෙලං, ඡඩ්ඛෙන්තස්ස තථෙව ච;
කාපෙන්තස්ස අභොගං වා, කරොන්තස්ස ච දුක්කටං.

භූමට්ඨකථා.

63.

යපිතං පත්ථරිත්වා ච, සාටකත්ථරණාදිකං;
වෙයෙත්වා උද්ධරන්තස්ස, මුත්තෙ යානා පරාභවො.

64.

ඔරිමන්තෙන වා ථූට්ඨ-මොකාසං පාරිමන්තො;
පාරාජිකමතික්කන්තෙ, කඩ්ඞතො උජුකම්පි වා.

ථලට්ඨකථා.

65.

පුරතො මුඛතුණ්ඩඤ්ච, කලාපග්ගඤ්ච පච්ඡතො;
ද්විසු පස්සෙසු පක්ඛන්තො, හෙට්ඨා පාදනඛා තථා.

66.

උද්ධඤ්චාපි සිඛග්ගන්ති, ගගනෙ ගච්ඡතො පන;
මොරස්ස ඡ පරිච්ඡෙදා, වෙදිතඛ්ඛා විභාවිනා.

67.

භික්ඛු “සස්සාමිකං මොරං, ගහෙස්සාමී”ති බෙගතං;
භත්ථං වාපි පසාරෙති, පුරතො වාස්ස තිට්ඨති.

68.

මොරොපි ගගනෙ පක්ඛෙ, වාරෙති න ච ගච්ඡති;
දුක්කටං ගමනච්ඡෙදෙ, ආමසන්තස්ස වෙව තං.

69.

යානා මොරමමොචෙන්තො, එන්දාපෙති සවෙ පන;
එවං එන්දාපතෙ තස්ස, පුල්ලච්චයමුදිරිතං.

70.

අග්ගහෙත්වා ගහෙත්වා වා, හත්ථෙන පන අත්තනො;
යානා වාවෙති වෙ මොරං, සයං යානා වුතො සියා.

71.

ඵට්ඨොකාසං මුඛග්ගෙන, කලාපග්ගෙන වා පන;
කලාපග්ගෙන වා ඵට්ඨං, මුඛතුණ්ඨෙන භික්ඛු වෙ.

72.

අතික්කාමෙය්‍ය යො මොරං, යානා වාවෙති නාම සො;
එසෙව ච නයො පාද-සිඛාපක්ඛෙසු දීපිතො.

73.

ගගනෙ පන ගච්ඡන්තො, කරෙ මොරො නිලීයති;
තං කරෙනෙව වාරෙන්තො, එන්දාපෙතීති වුවිච්ඡි.

74.

සවෙ ගණ්හාති තං මොරං, ඉතරෙන කරෙන සො;
වාචිතත්තා පන යානා, භික්ඛු යානා වුතො සියා.

75.

ඉතරං පන මොරස්ස, උපනෙති සවෙ කරං;
න දොසො තත්ථ උඬ්ඨෙත්වා, සයමෙව නිලීයති.

76.

දිස්වා අඬ්ඨගෙ නිලීනං තං, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගච්ඡතො;
පාදෙ ථුල්ලච්චයං හොති, දුතියෙ ච පරාජයො.

77.

භූමියං ධීතමොරස්ස, තීණි යානානි පණ්ඨිතො;
පාදානඤ්ච කලාපස්ස, වසෙන පරිදීපයෙ.

78.

තතො කෙසග්ගමත්තම්පි, මොරං පථවිතො පන;
හොති පාරාජිකං තස්ස, උක්ඛිපන්තස්ස භික්ඛුතො.

79.

ඡිජ්ජමානං සුවණ්ණාදිං, පත්තෙ පතති වෙ පන;
හත්ථෙන උද්ධරන්තස්ස, තස්ස පාරාජිකං සියා.

80.

සවෙ අනුද්ධරිත්වාච, ථෙය්‍යචිත්තෙන ගච්ඡති;
දුතියෙ පදවාරස්මිං, පාරාජිකමුදිරයෙ.

81.

එසෙව ව නයො ඤෙය්‍යො, හත්ථෙ වත්ථෙව මත්ථකෙ;
තං තං තස්ස භවෙ යානං, යත්ථ යත්ථ පතිට්ඨිතං.

ආකාසට්ඨකථා.

82.

ථෙය්‍යවිත්තෙන යං කිඤ්චි, මඤ්චපිඨාදිසුට්ඨිතං;
ආමාසමිපි අනාමාසං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

83.

සංහරිත්වා සචෙ වංසෙ, යපිතං භොති වීවරං;
කත්වා පුනොරතො භොගං, තථා අන්තඤ්ච පාරතො.

84.

වීවරෙන පුට්ඨොකාසො, යානං තස්ස පචුච්චති;
න තු වීවරවංසො සො, භොතීති සකලො මතො.

85.

ඔරිමන්තෙන ඔකාසං, පුට්ඨං තමිතරෙන වා;
ඉතරෙනපි වා පුට්ඨං, ඔරිමන්තෙන වා සුත.

86.

දක්ඛිණන්තෙන පුට්ඨං වා, වාමන්තෙනිතරෙන වා;
වාමන්තෙන පුට්ඨට්ඨානං, අතික්කාමයතො චුති.

87.

උද්ධං වා උක්ඛිපන්තස්ස, වීවරං පන වංසතො;
කෙසග්ගමත්තෙ උක්ඛිත්තෙ, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

88.

රජ්ජකෙන ව ඛන්ධිත්වා, යපිතං පන වීවරං;
ථුල්ලච්චයං විමොචෙන්තො, මුත්තෙ පාරාජිකං ථුසෙ.

89.

වෙයෙත්වා යපිතං වංසෙ, නිබ්බෙයෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
වලයං ඡින්නො වාපි, මොචෙන්තස්සප්‍යයං නයො.

90.

වීවරස්ස පසාරත්වා, යපිතස්ස භි වංසකෙ;
සංහරිත්වා තු නික්ඛිත්තෙ, වීවරෙ විය නිව්ජයො.

91.

සික්කාය පක්ඛිපිත්වා යං, ලග්ගිතං හොති භණ්ඩකං;
සික්කානො තං භරන්තො වා, සහ සික්කාය වා චුතො.

92.

කුන්තාදිං නාගදන්තෙසු, ධීතෙසු පටිපාටියා;
අග්ගෙ වා පන බුන්දෙ වා, ගහෙත්වා පරිකඩ්ඪතො.

93.

පාරාජිකං චුට්ඨොකාසං, අතික්කාමයතො සියා;
උජුකං උක්ඛිපන්තස්ස, කෙසග්ගෙන පරාජයො.

94.

පාකාරාභිමුඛො යත්වා, ආකඩ්ඪති සචෙ පන;
ඔරිමන්තචුට්ඨොකාස-මිතරන්තච්චයෙ චුතො.

95.

තථෙව පරතො තස්ස, පෙල්ලෙන්තස්සාපි භික්ඛුනො;
භිත්තිං පන ච නිස්සාය, යපිතෙපි අයං නයො.

96.

වාලෙන්තස්ස ච තාලස්ස, එලං චත්ථු භි පුරති;
යෙනස්ස ඛන්ධනා මුත්තෙ, තස්මිං පාරාජිකං භවෙ.

97.

පිණ්ඩිං ඡින්දති තාලස්ස, සචෙ පාරාජිකං සියා;
එසෙව ච නයො සෙස-රුක්ඛපුප්ඵළෙසුපි.

වෙහාසට්ඨකථා.

98.

ගච්ඡතො භි නිධිට්ඨානං, පදවාරෙන දුක්කටං;
උදකෙ පන ගම්භීරෙ, තථා නිමුජ්ජනාදිසු.

99.

තත්ථජාතකපුප්ඵෙසු, යෙන පුප්ඵෙන පුරති;
චත්ථු තං ඡින්දතො පුප්ඵං, තස්ස පාරාජිකං වදෙ.

100.

එකනාලස්ස වා පස්සෙ, වාකො උප්පලජාතියා;
න ඡීජ්ජති තතො යාව, තාව නං පරිරක්ඛති.

101.

සාමිකෙහෙව පුජ්ඵෙසු, ඡන්දිත්වා යපිතෙසුපි;
පුබ්බෙ චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

102.

භාරබද්ධානි පුජ්ඵානි, ඡස්වාකාරෙසු කෙනචි;
ආකාරෙන සචෙ තානි, යානා වාචෙති නස්සති.

103.

යපිතං පන පුජ්ඵානං, කලාපං ජලපිට්ඨියං;
වාලෙත්වා උදකං පුජ්ඵ-ට්ඨානා වාචෙති වෙ චුතො.

104.

පරිකප්පෙති වෙ “එත්ථ, ගහෙස්සාමි”ති රක්ඛති;
උද්ධරන්තො ගතට්ඨානා, භට්ඨො නාම පච්චිති.

105.

අච්චුග්ගතස්ස තං යානං, ජලතො සකලං ජලං;
උජ්ජාටෙත්වා තතො පුජ්ඵං, උජ්ජුද්ධරතො පන.

106.

නාළන්තෙ ජලතො මුත්ත-මත්තෙ පාරාජිකං භවෙ;
අමුත්තෙ ජලතො තස්මිං, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

107.

පුජ්ඵෙ ගහෙත්වා නාමෙත්වා, උජ්ජාටෙති සචෙ පන;
න තස්ස උදකං යානං, නට්ඨො උජ්ජාටිතක්ඛණො.

108.

යො හි සස්සාමිකෙ මච්ඡෙ, ථෙය්‍යවිත්තෙන ගණ්හති;
බලිසෙනපි ජාලෙන, හත්ථෙන කුමිනෙන වා.

109.

තස්සෙවං ගණ්හතො වත්ථු, යෙන මච්ඡෙන පුරති;
තස්මිං උද්ධට්ඨත්තස්මිං, ජලා භොති පරාජයො.

110.

යානං සලිලජානඤ්චි, කෙවලං සකලං ජලං;
සලිලට්ඨං විමොචෙන්තො, ජලා පාරාජිකො භවෙ.

111.

නීරතො උජ්ජතිත්වා යො, තීරෙ පතති වාරිජො;

ගණ්ඨතො තං පනාපත්තිං, භණ්ඩග්ගෙහන විනිද්දිසෙ.

112.

මාරණත්ථාය මච්ඡානං, තළාකෙ නදියාපි වා;
නින්නෙ මච්ඡවිසං නාම, පක්ඛිපිත්වා ගතෙ පන.

113.

පච්ඡා මච්ඡවිසං මච්ඡා, බාදිත්වා පිලවන්ති වෙ;
පාරාජිකං මතෙ මච්ඡෙ, ථෙය්‍යවිත්තෙන ගණ්ඨතො.

114.

පංසුකුලිකසඤ්ඤාය, න දොසො කොචි ගණ්ඨතො;
සාමිකෙස්වාහරන්තෙසු, භණ්ඩදෙය්‍යමුදිරිතං.

115.

ගහෙත්වා සාමිකා මච්ඡෙ, සවෙ යන්ති නිරාලයා;
ගණ්ඨතො පන තෙ සෙසෙ, ථෙය්‍යවිත්තෙන දුක්ඛං.

116.

අමතෙසු අනාපත්තිං, වදන්ති විනයඤ්ඤානො;
එසෙව ච නයො සෙසෙ, කච්ඡපාදිමිහි වාරිසෙ.

උදකට්ඨකථා.

117.

“නාවං නාවට්ඨං වා භණ්ඩං, ථෙතෙත්වා ගණ්ඨස්සාමි”ති;
පාදුද්ධාරෙ දොසා චුත්තා, භික්ඛුස්සෙවං ගච්ඡන්තස්ස.

118.

බද්ධාය නාවාය හි වණ්ඩසොතෙ;
යානං මතං බන්ධනමෙකමෙව;
භික්ඛුස්ස තස්මිං මුත්තමත්තෙ;
පාරාජිකං තස්ස වදන්ති ධීරා.

119.

නිච්චලෙ උදකෙ නාව-මබන්ධනමවට්ඨිතං;
පුරතො පච්ඡතො වාපි, පස්සතො වාපි කඨඨතො.

120.

එකෙනන්තෙන සම්චුට්ඨං-මොකාසමිතරෙන තං;
අතික්කාමයතො නාවං, තස්ස පාරාජිකං සියා.

121. තථා –

උද්ධං කෙසග්ගමත්තමිපි, උදකම්භා විමොචිතෙ;
අධොනාචාතලං තෙන, චුට්ඨඤ්ඤා මුඛවට්ටියා.

122.

ඛන්ධිත්වා පන යා තීරෙ, යපිතා නිච්චලෙ ජලෙ;
ඛන්ධනඤ්ඤා ධීතොකාසො, යානං තස්සා ද්විධා මතං.

123.

භොති පුල්ලච්චයං පුබ්බං, ඛන්ධනස්ස විමොචනෙ;
පච්ඡා කෙනචුපායෙන, යානා වාචෙති වෙ වුතො.

124.

වාචෙත්වා පයමං යානා, පච්ඡා ඛන්ධනමොචනෙ;
එසෙව ච නයො චුත්තො, ථෙය්‍යවිත්තස්ස හික්ඛුතො.

125.

උස්සාරෙත්වා නිකුජ්ජිත්වා, යපිතාය ථලෙ පන;
චුට්ඨොකාසොච හි යානං, නාචාය මුඛවට්ටියා.

126.

ඤ්ඤෙය්‍යා යානපරිච්ඡේදො;
ආකාරෙහෙව පඤ්ඤාහි;
යතො කුතොචි වාචෙත්තො;
භොති පාරාජිකො නරො.

127.

එසෙව ච නයො ඤ්ඤෙය්‍යා, නාචායුක්කුජ්ජිතායපි;
යපිතායපි නාචාය, සට්ඨකානං තපුපරි.

128.

ථෙය්‍යා තිත්ථෙ ධීතං නාවං, ආරුහිත්වා සථෙ පන;
අරිත්තෙන ජීයෙනාපි, පාපෙත්තස්ස පරාජයො.

129.

සථෙ ඡත්තං පණාමෙත්වා, උස්සාපෙත්වාච වීචරං;
ලඬිකාරසදිසං කත්වා, ගණ්භාපෙති සමීරණං.

130.

ආගමිම බලවා වාතො, නාවං හරති වෙ පන;
වාතෙනෙව හටා නාවා, න දොසො කොචි විජ්ජති.

131.

සයමෙව ච යං කිඤ්චි, ගාමනිත්ථමුපාගතං;
අවාචෙත්තොව තං යානා, කිණ්ණිවා චෙ පලායති.

132.

අවහාරො න භික්ඛුස්ස, භණ්ඩදෙය්‍යමුදිරිතං;
සයමෙව ච ගච්ඡන්තිං, යානා වාචෙති චෙ චුතො.

නාවට්ඨකථා.

133.

යානං නාම රථො වස්භං, සකටං සන්දමානිකා;
යානං අවහරිස්සාමි, යානට්ඨමිති වා පන.

134.

ගච්ඡතො දුක්කටං චුත්තං, දුතියං පරියෙසතො;
යානා වාවනෙයොගස්මිං, විජ්ජමානෙ පරාජයො.

135.

යානස්ස දුක්ඤ්ඤත්තස්ස, දස යානානි දීපයෙ;
යානං පාජයතො තස්ස, නිසීදිත්වා ධුරෙ පන.

136.

ථුල්ලච්චයං තු ගොණානං, පාදුද්ධාරෙ විනිද්දිසෙ;
චක්කානඤ්ඤි ධිතොකාස-මතික්කන්තෙ පරාභවො.

137.

අයුත්තකස්සාපි ච යානකස්ස, ධුරෙනුපත්ථමිහනියං ධීතස්ස;
චසෙනුපත්ථමිහනිචක්කකානං, යානානි තිණෙව භවන්ති තස්ස.

138.

තථා ධුරෙන දාරුනං, උපරිට්ඨපිතස්ස ච;
භූමියමිපි ධුරෙනෙව, තථෙව යපිතස්ස ච.

139.

පුරතො පච්ඡතො වාපි, යානා වාචෙති චෙ පන;
ථුල්ලච්චයං තු තිණ්ණමිපි, යානා වාචෙ පරාජයො.

140.

අපනෙත්වාන චක්කානි, අක්ඛානං සීසකෙහි තු;
ධීතස්සුපරි දාරුනං, යානානි ද්වෙ විනිද්දිසෙ.

141.

කඨ්ඨන්තො උක්ඛිපන්තො වා, චුට්ඨොකාසච්චයෙ චුතො;
 යපිතස්ස පනඤ්ඤස්ස, භූමියං යස්ස කස්සචි.

142.

අක්ඛුද්ධිනං ධුරස්සාති, පඤ්ච යානාති දීපයෙ;
 උද්ධිසු වා ගහෙත්වා තං, යානා වාචෙති චෙ චුතො.

143.

යපිතස්ස හි චක්කස්ස, නාහියා පන භූමියං;
 එකමෙව සියා යානං, පරිච්ඡෙදොපි පඤ්චධා.

144.

චුසිත්වා යං ධීතං භූමිං, නෙමිපස්සෙන නාහියා;
 යානාති ද්වෙ භවත්තස්ස, නට්ඨො තෙසමතික්කමෙ.

145.

දිස්වා යානමනාරක්ඛං, පටිපන්නං මහාපථෙ;
 ආරුහිත්වා අචොදෙත්වා, කිණිත්වා යාති වට්ටති.

යානට්ඨකථා.

146.

සීසක්ඛන්ධකටොලම්ඛ-වසා භාරො චතුබ්බිධො;
 තත්ථ සීසගතං භාරං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

147.

ඉතො චිතො ච සංසන්තො, ථෙය්‍යචිත්තෙන යො පන;
 සිරස්මිංයෙව සාරෙති, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

148.

ඛන්ධං ඔරොපිතෙ භාරෙ, තස්ස පාරාජිකං මතං;
 සීසතො කෙසමත්තම්පි, මොචෙන්නොපි පරාජිතො.

149.

භාරං පථවියං කිඤ්චි, යපෙත්වා සුද්ධමානසො;
 පච්ඡා තං ථෙය්‍යචිත්තෙන, උද්ධරන්තො පරාජිතො.522

150.

එත්ථ චුත්තනයෙනෙව, සෙසෙසුපි අසෙසතො;
 භාරෙසු මතිසාරෙන, චෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

151.

දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, ආරාමං අභියුඤ්ජනො;
පරාජෙනි පරං ධම්මං, චරන්තො චෙ පරාජිතො.522

152.

විමතිං ජනයන්තස්ස, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
පරජ්ජති සයං ධම්මං, චරන්තො යොපි තස්ස ච.

153.

සාමිනො ධුරනික්ඛෙපෙ, “න දස්සාමි”ති චත්තනො;
පාරාජිකං භවෙ තස්ස, සබ්බෙසං කුටසක්ඛිනං.

ආරාමට්ඨකථා.

154.

විහාරං සඬ්ඝිකං කිඤ්චි, අච්ඡින්නිත්වාන ගණ්හිතුං;
සබ්බෙසං ධුරනික්ඛෙපා-භාවතොව න සිජ්ඣති.

විහාරට්ඨකථා.

155.

සීසානි සාලිආදීනං, නිරුමිහිත්වාන ගණ්හතො;
අසිතෙන ච ලායිත්වා, ඡින්නිත්වා වා කරෙන ච.

156.

යස්මිං බීජෙපි වා චත්ථු, සීසෙ පුරෙති මුට්ඨියං;
ඛන්ධනා මොචිතෙ තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

157.

අච්ඡින්නො පන දණ්ඨො වා, තථො වා අප්පමත්තකො;
වීහිනාලුම්පි වා දීසං, අනික්ඛන්තොව රක්ඛති.

158.

සථෙ සො පරිකප්පෙති, “මද්දිත්වා පනිදං අහං;
පජ්ඣොටෙන්වා ඉතො සාරං, ගණ්හිස්සාමි”ති රක්ඛති.

159.

මද්දනුද්ධරණෙ නත්ථි, දොසො පජ්ඣොටනෙපි වා;
අත්තනො භාජනගතං, කරොන්තස්ස පරාජයො.

160.

ජානං කෙසග්ගමත්තම්පි, පථවිං පරසන්තකං;
 ථෙය්‍යවිත්තෙන චෙ ඛිලං, සඬකාමෙති පරාජයො.

161.

තඤ්ච ඛො සාමිකානං තු, ධුරනික්ඛෙපනෙ සති;
 අනග්ඝා භූමි නාමෙසා, තස්මා එවමුදිරිතං.

162.

ගහෙතඛ්ඛා සචෙ හොති, ද්විභි ඛිලෙහි යා පන;
 ආදො ජුල්ලච්චයං තෙසු, දුතියෙව පරාජයො.

163.

ඤාපෙතුකාමො යො භික්ඛු, “මමෙදං සන්තක”න්ති ච;
 රජ්ජුං වාපි පසාරෙති, යට්ඨිං පාතෙති දුක්කටං.

164.

යෙහි ද්විභි පයොගෙහි, අත්තනො සන්තකං සියා;
 ආදො ජුල්ලච්චයං තෙසු, දුතියෙව පරාජයො.

බෙත්තට්ඨකථා.

165.

බෙත්තෙ චුත්තනයෙනෙව, වත්ථුට්ඨස්ස විනිවිඡයො;
 ගාමට්ඨෙපි ච වත්තඛ්ඛං, අපුඛ්ඛං නත්ථි කිඤ්චිපි.

වත්ථුට්ඨගාමට්ඨකථා.

166.

තිණං වා පන පණ්ණං වා, ලතං වා කට්ඨමෙව වා;
 භණ්ඩග්ගෙතෙව කාතඛ්ඛො, ගණ්භන්තො තත්ථජාතකං.

167.

මහග්ගෙස පන රුක්ඛස්මිං, ඡින්නමත්තෙපි නස්සති;
 තච්ඡෙත්වා යපිතො රුක්ඛො, ගහෙතඛ්ඛො න කොචිපි.

168.

ඡින්නිත්වා යපිතං මුලෙ, රුක්ඛමද්ධගතං පන;
 “ඡඩ්ඪිතො සාමිකෙහි”ති, ගහෙතුං පන වට්ටති.

169.

ලක්ඛණෙ ඡල්ලියොනද්ධෙ, න දොසො කොචි ගණ්භතො;
 අජ්ඣාචුත්ථං කතං වාපි, විනස්සන්තඤ්ච ගණ්භතො.

170.

යො වාරක්ඛට්ඨානං පත්වා, කත්වා කම්මට්ඨානාදීනි;
විත්තෙ විත්තෙන්තො වා අඤ්ඤං, භණ්ඩදෙය්‍යං භොතෙවස්ස.

171.

වරාහබ්‍යග්ඝච්ඡතරච්ඡකාදිතො;
උපද්දවා මුච්චිතුකාමතාය යො;
තට්ඨ තං යානමතික්කමෙති වෙ;
න කොචි දොසො පන භණ්ඩදෙය්‍යකං.

172.

ඉදමාරක්ඛණට්ඨානං, ගරුකං සුඛිකසාතතො;
තස්මා දුක්කට්ඨද්දිට්ඨං, තමනොක්කම්ම ගච්ඡතො.

173.

එතං පරිහරන්තස්ස, ටෙය්‍යවිත්තෙන සත්ථුනා;
පාරාජිකමනුද්දිට්ඨං, ආකාසෙනාපි ගච්ඡතො.

174.

තස්මා එත්ථ විසෙසෙන, සතිසම්පන්නවෙතසා;
අප්පමත්තෙන භොතබ්බං, පියසීලෙන භික්ඛුනා.

අරඤ්ඤට්ඨකථා.

175.

තොයදුල්ලහකාලස්මිං, භාජනෙ ගොපිතං ජලං;
ආවිඤ්ඤිත්වා පවෙසෙත්වා, ඡීද්දං කත්වාපි වා තථා.

176.

වාපියං වා තළාකෙ වා, භාජනං අත්තනො පන;
ගණ්හන්තස්ස පවෙසෙත්වා, භණ්ඩග්ගෙන විනිද්දිසෙ.

177.

ඡින්දතො මරියාදං තු, අදින්නාදානපුබ්බතො;
භූතගාමෙන සද්ධිමිපි, දුක්කට්ඨං පරිදීපිතං.

178.

අන්තො යත්වා බහි යත්වා, ඡින්දන්තො උභයත්ථපි;
බහිඅත්තෙන කාතබ්බො, අන්තොඅත්තෙන මජ්ඣිකො.

උදකකථා.

179.

වාරෙන සාමණෙරා යං, දන්තකට්ඨමරඤ්ඤතො;
ආනෙත්වාචරියානම්පි, ආහරන්ති සචෙ පන.

180.

ජිත්ථිත්වා යාව සඬ්ඝස්ස, න නියාදෙත්ති තෙ පන;
ආහතං තාව තං සබ්බං, තෙසමෙව ච සන්තකං.

181.

තස්මා තං ථෙයාවිත්තෙන, ගණ්හන්තස්ස ච භික්ඛුනො;
ගරුහණ්ඩඤ්ච සඬ්ඝස්ස, හණ්ඩග්ගෙහ පරාභවො.

182.

යදා නියාදිතං තෙහි, තතො පට්ඨාය සඬ්ඝිකං;
ගණ්හන්තස්සාපි ථෙයාය, අවහාරො න විජ්ජති.

183.

අරක්ඛන්තා යථාචුඩ්ඪ-මහාජෙනබ්බතොපි ච;
සබ්බසාධාරණන්තා ච, අඤ්ඤං විය න භොතිදං.

දන්තකට්ඨකථා.

184.

අග්ගිං වා දෙති සත්ථෙත, ආකොටෙති සමන්තතො;
ආකොටෙති විසං වාපි, මණ්ඩුකණ්ටකනාමකං.

185.

යෙන වා තෙන වා රුක්ඛො, විනස්සති ච ඩය්හති;
සබ්බත්ථ භික්ඛුනො තස්ස, හණ්ඩදෙයාං පකාසිතං.

වනජ්ජතිකථා.

186.

සීසතො කණ්ණතො වාපි, ගීවතො හත්ථතොපි වා;
ජිත්ථිත්වා වාපි මොචෙත්වා, ගණ්හතො ථෙයාවෙනසා.

187.

භොති මොචිතමත්තස්මිං, සීසාදීහි පරාජයො;
ථුල්ලච්චයං කරොන්තස්ස, ආකඩ්ඪනවිකඩ්ඪනං.

188.

හත්ථා අනිහරිත්වාච, චලයං කට්ඨමපි වා;

අග්ගබාහුඤ්ච සංසන්තො, වාරෙති අපරාපරං.

189.

තමාකාසගතං වොරො, කරොති යදි රක්ඛති;
සවිඤ්ඤාණකතො මුලෙ, වලයංව න භොතිදං.

190.

නිවත්ථං පන වත්ථං යො, අවිජින්නි පරස්ස වෙ;
පරොපි පන ලජ්ජාය, සහසා තං න මුඤ්චති.

191.

ආකඩ්ඪති ව වොරොපි, සො පරො තාව රක්ඛති;
පරස්ස භත්ථතො වත්ථෙ, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

192.

සහණ්ඩහාරකං භණ්ඩං, නෙන්නස්ස පයමෙ පදෙ;
ථුල්ලච්චයමතික්කන්තෙ, දුතියෙව චුතො සියා.

193.

පාතාපෙති සවෙ භණ්ඩං, තජ්ජෙත්වා ථෙය්‍යවෙනතො;
පරස්ස භත්ථතො භණ්ඩෙ, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

194.

අථාපි පරිකප්පෙත්වා, පාතාපෙති ව යො පන;
තස්ස පාතාපනෙ චුත්තං, දුක්කටාමසනෙපි ව.

195.

එන්දාපෙති යථාවත්ථුං, යානා වාවෙති වෙ චුතො;
“තිට්ඨ තිට්ඨා”ති වදන්තො, න දොසො ඡඩ්ඪිතෙපි ව.

196.

ආගන්ත්වා ථෙය්‍යවිත්තෙන, පච්ඡා තං ගණ්හතො සියා;
පාරාජිකං තදුද්ධාරෙ, සාලයෙ සාමිකෙ ගතෙ.

197.

ගණ්හතො සකසඤ්ඤාය, ගහණෙ පන රක්ඛති;
භණ්ඩදෙය්‍යං තථා පංසු-කුලසඤ්ඤාය ගණ්හතො.

198.

“තිට්ඨ තිට්ඨා”ති චුත්තො ව, ඡඩ්ඪෙත්වා පන භණ්ඩකං;
කත්ථාව ධුරනික්ඛෙපං, භීතො වොරා පලායති.

199.

ගණ්ඨතො ථෙය්‍යවිත්තෙන, උද්ධාරෙ දුක්ඛං පුන;
දාතඛිබ්බාහරාපෙත්තෙ, අදෙනත්තස්ස පරාජයෝ.

200.

“කස්මා? තස්ස පයොගෙන, ඡඩ්ඛිතත්තා”ති සාදරං;
මහාඅට්ඨකථායං තු, චුත්තමඤ්ඤාසු නාගතං.

හරණකථා.

201.

සම්පජානමුසාවාදං, “න ගණ්ඨාමී”ති භාසතො;
අදින්නාදානපුබ්බත්තා, දුක්ඛං හොති භික්ඛුනො.

202.

“රහො මයා පනෙතස්ස, යපිතං කිං නු දස්සති”;
ඉච්චෙවං විමතුජ්ජාදෙ, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

203.

තස්මිං දානෙ නිරුස්සාහෙ, පරො වෙ නික්ඛිපෙ ධුරං;
උභින්නං ධුරනික්ඛෙපෙ, භික්ඛු හොති පරාජිතො.

204.

විත්තෙනාදාතුකාමොව, “දස්සාමී”ති මුඛෙන වෙ;
වදනො ධුරනික්ඛෙපෙ, සාමිනො හි පරාජයෝ.

උපනිධිකථා.

205.

සුඛිකසාතස්ස අන්තොව, යත්වා පාතෙති වෙ ඛහි;
ධුවං පතති වෙ හත්ථා, මුත්තමත්තෙ පරාජයෝ.

206.

තං රුක්ඛෙ බාණුකෙ වාපි, හුත්වා පටිහතං පුන;
වාතුක්ඛිත්තමිපි වා අන්තො, සචෙ පතති රක්ඛති.

207.

පතිත්වා භූමියං පච්ඡා, වට්ටන්තං පන භණ්ඩකං;
සචෙ පටිසත්‍යන්තොව, තස්ස පාරාජිකං සියා.

208.

යත්වා යත්වා පවට්ටන්තං, පච්චියං වෙ පරාජයෝ;

අතිට්ඨමානං වට්ටිත්වා, පට්ටියං පන රක්ඛති.

209.

ඉති චුත්තං දළ්භං කත්වා, කුරුන්දට්ඨකථාදිසු;
සාරතො තං ගහෙතඛ්ඛං, යුත්තං විය ව දිස්සති.

210.

සයං වා යදි වට්ටෙති, වට්ටාපෙති පරෙන වා;
අට්ඨත්වා වට්ටමානං තං, ගතං නාසකරං සියා.

211.

යත්වා යත්වා සවෙ අන්තො, ඛහි ගච්ඡති රක්ඛති;
යපිතෙ සුද්ධවිත්තෙන, සයං වට්ටති වට්ටති.

212.

ගච්ඡන්තෙ පන යානෙ වා, ගපෙ වා තං යපෙති වෙ;
ඛහි නීහරණත්ථාය, නාවහාරොපි නීහටෙ.

213.

යපිතෙ සීතයානෙ වා, පයොගෙන විනා ගතෙ;
සතිපි ථෙය්‍යවිත්තස්මිං, අවහාරො න විජ්ජති.

214.

සවෙ පාපෙති තං යානං, යපෙත්වා යානකෙ මණිං;
සියා පාරාජිකං තස්ස, සීමාතික්කමනෙ පන.

215.

සුඛිකට්ඨානෙ මතං සුඛිකං, ගන්තුං දත්වාච වට්ටති;
සෙසො ඉධ කථාමග්ගො, අරඤ්ඤට්ඨකථාසමො.

සුඛිකසාතකථා.

216.

අන්තොජාතං ධනක්කීතං, දින්නං වා පන කෙනවි;
දාසං කරමරානීතං, හරන්තස්ස පරාජයො.

217.

භුජිස්සං වා හරන්තස්ස, මානුසං මාතරාපි වා;
පිතරායපිතං වාපි, අවහාරො න විජ්ජති.

218.

තං පලාපෙතුකාමොච, උක්ඛිපිත්වා භුපෙහි වා;

තං ධීතට්ඨානතො කිඤ්චි, සඬකාමෙනි පරාජයො.

219.

තජ්ජෙත්වා පදසා දාසං, නෛත්තස්ස පදවාරතො;
භොන්ති ආපත්තියො චුත්තා, තස්ස ථුල්ලච්චයාදයො.

220.

භත්ථාදීසු ගහෙත්වා තං, කඬ්ඨතොපි පරාජයො;
“ගච්ඡ යාහි පලායා”ති, වදන්තොපි අයං නයො.

221.

වෙගසාව පලායන්තං, “පලායා”ති ච භාසතො;
භොති පාරාජිකෙනස්ස, අනාපත්ති භි භික්ඛුනො.

222.

සංකං පන ගච්ඡන්තං, සවෙ වදති සොපි ව;
සීසං ගච්ඡති වෙ තස්ස, වචනෙන පරාජයො.

223.

පලායිත්වා සවෙ අඤ්ඤං, ගාමං වා නිගමමිති වා;
ගතං දිස්වා තතො තඤ්චෙ, පලාපෙති පරාජයො.

පාණකථා.

224.

ථෙය්‍යා සජ්ජකරණං වෙ, පරාමසති දුක්ඛං;
ඵත්ථාපෙති යථාවත්ථුං, යානතො චාවනෙ චුතො.

225.

උග්ගාටෙත්වා කරණං තු, සජ්ජමුද්ධරතො පන;
කරණං තලතො මුත්තෙ, නඬ්ඨට්ඨෙ තු පරාජයො.

226.

සංසිත්වා කඬ්ඨතො සජ්ජං, නඬ්ඨට්ඨෙ මුඛවට්ටිතො;
තස්ස සජ්ජකරණං ස්ස, මුත්තමත්තෙ පරාජයො.

227.

කරණං විවරිත්වා වෙ, පක්කොසන්තස්ස නාමතො;
සො නික්ඛමති වෙ සජ්ජො, තස්ස පාරාජිකං සියා.

228.

තථා කත්වා තු මණ්ඩුක-මුසිකානං රචමිති වා;

පක්කොසන්තස්ස නාමෙන, නික්ඛන්තෙපි පරාජයො.

229.

මුඛං අවිචරිත්වාච, කරොන්තස්සෙවමෙව ච;
යෙන කෙනචි නික්ඛන්තෙ, සප්පෙ පාරාජිකං සියා.

230.

මුඛෙ විචරිතෙ සප්පො, සයමෙව පලායති;
න පක්කොසති චෙ තස්ස, භණ්ඩදෙය්‍යමුදිරිතං.

අපදකථා.

231.

ථෙය්‍යවිත්තෙන යො භත්ථිං, කරොතාමසනාදයො;
භොන්ති ආපත්තියො තස්ස, තිව්ධා දුක්කටාදයො.

232.

සාලායං ඨිතභත්ථිස්ස, අන්තොචත්ථඨගණ්ඨසුපි;
යානං සාලා ච චත්ථු ච, අඨගණං සකලං සියා.

233.

අඛද්ධස්ස භි ඛද්ධස්ස, ඨිතට්ඨානඤ්ච ඛන්ධනං;
තස්මා තෙසං චසා භත්ථිං, භරතො කාරයෙ බුධො.

234.

නගරස්ස ඛභිද්ධා තු, ඨිතස්ස පන භත්ථිනො;
ඨිතට්ඨානං භචෙ යානං, පදවාරෙන කාරයෙ.

235.

නිපන්තස්ස ගජස්සෙකං, යානං තං උට්ඨපෙති චෙ;
තස්මිං උට්ඨිතමත්තෙ තු, තස්ස පාරාජිකං සියා.

236.

ඵසෙව ච නයො ඤෙය්‍යා, තුරඨගමභිසාදිසු;
නත්ථි කිඤ්චිපි චත්තබ්බං, ද්විපදෙපි බහුප්පදෙ.

චතුප්පදකථා.

237.

පරෙසන්ති විජානිත්වා, පරෙසං සන්තකං ධනං;
ගරුකං ථෙය්‍යවිත්තෙන, යානා වාචෙති චෙ චුතො.

238.

අනාපත්ති සසඤ්ඤිස්ස, තිරච්ඡානපරිග්ගහෙ;
තාවකාලිකවිස්සාස-ග්ගාහෙ පෙතපරිග්ගහෙ.

239.

යො පනෙත්ථ ච චත්තබ්බො, පාළිමුත්තවිනිවිජයො;
තං මයං පරතොයෙව, භණ්ණස්සාම පකිණ්ණකෙ.

240.

පරාජිතානෙකමලෙන චුත්තං;
පාරාජිකං යං දුතියං ජිනෙන;
චුත්තො සමාසෙන මයස්ස චත්ථො;
චත්තුං අසෙසෙන භි කො සමත්ථො.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ දුතියපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

තතියපාරාජිකකථා

241.

මනුස්සජාතිං ජානන්තො, ජීවිතා යො වියොජයෙ;
නික්ඛිපෙය්‍යස්ස සත්ථං වා, වදෙය්‍ය මරණෙ ගුණං.

242.

දෙසෙය්‍ය මරණුපායං, භොතායම්පි පරාජිතො;
අසන්ධෙය්‍යාව සො ඤෙය්‍යො, ද්වෙධා භින්තසිලා විය.

243.

චුත්තා පාණාතිපාතස්ස, පයොගා ඡ මහෙසිනා;
සාහත්ථිකො තථාණත්ති-නිස්සග්ගිථාවරාදයො.

244.

තත්ථ කායෙන වා කාය-පට්ඨද්ධෙන වා සයං;
මාරෙන්තස්ස පරං ඝාතො, අයං සාහත්ථිකො මතො.

245.

“එවං ත්වං පහරිත්වා තං, මාරෙහි”ති ච භික්ඛුනො;
පරස්සාණාපනං නාම, අයමාණත්තිකො නයො.

246.

දුරං මාරෙතුකාමස්ස, උසුආදිනිපාතනං;
කායෙන පට්ඨද්ධෙන, අයං නිස්සග්ගියො විධි.

247.

අසඤ්චාරිමුපායෙන, මාරණත්ථං පරස්ස ව;

ඔපාකාදිවිධානං තු, පයොගො ථාවරො අයං.

248.

පරං මාරෙතුකාමස්ස, විජ්ජාය ජජ්ජනං පන;
අයං විජ්ජාමයො නාම, පයොගො පඤ්චමො මනො.

249.

සමත්ථා මාරණෙ යා ච, ඉද්ධි කම්මවිපාකජා;
අයමිද්ධිමයො නාම, පයොගො සමුද්ධිමනො.

250.

එකෙකො දුට්ඨො තත්ථ, හොතීති පරිදිපිතො;
උද්දෙසොපි අනුද්දෙසො, හෙදො තෙසමයං පන.

251.

බහුස්වපි යමුද්දිස්ස, පහාරං දෙනි වෙ පන;
මරණෙන ච තස්සෙව, කම්මුතා තෙන බජ්ඣති.

252.

අනුද්දිස්ස පහාරෙපි, යස්ස කස්සවි දෙහිතො;
පහාරජ්ජව්වයා තස්ස, මරණං වෙ පරාජයො.

253.

මනෙ පහටමත්තෙ වා, පච්ඡා මුහයථාපි ච;
හත්තා පහටමත්තස්මිං, කම්මුතා තෙන බජ්ඣති.

254.

එවං සාහත්ථිකො ඤෙයොයා, තථා ආණත්තිකොපි ච;
එත්තාවතා සමාසෙන, ද්වෙ පයොගා හි දස්සිතා.

255.

චත්ථු කාලො ච දෙසො ච, සත්ථඤ්ච ඉරියාපථො;
කරණස්ස විසෙසොති, ඡ ආණත්තිනියාමකා.

256.

මාරෙතබ්බො හි යො තත්ථ, සො “චත්ථු”ති පචුච්චති;
පුබ්බණ්හාදි සියා කාලො, සත්තානං යොබ්බනාදි ච.

257.

දෙසො ගාමාදි විඤ්ඤෙයොයා, සත්ථං තං සත්තමාරණං;
මාරෙතබ්බස්ස සත්තස්ස, නිසජ්ජාදිරියාපථො.

258.

විජ්ඣානං හෙදනාඤ්චාපි, ඡෙදනං තාලනම්පි වා;
එවමාදිවිධොනෙනො, විසෙසො කරණස්ස තු.

259.

“යං මාරෙහි”ති ආණත්තො, අඤ්ඤං මාරෙති වෙ තතො;
“පුරතො පහරිත්වාන, මාරෙහි”ති ච භාසිතො.

260.

පච්ඡතො පස්සතො වාපි, පහරිත්වාන මාරිතෙ;
චත්ථාණත්ති විසඬිකෙනා, මූලට්ඨො පන මුච්චති.

261.

චත්ථුං තං අවිරජ්ඣිත්වා, යථාණත්තිඤ්ච මාරිතෙ;
උභයෙසං යථාකාලං, කම්මබද්ධො උදිරිතො.

262.

ආණත්තො “අජ්ජ පුබ්බණ්ණෙ, මාරෙහි”ති ච යො පන;
සො වෙ මාරෙති සායන්තෙ, මූලට්ඨො පරිමුච්චති.

263.

ආණත්තස්සෙව සො චුත්තො;
කම්මබද්ධො මහෙසිනා;
කාලස්ස හි විසඬිකෙනා;
දොසො නාණාපකස්ස සො.

264.

“අජ්ජ මාරෙහි පුබ්බණ්ණෙ, ස්වෙවා”ති අනියාමිතෙ;
යදා කදාපි පුබ්බණ්ණෙ, විසඬිකෙනො න මාරිතෙ.

265.

එතෙනෙව උපායෙන, කාලහෙදෙසු සබ්බසො;
සඬිකෙනො ච විසඬිකෙනො, වෙදිතබ්බො විභාවිතා.

266.

“ඉමං ගාමෙ ඨිතං වෙරිං, මාරෙහි”ති ච භාසිතො;
ස්වෙ සො පන මාරෙති, ඨිතං තං යත්ථ කත්ථවි.

267.

නත්ථි තස්ස විසඬිකෙනො, උභො බජ්ඣන්ති කම්මුතා;
“ගාමෙයෙවා”ති ආණත්තො, වතෙ වා සාවධාරණං.

268.

“වනෙයෙවා”ති වා චුත්තො, ගාමෙ මාරෙති වෙපි වා;
විසඬකෙතො විඤ්ඤාතබ්බො, මුලට්ඨො පරිමුච්චති.

269.

එතෙනෙව උපායෙන, සබ්බදෙසෙසු හෙදතො;
සඬකෙතො ච විසඬකෙතො, වෙදිතබ්බොව විඤ්ඤානා.

270.

“සත්ථෙත පන මාරෙහි, ආණත්තො”ති ච කෙනචි;
යෙන කෙනචි සත්ථෙත, විසඬකෙතො න මාරිතෙ.

271.

“ඉමිනා වාසිනා හි”ති, චුත්තො අඤ්ඤෙන වාසිනා;
“ඉමස්සාසිස්ස වාපි ත්වං, ධාරායෙනාය මාරය”.

272.

ඉති චුත්තො සථෙව වෙරිං, ධාරාය ඉතරාය වා;
ථරුනා වාපි තුණ්ඬෙන, විසඬකෙතොව මාරිතෙ.

273.

එතෙනෙව උපායෙන, සබ්බාවුධකජාතිසු;
සඬකෙතො ච විසඬකෙතො, වෙදිතබ්බො විසෙසතො.

274.

“ගච්ඡන්තමෙනං මාරෙහි”, ඉති චුත්තො පරෙන සො;
මාරෙති නං නිසින්තං වෙ, විසඬකෙතො න විජ්ජති.

275.

“නිසින්තංයෙව මාරෙහි”, “ගච්ඡන්තංයෙව වා”ති ච;
චුත්තො මාරෙති ගච්ඡන්තං, නිසින්තං වා යථාක්කමං.

276.

විසඬකෙතන්ති ඤාතබ්බං, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤානා;
එසෙව ච නයො ඤෙය්‍යා, සබ්බිරියාපථෙසු ච.

277.

“මාරෙහි”ති ච විජ්ඣත්වා, ආණත්තො හි පරෙන සො;
විජ්ඣත්වා තමාරෙති, විසඬකෙතො න විජ්ජති.

278.

“මාරෙහි”ති ච විජ්ඣත්වා, ආණත්තො හි පරෙන සො;

ඡන්දිත්වා යදි මාරෙති, විසඬිකෙතොව හොති සො.

279.

එතෙනෙව උපායෙන, සබ්බෙසු කරණෙසුපි;
සඬිකෙනෙ ච විසඬිකෙනෙ, වෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

280.

දීසං රස්සං කිසං පුලං, කාළං ඔදාතමෙව වා;
ආණත්තො අනියාමෙත්වා, මාරෙහීති ච කෙනවි.

281.

සොපි යං කිඤ්චි ආණත්තො, සචෙ මාරෙති තාදිසං;
නත්ථි තත්ථ විසඬිකෙතො, උභින්නම්පි පරාජයො.

282.

මනුස්සං කිඤ්චි උද්දිස්ස, සචෙ බණතිවාටකං;
බණන්තස්ස ච ඔපාතං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

283.

දුක්ඛස්සුප්පත්තියා තත්ථ, තස්ස පුල්ලච්චයං සියා;
පතිත්වා ච මනෙ තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං භවෙ.

284.

නිපතිත්වා පනඤ්ඤස්මිං, මනෙ දොසො න විජ්ජති;
අනුද්දිස්සකමොපාතො, බතො හොති සචෙ පන.

285.

“පතිත්වා එත්ථ යො කොචි, මරතු”ති හි යත්තකා;
මරන්ති නිපතිත්වා වෙ, දොසා හොන්තිස්ස තත්තකා.

286.

ආනන්තරියවත්ථුස්මිං, ආනන්තරියකං වදෙ;
තථා පුල්ලච්චයාදීනං, හොන්ති පුල්ලච්චයාදයො.

287.

පතිත්වා ගබ්හිති තස්මිං, සගබ්භා වෙ මරිස්සති;
හොන්ති පාණානිපාතා ද්වෙ, එකොවෙකෙකධංසනෙ.

288.

අනුබන්ධෙත්ථ වොරෙහි, පතිත්වා වෙ මරිස්සති;
ඔපාතබණකස්සෙව, හොති පාරාජිකං කිර.

289.

වෙරිනො තත්ථ පානෙත්වා, සචෙ මාරෙන්නි වෙරිනො;
පතිතං තත්ථ මාරෙන්නි, නිහරිත්වා සචෙ ඛභි.

290.

නිබ්බත්තිත්වා හි ඔපානෙ, මතා චෙ ඔපපාතිකා;
අසක්කොන්තා ච නික්ඛන්තුං, සබ්බත්ථ ච පරාජයො.

291.

යක්ඛාදයො පනුද්දිස්ස, ඛණනෙ දුක්ඛසම්භවෙ;
දුක්ඛං මරණෙ චත්ථු-චසා ථුල්ලච්චයාදයො.

292.

මනුස්සෙයෙව උද්දිස්ස, ඛතෙ ඔපාතකෙ පන;
අනාපත්ති පතිත්වා හි, යක්ඛාදිසු මනෙසුපි.

293.

තථා යක්ඛාදයො පාණෙ, ඛතෙ උද්දිස්ස භික්ඛුනා;
නිපතිත්වා මරන්තෙසු, මනුස්සෙසුප්පායං නයො.

294.

“පාණිනො එත්ථ ඛජ්ඣිත්වා, මරන්තු”ති අනුද්දිසං;
පාසං ඔඨ්ඨෙති යො තත්ථ, සචෙ ඛජ්ඣිත්ති පාණිනො.

295.

හත්ථනො මුත්තමත්තස්මිං, තස්ස පාරාජිකං සියා;
ආනන්තරියචත්ථස්මිං, ආනන්තරියමෙව ච.

296.

උද්දිස්ස හි කතෙ පාසෙ, යං පනුද්දිස්ස ඔඨ්ඨිතො;
ඛන්ධනෙසු තදඤ්ඤෙසං, අනාපත්ති පකාසිතා.

297.

මූලෙන වා මුඛා වාපි, දින්නෙ පාසෙ පරස්ස හි;
මූලට්ඨස්සෙව භොතීති, කම්මඛද්ධො නියාමිතො.

298.

යෙන ලද්ධො සචෙ ලොපි, පාසමුග්ගලිතම්පි වා;
ථීරං වාපි කරොතෙවං, උභින්නං කම්මඛන්ධනං.

299.

යො පාසං උග්ගලාපෙත්වා, යාති පාපහයා සචෙ;

තං දිස්වා පුන අඤ්ඤොපි, සණ්ඨපෙනි හි තත්ථ ව.

300.

බද්ධා බද්ධා මරන්ති චෙ, මූලට්ඨො න ච මුච්චති;
යපෙත්වා ගහිතට්ඨානෙ, පාසයට්ඨිං විමුච්චති.

301.

ගොපෙත්වාපි න මොක්ඛො හි, පාසයට්ඨිං සයංකතං;
තමඤ්ඤො පුන ගණ්හිත්වා, සණ්ඨපෙනි සචෙ පන.

302.

තප්පච්චයා මරන්තෙසු, මූලට්ඨො න ච මුච්චති;
නාසෙත්වා සබ්බසො වා තං, ඤාපෙත්වා වා විමුච්චති.

303.

රොපෙත්තස්ස ච සුලං වා, සජ්ජෙත්තස්ස අදුහලං;
ඔපාතෙන ච පාසෙන, සදිසොව විනිවිඡයො.

304.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානන්තස්ස භික්ඛුනො;
තථාමරණවිත්තස්ස, මනෙප්පුම්මත්තකාදිනො.

305.

මනුස්සපාණිමිහි ච පාණසඤ්ඤිතා;
සවස්ස විත්තං මරණුපසංහිතං;
උපක්කමො තෙන ච තස්ස නාසො;
පඤ්චෙත්ථ අඩ්ඨගානි මනුස්සසාතෙ.

ඉති විනයවිනිවිඡයෙ තතියපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

චතුත්ථපාරාජිකකථා

306.

අසන්තමත්තස්සිතමෙව කත්වා;
භවං අධිට්ඨාය ච චත්තමානං;
අඤ්ඤාපදෙසඤ්ච විනාධිමානං;
ඤානාදිහෙදං සමුදාවරෙය්‍ය.

307.

කායෙන වාචායපි වා තදත්ථෙ;
ඤාතෙව විඤ්ඤත්තිපථෙ අභබ්බො;
යථෙව තාලො පන මත්ථකස්මිං;
ජින්නො අභබ්බො පුන රුළුභිභාවෙ.

308.

අසන්තමෙවත්තනි යො පරස්ස;
දීපෙනි ඤානාදිමනන්තරං සො;
ජානාති වෙ හොති චුතො හි නො වෙ;
ජානාති පුල්ලච්චයමස්ස හොති.

309.

“යො තෙ විහාරෙ වසතිධ භික්ඛු;
සො ඤානලාභී”ති ච දීපිතෙ වෙ;
ජානාති පුල්ලච්චයමස්ස නො වෙ;
ජානාති තං දුක්ඛටමෙව හොති.

310.

අසන්තමෙවත්තනි ධම්මමෙතං;
අත්ථිති කත්වා වදනොධිමානා;
චුත්තො අනාපත්තින යො පනෙවං;
අවත්තුකාමස්ස තථාදිකස්ස.

311.

පාපිච්ඡතා තස්ස අසන්තභාවො;
ආරොචනඤ්චෙව මනුස්සකස්ස;
නඤ්ඤාපදෙසෙන තදෙව ඤාණං;
පඤ්චෙත්ථ අඬගානි වදන්ති ධිරා.

312.

පඨමෙ දුතියෙ චන්තෙ, පරියායො න විජ්ජති;
දුතියෙ තතියෙයෙව, ආණත්ති න පනෙතරෙ.

313.

ආදි මෙකසමුට්ඨානං, දුවඬගං කායචිත්තතො;
සෙසා ච තිසමුට්ඨානා, තෙසමඬගානි සත්ත තු.

314.

සුඛොපෙක්ඛායුතං ආදි, තතියං දුක්ඛචෙදනං;
දුතියඤ්ච චතුත්ථඤ්ච, තිවෙදනමුදිරිතං.

315.

පඨමස්සට්ඨ චිත්තානි, තතියස්ස දුවෙ පන;
දුතියස්ස චතුත්ථස්ස, දස චිත්තානි ලබ්භරෙ.

316.

තස්මා සචිත්තකං චුත්තං, සබ්බමෙතං චතුබ්බිධං;

ක්‍රියා සඤ්ඤාවිමොක්ඛඤ්ච, ලොකවජ්ජන්ති දීපිතං.

317.

ඉදමාපත්තියංයෙව, විධානං පන යුජ්ජති;
තස්මා ආපත්තියංයෙව, ගහෙනබ්බං විභාවිතා.

318.

මුදුපිට්ඨි ව ලම්බි ව, මුඛග්ගාභී නිසිදකො;
පාරාජිකා ඉමෙ තෙසං, චත්තාරො අනුලොමිකා.

319.

භික්ඛුනීනඤ්ච චත්තාරි, විබ්භන්තා භික්ඛුනී සයං;
තථා එකාදසාහබ්බා, සබ්බෙනෙ චතුච්ඡති.

320.

ඉමෙ පාරාජිකා චුත්තා, චතුච්ඡති පුග්ගලා;
අහබ්බා භික්ඛුභාවාය, සීසවිජිත්තොව ජීවිතුං.

321.

පණ්ඩකො ව තිරච්ඡානො, උභතොඛ්‍යඤ්ජනොපි ව;
තයො චත්ථුච්ඡන්තා හි, අහෙනුපට්ඨන්ධිකා.

322.

පඤ්චානන්තරිකා ථෙය්‍ය-සංවාසොපි ව දුසකො;
තිත්ථිපක්කන්තකො චෙති, ක්‍රියානට්ඨා පනට්ඨ තෙ.

323.

විනිවිජයෝ යො පන සාරභුතො;
පාරාජිකානං කට්ඨො මයායං;
තස්සානුසාරෙන බුධෙන ඤාතුං;
සක්කා හි සෙසොපි අසෙසතොව.

324.

පිටකෙ පටුභාවකරෙ පරමෙ;
විනයෙ විවිධෙහි නයෙහි යුතෙ;
පරමත්ථනයං අභිපත්ථයතා;
පරියාපුණිතබ්බමයං සතතං.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ චතුත්ථපාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

සඬ්ඝාදිසෙසකථා

325.

මොවෙතුකාමතාවිත්තං, වායාමො සුක්කමොවනං;
අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තෙන, හොති සඬ්ඝාදිසෙසතා.

326.

පරෙත්‍රපක්කමාපෙත්වා, අඬ්ගජාතං පනත්තනො;
සුක්කං යදි විමොවෙති, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

327.

සඤ්චිච්චුපක්කමන්තස්ස, අඬ්ගජාතං පනත්තනො;
ථුල්ලච්චයං සමුද්දිට්ඨං, සථෙ සුක්කං න මුච්චති.

328.

සඤ්චිච්චුපක්කමන්තස්ස, ආකාසෙ කම්පනෙනපි;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, යදි සුක්කං න මුච්චති.

329.

චත්ථිං කීළාය පුරෙත්වා, පස්සාවෙතුං න වට්ටති;
නිමිත්තං පන භත්ථෙන, කීළාපෙත්තස්ස දුක්කටං.

330.

තිස්සන්තං පන ඉත්ථිනං, නිමිත්තං රත්තචෙනසා;
පුරතො පච්ඡතො වාපි, ඔලොකෙන්තස්ස දුක්කටං.

331.

එකෙනෙකං පයොගෙන, දිවසම්පි ව පස්සතො;
නාපත්තියා භථෙ අඬ්ගං, උම්ථිලනනිම්භෙන.

332.

අමොවනාධිජ්ජායස්ස, අත්‍රපක්කමතොපි ව;
සුපිනන්තෙන මුත්තස්මිං, අනාපත්ති පකාසිතා.

සුක්කච්චිසට්ඨිකථා.

333.

ආමසන්තො මනුස්සිත්ථිං, කායසංසග්ගරාගතො;
“මනුස්සිත්ථි”ති සඤ්ඤාය, හොති සඬ්ඝාදිසෙසිකො.

334.

ලොමෙනන්තමසො ලොමං, ථුසන්තස්සාපි ඉත්ථියා;
කායසංසග්ගරාගෙන, හොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

335.

ඉත්ථියා යදි සම්චුට්ඨො, එස්සං සෙවනචෙතනො;
වායමිත්වාධිවාසෙති, හොති සඬ්ඝාදිසෙසනා.

336.

එකෙන පන හත්ථෙත, ගහෙත්වා දුතියෙන වා;
තත්ථ තත්ථ චුසන්තස්ස, එකාවාපත්ති දීපිතා.

337.

අග්ගහෙත්වා චුසන්තස්ස, යාව පාදඤ්ච සිසතො;
කායා හත්ථමමොචෙත්වා, එකාව දිවසම්පි ව.

338.

අඬුලීනං තු පඤ්චන්තං, ගහණෙ එකතො පන;
එකායෙව සියාපත්ති, න භි කොට්ඨාසතො සියා.

339.

නානිත්ථීනං සචෙ පඤ්ච, ගණ්භාත්ථාඬුලියො පන;
එකතො පඤ්ච සඬ්ඝාදි-සෙසා හොන්තිස්ස භික්ඛුනො.

340.

ඉත්ථියා විමතිස්සාපි, පණ්ඩකාදිකසඤ්ඤිතො;
කායෙන ඉත්ථියා කාය-සම්බද්ධං චුසතොපි වා.

341.

පණ්ඩකෙ යක්ඛිපෙතීසු, තස්ස චුල්ලච්චයං සියා;
දුක්කටං කායසංසග්ගෙ, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

342.

භික්ඛුනො පටිබද්ධෙන, කායෙන පන ඉත්ථියා;
කායෙන පටිබද්ධඤ්ච, චුසන්තස්සපි දුක්කටං.

343.

ඉත්ථීනං ඉත්ථීරූපඤ්ච, දාරුලොහමයාදිකං;
තාසං වත්ථමලඬ්ඛාරං, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

344.

තත්ථජාතඵලං බජ්ජං, මුග්ගාදිං තත්ථජාතකං;
ධඤ්ඤාති පන සබ්බාති, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

345.

සබ්බං ධමනසඬ්ඛාදිං, පඤ්චඬ්ඛගතුරියම්පි ව;
රතනානි ව සබ්බානි, ආමසන්තස්ස දුක්කටං.

346.

සබ්බමාවුධහණ්ඩඤ්ච, ජියා ච ධනුදණ්ඩකො;
අනාමාසමිදං සබ්බං, ජාලඤ්ච සරවාරණං.

347.

සුවණ්ණපට්ඨිමිබාදි, චෙතියං ආරක්ඛකං;
අනාමාසන්ති නිද්දිට්ඨං, කුරුන්දට්ඨකථාය හි.

348.

සබ්බං ඔනහිතුං වාපි, ඔනහාපෙතුමෙව වා;
වාදාපෙතුඤ්ච වාදෙතුං, වාදිතං න ච වට්ටති.

349.

“කරිස්සාමුපහාර”න්ති, චුත්තෙන පන භික්ඛුනා;
පුජා බුද්ධස්ස කාතබ්බා, චත්තබ්බාති ච විඤ්ඤුනා.

350.

සයං පුසියමානස්ස, ඉත්ථියා පන ධුත්තියා;
අවායමිත්වා කායෙන, එස්සං පටිච්ඡානතො.

351.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානන්තස්ස භික්ඛුනො;
මොක්ඛාධිජ්ජායිතො චෙව, තථා උම්මත්තකාදිනො.

352.

පඨමෙන සමානාව, සමුට්ඨානාදයො පන;
කායසංසග්ගරාගස්ස, තථා සුක්කච්ඡට්ඨියා.

කායසංසග්ගකථා.

353.

දුට්ඨුල්ලවාචස්සාදෙන, ඉත්ථියා ඉත්ථිසඤ්ඤිතො;
ද්විත්තඤ්ච පන මග්ගානං, චණ්ණාවණ්ණවසෙන ව.

354.

මෙටුනයාවනාදීහි, ඔහාසන්තස්ස භික්ඛුනො;
විඤ්ඤං අන්තමසො හත්ථ-මුද්දායපි ගරුං සියා.

355.

“සිබරණිසි, සම්භින්තා, උභතොඛාඤ්ජනා”ති ව;
අක්කොසවචනෙනාපි, ගරුකං තු සුණන්තියා.

356.

පුනස්පුනොභාසන්තස්ස, එකවාචාය වා බහු;
ගණනාය ව වාචානං, ඉත්ථිනං ගරුකා සිග්ගං.

357.

සා චෙ නප්පට්ඨානාති, තස්ස ථුල්ලච්චයං සීයා;
ආදිස්ස භණනෙ වාපි, උබ්භජාණුමධක්ඛකං.

358.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මණ්ඩලං පන උද්දිසං;
වණ්ණාදිභණනෙ කාය-පට්ඨද්ධෙ ව දුක්ඛටං.

359.

ථුල්ලච්චයං භවෙ තස්ස, පණ්ඩකෙ යක්ඛිපෙනිසු;
අධක්ඛකොබ්භජාණුමිහි, දුක්ඛටං පණ්ඩකාදිසු.

360.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මණ්ඩලෙපි අයං නයො;
සබ්බත්ථ දුක්ඛටං චුත්තං, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

361.

අත්ථධම්මපුරෙක්ඛාරං, කත්වා ඔභාසතොපි ව;
වදන්තොපි අනාපත්ති, පුරක්ඛත්වානුසාසනිං.

362.

තථා උම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අදින්නාදානතුලාච, වෙදනෙත්ථ ද්විධා මතා.

දුට්ඨුල්ලවාචාකථා.

363.

වණ්ණං පනත්තනො කාම-පාරිවරියාය භාසතො;
තස්මිංයෙව බණෙ සා චෙ, ජානාති ගරුකං සීයා.

364.

නො චෙ ජානාති සා යක්ඛි-පෙනිදෙවීසු පණ්ඩකෙ;
භොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, සෙසෙ ආපත්ති දුක්ඛටං.

365.

චීවරාදීහි අඤ්ඤෙහි, වත්ථුකාමෙහි අත්තනො;
නත්ථි දොසො භණන්තස්ස, පාරිවරියාය වණ්ණනං.

366.

ඉත්ථිසඤ්ඤා මනුස්සිත්ථි, පාරිවරියාය රාගිතා;
ඔභාසො තෙන රාගෙන, ඛණ්ණෙ තස්මිං විජානනං.

367.

පඤ්චඩ්ඞානි ඉමානෙත්ථ, වෙදිතබ්බානි විඤ්ඤානා;
සමුට්ඨානාදයොපාස්ස, අනන්තරසමා මතා.

අත්තකාමපාරිවරියකථා.

368.

පටිග්ගණ්භානි සන්දෙසං, පුරිසස්සිත්ථියාපි වා;
විමංසති ගරු භොති, පච්චාහරති වෙ පන.

369.

“යස්සා හි සන්තිකං ගන්ත්වා, ආරොචෙහි”ති පෙසිතො;
තමදිස්වා තදඤ්ඤස්ස, අවස්සාරොචකස්ස සො.

370.

“ආරොචෙහි”ති වත්වා තං, පච්චාහරති වෙ පන;
භික්ඛු සඬ්ඝාදියෙසමිහා, සඤ්චරිත්තා න මුච්චති.

371.

“මාතරා රක්ඛිතං ඉත්ථිං, ගච්ඡ ඛුහි”ති පෙසිතො;
පිතුරක්ඛිතමඤ්ඤං වා, විසඬ්කෙතොව භාසතො.

372.

පටිග්ගණ්භනතාදීහි, තීහි අඬ්ගෙහි සංයුතෙ;
සඤ්චරිත්තෙ සමාපන්නෙ, ගරුකාපත්තිමාදියෙ.

373.

ද්විහි ථුල්ලච්චයං චුත්තං, පණ්ඩකාදීසු තීහිපි;
එකෙනෙව ච සබ්බත්ථ, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

374.

වෙනියස්ස ච සඬ්ඝස්ස, ගිලානස්ස ච භික්ඛුනො;
ගච්ඡතො පන කිච්චෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

375.

මනුස්සත්තං තථා තස්සා, නනාලංචවතීයතා;
පටිග්ගණ්භනතාදීනං, වසා පඤ්චඩ්ඞිකං මතං.

376.

ඉදඤ්භි ඡසමුට්ඨානං, අවිත්තකමුදිරිතං;
අලංචවනීයත්තං වා, පණ්ණත්තිං වා අජානතො.

377.

ගහෙත්වා සාසනං කාය-විකාරෙණුපගම්ම තං;
විමංසිත්වා හරන්තස්ස, ගරුකං කායතො සියා.

378.

සුත්වා යථානිසිත්තොව, වචනං ඉත්ථියා පුන;
තං තත්ථෙවගතස්සෙව, ආරොචෙන්තස්ස වාවතො.

379.

අජානන්තස්ස පණ්ණත්තිං, කායවාචාහි තං විධිං;
කරොතො හරතො වාපි, ගරුකං කායවාචතො.

380.

ජානිත්වාපි කරොන්තස්ස, ගරුකාපත්තියො තථා;
සවිත්තකෙහි තීහෙව, සමුට්ඨානෙහි ජායරෙ.

සඤ්චරිත්තකථා.

381.

සයංයාවිතකෙහෙව, කුටිකං අප්පමාණිකං;
අත්තුද්දෙසං කරොන්තස්ස, තථාදෙසිතවත්ථුකං.

382.

භොන්ති සඬ්ඝාදිසෙසා ද්වෙ, සාරම්භාදීසු දුක්කටං;
සවෙ එකවිපන්නා සා, ගරුකං එකකං සියා.

383.

පුරිසං යාවිතුං කම්ම-සභායත්ථාය වට්ටති;
මූලච්ඡෙජ්ජවසෙනෙව, යාවමානස්ස දුක්කටං.

384.

අවජ්ජං හත්ථකම්මම්පි, යාවිතුං පන වට්ටති;
හත්ථකම්මම්පි නාමෙතං, කිඤ්චි වත්ථු න භොති හි.

385.

ගොණමායාවමානස්ස, යිපෙත්වා ඤාතකාදිකෙ;
දුක්කටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, මූලච්ඡෙජ්ජෙන තෙසුපි.

386.

“ගොණං දෙමා”ති වුත්තෙපි, ගහෙතුං න ච වට්ටති;
සකටං දාරුභණ්ඩත්තා, ගහෙතුං පන වට්ටති.

387.

වාසිඵරසුකුද්දාල-කුයාරාදීස්වයං නයො;
අනජ්ඣාවුත්ථකං සබ්බං, හරාපෙතුමිපි වට්ටති.

388.

වල්ලිආදිමිහි සබ්බස්මිං, ගරුභණ්ඩස්පහොනකෙ;
පරෙසං සන්තකෙයෙව, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

389.

පච්චයෙසු හි තිස්වෙව, විඤ්ඤත්ති න ච වට්ටති;
තතියෙ පරිකටොභාස-නිමිත්තානි ච ලබ්භරෙ.

390.

“අදෙසිනෙ ච වත්ථුස්මිං, පමාණෙනාධිකං කුට්ටිං;
කරිස්සාමි”ති වින්තෙත්වා, අරඤ්ඤං ගච්ඡන්තොපි ච.

391.

ඵරසුං වාපි වාසිං වා, නිසෙන්නස්සාපි දුක්කටං;
ඡින්නො දුක්කටං රුක්ඛං, තස්ස පාවිත්තියා සහ.

392.

ඵචං පුබ්බපයොගස්මිං, කුටිකාරකභික්ඛුනො;
යථාපයොගමාපත්තිං, විනයඤ්ඤා විනිද්දිසෙ.

393.

යා පන ද්විහි පිණ්ඩෙහි, නිට්ඨානං තු ගමිස්සති;
හොති ථුල්ලච්චයං තෙසු, පඨමෙ දුතියෙ ගරු.

394.

අනාපත්ති සවඤ්ඤස්ස, දෙනි විජ්ජකතං කුට්ටිං;
තථා භූමිං සමං කත්වා, භින්නොපි ච තං කුට්ටිං.

395.

ගුහං ලෙණං කරොන්තස්ස, තිණපණ්ණවිජදම්පි වා;
වාසාගාරං යපෙත්වාන, අඤ්ඤස්සත්ථාය වා තථා.

396.

දෙසාපෙත්වාච භික්ඛුහි, වත්ථුං පන ච භික්ඛුනො;

ක්‍රියතොව සමුට්ඨාති, කරොතො අප්පමාණිකං.

397.

අදෙසෙත්වා කරොන්තස්ස, තං ක්‍රියාක්‍රියතො සියා;
සමුට්ඨානාදයො සෙසා, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

කුටිකාරසික්ඛාපදකථා.

398.

අදෙසෙත්වා සචෙ වත්ථුං, යො කරෙය්‍ය මහල්ලකං;
විහාරං අත්තවාසත්ථං, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

399.

පමාණාතික්කමෙනාපි, දොසො නත්ථි මහල්ලකෙ;
තස්මා ක්‍රියසමුට්ඨානා-භාවං සමුපලක්ඛයෙ.

400.

පමාණනියමාභාවා, එකසඬ්ඝාදිසෙසතා;
සමුට්ඨානාදිකං සෙසං, අනන්තරසමං මතං.

මහල්ලකකථා.

401.

පාරාජිකාති චුත්තාති, චතුච්ඡති සත්ථුනා;
භික්ඛුනො අනුරූපාති, තෙසු එකුතච්ඡති.

402.

අමුලකෙන වොදෙති, භුත්වා වාවනචෙතනො;
සුද්ධං වා යදි වාසුද්ධං, තෙසු අඤ්ඤතරෙන යො.

403.

ගරුකං තස්ස ආපත්තිං, කතොකාසම්භි නිද්දිසෙ;
තථෙව අකතොකාසෙ, දුක්කටාපත්තියා සහ.

404.

“කොණ්ඨොසි ච නිගණ්ඨොසි;
සාමණෙරොසි තාපසො;
ගහට්ඨොසි තථා ඡෙට්ඨ-;
බ්බතිකොසි උපාසකො.

405.

දුස්සිලො පාපධම්මොසි, අන්තොපුති අවස්සුතො’;
ඉච්චෙවම්පි වදන්තස්ස, ගරුකං තස්ස නිද්දිසෙ.

406.

සම්මුඛා හත්ථමුද්දාය, වොදෙන්තස්සපි තඨබ්බේණ;
තං වෙ පරො විජානාති, හොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

407.

ගරුකං සම්මුඛෙ යත්වා, වොදාපෙන්තස්ස කෙනවි;
තස්ස වාචාය වාචාය, වොදාපෙන්තස්ස නිද්දියෙ.

408.

අථ සොපි “මයා දිට්ඨං, සුතං වා”ති ව භාසති;
තෙසං ද්විත්තමිපි සඬ්ඝාදි-සෙසො හොති න සංසයො.

409.

දුතං වා පන පෙසෙත්වා, පණ්ණං වා පන සාසනං;
වොදාපෙන්තස්ස ආපත්ති, න හොතීති පකාසිතා.

410.

තථා සඬ්ඝාදියෙසෙහි, චුත්තෙ වාවනසඤ්ඤිනො;
හොති පාවිත්තියාපත්ති, සෙසාපත්තීහි දුක්කටං.

411.

අක්කොසනාධිජ්ජායස්ස, අකතොකාසමත්තනා;
සහ පාවිත්තියෙනස්ස, වදන්තස්ස ව දුක්කටං.

412.

අසම්මුඛා වදන්තස්ස, ආපත්තීහිපි සත්තහි;
තථා කම්මං කරොන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

413.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, හොති පඤ්චඩ්ගසංයුතං;
උපසම්පන්නතා තස්මිං, පුග්ගලෙ සුද්ධසඤ්ඤිතා.

414.

පාරාජිකෙන වොදෙති, යෙන තස්ස අමුලතා;
සම්මුඛා වොදනා වෙව, තස්ස වාවනසඤ්ඤිනො.

415.

තඨබ්බේණ ජානනඤ්ඤවෙව, පඤ්චඩ්ගානි භවන්ති හි;
ඉදං තු තිසමුට්ඨානං, සවිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

දුට්ඨදොසකථා.

416.

ලෙසමත්තමුපාදාය, භික්ඛුමන්තිමවත්ථුනා;
වොදෙය්‍ය ගරුකාපත්ති, සචෙ වාවනචෙනනො.

417.

වොදෙති වා තථාසඤ්ඤී, වොදාපෙති පරෙන වා;
අනාපත්ති සියා සෙසො, අනන්තරසමො මනො.

දුතියදුට්ඨදොසකථා.

418.

සමග්ගස්ස ච සඬ්ඝස්ස, හෙදත්ථං වායමෙය්‍ය යො;
හෙදහෙනුං ගහෙත්වා වා, තිට්ඨෙය්‍ය පරිදීපයං.

419.

සො හි භික්ඛුහි වත්තබ්බො, “හෙදත්ථං මා පරක්කම”;
ඉති “සඬ්ඝස්ස මා තිට්ඨ, ගහෙත්වා හෙදකාරණං”.

420.

වුච්චමානො හි තෙහෙව, නිස්සජ්ජෙය්‍ය න චෙව යං;
සමනුභාසිතබ්බො තං, අච්චජං ගරුකං ඵ්ථසෙ.

421.

පරක්කමන්තං සඬ්ඝස්ස, භික්ඛුං හෙදාය භික්ඛුනො;
දිස්වා සුත්වා හි ඤාත්වා වා, අවදන්තස්ස දුක්කටං.

422.

ගන්ත්වා ච පන වත්තබ්බො, අද්ධයොජනතාදිකං;
දුරමපි පන ගන්තබ්බං, සචෙ සක්කොති තාවදෙ.

423.

තික්ඛත්තුං පන වුත්තස්ස, අපරිච්චජනොපි තං;
දුතං වා පන පණ්ණං වා, පෙසනොපි ච දුක්කටං.

424.

ඤාත්තියා පරියොසානෙ, දුක්කටං පරිදීපිතං;
කම්මවාචාහි ච ද්වීහි, හොති ථුල්ලච්චයං ද්වයං.

425.

ය්‍ය-කාරෙ පන සම්පත්තෙ, ගරුකෙයෙව තිට්ඨති;
පස්සම්හන්ති හි තිස්සොපි, භික්ඛුනො දුක්කටාදයො.

426.

අකතෙ පන කම්මස්මිං, අපරිච්චජනොපි ව;
තස්ස සඬ්ඝාදිසෙසෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

427.

ඤ්ඤිතො පන පුබ්බෙ වා, පච්ඡා වා තඬ්ඛණෙපි වා;
අසම්පත්තෙ යා-කාරස්මිං, පටිනිස්සජ්ජනොපි ව.

428.

පටිනිස්සජ්ජනො වාපි, තං වා සමනුභාසනො;
තථෙවුම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

429.

යඤ්ඤි භික්ඛුමනුද්දිස්ස, මච්ඡමංසං කතං භවෙ;
යස්මිඤ්ච නිබ්බේමතිකො, තං සබ්බං තස්ස වට්ටති.

430.

සමුද්දිස්ස කතං ඤ්ඤ්වා, භුඤ්ජන්තස්සෙව දුක්කටං;
තථා අකජ්ජියං මංසං, අජානිත්වාපි බාදතො.

431.

හත්ථුස්සච්ඡමනුස්සානං, අභිකුක්කුරදීපිනං;
සීහබ්බාග්ගතරච්ඡානං, මංසං හොති අකජ්ජියං.

432.

ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසෙ සෙසෙසු දුක්කටං;
සචිත්තකං සමුද්දිස්ස-කතං සෙසමචිත්තකං.

433.

පුච්ඡිත්වායෙව මංසානං, භික්ඛුනං ගහණං පන;
එතං වත්තන්ති වත්තට්ඨා, වදන්ති විනයඤ්ඤුතො.

434.

ඉදමෙකසමුට්ඨානං, චුත්තං සමනුභාසනං;
කායකම්මං වච්ඡමම්මං, අක්රියං දුක්ඛවෙදනං.

සඬ්ඝහෙදකථා.

435.

දුතියෙ සඬ්ඝහෙදස්මිං, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමුට්ඨානාදයොපිස්ස, පයමෙන සමා මතා.

දුතියසඬ්ඝහෙදකථා.

436.

උද්දෙසපරියාපන්නෙ, භික්ඛු දුබ්බවජාතිකො;
අවචනියමත්තානං, කරොති ගරුකං සියා.

437.

දුබ්බවෙපි පනෙතස්මිං, සඬ්ඝහෙදකචණ්ණනෙ;
සබ්බො චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

දුබ්බවකථා.

438.

යො ඡන්දගාමිතාදීහි, පාපෙන්නො කුලදුසකො.
කම්මෙ කරියමානෙ තං, අවිච්ඡං ගරුකං චුසෙ.

439.

චුණ්ණං පණ්ණං ඵලං පුජ්ඵං, වෙඵං කට්ඨඤ්ච මත්තිකං;
කුලසඬ්ඝහණත්ථාය, අත්තනො වා පරස්ස වා.

440.

සන්තකං දදතො හොති, කුලදුසනදුක්කටං;
භණ්ඩග්ගෙහන ව කාතබ්බො, ථෙය්‍යා සඬ්ඝඤ්ඤසන්තකෙ.

441.

සඬ්ඝිකං ගරුභණ්ඩං වා, සෙනාසනනියාමිතං;
යොපිස්සරවතායෙව, දෙන්නො ථුල්ලච්චයං චුසෙ.

442.

හරිත්වා වා හරාපෙත්වා, පක්කොසිත්වාගතස්ස වා;
කුලසඬ්ඝහණත්ථාය, පුජ්ඵං දෙන්නස්ස දුක්කටං.

443.

හරිත්වා වා හරාපෙත්වා, පිතුනං පන වට්ටති;
දාතුං පුජ්ඵං පනඤ්ඤස්ස, ආගතස්සෙව ඤාතිනො.

444.

තඤ්ච බො වත්ථුපුජත්ථං, දාතබ්බං න පනඤ්ඤථා;
සිවාදිපුජනත්ථං වා, මණ්ඩනත්ථං න වට්ටති.

445.

ඵලාදීපුපි සෙසෙසු, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤානා;
පුජ්ඵෙ චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

446.

පුප්ඵාදිභාජනෙ කොචි, ආගච්ඡති සචෙ පන;
සම්මතෙනස්ස දාතබ්බං, ඤාපෙත්වා ඉතරෙන තු.

447.

උපඨිඨ්භාගං දාතබ්බං, ඉති වුත්තං කුරුන්දියං;
“ථොකං ථොකං”න්ති නිද්දිට්ඨං, මහාපච්චරියං පන.

448.

ගිලානානං මනුස්සානං, දාතබ්බං තු සකං ඵලං;
පරිබ්බයවිභීනස්ස, සම්පත්තිස්සරියස්සපි.

449.

සඨ්ඝාරාමෙ යථා යත්ර, සඨ්ඝෙන කතීකා කතා;
ඵලරුක්ඛපරිච්ඡෙදං, කත්වා තත්‍රාගතස්සපි.

450.

ඵලං යථාපරිච්ඡෙදං, දදතො පන වට්ටති;
“දස්සෙතබ්බාපි වා රුක්ඛා”, “ඉතො ගණ්භ ඵලං”න්ති ව.

451.

සයං බණ්ණත්වා පථවිං, මාලාගච්ඡාදිරොපනෙ;
හොති පාවිත්තියෙනස්ස, දුක්කටං කුලදුසනෙ.

452.

අකප්පියෙන වාකොයන, තථා රොපාපනෙපි ව;
සබ්බත්ථ දුක්කටං වුත්තං, භික්ඛුනො කුලදුසනෙ.

453.

රොපනෙ දුක්කටංයෙව, හොති කප්පියභූමියං;
තථා රොපාපනෙ වුත්තං, උභයත්ථ ව භික්ඛුනො.

454.

සකිං ආණත්තියා තස්ස, බහුනං රොපනෙ පන;
සදුක්කටා තු පාවිත්ති, සුද්ධං වා දුක්කටං සියා.

455.

කප්පියෙනෙව වාකොයන, උභයත්ථ ව භූමියා;
රොපනෙ පරිභොගත්ථං, න දොසො කොචි විජ්ජති.

456.

කප්පියභූමි වෙ හොති, සයං රොපෙතූමෙව ව;

වට්ටනීති ව නිද්දිට්ඨං, මහාපච්චරියං පන.

457.

ආරාමාදීනමත්ථාය, සයං සංරොපිතස්ස වා;
වට්ටනෙව ච භික්ඛුනං, තං ඵලං පරිභුඤ්ජිතුං.

458.

සිඤ්චනෙ පන සබ්බත්ථ, සයං සිඤ්චාපනෙපි ව;
අකප්පියොදකෙනෙව, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

459.

කුලසඬ්ඛගහණත්ථඤ්ච, පරිභොගත්ථමෙව වා;
සද්ධිං පාවිත්තියෙනස්ස, සිඤ්චනො හොති දුක්ඛං.

460.

තෙසංයෙව පනත්ථාය, ද්විත්තං කප්පියවාරිනා;
සිඤ්චනෙ දුක්ඛං චුත්තං, තථා සිඤ්චාපනෙපි ව.

461.

කුලසඬ්ඛගහණත්ථාය, පුප්ඵානං ඔව්භාපනෙ;
සයමොචිනනෙ වාපි, සපාවිත්තියදුක්ඛං.

462.

පුප්ඵානං ගණනායස්ස, පුප්ඵමොචිනනො පන;
හොති පාවිත්තියාපත්ති, කුලත්ථං වෙ සදුක්ඛං.

463.

ගන්ථිමං ගොජ්ඣිමං නාම, වෙධිමං වෙධිමමපි ව;
පූරිමං වාසිමං වෙති, ඡබ්බිධො පුප්ඵසඬ්ඛගො.

464.

තත්ථ දණ්ඨෙඨන දණ්ඨං වා, වණ්ඨෙට්ඨනපි ව වණ්ඨකං;
ගන්ථිත්ථා කරණං සබ්බං, “ගන්ථිම”න්ති පච්චවති.

465.

ගොජ්ඣිමං නාම ගොජ්ඨෙත්ථා, සුත්තාදීහි කරියති;
ඵකතොවණ්ටිකා මාලා, උභතොවණ්ටිකා ව තං.

466.

වෙධිමං නාම විජ්ඣිත්ථා, ඛුන්දෙසු මකුලාදිකං;
ආචුතා සුච්ඡාදීහි, මාලාවිකති චුච්චති.

467.

වෙය්මං නාම වෙයේත්වා, කතං මාලාගුණෙහි වා;
වාකාදීහි ව ඛද්ධං වා, ‘‘වෙය්ම’’න්ති පවුච්චති.

468.

පූරිමං පන දට්ඨබ්බං, පුජ්ඵමාලාහි පූරණෙ;
බොධිං පුජ්ඵපටාදීනං, පරික්ඛෙපෙසු ලබ්භති.

469.

වායිමං නාම දට්ඨබ්බං, පුජ්ඵරූපපටාදිසු;
පුජ්ඵමාලාගුණෙහෙව, වායිත්වා කරණෙ පන.

470.

සබ්බමෙතං සයං කාතුං, කාරාපෙතුං පරෙහි වා;
භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, බුද්ධස්සපි න වට්ටති.

471.

තථා කලම්බකං කාතුං, අඩ්ඨචන්දකමෙව වා;
අඤ්ඤෙහි පූරිතං පුජ්ඵ-පටං වා වායිතුම්පි ව.

472.

පිට්ඨකාවමයං දාමං, ගෙණ්ඩුපුජ්ඵමයම්පි ව;
බරපත්තමයං මාලං, සබ්බං කාතුං න වට්ටති.

473.

කණ්ණිකාරාදිපුජ්ඵානි, විතානෙ ඛද්ධකණ්ටකෙ;
භීරාදීහි පටාකත්ථං, විජ්ඣන්තස්සපි දුක්කටං.

474.

කණ්ටකාදීහි භික්ඛුස්ස, එකපුජ්ඵම්පි විජ්ඣතුං;
පුජ්ඵෙසුයෙව වා පුජ්ඵං, පවෙසෙතුං න වට්ටති.

475.

අසොකපිණ්ඩිආදීනං, අන්තරෙ ධම්මරජ්ජයා;
පවෙසෙත්තස්ස පුජ්ඵානි, න දොසො කොචි විජ්ජති.

476.

ඨපිතෙසු පවෙසෙත්වා, කදලිවිජත්තභිත්තිසු;
කණ්ටකෙසුපි පුජ්ඵානි, විජ්ඣන්තස්සපි දුක්කටං.

477.

කජ්ජියං පන වත්තබ්බං, වචනං වත්ථුපුජනෙ;

නිමිත්තොභාසපරියා, වට්ටන්තීති පකාසිතා.

478.

න කෙවලමකත්තබ්බං, කුලද්දසනමෙව ච;
අථ ඛො වෙජ්ජකම්මාදි, න කත්තබ්බං කුදාවනං.

479.

කාතබ්බං පන භෙසජ්ජං, පඤ්චන්තං සහධම්මිනං;
කත්වාප්පකතවිඤ්ඤත්තිං, කා කථා අත්තනො ධනෙ.

480.

තථා මාතාපිතුනම්පි, තදුපට්ඨාකජන්තුනො;
භණ්ඩුකස්සත්තනො වෙච, වෙය්‍යාවච්චකරස්සපි.

481.

ජෙට්ඨභාතා කනිට්ඨො ච, තථා භගිනියො දුචෙ;
චුළමාතා චුළපිතා, මහාමාතා මහාපිතා.

482.

පිතුච්ඡා මාතුලො වාති, දසිමෙ ඤාතයො මතා;
ඉමෙසම්පි දසන්තඤ්ච, කාතුං වට්ටති භික්ඛුනො.

483.

සචෙ භෙසජ්ජමෙනෙසං, නජ්ජහොති න හොති වා;
යාවන්තිපි ච තං භික්ඛුං, දාතබ්බං තාවකාලිකං.

484.

සචෙ තෙ න ච යාවන්ති, දාතබ්බං තාවකාලිකං;
ආහොගං පන කත්වා වා, “දස්සන්ති පුන මෙ ඉමෙ”.

485.

එතෙසං තු කුලා යාව, සත්තමා කුලද්දසනං;
භෙසජ්ජකරණාපත්ති, විඤ්ඤත්ති වා න රුහති.

486.

භාතුජායාපි වා හොති, සචෙ භගිනිසාමිකො;
සචෙ තෙ ඤාතකා හොන්ති, කාතුං තෙසම්පි වට්ටති.

487.

අඤ්ඤාතකා සචෙ හොන්ති, භාතුනො අනුජාය වා;
“තුම්භාකං ජග්ගනට්ඨානෙ, දෙථා”ති ච වදෙ බුධො.

488.

අථ තෙසමිපි පුත්තානං, කත්වා දාතඛිබ්බමෙව වා;
 “මාතාපිතුනං තුම්භාකං, දෙථා”ති විනයඤ්ඤානා.

489.

අඤ්ඤාපි යො කොචි පනිස්සරො වා;
 චොරොපි වා යුද්ධපරාජිතො වා;
 ආගන්තුකො ඛිණ්ණපරිබ්බයො වා;
 අකල්ලකො ඤාතිජනුජිකිතො වා.

490.

එතෙසං පන සබ්බෙසං, අපච්චාසීසතා සතා;
 කාතඛිබ්බො පටිසන්ථාරො, භික්ඛුනා සාධුනාධුනා.

491.

පරිත්තොදකසුත්තානි, චුත්තෙ දෙථාති කෙනචි;
 ජලං හත්ථෙත වාලෙත්වා, මද්දිත්වා පන සුත්තකං.

492.

දාතඛිබ්බං භික්ඛුනා කත්වා, තෙසමෙව ච සන්තකං;
 අත්තනො උදකං තෙසං, සුත්තං වා දෙනි දුක්කටං.

493.

අනාමට්ඨොපි දාතඛිබ්බො, පිණ්ඩපාතො විජානතා;
 ද්විත්තං මාතාපිතුනමිපි, තදුපට්ඨායකස්ස ව.

494.

ඉස්සරස්සාපි දාතඛිබ්බො, චොරදාමරිකස්ස ව;
 භණ්ඩුකස්සත්තනො චෙව, වෙය්‍යාවච්චකරස්සපි.

495.

දාතුං පණ්ඩුපලාසස්ස, ථාලකෙපි ච වට්ටති;
 යපෙත්වා තං පනඤ්ඤස්ස, පිතුනොපි න වට්ටති.

496.

ගිහීනං පන දුතෙය්‍යං, ජඩ්දපෙසනියමිපි ව;
 සත්ථුනා දුක්කටං චුත්තං, කරොන්තස්ස පදෙ පදෙ.

497.

භණ්ඩුමාතාපිතුනමිපි, වෙය්‍යාවච්චකරස්ස ව;
 සාසනං සහධම්මීනං, හරිතුං පන වට්ටති.

498.

කුලද්වසනකම්මෙන, ලද්ධං අට්ඨවිධෙනපි;
පඤ්චන්තං සහධම්මීනං, න ච වට්ටති භුඤ්ජිතං.

499.

අජ්ඣාසාදරසු සබ්බත්ථ, දුක්කටං පරිදීපිතං;
පරිභොගවසෙනෙව, සෙසස්සපි අයං නයො.

500.

කත්වා රුපියවොහාරං, අභුතාරොචනෙන ච;
උප්පන්නපච්චයා සබ්බෙ, සමානාති පකාසිතා.

501.

විඤ්ඤත්තිනුප්පදානඤ්ච, වෙජ්ජකම්මමනෙසනං;
පාරිභට්ඨකතං මුග්ග-සුපතං චත්ථුවිජ්ජකං.

502.

ජඩ්ඝපෙසනියං දුත-කම්මඤ්ච කුලද්වසනං;
අභුතාරොචනං බුද්ධ-පටිකුට්ඨං විචජ්ජයෙ.

503.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, පටිනිස්සජ්ජනොපි තං;
සමුට්ඨානාදිකං සබ්බං, සඩ්ඝහෙදසමං මතං.

කුලද්වසනකථා.

504.

ජානං යාවතිහං යෙන, ඡාදිතාපත්ති භික්ඛුනා;
අකාමා පරිවත්ථබ්බං, තෙන තාවතිහං පන.

505.

ආපත්ති ච අනුක්ඛිත්තො, පහු වානන්තරායිකො;
චතුස්චපි ච තංසඤ්ඤී, තස්ස ඡාදෙතුකාමතා.

506.

ඡාදනන්ති පනෙතෙහි, දසහඬිගෙහි භික්ඛුනා;
ඡන්නා නාම සියාපත්ති, අරුණුග්ගමනෙන සා.

ද්වෙ භාණුවාරා නිට්ඨිතා.

507.

තිව්ධො පරිවාසො හි, තිව්ධාපෙතචෙතසා;

පටිච්ඡන්තො ච සුද්ධන්තො, සමොධානොති දීපිතො.

508.

තත්ත්වං තු පටිච්ඡන්ත-පරිවාසො පකාසිතො;
පටිච්ඡන්තාය දාතබ්බො, වසෙනාපත්තියාති ච.

509.

චන්ද්‍රගෝත්තවසෙනාපි, නාමාපත්තිවසෙන වා;
කම්මවාචා හි කාතබ්බා, දාතබ්බො තස්ස තෙන ච.

510.

“චත්තං සමාදියාමී”ති, “පරිවාස”න්ති වා පුන;
සමාදියිත්වා සඬ්ඝස්ස, ආරොචෙතබ්බමාදිතො.

511.

පුනස්පුනාගතානම්පි, ආරොචෙත්තොච රත්තියා;
ෂෙදං වා චත්තහෙදං වා, අකත්වාච සදා වසෙ.

512.

පරිවාසො විසොධෙතුං, න සක්කා තත්ථ චෙ පන;
නික්ඛිපිත්වාන තං චත්තං, චත්ථබ්බං තෙන භික්ඛුනා.

513.

තත්ථෙච සඬ්ඝමජ්ඣෙ වා, පුග්ගලෙ වාපි නික්ඛිපෙ;
නික්ඛිපාමීති චත්තං වා, පරිවාසන්ති වා තථා.

514.

ඵචමෙකපදෙනාපි, පදෙහි ද්විති වා පන;
චත්තං නික්ඛිපිතබ්බං තං, සමාදානෙපායං නයො.

515.

නික්ඛිත්තකාලතො උද්ධං, පකතත්තොති වුච්චති;
පුන පච්චුසකාලස්මිං, සද්ධිමෙකෙන භික්ඛුනා.

516.

පරික්ඛිත්තවිහාරස්ස, ද්වෙ පරික්ඛෙපතො ඛහි;
පරික්ඛෙපාරහට්ඨානා, අපරික්ඛිත්තතො ඛහි.

517.

ලෙඩ්ධුපාතෙ අතික්කම්ම, ඔක්කමිත්වා ච මග්ගතො;
ගුම්බෙන වතියා වාපි, ඡන්තට්ඨාතෙ ධීතෙන තු.

518.

තෙන අන්තොරුණෙයෙව, වත්තමාදාය විඤ්ඤානා;
ආරොචෙත්ථාරුණෙ තස්මිං, වුට්ඨිතෙ තස්ස සන්තිකෙ.

519.

නික්ඛිපිත්ථා තතො වත්තං, ගන්තබ්බං තු යථාසුඛං;
අන්තොයෙචාරුණෙ භික්ඛු, ගතො චෙ යස්ස කස්සපි.

520.

ආරොචෙත්ථාව තං වත්තං, නික්ඛිපෙ පුන පණ්ඩිතො;
සෙසං සමුච්චයස්සට්ඨ-කථාය ච විභාවයෙ.

521.

ආපත්තීනඤ්ච රත්තීනං, පරිච්ඡෙදං න ජානති;
යො තස්ස පන දාතබ්බො, “සුද්ධන්තො”ති පවුච්චති.

522.

එසෙව පරිසුද්ධෙහි, සුද්ධන්තො දුට්ඨො මතො;
චූළසුද්ධන්තනාමො ච, මහාසුද්ධන්තනාමකො.

523.

දුට්ඨොපි අයං රත්ති-පරිච්ඡෙදං අජානතො;
එකච්චං සකලං වාපි, දාතබ්බො විමතිස්ස වා.

524.

ඉතරොපි සමොධාන-පරිවාසො තිධා මතො;
සො ඔධානසමොධානො, අග්ගමිස්සකපුබ්බකො.

525.

ආපජ්ජිත්ථාන්තරාපත්තිං, ඡාදෙන්තස්ස හි භික්ඛුනො;
දිවසෙ පරිචුත්ථෙ තු, ඔධුනිත්ථා පදියතෙ.

526.

පුරිමාපත්තියා මූල-දිවසෙ තු විනිවිජ්ජතෙ;
පච්ඡා ආපන්නමාපත්තිං, සමොධාය විධානතො.

527.

යාවමානස්ස සඬ්ඝෙන, දාතබ්බො පන භික්ඛුනො;
එසොධානසමොධාන-පරිවාසො පකාසිතො.

528.

තථා සම්බහුලාස්ථෙකා, ද්වෙ වා සම්බහුලාපි වා;

යා යා චිරපටිච්ඡන්තා, තාසං අග්ගචසෙන හි.

529.

ආපත්තීනං තතො උභන-පටිච්ඡන්තානමෙව යො;
සමොධාය පදාතඛිබ්බො, පරිවාසොති වුච්චති.

530.

නානාවත්ථුකසඤ්ඤායො, සබ්බො ආපත්තියො පන;
සබ්බානා එකතො කත්වා, දාතඛිබ්බො මිස්සකො මතො.

531.

පරිවුත්ථපරිවාසස්ස, මානත්තං දෙය්‍යමුත්තරි;
ඡ රත්තියො පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්තවසා දුට්ඨෙ.

532.

තත්ථ යා අපටිච්ඡන්තා, හොති ආපත්ති යස්ස තු;
තස්ස දාතඛිබ්බමානත්තං, අපටිච්ඡන්තනාමකං.

533.

යස්සාපත්ති පටිච්ඡන්තා, පරිවාසාවසානකෙ;
තස්ස දාතඛිබ්බමානත්තං, “පටිච්ඡන්ත”න්ති වුච්චති.

534.

ගන්ත්වා චතුභි භික්ඛුහි, පච්චුසසමයෙ සහ;
පරිවාසෙ විනිද්දිට්ඨ-ඡපකාරං දෙසමෙව ච.

535.

“චත්තං සමාදියාමී”ති, “මානත්ත”මිති වා පන;
ආදිසිත්වාන තං තෙසං, ආරොචෙත්වා විසාරදො.

536.

නික්ඛිපෙ සන්තිකෙ තෙසං, චත්තං තෙසු ගතෙසු වා;
භික්ඛුස්ස පුබ්බදිට්ඨස්ස, ආරොචෙත්වාන නික්ඛිපෙ.

537.

තස්ස දානවිධානඤ්ච, රත්තිච්ඡෙදාදිකො නයො;
ඤ්ඤොයා සමුච්චයස්සට්ඨ-කථාපාළිවසෙන තු.

538.

පුන තං විණ්ණමානත්තං, සඬ්ඝො විසතිවග්ගිකො;
අබ්භෙය්‍ය විධිනා භික්ඛු, පකතත්තො පුනඛිනො.

539.

ඡාදෙන්තියාපි ආපත්තිං, පරිවාසො න විජ්ජති;
න ච භික්ඛුනියාපත්ති, අත්තනො ඡාදයන්තියා.

540.

ඡාදෙන්වා වාපි ආපත්තිං, අච්ඡාදෙන්වාපි වා පන;
කෙවලං චරිතබ්බන්ති, පක්ඛමානත්තමෙව තු.

541.

විනයනයමතිබුද්ධිදීපනං;
විනයවිනිවිජයමෙතමුත්තමං;
විවිධනයනසුතං උපෙන්නි යෙ;
විනයනයෙ පටුතං උපෙන්නි තෙ.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ සඨසාදිසෙසකථා නිට්ඨිතා.

අනියතකථා

542.

රහො නිසජ්ජස්සාදෙන, මාතුගාමස්ස සන්තිකං;
ගන්තුකාමො නිවාසෙති, අක්ඛිං අඤ්ථෙති භුඤ්ජති.

543.

පයොගෙ ච පයොගෙ ච, හොති සබ්බත්ථ දුක්ඛං;
ගච්ඡතො පදවාරෙන, ගන්ත්වා චස්ස නිසීදතො.

544.

නිසජ්ජාය උභින්නමි, පයොගගණනාය ච;
හොති පාවිත්තියං තස්ස, බහුකානි බහුස්වපි.

545.

සමීපෙපි ධිතො අන්ධො, අන්තොද්වාදසහත්ථකෙ;
න කරොති අනාපත්තිං, ඉත්ථිතං තු සතමි ච.

546.

චක්ඛුමාපි නිපජ්ජිත්වා, නිද්දායන්තොපි කෙවලං;
ද්වාරෙ පිහිතගබ්භස්ස, නිසින්නොපි න රක්ඛති.

547.

අනන්ධෙ සති විඤ්ඤුස්මිං, ධිතස්සාරහසඤ්ඤිතො;
නිසජ්ජපච්චයා දොසො, නත්ථි වික්ඛිත්තචෙතසො.

548.

න දොසුම්මත්තකාදීනං, ආපත්තීහිපි තීහිපි;
සමුට්ඨානාදයො තුලායා, පයමන්තිමවත්ථුනා.

පයමානියතකථා.

549.

අනන්ධාබ්බරො විඤ්ඤා, ඉත්ථි වා පුරිසොපි වා;
අන්තොද්වාදසහත්ථට්ඨො, අනාපත්තිකරො සියා.

550.

අන්ධො අබ්බරො වාපි, බ්බරො වාපි චක්ඛුමා;
න කරොති අනාපත්තිං, තිසමුට්ඨානමෙවිදං.

දුතියානියතකථා.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ අනියතකථා නිට්ඨිතා.

නිස්සඟ්ගියකථා

551.

බොමං කප්පාසකොසෙයාං, සාණං භඬ්ගඤ්ච කම්බලං;
චීවරං ඡබ්බිධං චුත්තං, ජාතිතො පන කප්පියං.

552.

දුකුලඤ්චෙව පත්තුණ්ණං, චිතං සොමාරපට්ටකං;
ඉද්ධිජං දෙවදින්නඤ්ච, තස්සෙතං අනුලොමිකං.

553.

තිච්චරං පරික්ඛාර-වොළඤ්ච මුඛපුඤ්ජනං;
නිසීදනමධිට්ඨෙය්‍යා, පච්චත්ථරණමෙව ච.

554.

ඵකාහම්පි චිතා භික්ඛු, න වසෙය්‍ය තිච්චරං;
න වසෙය්‍ය තථාධිට්ඨා, වාතුමාසං නිසීදනං.

555.

රජිත්වා කප්පියං බිත්ථුං, දත්වා තත්ථ තිච්චරං;
උපපන්නං පමාණෙන, අධිට්ඨාතබ්බමෙව තං.

556.

පච්ඡිමන්තෙන සඬ්ඝාටි, දීඝසො මුට්ඨිපඤ්චකා;
මුට්ඨිත්තිකා ච තිරියං, උත්තමන්තෙන සා පන.

557.

සත්ථුනො චීවරුනාපි, වට්ටකීති පකාසිතා;
ඉදමෙවුත්තරාසඬගො, පමාණං පරිදිපිතං.

558.

මුට්ඨිපඤ්චකං දීසන්තං, පමාණං තිරියන්තතො;
අඬ්ඨිකෙය්‍යං ද්විභත්ථං වා, සෙසෙ අන්තරවාසකො.

559.

අභතාභතකප්පානං, සඬ්ඝාටි දිගුණා මතා;
එකපට්ඨුත්තරාසඬගො, එවමන්තරවාසකො.

560.

උතුද්ධටානං පන චීවරානං;
සඬ්ඝාටි භික්ඛුස්ස චතුග්ගුණා වා;
දුට්ඨෙපි සෙසා දිගුණාව චුත්තා;
යථාසුඛං වට්ටකී පංසුකුලං.

561.

තීණිපි ද්වෙපි චෙකං වා, ඡන්දිතඛ්ඛං පහොති චෙ;
සඬ්ඛෙසු අප්පහොන්තෙසු, දෙය්‍යමන්වාධිකම්පි වා.

562.

අච්ඡින්නං වා අනාදින්නං, ධාරෙන්තස්ස තිච්චරං;
භික්ඛුනො දුක්කටං චුත්තං, දුඛිහොගෙන ච සෙවතො.

563.

කුසිං අඬ්ඨකුසිඤ්ඤවාපි, මණ්ඩලං අඬ්ඨමණ්ඩලං;
විවට්ටං අනුච්චට්ටං, ඛාහන්තම්පි ච භික්ඛුනො.

564.

දස්සෙත්ථාව වීධිං සඬ්ඛං, පඤ්චකාදිප්පහෙදකං;
ඡින්නං සමණසාරුප්පං, කාතඛ්ඛං තු තිච්චරං.

565.

දානෙනච්ඡිප්පගාහෙන, විස්සාසග්ගහණෙන ච;
භීතායාවත්තනෙනාපි, සික්ඛාය ච පහානතො.

566.

පච්චුද්ධාරවිනාසෙහි, ලිඬ්ගස්ස පරිචත්තනා;
සඬ්ඛං භිජ්ජතිධිට්ඨානං, ඡිද්දහාවෙ තිච්චරං.

567.

කනිට්ඨස්සඤ්ඤාලස්සෙව, නබ්බිට්ඨස්සමාණකං;
විනිවිද්ධං පනච්ඡිද්ද-මධිට්ඨානවිනාසනං.

568.

එකො තන්තුපි අච්ඡින්නො, අධිට්ඨානං න භින්නති;
සෙතභාවං කරොත්තෙන, ධොතමපි රජකෙන වා.

569.

පයමං අග්ගලං දත්වා, පච්ඡා ඡින්නති රක්ඛති;
සට්ඨන්තො කොට්ඨො ද්වෙ වා, පච්ඡා ඡින්නති රක්ඛති.

570.

චතුර්ථිඤ්ඤාලා ඔරං, එකද්වින්නං තිරියතො;
තිණ්ණමපි දීඝතො ඡිද්දං, භින්නතෙව විදත්ථියා.

571.

නිසිදනස්ස දීඝෙන, භවන්ති ද්වෙ විදත්ථියො;
විත්ථාරෙන දියඬ්ඨා ව, සුගතස්ස විදත්ථියා.

572.

භොන්ති කණ්ඩුප්පට්ඨිඡාදි, තිරියං ද්වෙ විදත්ථියො;
දීඝතොපි චතස්සොව, සුගතස්ස විදත්ථියා.

573.

දීඝතො සුගතස්සෙව, භවන්ති ඡ විදත්ථියො;
විත්ථාරෙනඬ්ඨිතෙය්‍යාව, සියා වස්සිකසාටිකා.

574.

මුනිනා තිසු එතෙසු, කරොත්තස්ස තදුත්තරිං;
අධිකච්ඡෙදනං තස්ස, පාවිත්තියමුදිරිතං.

575.

මුඛපුඤ්ජනවාලස්ස, පච්චන්ථරණකස්ස වා;
පමාණං අප්පමාණෙන, න චෙව පරිදීපිතං.

576.

සදසං අදසං සබ්බං, පච්චන්ථරණච්චරං;
මහන්තං බුද්දකං එක-මනෙකමපි ව වට්ඨති.

577.

මුඛපුඤ්ජනවාලෙකං, ද්වෙපි වට්ඨන්ති සබ්බථා;
සදසං අදසං වාපි, සදසංව නිසිදනං.

578.

අදසා රජිතායෙව, වට්ටතාදිත්තකප්පකා;
චුත්තා කණ්ඩුප්පට්ඨිඡාදි, තථා වස්සිකසාට්ඨිකා.

579.

ගණනං වා පමාණං වා, න පරික්ඛාරවොළකෙ;
පමාණගණනාතීති, භණන්ති පකතඤ්ඤුනො.

580.

සුගතට්ඨභිගුලායාමං, චතුරභිගුලචිත්ථනං;
විකප්පනුපගං හොති, පච්ඡිමං නාම චීවරං.

581.

පරිස්සාවපටං පත්ත-පොත්ථකත්ථවිකාදිකං;
අධිට්ඨෙය්‍ය පරික්ඛාර-වොළං පච්ඡිමචීවරං.

582.

බහුනි එකතො කත්වා, අධිට්ඨාතුම්පි වට්ටති;
මාතුආදීනමත්ථාය, යපිතෙ නත්ථී දොසතා.

583.

වස්සමාසෙ අධිට්ඨෙය්‍ය, චතුරො වස්සසාට්ඨිකං;
පුන පච්චුද්ධරිත්වා තං, විකප්පෙය්‍ය තතො පරං.

584.

තාව කණ්ඩුප්පට්ඨිඡාදිං, යාව රොගො න සම්මති;
අධිට්ඨහිත්වා තතො උද්ධං, උද්ධරිත්වා විකප්පයෙ.

585.

“ඉමං කණ්ඩුප්පට්ඨිඡාදිං, ඉමමත්තරවාසකං;
අධිට්ඨාමි” තිධිට්ඨෙය්‍ය, සෙසෙසුපි අයං නයො.

586.

“ඉමං කණ්ඩුප්පට්ඨිඡාදිං, එත” ත්ති ව අසම්මුඛෙ;
චත්වා පච්චුද්ධරෙය්‍යෙවං, සෙසෙසුපි විචක්ඛණො.

587.

ආහොගං මනසා කත්වා, කායෙන චූසනාකතං;
චචසාධිට්ඨිතඤ්ඤාති, අධිට්ඨානං ද්විධා මතං.

588.

ඉති සබ්බමිදං චුත්තං, තෙච්චරිකභික්ඛුනො;

තථා වත්ථාවධිට්ඨෙය්‍ය, තං පරික්ඛාරවොළිකො.

589.

තිථිවරං පරික්ඛාර-වොළං කාතුමිපි වට්ටති;
එවං චුදොසිතෙ චුත්තො, පරිභාරො නිරත්ථකො.

590.

න, තෙච්චරිකස්සෙව, චුත්තත්තා තත්ථ සත්ථුනා;
තං පරික්ඛාරවොළස්ස, තස්මා සබ්බමිපි වට්ටති.

591.

“අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, අනාපත්ති” ති එත්ථ ව;
අධිට්ඨාතබ්බකස්සෙව, විකප්පනවිධානතො.

592.

භික්ඛුස්සෙවං කරොන්තස්ස, න දොසො උපලබ්භති;
එවඤ්ච න සියා කස්මා, මුඛපුඤ්ජනකාදිකං.

593.

මුඛපුඤ්ජනකාදීනං, තෙසං කිච්චවිධානතො;
අකිච්චස්සාමිකස්සස්ස, අධිට්ඨානං තු යුජ්ජති.

594.

නිධානමුඛමෙතන්ති, මහාපච්චරියං පන;
චුත්තත්තා ච නිසෙධෙතුං, න සක්කා විනයඤ්ඤානා.

595.

ථිවරං පරිපුණ්ණන්ති, නිදානුජ්ජන්තිතොපි ව;
නිධානමුඛමෙතන්ති, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

596.

කුසවාකාදිවීරානි, කම්බලං කෙසවාලජං;
ථුල්ලච්චයං ධාරයතො-ලුකපක්ඛාජිනක්ඛිපෙ.

597.

කදලෙරකදුස්සෙසු, අක්කදුස්සෙ ව පොත්ථකෙ;
දුක්කටං තිරිටෙ වාපි, වෙය්‍යෙන කඤ්චුකෙපි ව.

598.

සබ්බනීලකමඤ්ජෙට්ඨ-කණ්ඨලොභිතපීතකෙ;
මහානාමමහාරඬිග-රත්තෙසුපි ව දුක්කටං.

599.

අව්ඡින්නදසකෙ දීඝ-ඵලපුප්ඵදසෙසු ව;
අව්ඡින්නවිවරස්සෙත්ථ, නත්ථි කිඤ්චි අකප්පියං.

600.

අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති;
අන්තොදසාහං විස්සාසෙ, අනාපත්ති පකාසිතා.

601.

කථිතං නාම නාමෙන, සමුට්ඨානාමිදං පන;
අවිත්තමක්‍රියං චුත්තං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පඨමකථිතකථා.

602.

ගාමාදීසු පදෙසෙසු, තිපඤ්චසු තිවිවරං;
යපෙත්වා ඵකරත්තමිපි, සඬ්ඝසම්මුතියා විනා.

603.

භික්ඛුනො පන තෙනස්ස, විජ්ජවත්ථුං න වට්ටති;
භොති නිස්සග්ගියං විජ්ජ-වසනො අරුණුග්ගමෙ.

604.

විවරං නික්ඛිපිත්වාන, ත්භායන්තස්සෙව රත්තියං;
අරුණු උට්ඨිතෙ කිං නු, කාතබ්බං තෙන භික්ඛුනා.

605.

දුක්කටං මුනිනා චුත්තං, නිස්සග්ගියනිවාසනෙ;
තබ්භයා පන සො භික්ඛු, නග්ගො ගච්ඡති දුක්කටං.

606.

අව්ඡින්නවිවරට්ඨානෙ, ඨිතත්තා පන භික්ඛුනො;
න තස්සාකප්පියං නාම, විවරං අත්ථි කිඤ්චිපි.

607.

නිගාසෙත්වා ගහෙත්වා ව, ගන්ත්වා භික්ඛුස්ස සන්තිකං;
නිස්සජ්ජිත්වා පනාපත්ති, දෙසෙතබ්බාව විඤ්ඤුනා.

608.

පරස්ස නිස්සජ්ජිත්වා තං, දුක්කටං පරිභුඤ්ජනො;
පයොගෙ ව පයොගෙ ව, භොති පාරුපනාදීසු.

609.

අනාපත්ති තමඤ්ඤස්ස, භික්ඛුනෝ පරිභුඤ්ජනෝ;
අදෙන්තස්ස ච නිස්සට්ඨං, දුක්ඛං පරියාපුතං.

610.

ථෙරෙ ච දහරෙ මග්ගං, ගච්ඡන්තෙසු උභොසුපි;
පත්තව්වරමාදාය, ඔභිනෙ දහරෙ පන.

611.

අසම්පත්තෙ ගරුං තස්මිං, උග්ගච්ඡත්තාරුණො යදි;
භොති නිස්සග්ගියං චත්ථං, න පස්සම්භති නිස්සයො.

612.

මුහුත්තං විස්සමිත්වාන, ගච්ඡන්තෙ දහරෙ පන;
භොති නිස්සග්ගියං චත්ථං, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

613.

සුතා ධම්මකථා යස්මිං, උග්ගච්ඡත්තාරුණො යදි;
භොති නිස්සග්ගියං චත්ථං, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

614.

පච්චුද්ධාරෙ අනාපත්ති, ලද්ධසම්මුතිකස්සපි;
අන්තොයෙවාරුණෙ තං වා, විස්සජ්ජෙති විනස්සති.

615.

පඨමෙන සමානාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අපච්චුද්ධරණං එත්ථ, අක්ඛියාති විසෙසිතං.

දුතියකථිතකථා.

616.

අකාලව්වරං මාස-පරමං නික්ඛිපෙ සති;
පච්චාසාය තතො උද්ධං, යපෙතුං න ච වට්ටති.

617.

දසාහාතික්කමොයෙව;
පඨමෙ කථිනෙ ඉධ;
මාසස්සාතික්කමො චුත්තො;
සෙසො තෙන සමො මතො.

තතියකථිතකථා.

618.

භික්ඛු භික්ඛුනියා භුත්තං, වත්ථං අඤ්ඤාතිකාය යො;
 ධොවාපෙනි රජාපෙනි, ආකොටාපෙනි වෙ තතො.

619.

තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, පඨමෙන පකාසිතා;
 තථා සෙසෙහි ච ද්විතී, දීපිතං දුක්කට්ඨවයං.

620.

සික්ඛමානාය වා හත්ථෙ, ධොවනත්ථාය දෙනි වෙ;
 සා හුත්වා උපසම්පන්නා, පච්ඡා ධොවති සො නයො.

621.

සාමණෙරනිද්දෙසෙපි, ලිඛිගං වෙ පරිවත්තති;
 භික්ඛුනීසුපසම්පජ්ජ, ධොතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

622.

දහරානඤ්ච භික්ඛුනං, හත්ථෙ වත්ථෙ නියාදිතෙ;
 පරිවත්තිතලිඛිගෙසු, තෙසුපෙස නයො මතො.

623.

තථා භික්ඛුනියා හත්ථෙ, දිත්තෙ “ධොවා”ති චීවරෙ;
 පරිවත්තෙ තු ලිඛිගස්මිං, සවෙ ධොවති වට්ටති.

624.

“ධොවා”ති භික්ඛුනී චුත්තා, සවෙ සබ්බං කරොති සා;
 ධොවනජ්ජච්චියායෙව, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

625.

“ඉමස්මිං චීවරෙ සබ්බං, කත්තබ්බං ත්වං කරොහි”ති;
 භොති නිස්සග්ගියඤ්චෙව, වදතො දුක්කට්ඨවයං.

626.

ඤාතිකාඤාතිසඤ්ඤිස්ස, පච්චත්ථරනිසීදනං;
 අඤ්ඤස්ස සන්තකං වාපි, ධොවාපෙන්තස්ස දුක්කට්.

627.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛුනීනං වසෙන යා;
 තාය ධොවාපනෙ වාපි, භොති ආපත්ති දුක්කට්.

628.

අචුත්තා පරිභුත්තං වා, අඤ්ඤං වා යදි ධොවති;
 න දොසො, සඤ්චරිත්තෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

පුරාණවීරධොවාපනකථා.

629.

විකප්පනුපගං කිඤ්චි, පච්ඡිමං පන වීවරං;
ගණ්හතො හොති ආපත්ති, යපෙත්වා පාරිවත්තකං.

630.

පයොගෙ ගහණත්ථාය, දුක්කටං පරියාපුතං;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, ගහණෙන පකාසිතා.

631.

සථෙ අනුපසම්පන්න-හත්ථෙ පෙසෙති වීවරං;
අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තාපි, ගහෙනුං පන වට්ටති.

632.

ඤාතිකායපි අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
එකතොඋපසම්පන්න-හත්ථා ගණ්හාති දුක්කටං.

633.

“දස්සාමී”ති ව ආහොගං, කත්වා වා පාරිවත්තකං;
තාවකාලිකවිස්සාස-ග්ගාගෙ දොසො න විජ්ජති.

634.

අඤ්ඤං පන පරික්ඛාරං, න දොසො හොති ගණ්හතො;
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ඉදං චුත්තං ක්‍රියාක්‍රියං.

වීවරපටිග්ගහණකථා.

635.

වීවරං විඤ්ඤාපෙත්තස්ස, අඤ්ඤාතකාප්පචාරිතං;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, අඤ්ඤත්‍ර සමයා පන.

636.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තථෙව ද්විකදුක්කටං;
ඤාතකෙඤාතිසඤ්ඤිස්ස, තත්ථ වෙමතිකස්ස ව.

637.

සමයෙ විඤ්ඤාපෙත්තස්ස, ඤාතකෙ වා පචාරිතෙ;
අඤ්ඤස්සත්ථාය වා තස්ස, ඤාතකෙ වා පචාරිතෙ.

638.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤත්තිකථා.

639.

අප්පචාරිතමඤ්ඤාතිං, වීචරං තු තදුත්තරිං;
භොති නිස්සග්ගියාපත්ති, විඤ්ඤාපෙත්තස්ස භික්ඛුනො.

640.

යස්ස තීණිපි නට්ඨානි, ද්වෙ වා එකමිපි වා පන;
ද්වෙ වා එකමිපි වා තෙන, සාදිතබ්බං න කිඤ්චිපි.

641.

සෙසකං ආහරන්තස්ස, දින්නෙ නව්ඡින්නකාරණා;
සන්තකෙ ඤාතකාදීනං, අත්තනොපි ධනෙන වා.

642.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තකාදීනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

තතුත්තරිකථා.

643.

කල්‍යාණකම්‍යතාහෙතු, ආපජ්ජති විකප්පනං;
වීචරෙ පන යො තස්ස, ලාභා නිස්සග්ගියං භවෙ.

644.

මහග්ගං දාතුකාමමිහි, අප්පග්ගං විඤ්ඤාපෙති යො;
සන්තකෙ ඤාතකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

645.

ඤාතකෙඤ්ඤාතිසඤ්ඤිස්ස, දුක්කටං විමතිස්ස ව;
සඤ්චරිත්තසමා චුත්තා, සමුට්ඨානාදයො න යා.

පඨමොපක්ඛටකථා.

646.

දුතියොපක්ඛටෙ යස්මා, චත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
තස්මා අනන්තරෙතස්ස, සදිසොව විනිවිජයො.

දුතියොපක්ඛටකථා.

647.

රඤ්ඤා වා රාජභොග්ගෙන, භික්ඛුමුද්දිස්සමාහනං;
අකප්පියං සුවණ්ණාදිං, ගහෙනුං න ව වට්ඨති.

648.

රජතං ජාතරූපං වා, අත්තනො වා පරස්ස වා;
අත්ථාය ගණ්හිතුං කිඤ්චි, දියමානං න වට්ටති.

649.

අඤ්ඤස්සත්ථාය නිද්දිට්ඨං, භික්ඛුනො පටිග්ගණ්හනො;
දුක්කටං තස්ස හොතිති, මහාපච්චරියං පන.

650.

නෙත්වා අකප්පියං හණ්ඩං, ඉත්ථං කොචි සථෙ වදෙ;
“ඉදං සඬ්ඝස්ස දම්මීති, පුග්ගලස්ස ගණස්ස වා.

651.

ආරාමං වා විහාරං වා, චෙතියං වා කරොහි”ති;
න ච වට්ටති තං වත්ථුං, සබ්බෙසං සම්පට්ඨිතං.

652.

අනාමසිත්වා සඬ්ඝං වා, ගණං වා පුග්ගලම්පි වා;
“චෙතියස්ස විහාරස්ස, දෙමා”තිපි වදන්ති චෙ.

653.

තං භිරඤ්ඤං සුවණ්ණං වා, නිසෙධෙතුං න වට්ටති;
ආරාමිකානං වත්තබ්බං, “වදන්තෙවම්මෙ”ති ව.

654.

රජතං ජාතරූපං වා, සඬ්ඝස්ස පටිග්ගණ්හනො;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, පරිභොගෙ ච දුක්කටං.

655.

තළාකස්ස ච ඛෙත්තත්තා, සස්සුප්පත්තිනිදානනො;
ගහණං පරිභොගො වා, න ච වට්ටති භික්ඛුනො.

656.

“වත්තාරො පච්චයෙ සඬ්ඝො, ගණො වා පරිභුඤ්ජතු”;
ඉච්චෙවං පන වත්ථා චෙ, දෙනි සබ්බම්පි වට්ටති.

657.

කාරාපෙති ච කෙදාරෙ, ඡිත්ථාපෙත්වා වනං පන;
කෙදාරෙසු පුරාණෙසු, අතිරෙකම්පි ගණ්හති.

658.

අපරිච්ඡින්නභාගස්මිං, නවසස්සෙපි “ඵත්තකං;

භාගං දෙථා’’ති වත්ථා වෙ, උට්ඨාපෙති කභාපණේ.

659.

වත්ථා අකජ්ජියං වාවං, “කසථ වපථා’’ති ව;
උජ්ජාදිතඤ්ච සබ්බෙසං, හොති සබ්බමකජ්ජියං.

660.

“එත්තකො නාම භාගොති, එත්තිකාය ව භූමියා’’;
පතිට්ඨාපෙති යො භූමිං, අවත්ථා කසථාදිකං.

661.

සයමෙව පමාණස්ස, ජානනත්ථං තු භූමියා;
රජ්ජුයා වාපි දණ්ඨෙන, බෙත්තං මිනාති යො පන.

662.

බලෙ වා රක්ඛති යත්ථා, බලතොපි තතො පුන;
නිහරාපෙති වා වීථි, තස්සෙවෙනමකජ්ජියං.

663.

“එත්තකෙහි ව වීථිහි, ඉදං ආහරථා’’ති ව;
ආහරන්ති සවෙ චුත්තා, තස්සෙවෙනමකජ්ජියං.

664.

“එත්තකෙන හිරඤ්ඤෙන, ඉදමාහරථා’’ති ව;
ආහරන්ති ව යං චුත්තා, සබ්බෙසං තමකජ්ජියං.

665.

පෙසකාරකදාසං වා, අඤ්ඤං වා රජකාදිසු;
ආරාමිකානං නාමෙන, දෙන්තෙ වට්ටති ගණ්හිතුං.

666.

“ගාවො දෙමා’’ති චුත්තෙපි, ගහෙතුං න ව වට්ටති;
පඤ්චගොරසභොගත්ථං, චුත්තෙ දෙමාති වට්ටති.

667.

අජිකාදිසු එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
කජ්ජියෙන ව වාකොයන, සබ්බං වට්ටති ගණ්හිතුං.

668.

හත්ථිං වා මහිසං අස්සං, ගොණං කුක්කුටසුකරං;
දෙන්තෙසු ව මනුස්සෙසු, න ව වට්ටති ගණ්හිතුං.

669.

පටිසිද්ධෙපි සඬ්ඝස්ස, දත්වා ගච්ඡති වෙ පන;
මූලං දත්වා ච සඬ්ඝස්ස, කෙචි ගණ්හන්ති වට්ටති.

670.

“බ්බත්තං චත්ථුං තළාකං වා, දෙම ගොඤ්ඤාදිකං;
විහාරස්සා”ති චුත්තෙපි, නිසෙධෙතුං න වට්ටති.

671.

තික්ඛත්තුං වොදනා චුත්තා, ඡක්ඛත්තුං යානමබ්චි;
යදි වොදෙතියෙව ඡ, වොදනා දිගුණා යීති.

672.

අනාපත්ති අවොදෙත්වා, ලද්ධෙ උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මනා.

රාජසික්ඛාපදකථා.

වීචරවග්ගො පඨමො.

673.

එකෙනාපි ච මිස්සෙත්වා, සන්ථතං කොසියංසුනා;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, කාරාපෙත්තස්ස භික්ඛුනො.

674.

පරත්ථාය කරොත්තස්ස, කාරාපෙත්තස්ස සන්ථතං;
අඤ්ඤාත ච කතං ලද්ධා, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

675.

අනාපත්ති විතානං වා, භූමත්ථරණමෙව වා;
භිසි බ්බ්බොහනං වාපි, කරොත්තස්සාදිකම්මිනො.

කොසියකථා.

676.

කාළකෙළකලොමානං, සුද්ධානං සන්ථතං සවෙ;
කරෙය්‍යාපත්ති හොතිස්ස, සෙසං තු පඨමුපමං.

සුද්ධකාළකකථා.

677.

අනාපත්ති තුලං වාපි, බ්බුං වා සබ්බමෙව වා;
කරොත්තස්ස ගහෙත්වාන, ඔදානං කපිලම්පි වා.

678.

අනුක්කමෙන ඵතානි, සන්ථතානි ච තිණ්‍යො;
නිස්සජ්ජිත්වාපි ලද්ධානි, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

679.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බො, සඤ්චරිත්තසමා මතා;
ඉමෙසං පන තිණ්ණමිපි, තතියං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

ද්වෙභාගකථා.

680.

ජන්තං ඔරෙන වස්සානං, කරොන්තස්ස ච සන්ථතං;
භොති නිස්සග්ගියාපත්ති, යපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

681.

අනාපත්ති පරත්ථාය, කාරාපෙති කරොති වා;
කතං වා පන අඤ්ඤෙන, ලභිත්වා පරිභුඤ්ජනො.

682.

ජබ්බස්සානි කරොන්තස්ස, තදුද්ධමිපි ච සන්ථතං;
විතානෙ සාණිපාකාරෙ, නිස්සජ්ජිත්වා කතෙපි ච.

ජබ්බස්සකථා.

683.

අනාපත්ති අනාදාය, අසන්තෙ සන්ථතෙ පන;
අඤ්ඤස්සත්ථාය කාරෙතුං, කතඤ්ච පරිභුඤ්ජිතුං.

684.

අනාදානවසෙනස්ස, සුගතස්ස විදත්ථියා;
කරණෙන ච සත්ථාරා, චුත්තමෙනං ක්‍රියාක්‍රියං.

685.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බො, සඤ්චරිත්තසමා මතා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, විසෙසො නුපලබ්භති.

නිසිදනසන්ථතකථා.

686.

ගච්ඡන්තෙ පන යානෙ වා, හත්ථිඅස්සාදිකෙසු වා;
යපෙති යදි ලොමානි, සාමිකස්ස අජානතො.

687.

තියොජනමතීතෙසු, තෙසු ආපත්ති භික්ඛුනො;
අගච්ඡන්තෙසු තෙස්වෙව, යපිතෙසුපායං නයො.

688.

යානෙ පන අගච්ඡන්තෙ, අස්සෙ වා හත්ථිපිට්ඨියං;
යපෙත්වා අභිරුහිත්වා, සවෙ සාරෙති වට්ටති.

689.

න වට්ටතීති නිද්දිට්ඨං, කුරුන්දට්ඨකථාය හි;
තං පනඤ්ඤං හරාපෙති, වචනෙන විරුජ්ඣති.

690.

කණ්ණච්ඡිද්දෙසු ලොමානි, පක්ඛිපිත්වාපි ගච්ඡතො;
භොතියෙව කිරාපත්ති, ලොමානං ගණනාවසා.

691.

සුත්තකෙන ව ඛන්ධිත්වා, යපිතං පන වට්ටති;
වෙණිං කත්වා හරන්තස්ස, ආපත්ති පරිදීපිතා.

692.

සුඛිකසාතං අනුප්පත්වා, වොරාදීහි උපද්දතො;
යො චඤ්ඤවිහිතො වාපි, ආපත්ති යදි ගච්ඡති.

693.

තියොජනං හරන්තස්ස, උෞතකං වා තියොජනං;
තථා පච්චාහරන්තස්ස, තානියෙව තියොජනං.

694.

නිවාසත්ථාය වා ගන්ත්වා, හරන්තස්ස තතො පරං;
අච්ඡින්නං වාපි නිස්සට්ඨං, ලහිත්වා හරතොපි ව.

695.

හරාපෙත්තස්ස අඤ්ඤෙන, හරතො කතභණ්ඩකං;
තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

696.

ඉදං පන සමුට්ඨානං, කායතො කායචිත්තතො;
අචිත්තං කායකම්මඤ්ඤං, තිචිත්තඤ්ඤං තිවෙදනං.

එළකලොමකථා.

697.

සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, ලොමධොවාපනමපි ව;
වීවරස්ස පුරාණස්ස, ධොවාපනසමං මතං.

එළකලොමධොවාපනකථා.

698.

ගණ්භෙය්‍යා වා ගණ්භාපෙය්‍යා, රජතං ජාතරූපකං;
නිස්සජ්ජිත්වා පනාපත්ති, දෙසෙනබ්බාව භික්ඛුනා.

699.

රජතං ජාතරූපඤ්ච, උභින්නං මාසකොපි ව;
එතං චතුබ්බිධං වත්ථු, හොති නිස්සග්ගියාවහං.

700.

මුත්තා මණි සිලා සඬ්ඛො, පවාළං ලොභිතඬ්ඛකො;
මසාරගල්ලං ධඤ්ඤානි, සත්ත ගොමභිසාදිකං.

701.

බෙත්තං වත්ථුං තළාකඤ්ච, දාසිදාසාදිකං පන;
දුක්කටස්සෙව වත්ථුනි, දීපිතානි මහෙසිනා.

702.

මුග්ගමාසාදිකං සබ්බං, සජ්ජිආදීනි තණ්ඩුලා;
සුත්තං වත්ථං භලං ඵාලං, කජ්ජියං එවමාදිකං.

703.

තත්ථත්තතො පනත්ථාය, වත්ථුං නිස්සග්ගියස්ස හි;
සම්පට්ඨිති යො භික්ඛු, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

704.

සඬ්ඝාදීනං තමත්ථාය, ගණ්භතො දුක්කටං තථා;
දුක්කටස්ස ව වත්ථුමපි, සබ්බත්ථාය ව දුක්කටං.

705.

සචෙ කභාපණාදීනං, සහස්සං පටිගණ්භති;
වත්ථුනං ගණනායස්ස, ආපත්තිගණනා සියා.

706.

තථා සිලීලබද්ධෙසු, ථවිකාදීසු රූපතො;
ආපත්තිගණනා වුත්තා, මහාපච්චරියං පන.

707.

“ඉදං අයාස්ස භොතු” ති, චුත්තෙ වා පන කෙනවි;
සචෙ ගණ්හිතුකාමොපි, නිසෙධෙතඛ්ඛමෙව ව.

708.

පටික්ඛිත්තෙපි තං වත්ථුං, යිපෙත්වා යදි ගච්ඡති;
තථා ගොපායිතඛ්ඛං තං, යථා තං න විනස්සති.

709.

“ආහරෙදමිදං ගණ්හ, ඉදං දෙහිධ නික්ඛිප”;
ඉච්චෙවං භික්ඛුනො වත්තුං, න වට්ටති අකප්පියං.

710.

යිපෙත්වා රුපියග්ගාහං, නිස්සට්ඨපරිවත්තිතං;
සඛ්ඛෙහි පරිභොක්තඛ්ඛං, භාජෙත්වා සප්පිආදිකං.

711.

අත්තනො පත්තභාගමිපි, පටිග්ගාහකභික්ඛුනො;
ගහෙතුං අඤ්ඤානො ලද්ධං, භුඤ්ජිතුං වා න වට්ටති.

712.

යං කිඤ්චි පන සම්භූතං, පච්චයං වත්ථුනො තතො;
භික්ඛුනො සෙවමානස්ස, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

713.

අප්ඤ්ඤාමෙ අනාපත්ති, තමප්ඤ්ඤාවසංචෙපි වා;
ගහෙත්වා වා ගහාපෙත්වා, නික්ඛිපත්තස්ස භික්ඛුනො.

714.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, රුපියන්ති අරුපියෙ;
සඤ්ඤානො විමතිස්සාපි, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

715.

සමුට්ඨානාදයො සඛ්ඛෙ, සඤ්චරිත්තසමා මනා;
ත්‍රියාත්‍රියමිදං චුත්තං, අයමෙව විසෙසතා.

රුපියපටිග්ගාහකථා.

716.

වත්ථුං නිස්සග්ගියස්සාපි, වත්ථුං වා දුක්කටස්ස ව;
කප්පියස්ස ව වත්ථුං වා, යො නිස්සග්ගියවත්ථුනා.

717.

වත්ථුනා දුක්කටස්සාපි, වත්ථුං නිස්සග්ගියස්ස වා;
පරිවත්තෙති ආපත්ති, කප්පියෙන ච වත්ථුනා.

718.

දුක්කටස්ස ච වත්ථුං වා, වත්ථුං වා කප්පියස්ස ච;
වත්ථුනා දුක්කටස්සෙව, පරිවත්තෙති දුක්කටං.

719.

වත්ථුනා කප්පියස්සාපි, තථා දුක්කටවත්ථුකං;
පරිවත්තෙති යො තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

720.

වත්ථුනො දුක්කටස්සාපි, තථා නිස්සග්ගියස්ස ච;
ගහණං වාරිතං පුබ්බෙ, ඉමිනා පරිවත්තනං.

721.

රුපියන්ති ච සඤ්ඤිස්ස, විමතිස්ස අරුපියෙ;
තෙන ද්වෙ දුක්කටා හොන්ති, වෙනාපෙන්නස්ස රුපියං.

722.

අරුපියන්ති සඤ්ඤිස්ස, අනාපත්ති අරුපියෙ;
“ඉදං ගහෙත්වා දෙහි”ති, වදන්තොපි ච පඤ්චහි.

723.

සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිකං සමං;
ඉදං ක්‍රියසමුට්ඨානං, අයමෙව විසෙසනා.

රුපියසංචොභාරකථා.

724.

කප්පියං කප්පියෙනෙව, පරිවත්තයතො පන;
හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, යපෙත්වා සහධම්මිකෙ.

725.

අකප්පියස්ස වත්ථුස්ස, තෙනෙව පරිවත්තනං;
න ගච්ඡති නිද්දිට්ඨං, කයවික්කයසඬගහං.

726.

තස්මා මාතාපිතුනම්පි, වත්ථුං යං කිඤ්චි කප්පියං;
“ඉමං දෙහිමිනා හි”ති, වදන්තො පන දුක්කටං.

727.

සකං වා දෙනි වෙ භණ්ඩං, එවං වත්ථාන මාතුයා;
මාතුයා වා තථා භණ්ඩං, සයං ගණ්හාති දුක්ඛං.

728.

සහත්ථං පරභණ්ඩස්මිං, පරහත්ථඤ්ච අත්තනො;
භණ්ඩකෙ පන සම්පත්තෙ, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

729.

“ගහෙත්වා වා ඉදං නාම, භුඤ්ජිත්වා ඔදනං ඉමං;
ඉදං නාම කරොහි”ති, වත්තුං පන න වට්ටති.

730.

විසාසාදමථඤ්ඤං වා, “භුඤ්ජිත්වා ඔදනං ඉමං;
ජල්ලිං වා පන වල්ලිං වා, කට්ඨං වා දාරුමෙව වා.

731.

ආහරා”ති වදන්තස්ස, වත්ථුනං ගණනාවසා;
භොන්ති ආපත්තියො තස්ස, භික්ඛුනො කයවික්කයො.

732.

“ඉමඤ්ච යාගුං පිච භුඤ්ජ භත්තං;
භුත්තොසි භුඤ්ජස්සසි භුඤ්ජසිදං;
භත්තං, ඉමං නාම කරොහි කම්මං”;
ඉච්චෙව වත්තුං පන වට්ටතෙව.

733.

භූමියා සොධනෙ වාපි, ලිම්පනෙ වත්ථධොවනෙ;
එත්ථ කිඤ්චාපි නත්ථඤ්ඤං, භණ්ඩං නිස්සජ්ජිතබ්බකං.

734.

නිස්සග්ගියෙ ච වත්ථුම්හි, නට්ඨෙ භුත්තෙපි වා යථා;
දෙසෙතබ්බාව ආපත්ති, දෙසෙතබ්බා තථා අයං.

735.

“ඉමිනාව ඉමං නාම, ගහෙත්වා දෙනි මෙ”ඉති;
ආචික්ඛති අනාපත්ති, යපෙත්වා භණ්ඩසාමිකං.

736.

“ඉදං මමත්ථී අත්ථො මෙ, ඉමිනා”ති ච භාසනො;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිකං සමං.

කයවික්කයකථා.

කොසියවග්ගො දුතියො.

737.

මත්තිකායොමයා පත්තා, කප්පියා ජාතිතො දුවෙ;
තයො පත්තස්ස වණ්ණා තු, උක්කට්ඨො මජ්ඣමොමකො.

738.

ද්විත්තං තණ්ඩුලනාළිනං, හත්තං මගධනාළියා;
බාදනඤ්ච චතුබ්බාගං, බ්‍යඤ්ජනඤ්ච තදුපියං.

739.

උක්කට්ඨො නාම සො පත්තො, යො තං සබ්බං තු ගණ්හති;
මජ්ඣමො තස්සුපඨිසො ච, තදුපඨිසො ච ඔමකො.

740.

උක්කට්ඨස්ස ච උක්කට්ඨො, තස්සෙවොමකමජ්ඣමා;
එවං මජ්ඣමඔමෙසු, නච පත්තා භවන්ති හි.

741.

උක්කට්ඨුක්කට්ඨකො තෙසු, අපත්තො ඔමකොමකො;
තස්මා නාපි අධිට්ඨානං, න ගච්ඡන්ති විකප්පනං.

742.

සෙසං සත්තවිධං පත්තං, පත්තලක්ඛණසංයුතං;
අධිට්ඨාය විකප්පෙත්වා, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

743.

දසාහපරමං කාලං, ධාරෙය්‍ය අතිරෙකතො;
අතික්කමයතො පත්තං, තඤ්චි නිස්සග්ගියං සියා.

744.

යං පත්තං න විකප්පෙති, යං නාධිට්ඨෙති වා පන;
විනයඤ්ඤුහි සො පත්තො, අතිරෙකොති වණ්ණිතො.

745.

චත්තබ්බං තු “ඉමං පත්තං, අධිට්ඨාමී”ති සම්මුඛෙ;
“එතං පත්ත”න්ති දුරස්මී, පච්චුද්ධාරෙප්‍යයං නයො.

746.

ආභොගං මනසා කත්වා, කත්වා කායවිකාරකං;
කායෙනපි ච පත්තස්ස, අධිට්ඨානං පකාසිතං.

747.

පත්තො ජහතිධිට්ඨානං, දානභෙදකතාසතො;
විබ්භමුද්ධාරපච්චක්ඛ-පරිවත්තනගාහතො.

748.

කඨගුසිත්ථජ්ජමාණෙන, බෙනාධිට්ඨානමුජ්ඣති;
පිදහිත්වා අධිට්ඨෙය්‍ය, අයොචුණ්ණෙන වාණියා.

749.

යො හි නිස්සග්ගියං පත්තං, අනිස්සජ්ජෙව භුඤ්ජති;
දුක්කටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, භුත්වා ධොවනධොවනෙ.

750.

සුවණ්ණමණිපත්තො ව, වෙළුරියඵලිකුබ්භවො;
කංසකාවමයො පත්තො, තිපුසිසමයොපි ව.

751.

තථා දාරුමයො පත්තො, තම්බසජ්ඣුමයොපි ව;
ඵකාදසවිධො පත්තො, චුත්තො දුක්කටවත්ථුකො.

752.

සට්ඨිසකටාහො ව, තුම්බං චස්සානුලොමිකං;
තම්බලොහමයං තත්ථ, ථාලකං පන වට්ටති.

753.

ඵලිකකාවකංසානං, තට්ටිකාදීනි කානිවි;
පුග්ගලස්ස න වට්ටන්ති, වට්ටන්ති ගිහිසඬිසිකා.

754.

යං කිඤ්චි සොදකං පත්තං, පටිසාමෙය්‍ය දුක්කටං;
සාධුකං වොදකං කත්වා, පටිසාමෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

755.

භික්ඛුනො සොදකං පත්තං, ඕතාපෙතුං න වට්ටති;
උණ්භෙ න නිදහෙතබ්බො, නිදහන්තස්ස දුක්කටං.

756.

මිඬ්ඬන්තෙ පරිහණ්ඩන්තෙ, යපෙතුං න ව වට්ටති;
මිඬ්ඬියා පරිහණ්ඩෙ වා, විත්ථිණ්ණෙ පන වට්ටති.

757.

දාරුආධාරකෙ පත්තෙ, ද්වෙ යපෙතුම්පි වට්ටති;

අයමෙව නයො දණ්ඩ-භූමිආධාරකෙසුපි.

758.

තට්ටිකායපි වොළෙ වා, පොත්ථකෙ කටසාරකෙ;
පරිභණ්ඩකතායාපි, භූමියං වාලුකාසු වා.

759.

තථාරූපාසු සුද්ධාසු, යපෙනුං පන වට්ටති;
සරජාය යපෙන්තස්ස, දුක්කටං බරභූමියා.

760.

දණ්ඩෙ වා නාගදන්තෙ වා, ලග්ගෙනුමිපි න වට්ටති;
ඡත්තඛිගමඤ්චපියෙසු, යපෙන්තස්ස ච දුක්කටං.

761.

අට්ඨිසු හි බන්ධිත්වා, ඔලම්බෙනුමිපි වට්ටති;
බන්ධිත්වා පන මඤ්චස්ස, යපෙනුංපරි වට්ටති.

762.

මඤ්චපියට්ටකෙ පත්තං, යපෙනුං පන වට්ටති;
හත්තපුරොපි වා ඡත්තෙ, යපෙනුං න ච වට්ටති.

තයො භාණුවාරා නිට්ඨිතා.

763.

කවාටං න පණාමෙය්‍ය, පත්තහත්ථො සථෙ පන;
යෙන කෙනචි අඬ්ගෙන, පණාමෙය්‍යස්ස දුක්කටං.

764.

න නිහරෙය්‍ය පත්තෙන, චලකානට්ඨිකානි වා;
උච්ඡිට්ඨමුදකං වාපි, නිහරන්තස්ස දුක්කටං.

765.

පත්තං පටිග්ගහං කත්වා, ධොවිතුං හත්ථමෙව වා;
මුඛතො නිහටං පත්තෙ, යපෙනුං න ච වට්ටති.

766.

අනාපත්ති දසාහස්ස, අන්තොයෙව ච යො පන;
අධිට්ඨෙති විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති.

767.

පයමස්ස හි පත්තස්ස, පයමෙන මහෙසිනා;

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මනා.

පයමපත්තකථා.

768.

පඤ්චබන්ධනඋභයස්මිං, පත්තෙ සති ව යො පන;
විඤ්ඤාපෙය්‍ය නවං පත්තං, තස්ස නිස්සංගිං සියා.

769.

බන්ධනං එකමුද්දිට්ඨං, ද්විභිගුලාය ව රාජියා;
බන්ධනානි ව චත්තාරි, තථාට්ඨභිගුලරාජියා.

770.

පඤ්ච වා රාජියො යස්ස, එකා වාපි දසභිගුලා;
අපත්තො නාමයං පත්තො, විඤ්ඤාපෙය්‍ය තතො පරං.

771.

අයොපත්තො අනෙකෙහි, ලොභමණ්ඩලකෙහි වා;
බද්ධො වට්ටති මට්ඨො වෙ, අයොචුණ්ණෙන වාණියා.

772.

පත්තං සඬ්ඝස්ස නිස්සට්ඨං, තස්ස නිස්සංගිං පන;
අනුකම්පාය තං තස්මිං, අගණ්හන්තස්ස දුක්කටං.

773.

දීයමානෙ තු පත්තස්මිං, යස්ස සො න ව රුච්චති;
අප්පිච්ඡතාය වා පත්තං, තං න ගණ්හාති වට්ටති.

774.

අපත්තස්ස තු භික්ඛුස්ස;
න දාතබ්බොති දීපිතො;
තත්ථ යො පත්තපරියන්තො;
සො දෙය්‍යො තස්ස භික්ඛුතො.

775.

සථෙ සො තං ජිගුච්ඡන්තො, අප්පදෙසෙ යපෙනි වා;
විස්සජ්ජෙනි අභොගෙන, පරිභුඤ්ජති දුක්කටං.

776.

නට්ඨෙ භින්තෙපි වා පත්තෙ, අනාපත්ති පකාසිතා;
අත්තතො ඤාතකාදීනං, ගණ්හතො වා ධනෙන වා.

777.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං චචිකම්මං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දුතියපත්තකථා.

778.

සජ්ජිආදිං පුරෙහත්තං, හෙසජ්ජං පටිගය්හ භි;
සාමිසම්පි පුරෙහත්තං, පරිභුඤ්ජති චට්ටති.

779.

තතො පටියාය සත්තාහං, තං චට්ටති නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙ තස්ස, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

780.

පච්ඡාහත්තම්පි ගණ්හිත්වා, කත්වා සන්තිධිකාරකං;
සායතො පන සත්තාහං, චට්ටතෙව නිරාමිසං.

781.

පුරෙහත්තම්පි පච්ඡා වා, සයමුග්ගහිතං පන;
සරිරහොගෙ නෙතබ්බං, සායිතුං න ච චට්ටති.

782.

නවතීතං පුරෙහත්තං, භික්ඛුනා ගහිතං සවෙ;
තාපෙත්වානුපසම්පන්නො, දෙති චට්ටති සාමිසං.

783.

සයං තාපෙති වෙ භික්ඛු, සත්තාහම්පි නිරාමිසං;
තාපනං නවතීතස්ස, සාමපාකො න භොති සො.

784.

පච්ඡාහත්තං ගහෙත්වා වෙ, යෙන කෙනචි තාපිතං;
චට්ටතෙව ච තං සජ්ජි, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

785.

බීරං දධිං වාපි පටිග්ගහෙත්වා;
සයං පුරෙහත්තමථො කරොති;
සජ්ජිං පුරෙහත්තකමෙව තස්ස;
නිරාමිසං චට්ටති භික්ඛුනො තං.

786.

පච්ඡාහත්තකතො උද්ධං, තං න චට්ටති සායිතුං;

සවත්ථුකස්ස සප්පිස්ස, ගහිතත්තාව භික්ඛුනො.

787.

සත්තාභාතික්කමෙපිස්ස, න දොසො කොචි විජ්ජති;
“පටිග්ගහෙත්වා තානී”ති, චුත්තත්තා හි මහෙසිනා.

788.

යථා කප්පියසප්පිමිහි, නිස්සග්ගියමුදිරිතං;
තථාකප්පියසප්පිමිහි, දුක්කටං පරිදිපිතං.

789.

සබ්බාකප්පියමංසානං, චජ්ජෙත්වා මංසමෙව ච;
බීරං දධි ච සප්පි ච, නවනීතඤ්ච වට්ටති.

790.

“යෙසං කප්පති මංසඤ්චි, තෙසං සප්පි”ති කිං ඉදං?
පඤ්ඤානුභවස්සාපි, තථා සත්තාභකාලිකෙ.

791.

නිස්සග්ගියස්ස වත්ථුනං, පරිච්ඡෙදනියාමනං;
න චාකප්පියමංසානං, සප්පිආදි නිචාරිතං.

792.

නවනීතෙපි සප්පිමිහි, ගහිතුග්ගහිතාදිකෙ;
සබ්බො චුත්තනග්ගෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

793.

තෙලභික්ඛාය භික්ඛුනං, පට්ටිඨානං උපාසකා;
තෙලං වා නවනීතං වා, සප්පිං වා ආකිරන්ති හි.

794.

භත්තසිත්ථානි වා තත්ථ, තණ්ඩුලා වා භවන්ති වෙ;
ආදිච්චපක්කසංසට්ඨං, හොති සත්තාභකාලිකං.

795.

තිලසාසපතෙලං වා, මධුකෙරණ්ඩතෙලකං;
ගහිතං තු පුරෙහත්තං, සාමිසමපි නිරාමිසං.

796.

පච්ඡාභත්තකතො උද්ධං, සායිතබ්බං නිරාමිසං;
සත්තාභාතික්කමෙ තෙසං, වසා නිස්සග්ගියං සියා.

797.

ඵරණ්ඩමධුකට්ඨිනි, සාසපාදීනි චත්තනා;
ගහෙත්වා කතතෙලම්පි, හොති සත්තාහකාලිකං.

798.

යාවජීවිකචත්ථුත්තා, තෙසං තිණ්ණම්පි භික්ඛුනො;
සචත්ථුගහණෙ තස්ස, කාචාපත්ති න විජ්ජති.

799.

අත්තනා යං කතං තෙලං, තං වට්ටති නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙනස්ස, හොති නිස්සග්ගියං පන.

800.

දුක්කටං සාසපාදීනං, තෙලත්ථායෙව භික්ඛුනා;
ගහෙත්වා යපිතානං තු, සත්තාහාතික්කමෙ සියා.

801.

නාලිකෙරකරඤ්ජානං, තෙලං කුරුවකස්ස ව;
නිම්බකොසම්බකානඤ්ච, තෙලං භල්ලාතකස්ස ව.

802.

ඉච්චෙවමාදිකං සබ්බං, අචුත්තං පාළියං පන;
ගහෙත්වා නික්ඛිපත්තස්ස, දුක්කටං සමයච්චයෙ.

803.

යාවකාලිකහෙදඤ්ච, යාවජීවකමෙව ව;
විදිත්වා සෙසමෙත්ථාපි, සජ්ජිතා සදිසො නයො.

804.

අච්ඡමච්ඡවරාහානං, සුසුකාගදුහස්ස ව;
වසානං පන පඤ්චන්තං, තෙලං පඤ්චවිධං භවෙ.

805.

සබ්බමෙව වසාතෙලං, කජ්ජියාකජ්ජියස්ස ව;
මනුස්සානං වසාතෙලං, යපෙත්වා පන වට්ටති.

806.

වසං පටිග්ගහෙත්වාන, පුරෙහත්තං පනත්තනා;
පක්කං වට්ටති සංසට්ඨං, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

807.

සථෙ අනුපසම්පන්නො, කත්වා තං දෙනි වට්ටති;

සාමිසම්පි පුරෙහත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

808.

පටිග්ගහෙතුං කාතුං වා, පච්ඡාහත්තං න වට්ටති;
සෙසො චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විභාවිතා.

809.

ගහිතඤ්ඨි පුරෙහත්තං, මධුං මධුකරිකතං;
වට්ටනෙව පුරෙහත්තං, සාමිසම්පි නිරාමිසං.

810.

පච්ඡාහත්තකතො උද්ධං, සත්තාහම්පි නිරාමිසං;
සත්තාහාතික්කමෙ දොසො, වත්ථුනං ගණනාවසා.

811.

උච්ඡුම්භා පන නිබ්බත්තං, පක්කාපක්කං සනාසනං;
රසාදි පන තං සබ්බං, “චාණික”න්ති පවුච්චති.

812.

චාණිකං තු පුරෙහත්තං, ගහිතං පන වට්ටති;
සාමිසම්පි පුරෙහත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

813.

අසංසට්ඨෙන උච්ඡුස්ස, රසෙන කතචාණිකං;
ගහිතෙන පුරෙහත්තං, තදහෙව නිරාමිසං.

814.

උච්ඡුං පටිග්ගහෙත්වාන, කතෙපෙස නයො මතො;
පච්ඡාහත්තකතො උද්ධං, තං න වට්ටති සායිතුං.

815.

ගහිතත්තා සවත්ථුස්ස, සත්තාහාතික්කමෙපි ව;
භොති තස්ස අනාපත්ති, පච්ඡාහත්තං කතෙපි ව.

816.

සංසට්ඨඤ්ච පුරෙහත්තං, ගහිතං තමුපාසකො;
තදහෙ දෙති වෙ කත්වා, සාමිසම්පි ව වට්ටති.

817.

සංසට්ඨෙන පුරෙහත්තං, ගහිතෙන සයංකතං;
පච්ඡාහත්තං කතඤ්චාපි, සත්තාහම්පි නිරාමිසං.

818.

කතං මධුකපුප්ඵානං, ඵාණිතං සීතචාරිනා;
සාමිසම්පි පුරෙහත්තං, තතො උද්ධං නිරාමිසං.

819.

සත්තාහාතික්කමෙපිස්ස, දුක්කටං පරිදීපිතං;
පක්ඛිපිත්වා කතං ධීරං, හොති තං යාවකාලිකං.

820.

ඵලානං පන සබ්බෙසං, යාවකාලිකසඤ්ඤිතං;
යාවකාලිකම්චිචෙව, ඵාණිතං පරිදීපිතං.

821.

පච්ඡාහත්තම්පි භික්ඛුස්ස, පච්චයෙ සති කෙවලං;
කාලිකා පන වට්ටන්ති, පුරෙහත්තං යථාසුඛං.

822.

ලභිත්වා පන නිස්සට්ඨං, තං තු සත්තාහකාලිකං;
අරුආදීනි මක්ඛෙතුං, සායිතුං වා න වට්ටති.

823.

අඤ්ඤස්ස පන භික්ඛුස්ස, කායභොගෙ ච වට්ටති;
චජිත්වා නිරපෙක්ඛොව, ලභිත්වා පුන සායිතුං.

824.

අනාපත්ති අධිට්ඨෙති, විස්සජ්ජෙති විනස්සති;
අච්ඡින්නදිත්වා ච විස්සාසං, ගණ්හතුම්මත්තකාදිනො.

825.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා;
සදාකථිනචිත්තෙන, පයමෙනෙව සත්ථුතා.

හෙසජ්ජසික්ඛාපදකථා.

826.

මාසො සෙසොති ගිම්හානං, පරියෙසෙයා සාටිකං;
අද්ධමාසොව සෙසොති, කත්වා පරිදහෙ බුධො.

827.

කත්වා පන සතුප්පාදං, චස්සසාටිකච්චරං;
නිජ්ඣාදෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, සමයෙ පිට්ඨිසම්මතෙ.

828.

හොති නිස්සග්ගියාපත්ති, ඤාතකාඤ්ඤාතකාදිනො;
තෙසුයෙව ච විඤ්ඤත්තිං, කත්වා නිජ්ඣාදනෙ තථා.

829.

කත්වා පන සතුප්පාදං, සමයෙ කුච්ඡිසඤ්ඤිතෙ;
නිජ්ඣාදෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, චත්ථමඤ්ඤාතකාදිනො.

830.

තස්සාදින්තකපුබ්බෙසු, චත්තහෙදෙන දුක්කටං;
කරොතො තත්ත්ව විඤ්ඤත්තිං, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

831.

ඔවස්සාපෙති චෙ කායං, නග්ගො සතිපි විචරෙ;
න්භානස්ස පරියොසානෙ, දුක්කටං විචට්ඨගණේ.

832.

ඌනකෙ පන මාසස්මිං, අතිරෙකොති සඤ්ඤිතො;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

833.

අච්ඡින්නච්චරස්සාපි, අනාපත්තාපදාසුපි;
න්භානකොට්ඨකවාපිසු, න්භායන්තස්ස ච භික්ඛුනො.

834.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං චචිකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිචෙදනං.

වස්සිකසාටිකකථා.

835.

සාමං තු ච්චරං දත්වා, අච්ඡින්නෙන්තස්ස තං පුන;
සකසඤ්ඤාය භික්ඛුස්ස, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

836.

එකායෙව පනාපත්ති, එකමච්ඡින්නෙතො සියා;
බහුති එකබද්ධාති, අච්ඡින්නෙන්තස්ස වා තථා.

837.

විසුං ධීතාති එකෙක-මාහරාපයතො පන;
චත්ථානං ගණනායස්ස, ආපත්තිගණනා සියා.

838.

“මයා දිත්තානි සබ්බානි, ආහරා”ති ව භාසතො;
එකෙන වචනෙනෙව, හොන්ති ආපත්තියො බහු.

839.

ආණාපෙති සචෙ අඤ්ඤං, භික්ඛුං ගණ්හාති වීවරං;
බහුනි ගණ්හතාණත්තො, එකං පාවිත්තියං සියා.

840.

“මයා දිත්තානි සබ්බානි, ගණ්හා”ති වදතො පන;
එකායස්ස ව වාචාය, හොන්ති ආපත්තියො බහු.

841.

“සඬ්ඝාට්ඨත්තරාසඬ්ගං, ගණ්හ ගණ්හා”ති භාසතො;
හොති වාචාය වාචාය, ආණාපෙත්තස්ස දුක්කටං.

842.

විකප්පනුපගං කිඤ්චි, ධපෙත්වා පච්ඡිමං පරං;
අඤ්ඤං පන පරික්ඛාරං, ඡිත්ථාපෙත්තස්ස දුක්කටං.

843.

ධපෙත්වා උපසම්පන්නං, අඤ්ඤෙසං වීවරාදිකං;
අච්ඡිත්ථතොපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

844.

එවං අනුපසම්පන්නො, උපසම්පන්නසඤ්ඤිතො;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, අච්ඡිත්ථත්තස්ස දුක්කටං.

845.

සො වා දෙති සචෙ තුට්ඨො, දුට්ඨො විස්සාසමෙව වා;
ගණ්හතොපි අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිතො.

846.

අදිත්තාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අඤ්ඤත්ථ චෙදනායෙත්ථ, හොති සා දුක්ඛචෙදනා.

වීවරච්ඡිත්ථනකථා.

847.

විඤ්ඤාපෙත්වා සචෙ සුත්තං, ඡබ්බිධං සානුලොමිකං;
වීවරං තත්තවායෙහි, වායාපෙති න වට්ටති.

848.

සාමං විඤ්ඤාපිතං සුත්තං, අකප්පියමුදිරිතං;
තත්තවායොපි විඤ්ඤත්තො, තථා අඤ්ඤාතකාදිකො.

849.

විඤ්ඤත්තතත්තවායෙන, සුත්තෙනාකප්පියෙන ව;
වීචරං වායාපෙත්තස්ස, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

850.

විදත්ථිමත්තෙ දීඝෙන, හත්ථමත්තෙ තිරියතො;
වීතෙ නිස්සග්ගියං වුත්තං, ඵලකෙ ඵලකෙපි ව.

851.

තෙනෙව කප්පියං සුත්තං, වායාපෙත්තස්ස දුක්කටං;
තට්ඨෙව තත්තවායෙන, කප්පියෙන අකප්පියං.

852.

එකන්තරිකතො වාපි, දීඝතො වා තිරියතො;
කප්පියාකප්පියෙහෙව, වීතෙ සුත්තෙහි දුක්කටං.

853.

කප්පියාකප්පියෙහෙව, තත්තවායෙහි වෙ කතෙ;
කප්පියාකප්පියං සුත්තං, මිස්සෙත්වා තස්ස දුක්කටං.

854.

සචෙ අකප්පියං සුත්තං, වාරෙතෙව විනන්ති තෙ;
දස්සෙත්වාච පරිච්ඡෙදං, අකප්පියවිතෙ පන.

855.

පාවිත්තියං පමාණස්මිං, තදුනෙ දුක්කටං සියා;
ඉතරෙන වීතෙ චත්ථෙ, උභයත්ථෙව දුක්කටං.

856.

ද්වෙපි වෙමං ගහෙත්වා වා, එකතො වා විනන්ති වෙ;
ඵලකෙ ඵලකෙ තස්ස, දුක්කටං පරිදීපිතං.

857.

එතෙනෙව උපායෙන, හෙදෙ සබ්බත්ථ සාධුකං;
ආපත්තිහෙදො විඤ්ඤෙය්සා, විඤ්ඤුනා විනයඤ්ඤුනා.

858.

කප්පියො තත්තවායොපි, සචෙ සුත්තම්පි කප්පියං;

චීවරං වායාපෙන්නස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා.

859.

අනාපත්ති පරිස්සාවෙ, ආයොගෙ අංසබද්ධකෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

සුත්තවිඤ්ඤත්තිකථා.

860.

අප්පචාරිකඤාතීනං, තත්තවායෙ සමෙච්ච වෙ;
විකප්පං චීවරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජති න වට්ටති.

861.

දීඝායතප්පිතත්ථාය, සුත්තවච්ඡින්නකෙ කතෙ;
භික්ඛු නිස්සග්ගියාපත්තිං, ආපජ්ජති න සංසයො.

862.

භික්ඛුනො ඤාතකාදීනං, තත්තවායෙසු අත්තනො;
ධනෙනඤ්ඤස්ස චත්ථාය, අනාපත්තිං විනිද්දියෙ.

863.

වායාපෙන්නස්ස අප්පග්ගං, මහග්ගං කත්තුකාමීනො;
තථා උම්මත්තකාදීනං, සෙසං චුත්තමනන්තරෙ.

පෙසකාරකථා.

864.

වස්සංචුට්ඨෙ යමුද්දිස්ස, භික්ඛු දීයති චීවරං;
පචාරණාය පුබ්බෙව, තං භොතච්චෙකචීවරං.

865.

පුරෙ පචාරණායෙව, භාපෙත්වා යදි ගය්හති;
වස්සච්ඡෙදො න කාතබ්බො, සඬ්ඝිකං තං කරොති වෙ.

866.

අනාපත්ති අධිට්ඨෙති, අන්තොසමයමෙව තං;
විස්සජ්ජෙති විකප්පෙති, විනස්සති ච ඩය්හති.

867.

තස්සච්චායිකචත්ථස්ස, කථිතෙ තු අනත්ථතෙ;
පරිභාරෙකමාසොව, දසාහපරමො මනො.

868.

අත්ථනෙ කථිනෙ තස්ස, පඤ්ච මාසා පකාසිතා;
පරිහාරො මුනින්දෙන, දසාහපරමා පන.

869.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා;
පයමෙනාක්‍රියාවිත්තං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

අවිචෙකච්චරකථා.

870.

වසිත්වා පන වෙ භික්ඛු, පුබ්බකත්තිකපුණ්ණමං;
යපෙත්වා චීවරං ගාමෙ, පච්චයෙ සති තාදිසෙ.

871.

ඡාරත්තපරමං තෙන, වසිතබ්බං විනා තතො;
උත්තරිං වසතො දොසො, විනා සඛිසස්ස සම්මුතිං.

872.

කත්තිකෙයෙව මාසස්මිං, පයමාය පචාරිතො;
පච්ඡිමෙන පමාණෙන, යුත්තෙ සාසඬකසම්මතෙ.

873.

සෙනාසනෙ වසන්තොව, යපෙතුං එකච්චරං;
චතුරඬගසමායොගෙ, ලහතීති පකාසිතො.

874.

යං ගාමං ගොචරං කත්වා, භික්ඛු ආරඤ්ඤකෙ වසෙ;
තස්මිං ගාමෙ යපෙතුං තං, මාසමෙකං තු වට්ටති.

875.

අඤ්ඤත්ථෙව වසන්තස්ස, ඡාරත්තපරමං මතං;
අයමස්ස අධිප්පායො, පටිච්ඡන්තො පකාසිතො.

876.

සෙනාසනමථාගන්ත්වා, සත්තමං අරුණං පන;
උට්ඨාපෙතුං විදුරත්තා, අසක්කොන්තස්ස භික්ඛුනො.

877.

ගාමසීමම්පි වා ගන්ත්වා, වසිත්වා යත්ථ කත්ථවි;
චීවරස්ස පවත්තිං සො, ඤත්වා ගච්ඡති වට්ටති.

878.

එවඤ්චාපි අසක්කොන්තො, ඤාත්වා තත්ථෙව පණ්ඩිතො;
ඛිජ්ජං පච්චුද්ධරෙ යානෙ, අතිරෙකෙ හි තිට්ඨති.

879.

විස්සජ්ජෙති අනාපත්ති, විනස්සති ච ඩය්හති;
අච්ඡන්දනෙ ච විස්සාසෙ, භික්ඛුසම්මුතියාපි වා.

880.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මනා;
දුතියෙන, මුනින්දෙන, තෙන සාසඬකසම්මතෙ.

සාසඬකකථා.

881.

ජානං පරිණතං ලාභං, භික්ඛුසඬ්ඝස්ස යො පන;
අත්තනො පරිණාමෙය්‍ය, තස්ස නිස්සග්ගියං සියා.

882.

සථෙ “අඤ්ඤස්ස දෙහි”ති, පරිණාමෙති භික්ඛුනො;
සුද්ධිකං සුද්ධච්ඡිත්තෙන, පාචිත්තියමුදිරිතං.

883.

චීවරං වා පරස්සෙක-මෙකං වා පන අත්තනො;
පරිණාමෙය්‍ය ථෙ සද්ධිං, ද්වෙ පාචිත්තියො සියුං.

884.

සඬ්ඝස්ස පන යං දිත්තං, තං ගහෙතුං න වට්ටති;
සඬ්ඝස්සෙව පදාතබ්බො, අදෙන්තස්ස පරාජයො.

885.

චෙතියස්ස ච සඬ්ඝස්ස, පුග්ගලස්සපි වා පන;
අඤ්ඤස්ස පොණමඤ්ඤස්ස, පරිණාමෙය්‍ය දුක්කටං.

886.

යො පනත්තමසො භික්ඛු, සුනඛස්සපි ඔණතං;
සුනඛස්ස පනඤ්ඤස්ස, පරිණාමෙය්‍ය දුක්කටං.

887.

ඉදඤ්චි තිසමුට්ඨානං, ත්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං;
කායකම්මං වච්ඡිකම්මං, තිච්ඡත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පරිණතකථා.

පත්තවග්ගො තතියො.

888.

තෙනෙකවත්ථුග්ගතරභිගමාලං;
සීලන්තමාපත්තිවිපත්තිගාහං;
තරන්ති පඤ්ඤත්තිමහාසමුද්දං;
විනිවිජයං යෙ පනිමං තරන්ති.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ නිස්සග්ගියකථා නිට්ඨිතා.

පාවිත්තියකථා

889.

සම්පජානමුසාවාදෙ, පාවිත්තියමුදිරිතං;
දවා රවා භණන්තස්ස, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

890.

අඤ්ඤත්ථාපත්තියො පඤ්ච, මුසාවාදස්ස කාරණා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අදින්නාදානතුලාසකා.

සම්පජානමුසාවාදකථා.

891.

ජාතිආදීසු වුත්තෙසු, දසස්වක්කොසවත්ථුසු;
භූතෙන වා අභූතෙන, යෙන කෙනචි වත්ථුනා.

892.

යාය කායචි භාසාය, හත්ථමුද්දාය වා පන;
පාරාජිකමනාපන්නං, භික්ඛුමාපන්නමෙව වා.

893.

අඤ්ඤත්ථාපත්තියො පඤ්ච, ඔමසන්තස්ස භික්ඛුනො;
තත්ථ පාවිත්තියාපත්ති, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

894.

තෙහෙවඤ්ඤාපදෙසෙන, පාළිමුත්තපදෙහිපි;
සබ්බත්ථානුපසම්පන්නං, අක්කොසන්තස්ස දුක්කටං.

895.

අනක්කොසිතුකාමස්ස, කෙවලං දවකමාසනා;
වදනො පන සබ්බත්ථ, දුබ්භාසිතමුදිරිතං.

896.

පච්චියානුපසම්පන්න-ටියානෙ ඉධ ව භික්ඛුනී;
අනාපත්ති පුරක්ඛත්වා, අත්ථධම්මානුසාසනිං.

897.

වදනො පන භික්ඛුස්ස, සමුටියානාදයො නයා;
අනන්තරසමා චුත්තා, දුක්ඛා භොතෙත්ථ වෙදනා.

ඔමසවාදකථා.

898.

ආපත්ති භික්ඛුපෙසුඤ්ඤෙ, දුට්ඨාකාරතො සියා;
අත්තතො පියකාමස්ස, පරහෙදත්ථිනොපි වා.

899.

අක්කොසන්තස්ස පරියාය-පාළිමුත්තනයෙහි ව;
වචනස්සුපසංභාරෙ, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

900.

තථා අනුපසම්පන්න-අක්කොසං භරතොපි ව;
ධීතා අනුපසම්පන්න-ටියානෙ ඉධ ව භික්ඛුනී.

901.

න වෙව පියකාමස්ස, න ව හෙදත්ථිනොපි වා;
පාපානං ගරහත්ථාය, වදන්තස්ස ව භික්ඛුනො.

902.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්තිති දීපිතා;
සමුටියානාදයො සබ්බෙ, අදින්නාදානසාදිසා.

පෙසුඤ්ඤකථා.

903.

යපෙත්වා භික්ඛුනිං භික්ඛුං, අඤ්ඤෙන පිටකත්තයං;
ධම්මං සහ භණ්ණත්තස්ස, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

904.

රාජොවාදාදයො චුත්තා, මහාපච්චරියාදිසු;
අනාරුළුභෙසු සඬ්භිතිං, ආපත්තිජනකාති හි.

905.

දුක්කටං භොති භික්ඛුස්මිං, තථා භික්ඛුනියාපි ව;
භික්ඛුස්සානුපසම්පන්න-සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා.

906.

එකතො උද්දිසාපෙනි, සජ්ඣායං වා කරොති යො;
භණන්තං පගුණං ගන්ථං, ඔපාතෙති ච යො පන.

907.

තස්ස වානුපසම්පන්න-සන්නිකෙ ගණ්භතොපි ච;
උද්දෙසං තු අනාපත්ති, භණතො තෙන එකතො.

908.

වාචතො ච සමුට්ඨාති, වාචාවිත්තද්වයාපි ච;
සමුට්ඨානම්දං චුත්තං, පදසොධම්මසඤ්ඤිතං.

පදසොධම්මකථා.

909.

සබ්බවිජන්තපරිච්ඡන්තො, නිපජ්ජෙය්‍ය සචෙ පන;
යෙභුයෙයන පරිච්ඡන්තො, ඡන්තො සෙනාසනෙපි වා.

910.

තිස්සන්තං පන රත්තීනං, උද්ධං යො පන රත්තියං;
යපෙත්වා භික්ඛුං අඤ්ඤො, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

911.

චන්ද්‍රං යං පන නිද්දිට්ඨං, මෙච්ඡනස්ස පභොනකං;
ආපත්තාන්තමසො තෙන, තිරච්ඡානගතෙනපි.

912.

නිපන්තො උපසම්පන්නො, ඉතරො චෙ නිපජ්ජති;
ඉතරස්මිං නිපන්තො වා, සචෙ භික්ඛු නිපජ්ජති.

913.

උභින්නං උට්ඨභිත්වා වා, නිපජ්ජනපයොගතො;
ආපත්තානුපසම්පන්න-ගණනායපි වා සියා.

914.

සචෙ පිට්ඨාය වා ගබ්භං, නිපජ්ජතිපිට්ඨාය වා;
ආපත්තත්ථඨගතෙ සූරියෙ, චතුත්ථදිවසෙ සියා.

915.

දියඬ්ඞහත්චුඛ්ඛෙධෙන, පාකාරවයනාදිනා;
පරික්ඛිත්තම්පි තං සබ්බං, පරික්ඛිත්තන්ති චුච්චති.

916.

භික්ඛුස්සන්තමසො දුස්ස-කුටියං වසතොපි ව;
සහසෙය්‍යාය ආපත්ති, හොතීති පරිදීපිතො.

917.

සබ්බවිජන්තපරිච්ඡන්ත-යෙභුය්‍යාදිප්පහෙදතො;
සත්ත පාවිත්තියානෙත්ථ, දට්ඨබ්බානි සුඛුද්ධිනා.

918.

අධිඨ්ථවිජන්තපරිච්ඡන්තෙ, දුක්ඛං පරිදීපිතං;
සබ්බවුළුපරිච්ඡන්ත-ඡන්තාදීහිපි පඤ්චධා.

919.

අනාපත්ති දිරත්තං වා, තිරත්තං වසතො සහ;
අරුණස්ස පුරෙයෙව, තතියාය ව රත්තියා.

920.

නික්ඛමිත්වා වසන්තස්ස, පුන සද්ධිඤ්ච භික්ඛුනො;
තථා සබ්බපරිච්ඡන්ත-සබ්බවිජන්තාදිකෙපි ව.

921.

ඵචං අනුපසම්පන්නෙ, නිපන්නෙපි නිසීදතො;
සෙසා ඵළුකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

සහසෙය්‍යාකථා.

922.

සචෙ තද්දුජාතාය, අපි යො මානුසිත්ථියා;
සහසෙය්‍යං පකප්පෙය්‍ය, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

923.

දිස්සමානකරුපාය, යක්ඛියා පෙතියා සහ;
රත්තියං යො නිපජ්ජෙය්‍ය, දෙවියා පණ්ඩකෙන වා.

924.

මෙටුනවත්ථුභූතාය, තිරච්ඡානගතිත්ථියා;
වත්ථුනං ගණනායස්ස, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

925.

ඉධෙකදිවසෙනෙව, ආපත්ති පරිදීපිතා;
සෙසො අනන්තරෙ වුත්ත-සදිසොව විනිවිජයො.

දුතියසහසෙය්‍යකථා.

926.

උද්ධං ඡප්පඤ්චවාචාහි, විඤ්ඤං පුරිසවිග්ගහං;
විනා ධම්මං භණන්තස්ස, හොති පාවිත්ති ඉත්ථියා.

927.

ගාථාපාදො පනෙනොව, එකවාචාති සඤ්ඤිතො;
පදසොධම්මං නිද්දිට්ඨං, ධම්මමට්ඨකථම්පි වා.

928.

ඡන්තං උපරි වාචානං, පදාදීනං වසා පන;
දෙසෙන්තස්ස සියාපත්ති, පදාදිගණනාය ව.

929.

නිමිනිත්වා යිතෙනාපි, සද්ධිං පුරිසවිග්ගහං;
යක්ඛෙනපි ව පෙනෙන, තිරච්ඡානගතෙනපි.

930.

යිතස්ස මාතුගාමස්ස, ධම්මං යො පන භාසති;
ඡන්තං උපරි වාචානං, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

931.

පුරිසෙ ඉත්ථිසඤ්ඤිස්ස, විමතිස්ස ව පණ්ඩකෙ;
උත්තරි ඡහි වාචාහි, වදනො හොති දුක්කටං.

932.

ඉත්ථිරූපං ගහෙත්වාන, යිතානං භාසතොපි ව;
දුක්කටං යක්ඛිපෙතිනං, තිරච්ඡානගතිත්ථියා.

933.

පුරිසෙ සති විඤ්ඤස්මිං, සයං උට්ඨාය වා පුන;
දෙසෙන්තස්ස නිසිදිත්වා, මාතුගාමස්ස වා තථා.

934.

අඤ්ඤිස්සා පුන අඤ්ඤිස්සා, ඉත්ථියා භණතොපි ව;
ඡහි පඤ්චහි වාචාහි, අනාපත්ති පකාසිතා.

935.

පදසොධම්මතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා;
අයමෙව විසෙසොති, ක්‍රියාක්‍රියමිදං පන.

ධම්මදෙසනාකථා.

936.

මහග්ගතං පණ්ණිකං වා, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
යපෙත්වා භික්ඛුනිං භික්ඛුං, භූතෙ පාවිත්තියං සියා.

937.

නො වෙ ජානාති සො චුත්තං, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
පරියායවචනෙ වස්ස, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

938.

අනාපත්ති තථාරූපෙ, කාරණෙ සති භාසතො;
සබ්බස්සපි ච සීලාදිං, වදන්තො ආදිකම්මිනො.

939.

උම්මත්තකපදං එත්ථ, න චුත්තං තදසම්භවා;
භූතාරොචනකං නාම, සමුට්ඨානමීදං මතං.

940.

කායතො වාචතො කාය-වාචතො ච තිඨා සියා;
කුසලාඛ්‍යාකතෙහෙව, ද්විවිත්තඤ්ච ද්විවෙදනං.

භූතාරොචනකථා.

941.

ආපත්තිං පන දුට්ඨුල්ලං, ආරොචෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
ආපත්තානුපසම්පන්නො, යපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

942.

සඬ්ඝාදිසෙසමාපන්නො, මොචෙන්වා අසුචිං අයං;
ඝටෙන්වා වත්ථුනාපත්තිං, වදන්තස්සෙව වජ්ජතා.

943.

ඉධ සඬ්ඝාදිසෙසාව, දුට්ඨුල්ලාපත්තියො මතා;
තස්මා සුද්ධස්ස දුට්ඨුල්ලං, වදං පාවිත්තියං ඵ්ථසෙ.

944.

අදුට්ඨුල්ලාය දුට්ඨුල්ල-සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා;
ආපත්තියොපි වා සෙසා, ආරොචෙන්තස්ස දුක්ඛං.

945.

තථා අනුපසම්පන්නො, දුට්ඨුල්ලං පඤ්චධා මතං;

අජ්ඣාචාරමදුට්ඨල්ලං, ආරොචෙතුං න වට්ඨති.

946.

වත්ථුං වා පන ආපත්තිං, ආරොචෙත්තස්ස කෙවලං;
අනාපත්තිති ඤාතබ්බං, භික්ඛුසම්මුතියා තථා.

947.

එවමුම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අදින්නාදානතුලයාව, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

දුට්ඨල්ලාරොචනකථා.

948.

බණ්ණයා වා බණ්ණාපෙයා, පථවිං යො අකප්පියං;
හෙදාපෙයා ච භින්නදෙයා, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

949.

සයමෙව බණන්තස්ස, පථවිං පන භික්ඛුනො;
පහාරස්මිං පහාරස්මිං, පාවිත්තියමුදිරිතං.

950.

ආණ්ණාපෙත්තස්ස එකාව, දිවසං බණ්ණොපි ච;
පුනප්පුනාණ්ණාපෙත්තස්ස, වාවනො වාවනො සියා.

951.

“බණ්ණ පොක්ඛරණිං වාපිං, ආවාටං බණ්ණ කුපකං”;
ඉච්චෙවං තු වදන්තස්ස, කොචි දොසො න විජ්ජති.

952.

“ඉමං බණ්ණ ච ඔකාසං, ඉධ පොක්ඛරණිං බණ්ණ;
ඉමස්මිං බණ්ණ ඔකාසෙ”, වත්තුමෙවං න වට්ඨති.

953.

“කන්දං බණ්ණ කුරුන්දං වා, ථුණං බණ්ණ ච බාණුකං;
මූලං බණ්ණ ච තාලං වා”, එවං වදති වට්ඨති.

954.

“ඉමං මූලං ඉමං වල්ලිං, ඉමං තාලං ඉමං නළං;
බණ්ණා”ති නියමෙත්වාන, වත්තුං පන න වට්ඨති.

955.

උස්සිඤ්ඤිතුං සචෙ සක්කා, සට්ඨෙ තනුකද්දමො;

භික්ඛුනා අපනෙතබ්බො, බහලං න ච වට්ටති.

956.

භිජ්ජිත්වා නදියාදීනං, පතිතං තොයසන්තිකෙ;
තටං වට්ඨං විකොපෙතුං, වාතුමාසමිපි වට්ටති.

957.

සචෙ පතති තොයස්මිං, දෙචෙ වුට්ඨෙපි වට්ටති;
වාතුමාසමතික්කන්තෙ, තොයෙ දෙචො භි වස්සති.

958.

පාසාණපිට්ඨියං සොණ්ඩිං, බණන්ති යදි තත්ථ තු;
රජං පතති චෙ පුබ්බං, පච්ඡා දෙචොභිවස්සති.

959.

සොධෙතුං භින්දිතුං අන්තො-වාතුමාසං තු වට්ටති;
වාතුමාසකතො උද්ධං, විකොපෙතුං න වට්ටති.

960.

වාරිනා පයමං පුණ්ණෙ, පච්ඡා පතති චෙ රජං;
තං වට්ටති විකොපෙතුං, තොයෙ දෙචො භි වස්සති.

961.

අල්ලියති චුසායන්තෙ, පිට්ඨිපාසාණකෙ රජං;
වාතුමාසච්චයෙ තමිපි, විකොපෙතුං න වට්ටති.

962.

සචෙ අකතපබ්භාරෙ, වම්මිකො පන උට්ඨිතො;
යථාසුඛං විකොපෙයා, වාතුමාසච්චයෙපි ච.

963.

අබ්භොකාසෙ සචෙ වට්ඨො, වාතුමාසං තු වට්ටති;
රුක්ඛෙ උපවිකාදීනං, මත්තිකායපි සො නයො.

964.

මුසිකුක්කර ගොකණ්ට-ගණ්ඩුප්පාදමලෙසුපි;
අයමෙව නයො වුත්තො, අසම්බද්ධෙසු භූමියා.

965.

තෙහෙව සදිසා භොන්ති, කසිනඨගලමත්තිකා;
අච්ඡින්නා භූමිසම්බන්ධා, සා ජාතපථවී සියා.

966.

සෙනාසනම්පි අවිජන්තං, විනට්ඨජදනම්පි වා;
වාතුමාසකතො උද්ධං, ඔවට්ඨං න විකොපයෙ.

967.

තතො “ගොපානසිං භික්ඛිං, ථම්මං වා පදරත්ථරං;
ගණ්භිස්සාමී”ති සඤ්ඤාය, ගහෙතුං පන වට්ටති.

968.

ගණ්හන්තස්සිට්ඨකාදීනි, සචෙ පතති මත්තිකා;
අනාපත්ති සියාපත්ති, මත්තිකං යදි ගණ්හති.

969.

අතින්තො මත්තිකාපුඤ්ජො, අන්තොගෙහෙ සචෙ සියා;
අනොවට්ඨො ච භික්ඛුනං, සබ්බදා හොති කප්පියො.

970.

වුට්ඨෙ පුන ච ගෙහස්මිං, ගෙහං ඡාදෙන්ති තං සචෙ;
වාතුමාසච්චයෙ සබ්බො, තින්තො හොති අකප්පියො.

971.

යත්තකං තත්ථ තින්තං තු, තත්තකං හොත්තකප්පියං;
අතින්තං තත්ථ යං යං තු, තං තං හොති භි කප්පියං.

972.

තෙමිතො වාරිනා සො චෙ, එකාබ්ද්ධොව භූමියා;
පථවී චෙව සා ජාතා, න වට්ටති තතො පරං.

973.

අබ්භොකාසෙ ච පාකාරො, ඔවට්ඨො මත්තිකාමයො;
වාතුමාසච්චයෙ “ජාතා, පථවී”ති පවුච්චති.

974.

තත්ථ ලග්ගං රජං සණ්ඨං, අසංසන්තොව මත්තසො;
ජුපිත්වා අල්ලහත්ථෙත, සචෙ ගණ්හාති වට්ටති.

975.

සචෙ ඉට්ඨකපාකාරො, යෙභුය්‍යකථලෙ පන;
යානෙ තිට්ඨති සො තස්මා, විකොපෙය්‍ය යථාසුඛං.

976.

අබ්භොකාසෙ යීතං ථම්මං, වාලෙත්වා පනිතො වීතො;

පථවිං තු විකොපෙත්වා, ගහෙතුං න ච වට්ඨති.

977.

අඤ්ඤම්පි සුක්ඛරුක්ඛං වා, බාණුකං වාපි ගණ්භතො;
අයමෙව නයො දොසො, උජුමුද්ධරතො න ච.

978.

පාසාණං යදි වා රුක්ඛං, උච්චාලෙත්වා පවට්ඨති;
න දොසො සුද්ධචිත්තස්ස, සචෙ පථවි භිජ්ජති.

979.

ඵාලෙන්තානම්පි දාරුනි, සාබ්බාදීනි ච කඨ්ඨතො;
අයමෙව නයො චුත්තො, භූමියං සුද්ධචෙතසො.

980.

කණ්ටකං සුචිමට්ඨිං වා, බිලං වා භූමියං පන;
ආකොටෙතුං පචෙසෙතුං, භික්ඛුනො න ච වට්ඨති.

981.

“අභං පස්සාවධාරාය, භිත්තිස්සාමි”ති මෙදිනි;
භික්ඛුස්ස පන පස්සාව-මෙවං කාතුං න වට්ඨති.

982.

අනාපත්ති කරොන්තස්ස, සචෙ භිජ්ජති මෙදිනි;
සමජ්ජතො සමං කාතුං, සංසිතුං න ච වට්ඨති.

983.

පාදඨගුට්ඨෙන වා භූමිං, ලිඛිතුම්පි න වට්ඨති;
භිත්තින්තෙන ච පාදෙහි, තථා වඨ්ඨකම්තුම්පි වා.

984.

පථවිං අල්ලහත්ථෙන, ඡුපිත්වා සුමුමං රජං;
අසංසන්තො ගහෙත්වා චෙ, හත්ථං ධොවති වට්ඨති.

985.

සයං දහති චෙ භූමිං, දහාපෙති පරෙහි වා;
ආපත්තන්තමසො පත්තං, දහන්තස්සාපි භික්ඛුනො.

986.

යානෙසු යත්තකෙස්වග්ගිං, දෙනි දාපෙති වා පන;
තත්තකානෙව භික්ඛුස්ස, හොන්ති පාචිත්තියානිපි.

987.

යපෙතං භික්ඛුනො අග්ගිං, භූමියං න ච වට්ටති;
කපාලෙ පත්තපවනෙ, යපෙතං පන වට්ටති.

988.

අග්ගිං උපරි දාරුනං, යපෙතං න ච වට්ටති;
දහන්තො තානි ගන්ත්වා සො, භූමිං දහති චෙ පන.

989.

එසෙව ච නයො වුත්තො, ඉට්ඨකාවාසකාදිසු;
යපෙතං ඉට්ඨකාදීනං, මත්ථකෙස්වෙව වට්ටති.

990.

කස්මා පනාති චෙ? තෙස-මනුපාදානභාවතො;
බාණුකෙ සුක්ඛරුක්ඛෙ වා, අග්ගිං දාතූං න වට්ටති.

991.

අනාපත්ති තිණුක්කං තු, ගහෙත්වා පන ගච්ඡතො;
ඛය්හමානෙ තු හත්ථස්මිං, සචෙ පාතෙති භූමියං.

992.

පුන තං පතිතට්ඨානෙ, දත්වා තස්ස පනින්ධනං;
අග්ගිං වට්ටති කාතුන්ති, මහාපච්චරියං රුතං.

993.

තස්සාපථවියංයෙව, පථවීති ච සඤ්ඤිතො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරියාපුතං.

994.

අනාපත්ති “ඉමං ජාන, ඉමමාහර දෙහි”ති;
චදන්තස්ස, සචිත්තඤ්ඤි, තිසමුට්ඨානමෙව ච.

පථවීඛණනකථා.

මුසාවාදවග්ගො පයමො.

995.

භවත්තස්ස ච භූතස්ස, භූතගාමස්ස භික්ඛුනො;
පාතබ්බතානිමිත්තං තු, පාචිත්තියමුදිරිතං.

996.

උදකට්ඨො ථලට්ඨොති, දුට්ඨො හොති සො පන;

තිලබ්භාදිකො තත්ථ, සපණ්ණොපි අපණ්ණකො.

997.

උදකට්ඨොති විඤ්ඤෙය්‍යා, සබ්බො සෙවාලජාතිකො;
විකොපෙත්තස්ස තං සබ්බං, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

998.

විසුභිත්වා තු හත්ථෙන, ත්භායිතුං පන වට්ඨති;
භොති තස්ස ච සබ්බමිපි, යානඤ්ඤි සකලං ජලං.

999.

උදකෙන විතා වෙච්ච, තං පනුද්ධරිතුං ජලා;
න ච වට්ඨති භික්ඛුස්ස, යානසඤ්ඤාමනඤ්ඤි තං.

1000.

උදකෙනුක්ඛිපිත්වා තං, පක්ඛිපත්තස්ස වාරිසු;
වට්ඨතීති ච නිද්දිට්ඨං, සබ්බඅට්ඨකථාසුපි.

1001.

ජලෙ වල්ලිතිණාදීති, උද්ධරත්තස්ස තොයතො;
විකොපෙත්තස්ස චා තත්ථ, භොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1002.

පරෙභුප්පාටිතානෙත්ථ, විකොපෙත්තස්ස දුක්කටං;
ගච්ඡන්ති හි යතො තාති, ඛිජගාමෙන සඤ්ඤා.

1003.

ථලට්ඨෙ ඡිත්තරුක්ඛානං, ධිතො හරිතබාණුකො;
උද්ධං වඤ්ඤානකො තස්ස, භූතගාමෙන සඤ්ඤා.

1004.

නාලිකෙරාදිකානමිපි, බාණු උද්ධං න වඤ්ඤාති;
තස්මා තස්ස කතො භොති, ඛිජගාමෙන සඤ්ඤා.

1005.

තථා කදලියා බාණු, ඵලිතාය පකාසිතො;
අඵලිතාය යො බාණු, භූතගාමෙන සො මතො.

1006.

ඵලිතා කදලි යාව, තීලපණ්ණා ච තාව සා;
නළුවෙච්ඡිණාදීන-මයමෙව විනිවිජයො.

1007.

අග්ගතො පන පට්ඨාය, යදායං වෙළු සුස්සති;
තදා සඬගභිතො හොති, ඛිජගාමෙන නාමසො.

1008.

ඉන්ද්‍රසාලාදිරුක්ඛානං, ඛිජගාමෙන සඬගහො;
ඡින්දිත්වා යපිතානං තු, විඤ්ඤෙය්‍යො විනයඤ්ඤානා.

1009.

මණ්ඩපාදීනමත්ථාය, නික්ඛණන්ති ච තෙ සවෙ;
නිග්ගතෙ මූලපණ්ණස්මිං, භූතගාමෙන සඬගහො.

1010.

මූලමත්තෙපි චා යෙසං, පණ්ණමත්තෙපි චා පන;
නිග්ගතෙපි කතො තෙසං, ඛිජගාමෙන සඬගහො.

1011.

සකන්දා පන තාලට්ඨී, ඛිජගාමොති වුච්චති;
පත්තවට්ඨි යදා නිලා, නිග්ගච්ඡති තදා න ච.

1012.

නාළිකෙරතචං භිත්වා, දන්තසුචිව අඬකුරො;
නිග්ගච්ඡති තදා සොපි, ඛිජගාමොති වුච්චති.

1013.

මිගසිඬගසමානාය, සතියා පත්තවට්ඨියා;
අනිග්ගතෙපි මූලස්මිං, භූතගාමොති වුච්චති.

1014.

න හොන්ති හරිතා යාව, චිහිආදීනමඬකුරා;
නිග්ගතෙසුපි පණ්ණෙසු, ඛිජගාමෙන සඬගහො.

චත්තාරො භාණ්ඩාරා නිට්ඨිතා.

1015.

අමබජමබුට්ඨිකාදීන-මෙසෙව ච විනිවිජයෝ;
චන්දාකා වාපි අඤ්ඤං වා, රුක්ඛෙ ජායති යං පන.

1016.

රුක්ඛොවස්ස සියා යානං, විකොපෙතූං න වට්ඨති;
අමූලවල්ලිආදීන-මයමෙව විනිවිජයෝ.

1017.

පාකාරාදීසු සෙවාලො, අග්ගබ්ජන්ති වුවචති;
යාව ද්වෙ තීණි පත්තානි, න සඤ්ජායන්ති තාව සො.

1018.

පත්තෙසු පන ජාතෙසු, චත්ථු පාවිත්තියස්ස සො;
සංසිත්වා පන තං තස්මා, අපනෙතුං න වට්ඨති.

1019.

සෙවාලෙ බහි පාතිය-සටාදීනං තු දුක්කටං;
අබ්බොහාරොව සො අන්තො, පුච්ඡාදීසුපි කණ්ණකං.

1020.

පාසාණදද්දසෙවාල-සෙලෙයාප්පභුතීනි ව;
භොන්ති දුක්කටචත්ථුනි, අපත්තානීනි නිද්දිසෙ.

1021.

පුප්ඵිතං තු අභිවිජන්තං, අබ්බොහාරිකතං ගතං;
සවෙ තං මකුළං භොති, භොති දුක්කටචත්ථුකං.

1022.

රුක්ඛෙ තචං විකොපෙත්වා, තථා පප්පටිකම්පි ව;
නියාසම්පි පනල්ලස්මිං, ගහෙතුං න ව වට්ඨති.

1023.

නුභිආදීසු රුක්ඛෙසු, තාලපණ්ණාදිකෙසු වා;
ලිබ්බතො තත්ථජාතෙසු, පාවිත්තියමුදිරයෙ.

1024.

පුප්ඵං පණ්ඩුපලාසං වා, එලං වා පක්කමෙව වා;
පාතෙත්තස්ස ව වාලෙත්වා, පාවිත්තියමුදිරිතං.

1025.

නාමෙත්වා එලිනිං සාබං, දාතුං වට්ඨති ගණ්හතො;
සයං බාදිතුකාමො වෙ, දාතුමෙවං න වට්ඨති.

1026.

උක්ඛිපිත්වා පරං කඤ්චි, ගාභාපෙතුම්පි වට්ඨති;
පුප්ඵානි ඔව්නන්තෙසු, අයමෙව විනිවිජයො.

1027.

යෙසං රුහති රුක්ඛානං, සාබා තෙසම්පි සාබිනං;

කප්පියං තමකාරෙත්වා, විකොපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1028.

අයමෙව නයො අල්ල-සිඬ්භිවෙරාදිකෙසුපි;
දුක්කටං ඛිජගාමෙසු, නිද්දිට්ඨත්තා මහෙසිනා.

1029.

“රුක්ඛං ඡන්ද ලතං ඡන්ද, කන්දං මූලමිපි උද්ධර;
උප්පාටෙහි”ති වත්තුමිපි, වට්ටතෙවානියාමනො.

1030.

“අම්බං ජම්බුමිපි නිම්බං වා, ඡන්ද භින්දුද්ධරා”ති වා;
ගහෙත්වා පන නාමමිපි, වට්ටතෙවානියාමනො.

1031.

“ඉමං රුක්ඛං ඉමං වල්ලිං, ඉමං ඡල්ලිං ඉමං ලතං;
ඡන්ද භින්දා”ති වා වත්තුං, නියමෙත්වා න වට්ටති.

1032.

සුරෙත්වා උච්ඡුඛණ්ඩානං, පච්ඡියො ආහරන්ති වෙ;
සබ්බමෙව කතං හොති, එකස්මිං කප්පියෙ කතෙ.

1033.

එකතො පන බද්ධානි, උච්ඡුදාරුනි හොන්ති වෙ;
කප්පියං කරොන්තො පන, දාරුං විජ්ඣති වට්ටති.

1034.

වල්ලියා රජ්ජුයා වාපි, යාය බද්ධානි තානි හි;
භාජනෙන සමානත්තා, තං විජ්ඣති න වට්ටති.

1035.

භත්තං මරිචපක්කෙහි, මිස්සෙත්වා ආහරන්ති වෙ;
එකසිත්ථෙපි භත්තස්ස, සවෙ විජ්ඣති වට්ටති.

1036.

අයමෙව නයො චුත්තො, තිලතණ්ඩුලකාදිසු;
එකාබද්ධෙ කපිත්ථෙපි, කටාහෙ කප්පියං කරෙ.

1037.

කටාහං යදි මුඤ්චිත්වා, අන්තො වරති මිඤ්ජකං;
භින්දාපෙත්වා කපිත්ථං තං, කාරෙතබ්බං තු කප්පියං.

1038.

අභුතගාමබ්බේසසු, භුතගාමාදිසඤ්ඤිනෝ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1039.

අතථාසඤ්ඤිනෝ තත්ථ, අසඤ්චිච්චාසතිස්ස ච;
උම්මත්තකාදිකානඤ්ච, අනාපත්ති පකාසිතා.

1040.

ඉදඤ්ච තිසමුට්ඨානං, ක්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං;
කායකම්මං වචිකම්මං, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

භුතගාමකථා.

1041.

කතෙ සඨසෙන කම්මස්මිං, අඤ්ඤවාදවිභෙසකෙ;
තථා පුන කරොන්තස්ස, හොති පාවිත්තියද්වයං.

1042.

තිකපාවිත්තියං ධම්මෙ, අධම්මෙ තිකදුක්කටං;
කම්මෙ අරොපිතෙ චෙවං, වදන්තස්ස ච දුක්කටං.

1043.

ආපත්තිං වාපි ආපන්නං, අජානන්තස්ස, “භණ්ඩනං;
භවිස්සති” ති සඤ්ඤිස්ස, ගිලානස්ස න දොසතා.

1044.

අදින්නාදානතුලාභ, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං චුත්තං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

අඤ්ඤවාදකථා.

1045.

අයසං කත්තුකාමොච, සම්මතස්ස භි භික්ඛුනෝ;
වදන්තො උපසම්පන්නො, උජ්ඣාපෙති ච බීයති.

1046.

තස්මිං වත්ථුද්වයෙ තස්ස, හොති පාවිත්තියද්වයං;
තිකපාවිත්තියං ධම්මෙ, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

1047.

අවණ්ණංනුපසම්පන්න-සන්නිකෙ පන භික්ඛුනෝ;

අසම්මතස්ස භික්ඛුස්ස, භාසතො යස්ස කස්සවි.

1048.

සාමණෙරස්ස වා වණ්ණං, සම්මතාසම්මතස්සපි;
වදන්තො දුක්ඛං භොති, යස්ස කස්සවි සන්තිකෙ.

1049.

ඡන්දාදීනං වසෙනෙව, කරොන්තං භණ්ණො පන;
අනාපත්ති ක්‍රියාසෙස-මනන්තරසමං මතං.

උප්ඤ්ඤාපනකථා.

1050.

අප්ඤ්ඤාකාසෙ තු මඤ්ඤාදිං, අත්තනො වා පරස්ස වා;
අත්ථාය සන්ථරාපෙත්වා, සන්ථරිත්වාපි වා පන.

1051.

නෙවුද්ධරෙය්‍ය සඬ්ඝස්ස, උද්ධරාපෙය්‍ය වා න තං;
පක්කමන්තො සචෙ තස්ස, භොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1052.

වස්සිකෙ චතුරො මාසෙ, සචෙ දෙවො න වස්සති;
අප්ඤ්ඤාකාසෙ තථා වාපි, යපෙතුං න ච වට්ටති.

1053.

යත්ථ වස්සති භෙමන්තෙ, චත්තාරො අපරෙපි ච;
යපෙතුං තත්ථ මඤ්ඤාදිං, අට්ඨ මාසෙ න වට්ටති.

1054.

කාකාදීනං නිවාසස්මිං, රුක්ඛමූලෙ කදාවිපි;
මඤ්ඤාදිං පන සඬ්ඝස්ස, යපෙතුං න ච වට්ටති.

1055.

අඤ්ඤස්සත්ථාය යං කිඤ්ඤි, සන්ථතං යදි සඬ්ඝිකං;
යත්ථ කත්ථවි වා යානෙ, යෙන කෙනවි භික්ඛුනා.

1056.

යාව සො න නිසීදෙය්‍ය, “ගච්ඡා”ති න වදෙය්‍ය වා;
තාව සන්ථාරකස්සෙව, භාරො තන්ති පවුච්චති.

1057.

සචෙ තං සාමණෙරෙන, සන්ථරාපෙති සන්ථතං;

සන්ථරාපිතභික්ඛුස්ස, පලිබොධොති දීපිතො.

1058.

සන්ථතං භික්ඛුනා තං වෙ, භාරො තස්සෙව තාව තං;
යාව ආණාපකො තත්ථ, ආගන්ත්වා න නිසීදති.

1059.

භික්ඛුං වා සාමණෙරං වා, ආරාමිකමුපාසකං;
අනාපුච්ඡා නියායාතෙත්වා, සඬ්ඝිකං සයනාසනං.

1060.

ලෙඩ්ඛුප්පාතමතික්කම්ම, ගච්ඡතො පයමෙ පදෙ;
දුක්කටං, දුතියෙ වාරෙ, පාවිත්තියමුදිරිතං.

1061.

යත්වා භොජනසාලායං, වත්වා යො සාමණෙරකං;
අසුකස්මිං දිවාට්ඨානෙ, පඤ්ඤාපෙහිති මඤ්චකං.

1062.

නික්ඛමිත්වා සවෙ තස්මා, යානා අඤ්ඤත්ථ ගච්ඡති;
පාදුද්ධාරෙන සො භික්ඛු, කාරෙතඛ්ඛොති දීපිතො.

1063.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තිකාතීතෙන සත්ථුනා;
තථා පුග්ගලිකෙ තෙන, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1064.

විම්බිං තට්ඨිකං වම්මං, ඵලකං පාදපුඤ්ඡනිං;
භූමත්ථරණකං වාපි, උත්තරත්ථරණම්පි වා.

1065.

දාරුමත්තිකහණ්ඩානි, පත්තාධාරකමෙව වා;
අබ්භොකාසෙ යපෙත්වා තං, ගච්ඡතො භොති දුක්කටං.

1066.

සවෙ ආරඤ්ඤකෙනාපි, අනොවස්සෙ ව නො සති;
ලග්ගෙත්වා පන රුක්ඛස්මිං, ගන්තඛ්ඛං තු යථාසුඛං.

1067.

යථා උපවිකාදීහි, න ඛජ්ජති න ලුජ්ජති;
තථා කත්වාපි තං සඛ්ඛං, ගන්තුං පන ච වට්ඨති.

1068.

අනාපත්තුද්ධරාපෙත්වා, ආපුච්ඡිත්වාපි ගච්ඡතො;
අත්තනො සන්තකෙ රුද්ධෙ, ආපදාසුපි භික්ඛුනො.

1069.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං චුත්ත-මයමෙව විසෙසතා.

පයමසෙනාසනකථා.

1070.

භිසිවිම්ලිකා භූම-ත්ථරණං උත්තරත්ථරං;
තට්ටිකා චම්මබණ්ඩො ව, පච්චත්ථරනිසිදනං.

1071.

සන්ථාරො තිණපණ්ණානං, සෙය්‍යා දසවිධා සියා;
සබ්බච්ඡන්තපරිච්ඡන්තෙ, විහාරෙ භික්ඛු යො පත.

1072.

එතං දසවිධං සෙය්‍යං, සන්ථරිත්වාපි වා සයං;
අනුද්ධරිත්වානාපුච්ඡා, අතික්කමති තං සචෙ.

1073.

ආරාමස්සුපවාරං වා, පරික්ඛෙපං පනස්ස වා;
පයමෙ දුක්කටං පාදෙ, පාවිත්ති දුතියෙ සියා.

1074.

සෙනාසනස්ස සෙය්‍යාය, උභයෙසං විනාසතො;
ගච්ඡතො සන්ථරිත්වන්තො-ගබ්භෙ පාවිත්ති වණ්ණිකා.

1075.

උපවාරෙ විහාරස්ස, දුක්කටං මණ්ඩපාදිකෙ;
ගච්ඡතො සන්ථරිත්වා වා, සෙය්‍යාමත්තං විනාසතො.

1076.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සඬ්ඝිකෙ දසවත්ථුකෙ;
තථා පුග්ගලිකෙ තස්ස, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1077.

අනාපත්තුද්ධරිත්වා වා, ආපුච්ඡං වාපි ගච්ඡතො;
පලිබුද්ධෙපි වාඤ්ඤෙන, අත්තනො සන්තකෙපි වා.

1078.

සාපෙක්ඛොව ච ගන්ත්වා තං, තත්ථ ධන්වාපි පුච්ඡති;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

දුතියසෙනාසනකථා.

1079.

යො පුබ්බපගතං භික්ඛුං, ජානං අනුපබ්ජ්ජ ව;
කප්පෙය්‍ය සඬ්ඝිකාවාසෙ, සෙය්‍යං පාවිත්තියස්ස වෙ.

1080.

පාදධොවනපාසාණා, පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො;
යාච තං මඤ්චපීඨං වා, නික්ඛමන්තස්ස වා පන.

1081.

මඤ්චපීඨකතො යාච, පස්සාවට්ඨානමෙව තු;
එත්ථන්තරෙ ඉදං යානං, උපවාරොති වුච්චති.

1082.

තත්ථ බාධෙතුකාමස්ස, උපවාරෙ තු භික්ඛුනො;
දසස්වඤ්ඤතරං සෙය්‍යං, සන්ථරන්තස්ස දුක්කටං.

1083.

නිසීදන්තස්ස වා තත්ථ, නිපජ්ජන්තස්ස වා පන;
තථා ද්වෙපි කරොන්තස්ස, හොති පාවිත්තියද්වයං.

1084.

පුනප්පුනං කරොන්තස්ස, පයොගගණනාවසා;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, පුග්ගලෙ තිකදුක්කටං.

1085.

චුත්තූපවාරං මුඤ්චිත්වා, සෙය්‍යං සන්ථරතොපි වා;
විහාරස්සුපවාරෙ වා, අජ්ඣොකාසෙපි වා පන.

1086.

සන්ථරාපයතො වාපි, තත්ථ තස්ස නිසීදතො;
සබ්බත්ථ දුක්කටං චුත්තං, නිවාසො ච නිවාරිතො.

1087.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, සීතාදුප්පිලිතස්ස වා;
ආපදාසුපි භික්ඛුස්ස, තථා උම්මත්තකාදිතො.

1088.

සමුට්ඨානාදයෝ සබ්බෙ, පයමන්තිමවත්ථුනා;
සදිසාති ව විඤ්ඤෙය්‍යා, හොතීදං දුක්ඛවෙදනං.

අනුපබ්ජිතො.

1089.

විහාරා සඤ්ඤා භික්ඛුං, නික්කඤ්ඤාසං සථෙ පන;
නික්කඤ්ඤාසං වා කුද්ධො, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1090.

බහුභූමාපි පාසාදා, පයොගෙනෙකකෙන යො;
නික්කඤ්ඤාසං සථෙ තස්ස, එකා පාවිත්ති දීපිතා.

1091.

යපෙත්වා ව යපෙත්වා ව, නික්කඤ්ඤාසං අන්තරා;
ද්වාරානං ගණනායස්ස, හොන්ති පාවිත්තියො පන.

1092.

“නික්ඛමා”ති වදන්තස්ස, වාචායපි අයං නයො;
ආණන්තියා බණ්ණෙයෙව, ආණාපෙත්තස්ස දුක්ඛං.

1093.

සථෙ සො සකිමාණත්තො, ද්වාරෙපි බහුකෙ පන;
අතික්කාමෙති එකාව, බහුකාති බහුති වෙ.

1094.

තස්සුපට්ඨානසාලාදි-විහාරස්සුපචාරතො;
කායෙනපි ව වාචාය, තථා නික්කඤ්ඤාසං ව.

1095.

විහාරස්සුපචාරා වා, විහාරා වාපි චෙතරං;
නික්කඤ්ඤාසං සබ්බෙසං, පරික්ඛාරම්පි දුක්ඛං.

1096.

අසම්බද්ධෙසු භික්ඛුස්ස, පරික්ඛාරෙසු පණ්ඩිතො;
වත්ථුනං ගණනායස්ස, දුක්ඛං පරිදීපයෙ.

1097.

අන්තෙවාසිමලජ්ජිං වා, තථා සද්ධිවිහාරිකං;
නික්කඤ්ඤාසං උම්මත්තං, සයං උම්මත්තකස්ස ව.

1098.

අත්තනො වසනට්ඨානා, තථා විස්සාසිකස්ස වා;
පරික්ඛාරඤ්ච වා තෙසං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1099.

සඬ්ඝාරාමාපි සබ්බස්මා, තථා කලහකාරකං;
ඉදං තු තිසමුට්ඨානං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

නික්කඩ්ඪනකථා.

1100.

මජ්ඣිමාසිසංඝට්ඨාය, වෙහාසකුටියුපරි;
ආභවිවපාදකෙ මඤ්චෙ, පීඨෙ වා පන භික්ඛුනො.

1101.

නිසිදන්තස්ස වා තස්මිං, නිපජ්ජන්තස්ස වා පන;
පයොගගණනායෙව, තස්ස පාවිත්තියො සියුං.

1102.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, පුග්ගලෙ තිකදුක්කටං;
හෙට්ඨා අපරිභොගෙ වා, සිසංඝට්ඨාය වා පන.

1103.

අවෙහාසවිහාරෙ වා, අත්තනො සන්තකෙපි වා;
විස්සාසිකවිහාරෙ වා, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

1104.

යත්ථ පටාණි වා දින්නා, තත්ථ යත්වා ලගෙති වා;
ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

වෙහාසකුටිකථා.

1105.

යාව ද්වාරස්ස කොසම්භා, අග්ගළට්ඨපනාය තු;
භික්ඛුනා ලිම්පිතබ්බං වා, ලෙපාපෙතබ්බමෙව වා.

1106.

ඤ්ඤොයා ආලොකසන්ධීනං, පරිකම්මෙපායං නයො;
ඡදනස්ස ද්වත්තිපරියායං, ධීතෙන හරිතෙ පන.

1107.

අධිට්ඨෙය්‍යං තනො උද්ධං, අධිට්ඨෙති සවෙ පන;

තස්ස පාවිත්තියං භොති, දුක්කටං තත්ථ තිට්ඨතො.

1108.

පිට්ඨිවංසෙ යීතො කොචි, ඡදනස්ස මුඛවට්ටියා;
යස්මිං යානෙ යීතං භික්ඛුං, ඔලොකෙන්තො න පස්සති.

1109.

තස්මිං යානෙ පන යාතුං, නෙව භික්ඛුස්ස වට්ටති;
විහාරස්ස පතන්තස්ස, පතනොකාසතො හි තං.

1110.

ඌනකද්වත්තිපරියායෙ, අතිරෙකොති සඤ්ඤිතො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

1111.

න දොසො ද්වත්තිපරියායෙ, ලෙණෙ තිණකුට්ඨු වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

ද්වත්තිපරියායකථා.

1112.

ජානං සප්පාණකං තොයං, තිණං වා මත්තිකම්පි වා;
යදි සිඤ්ඤෙය්‍ය පාවිත්ති, සිඤ්චාපෙය්‍ය පරෙහි වා.

1113.

අච්ඡින්නදිත්වා සචෙ ධාරං, මත්තිකං සිඤ්චතො පන;
එකස්මිම්පි සට්ඨෙ එකා, පාවිත්ති පරිදිපිතා.

1114.

විච්ඡින්නදති සචෙ ධාරං, පයොගගණනාවසා;
සම්මුඛම්පි කරොන්තස්ස, මාතිකං සන්දමානකං.

1115.

එකාව චෙ සියාපත්ති, දිවසම්පි ච සන්දතු;
බන්ධතො තත්ථ තත්ථස්ස, පයොගගණනා සියා.

1116.

සචෙ සකටපුණ්ණම්පි, මත්තිකං තිණමෙව වා;
උදකෙ පක්ඛිපන්තස්ස, එකා පාවිත්ති එකතො.

1117.

එකෙකං පක්ඛිපන්තස්ස, පයොගගණනාය චෙ;

බයං වා ආවිලක්ඛං වා, ජලං ගච්ඡති තාදිසෙ.

1118.

“සිඤ්ඤාභි”ති වදන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්ඛං;
එකායාණත්තියා එකා, දිවසමපි ච සිඤ්ඤාතො.

1119.

අප්පාණෙ උදකෙ සුද්ධෙ, සප්පාණමිති සඤ්ඤිතො;
සබ්බත්ථ විමතිස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1120.

සබ්බත්ථාපාණසඤ්ඤිස්ස, අසඤ්චිච්චාසතිස්ස වා;
අජානතො අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිතො.

1121.

සප්පාණකත්තං තොයස්ස, සප්පාණන්ති විජානනං;
විනා වධකචිත්තෙන, තිණාදීනං නිසෙවනං.

1122.

චත්තාරෙවස්ස අඬගානි, නිද්දිට්ඨානි මහෙසිනා;
අදිත්තාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා.

1123.

ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජඤ්ච, තිවිත්තඤ්චානි දීපිතං;
ඉදමෙවෙත්ථ නිද්දිට්ඨං, තස්ස වස්ස විසෙසනං.

සප්පාණකකථා.

සෙනාසනවග්ගො දුතියො.

1124.

භික්ඛුස්සාට්ඨගිග්ගුත්තස්ස, භික්ඛුනොවාදසම්මුති;
ඉධ ඤත්තිවතුත්ථෙත, අනුඤ්ඤාතා මහෙසිනා.

1125.

යො තායාසම්මතො භික්ඛු, ගරුධම්මෙහි අට්ඨහි;
එකං සම්බහුලා වාපි, භික්ඛුනිසඬසමෙව වා.

1126.

ඔසාරෙත්තොව තෙ ධම්මෙ, ඔවදෙයාස සථෙ පන;
ඔවාදපරියොසානෙ, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1127.

අඤ්ඤෙන පන ධම්මෙන, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං;
එකතොඋපසම්පන්නං, ගරුධම්මෙහි වා තථා.

1128.

භික්ඛුනං සන්තිකෙයෙව, උපසම්පන්නභික්ඛුනිං;
තථා, ලිඛිගවිපල්ලාසෙ, පාවිත්තෙව පකාසිතා.

1129.

සම්මතස්සාපි භික්ඛුස්ස, දුක්කටං සමුදිරිතං;
ඔවාදං අනියාදෙන්වා, ධම්මෙනඤ්ඤෙන භාසතො.

1130.

“සමග්ගමිහා”ති චුත්තෙපි, අඤ්ඤනොවදනො තථා;
“වග්ගමිහා”ති ච චුත්තෙපි, ගරුධම්මෙහි දුක්කටං.

1131.

අගණ්හන්තස්ස ඔවාදං, අපච්චාහරතොපි තං;
යපෙන්වා දුක්කටං බාලං, ගිලානං ගමිකං සියා.

1132.

අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, අධම්මන්ති ච සඤ්ඤිතො;
වග්ගෙ භික්ඛුනිසඬ්ඝස්මිං, තිකපාවිත්තියං සියා.

1133.

තථා වෙමතිකස්සාපි, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිතො;
නව පාවිත්තියො චුත්තා, සමග්ගෙපි ච තත්තකා.

1134.

නවකානං වසා ද්විත්තං, අට්ඨාරස භවන්ති තා;
දුක්කටං ධම්මකම්මෙපි, සත්තරසව්ධං සියා.

1135.

“ඔසාරෙහි”ති චුත්තො වා, පඤ්ඤං පුට්ඨො කථෙති වා;
සික්ඛමානාය වා නෙව, දොසො උම්මත්තකාදිතො.

1136.

වාචුග්ගතාව කාතබ්බා, පගුණා ද්වෙපි මාතිකා;
සුත්තන්තතො ච චත්තාරො, භාණුවාරා පකාසිතා.

1137.

එකො පරිකථත්ථාය, කථාමග්ගො පකාසිතො;
මඬ්ගලාමඬ්ගලත්ථාය, තිස්සොයෙවානුමොදනා.

1138.

උපොසථාදිඅත්ථාය, කම්මාකම්මවිනිවිජයො;
කම්මට්ඨානං තථා එකං, උත්තමත්ථස්ස පාපකං.

1139.

එත්තකං උග්ගහෙත්වාන, පඤ්චවස්සො බහුස්සුතො;
මුඤ්චිත්වා නිස්සයං කාමං, චස්සිතුං ලහතිස්සරො.

1140.

වාචුග්ගතා විභඨගා ද්වෙ, පගුණා බ්‍යඤ්ජනාදිතො;
චතුස්චපි නිකායෙසු, එකො වා පොත්ථකොපි ව.

1141.

කම්මාකම්මඤ්ච වත්තානි, උග්ගහෙතඛිබ්බමත්තකං;
සඛිබ්බත්තිමපරිච්ඡෙදො, දසවස්සො සචෙ පන.

1142.

බහුස්සුතො දිසාමොක්ඛො, යෙනකාමංගමො සියා;
පරිසං ලහතෙ කාමං, උපට්ඨාපෙතුමිස්සරො.

1143.

යස්ස සාට්ඨකථං සඛිබ්බං, වාචුග්ගං පිටකත්තයං;
සොයං බහුස්සුතො නාම, භික්ඛුනොවාදකො සියා.

1144.

අස්සාසම්මතතාදීනි, තීණි අභිගානි දීපයෙ;
පදසොධම්මතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

ඔවාදකථා.

1145.

පාවිත්ති ගරුධම්මෙහි, ධම්මෙනඤ්ඤෙන වා පන;
භොත්තත්ථඨගතෙ සුරියෙ, ඔවදන්තස්ස භික්ඛුනිං.

1146.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සම්මතස්සාපි භික්ඛුනො;
එකතොඋපසම්පන්නං, ඔවදන්තස්ස දුක්කටං.

1147.

තථානත්ථඨගතෙ සුරියෙ, ගතෙ අත්ථන්ති සඤ්ඤිතො;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

1148.

උද්දෙසාදිනගෙනස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා;
අනන්තරසමා සෙසා, සමුට්ඨානාදගො නයා.

අත්ථඤ්ඤාසුරියකථා.

1149.

භික්ඛුනිං ඔවදන්තස්ස, ගන්ත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
ගරුධම්මෙහි අඤ්ඤත්ව, කාලා පාවිත්තියං සියා.

1150.

සථෙ අසම්මතො හොති, හොති පාවිත්තියද්වයං;
අත්ථඤ්ඤානෙ ව සුරියෙ, සථෙ වදති තිණ්ඨි.

1151.

අඤ්ඤාන පන ධම්මෙන, වදනො දුක්ඛට්ඨයං;
එකං පාවිත්තියං හොති, භික්ඛුනො රත්තිහෙතුකං.

1152.

සම්මතස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති පාවිත්තියද්වයං;
ගරුධම්මනිදානස්ස, සම්මතත්තා අභාවතො.

1153.

තස්සෙවඤ්ඤාන ධම්මෙන, ඔවදන්තස්ස දුක්ඛට්ඨයං;
සම්මතත්තා අනාපත්ති, එකා පාවිත්ති රත්තියං.

1154.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, දුක්ඛට්ඨං ඉතරද්වයෙ;
එකතොඋපසම්පන්නං, ඔවදන්තස්ස දුක්ඛට්ඨයං.

1155.

තථා අඤ්ඤාන ධම්මෙන, ගන්ත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
සමුට්ඨානාදගො සබ්බෙ, කට්ඨෙන සමා මතා.

භික්ඛුනුපස්සයකථා.

1156.

වීවරාදීනමත්ථාය, ඔවදන්තීති භික්ඛුනිං;
වදනො සම්මතෙ භික්ඛු, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1157.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තථෙව තිකදුක්ඛට්ඨයං;

සඬ්ඝනාසම්මතං භික්ඛුං, වදන්තස්ස ව දුක්කටං.

1158.

තථෙවානුපසම්පන්නං, සම්මතං වා අසම්මතං;
න දොසො ආමිසත්ථාය, ඔවදන්තස්ස භාසතො.

1159.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
ඉදඤ්ථි තිසමුට්ඨානං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

ආමිසකථා.

1160.

සථෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු, දදෙය්‍ය පන චීවරං;
අඤ්ඤාතිකාය පාවිත්ති, යපෙත්වා පාරිවත්තකං.

1161.

චීවරස්ස පටිග්ගාහ-සික්ඛාපදසමො නයො;
අවසෙසො මනො සද්ධිං, සමුට්ඨානාදිනා පන.

1162.

තත්ථ භික්ඛුනියා දින්නං, චීවරං ඉධ භික්ඛුනා;
තත්ථ නිස්සග්ගියං සුද්ධ-පාවිත්ති ඉධ සුචිතා.

චීවරදානකථා.

1163.

චීවරං යො හි සිඛ්ඛෙය්‍ය, සිඛ්ඛාපෙය්‍ය පරෙන වා;
අඤ්ඤාතිකාය පාවිත්ති, හොති භික්ඛුනියා පන.

1164.

යං වා නිවාසිතුං සක්කා, යං වා පාරුපනුපගං;
චීවරන්ති අධිජපෙතො, ඉදමෙත්ථ මහෙසිනා.

1165.

සයං සුචිං පවෙසෙත්වා, සිඛ්ඛන්තස්ස ව භික්ඛුනො;
සුචිනිහරණෙ තස්ස, පාවිත්තියමුදිරිතං.

1166.

සතක්ඛත්තුම්පි විජ්ඣිත්වා, සකිං නිහරතො පන;
එකං පාවිත්තියං චුත්තං, පයොගස්ස වසා බහු.

1167.

“සිබ්බා”ති පන ආණත්තො, අවිසෙසෙන භික්ඛුනා;
නිට්ඨාපෙති සචෙ සබ්බං, එකං පාවිත්තියං සියා.

1168.

“යමෙත්ථ චීවරෙ කම්මං, භාරො සබ්බං තවා”ති භි;
ආණත්තො භික්ඛුනා සබ්බං, නිට්ඨාපෙති සචෙ පන.

1169.

භික්ඛුස්සාණාපකස්සෙව, එකායාණත්තියා පන;
භොන්ති පාවිත්තියාපත්ති, අනෙකාරාපථෙ පථෙ.

1170.

පුනථපුනාණාපෙත්තස්ස, අනෙකාණත්තියං පන;
කා භි නාම කථා අත්ථි? තිකපාවිත්තියං සියා.

1171.

ඤාතිකාය ව අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
එකතොඋපසම්පන්න-චීවරෙ දුක්කටං සියා.

1172.

යපෙත්වා චීවරං අඤ්ඤං, පරික්ඛාරඤ්ච සබ්බතො;
අනාපත්ති විනිද්දිට්ඨා, සික්ඛමානාදිකායපි.

1173.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
කායකම්මං වචිකම්මං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

චීවරසිබ්බනකථා.

1174.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධාය පනෙකතො;
පටිපජ්ජෙය්‍ය මග්ගං චෙ, අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඉධ.

1175.

ගාමන්තරොක්කමෙ වාපි, අද්ධයොජනතික්කමෙ;
අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ වා, භොති ආපත්ති භික්ඛුනො.

1176.

එත්ථාකප්පියභූමට්ඨො, සංවිධානං කරොති යො;
සංවිධානනිමිත්තං තු, දුක්කටං තස්ස දීපිතං.

1177.

සංවිධානං කරොන්තස්ස, යත්වා කප්පියභූමියං;
සංවිධානනිමිත්තං තු, න වදන්තස්ස දුක්කටං.

1178.

උභයත්ථාපි පාවිත්ති, ගච්ඡන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
අනන්තරස්ස ගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙ සියා.

1179.

තත්තාපි පඨමෙ පාදෙ, දුක්කටං සමුදිරිතං;
දුතියෙ පදවාරස්මිං, පාවිත්තියමුදිරිතං.

1180.

අන්තරා සංවිධානෙපි, භික්ඛුනො දුක්කටං සියා;
ද්වාරමග්ගවිසඬකෙන, සති වාපත්ති වුවචති.

1181.

අසංවිදහිතෙ කාලෙ, විදහිතොති සඤ්ඤිතො;
භික්ඛුස්සෙව විධානස්මිං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1182.

සමයෙ විදහිත්වා වා, විසඬකෙනෙත ගච්ඡතො;
ආපදාසු අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිතො.

1183.

ඉදං චතුසමුට්ඨානං, කායතො කායවාචතො;
කායවිත්තා සමුට්ඨාති, කායවාචාදිකත්තයා.

සංවිධානකථා.

1184.

එකමුජ්ජවනිං නාවං, තථා ඔජවනිමිපි වා;
අභිරුහෙය්‍ය පාවිත්ති, සද්ධිං භික්ඛුනියා සවෙ.

1185.

සගාමතීරපස්සෙන, ගාමන්තරවසෙන වා;
අගාමතීරපස්සෙන, ගමනෙ අද්ධයොජනෙ.

1186.

තථා යොජනවිත්ථිණ්ණ-නදීමජ්ඣකුත ගච්ඡතො;
අද්ධයොජනසඬබ්බාය, හොන්ති පාවිත්තියො පන.

1187.

යථාසුඛං සමුද්දස්මිං, සබ්බඅට්ඨකථාසු භි;
නදියංයෙව ආපත්ති, න සමුද්දෙ විවාරිතා.

1188.

තිත්ථසම්පාදනත්ථාය, උද්ධං වා නදියා අධො;
සචෙ භරන්ති තංයුත්තා, අනාපත්ති පකාසිතා.

1189.

තථා සංවිදහිත්වා වා, තිරියං තරණාය වා;
ආපදාසු විසෙසො භි, අනන්තරසමො මනො.

නාචාභිරුහනකථා.

1190.

ඤත්වා භික්ඛුනියා භත්තං, භුඤ්ජතො පරිපාචිතං;
භිත්වා ගිහිසමාරම්භං, භොති පාචිත්ති භික්ඛුනො.

1191.

භොජනං පඤ්චධා වුත්තං, ගහණෙ තස්ස දුක්ඛං;
අජ්ඣෙකාභාරෙසු සබ්බෙසු, තස්ස පාචිත්තියො සිග්ගං.

1192.

සන්තකං ඤාතකාදීනං, ගිහිසම්පාදිතම්පි වා;
විනා භික්ඛුනියා දොසො, භුඤ්ජතො පරිපාචිතං.

1193.

පරිපාචිතසඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්සාපරිපාචිතෙ;
උභොසු විමතිස්සාපි, භොති සබ්බත්ථ දුක්ඛං.

1194.

එකතොඋපසම්පන්න-පරිපාචිතභොජනං;
අජ්ඣෙකාභාරවසෙනෙව, දුක්ඛං පරිභුඤ්ජතො.

1195.

අඤ්ඤං වා පන යං කිඤ්චි, යපෙත්වා පඤ්චභොජනං;
භුඤ්ජන්තස්ස අනාපත්ති, යාගුබ්ජ්ජඵලාදිකං.

1196.

සමුට්ඨානාදයො තුලායා, පයමන්තිමචන්ථුනා;
ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජං තු, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

පරිපාචිතකථා.

1197.

දුතියානියතෙනෙව, දසමං සදිසං මතං;
ඉදං සික්ඛාපදං සබ්බං, සමුට්ඨානායාදිනා.

රහොනිසජ්ජකථා.

භික්ඛුවිහ්ගො තතියො.

1198.

එකො ආවසථො පිණ්ඩො, අග්ගිලානෙන භික්ඛුනා;
භුඤ්ජිතබ්බො තතො උද්ධං, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1199.

අනොදිස්සෙව පඤ්ඤත්තෙ, යාවදත්තෙව භික්ඛුනා;
භුඤ්ජිතබ්බං සකිං තත්ථ, තතො උද්ධං න වට්ටති.

1200.

දුතියෙ දිවසෙ තත්ථ, ගහණෙ දුක්ඛං මතං;
අජ්ඣෙක්ඛාමාපරසු සබ්බෙසු, තස්ස පාවිත්තියො මතා.

1201.

කුලෙනෙකෙන පඤ්ඤත්තෙ, සහ නානාකුලෙහි වා;
නානෙකට්ඨානහෙදෙසු, එකභාගොව වට්ටති.

1202.

නානාට්ඨානෙසු පඤ්ඤත්තො, යො ව, නානාකුලෙහි වා;
භුඤ්ජතො පන සබ්බත්ථ, න දොසො පටිපාටියා.

1203.

පටිපාටිමසෙසෙන, බෙපෙත්වා පුන භුඤ්ජතො;
ආදිතො පන පටියාය, න ච කප්පති භික්ඛුනො.

1204.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, ආගච්ඡන්තස්ස ගච්ඡතො;
ඔදිස්සපි ච පඤ්ඤත්තෙ, පරිත්තෙ භුඤ්ජතො සකිං.

1205.

යාගුආදීනි නිව්වම්පි, භුඤ්ජිතුං පන වට්ටති;
සෙසමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිකං සමං.

ආවසථකථා.

1206.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා වුත්තා, පාවිත්ති ගණභොජනෙ;
ගණොති පන නිද්දිට්ඨා, චත්තාරො වා තතුත්තරිං.

1207.

යං නිමන්තනතො වාපි, ලද්ධං විඤ්ඤත්තිතොපි වා;
භොජනං පන පඤ්චන්තං, භොති අඤ්ඤතරං ඉධ.

1208.

භොජනානම්පි පඤ්චන්තං, ගහෙත්වා නාමමෙව තු;
නිමන්තෙති සථෙ භික්ඛු, චත්තාරො ඛහුකෙපි වා.

1209.

“ඔදනං භොජනං භත්තං, සම්පට්ඨිජථ ගණ්හථ”;
ඉති වෙච්චනෙහෙව, අථ භාසන්තරෙන වා.

1210.

තතො තස්ස ච තෙ භික්ඛු, සාදිශිත්වා නිමන්තනං;
එකතො නානතො වා වෙ, ගන්ත්වා ගණ්හන්ති එකතො.

1211.

සබ්බෙසං භොති පාවිත්ති, ගණභොජනකාරණා;
එකතො ගහණං එත්ථ, ගණභොජනකාරණං.

1212.

එකතො නානතො වාපි, ගමනං භොජනම්පි වා;
කාරණන්ති න තං විඤ්ඤා, හණන්ති ගණභොජනෙ.

1213.

සථෙපි ඔදනාදීනං, ගහෙත්වා නාමමෙව වා;
එකතො නානතො වාපි, විඤ්ඤාපෙත්වා මනුස්සකෙ.

1214.

නානතො වෙකතො ගන්ත්වා, සථෙ ගණ්හන්ති එකතො;
එවම්පි පන භොතීති, වණ්ණිතං ගණභොජනං.

1215.

දුට්ඨස්සාපි එතස්ස, පටිග්ගහණකාරණා;
දුක්කටං භොති පාවිත්ති, අජ්ඣොභාරෙසු දීපිතා.

1216.

සමයෙසු අනාපත්ති, සත්තස්ථපි පකාසිතා;
ගහෙත්වා එකතො ද්විත්තං, තිණ්ණං වා භුඤ්ජතං තථා.

1217.

මුනිනානුපසම්පන්න-වාරිපත්තානිමන්තිතා;
චතුත්ථෙ ඵකතො කත්වාපි, ගණහෙදො පකාසිතො.

1218.

නෙව සමයලද්ධානං, වසෙනපි හි සබ්බසො;
ගණහෙදො පනාපත්ති, වෙදිතබ්බා විභාවිතා.

1219.

භොජනානඤ්ච පඤ්චන්තං, වසෙන ගණභොජනෙ;
නත්ථෙව ච විසඩ්ධකෙතං, යාගුආදිසු තං සියා.

1220.

ගණභොජනසඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්සාගණභොජනෙ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

1221.

භොජනානි ච පඤ්චෙව, යථෙත්වා යාගුආදිසු;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බා, නිව්චහත්තාදිකෙසුපි.

1222.

තථා උම්මත්තකාදීනං, සමුට්ඨානාදීනා පන;
ඉදං ඵළකලොමෙන, සදිසන්ති පකාසිතං.

ගණභොජනකථා.

1223.

බහුහි යො භික්ඛු මනුස්සකෙහි;
නිමන්තිතො පඤ්චහි භොජනෙහි;
හිත්වා සචෙ පුබ්බනිමන්තනාය;
විකප්පනං පඤ්චසු යස්ස කස්ස.

1224.

පච්ඡා නිමන්තිතං හත්තං, තථා උප්පට්ඨාපියා;
භුඤ්ජතො ඵකසිත්ථම්පි, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1225.

භොජනානං තු පඤ්චන්තං, යෙන කෙන නිමන්තිතො;
තං යථෙත්වා සචෙ අඤ්ඤං, භොජනං පරිභුඤ්ජති.

1226.

තෙසමෙව ච පඤ්චන්තං, භොජනානං මහෙසිනා;

එතං පරම්පරං නාම, භොජනං පරිදීපිතං.

1227.

යත්ථ ඛීරං රසං වාපි, ආකිරන්ති සචෙ පන;
යෙන අජ්ඣොත්ථං භත්තං, සබ්බමෙකරසං සීයා.

1228.

කොට්තො පන පට්ඨාය, සංසට්ඨං පරිභුඤ්ජනො;
අනාපත්තීති නිද්දිට්ඨං, මහාපච්චරියං පන.

1229.

පරම්පරන්ති සඤ්ඤාය, අපරම්පරභොජනෙ;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, දුක්ඛං පරිභුඤ්ජනො.

1230.

සකලෙනපි ගාමෙන, පුගෙන නිගමෙන වා;
නිමන්තිතස්ස වා නිච්ච-භත්තෙ දොසො න විජ්ජති.

1231.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කට්ඨෙනාදිනා සමා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං චුත්තං, භොජනඤ්චාවිකප්පනං.

පරම්පරභොජනකථා.

1232.

පුචා පහෙණකත්ථාය, පටියත්තා සචෙ පන;
පාථෙය්‍යත්ථාය මන්ථා වා, යෙ හි තත්ථ ච භික්ඛුනා.

1233.

ද්වන්තිපත්තා ගහෙතබ්බා, පුරා පුචෙහි සත්තුහි;
තතො චෙ උත්තරිං තස්ස, භොති පාවිත්ති ගණ්හතො.

1234.

ගහෙත්වා නික්ඛමන්තෙන, “ද්වන්තිපත්තා මයා ඉධ;
ගහිතා පන පුචා”ති, භික්ඛුං දිස්වා වදෙ බුධො.

1235.

“මා බො ත්වං පටිගණ්හා”ති, අවදන්තස්ස දුක්ඛං;
ගණ්හතොපි ච තං සුත්වා, භොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1236.

උනකද්වන්තිපත්තෙසු, අතිරෙකොති සඤ්ඤිතො;

තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1237.

යෙන තත්ථ තයො ලද්ධා, පත්තපුරා තතො පන;
ද්වෙ සඬිසස්ස පදාතබ්බා, ද්වෙ වෙ එකො, න එකතො.

1238.

අපහෙණකපාටෙය්‍යං, අවසෙසම්පි වා තතො;
සත්තකං ඤාතකාදීනං, දෙන්තානම්පි තදුනකං.

1239.

ගණ්හතොපි අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදීනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

කාණමාතුකථා.

1240.

අඤ්ඤෙන පන පඤ්චන්තං, භොජනානං පචාරිතො;
පාවිත්තිනතිරිත්තං වෙ, පුන භුඤ්ජති භොජනං.

1241.

අසනං භොජනඤ්චෙව, හත්ථපාසාහිභාරතා;
කායවාචාපටික්ඛෙපො, පඤ්චඩ්ගෙහි පචාරණා.

1242.

ඔදනො සත්තු කුම්මාසො, මච්ඡො මංසන්ති සබ්බසො;
නිජ්ජපඤ්චෙන නිද්දිට්ඨං, භොජනං පඤ්චධා මතං.

1243.

ඔදනො තත්ථ සත්තන්තං, ධඤ්ඤානං ඔදනො මතො;
භජ්ජිතානං තු ධඤ්ඤානං, චුණ්ණං “සත්තු”ති වුච්චති.

1244.

කුම්මාසො යවකුම්මාසො, මච්ඡො වුච්චති ඔදකො;
මංසම්පි කජ්ජියමංසං, අයමෙත්ථ විනිවිජයො.

1245.

සාලි වීහි යවො කඬ්ඟු, වරකො ගොඬුමො තථා;
කුදුසකොති සත්තෙන, ධඤ්ඤා ධඤ්ඤෙන දෙසිතා.

1246.

සාමාකාදිතිණං සබ්බං, කුදුසෙනෙව දීපිතං;

නීවාරො සාලියං වුත්තො, වරකෙ වරකචොරකො.

1247.

සත්තන්තං පන ධඤ්ඤානං, ඔදනො යාගු වා පන;
අඛිගසම්පත්තියා යුත්තා, සඤ්ජනෙති පචාරණං.

1248.

හත්ථෙන ගහිතොකාසෙ, ඔධිං දස්සෙති යා පන;
යාගුසා ඉධ සබ්බාපි, ඔදනොති පචුච්චති.

1249.

අබ්භුණ්හා පන යා යාගු, උද්ධනොරොපිතා තනු;
සථෙ ඔධිං න දස්සෙති, න ජනෙති පචාරණං.

1250.

පුන සා සිතලීභූතා, සනභාවං ගතා සථෙ;
ඔධිං දස්සෙති සො පුබ්බෙ, තනුභාවො න රක්ඛති.

1251.

තක්කධඤ්ඤරසාදීනි, ආරොපෙත්වා බහුනිපි;
ඵලපණ්ණකළීරානි, පක්ඛිපිත්වාන තත්ථ ව.

1252.

තණ්ඩුලෙ මුට්ඨිමත්තෙපි, පක්ඛිපිත්වා පචන්ති වෙ;
ඔධිං පන ව දස්සෙති, සඤ්ජනෙති පචාරණං.

1253.

රසෙ ධඤ්ඤරසෙ බීරෙ, වාකිරිත්වාන ඔදනං;
“යාගුං ගණ්හථ, යාගු”න්ති, වත්වා දෙන්ති සථෙ පන.

1254.

කිඤ්චාපි තනුකා හොති, සඤ්ජනෙති පචාරණං;
තං පචිත්වා සථෙ දෙන්ති, යාගුසඛිගහිතා පන.

1255.

ජුපන්ති මච්ඡමංසං වා, තනුකායපි යාගුයා;
සථෙ සාසපමත්තමිපි, පඤ්ඤායති පචාරණං.

1256.

මච්ඡමංසරසො සුද්ධො, සංසත්තො රසයාගු වා;
න වාකජ්ජියමංසං වා, සඤ්ජනෙති පචාරණං.

1257.

යපෙත්වා චුත්තධක්ඛානං, ඔදනං පන සබ්බසො;
වෙළුනන්ධුලකාදීනං, න පචාරෙති ඔදනො.

1258.

පුපුකා වා තතො තාහි, කතහත්තම්පි සත්තුපි;
සුද්ධා න පන පුචා වා, පචාරෙත්ති කදාවිපි.

1259.

බරපාකෙන හට්ඨානං, වීහීනං තණ්ඩුලෙ පන;
කොට්ටෙත්වා දෙන්ති තං චුණ්ණං, සත්තුසඩ්ගහිතං මතං.

1260.

භජ්ජිතානං තු වීහීනං, න පචාරෙත්ති තණ්ඩුලා;
තෙසං පන ච යං චුණ්ණං, තං ජනෙති පචාරණං.

1261.

බරපාකෙන හට්ඨානං, වීහීනං කුණ්ඩකම්පි ච;
සත්තුනං මොදකො වාපි, සඤ්ජනෙති පචාරණං.

1262.

සමපාකෙන හට්ඨානං, සුක්ඛානං ආතපෙන ච;
කුණ්ඩකං පන වීහීනං, න ජනෙති පචාරණං.

1263.

ලාජා වා පන තෙහෙව, කතහත්තම්පි සත්තු වා;
බජ්ජකං පන සුද්ධං වා, න ජනෙති පචාරණං.

1264.

පුරිතං මච්ඡමංසෙහි, තං ජනෙති පචාරණං;
යං කිඤ්චි භජ්ජිතං පිට්ඨං, න පචාරෙති සුද්ධකං.

1265.

යවෙහි කතකුම්මාසො, පචාරෙති, න වාපරො;
මච්ඡමංසෙසු වත්තබ්බං, පාකටත්තා න විජ්ජති.

1266.

බාදන්තො කජ්ජියං මංසං, නිසෙධෙති අකජ්ජියං;
න සො තෙන පචාරෙති, අවත්ථුත්තාති දීපිතං.

1267.

තථෙවාකජ්ජියං මංසං, බාදන්තො කජ්ජියං සවෙ;

නිසෙධෙති පචාරෙති, වත්ථුකත්තාති වණ්ණිතං.

1268.

මංසං පන ව බාදන්තො, කප්පියං වා අකප්පියං;
පචාරෙති නිසෙධෙති, කිඤ්චි කප්පියභොජනං.

1269.

සචෙ අකප්පියං මංසං, බාදන්තොව අකප්පියං;
නිසෙධං න පචාරෙති, තථා අඤ්ඤං අකප්පියං.

1270.

සචෙ අජ්ඣෙදාහං භොති, සිත්ථමෙකමිපි භික්ඛුනා;
පත්තෙ හත්ථෙ මුඛෙ වාපි, භොජනං පන විජ්ජති.

1271.

පචාරණපභොතං චෙ, පටික්ඛිපති භොජනං;
පචාරෙති සචෙ නත්ථි, න පචාරෙති කත්ථවි.

1272.

ගිලිත්ථා ව මුඛෙ හත්තං, සෙසමාදාය ගච්ඡති;
අන්තරා ව නිසෙධෙන්තො, න පචාරෙති භොජනං.

1273.

මුඛෙ ව හත්තං ගිලිතඤ්ච හත්ථෙ;
හත්තං තු අඤ්ඤස්ස ව දාතුකාමො;
පත්තෙ ව හත්තං පුන දාතුකාමො;
පටික්ඛිපන්තො න පචාරිතො සො.

1274.

අසනස්ස උපච්ඡෙදා, න පචාරෙති සොති හි;
කථයන්ති මහාපඤ්ඤා, කාරණාකාරණඤ්ඤානො.

1275.

ගණ්හතො පච්ඡිමං අභිගං, දදතො පුරිමං පන;
උභින්නං අභිසන්තො චෙ, විනා හත්ථං පසාරිතං.

1276.

තස්මිං අභිහං යානෙ, පචාරණපභොතකං;
තාදිසං භුඤ්ජමානොව, නිසෙධෙති පචාරිතො.

1277.

හත්ථෙ ආධාරකෙ වාපි, පත්තං උභරුසු වා යිතං;

ආහරිත්වා සචෙ භික්ඛු, “හත්තං ගණ්භා”ති භාසති.

1278.

අනන්තරෙ නිසින්තොව, තං පටික්ඛිපතො පන;
අභිභාරස්ස වාභාවා, නත්ථි තස්ස පචාරණා.

1279.

හත්තපච්ඡිං පණාමෙත්වා, යිපෙත්වා පුරතො “ඉදං;
ගණ්භාහී”ති ච චුත්තෙපි, අයමෙව විනිවිජයො.

1280.

අනන්තරස්ස භික්ඛුස්ස, දීයමානෙ පනෙතරො;
පිදහන්තො සකං පත්තං, හත්ථෙහි න පචාරිතො.

1281.

කායෙනාභිභටං හත්තං, පටික්ඛිපති යො පන;
කායෙන වාපි වාචාය, හොති කස්ස පචාරණා.

1282.

ඵකො අභිභටෙ හත්තෙ, පචාරණභයා පන;
“ආකිරාකිර කොට්ටෙත්වා, කොට්ටෙත්වා පුරයා”ති ච.

1283.

සචෙ වදති තස්සාපි, න පනත්ථි පචාරණා;
ඉච්චෙවාහ මහාථෙරො, මහාපදුමනාමකො.

1284.

සමංසඤ්ඤි රසං නෙත්වා, ගණ්භථාති රසං වදෙ;
තං සුත්වා ච නිසෙධෙත්තො, නෙව හොති පචාරිතො.

1285.

“ගණ්භ මච්ඡරසං සාරං, ගණ්භ මංසරස”න්ති වා;
“ඉදං ගණ්භා”ති වා චුත්තෙ, පටික්ඛෙපෙ පචාරණා.

1286.

සචෙ මංසං විසුං කත්වා, “ගණ්භ මංසරස”න්ති වා;
වදෙය්‍යත්ථි ච මංසං චෙ, පටික්ඛෙපෙ පචාරණා.

1287.

ඔදනෙන ච පුච්ඡන්තං, “මුහුත්තං ආගමෙහි”ති;
ගහණත්ථං යිපෙත්තස්ස, නෙව තස්ස පචාරණා.

1288.

කළිරපනසාදිහි, මිස්සකං මච්ඡමංසකං;
 “කළිරසුපකං ගණ්භ, පනසබ්බාඤ්ජන”න්ති වා.

1289.

වදන්ති චෙ පටික්ඛෙපෙ, නෙව හොති පචාරණා;
 අපචාරණහෙතුනං, නාමෙන පන චුත්තතො.

1290.

“මච්ඡසුප”න්ති වා චුත්තෙ, “මංසසුප”න්ති වා පන;
 “ඉදං ගණ්භා”ති වා චුත්තෙ, හොතියෙව පචාරණා.

1291.

ඵසෙව ච නයො චුත්තො, ඤෙය්‍යා මංසකරම්බකෙ;
 සබ්බෙසු මච්ඡමංසෙහි, මිස්සකෙසු අයං නයො.

1292.

භත්තසම්මිස්සිතං යාගුං, ආහරිත්වා සචෙ පන;
 “යාගුං ගණ්භා”ති චුත්තස්මිං, න පචාරෙති වාරයං.

1293.

“භත්තං ගණ්භා”ති චුත්තෙ තු, පචාරෙති පටික්ඛිපං;
 යෙන වාපුච්ඡිතො තස්ස, අත්ථිතායාති කාරණං.

1294.

“යාගුමිස්සකං ගණ්භා”ති, චුත්තෙ තත්ථ ච යාගු චෙ;
 සමා බහුතරා වා සා, න පචාරෙති සො කිර.

1295.

මන්දා යාගු, බහුං භත්තං, සචෙ හොති පචාරණා;
 ඉදං සබ්බත්ථ නිද්දිට්ඨං, කාරණං පන දුද්දසං.

1296.

රසං බහුරසෙ භත්තෙ, බීරං වා බහුබීරකෙ;
 ගණ්භථාති විසුං කත්වා, දෙනි නත්ථි පචාරණා.

1297.

ගච්ඡන්තෙනෙව හොත්තබ්බං, ගච්ඡන්තො චෙ පචාරිතො;
 භුඤ්ජිතබ්බං යිතෙනෙව, යත්වා යදි පචාරිතො.

1298.

උදකං වාපි පත්වා සො, සචෙ තිට්ඨති කද්දමං;

අතිරිත්තං තු කාරෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තනො පුන.

1299.

පීඨකෙ යො නිසීදිත්වා, පචාරෙති සචෙ පන;
ආසනං අවිචාලෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

1300.

සචෙ මඤ්චෙ නිසීදිත්වා, පචාරෙති තනො පන;
ඉතො සංසරිතුං එත්තො, ඊසකම්පි න ලබ්භති.

1301.

තෙන මඤ්චෙන නං සද්ධිං, වට්ටකඤ්ඤත්තු නෙත්ති චෙ;
එවං සබ්බත්ථ ඤාතබ්බං, විඤ්ඤානා විනයඤ්ඤානා.

1302.

නිපජ්ජිත්වාච භොත්තබ්බං, නිපන්තො චෙ පචාරිතො;
චාරෙතුක්කුටිකො හුත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තථෙව ච.

1303.

අථාලමෙතං සබ්බන්ති, වත්තබ්බං තෙන භික්ඛුනා;
අතිරිත්තං කරොන්තෙන, ඔනමෙත්වාන භාජනං.

1304.

කප්පියං පන කාතබ්බං, න පත්තෙයෙව කෙවලං;
පච්ඡියං යදි වා කුණ්ඨෙ, කාතුං වට්ටති භාජනෙ.

1305.

පචාරිතානං අපචාරිතානං;
අඤ්ඤෙසමෙතං පන වට්ටතෙව;
යෙනාතිරිත්තං තු කතං යපෙත්වා;
තමෙව චෙකං පරිභුඤ්ජිතබ්බං.

1306.

කප්පියං පන කාරෙත්වා, භුඤ්ජන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
ඛාඤ්ජනං වාපි යං කිඤ්චි, පත්තෙ තස්සාකිරන්ති චෙ.

1307.

අතිරිත්තං තු කාරෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං තථා පුන;
යෙන තං අකතං යං වා, කාතබ්බං තෙන තං විසුං.

1308.

කතං අකප්පියාදීහි, අතිරිත්තං තු සත්තහි;

න ගිලානාතිරිත්තඤ්ච, තං භොතිනතිරිත්තකං.

1309.

යොපි පාතොව එකමිපි, සිත්ථං භුත්වා නිසීදති;
උපකට්ඨුපතීතමිපි, කාතුං ලහති කප්පියං.

1310.

ආහාරත්ථාය යාමාදි-කාලිකං පටිගණ්භතො;
අනාමිසං තමෙවස්ස, දුක්කටං පරිභුඤ්ජනො.

1311.

තථා අනතිරිත්තන්ති, සඤ්ඤිතො අතිරිත්තකෙ;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1312.

අනාපත්තාතිරිත්තං තු, කාරාපෙත්වාන භුඤ්ජනො;
ගිලානස්සාතිරිත්තං වා, තථා උම්මත්තකාදිතො.

1313.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා;
කප්පියාකරණඤ්චෙව, භොජනඤ්ච ක්‍රියාක්‍රියං.

පඨමපචාරණකථා.

1314.

යො පනානතිරිත්තෙන, පචාරෙය්‍ය පචාරිතං;
ජානං ආසාදනාපෙක්ඛො, භුත්තෙ පාවිත්ති තස්ස තු.

1315.

දුක්කටං අභිභාරෙ ව, ගහණෙ ඉතරස්ස භි;
අප්පකොභාරපයොගෙසු, සබ්බෙසුපි ව දුක්කටං.

1316.

භොජනස්සාවසානස්මිං, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
අභිහාරකභික්ඛුස්ස, සබ්බං තස්සෙව දස්සිතං.

1317.

පචාරිතොති සඤ්ඤිස්ස, භික්ඛුස්මිං අපචාරිතෙ;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1318.

අනාපත්තාතිරිත්තං වා, කාරාපෙත්වාව දෙති වෙ;

ගිලානස්සාවසෙසං වා, අඤ්ඤස්සත්ථාය දෙනි වා.

1319.

සෙසං සබ්බමසෙසෙන, අනන්තරසමං මතං;
ඔමසවාදතුලාභ, සමුට්ඨානාදයො නයා.

දුතියපචාරණකථා.

1320.

බාදනීයං වා භොජනීයං වා;
කිඤ්චි විකාලෙ යො පන භික්ඛු;
බාදති භුඤ්ජති වාපි ච තං;
සො ජීනවුත්තං දොසමුපෙති.

1321.

යමාමිසගතඤ්චෙත්ථ, වනමූලඵලාදිකං;
කාලිකෙස්වසම්මොහත්ථං, වෙදිතබ්බමිදං පන.

1322.

මූලං කන්දං මුළාලඤ්ච, මත්ථකං බන්ධකං තචං;
පත්තං පුජ්ථං ඵලං අට්ඨි, පිට්ඨං නියාසමෙව ච.

1323.

මූලබාදනීයාදීනං, මුබ්බන්තනිදස්සනං;
භික්ඛුනං පාටචත්ථාය, නාමත්ථෙසු නිබ්බොධථ.

1324.

මූලකං බාරකඤ්චෙව, වත්ථුලං තණ්ඩුලෙයාකං;
තම්බකං ජජ්ඣරිකඤ්ච, චච්චු වජකලීපි ච.

1325.

මූලානි ඵවමාදීනං, සාකානං ආමිසෙ පන;
සඬ්ගහං ඉධ ගච්ඡන්ති, ආහාරත්ථං ඵරන්ති හි.

1326.

ජඩ්ඛෙන්ති ජරට්ඨං ඡෙත්වා, යං තං වජකලීස්ස තු;
තං යාවජීවිකං වුත්තං, සෙසානං යාවකාලිකං.

1327.

හලිද්දි සිඬ්ගිවෙරඤ්ච, වචන්තං අතිවිසං වචං;
උසිරං හද්දමුත්තඤ්ච, තථා කටුකරොහිණි.

1328.

ඉච්චෙවමාදිකං අඤ්ඤං, පඤ්චමුලාදිකං බහු;
නානප්පකාරකං මූලං, විඤ්ඤෙය්‍යං යාවජීවිකං.

1329.

මසාලුපිණ්ඩලාදීනං, වල්ලීනං ආලුචස්ස ව;
කන්දො උප්පලජාතීනං, තථා පදුමජාතියා.

1330.

කදලීසිග්ගුකාලානං, මාලුචස්ස ව වෙළයා;
සතාවරි කසෙරුනං, කන්දො අම්බාටකස්ස ව.

1331.

ඉච්චෙවමාදයො කන්දා;
දස්සිතා යාවකාලිකා;
ධොතො සො ආමිසෙ චුත්තො;
කන්දො යො බීරවල්ලියා.

1332.

අධොතො ලසුණඤ්චෙව, බීරකාකොලිආදයො;
කන්දා වාක්‍යපථාතීතා, විඤ්ඤෙය්‍යං යාවජීවිකා.

1333.

පුණ්ඩරිකමුළාලඤ්ච, මුළාලං පදුමස්ස ව;
එවමාදිමනෙකම්පි, මුළාලං යාවකාලිකං.

1334.

තාලභිත්තාලකුන්තාල-නාලිකෙරාදිසම්භවං;
හලිද්දිසිඬගිවෙරානං, මුළාලං යාවජීවිකං.

1335.

තාලභිත්තාලකුන්තාල-කළීරො කෙතකස්ස ව;
කදලීනාලිකෙරානං, මත්ථකං මූලකස්ස ව.

1336.

බජ්ජුරෙරකචෙත්තානං, උච්ඡුචෙළනලාදීනං;
සත්තන්තං පන ධඤ්ඤානං, කළීරො සාසපස්ස ව.

1337.

ඉච්චෙවමාදයොනෙකෙ, මත්ථකා යාවකාලිකා;
අඤ්ඤ හලිද්දිආදීනං, මත්ථකා යාවජීවිකා.

1338.

තාලකුන්තාලකාදීනං, ඡන්දිත්වා පාතිකො පන;
ගතො ජරට්ඨබුන්දො සො, සඬගහං යාවජීවිකෙ.

1339.

බන්ධබාදනීයං නාම, උච්ඡ්ඛන්ධො පකාසිකො;
සාලකලායාණියා බන්ධො, තථා පථවියං ගතො.

1340.

එවමුප්පලජාතීනං, දණ්ඩකො යාවකාලිකො;
පණ්ණදණ්ඩුප්පලාදීනං, සබ්බො පදුමජාතියා.

1341.

යාවජීවිකසඬබාතා, කරමද්දාදිදණ්ඩකා;
තවෙසුච්ඡ්ඛතවොවෙකො, සරසො යාවකාලිකො.

1342.

මූලකං ඛාරකො වච්චු, තම්බකො තණ්ඩුලෙයාකො;
වත්ථුලො වීනමුග්ගො ව, උම්මා වජකලී තථා.

1343.

ජජ්ඣරී කාසමද්දො ව, සෙල්ලු සිග්ගු ව නාලිකා;
වරුණො අග්ගිමන්ථො ව, ජීවන්තී සුනිසන්තකො.

1344.

රාජමාසො ව මාසො ව, නිජ්ථාවො මිගපුප්පිකා;
වණ්ටකො භූමිලොණිති, එවමාදිමනෙකකං.

1345.

පත්තබාදනීයං නාම, කලීතං යාවකාලිකං;
ඉතරා ව මහාලොණි, දීපිතා යාවජීවිකා.

1346.

යාවකාලිකමිච්චෙව, කලීතං අම්බපල්ලවං;
නිම්බස්ස කුට්ඨස්සාපි, පණ්ණං සුලසියාපි ව.

1347.

කප්පාසිකපටොලානං, තෙසං පුප්ඵඵලානි ව;
එණිජ්ජකප්පුකානඤ්ච, පණ්ණං තං යාවජීවිකං.

1348.

අට්ඨන්තං මූලකාදීනං, පුප්ඵං නිජ්ථාවකස්ස ව;

තථා පුප්ඵං කරිරස්ස, පුප්ඵං වරුණකස්ස ව.

1349.

පුප්ඵං කසෙරුකස්සාපි, ජීවන්ති සිග්ගපුප්ඵකං;
පදුපුප්පලජාතිනං, පුප්ඵානං කණ්ණිකාපි ව.

1350.

නාළිකෙරස්ස තාලස්ස, තරුණං කෙතකස්ස ව;
ඉච්චෙවමාදිකං පුප්ඵං-මනෙකං යාවකාලිකං.

1351.

යාවකාලිකපුප්ඵානි, යපෙත්වා පන සෙසකං;
යාවජීවිකපුප්ඵන්ති, දීපයෙ සබ්බමෙව ව.

1352.

තිලකමකුලසාලමල්ලිකානං;
කකුධකපිත්ථකකුන්දකළීනං;
කුරවකකරවීරපාටලීනං;
කුසුමමීදං පන යාවජීවිකං.

1353.

අම්බම්බාටකජම්බුනං, එලඤ්ච පනසස්ස ව;
මාතුලුඬගකපිත්ථානං, එලං තින්තිණිකස්ස ව.

1354.

තාලස්ස නාළිකෙරස්ස, එලං බජ්ජුරියාපි ව;
ලබුජස්ස ව වොවස්ස, මොවස්ස මධුකස්ස ව.

1355.

බදරස්ස කරමද්දස්ස, එලං වාතිඬගණස්ස ව;
කුම්භණ්ඩනිපුසානඤ්ච, එලං එළාලුකස්ස ව.

1356.

රාජායතනඑලං පුස්ස-එලං තිම්බරුකස්ස ව;
එවමාදිමනෙකමිපි, එලං තං යාවකාලිකං.

1357.

තිඑලං පිප්ඵලී ජාති-එලඤ්ච කටුකජ්ඵලං;
ගොට්ඨඑලං බිලඬගඤ්ච, තක්කොලමරිවානි ව.

1358.

එවමාදීනි චුත්තානි, අචුත්තානි ව පාළියං;

එලානි පන ගච්ඡන්ති, යාවජීවිකසඬගහං.

1359.

පනසම්බාටකට්ඨිනි, සාලට්ඨි ලබුජට්ඨි ව;
විඤ්චාබ්බිමඵලට්ඨිනි, පොක්ඛරට්ඨි ව සබ්බසො.

1360.

බජ්ජුරිකෙතකාදීනං, තථා තාලඵලට්ඨි ව;
එවමාදීනි ගච්ඡන්ති, යාවකාලිකසඬගහං.

1361.

පුත්තාගමධුකට්ඨිනි, සෙල්ලට්ඨි තිඵලට්ඨි ව;
එවමාදීනි අට්ඨිනි, නිද්දිට්ඨානි අනාමිසෙ.

1362.

සත්තන්තං පන ධඤ්ඤානං, අපරණ්ණානමෙව ව;
පිට්ඨං පනසසාලානං, ලබුජමිබාටකස්ස ව.

1363.

තාලපිට්ඨං තථා ධොතං, පිට්ඨං යං බීරවල්ලියා;
එවමාදිමනෙකම්පි, කථිතං යාවකාලිකං.

1364.

අධොතං තාලපිට්ඨඤ්ච, පිට්ඨං යං බීරවල්ලියා;
අස්සගන්ධාදිපිට්ඨඤ්ච, භොති තං යාවජීවිකං.

1365.

නියායාසො උච්ඡුනිබ්බත්තො, එකො සත්තාහකාලිකො;
අවසෙසො ව හිඬිගාදි, නියායාසො යාවජීවිකො.

1366.

මුලාදීසු මයා කිඤ්චි, මුඛමත්තං නිදස්සිතං;
එතස්සෙවානුසාරෙන, සෙසො ඤෙයො විභාවිතා.

1367.

“භුඤ්ජිස්සාමි විකාලෙ”ති, ආමිසං පටිගණ්හතො;
කාලෙ විකාලසඤ්ඤිස්ස, කාලෙ වෙමතිකස්ස ව.

1368.

දුක්කටං, කාලසඤ්ඤිස්ස, අනාපත්ති පකාසිතා;
ඉදං ඵලකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

විකාලභොජනකථා.

1369.

භොජනං සන්තිධිං කත්වා, බාදනං වාපි යො පන;
භුඤ්ජෙය්‍යා වාපි බාදෙය්‍යා, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1370.

භික්ඛු යං සාමණෙරානං, පරිච්චජත්‍යනාලයො;
නිදහිත්වා සථෙ තස්ස, දෙන්ති තං පුන වට්ටති.

1371.

සයං පටිග්ගහෙත්වාන, අපරිච්චත්තමෙව යං;
දුතියෙ දිවසෙ තස්ස, නිහිතං තං න වට්ටති.

1372.

තතො අජ්ඣොභරන්තස්ස, එකසිත්ථම්පි භික්ඛුනො;
පාවිත්ති කථිතා සුද්ධා, සුද්ධචිත්තෙන තාදිනා.

1373.

අකජ්ජියෙසු මංසෙසු, මනුස්සස්සෙව මංසකෙ;
ථුල්ලච්චයෙන පාවිත්ති, දුක්කටෙන සහෙතරෙ.

1374.

යාමකාලිකසඬ්ඛානං, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජනො;
දුක්කටාපත්තියා සද්ධිං, ආභාරත්ථාය භුඤ්ජනො.

1375.

සථෙ පචාරිතො හුත්වා, අන්තං අනතිරිත්තකං;
භුඤ්ජනො පකතං තස්ස, හොති පාවිත්තියද්වයං.

1376.

ථුල්ලච්චයෙන සද්ධිං ද්වෙ, මංසෙ මානුසකෙ සියුං;
සෙසෙ අකජ්ජියෙ මංසෙ, දුක්කටෙන සහ ද්වයං.

1377.

යාමකාලිකසඬ්ඛානං, භුඤ්ජනො සති පච්චයෙ;
සාමිසෙන මුඛෙන ද්වෙ, එකමෙව නිරාමිසං.

1378.

තමෙවජ්ඣොභරන්තස්ස, ආභාරත්ථාය කෙවලං;
ද්විසු තෙසු විකජ්ජෙසු, දුක්කටං පන වඩ්ඪති.

1379.

විකාලෙ භුඤ්ජනො සුද්ධං, සන්තිධිපච්චයාපි ච;
විකාලභොජනා වෙච, භොති පාවිත්තියද්වයං.

1380.

මංසෙ ථුල්ලච්චයඤ්චෙච, දුක්කට්ඨපි ච වඩ්ඪති;
මනුස්සමංසෙ සෙසෙ ච, යථානුක්කමතො ද්වයං.

1381.

නත්ථෙචානතිරිත්තම්පි, විකාලෙ පරිභුඤ්ජනො;
දොසො සබ්බවිකප්පෙසු, භික්ඛුනො තන්තිමිත්තකො.

1382.

විකාලපච්චයා වාපි, න දොසො යාමකාලිකෙ;
සත්තාහකාලිකං යාව-ජීවිකං පටිගණ්හතො.

1383.

ආහාරස්සෙච අත්ථාය, ගහණෙ දුට්ඨස්ස තු;
අජ්ඣොභාරපයොගෙසු, දුක්කට්ඨං තු නිරාමිසෙ.

1384.

අථ ආමිසසංසට්ඨං, ගහෙත්වා යපිතං සචෙ;
පුන අජ්ඣොභරන්තස්ස, පාවිත්තෙච පකාසිතා.

1385.

කාලො යාමො ච සත්තාහං, ඉති කාලත්තයං ඉදං;
අතික්කමයතො දොසො, කාලං තං තං තු කාලිකං.

1386.

අත්තනා තීණි සම්භින්න-රසානි ඉතරානි හි;
සභාවමුපනෙතෙච, යාවකාලිකමත්තනො.

1387.

ඵචමෙච ච සෙසෙසු, කාලිකෙසු විනිද්දිසෙ;
ඉමෙසු පන සබ්බෙසු, කාලිකෙසු චතුස්චපි.

1388.

කාලිකද්වයමාදිමිහි, අත්තොචුත්ථඤ්ච සන්තිධි;
උභයම්පි න භොතෙච, පච්ඡිමං කාලිකද්වයං.

1389.

අකප්පියාය කුටියා, චුත්ථෙන්නත්තද්වයෙන තං;

ගහිතං තදුගෙ වාපි, ද්වයං පුබ්බං න වට්ටති.

1390.

මුඛසන්තිධි නාමායං, අන්තොවුත්ථං න කප්පති;
ඉති වුත්තං දල්භං කත්වා, මහාපච්චරියං පන.

1391.

න දොසො නිදහිත්වාපි, පයමං කාලිකත්තයං;
තං තං සකං සකං කාල-මනතික්කම්ම භුඤ්ජතො.

1392.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
සමමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා ඉදං.

සන්තිධිකාරකථා.

1393.

භොජනානි පණ්ණානි, අගිලානො පනත්තනො;
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වාන, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1394.

“සප්පිනා දෙහි භත්තං මෙ, සසප්පිං සප්පිමිස්සකං;
සප්පිහත්තඤ්ච දෙහි”ති, විඤ්ඤාපෙත්තස්ස දුක්කටං.

1395.

විඤ්ඤාපෙත්වා තථා තං වෙ, දුක්කටං පටිගණ්හතො;
පුන අප්පකොභරත්තස්ස, පාවිත්ති පරියාපුතා.

1396.

සුද්ධානි සප්පිආදීනි, විඤ්ඤාපෙත්වාන භුඤ්ජතො;
සෙඛියෙසුපි විඤ්ඤත්ති, දුක්කටං පරිදීපයෙ.

1397.

තස්මා පණ්ණසංසට්ඨං, විඤ්ඤාපෙත්වාච භුඤ්ජතො;
සත්තධඤ්ඤමයං භත්තං, පාවිත්තියමුදිරයෙ.

1398.

සචෙ “ගොසප්පිනා මය්හං, දෙහි භත්ත”න්ති යාවිතො;
අජියා සප්පිආදීනි, විසඬිකෙතං දදාති වෙ.

1399.

“සප්පිනා දෙහි” වුත්තො වෙ, නවනීතාදිකෙසුපි;

දෙති අඤ්ඤතරෙනස්ස, විසඩ්ඤනන්ති දීපිතං.

1400.

යෙන යෙන භි විඤ්ඤත්තං, තස්මිං මූලෙපි තස්ස වා;
ලද්ධෙපි පන තං ලද්ධං, භොතියෙව න අඤ්ඤථා.

1401.

යපෙත්වා සප්පිආදීනි, ආගතානි භි පාළියං;
අඤ්ඤෙහි විඤ්ඤාපෙත්තස්ස, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

1402.

සබ්බෙහි සප්පිආදීනි, විඤ්ඤාපෙත්වාච එකතො;
භුඤ්ජතෙකරසං කත්වා, නච පාවිත්තියො මතා.

1403.

අකප්පියෙන චුත්තෙපි, සප්පිනා දෙති තෙන වෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1404.

ගිලානස්ස ගිලානොති, සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං මුනිනා චුත්තං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1405.

ගිලානකාලෙ විඤ්ඤත්ත-මගිලානස්ස භුඤ්ජතො;
ගිලානස්සාවසෙසං වා, ඤාතකාදීනමෙව වා.

1406.

ඉදං චතුසමුට්ඨානං, කායතො කායවාචතො;
කායචිත්තා තථා කාය-වාචාවිත්තත්තයාපි ච.

පණිතභොජනකථා.

1407.

අදින්නඤ්ඤි මුඛද්වාරං, ආහාරං ආහරෙය්‍ය යො;
දන්තපොනොදකං හිත්වා, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1408.

හත්ථපාසොහිනීභාරො, මජ්ඣිමුච්චාරණක්ඛමො;
මනුස්සො වාමනුස්සො වා, දෙති කායාදිනා තිධා.

1409.

පටිග්ගණ්භාති තං භික්ඛු, දීයමානං සචෙ ද්විධා;

එවං පඤ්චඩ්ගසංයොගෙ, ගහණං තස්ස රුහති.

1410.

දායකො ගගනට්ඨො චෙ, භූමට්ඨො චෙතරො සියා;
භූමට්ඨස්ස ච සීසෙන, ගගනට්ඨස්ස දෙහිනො.

1411.

යමාසන්නතරං අඬ්ගං, ඔරිමන්තෙන තස්ස තු;
දාතුං වාපි ගහෙතුං වා, විනා හත්ථං පසාරිතං.

1412.

හත්ථපාසො මීනෙතඛ්ඛො, නගට්ඨාදීස්වයං නයො;
එවරුපෙ පන යානෙ, යත්වා චෙ දෙති වට්ටති.

1413.

පක්ඛි වා මුඛතුණ්ඨෙන, හත්ථි සොණ්ඩාය වා පන;
සවෙ යං කිඤ්චි පුජ්ථං වා, එලං වා දෙති වට්ටති.

1414.

හත්තබ්බාඤ්ජනපුණ්ණානි, භාජනානි බහුනිපි;
සීසෙනාදාය භික්ඛුස්ස, ගන්ත්වා කස්සචි සන්තිකං.

1415.

ඊසකං පන ඔනත්වා, “ගණ්භා”ති යදි භාසති;
තෙන හත්ථං පසාරෙත්වා, හෙට්ඨිමං පන භාජනං.

1416.

පට්චිජ්ඣිකඛ්ඛං තං එක- දෙසෙනාපි ච භික්ඛුනා;
භොන්ති එත්තාවතා තානි, ගහිතානෙව සබ්බසො.

1417.

තතො පට්ඨාය තං සබ්බං, ඔරොපෙත්වා යථාසුඛං;
උග්ගාටෙත්වා තතො ඉට්ඨං, ගහෙතුං පන වට්ටති.

1418.

පච්ඡිදාදිමහි වත්තඛ්ඛං-මත්ථි කිං එකභාජනෙ;
කාජහත්තං හරන්තො චෙ, ඔනත්වා දෙති වට්ටති.

1419.

තිංසහත්ථො සියා චෙඨ, අන්තෙසු ච දුච්ඡෙ සථා;
සජ්ජිතො, ගහිතෙකස්මිං, සබ්බං ගහිතමෙව තං.

1420.

බහුපත්තා ච මඤ්චෙ වා, පීඨෙ වා කටසාරකෙ;
යපිතා දායකො හත්ථ-පාසෙ යත්වාන දෙනි චෙ.

1421.

පටිග්ගහණසඤ්ඤාය, මඤ්චාදීනි සචෙ පන;
නිසීදති ඵ්ඵසිත්වා යො, යඤ්ච පත්තෙසු දීයති.

1422.

ගහිතං තෙන තං සබ්බං, හොතියෙව න සංසයො;
පටිග්ගහෙස්සාමිච්චෙව, මඤ්චාදීනි සචෙ පන.

1423.

ගහිතං හොති තං සබ්බං, ආරුහිත්වා නිසීදති;
ආහච්ච කුච්ඡියා කුච්ඡිං, යිතා පත්තා හි භූමියං.

1424.

යං යං අභිගුලියා වාපි, ඵ්ඵසිත්වා සුචියාපි වා;
නිසින්නො තත්ථ තත්ථෙව, දීයමානං තු වට්ටති.

1425.

කටසාරෙ මහත්තස්මිං, තථා හත්ථත්ථරාදිසු;
ගණ්හතො හත්ථපාසස්මිං, විජ්ජමානෙ තු වට්ටති.

1426.

තත්ථජාතකපණ්ණෙසු, ගහෙතුං න ච වට්ටති;
න පනෙතාති කායෙන, පට්ඨද්ධාති හොත්ති හි.

1427.

අසංහාරිමපාසාණෙ, ඵලකෙ වාපි තාදිසෙ;
බාණුඛද්ධෙපි වා මඤ්චෙ, ගහණං නෙව රුහති.

1428.

තිත්තිණිකාදිපණ්ණෙසු, භූමියං පත්ථට්ඨෙසු වා;
ධාරෙතුමසමත්ථත්තා, ගහණං න ච රුහති.

1429.

හත්ථපාසමතික්කම්ම, දීඝදණ්ඨෙන දෙනි චෙ;
චත්තබ්බො භික්ඛුනාගන්ත්වා, දෙහීති පරිවෙසකො.

1430.

සචෙ පත්තෙ රජො හොති, ධොවිතබ්බො ජලෙ සති;

තස්මිං අසති පුඤ්ජිත්වා, ගහෙනබ්බො අසෙසනො.

1431.

පිණ්ඩාය විචරන්තස්ස, රජං පතති වෙ පන;
භික්ඛා පටිග්ගහෙත්වා, ගහෙනබ්බො විජානතා.

1432.

අප්පටිග්ගහිතෙ භික්ඛුං, ගණ්හතො පන දුක්කටං;
පටිග්ගහෙත්වානාපත්ති, පච්ඡා නං පරිභුඤ්ජනො.

1433.

“පටිග්ගහෙත්වා දෙථා”ති, වුත්තෙ නං වචනං පන;
අසුත්වානාදිසිත්වා වා, දෙනති වෙ නත්ථි දුක්කටං.

1434.

පච්ඡා පටිග්ගහෙත්වා, ගහෙනබ්බං විජානතා;
සවෙ රජං නිපාතෙති, මහාවාතො තතො තතො.

1435.

න සක්කා ච සියා භික්ඛං, ගහෙතුං යදි භික්ඛුනා;
අඤ්ඤස්ස දාතුකාමෙන, ගහෙතුං පන වට්ටති.

1436.

සාමණෙරස්ස නං දත්වා, දින්නං වා තෙන නං පුන;
තස්ස විස්සාසනො වාපි, භුඤ්ජිතුං පන වට්ටති.

1437.

භික්ඛාචාරෙ සවෙ හත්තං, සරජං දෙනි භික්ඛුනො;
“පටිග්ගහෙත්වා භික්ඛං ත්වං, ගණ්හ වා භුඤ්ජ වා”ති ව.

1438.

චත්තබ්බො සො තථා තෙන, කත්තබ්බඤ්චෙව භික්ඛුනා;
රජං උපරි හත්තස්ස, තස්සුප්ප්ඵවති වෙ පන.

1439.

කඤ්ජිකං තු පවාහෙත්වා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං;
අන්තො පටිග්ගහෙතබ්බං, පච්චිග්ගං තු සවෙ පන.

1440.

පතිතං සුක්ඛහත්තෙ වෙ, අපනීයාව නං රජං;
සුබ්බමං වෙ සහත්තම්පි, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

1441.

උළඬකෙනාහරිත්වාපි, දෙනත්තස්ස පයමං පන;
ථෙවො උළඬකතො පත්තෙ, සථෙ පතති වට්ඨති.

1442.

භත්තෙ ආකිරමානෙ තු, වරුකෙන තතො පන;
මසි වා ඡාරිකා වාපි, සථෙ පතති භාජනෙ.

1443.

තස්ස වාහිහටත්තාපි, න දොසො උපලබ්භති;
අනන්තරස්ස භික්ඛුස්ස, දීයමානං තු පත්තතො.

1444.

උජ්ජහිත්වා සථෙ පත්තෙ, ඉතරස්ස ච භික්ඛුනො;
පතති වට්ඨනෙවායං, පටිග්ගහිතමෙව තං.

1445.

පායාසස්ස ච පුරෙත්වා, පත්තං වෙ දෙනති භික්ඛුනො;
උණ්භත්තා පන තං හෙට්ඨා, ගහෙතුං න ච සක්කති.

1446.

වට්ඨතීති ච නිද්දිට්ඨං, ගහෙතුං මුඛවට්ටියං;
න සක්කා වෙ ගහෙතඛ්ඛො, තථා ආධාරකෙනපි.

1447.

සථෙ ආසනසාලායං, ගහෙත්වා පත්තමත්තනො;
නිද්දායති නිසින්නොව, දීයමානං න ජානති.

1448.

නෙවාහරියමානං වා, අජ්ජට්ඨගහිතමෙව තං;
ආහොගං පන කත්වා වෙ, නිසින්නො හොති වට්ඨති.

1449.

සථෙ භත්ථෙන මුඤ්චිත්වා, පත්තං ආධාරකම්පි වා;
පෙල්ලෙත්වා පන පාදෙන, නිද්දායති හි වට්ඨති.

1450.

පාදෙනාධාරකං අක්ක-මිත්වාපි පටිගණ්භතො;
ජාගරස්සාපි හොතෙව, ගහණස්මිං අනාදරො.

1451.

තස්මා තං න ච කාතඛ්ඛං, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤානා;

යං දීයමානං පතති, ගහෙනුං තං තු වට්ටති.

1452.

භුඤ්ජන්තානාඤ්ච දන්තා වා, ඛියන්තිපි නබාපි වා;
තථා පත්තස්ස වණ්ණො වා, අබ්බොහාරනයො අයං.

1453.

සත්ථකෙනුච්ඡුආදීනි, ථාලෙන්තානං සවෙ මලං;
පඤ්ඤායති හි තං තෙසු, සියා නවසමුට්ඨිතං.

1454.

පටිග්ගහෙත්වා තං පච්ඡා, බාදිතබ්බං තු භික්ඛුනා;
න පඤ්ඤායති වෙ තස්මිං, මලං වට්ටති බාදිතුං.

1455.

පිසන්තානම්පි හෙසජ්ජං, කොට්ටෙන්තානම්පි වා තථා;
නිසදොදුක්ඛලාදීනං, ඛියනෙපි අයං නයො.

1456.

හෙසජ්ජත්ථාය තාපෙත්වා, වාසිං ඛීරෙ ඛිපන්ති වෙ;
උට්ඨෙති නිලිකා තත්ථ, සත්ථකෙ විය නිව්ජයො.

1457.

සවෙ ආමකතක්කෙ වා, ඛීරෙ වා පක්ඛිපන්ති තං;
සාමපාකනිමිත්තම්භා, න තු මුච්චති දුක්කටා.

1458.

පිණ්ඩාය විවරන්තස්ස, වස්සකාලෙසු භික්ඛුනො;
පත්තෙ පතති වෙ තොයං, කිලිට්ඨං කායවත්ථනො.

1459.

පච්ඡා පටිග්ගහෙත්වා තං, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං;
ඵසෙව ව නයො චුත්තො, රුක්ඛමුලෙපි භුඤ්ජනො.

1460.

සත්තාහං පන වස්සන්තෙ, දෙවෙ සුද්ධං ජලං සවෙ;
අබ්බොකාසෙපි වා පත්තෙ, තොයං පතති වට්ටති.

1461.

ඔදනං පන දෙන්තෙන, සාමණෙරස්ස භික්ඛුනා;
දාතබ්බො අච්ඡුපන්තෙන, තස්ස පත්තගතොදනං.

1462.

පටිග්ගහෙත්වා වා පත්තං, දාතඛිබ්බො තස්ස ඔදනො;
ජුපිත්වා දෙති වෙ හත්තං, තං පනුග්ගහිතං සියා.

1463.

අඤ්ඤස්ස දාතුකාමෙන, පරිච්චත්තං සචෙ පන;
යාව හත්ථගතං තාව, පටිග්ගහිතමෙව තං.

1464.

“ගණ්භා”ති නිරපෙක්ඛොව, පත්තමාධාරකෙ යීතං;
සචෙ වදති පච්ඡා තං, පටිග්ගණ්භෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

1465.

සාපෙක්ඛොයෙව යො පත්තං, ධපෙත්වාධාරකෙ පන;
“එත්තො පුච්ඡිමි පි හත්තං වා, කිඤ්චි ගණ්භා”ති භාසති.

1466.

සාමණෙරොපි තං හත්තං, ධොවිත්වා හත්ථමත්තනො;
අත්තපත්තගතං හත්තං, අචුසිත්වා සචෙ පන.

1467.

පක්ඛිපත්තො සතක්ඛත්තුං, උද්ධරිත්වාපි ගණ්භතු;
තංපටිග්ගහණෙ කිච්චං, පුන තස්ස න විජ්ජති.

1468.

අත්තපත්තගතං හත්තං, චුසිත්වා යදි ගණ්භති;
පච්ඡා පටිග්ගහෙතඛිබ්බං, සංසට්ඨත්තා පරෙත තං.

1469.

භික්ඛුනං යාගුආදීනං, පවනෙ භාජනෙ පන;
පක්ඛිපිත්වා ධපෙත්තෙන, අඤ්ඤස්සත්ථාය ඔදනං.

1470.

භාජනුපරි හත්ථෙසු, සාමණෙරස්ස පක්ඛිපෙ;
පතිතං හත්ථතො තස්මිං, න කරොති අකප්පියං.

1471.

පරිච්චත්තඤ්ඤි තං එවං, අකත්වාකිරතෙව වෙ;
භුඤ්ජිතඛිබ්බං තු තං කත්වා, පත්තං විය නිරාමිසං.

1472.

සචෙ යාගුකුටං පුණ්ණං, සාමණෙරො හි දුබ්බලො;

භික්ඛුං පටිග්ගහපෙතුං, න සක්කොති හි තං පුන.

1473.

කුටස්ස ගීවං පත්තස්ස, යපෙත්වා මුඛවට්ටියං;
භික්ඛුනා උපතීතස්ස, ආවජ්ජෙති හි වට්ටති.

1474.

අථ වා භූමියංයෙව, හත්ථෙ භික්ඛු යපෙති වෙ;
ආරොපෙති පවට්ටෙත්වා, තත්ථ වෙ පන වට්ටති.

1475.

හත්තපච්ඡුච්ඡුභාරෙසු, අයමෙව විනිවිජයො;
ද්වෙ තයො සාමණෙරා වා, දෙනති වෙ ගහණුපගං.

1476.

භාරමෙකස්ස භික්ඛුස්ස, ගහෙතුං පන වට්ටති;
එකෙන වා තථා දිත්තං, ගණ්හන්ති ද්වෙ තයොපි වා.

1477.

මඤ්චස්ස පාදෙ පීඨස්ස, පාදෙ තෙලසට්ඨකං;
ලග්ගෙත්ති තත්ථ භික්ඛුස්ස, වට්ටතෙව නිසීදිතුං.

1478.

අප්පටිග්ගහිතං හෙට්ඨා-මඤ්චෙ වෙ තෙලථාලකං;
සම්මුජ්ජන්තො ව සට්ටෙති, න පනුග්ගහිතං සියා.

1479.

පටිග්ගහිතසඤ්ඤාය, අප්පටිග්ගහිතං පන;
ගණ්හිත්වා පුන තං ඤත්වා, යපෙතුං තත්ථ වට්ටති.

1480.

විවරිත්වා සවෙ පුබ්බෙ, යපිතං පිහිතම්පි ව;
තථෙව තං යපෙතබ්බං, කත්තබ්බං න පනඤ්ඤථා.

1481.

බහි යපෙති වෙ තෙන, ඡුපිතබ්බං න තං පුන;
යදි ඡුපති වෙ ඤත්වා, තං පනුග්ගහිතං සියා.

1482.

පටිග්ගහිතතෙලස්මිං, උට්ඨෙති යදි කණ්ණකා;
සිඬ්ඨිවෙරාදිකෙ මූලෙ, සනචුණ්ණම්පි වා තථා.

1483.

තංසමුට්ඨානතො සබ්බං, තඤ්ඤොවාති පවුච්චති;
පටිග්ගහණකිච්චං තු, තස්මිං පුන න විජ්ජති.

1484.

තාලං වා නාළිකෙරං වා, ආරුළුහො කොචි පුග්ගලො;
තත්ථයො තාලපිණ්ඩං සො, ඔතාරෙත්වාන රජ්ජයා.

1485.

සවෙ වදති “ගණ්භා”ති, න ගහෙනබ්බමෙව ව;
තමඤ්ඤො පන භූමට්ඨො, ගහෙත්වා දෙති වට්ටති.

1486.

ජිත්ථිත්වා වෙ වතිං උච්ඡුං, එලං වා දෙති ගණ්භිතුං;
දණ්ඩකෙ අචුසිත්වාච, නිග්ගතං පන වට්ටති.

1487.

සවෙ න පුචුලො හොති, පාකාරො අතිඋච්චකො;
අන්තොට්ඨිතබ්බිට්ඨානං, හත්ථපාසො පහොති වෙ.

1488.

උද්ධං හත්ථසතං ගන්ත්වා, සම්පත්තං පුන තං පන;
ගණ්භතො භික්ඛුනො දොසො, කොචි නෙවුපලබ්භති.

1489.

භික්ඛුනො සාමණෙරං තු, බන්ධෙන වහතො සවෙ;
එලං ගහෙත්වා තත්ථෙව, නිසින්තො දෙති වට්ටති.

1490.

අපරොපි වහන්තොච, භික්ඛුං යො කොචි පුග්ගලො;
එලං බන්ධෙ නිසින්තස්ස, භික්ඛුනො දෙති වට්ටති.

1491.

ගහෙත්වා එලිනිං සාබං, ඡායත්ථං යදි ගච්ඡති;
පුන විත්තෙ සමුප්පත්තො, බාදිතුං පන භික්ඛුනො.

1492.

සාබං පටිග්ගහාපෙත්වා, එලං බාදති වට්ටති;
මක්ඛිකානං නිවාරත්ථං, ගහිතායපායං නයො.

1493.

කප්පියං පන කාරෙත්වා, පටිග්ගණ්භාති තං පුන;

භොත්තුකාමො සචෙ මූල-ගහණංයෙව වට්ටති.

1494.

මාතාපිතුනමත්ථාය, ගහෙත්වා සප්පිඤ්ඤාං;
ගච්ඡන්තො අත්තරාමග්ගෙ, යං ඉච්ඡති තතො පන.

1495.

තං සො පටිග්ගහාපෙත්වා, පරිභුඤ්ජති වට්ටති;
තං පටිග්ගහිතං මූල-ගහණංයෙව වට්ටති.

1496.

සාමණෙරස්ස පාඨෙය්‍ය-තණ්ඩුලෙ භික්ඛු ගණ්හති;
භික්ඛුස්ස සාමණෙරොපි, ගහෙත්වා පන ගච්ඡති.

1497.

තණ්ඩුලෙසු හි ඛිණෙසු, අත්තනා ගහිතෙසු සො;
සචෙ යාගුං පටිත්ථාන, තණ්ඩුලෙහිතරෙහිපි.

1498.

උභින්නං ද්විසු පත්තෙසු, ආකිරිත්වා පනත්තනො;
යාගුං භික්ඛුස්ස තං දත්වා, සයං පිච්ඡි තස්ස වෙ.

1499.

සන්නිධිපච්චයා නෙව, න උග්ගහිතකාරණා;
සාමණෙරස්ස පිත්තකා, දොසො භික්ඛුස්ස විජ්ජති.

1500.

මාතාපිතුනමත්ථාය, තෙලාදිං හරතොපි ච;
සාඛං ඡායාදිඅත්ථාය, ඉමස්ස න විසෙසතා.

1501.

තස්මා හිස්ස විසෙසස්ස, වින්තෙතඛිඛං තු කාරණං;
තස්ස සාලයභාවං තු, විසෙසං තක්කයාමහං.

1502.

තණ්ඩුලෙ පන ධොවිත්වා, නිච්චාලෙතුඤ්ඤි වෙලකො;
න සක්කොති සචෙ තෙ ව, තණ්ඩුලෙ භාජනමිච්ඡි ව.

1503.

පටිග්ගහෙත්වා ධොවිත්වා, ආරොපෙත්වා පනුද්ධනං;
භික්ඛුනාග්ගි න කාතඛිඛො, විවරිත්වාපි පක්කතා.

1504.

ඤාතබ්බා පක්කකාලස්මිං, ඔරොපෙත්වා යථාසුඛං;
භුඤ්ජිතබ්බං, න පච්ඡස්ස, පටිග්ගහණකාරණං.

1505.

ආරොපෙත්වා සචෙ භික්ඛු, උද්ධනං සුද්ධභාජනං;
උදකං යාගුඅත්ථාය, තාපෙති යදි වට්ටති.

1506.

තත්තෙ පනුදකෙ කොචි, චෙ පක්ඛිපති තණ්ඩුලෙ;
තතො පට්ඨාය තෙනග්ගි, න කාතබ්බොව භික්ඛුනා.

1507.

පටිග්ගහෙත්වා තං යාගුං, පාතුං වට්ටති භික්ඛුනො;
සචෙ පචති පච්ඡා තං, සාමපාකා න මුච්චති.

1508.

තත්ථජාතඵලං කිඤ්චි, සහ වාලෙති වල්ලියා;
තස්සෙව ච තතො ලද්ධං, ඵලං කිඤ්චි න වට්ටති.

1509.

ඵලරුක්ඛං පරාමට්ඨුං, තමපස්සයිතුම්පි වා;
කණ්ටකෙ ඛන්ධිතුං වාපි, භික්ඛුනො කිර වට්ටති.

1510.

සණ්ඨාසෙන ච දීසෙන, ගහෙත්වා ථාලකං පන;
පවතො භික්ඛුනො තෙලං, භස්මං පතති තත්ථ චෙ.

1511.

අමුඤ්චන්තෙන හත්ථෙන, පචිත්වා තෙලථාලකං;
ඔතාරෙත්වාච තං පච්ඡා, පටිග්ගණ්හෙය්‍ය වට්ටති.

1512.

පටිග්ගහෙත්වා අඬගාරෙ, තානි දාරුනි වා පන;
යපිතානි සචෙ භොන්ති, පුබ්බගාභොව වට්ටති.

1513.

උච්ඡුං බාදති චෙ භික්ඛු, සාමණෙරොපි ඉච්ඡති;
“ඡින්දිත්වා ත්වමිතො ගණ්හ” , ඉති වුත්තො ච ගණ්හති.

1514.

නත්ථෙව අවසෙසස්ස, පටිග්ගහණකාරණං;

බාදතො ගුළපිණ්ඩමපි, අයමෙව විනිවිජයො.

1515.

කාතුං සාගරතොයෙන, ලොණකිව්චං තු වට්ටති;
යාවජීවිකසඩ්ධාතං, තොයත්තා න තු ගච්ඡති.

1516.

ඉදං කාලවිනිමුත්තං, උදකං පරිදීපිතං;
නිබ්බානං විය නිබ්බාන-කුසලෙන මහෙසිනා.

1517.

උදකෙන සමා වුත්තා, භිමස්ස කරකාපි ව;
කූපාදීසු ජලං පාතුං, බහලමිපි ව වට්ටති.

1518.

බෙත්තෙසු කසිතට්ඨානෙ, බහලං තං න වට්ටති;
සන්දිත්වා යදි තං ගන්ත්වා, නදිං පුරෙති වට්ටති.

1519.

සොබ්බෙසු කකුධාදීනං, ජලෙ පුජ්ඵසමාකුලෙ;
න ඤායති රසො තෙසං, න පටිග්ගහණකාරණං.

1520.

සරෙණුකානි පුජ්ඵානි, පානීයස්ස සටෙ පන;
පක්ඛිත්තානි සටෙ භොන්ති, පටිග්ගණ්ඨෙය්‍යා තං පන.

1521.

පටිග්ගහෙත්වා දෙය්‍යානි, වාසපුජ්ඵානි තත්ථ වා;
කමල්ලිකාසු දිත්තාසු, අබ්බොහාරොති වට්ටති.

1522.

අජ්පටිග්ගහිතස්සෙව, දන්තකට්ඨස්ස යො රසො;
අජානන්තස්ස පාවිත්ති, සො වෙ විසති බාදතො.

1523.

සරීරට්ඨෙසු භූතෙසු, කිං වට්ටති? න වට්ටති?
කජ්ජාකජ්ජියමංසානං, ධීරං සබ්බමිපි වට්ටති.

1524.

කණ්ණකඛ්භූථකො දන්ත- මලං මුත්තං කරීසකං;
සෙම්භං සිඬ්ඝාණිකා බෙළො, අස්සු ලොණන්ති වට්ටති.

1525.

යං පනෙත්ථ සකට්ඨානා, චචිත්ථා පතිතං සියා;
පත්තෙ වා පන හත්ථෙ වා, පටිග්ගණ්ඨෙයා තං පුන.

1526.

අඬගලග්ගමවිච්ඡන්තං, පටිග්ගහිතමෙව තං;
උණ්භයාගුං පිචන්තස්ස, සෙදො හත්ථෙසු ජායති.

1527.

පිණ්ඩාය විචරන්තස්ස, සෙදො හත්ථානුසාරතො;
ඔරොහති සථෙ පත්තං, න පටිග්ගහණකාරණං.

1528.

සාමං ගහෙත්ථා චත්තාරි, විකටානි නදායකෙ;
සප්පද්ධිකිංචණෙයෙව, න දොසො පරිභුඤ්ජනො.

1529.

පථවිං මත්තිකත්ථාය, බණ්තුං ඡින්නිකම්පි වා;
තරුම්පි ඡාරිකත්ථාය, භික්ඛුනො පන වට්ඨති.

1530.

අවිජ්ජගාහනිරපෙක්ඛනිසප්පතො ච;
සික්ඛප්පහානමරණෙහි ච ලිඬගහෙදා;
දානෙන තස්ස ච පරස්ස අභික්ඛුකස්ස;
සබ්බං පටිග්ගහණමෙති විනාසමෙවං.

1531.

දුරුපවිණ්ණෙන නිද්දිට්ඨං, ගහණුග්ගහිතස්සපි;
අන්තොචුත්ථෙ සයංපක්කෙ, අන්තොපක්කෙ ච දුක්කටං.

1532.

පටිග්ගහිතකෙ තස්මිං, අප්පටිග්ගහිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1533.

පටිග්ගහිතසඤ්ඤිස්ස, දන්තපොනොදකෙසුපි;
න දොසෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

1534.

නවමජ්ඣිමථෙරහික්ඛුනීනං;
අවිසෙසෙන යනිච්ඡිතබ්බකො;
සකලො අසමාසනොව මයා;

කථිතො එත්ථ විනිවිජයො තතො.

දන්තපොනකථා.

භොජනවග්ගො චතුත්ථො.

1535.

යං කිඤ්චිවෙලකාදීනං, තිත්ථියානං පනාමිසං;
දෙන්තස්සෙකපයොගෙන, එකං පාවිත්තියං සියා.

1536.

විච්ඡින්නදිත්ථාන දෙන්තස්ස, පයොගගණනාවසා;
භොන්ති පාවිත්තියො තස්ස, තිකපාවිත්තියං සියා.

1537.

උදකං දන්තපොනං වා, දෙන්තස්ස ච අතිත්ථියෙ;
තිත්ථියොති ච සඤ්ඤිස්ස, දුක්කටං විමතිස්ස ච.

1538.

දාපෙන්නස්ස පනඤ්ඤෙන, සාමණෙරාදිකෙන වා;
තික්ඛිත්තභාජනෙ තෙසං, දෙන්තස්ස බහිලෙපනං.

1539.

යට්ඨෙත්ථා භොජනං තෙසං, සන්තිකෙ “ගණ්ඨථා”ති ච;
චදෙන්තස්ස අනාපත්ති, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

අවෙලකකථා.

1540.

දාපෙත්ථා වා අදාපෙත්ථා, භික්ඛු යං කිඤ්චි ආමිසං;
කත්තුකාමො සථෙ සද්ධිං, භස්සනාදීනි ඉත්ථියා.

1541.

උයොපෙති හි “ගච්ඡා”ති, චත්ථා තප්පච්චයා පන;
තස්සුයොජනමත්තස්මිං, දුක්කටං පයමෙන ච.

1542.

පාදෙනස්සුපචාරස්මිං, අතික්කන්තෙ ච දුක්කටං;
දුතියෙනස්ස පාවිත්ති, සීමාතික්කමනෙ පන.

1543.

දස්සනෙ උපචාරස්ස, හත්ථා ද්වාදස දෙසිතා;
පමාණං සචනෙ වෙචං, අජ්ඣොකාසෙ න වෙතරෙ.

1544.

භික්ඛුස්මිං තිකපාවිත්ති, ඉතරෙ තිකදුක්කටං;
උභින්නං දුක්කටං චුත්තං, කලිසාසනරොපනෙ.

1545.

උයොපන්නස්ස කිච්චෙන, න දොසුම්මත්තකාදිනො;
අදින්නාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උයොපන්නකථා.

1546.

බුද්දකෙ පිට්ඨිවංසං යො, අතික්කම්ම නිසිදති;
සභොජනෙ කුලෙ තස්ස, භොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1547.

හත්ථපාසං අතික්කම්ම, පිට්ඨිසඬ්ඝාටකස්ස ච;
සයනස්ස පනාසන්නෙ, යානෙ දොසො මහල්ලකෙ.

1548.

අසයනිසරෙ තස්ස, සයනිසරසඤ්ඤිනො;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1549.

නිසිදන්නස්සනාපත්ති, භික්ඛුස්ස දුතියෙ සති;
චිත්තරාගෙසු වා තෙසු, නික්ඛන්නෙසු උභොසු වා.

1550.

නිසින්නස්සානතික්කම්ම, පදෙසං චුත්තලක්ඛණං;
සමුට්ඨානාදයො තුලා, පයමන්නිමචත්ථුනා.

සභොජනකථා.

1551.

චතුත්ථෙ පඤ්චමෙ චෙව, චත්තඛ්ඛං නත්ථි කිඤ්චිපි;
චත්තඛ්ඛං යඤ්ච තං සඛ්ඛං, චුත්තං අනියතද්වයෙ.

1552.

සමුට්ඨානං පනෙතෙසං, අනන්තරසමං මතං;
අයමෙව විසෙසොති, තෙසමෙසඤ්ච දීපිතො.

රභොපට්ඨිජන්නරභොතිසජ්ජකථා.

1553.

භොජනානං තු පඤ්චන්තං, වුත්තො අඤ්ඤතරෙන යො;
සන්තං භික්ඛුමනාපුච්ඡා, ආපජ්ජෙය්‍යා කුලෙසු වෙ.

1554.

චාරිත්තං තස්ස පාවිත්ති, අඤ්ඤත්‍ර සමයා සියා;
යපෙත්වා සමයං භික්ඛු, දුට්ඨං වුත්තලක්ඛණං.

1555.

අවිතිවත්තෙ මජ්ඣණ්හෙ, සරමඤ්ඤස්ස ගච්ඡති;
සරුපචාරොක්කමනෙ, පයමෙන හි දුක්කටං.

1556.

අතික්කන්තෙ සරුමිමාරෙ, අපරමිපි ච දුක්කටං;
දුතියෙන ච පාදෙන, පාවිත්ති සමතික්කමෙ.

1557.

ධීතට්ඨානෙ සචෙ භික්ඛුං, ඔලොකෙත්වා න පස්සති;
“අසන්ත”න්ති අනාපුච්ඡා, පට්ටියො නාම වුච්චති.

1558.

සචෙ දුරෙ ධීතො භොති, අසන්තො නාම භික්ඛු සො;
නත්ථි ආරොචනෙ කිච්චං, ගවෙසිත්වා ඉතො චිතො.

1559.

න දොසො සමයෙ සන්තං, ආපුච්ඡිත්වා ච ගච්ඡතො;
භික්ඛුං සරෙන මග්ගො වෙ, ආරාමං ගච්ඡතොපි ච.

1560.

තිත්ථියානමිපි සෙය්‍යං වා, තථා භික්ඛුනුපස්සයං;
ආපදාසනසාලං වා, හත්තියස්ස සරමිපි වා.

1561.

ඉදං පන සමුට්ඨානං, කථිතෙන සමං මතං;
ත්‍රියාත්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

චාරිත්තකථා.

1562.

සබ්බාපි සාදිතබ්බාව, චතුමාසපචාරණා;
භික්ඛුනා අගිලානෙන, පුන නිච්චපචාරණා.

1563.

“විඤ්ඤාපෙස්සාමි රොගස්මිං, සති මෙ පච්චයෙ”ති ව;
න පටික්ඛිපිතඛිබ්බා සා, “රොගො දානි න මෙ”ති ව.

1564.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, දුක්ඛං නතතුත්තරිං;
තතුත්තරිත්ති සඤ්ඤිස්ස, තත්ථ වෙමතිකස්ස ව.

1565.

නතතුත්තරිසඤ්ඤිස්ස, යෙහි යෙන පචාරිතො;
තතො අඤ්ඤෙහි වා භියොයා, ආචික්ඛිත්වා යථාතථං.

1566.

විඤ්ඤාපෙන්තස්ස භික්ඛුස්ස, අඤ්ඤස්සත්ථාය වා පන;
ඤාතකානමනාපත්ති, අත්තතො වා ධනෙනපි.

1567.

තථා උම්මත්තකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

භෙසජ්ජකථා.

1568.

උය්‍යුත්තං භික්ඛුතො සෙනං, දස්සනත්ථාය ගච්ඡතො;
අඤ්ඤත්‍ර පච්චයා තස්ස, දුක්ඛං තු පදෙ පදෙ.

1569.

දස්සනස්සුපචාරස්මිං, ධත්වා පාවිත්ති පස්සතො;
උපචාරං විමුඤ්චිත්වා, පස්සන්තස්ස පයොගතො.

1570.

ආරොහා පන චත්තාරො, ද්වෙ ද්වෙ තංපාදරක්ඛකා;
ඵචං ද්වාදසපොසො ව, එකො භක්ථිති වුච්චති.

1571.

ද්වෙපාදරක්ඛා ආරොහො, එකො තිපුරිසොහයො;
එකො සාරථි යොධෙකො, ආණ්ණරක්ඛා දුච්ච ජනා.

1572.

චතුපොසො රථො චුත්තො, චතුසච්චවිභාවිනා;
චත්තාරො පදහත්ථා ව, පුරිසා පත්තීති වුච්චති.

1573.

චුත්තලක්ඛණසම්පන්නා, අයං පච්ඡිමකොට්ඨායා;
චතුරභිගසමායුත්තා, සෙනා නාම පවුච්චති.

1574.

භත්ථිආදීසු එකෙකං, දස්සන්නත්ථාය ගච්ඡතො;
අනුයුත්තෙපි උයුත්ත-සඤ්ඤිස්සාපි ච දුක්ඛං.

1575.

අත්තනො ච ධිනොකාසං, සම්පත්තං පන පස්සති;
ආපදාසු අනාපත්ති, තථාරූපෙ ච පච්චයෙ.

උයුත්තකථා.

1576.

චතුත්ථෙ දිවසෙ අත්ථ-භිගතෙ සුරියෙ අරොගවා;
සථෙ තිට්ඨතු සෙනාය, නිසීදතු නිපජ්ජතු.

1577.

ආකාසෙ ඉද්ධියා සෙය්‍යං, පකප්පෙතු ච ඉද්ධිමා;
භොතෙව තස්ස පාවිත්ති, තිකපාවිත්තියං සියා.

1578.

උනනකෙ ච තිරත්තස්මිං, අතිරෙකොති සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, භොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1579.

පුරාරුණාව නික්ඛම්ම, තතියාය ච රත්තියා;
න දොසො පුන වසන්තස්ස, ගිලානස්සාපදාසුපි.

සෙනාවාසකථා.

1580.

උය්‍යාධිකං බලග්ගං වා, සෙනාබ්බහම්පි වා පන;
දස්සන්නත්ථායනිකං වා, භොති පාවිත්ති ගච්ඡතො.

1581.

පුරිමෙ පන යො චුත්තො, “භත්ථි ද්වාදසපොරිසො”;
ඉති තෙන තයො භත්ථි, “භත්ථානික”න්ති දීපිතං.

1582.

සෙසෙසුපි ච එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
තිණ්ණමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයො සමා.

අවෙළකවග්ගො පඤ්චමො.

1583.

පිට්ඨාදීහි කතං මජ්ජං, සුරා නාමාති වුච්චති;
පුජ්ඨාදීහි කතො සබ්බො, ආසවො හොති මෙරයං.

1584.

බීජතො පන පට්ඨාය, පිචන්තස්සුභයම්පි ව;
පයොගෙ ව පයොගෙ ව, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1585.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, අමජ්ජෙ මජ්ජසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1586.

අමජ්ජං මජ්ජවණ්ණඤ්ච, මජ්ජගන්ධරසම්පි ව;
අරිට්ඨං ලොණසොචිරං, සුත්තකං පිචතොපි ව.

1587.

වාසගාභාපනත්ථාය, පක්ඛිපිත්ථාන ඊසකං;
සුපාදීනං තු පාකෙපි, අනාපත්ති පකාසිතා.

1588.

හොතෙළකසමුට්ඨානං, අචිත්තං චත්ථුජානනා;
ඉදඤ්චාකුසලෙනෙව, පානතො ලොකවජ්ජකං.

සුරාපානකථා.

1589.

යෙන කෙනවි අඬ්ගෙන, හසාධිජ්ජායිතො පන;
චුසතො උපසම්පන්නං, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1590.

සබ්බත්ථ දුක්කටං කාය-පට්ඨෙද්ධාදිකෙ නයෙ;
තට්ඨවානුපසම්පන්නො, දීපිතං තිකදුක්කටං.

1591.

එත්ථ වානුපසම්පන්න-ට්ඨානෙ තිට්ඨති භික්ඛුනී;
බ්බිධාධිජ්ජායිතො තම්පි, චුසන්නස්ස ව දුක්කටං.

1592.

අනාපත්ති නහසාධි-ජ්ජායස්ස චුසතො පරං;
සති කිච්චෙ චුසන්තස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො.

අඬුලිපතොදකකථා.

1593.

ජලෙ නිමුජ්ජනාදීන-මත්ථාය පන කෙවලං;
පදවාරෙසු සබ්බෙසු, ඔතරන්තස්ස දුක්කටං.

1594.

කිලාපෙක්ඛො සචෙ භුත්වා, ජලෙ උපරිගොජ්ඣකෙ;
නිමුජ්ජෙය්‍යපි වා භික්ඛු, උම්මුජ්ජෙය්‍ය තරෙය්‍ය වා.

1595.

පයොගෙ ව පයොගෙ ව, තස්ස පාවිත්තියං සියා;
අන්තොයෙවොදකෙ තස්ස, නිමුජ්ජිත්වාන ගච්ඡතො.

1596.

හත්ථපාදපයොගෙහි, පාවිත්තිං පරිදීපයෙ;
හත්ථෙහෙව තරන්තස්ස, හත්ථවාරෙහි කාරයෙ.

1597.

යෙන යෙන පනඬිගෙන, භික්ඛුනො තරතො ජලං;
තස්ස තස්ස පයොගෙන, පාවිත්තිං පරිදීපයෙ.

1598.

තරුතො තීරතො වාපි, පාවිත්ති පතතො ජලෙ;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං.

1599.

පාෂන්තොපි සචෙ නාවං, අරිත්තෙන ඵීයෙන වා;
උස්සාරෙන්තොපි තීරෙ වා, නාවං කිලුති දුක්කටං.

1600.

හත්ථෙන වාපි පාදෙන, කට්ඨෙන කථලාය වා;
උදකං නිහරන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1601.

උදකං කඤ්ඡිකං වාපි, වික්ඛල්ලං වාපි වික්ඛිපං;
කිලුන්තස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1602.

විගාහිත්වා ජලං කිච්චෙ, සති නිම්මුජ්ජනාදිකං;
කරොත්තස්ස අනාපත්ති, තථා පාරඤ්ච ගච්ඡතො.

1603.

සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පඨමන්තිමචත්ථනා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

හසධම්මකථා.

1604.

වුච්චමානො සචෙ භික්ඛු, පඤ්ඤත්තෙනෙව භික්ඛුනා;
අකත්තුකාමතායස්ස, චචනං ධම්මමෙව වා.

1605.

යො අසික්ඛිතුකාමොව, න කරොති පනාදරං;
තස්සානාදරියෙ තස්මිං, පාවිත්තියමුදිරියෙ.

1606.

තිකපාවිත්තියං වුත්තං, තිකාතීතෙන සත්ථනා;
තථෙවානුපසම්පන්නා-නාදරෙ තිකදුක්කටං.

1607.

සුත්තෙනෙවාහිධම්මෙන, අපඤ්ඤත්තෙන භික්ඛුනා;
දුක්කටං සාමණෙරෙන, වුත්තස්ස උභයෙනපි.

1608.

“ආචරියානමයං ගාහො, අම්භාකං තු පචෙණියා;
ආගතො”ති භණන්තස්ස, න දොසුම්මත්තකාදිනො.

1609.

එත්ථ නෙව ගහෙතඛ්ඛො, ගාරය්භාවරියුග්ගහො;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අනාදරියකථා.

1610.

හයසඤ්ජනනත්ථාය, රූපාදිං උපසංහරෙ;
හයානකං කථං වාපි, කථෙය්‍ය පරසන්තිකෙ.

1611.

දිස්වා වා පන තං සුත්වා, මා වා භායතු, භායතු;
ඉතරස්ස තු භික්ඛුස්ස, හොති පාවිත්ති තඬ්ඛණෙ.

1612.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං;
සාමණෙරං ගහට්ඨං වා, භිංසාපෙන්නස්ස භික්ඛුනො.

1613.

නභිංසාපෙතුකාමස්ස, අනාපත්තාදිකම්මිනො;
සමුට්ඨානාදි සබ්බම්පි, අනන්තරසමං මතං.

භිංසාපනකථා.

1614.

ජොතිං තජ්ජෙතුකාමො වෙ, ජලාපෙය්‍ය ජලෙය්‍ය වා;
යපෙත්වා හොති පාවිත්ති, තථාරූපං තු පච්චයං.

1615.

සයං සමාදහන්තස්ස, යාව ජාලා න ජායති;
තාව සබ්බපයොගෙසු, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1616.

ජාලුට්ඨානෙ පනාපත්ති, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
ජාලාපෙන්නස්ස අඤ්ඤෙන, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1617.

ගිලානස්ස ගිලානොති, සඤ්ඤිස්ස විමතිස්ස වා;
අලාතං උක්ඛිපන්නස්ස, අවිජ්ඣාතං තු දුක්කටං.

1618.

විජ්ඣාතං තුජ්ජලන්තස්ස, යථාවත්ථුකතා මතා;
අනාපත්ති ගිලානස්ස, කතං අඤ්ඤෙන වා පන.

1619.

විසිබ්බෙන්තස්ස අභිගාරං, පදීපුජ්ජාලනාදිකෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

ජොතිසමාදහනකථා.

1620.

අපුණ්ණෙ අද්ධමාසස්මිං, දෙසෙ වෙ මජ්ඣිමෙ පන;
“නභායිස්සාමී”ති චුණ්ණං වා, මත්තිකං වාපි ගොමයං.

1621.

අභිසඬ්ඛරතො සබ්බ-පයොගෙසුපි දුක්කටං;

න්භානස්ස පරියොසානෙ, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

1622.

අතිරෙකද්ධමාසුන-සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං අතිරෙකද්ධ- මාසෙ ච සමයෙසු ච.

1623.

න්භායන්තස්ස අනාපත්ති, නදිපාරම්පි ගච්ඡතො;
වාලිකං උක්කිරිත්වාන, කතාවාටෙසු වා තථා.

1624.

පච්චන්තිමෙපි වා දෙසෙ, සබ්බෙසං ආපදාසුපි;
ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

න්භානකථා.

1625.

වීවරං යං නිවාසෙතුං, සක්කා පාරුපිතුම්පි වා;
ජන්තමඤ්ඤතරං භික්ඛු, රජිත්වා යත්ථ කත්ථවි.

1626.

පදෙසෙ කංසනීලෙන, පත්තනීලෙන වා පන;
යෙන කෙනචි කාලෙන, කද්දමෙනපි වා තථා.

1627.

මඩ්ගුලස්ස මයුරස්ස, පිට්ඨිඅක්ඛිප්පමාණකං;
අකත්වා කප්පියං බිත්ථුං, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජතො.

1628.

පාලිකණ්ණිකකප්පො වා, න ච වට්ටති කත්ථවි;
ඵකං වාපි අනෙකං වා, බිත්ථු වට්ටති වට්ටකං.

1629.

ආදින්නෙපි අනාදින්න-සඤ්ඤිතො විමතිස්ස ච;
දුක්කටං මුනිනා චුත්තං, අනාපත්ති පකාසිතා.

1630.

කප්පෙ නට්ඨෙපි වා සද්ධිං, තෙන සංසිඛ්ඛිතෙසු වා;
ත්‍රියාත්‍රියමීදං චුත්තං, සමුට්ඨානෙළකූපමං.

දුබ්බණ්ණකරණකථා.

1631.

විකප්පනා දූවෙ වුත්තා, සම්මුඛාසම්මුඛාතිපි;
සම්මුඛාය විකප්පෙත්තො, භික්ඛුස්සෙකස්ස සන්තිකෙ.

1632.

එකත්තං ඛුභාවං වා, දුරසන්තිකතම්පි වා;
වීවරානං තු ජානිත්වා, යථාවචනායොගතො.

1633.

“ඉමාහං වීවරං තුය්හං, විකප්පෙමි”ති නිද්දිසෙ;
කප්පතෙත්තාවතා කාමං, නිධෙතුං, න ච කප්පති.

1634.

පරිභොගාදිකං තෙන, අපච්චුද්ධටතො පන;
තෙන පච්චුද්ධටෙයෙව, පරිභොගාදි වට්ටති.

1635.

“සන්තකං පන මය්හං ත්වං, පරිභුඤ්ජ පරිච්චජ;
යථාපච්චයං කරොහි”ති, වුත්තෙ පච්චුද්ධටං සියා.

1636.

අපරා සම්මුඛා වුත්තා, භික්ඛුස්සෙකස්ස සන්තිකෙ;
යස්ස කස්සපි නාමං තු, ගහෙත්වා සහධම්මිනං.

1637.

“ඉමාහං වීවරං තිස්ස- භික්ඛුනො, තිස්සථෙරියා;
විකප්පෙමි”ති වත්තබ්බං, වත්තබ්බං පුන තෙනපි.

1638.

“තිස්සස්ස භික්ඛුනො වා ත්වං, තස්සා තිස්සාය ථෙරියා;
සන්තකං පරිභුඤ්ජාහි, විස්සජ්ජෙහි”ති වා තථා.

1639.

තතො පහුති සබ්බම්පි, පරිභොගාදි වට්ටති;
එවං පරම්මුඛායාපි, වත්තබ්බං එකසන්තිකෙ.

1640.

“ඉමාහං වීවරං තුය්හං, විකප්පත්ථාය දම්මි”ති;
පුන තෙනපි වත්තබ්බං, “කො තෙ මිත්තො”ති භික්ඛුනා.

1641.

ඉතරෙතපි වත්තබ්බං, “තිස්සො තිස්සා”ති වා පුන;
වත්තබ්බං භික්ඛුනා තෙන, “ඉදං තිස්සස්ස සන්තකං.

1642.

තිස්සාය ථෙරියා වා ත්වං, සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා;
විස්සජ්ජෙහී'ති වා චුත්තෙ, හොති පච්චුද්ධං සුත.

1643.

ඉච්චෙතාසු පන ද්විසු, යාය කායවි වීචරං;
විකප්පෙත්වා සධම්මෙසු, යස්ස කස්සවි පඤ්චසු.

1644.

අපච්චුද්ධාරකං වාපි, අවිස්සාසෙන තස්ස වා;
යෙන තං විනයං කම්මං, කතං පනිඨ භික්ඛුනා.

1645.

වීචරං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො;
තඤ්චෙවාධිට්ඨහන්තස්ස, විස්සජ්ජන්තස්ස දුක්කටං.

1646.

පච්චුද්ධාරකචත්ථෙසු, අපච්චුද්ධාරසඤ්ඤිනො;
තත්ථ චෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1647.

පච්චුද්ධාරණසඤ්ඤිස්ස, විස්සාසා පරිභුඤ්ජනො;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, කථිනොනාදිනා සමං.

විකප්පනකථා.

1648.

අධිට්ඨානුපගං පත්තං, වීචරං වාපි තාදිසං;
තථා සුචිසරං කාය-බන්ධනං වා නිසිදනං.

1649.

අපනෙත්වා නිබන්තස්ස, භසාපෙක්ඛස්ස කෙවලං;
හොති පාවිත්තියං අඤ්ඤං, ආණාපෙන්තස්ස දුක්කටං.

1650.

තෙනාපනිහිතෙ තස්ස, පාවිත්තිං පරිදීපයෙ;
චුත්තං අනුපසම්පන්න-සන්තකෙ තිකදුක්කටං.

1651.

විනා චුත්තජ්ජකාරානි, පත්තාදීනි තතො පන;
අඤ්ඤං අපනිබන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1652.

සබ්බෙස්වනුපසම්පන්න-සන්නකෙසුපි දුක්කටං;
දුන්නික්ඛිත්තමනාපත්ති, පටිසාමයතො පන.

1653.

තථා “ධම්මකථං කත්වා, දස්සාමි”ති නිධෙති වෙ;
අවිභෙසෙතුකාමස්ස, අකිළස්සාදිකම්මිනො.

1654.

සමුට්ඨානාදයො තුලයා, දුතියන්තිමචත්ථනා;
ඉදං අකුසලෙනෙව, සචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

වීචරාපනිධානකථා.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨයො.

1655.

තිරච්ඡානගතං පාණං, මහන්තං බුද්දකම්පි වා;
භොති පාවිත්තියාපත්ති, මාරෙන්නස්සස්ස භික්ඛුනො.

1656.

අප්පාණෙ පාණසඤ්ඤිස්ස, විමතිස්සුභයත්ථ ව;
දුක්කටං තු අනාපත්ති, අසඤ්චිච්ච අජානතො.

1657.

න ව මාරෙතුකාමස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො තුලයා, තතියන්තිමචත්ථනා.

සඤ්චිච්චපාණකථා.

1658.

සප්පාණකං ජලං ජානං, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජනො;
පයොගබ්බතායස්ස, පාවිත්තිබ්බතා සියා.

1659.

එකෙනෙව පයොගෙන, අවිච්ඡිජ්ජ සචෙ පන;
පිවතො පත්තපුරම්පි, එකං පාවිත්තියං සියා.

1660.

තාදියෙහුදකෙනස්ස, ආවිඤ්ජිත්වාන සාමිසං;
ධොවතො පන පත්තං වා, නිබ්බාපෙන්නස්ස යාගුයො.

1661.

හත්ථොන තං උච්චිකෙන, ගහෙත්වා න්භායතොපි වා;
පයොගෙ ව පයොගෙ ව, පාවිත්ති පරිදිපිතා.

1662.

අප්පාණකෙපි සප්පාණ-සඤ්ඤිස්ස උභයත්ථපි;
විමතිස්සාපි භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1663.

සප්පාණෙපි ව අප්පාණෙ, අප්පාණමිති සඤ්ඤිතො;
න දොසො “පරිභොගෙන, න මරන්ති”ති ජානතො.

1664.

පතනං සලභාදීනං, ඤත්වා සුද්ධෙන චෙතසා;
පදීපුජ්ජලනඤ්චෙත්ථ, ඤත්වා සප්පාණභාවතං.

1665.

භුඤ්ජතො ජලසඤ්ඤාය, ඤෙය්‍යා පණ්ණත්තිවජ්ජතා;
සිඤ්චනෙ සිඤ්චනං වුත්තං, පරිභොගෙ ඉදං පත.

1666.

අයමෙව විසෙසොති, තස්ස චෙව පනස්ස ව;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

සප්පාණකකථා.

1667.

නිහතං තු යථාධම්මං, කිච්චාධිකරණං පුත;
නිහාතඛිබන්ති පාවිත්ති, උක්කොටෙන්තස්ස භික්ඛුතො.

1668.

“අකතං දුක්ඛතං කම්මං, කාතඛිබං පුතදෙව්”ති;
වදතා පත තං කම්මං, උච්චාලෙතුං න වට්ටති.

1669.

සචෙ විජ්ජකතෙ කම්මෙ, පටික්කොසති තං පුත;
සඤ්ඤාපෙත්වාච කාතඛිබං, න කාතඛිබං පනඤ්ඤථා.

1670.

අධම්මෙ පත කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිතො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1671.

“අධම්මෙන ච වග්ගෙන, න ච කම්මාරහස්ස වා;
කත”න්ති ජානතො නත්ථි, දොසො උක්කොටනෙ පන.

1672.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
ඔමසවාදතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උක්කොටනකථා.

1673.

සඬ්ඝාදිසෙසං දුට්ඨුල්ලං, ආපත්තිං භික්ඛුනො පන;
ඤ්ඤා ඡාදයතො තස්ස, පාවිත්ති පරියාපුතා.

1674.

නික්ඛිපිත්වා ධුරං තස්ස, පටිච්ඡාදනහෙතුකං;
ආරොචෙති සවඤ්ඤස්ස, සොපි අඤ්ඤස්ස වාති හි.

1675.

එවං සතම්පි භික්ඛුනං, සහස්සම්පි ච තාව තං;
ආපජ්ජතෙව ආපත්තිං, යාව කොටි න ඡිජ්ජති.

1676.

මූලෙනාරොචිතස්සෙව, දුතියස්ස පකාසිතෙ;
තතියෙන නිවත්තිත්වා, කොටි ඡින්නාති වුච්චති.

1677.

දුට්ඨුල්ලාය ච දුට්ඨල්ල-සඤ්ඤී පාවිත්තියං චුසෙ;
ඉතරෙසු පන ද්විසු, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1678.

අදුට්ඨුල්ලාය සබ්බත්ථ, නිද්දිට්ඨං තිකදුක්කටං;
සබ්බත්ථානුපසම්පන්න-වාරෙසුපි ච දුක්කටං.

1679.

“සඬ්ඝස්ස හෙදනාදීනි, හවිස්සන්ති”ති වා පන;
න ච ඡාදෙතුකාමො වා, සභාගං වා න පස්සති.

1680.

“පඤ්ඤායස්සති කම්මෙන, සකෙනායන්ති කක්ඛලො”;
අනාරොචෙති වෙ දොසො, නත්ථි උම්මත්තකාදීනො.

1681.

ධුරනික්ඛෙපතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා;
කායකම්මං චචිකම්මං, අක්‍රියං දුක්ඛවෙදනං.

දුට්ඨුල්ලකථා.

1682.

උභනවිසතිවස්සං යො, කරෙයා උපසම්පදං;
තස්ස පාවිත්තියං හොති, සෙසානං හොති දුක්ඛං.

1683.

උපසම්පාදිතො වෙසො, ජානතා වා අජානතා;
භොතෙවානුපසම්පන්නො, කාතබ්බො පුනරෙව සො.

1684.

දසවස්සච්චයෙනස්ස, උපජ්ඣායස්ස වෙ සතො;
උපසම්පාදනෙ දොසො, අඤ්ඤෙසං නත්ථි කොච්ඡි.

1685.

මුඤ්චිත්වා පන තං භික්ඛුං, ගණො වෙ පරිපූරති;
භොන්ති තෙ සුපසම්පන්නා, න දොසො කොච්චි ච්ඡ්ඡති.

1686.

උපජ්ඣායො සචෙ හුත්වා, ගණං ආචරියම්පි වා;
පරියෙසති පත්තං වා, සම්මත්තති ච මාළකං.

1687.

“උපසම්පාදයිස්සාමි”, ඉති සබ්බෙසු තස්ස භි;
ඤ්ඤිතියා ච තථා ද්විසු, කම්මවාචාසු දුක්ඛං.

1688.

කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
උභනවිසතිසඤ්ඤිස්ස, පරිපුණ්ණෙපි පුග්ගලෙ.

1689.

විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්ඛං;
පරිපුණ්ණොති සඤ්ඤිස්ස, උභයත්ථ න දොසතා.

1690.

තථා උම්මත්තකස්සාපි, ආදිකම්මිකභික්ඛුනො;
අදින්නාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උභනවිසතිකථා.

1691.

ථෙය්‍යසත්ථෙත ජානන්තො, සංවිධාය සථෙ පන;
මග්ගං ගච්ඡති සද්ධිං යො, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1692.

ගමනෙ සංවිධානෙ ච, චත්තබ්බො යො විනිවිජයො;
සො ච භික්ඛුනිවග්ගස්මිං, චුත්තත්තා න ච උද්ධටො.

1693.

මග්ගාට්ඨිවිසඬකෙනෙ, යථාවත්ථුකමෙව තු;
තෙස්වසංවිදහන්තෙසු, සයං විදහතොපි ච.

1694.

තථෙවාථෙය්‍යසත්ථෙපි, ථෙය්‍යසත්ථන්ති සඤ්ඤිතො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1695.

අථෙය්‍යසත්ථසඤ්ඤිස්ස, අසංවිදහතොපි ච;
ආපදාසු අනාපත්ති, විසඬකෙනෙ ච කාලිකෙ.

1696.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, කථිතං කායචිත්තතො;
කායවාචාචිත්තතො ච, තිච්ඡිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

ථෙය්‍යසත්ථකථා.

1697.

හොති භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙන සත්තමං;
සමුට්ඨානාදිනා තුල්‍යං, විසෙසො නත්ථි කොච්ඡි.

සංවිධානකථා.

1698.

කම්මං කිලෙසො පාකො ච, උපවාදො අතික්කමො;
අන්තරායකරා ඵතෙ, පඤ්ච ධම්මා පකාසිතා.

1699.

“අනන්තරායිකා ඵතෙ, යථා හොන්ති තථා අහං;
දෙසිතං මුනිනා ධම්ම-මාජානාමී”ති යො වදෙ.

1700.

තික්ඛත්තුං තෙහි චත්තබ්බො, යෙ පස්සන්ති සුඤ්ඤන්ති ච;

“මා හෙවං අවවායස්මා”, ඉති භික්ඛුහි සො පන.

1701.

දුක්කටං අවදන්තස්ස, තං අනිස්සජතොපි ව;
ඤ්ඤාතියා ච තථා ද්විතී, කම්මවාචාහි දුක්කටං.

1702.

කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

1703.

නාපත්තාකතකම්මස්ස, පටිනිස්සජතොපි ව;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, චුත්තා සමනුභාසනෙ
අරිට්ඨකථා.

1704.

ඤ්ඤාතියානුධම්මෙන, තථාචාදිකභික්ඛුනා;
සංවසෙය්‍යා ච භුඤ්ජෙය්‍යා, පාවිත්ති සහ සෙය්‍යා වා.

1705.

උපොසථාදිකං කම්මං, කරොතො සහ තෙන හි;
කම්මස්ස පරියොසානෙ, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1706.

එකෙනෙව පයොගෙන, ගණ්හතො ආමිසං බහුං;
දදතොපි තථා එකං, බහුනි ච බහුස්වපි.

1707.

උක්ඛිත්තකෙ නිපන්තස්මිං, ඉතරො සෙති වෙ පන;
ඉතරස්මිං නිපන්නෙ වා, පරො සෙති උභොපි වා.

1708.

නිපජ්ජනපයොගානං, වසෙනාපත්තියො සියුං;
එකනානුපවාරෙසු, එකච්ඡන්නෙ විනිවිඡයො.

1709.

අනුක්ඛිත්තෙපි උක්ඛිත්ත-සඤ්ඤිතො පන භික්ඛුනො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, දුක්කටං පරිදීපිතං.

1710.

අනාපත්තුභයත්ථාපි, අනුක්ඛිත්තසඤ්ඤිතො;

නිස්සට්ඨොති ව තං දිට්ඨිං, සඤ්ඤිස්සොසාරිතොති ව.

1711.

තථා උම්මත්තකාදීනං, ඉදං පණ්ණත්තිවජ්ජකං;
අදින්නාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො නයා.

උක්ඛිත්තකථා.

1712.

තථා විනාසිතං ජානං, උපලාපෙය්‍ය තෙන වා;
උපට්ඨාපෙය්‍ය පාවිත්ති, සංභුඤ්ජෙය්‍ය වසෙය්‍ය වා.

1713.

සංවාසෙන ව ලිඬිගෙන, දණ්ඩකම්මෙන නාසනා;
තිස්සො එත්ථ අධිජ්ජෙතා, දණ්ඩකම්මෙන නාසනා.

1714.

සම්භොගා සහසෙය්‍යා ව, අනන්තරසමා මතා;
තත්ථ චුත්තනයෙතෙව, චෙදිතබ්බො විනිවිජයො.

1715.

සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අරිට්ඨෙන සමා මතා;
න හෙත්ථ කිඤ්චි වත්තබ්බං, සබ්බං උත්තානමෙවිදං.

කණ්ටකකථා.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

1716.

චුච්චමානො හි භික්ඛුහි, භික්ඛු සික්ඛාපදෙන යො;
“සික්ඛාපදෙ පනෙතස්මිං, න සික්ඛිස්සාමි තාවහං.

1717.

යාව නාඤ්ඤං වියත්තඤ්ච, පකතඤ්ඤං බහුස්සුතං;
පුච්ඡාමි”ති භණන්තස්ස, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1718.

සත්ථුනානුපසම්පන්නෙ, දීපිතං තිකදුක්කටං;
න සල්ලෙබ්බායිදං හොති, චුච්චමානස්සුභොහිපි.

1719.

අපඤ්ඤත්තෙන තස්සෙවං, වදතො හොති දුක්කටං;
න දොසුම්මත්තකාදීනං, “සික්ඛිස්සාමි”ති භාසතො.

1720.

උද්දිට්ඨෙහි කිමෙනෙහි, කුක්කුච්චාදිනිදානතො;
භොති පාවිත්තියාපත්ති, සික්ඛාපදවිච්ඡේණෙන.

1721.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, තථෙව තිකදුක්කටං;
විච්ඡේණෙනුපසම්පන්න-සන්නිකෙ තං සථෙ පන.

1722.

දුක්කටං පනුහිත්තම්පි, අඤ්ඤධම්මවිච්ඡේණෙන;
නවිච්ඡේණතුකාමස්ස, “සුත්තන්තං පරියාපුණ.

1723.

විනයං පන පච්ඡාපි, හන්ද පරියාපුණිස්සසි”;
ඉච්චෙවං තු වදන්තස්ස, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1724.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, සමුට්ඨානාදයො නයා;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, ඔමසවාදසාදිසා.

විලෙඛනකථා.

1725.

අඤ්ඤාණෙන පනාපත්ති, මොක්ඛො නෙවස්ස විජ්ජති;
කාරෙතබ්බො තථා භික්ඛු, යථා ධම්මො යිතො පන.

1726.

තස්සාරොපනියො මොහො, උත්තරිම්පි හි භික්ඛුනො;
දුතියෙනෙව කම්මෙන, නින්දිත්වා තඤ්ඤි පුග්ගලං.

1727.

ඵචං ආරොපිතෙ මොහෙ, යදි මොහෙති යො පන;
තස්මිං මොහනකෙ චුත්තා, පාවිත්ති පන පුග්ගලෙ.

1728.

අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, දීපිතං තිකදුක්කටං;
තථානාරොපිතෙ මොහෙ, දුක්කටං පරිකිත්තිතං.

1729.

න ච මොහෙතුකාමස්ස, විත්ථාරෙනාසුතස්සපි;

උභතකෙ ද්වත්තික්ඛත්තුං වා, විත්ථාරොනාසුතස්ස ව.

1730.

අනාපත්තීති විඤ්ඤායං, තථා උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

මොහනකථා.

1731.

කුද්ධො දෙනි පහාරං වෙ, තස්ස පාවිත්තියං සියා;
සම්පහරිතුකාමෙන, පහාරෙ භික්ඛුනො පන.

1732.

දිත්තෙ භිජ්ජතු සිසං වා, පාදො වා පරිභිජ්ජතු;
සො වෙ මරතු වා, මා වා, පාවිත්ති පරිදිපිතා.

1733.

විරූපකරණාපෙක්ඛො, “ඉච්චායං න විරොචති”;
කණ්ණං වා තස්ස නාසං වා, යදි ඡින්නදති දුක්කටං.

1734.

තථෙවානුපසම්පන්නො, ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා;
තිරච්ඡානගතස්සාපි, පහාරං දෙනි දුක්කටං.

1735.

සථෙ පහරතිත්ථිඤ්ඤා, භික්ඛු රත්තෙන වෙතසා;
ගරුකා තස්ස ආපත්ති, විනිද්දිට්ඨා මහෙසිනා.

1736.

පහාරං දෙනි මොක්ඛාධි-ප්පායො දොසො න විජ්ජති;
කායෙන කායබද්ධෙන, තථා නිස්සග්ගියෙන වා.

1737.

පස්සිත්වා අන්තරාමග්ගෙ, චොරං පච්චත්ථිකම්පි වා;
හෙයෙතුකාමමායන්තං, “මා ඉධාගච්ඡුපාසක”.

1738.

ඉති වත්වා පනායන්තං, “ගච්ඡ රෙ”ති ව මුග්ගරං;
සත්ථං වාපි ගහෙත්වා වා, පහරිත්වා තු යාති වෙ.

1739.

අනාපත්ති සථෙ තෙන, පහාරෙන මතෙපි ව;

එසෙව ව නයො වුත්තො, ධුත්තවාළමිගෙසුපි.

1740.

තිකපාවිත්තියං වුත්තං, සෙසෙ ව තිකදුක්කටං;
කායවිත්තසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

පහාරකථා.

1741.

කායං වා කායබද්ධං වා, උච්චාරෙය්‍ය සචෙ පන;
භොති පාවිත්තියාපත්ති, තස්සුග්ගිරණපච්චයා.

1742.

උග්ගිරිත්වා විරද්ධො සො, පහාරං දෙනි චෙ පන;
අසම්පහරිතුකාමෙන, දින්නත්තා දුක්කටං සියා.

1743.

සචෙ තෙන පහාරෙන, පහටස්ස ව භික්ඛුනො;
හත්ථාදීසුපි යං කිඤ්චි, අභිගං භිජ්ජති දුක්කටං.

1744.

සෙසො අනන්තරෙ වුත්ත-නයෙන විනයඤ්ඤානා;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, වෙදිතඛ්ඛො විනිවිජයො.

තලසත්තිකථා.

1745.

අමුලකෙන සඬ්ඝාදි-සෙසෙන පන භික්ඛු යො;
වොදාපෙය්‍යපි වොදෙය්‍ය, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1746.

තිකපාවිත්තියං තත්ථ, දිට්ඨාචාරවිපත්තියා;
වොදතො දුක්කටාපත්ති, සෙසෙ ව තිකදුක්කටං.

1747.

තථාසඤ්ඤිස්සනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො;
ඔමසවාදතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අමුලකකථා.

1748.

සඤ්චිච්ච පන කුක්කුච්චං, උප්පාදෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
“ඌනච්ඡතිවස්සො ත්වං, මඤ්ඤෙ” ඉච්චෙවමාදිනා.

1749.

හොති වාචාය වාචාය, පාවිත්ති පන භික්ඛුනො;
තථාරූපෙ පනඤ්ඤස්මිං, සචෙ අසති පච්චයෙ.

1750.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං;
නඋප්පාදෙතුකාමස්ස, කුක්කුච්චං නත්ථි චජ්ජතා.

1751.

“භිතෙසිතායහං මඤ්ඤෙ, නිසින්නං ඉත්ථියා සහ;
විකාලෙ ච තයා භුත්තං, මා එව”න්ති ච භාසතො.

1752.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

සඤ්චිච්චකථා.

1753.

සචෙ භණ්ඩනජාතානං, භික්ඛුනං පන භික්ඛු යො;
තිට්ඨෙය්‍යපස්සුතිං සොතුං, තස්ස පාවිත්තියං සියා.

1754.

“යං ඉමෙ තු භණ්ඩස්සන්ති, තං සොස්සාමි”ති ගච්ඡතො;
චොදෙතුකාමතායස්ස, දුක්කටං තු පදෙ පදෙ.

1755.

පුරතො ගච්ඡතො සොතුං, ඔභීයන්තස්ස දුක්කටං;
ගච්ඡතො තුරිතං වාපි, අයමෙව විනිවිජයො.

1756.

ධීතොකාසං පනාගන්ත්වා, යදි මන්තෙන්ති අත්තනො;
උක්කාසිත්වාපි වා එත්ථ, ඤාපෙතබ්බමහන්ති වා.

1757.

තස්සෙවමකරොන්තස්ස, පාවිත්ති සචනෙ සියා;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසෙ ච තිකදුක්කටං.

1758.

“ඉමෙසං චචනං සුත්වා, ඔරමිස්ස”න්ති ගච්ඡතො;
තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

1759.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, ඉදං හොති ක්‍රියාක්‍රියං;
කායකම්මං වචිකම්මං, සදොසං දුක්ඛවෙදනං.

උපස්සුතිකථා.

1760.

ධම්මිකානං තු කම්මානං, ඡන්දං දත්වා සචෙ පන;
පච්ඡා ඛියති පාවිත්ති, වාවතො වාවතො සියා.

1761.

අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිතො;
විමතිස්සුභයත්ථාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1762.

“අධම්මෙන ච වග්ගෙන, තථාකම්මාරහස්ස ච;
ඉමෙ කම්මං කරොන්ති” ති, ඤත්වා ඛියති තස්ස ච.

1763.

තථා උම්මත්තකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
අමුලකසමානාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

කම්මපටිබාහනකථා.

1764.

යාව ආරොචිතං වත්ථු, අවිනිවිජිතමෙව වා;
යපිතා ඤත්ති වා නිට්ඨං, කම්මවාචා න ගච්ඡති.

1765.

එතස්මිං අන්තරෙ කම්මං, කොපෙනුං පරිසාය හි;
හත්ථපාසං ජහන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1766.

අදත්වා ජහිතෙ ඡන්දං, තස්ස පාවිත්තියං සියා;
ධම්මකම්මෙ අධම්මෙ ච, විමතිස්ස ච දුක්කටං.

1767.

අධම්මෙපි ච කම්මස්මිං, ධම්මකම්මන්ති සඤ්ඤිතො;
“සඬ්ඝස්ස භණ්ඩනාදීනි, භවිස්සන්ති” ති සඤ්ඤිතො.

1768.

ගිලානො වා ගිලානස්ස, කරණියෙ න දොසතා;

න ච කොපෙතුකාමස්ස, කම්මං පස්සාවනාදිනා.

1769.

පිළිතස්සාගමිස්සාමි, ඉච්චෙවං ගච්ඡතොපි වා;
සමං සමනුභාසෙන, සමුට්ඨානං ක්‍රියාක්‍රියං.

ඡන්දං අදත්වා ගමනකථා.

1770.

සමග්ගෙන ච සඬ්ඝෙන, සද්ධිං දත්වාන විවරං;
සම්මතස්ස හි හික්ඛුස්ස, පච්ඡා ඛියති යො පන.

1771.

තස්ස වාචාය වාචාය, පාවිත්ති පරිදිපිතා;
තිකපාවිත්තියං ධම්මං- කම්මෙම චුත්තං තු විවරං.

1772.

යපෙත්වාඤ්ඤපරික්ඛාරං, දත්වා ඛියති දුක්කටං;
සඬ්ඝනාසම්මතස්සාපි, විවරං අඤ්ඤමෙව වා.

1773.

තථෙවානුපසම්පන්නො, සබ්බත්ථාපි ච දුක්කටං;
ඡන්දාදීනං වසෙනෙව, කරොන්තඤ්ච සභාවතො.

1774.

ඛියන්තස්ස අනාපත්ති, තථා උම්මත්තකාදිනො;
අමුලකසමා ඤෙය්‍යා, සමුට්ඨානාදියො නයා.

දුබ්බලකථා.

1775.

ඉදං තිංසකකණ්ඩස්මිං, අන්තිමෙන ච සබ්බථා;
තුල්‍යං ද්වාදසමං සබ්බං, අයමෙව විසෙසතා.

1776.

තත්ථ නිස්සග්ගියං චුත්තං, අත්තනො පරිණාමනා;
ඉධ සුද්ධිකපාවිත්ති, පුග්ගලෙ පරිණාමනා.

පරිණාමනකථා.

සහධම්මිකවග්ගො අට්ඨමො.

1777.

අනික්ඛන්තෙ වෙ රාජස්මිං, අනික්ඛන්තාය දෙවියා;
සයනියසරා තස්ස, උම්මාරං යො අනික්කමෙ.

1778.

දුක්කටං පයමෙ පාදෙ, පාවිත්ති දුතියෙ සියා;
දෙවියා වාපි රඤ්ඤො වා, සවෙ න විදිතාගමො.

1779.

පටිසංවිදිතෙ නෙව-පටිසංවිදිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, දුක්කටං පරිදිපිනං.

1780.

පටිසංවිදිතසඤ්ඤිස්ස, නෙව ච ඛත්තියස්ස වා;
න ඛත්තියාභියෙකෙන, අභිසිත්තස්ස වා පන.

1781.

උභොසුභින්තමඤ්ඤස්මිං, නික්ඛන්තෙ විසතොපි වා;
න දොසුම්මත්තකාදීනං, කටිනෙන ක්‍රියාක්‍රියං.

අන්තෙපුරකථා.

1782.

රජතං ජාතරූපං වා, උග්ගණ්ඨන්තස්ස අත්තනො;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, උග්ගණ්ඨාපයතොපි වා.

1783.

ගණපුග්ගලසඬ්ඨානං, නවකම්මස්ස චෙතියෙ;
උග්ගණ්ඨාපයතො භොති, දුක්කටං ගණ්ඨතොපි වා.

1784.

අවසෙසඤ්ච මුත්තාදි-රතනං අත්තනොපි වා;
සඬ්ඨාදීනම්පි අත්ථාය, උග්ගණ්ඨන්තස්ස දුක්කටං.

1785.

සවෙ කප්පියවත්ථුං වා, වත්ථුං වාපි අකප්පියං;
තාලපණ්ණම්පි වා භොතු, මාතුකණ්ණපිලන්ධනං.

1786.

භණ්ඩාගාරිකසීසෙන, යං කිඤ්චි ගිහිසන්තකං;
තස්ස පාවිත්තියාපත්ති, පටිසාමයතො පන.

1787.

“ඉදං යපෙත්වා දෙහී”ති, චුත්තෙන පන කෙනවි;
 “න වට්ටති”ති වත්වා තං, න නිධෙනබ්බමෙව තු.

1788.

“යපෙහී”ති ච පාතෙත්වා, සචෙ ගච්ඡති පුග්ගලො;
 පලිබොධො භි නාමෙසො, යපෙතුං පන වට්ටති.

1789.

අනුඤ්ඤාතෙ පනට්ඨානෙ, උග්ගහෙත්වා අනාදරා;
 සම්මා අනික්ඛිපන්තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1790.

අනුඤ්ඤාතෙ පනට්ඨානෙ, ගහෙත්වා රතනං පන;
 නික්ඛිපන්තස්ස වා සම්මා, භණ්ඩං රතනසම්මතං.

1791.

ගණ්හන්තස්ස ච විස්සාසං, තාවකාලිකමෙව ච;
 න දොසුම්මත්තකාදීනං, සඤ්චරිත්තසමොදයං.

රතනකථා.

1792.

මජ්ඣිමනිකායෙ උද්ධං, අරුණුග්ගමනො පුරෙ;
 එතස්මිං අන්තරෙ කාලො, විකාලොති පවුච්චති.

1793.

සන්තං භික්ඛුමනාපුච්ඡා, විකාලෙ පච්චයං විනා;
 පරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස, පරික්ඛෙපොක්කමෙ පන.

1794.

අපරික්ඛිත්තගාමස්ස, උපවාරොක්කමෙපි වා;
 දුක්කටං පයමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා.

1795.

අථ සම්බහුලා ගාමං, විකාලෙ පච්ඡන්ති චෙ;
 ආපුච්ඡිත්වාච ගන්තබ්බං, අඤ්ඤාමඤ්ඤං න වඤ්ඤාථා.

1796.

ගච්ඡන්ති චෙ තතො අඤ්ඤං, තතො අඤ්ඤන්ති වට්ටති;
 පුන ආපුච්ඡතෙ කිච්චං, නත්ථි ගාමසතෙපි ච.

1797.

පස්සම්භෙත්වාන උස්සාහං, විහාරත්ථාය නිග්ගතා;
පවිසන්ති සචෙ අඤ්ඤං, පුච්ඡිතබ්බං තු අන්තරා.

1798.

කත්වා කුලසරෙ භත්ත- කිච්චං අඤ්ඤත්ථ වා පන;
සචෙ චරිතුකාමො යො, සප්පිහික්ඛාය වා සියා.

1799.

ආපුච්ඡිත්වාච ගන්තබ්බං, පස්සෙ චෙ භික්ඛු ලබ්භති;
අසන්නෙ පන නත්ථිති, ගන්තබ්බං තු යථාසුඛං.

1800.

ඔතරිත්වා මහාවිථිං, භික්ඛුං යදි ච පස්සති;
නත්ථි ආපුච්ඡතෙ කිච්චං, චරිතබ්බං යථාසුඛං.

1801.

ගාමමජ්ඣෙකින මග්ගෙන, ගච්ඡන්තස්සෙව භික්ඛුනො;
“චරිස්සාමි”ති උප්පන්නෙ, තෙලභික්ඛාය මානසෙ.

1802.

ආපුච්ඡිත්වාච ගන්තබ්බං, පස්සෙ චෙ භික්ඛු විජ්ජති;
අනොක්කම්ම චරන්තස්ස, මග්ගා ආපුච්ඡතෙන කිං?

1803.

තිකපාවිත්තියං, කාලෙ, විකාලොයන්ති සඤ්ඤිතො;
කාලෙ චෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1804.

ආපුච්ඡිත්වාච සන්තං වා, අනාපුච්ඡා අසන්නකං;
කිච්චෙ අච්චායිකෙ වාපි, පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො.

1805.

ගච්ඡතො අන්තරාරාමං, භික්ඛුනීනං උපස්සයං;
තථා ආසනසාලං වා, තිත්ථියානං උපස්සයං.

1806.

සියා ගාමෙන මග්ගො චෙ, අනාපත්තාපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිතෙන සමා මතා.

1807.

න කෙවලමනාපුච්ඡා, අබන්ධිත්වා ච බන්ධනං;
අපාරුපිත්වා සඬ්ඝාටිං, ගච්ඡතොපිනවජ්ජතා.

විකාලගාමජ්ජවෙසනකථා.

1808.

අට්ඨිදන්තමයං සුචි-සරං වාපි විසාණජං;
කාරාපනෙ ච කරණෙ, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

1809.

ලාභෙ හෙදනකං තස්ස, පාවිත්තියමුදිරිතං;
අඤ්ඤස්සත්ථාය කරණෙ, තථා කාරාපනෙපි ච.

1810.

අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, දුක්කටං පරිභුඤ්ජනො;
අනාපත්තාරණිකෙ විධෙ, ගණ්ඨිකඤ්ජනිකාසුපි.

1811.

දකපුඤ්ජනියා වාසි-ජට්ඨෙ උම්මත්තකාදිනො;
සමුට්ඨානාදයො නයා, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

සුචිසරකථා.

1812.

නවං මඤ්චම්පි පීයං වා, කාරාපෙන්තෙන භික්ඛුනා;
අට්ඨිභිගුලජ්ජමාණෙන, සුගතභිගුලනො පන.

1813.

කාරාපෙනබ්බමෙවං තු, යපෙත්වා හෙට්ඨිමාටනිං;
සච්ඡෙදා තස්ස පාවිත්ති, තමතික්කමනො සීයා.

1814.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරණෙ, තථා කාරාපනෙපි ච;
අඤ්ඤෙන ච කතං ලද්ධා, දුක්කටං පරිභුඤ්ජනො.

1815.

අනාපත්ති පමාණෙන, කරොන්තස්සජ්ජමාණිකං;
ලභිත්වා තස්ස පාදෙසු, ඡින්නිත්වා පරිභුඤ්ජනො.

1816.

නෙව ඡින්නිතුකාමො වෙ, නිබ්බන්ධා පමාණනො;
උත්තානං වාපි අට්ඨං වා, බන්ධිත්වා පරිභුඤ්ජනො.

මඤ්චකථා.

1817.

මඤ්චං වා පන පීඨං වා, තුලොනද්ධං කරොයා යො;
තස්සුද්දාලනකං චුත්තං, පාවිත්තියමනීතිනා.

1818.

අනාපත්ති පනායොගෙ, ඛන්ධනෙ අංසබද්ධකෙ;
බ්බිබ්බාහනෙ පරිස්සාවෙ, ථවිකාදීසු භික්ඛුනො.

1819.

අඤ්ඤාන ව කතං ලද්ධා, උද්දාලෙත්වා නිසෙවනො;
අනන්තරස්සිමස්සාපි, සඤ්චරිත්තසමා නයා.

තුලොනද්ධකථා.

1820.

නිසීදනං කරොන්තෙන, කාතබ්බං තු පමාණනො;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

1821.

පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාවිත්තියමුදිරිතං;
ද්විසු යානෙසු ථාලෙත්වා, තස්ස තිස්සො දසා සියුං.

1822.

අනාපත්ති පමාණෙන, කරොන්තස්ස තදුනකං;
විනානාදිං කරොන්තස්ස, සඤ්චරිත්තසමා නයා.

නිසීදනකථා.

1823.

රොගෙ කණ්ඩුපට්ඨිජාදි, කාතබ්බා හි පමාණනො;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

1824.

පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාවිත්තියමුදිරිතං;
අනාපත්තිනායොපෙත්ථ, අනන්තරසමො මනො.

කණ්ඩුපට්ඨිජාදිකථා.

1825.

පමාණෙනෙව කාතබ්බා, තථා වස්සිකසාටිකා;
පමාණාතික්කමෙ තස්ස, අනන්තරසමො නයො.

වස්සිකසාටිකකථා.

1826.

වීචරෙන සචෙ තුල්‍ය-ඡ්පමාණං සුගතස්ස තු;
වීචරං භික්ඛු කාරෙය්‍ය, කරණෙ දුක්කටං සීයා.

1827.

පටිලාභෙන සච්ඡෙදං, පාවිත්තියමුදිරිතං;
අනන්තරසමොයෙව, අනාපත්තින යො මනො.

1828.

දීඝසො ව පමාණෙන, නව තස්ස විදත්ථියො;
තිරියං ඡ විනිද්දිට්ඨා, සුගතස්ස විදත්ථියා.

1829.

අඤ්ඤෙන ව කතං ලද්ධා, සෙවනො දුක්කටං භවෙ;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මනා.

නන්දකථා.

රාජවග්ගො නවමො.

ඉති විනයවිනිවිඡයෙ පාවිත්තියකථා නිට්ඨිතා.

පාටිදෙසනීයකථා

1830.

යො චන්තරසරං භික්ඛු, පටිට්ඨාය තු භත්ථනො;
අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි, තස්ස භික්ඛුනියා පන.

1831.

සහත්ථා පටිග්ගණ්ඨෙය්‍ය, බාදනං භොජනමිපි වා;
ගහණෙ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනීයං සීයා.

1832.

රථිකායපි වා බ්‍යුභෙ, සන්ධිසිඬ්ඝාටකෙසු වා;
භත්ථිසාලාදිකෙ ඨත්ථා, ගණ්ඨතොපි අයං න යො.

1833.

රථිකාය සචෙ ඨත්ථා, දෙති භික්ඛුනි භොජනං;
ආපත්ති අන්තරාරාමෙ, ඨත්ථා ගණ්ඨාති භික්ඛු වෙ.

1834.

ඵත්ථන්තරසරං තස්සා, පටිට්ඨාය හි වාක්‍යනො;
භික්ඛුස්ස ව ධීතට්ඨානං, නඡ්පමාණන්ති වණ්ණිතං.

1835.

තස්මා භික්ඛුනියා යත්වා, ආරාමාදීසු දෙනිතිශා;
වීරියාදීසු වෙ යත්වා, න දොසො පටිගණ්හතො.

1836.

යාමකාලිකසත්තාහ-කාලිකං යාවජීවිකං;
ආහාරත්ථාය ගහණේ, අජ්ඣොභාරෙ ච දුක්කටං.

1837.

ආමිසෙන අසම්භින්න-රසං සන්ධාය භාසිතං;
පාටිදෙසනියාපත්ති, සම්භින්නෙකරසෙ සියා.

1838.

එකතොඋපසම්පන්න-හත්ථතො පටිගණ්හතො;
කාලිකානං චතුන්නම්පි, ආහාරත්ථාය දුක්කටං.

1839.

ඤාතිකායපි අඤ්ඤාති-සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා;
දුක්කටං ඤාතිසඤ්ඤිස්ස, තථා අඤ්ඤාතිකාය වා.

1840.

දාපෙන්නියා අනාපත්ති, දදමානාය වා පන;
නික්ඛිපිත්වාත්තරාරාමා-දීසු යත්වාපි දෙනිතිශා.

1841.

ගාමතො නීහරිත්වා වා, දෙනි වෙ ඛහි වට්ටති;
“පච්චයෙ සති භුඤ්ජා”ති, දෙනි වෙ කාලිකත්තයං.

1842.

හත්ථතො සාමණෙරීනං, සික්ඛමානාය වා තථා;
ඉදං ඵලකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

පයමපාටිදෙසනීයකථා.

1843.

අවුත්තෙ “අපසක්කා”ති, එකෙනාපි ච භික්ඛුනා;
සවෙජ්ඣොභරණත්ථාය, ආමිසං පටිගණ්හති.

1844.

ගහණේ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනියං සියා;
එකතොඋපසම්පන්නං, න වාරෙන්තස්ස දුක්කටං.

1845.

තට්ඨවානුපසම්පන්නා-යුපසම්පන්නසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1846.

අනාපත්තිත්තනො භත්තං, පදාපෙති න දෙනි වෙ;
තථා අඤ්ඤස්ස භත්තං වා, න දාපෙති පදෙනි වෙ.

1847.

යං න දින්නං තං දාපෙති, න දින්නං යත්ථ වාපි ව;
තත්ථ තම්පි ව සබ්බෙසං, සමං දාපෙති භික්ඛුනී.

1848.

වොසාසන්තී ඨිතා සික්ඛ-මානා වා සාමණෙරිකා;
භොජනානි ව පඤ්චෙව, විනා, උම්මත්තකාදිනො.

1849.

කථිනෙන සමුට්ඨානං, සමානන්ති පකාසිතං;
ත්‍රියාත්‍රියමිදං චුත්තං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දුතියපාටිදෙසනියකථා.

1850.

සෙක්ඛන්ති සම්මතෙ භික්ඛු, ලද්ධසම්මුතිකෙ කුලෙ;
සරූපචාරොක්කමනා, පුබ්බෙව අනිමන්තිතො.

1851.

අගිලානො ගහෙත්වා වෙ, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආමිසං;
ගහණෙ දුක්කටං භොගෙ, පාටිදෙසනියං සියා.

1852.

යාමකාලිකසත්තාහ-කාලිකෙ යාවජීවිකෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙ ව, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1853.

අසෙක්ඛසම්මතෙ සෙක්ඛ-සම්මතන්ති ව සඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, තට්ඨ පරිදීපිතං.

1854.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, ගිලානස්සාවසෙසකෙ;
නිමන්තිතස්ස වා භික්ඛා, අඤ්ඤෙසං තත්ථ දීයති.

1855.

සරතො නීහරිත්වා වා, දෙන්ති වෙ යත්ථ කත්ථවි;
නිච්චහත්තාදිකෙ වාපි, තථා උම්මත්තකාදිනො.

1856.

අනාගතෙ හි භික්ඛුමිහි, සරතො පයමං පන;
නීහරිත්වා සචෙ ද්වාරෙ, සම්පත්තෙ දෙන්ති වට්ඨති.

1857.

භික්ඛුං පන ව දිස්වාච, නීහරිත්වාන ගෙහතො;
න වට්ඨති සචෙ දෙන්ති, සමුට්ඨානෙළකුපමං.

තනියපාටිදෙසනියකථා.

1858.

ගහට්ඨෙනාගහට්ඨෙන, ඉත්ථියා පුරිසෙන වා;
ආරාමං උපචාරං වා, පවිසිත්වා සචෙ පන.

1859.

“ඉත්ථන්තාමස්ස තෙ භත්තං, යාගු වා ආහරීයති”;
එවමාරොචිතං චුත්තං, පටිසංවිදිතන්ති හි.

1860.

ආහරීයතු තං පච්ඡා, යථාරොචිතමෙව වා;
තස්ස වා පරිවාරමිපි, අඤ්ඤං කත්වා ඛහුං පන.

1861.

යාගුයා විදිතං කත්වා, පූචං භත්තං භරන්ති වෙ;
ඉදම්පි විදිතං චුත්තං, වට්ඨතීති කුරුන්දියං.

1862.

කුලානි පන අඤ්ඤානි, දෙය්‍යධම්මං පනත්තනො;
භරන්ති තෙන සද්ධිං වෙ, සබ්බං වට්ඨති තම්පි ව.

1863.

අනාරොචිතමෙවං යං, යං ආරාමමනාහතං;
තං අසංවිදිතං නාම, සහධම්මිකඤ්ඤාපිතං.

1864.

යං අසංවිදිතං කත්වා, ආහතං පන තං ඛහි;
ආරාමං පන පෙසෙත්වා, කාරාපෙත්වා තමාහරෙ.

1865.

ගන්ත්වා වා අන්තරාමග්ගෙ, ගහෙනබ්බං තු භික්ඛුනා;
සවෙ ඵවමකත්වා තං, ආරාමෙ උපවාරතො.

1866.

ගහෙන්වාජ්ඣොහරන්තස්ස, ගහණෙ දුක්කටං සියා;
අජ්ඣොහාරපයොගෙසු, පාට්ඨෙසනියං මතං.

1867.

පට්ඨංවිදිතෙයෙව, අසංවිදිතසඤ්ඤිනො;
තත්ථ වෙමතිකස්සාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1868.

පට්ඨංවිදිතෙ තස්ස, ගිලානස්සාවසෙසකෙ;
බහාරාමෙ ගහෙන්වා වා, අන්තොයෙවස්ස භුඤ්ජතො.

1869.

තත්ථජාතඵලාදීනි, අනාපත්තෙව බාදතො;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කටීනෙන සමා මතා.

චතුත්ථපාට්ඨෙසනියකථා.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ පාට්ඨෙසනියකථා නිට්ඨිතා.

සෙබ්බියකථා

1870.

යො අනාදරියෙනෙව, පුරතො පච්ඡතොපි වා;
ඔලම්බෙන්වා නිවාසෙය්‍ය, තස්ස වාපත්ති දුක්කටං.

1871.

හත්ථිසොණ්ඩාදිතුල්‍යං තු, නිවාසෙන්තස්ස දුක්කටං;
ආපත්තිභීරුනා නිච්චං, චත්ථබ්බං පරිමණ්ඩලං.

1872.

ජාණුමණ්ඩලතො හෙට්ඨා, අට්ඨංචිගුලජ්ජමාණකං;
ඔතාරෙන්වා නිචත්ථබ්බං, තතො උභනං න වට්ටති.

1873.

අසඤ්චිච්චාසතිස්සාපි, අජානන්තස්ස කෙවලං;
අනාපත්ති ගිලානස්සා-පදාසුම්මත්තකාදිනො.

පරිමණ්ඩලකථා.

1874.

උහො කොණෙ සමං කත්වා, සාදරං පරිමණ්ඩලං;
කත්වා පාරුපිතබ්බෙවං, අකරොන්තස්ස දුක්කටං.

1875.

අවිසෙසෙන චුත්තං තු, ඉදං සික්ඛාපදද්වයං;
තස්මා සරෙ විහාරෙ වා, කත්තබ්බං පරිමණ්ඩලං.

දුතියං.

1876.

ගණ්ඨිකං පටිමුඤ්චිත්වා, කත්වා කොණෙ උහො සමං;
ඡාදෙත්වා මණ්ඩන්ධඤ්ච, ගන්තබ්බං ගීවමෙව ව.

1877.

තථා අකත්වා භික්ඛුස්ස, ජත්තූනිපි උරමිපි ව;
විවරිත්වා යථාකාමං, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

තතියං.

1878.

ගලවාටකතො උද්ධං, සීසඤ්ච මණ්ඩන්ධතො;
හත්ථෙ පිණ්ඩිකමංසමිහා, හෙට්ඨා පාදෙ උහොපි ව.

1879.

විවරිත්වා වසෙසඤ්ච, ඡාදෙත්වා වෙ නිසීදති;
හොති සො සුප්පට්ච්ඡන්තො, දොසො වාසුපගස්ස න.

චතුත්ථං.

1880.

හත්ථං වා පන පාදං වා, අවාලෙන්තෙන භික්ඛුනා;
සුවිනීතෙන ගන්තබ්බං, ඡට්ඨෙ නත්ථි විසෙසතා.

පඤ්චමඡට්ඨානි.

1881.

සතීමතාවිකාරෙන, යුගමත්තඤ්ච පෙක්ඛිනා;
සුසංවුතෙන ගන්තබ්බං, භික්ඛුනොක්ඛිත්තවක්ඛුනා.

1882.

යත්ථ කත්ථවි හි ට්ඨානෙ, එකස්මිං අන්තරෙ සරෙ;
යත්වා පරිස්සයාහාවං, ඔලොකෙතුම්පි වට්ටති.

1883.

යෝ අනාදරියං කත්වා, ඔලොකෙන්තො තභිං තභිං;
සචෙන්තරසරෙ යාති, දුක්කටං අට්ඨමං තථා.

සත්තමට්ඨමානි.

1884.

එකතො උභතො වාපි, හුත්වා උක්ඛිත්තච්චරො;
ඉන්දබ්බිලකතො අන්තො, ගච්ඡතො හොති දුක්කටං.

නවමං.

1885.

තථා නිසිත්තකාලෙපි, නිභරන්තෙන කුණ්ඩිකං;
අනුක්ඛිපිත්වා දාතබ්බා, දොසො වාසුපගස්ස න.

දසමං.

පඨමො වග්ගො.

1886.

න වට්ටති භසන්තෙන, ගන්තුඤ්ඤෙව නිසිදිතුං;
චත්ථස්මිං භසනීයස්මිං, සිතමත්තං තු වට්ටති.

පඨමදුතියානි.

1887.

අප්පසද්දෙන ගන්තබ්බං, චතුත්ථෙපි අයං නයො;
මහාසද්දං කරොන්තස්ස, උභයත්ථාපි දුක්කටං.

තතියචතුත්ථානි.

1888.

කායප්පවාලකං කත්වා, බාහුසිසප්පවාලකං;
ගච්ඡතො දුක්කටං හොති, තථෙව ච නිසිදිතො.

1889.

කායං බාහුඤ්ඤෙව සිසඤ්ඤෙව, පග්ගහෙත්වා උජුං පන;
ගන්තබ්බමාසිතබ්බඤ්ඤෙව, සමෙතිරියාපථෙන තු.

1890.

නිසිදිතෙන යුත්තෙසු, තීසු වාසුපගස්ස භි;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, විඤ්ඤානා විනයඤ්ඤානා.

1891.

බම්භං කත්වා සසීසං වා, පාරුපිත්වාන ගච්ඡතො;
දුක්කටං මුනිනා වුත්තං, තථා උක්කුටිකාය වා.

1892.

හත්ථපල්ලත්ථිකායාපි, දුස්සපල්ලත්ථිකාය වා;
තස්සන්තරසරෙ හොති, නිසීදන්තස්ස දුක්කටං.

1893.

දුතියෙ ච චතුත්ථෙ ච, ඡට්ඨෙ වාසුපගස්ස තු;
අනාපත්තීති සාරුප්පා, ඡබ්බිසති පකාසිතා.

ඡට්ඨං.

1894.

සක්කච්චං සතියුත්තෙන, භික්ඛුනා පත්තසඤ්ඤිනා;
පිණ්ඩපාතො ගහෙතබ්බො, සමසුපොච විඤ්ඤුනා.

1895.

සුපො හත්තචතුබ්බාගො, ‘සමසුපො’ති වුච්චති;
මුග්ගමාසකුලත්ථානං, සුපො ‘සුපො’ති වුච්චති.

1896.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, ගිලානස්ස රසෙරසෙ;
තථෙව ඤාතකාදීනං, අඤ්ඤත්ථාය ධනෙන වා.

සත්තමට්ඨමනවමානි.

1897.

අත්තොලොඛාපමාණෙන, පත්තස්ස මුඛවට්ඨියා;
පූරිතොච ගහෙතබ්බො, අධිට්ඨානුපගස්ස තු.

1898.

තත්ථ පුපිකතං කත්වා, ගණ්හතො යාවකාලිකං;
යං කිඤ්චි පන භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1899.

අධිට්ඨානුපගෙ පත්තෙ, කාලිකත්තයමෙව ච;
සෙසෙ පුපිකතං සබ්බං, වට්ටතෙව න සංසයො.

1900.

ද්විසු පත්තෙසු භත්තං තු, ගහෙත්වා පත්තමෙකකං;
සුරෙත්වා යදි පෙසෙති, භික්ඛුනං පන වට්ටති.

1901.

පත්තෙ පක්ඛිප්පමානං යං, උච්ඡුඛණ්ඩඵලාදිකං;
ඔරොහති සචෙ හෙට්ඨා, න තං ථුපිකතං සියා.

1902.

පුප්ඵතක්කොලකාදීනං, යපෙත්වා චෙ වටංසකං;
දින්නං අයාවකාලිත්තා, න තං ථුපිකතං සියා.

1903.

වටංසකං තු පුච්ඡස්ස, යපෙත්වා ඔදනොපරි;
පිණ්ඩපාතං සචෙ දෙනීති, ඉදං ථුපිකතං සියා.

1904.

භත්තස්සුපරි පණ්ණං වා, ථාලකං වාපි කිඤ්චිපි;
යපෙත්වා පරිසුරෙත්වා, සචෙ ගණ්භාති වට්ටති.

1905.

පටිග්ගහෙතුමෙවස්ස, තං තු සබ්බං න වට්ටති;
ගහිතං සුගහිතං, පච්ඡා, භුඤ්ජිතබ්බං යථාසුඛං.

තතියො වග්ගො.

1906.

පයම්මං දුතියං චුත්ත-නයං තු තතියෙ පන;
උපරොධිමදස්සෙත්වා, භොත්තබ්බං පටිපාටියා.

1907.

අඤ්ඤෙසං අත්තනො භත්තං, ආකිරං පන භාජනෙ;
නත්ථොමසති චෙ දොසො, තථා උත්තරිභඩ්ගකං.

තතියං.

1908.

චතුත්ථෙ යං තු වත්තබ්බං, චුත්තං පුබ්බෙ අසෙසනො;
පඤ්චමෙ මත්ථකං දොසො, මද්දිත්වා පරිභුඤ්ජනො.

1909.

අනාපත්ති ගිලානස්ස, පරිත්තෙපි ච සෙසකෙ;
ඵකනො පන මද්දිත්වා, සංකඩ්ඪිත්වාන භුඤ්ජනො.

චතුත්ථපඤ්චමානි.

1910.

යො භියොයාකමායතාහෙනු, සුපං වා බ්‍යඤ්ජනම්පි වා;
පටිච්ඡාදෙය්‍ය හත්තෙන, තස්ස වාපත්ති දුක්ඛං.

ජට්ඨං.

1911.

විඤ්ඤත්තියං තු චත්තබ්බං, අප්‍රබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
අට්ඨමෙ පන උප්ඤ්ඤානෙ, ගිලානොපි න මුච්චති.

1912.

“දස්සාමි දාපෙස්සාමි”ති, ඔලොකෙන්තස්ස භික්ඛුනො;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, න ච උප්ඤ්ඤානසඤ්ඤිනො.

අට්ඨමං.

1913.

මහන්තං පන මොරණ්ඩං, කුක්කුටණ්ඩඤ්ච චුද්දකං;
තෙසං මජ්ඣප්පමාණෙන, කත්තබ්බො කබලො පන.

1914.

බජ්ජකෙ පන සබ්බත්ථ, මූලබාදනියාදිකෙ;
ඵලාඵලෙ අනාපත්ති, ගිලානුම්මත්තකාදිනො.

නවමං.

1915.

අදීඝො පන කාතබ්බො, ආලොපො පරිමණ්ඩලො;
බජ්ජතුත්තරිහඩ්ගස්මිං, අනාපත්ති ඵලාඵලෙ.

දසමං.

චතුත්ථො වග්ගො.

1916.

අනාහටෙ මුඛද්වාරං, අප්පත්තෙ කබලෙ පන;
අත්තනො ච මුඛද්වාරං, විවරන්තස්ස දුක්ඛං.

පඨමං.

1917.

මුඛෙ ව සකලං හත්ථං, පක්ඛිපන්තස්ස දුක්ඛං;
මුඛෙ ව කඛළං කත්වා, කථෙතුං න ච වට්ටති.

1918.

වචනං යත්තකෙනස්ස, පරිපුණ්ණං න භොති භි;
මුඛස්මිංතත්තකෙ සන්තෙ, ඛ්‍යාහරන්තස්ස දුක්ඛං.

1919.

මුඛෙ හරිතකාදීනි, පක්ඛිපිත්වා කථෙති යෝ;
වචනං පරිපුණ්ණං වෙ, කථෙතුං පන වට්ටති.

දුතියතනියානි.

1920.

යෝ පිණ්ඩුක්ඛෙපකං භික්ඛු, කඛළච්ඡෙදකම්පි වා;
මක්කටො විය ගණ්ඨෙ වා, කත්වා භුඤ්ජෙය්‍යා දුක්ඛං.

චතුත්ථපඤ්චමඡට්ඨානි.

1921.

නිද්ධුනිත්වාන හත්ථං වා, හත්තං සිත්ථාවකාරකං;
ජිව්හානිච්ඡාරකං වාපි, තථා “චපු චපු”ති වා.

1922.

අනාදරවසෙනෙව, භුඤ්ජතො භොති දුක්ඛං;
සත්තමෙ අට්ඨමෙ නත්ථී, දොසො කචචරුජ්ඣකුතො.

සත්තමදසමානි.

පඤ්චමො වග්ගො.

1923.

කත්වා එවං න භොත්තබ්බං, සද්දං “සුරු සුරු”ති ව;
හත්ථනිල්ලෙහකං වාපි, න ච වට්ටති භුඤ්ජිතුං.

1924.

ථාණිතං සනයාගුං වා, ගහෙත්වා අභිගුලිහි තං;
මුඛෙ අභිගුලියො භොත්තුං, පච්චෙසෙත්වාපි වට්ටති.

1925.

න පත්තො ලෙහිතබ්බොව, එකායඨගුලිකාය වා;
එකඔට්ඨොපි ජිව්හාය, න ච නිල්ලෙහිතබ්බකො.

1926.

සාමිසෙන තු හත්ථෙත, න ච පාතියථාලකං;
ගහෙනබ්බං, පටික්ඛිත්තං, පටික්කුලවසෙන භි.

1927.

පුග්ගලස්ස ච සඬ්ඝස්ස, ගහට්ඨස්සත්තනොපි ච;
සත්තකො පන සඬ්ඛො වා, සරාවං වාපි ථාලකං.

1928.

තස්මා න ච ගහෙනබ්බං, ගණ්භතො හොති දුක්ඛටං;
අනාමිසෙන හත්ථෙත, ගහණං පන වට්ටති.

පඤ්චමං.

1929.

උද්ධරිත්වාපි භින්දිත්වා, ගහෙත්වා වා පටිග්ගහෙ;
නීහරිත්වා අනාපත්ති, ඡඩ්ඛෙත්තස්ස සරා බ්භි.

ඡට්ඨං.

1930.

ඡත්තං යං කිඤ්චි හත්ථෙත, සරීරාවයවෙන වා;
සවෙ ධාරයමානස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්ඛටං.

සත්තමං.

1931.

අයමෙව නයො චුත්තො, දණ්ඩපාණිමිහි පුග්ගලෙ;
චතුහත්ථප්පමාණොව, දණ්ඩො මජ්ඣිමහත්ථතො.

අට්ඨමං.

1932.

තථෙව සත්ථපාණිස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්ඛටං;
සත්ථපාණි න හොතාසිං, සන්නය්හිත්වා ධීතො පන.

නවමං.

1933.

ධනුං සරෙන සද්ධිං වා, ධනුං වා සරමෙව වා;
සජියං නිජියං වාපි, ගහෙත්වා ධනුදණ්ඩකං.

1934.

ධීතස්සපි නිසින්නස්ස, නිපන්නස්සාපි වා තථා;
සචෙ දෙසෙති සද්ධම්මං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

1935.

පටිමුක්කම්පි කණ්ඨම්හි, ධනුං හත්ථෙත යාවතා;
න ගණ්භාති නරො තාව, ධම්මං දෙසෙය්‍ය වට්ටති.

ජට්ඨො වග්ගො.

1936.

පාදුකාරුළ්භකස්සාපි, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං;
අක්කම්මිත්වා ධීතස්සාපි, පටිමුක්කස්ස වා තථා.

පඨමං.

1937.

උපාහනගතස්සාපි, අයමෙව විනිවිජයෝ;
සබ්බත්ථ අභිලානස්ස, යානෙ වා සයනෙපි වා.

1938.

නිපන්නස්සාභිලානස්ස, කටසාරෙ ඡමාය වා;
පියෙ මඤ්චෙපි වා උච්චෙ, නිසින්නෙන ධීතෙන වා.

1939.

න ච වට්ටති දෙසෙතුං, යත්වා වා උච්චභූමියං;
සයනෙසු ගතෙනාපි, සයනෙසු ගතස්ස ච.

1940.

සමානෙ වාපි උච්චෙ වා, නිපන්නෙ නෙව වට්ටති;
නිපන්නෙන ධීතස්සාපි, නිපන්නස්සපි වට්ටති.

1941.

නිසින්නෙන නිසින්නස්ස, ධීතස්සාපි ච වට්ටති;
ධීතස්සෙව ධීතෙනාපි, දෙසෙතුම්පි තථෙව ච.

දුතියතතියචතුත්ථානි.

1942.

පල්ලත්ථිකා නිසින්නස්ස, අභිලානස්ස දෙහිනො;
තථා වෙධිතසිසස්ස, ධම්මං දෙසෙති දුක්කටං.

1943.

කෙසන්තං විවරාපෙත්වා, දෙසෙති යදි වට්ටති;
සසිසං පාරුතස්සාපි, අයමෙව විනිවිජයෝ.

පඤ්චමඡට්ඨසත්තමානි.

1944.

අට්ඨමෙ නවමෙ වාපි, දසමෙ නත්ථි කිඤ්චිපි;
සවෙපි ථෙරුපට්ඨානං, ගන්ත්වාන දහරං සීතං.

1945.

පඤ්භං පුච්ඡති වෙ ථෙරො, කථෙතුං න ව වට්ටති;
තස්ස පස්සෙ පනඤ්ඤස්ස, කථෙතඛ්ඛං විජානතා.

අට්ඨමනවමදසමානි.

සත්තමො වග්ගො.

1946.

ගච්ඡතො පුරතො පඤ්භං, න වත්තඛ්ඛං තු පච්ඡතො;
“පච්ඡිමස්ස කථෙමි”ති, වත්තඛ්ඛං විනයඤ්ඤානා.

1947.

සද්ධිං උග්ගහිතං ධම්මං, සජ්ඣායති හි වට්ටති;
සමමෙව යුගග්ගාහං, කථෙතුං ගච්ඡතොපි ව.

පඨමං.

1948.

එකෙකස්සාපි චක්කස්ස, පථෙනාපි ව ගච්ඡතො;
උජ්ජථෙන සමං වාපි, ගච්ඡන්තස්සෙව වට්ටති.

දුතියං.

1949.

තතියෙ නත්ථි වත්තඛ්ඛං, චතුත්ථෙ හරිතෙ පන;
උච්චාරාදිචතුක්කං තු, කරොතො දුක්කටං සියා.

1950.

ජීවරුක්ඛස්ස යං මූලං, දිස්සමානං තු ගච්ඡති;
සාධා වා භූමිලග්ගා තං, සඛ්ඛං හරිතමෙව හි.

1951.

සවෙ අහරිතං යානං, පෙක්ඛන්තස්සෙව හික්බුතො;

වච්චං නික්ඛමතෙවස්ස, සහසා පන වට්ඨති.

1952.

පලාලණ්ඩුපකෙ වාපි, ගොමයෙ වාපි කිස්මිචි;
කත්තබ්බං, හරිතං පච්ඡා, තමොත්ථරති වට්ඨති.

1953.

කතො අහරිතෙ යානෙ, හරිතං එති වට්ඨති;
සිඬ්ඝාණිකා ගතා එත්ථ, බෙළෙනෙව ච සඩ්දගහං.

චතුත්ථං.

1954.

වච්චකුට්ඨසමුද්දාදි-උදකෙසුපි හික්බුනො;
තෙසං අපරිභොගත්තා, කරොතො නත්ථි දුක්කටං.

1955.

දෙවෙ පන ච වස්සන්තෙ, උදකොසෙ සමන්තතො;
අජලං අලහන්තෙන, ජලෙ කාතුමිපි වට්ඨති.

පඤ්චමං.

අට්ඨමො වග්ගො.

1956.

සමුට්ඨානාදයො ඤෙය්‍යා, සෙබ්බයානං පනෙත්ථ හි;
උජ්ජග්ගිකාදිවත්තාරි, කබළෙන මුබ්බෙන ච.

1957.

ඡමානීවාසනට්ඨාන-පච්ඡා උජ්ජට්ඨා දස;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, චුත්තා සමනුභාසනෙ.

1958.

ඡත්තං දණ්ඩාවුධං සත්ථං, පාදුකාරුල්ලපාහනා;
යානං සයනපල්ලත්ථ-වෙඨිතොගුණධීතානි ච.

1959.

ධම්මදෙසනාතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදිනා පන;
සුපොදනෙන විඤ්ඤත්ති, ථෙය්‍යසත්ථසමං මතං.

1960.

අවසෙසා තිපඤ්ඤාස, සමානා පඨමෙන තු;
සෙබ්බෙසුපි සබ්බෙසු, අනාපත්තාපදාසුපි.

1961.

උප්ඤ්ඤානසංකල්පකො උප්පි-කතෙ සුපපට්ඨිතදෙ;
තිස්ස සික්ඛාපදෙස්වෙව, ගිලානො න පනාගතො.

සෙබ්බකපා.

1962.

ඉමං විදිත්වා විනයෙ විනිවිඡයං;
විසාරදො හොති, විනිතමානසො;
පරෙහි සො හොති ව දුප්පධංසියො;
තතො හි සික්ඛෙ සත්තං සමාහිතො.

1963.

ඉමං පරමසංකරං සංකරං;
අවෙච්ච සචනාමතං නාමතං;
පටුත්තමධිකෙ හිතෙ කෙ හි තෙ;
න යන්ති කලිසාසනෙ සාසනෙ.

ඉති විනයවිනිවිඡයෙ

හික්බුච්භඩ්ගකපා නිව්ඨිතා.

භික්ඛුනීවිහඩගො

1964.

භික්ඛුනීනං භිතත්ථාය, විහඩගං යං ජිනොබ්බවි;
තස්මිං අපි සමාසෙන, කිඤ්චිමත්තං භණාමහං.

පාරාජිකකථා

1965.

ඡන්දසො මෙච්ඡනං ධම්මං, පටිසෙවෙය්‍ය යා පන;
භොති පාරාජිකා නාම, සමණී සා පවුච්චති.

1966.

මනුස්සපුරිසාදීනං, නවන්තං යස්ස කස්සවි;
සජ්චස්සාප්‍යජීවස්ස, සන්ථනං වා අසන්ථනං.

1967.

අත්තනො තිව්ඨෙ මග්ගෙ, යෙභුය්‍යක්ඛායිතාදිකං;
අඩ්ඨගජානං පවෙසෙත්තී, අල්ලොකාසෙ පරාජිතා.

1968.

ඉතො පරමවත්ථාව, සාධාරණවිනිවිඡයං;
අසාධාරණමෙවාහං, භණ්ණස්සාමි සමාසතො.

1969.

අධක්ඛකං සරීරකං, යදුබ්භජාණුමණ්ඩලං;
සරීරකෙන වෙ තෙන, චුසෙය්‍ය භික්ඛුනී පන.

1970.

අවස්සුතස්සාවස්සුතා, මනුස්සපුග්ගලස්ස යා;
සරීරමස්ස තෙන වා, චුට්ඨා පාරාජිකා සියා.

1971.

කප්පරස්ස පනුද්ධම්පි, ගහිතං උබ්භජාණුතා;
යථාචුත්තප්පකාරෙන, කායෙනානෙන අත්තනො.

1972.

පුරිසස්ස තථා කාය- පට්ඨද්ධං චුසන්තියා;
තථා යථාපරිච්ඡින්න- කායඛද්ධෙන අත්තනො.

1973.

අවසෙසෙන වා තස්ස, කායං කායෙන අත්තනො;
භොති චුල්ලච්චයං තස්සා, පයොගෙ පුරිසස්ස ව.

1974.

යක්ඛපෙතතිරච්ඡාන- පණ්ඩකානං අධක්ඛකං;
උබ්භජාණං තට්ඨස්සා, උභතොවස්සවෙ සති.

1975.

එකතොවස්සවෙ වාපි, පුල්ලච්චයමුදිරිතං;
අවසෙසෙ ච සබ්බත්ථං, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

1976.

උබ්භක්ඛකමධොජාණ-මණ්ඩලං පන යං ඉධ;
කප්පරස්ස ච හෙට්ඨාපි, ගතං එත්ථෙව සඬගහං.

1977.

කෙලායති සවෙ භික්ඛු, සද්ධිං භික්ඛුනියා පන;
උභින්නං කායසංසග්ග-රාගෙ සති හි භික්ඛුනො.

1978.

හොති සඬසාදිසෙසොව, නාසො භික්ඛුනියා සියා;
කායසංසග්ගරාගො ච, සවෙ භික්ඛුනියා සියා.

1979.

භික්ඛුනො මෙථුනො රාගො, ගෙහපෙමමිපි වා භවෙ;
තස්සා පුල්ලච්චයං චුත්තං, භික්ඛුනො හොති දුක්ඛං.

1980.

උභින්නං මෙථුනෙ රාගෙ, ගෙහපෙමෙපි වා සති;
අවසෙසෙන නිද්දිට්ඨං, උභින්නං දුක්ඛං පන.

1981.

යස්ස යත්ථ මනොසුද්ධං, තස්ස තත්ථ න දොසතා;
උභින්නමිපි අනාපත්ති, උභින්නං චිත්තසුද්ධියා.

1982.

කායසංසග්ගරාගෙන, භින්නිත්වා පයමං පන;
පච්ඡා දුසෙති වෙ නෙව, හොති භික්ඛුනිදුසකො.

1983.

අථ භික්ඛුනියා ථුට්ඨො, සාදියන්තොව චෙතසා;
නිච්චලො හොති වෙ භික්ඛු, න හොතාපත්ති භික්ඛුනො.

1984.

භික්ඛුනී භික්ඛුනා ථුට්ඨා, සවෙ හොතිපි නිච්චලා;

අධිවාසෙති සම්ඵස්සං, තස්සා පාරාජිකං සියා.

1985.

තථා පුල්ලව්වයං බෙත්තෙ, දුක්කටඤ්ච විනිද්දිසෙ;
චුත්තත්තා “කායසංසග්ගං, සාදිසෙය්‍යා”ති සත්ථුතා.

1986.

තස්සා ක්‍රියසමුට්ඨානං, එවං සති න දිස්සති;
ඉදං තබ්බහුලෙනෙව, නයෙන පරිදීපිතං.

1987.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානිත්වාමසන්තියා;
සති ආමසනෙ තස්සා, ඵස්සං වාසාදියන්තියා.

1988.

වෙදනට්ඨාය වා බිත්ත-චිත්තායුම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පයමන්තිමවත්ථුතා.

උබ්භජාණුමණ්ඩලකථා.

1989.

පාරාජිකත්තං ජානන්ති, සලිඬිගෙ තු යිතාය හි;
“න කස්සචි පරස්සාහං, ආරොවෙස්සාමි දානි”ති.

1990.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, සා ච පාරාජිකා සියා;
අයං චජ්ජපට්ඨිජාදි- නාමිකා පන නාමතො.

1991.

සෙසං සප්පාණුවග්ගස්මිං, දුට්ඨුල්ලෙන සමං නයෙ;
විසෙසො තත්‍ර පාවිත්ති, ඉධ පාරාජිකං සියා.

චජ්ජපට්ඨිජාදිකථා.

1992.

සඬිසෙත්‍රුක්ඛිත්තකො භික්ඛු, යිතො උක්ඛෙපනෙ පන;
යංදිට්ඨිකො ච සො තස්සා, දිට්ඨියා ගහණෙන තං.

1993.

අනුවත්තෙය්‍ය යා භික්ඛුං, භික්ඛුනී සා විසුම්භි ව;
සඬිසමජ්ඣෙපි අඤ්ඤාහි, වුව්චමානා තථෙව ව.

1994.

අවජන්තීව තං වත්ථුං, ගහෙත්වා යදි තිට්ඨති;
තස්ස කම්මස්ස ඔසානෙ, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

1995.

භොති පාරාජිකාපන්නා, භොතාසාකියධීතරා;
පුන අප්පට්ඨස්ත්ථෙයා, ද්විධා භින්නා සිලා විය.

1996.

අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, නිද්දිට්ඨං තිකදුක්කටං;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, වුත්තා සමනුභාසනෙ.

උක්ඛිත්තානුවත්තිකකථා.

1997.

අපාරාජිකබෙත්තස්ස, ගහණං යස්ස කස්සවි;
අඬගස්ස පන තං හත්ථ-ග්ගහණන්ති පවුච්චති.

1998.

පාරුතස්ස නිවත්ථස්ස, ගහණං යස්ස කස්සවි;
එතං සඬ්ඝාටියා කණ්ණ-ග්ගහණන්ති පවුච්චති.

1999.

කායසංසග්ගසඬ්ඛාත-අසද්ධම්මස්ස කාරණා;
භික්ඛුනී හත්ථපාසස්මිං, තිට්ඨෙය්‍යා පුරිසස්ස වා.

2000.

සල්ලපෙය්‍යා තථා තත්ථ, යත්වා තු පුරිසෙත වා;
සඬ්ඛෙතං වාපි ගච්ඡෙය්‍යා, ඉච්ඡෙය්‍යා ගමනස්ස වා.

2001.

තදත්ථාය පටිච්ඡන්ත-ට්ඨානඤ්ච පටිසෙය්‍යා වා;
උපසංභරෙය්‍යා කායං වා, හත්ථපාසෙ ධීතා පන.

2002.

අයමස්සමණී භොති, විනට්ඨා අට්ඨවත්ථුකා;
අහඬ්ඛා පුනරුල්භාය, ඡින්නො තාලොව මත්ථකෙ.

2003.

අනුලොමෙන වා වත්ථුං, පටිලොමෙන වා චුතා;
අට්ඨමං පරිපුරෙන්නී, තථෙකන්තරිකාය වා.

2004.

අථාදිතො පනෙකං වා, ද්වෙ වා තිණ්ඨෙ සත්ත වා;
සතක්ඛන්තුමිපි පුරන්තී, නෙව පාරාජිකා සියා.

2005.

ආපත්තියෝ පනාපන්නා, දෙසෙත්වා තාහි මුච්චති;
ධුරනික්ඛෙපනං කත්වා, දෙසිතා ගණනුපිකා.

2006.

න භොතාපත්තියා අභිගං, සඋස්සාහාය දෙසිතා;
දෙසනාගණනං නෙති, දෙසිතාපි අදෙසිතා.

2007.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අජානිත්වා කරොන්තියා;
සමුට්ඨානාදයෝ සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

2008.

“අසද්ධම්මො”ති නාමෙත්ථ, කායසංසග්ගනාමකො;
අයමුද්දිසිතො අත්ථො, සබ්බඅට්ඨකථාසුපි.

2009.

විඤ්ඤා පටිබලො කාය-සංසග්ගං පටිපජ්ජිතුං;
කායසංසග්ගභාවෙ තු, සාධකං චචනං ඉදං.

අට්ඨවත්ථුකකථා.

2010.

අවස්සුතා පටිච්ඡාදී, උක්ඛිත්තා අට්ඨවත්ථුකා;
අසාධාරණපඤ්ඤත්තා, චතස්සොව මහෙසිනා.

පාරාජිකකථා නිට්ඨිතා.

සඨසාදිසෙසකථා

2011.

යා පන භික්ඛුනී උස්සයවාදා;
අට්ඨකරී මුඛරී විහරෙය්ස;
යෙන කෙනචි නරෙනිධ සද්ධිං;
සා ගරුකං කිර දොසමුපෙනි.

2012.

සක්ඛිං වාපි සභායං වා, පරියෙසති දුක්කටං;
පදෙ පදෙ තථා අට්ඨං, කාතුං ගච්ඡන්තියාපි ච.

2013.

ආරොචෙති සචෙ පුබ්බං, භික්ඛුනී අත්තනො කථං;
දිස්වා වොහාරිකං තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2014.

ආරොචෙති සචෙ පච්ඡා, ඉතරො අත්තනො කථං;
හොති භික්ඛුනියා තස්සා, ථුල්ලච්චයමනත්තරං.

2015.

ආරොචෙතිතරො පුබ්බං, සචෙ සො අත්තනො කථං;
පච්ඡා භික්ඛුනී වෙ පුබ්බං-සදිසොව විනිවිජයො.

2016.

“ආරොචෙති”ති චුත්තා වෙ, “කථං තච මමාපි ච”;
ආරොචෙතු යථාකාමං, පයමෙ දුක්කටං සියා.

2017.

දුතියාරොචනෙ තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං;
උපාසකෙන චුත්තෙපි, අයමෙව විනිවිජයො.

2018.

ආරොචිතකථං සුත්වා, උභින්නමපි යථා තථා;
විනිවිජයෙ කතෙ තෙහි, අට්ටෙ පන ච නිට්ඨිතෙ.

2019.

අට්ටස්ස පරියොසානෙ, ජයෙ භික්ඛුනියා පන;
පරාජයෙපි වා තස්සා, හොති සඬ්ඝාදිසෙසනා.

2020.

දුතං වාපි පහිණිත්වා, ආගන්ත්වාන සයම්පි වා;
පච්චත්ථිකමනුස්සෙහි, ආකඩ්ඪියති යා පන.

2021.

ආරාමෙ පන අඤ්ඤෙහි, අනාවාරං කතං සචෙ;
අනොදිස්ස පරං කිඤ්චි, රක්ඛං යාවති තත්ථ යා.

2022.

යාය කිඤ්චි අචුත්තාව, ධම්මට්ඨා සයමෙව තු;
සුත්වා තං අඤ්ඤතො අට්ටං, නිට්ඨාපෙන්නි සචෙ පන.

2023.

තස්සා, උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;

කථිනොන සමුට්ඨානං, තුල්‍යං සකිරියං ඉදං.

අට්ටකාරිකථා.

2024.

ජානන්තී භික්ඛුනී වොරිං, වජ්ඣං විදිතමෙව යා;
සඬ්ඝං අනපලොකෙත්වා, රාජානං ගණමෙව වා.

2025.

වුට්ඨාපෙය්‍යා විනා කප්පං, වොරිවුට්ඨාපනං පන;
සඬ්ඝාදිසෙසමාපත්ති-මාපන්නා නාම භොති සා.

2026.

පඤ්චමාසග්ගනං යාය, හරිතං පරසන්තකං;
අතිරෙකග්ගනං වාපි, අයං “වොරී”ති වුච්චති.

2027.

භික්ඛුනීසු පනඤ්ඤාසු, තිත්ථියෙසුපි වා තථා;
යා පබ්බජිතපුබ්බා සා, අයං “කප්පා”ති වුච්චති.

2028.

වුට්ඨාපෙති ව යා වොරිං, යපෙත්වා කප්පමෙවිදං;
සථෙ ආවරිතිං පත්තං, ථීවරං පරියෙසති.

2029.

සම්මන්තති ව සීමං වා, තස්සා ආපත්ති දුක්කටං;
ඤ්ඤාති යා දුක්කටං ද්විතී, කම්මවාචාහි ව ද්වයං.

2030.

ථුල්ලච්චයස්ස, කම්මන්තෙ, ගරුකං නිද්දිසෙ බුධො;
ගණො ආවරිතී වෙව, න ව මුච්චති දුක්කටං.

2031.

අනාපත්ති අජානන්තී, වුට්ඨාපෙති, තථෙව ව;
කප්පං වා අපලොකෙත්වා, තස්සා උම්මන්තිකාය වා.

2032.

වොරිවුට්ඨාපනං නාම, ජායතෙ වාවචිත්තතො;
කායවාචාදිතො වෙව, සචිත්තඤ්ච ක්‍රියාක්‍රියං.

වොරිවුට්ඨාපනකථා.

2033.

ගාමන්තරං නදීපාරං, ගච්ඡෙය්‍යකාව යා සචෙ;
ඔභීයෙය්‍ය ගණමහා වා, රත්තිං විජ්ජවසෙය්‍ය වා.

2034.

පඨමාපත්තිකං ධම්මං, සාපන්තා ගරුකං සීයා;
සකගාමා අනාපත්ති, ඤාතබ්බා නික්ඛමන්තියා.

2035.

නික්ඛමිත්වා තතො අඤ්ඤං, ගාමං ගච්ඡන්තියා පන;
දුක්කටං පදවාරෙන, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

2036.

එකෙන පදවාරෙන, ගාමස්ස ඉතරස්ස ව;
පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, උපවාරොක්කමෙපි වා.

2037.

ථුල්ලච්චයං අතික්කන්තෙ, ඔක්කන්තෙ දුතියෙන තු;
පාදෙන ගරුකාපත්ති, හොති භික්ඛුනියා පන.

2038.

නික්ඛමිත්වා සචෙ පච්ඡා, සකං ගාමං විසන්තියා;
අයමෙව නයො ඤෙය්‍යා, වතිච්ඡිද්දෙන වා තථා.

2039.

පාකාරෙන විහාරස්ස, භූමිං තු පවිසන්තියා;
කප්පියන්ති පට්ටිඨන්තා, න දොසො කොචි විජ්ජති.

2040.

භික්ඛුනීනං විහාරස්ස, භූමි තාසං තු කප්පියා;
හොති භික්ඛුවිහාරස්ස, භූමි තාසමකප්පියා.

2041.

හත්ථිඅස්සරථාදීහි, ඉද්ධියා වා විසන්තියා;
අනාපත්ති සීයාපත්ති, පදසා ගමනෙ පන.

2042.

යං කිඤ්චි සකගාමං වා, පරගාමමිපි වා තථා;
බහිගාමෙ පන ඨත්වා, ආපත්ති පවිසන්තියා.

2043.

ලක්ඛණෙත්‍රපපන්තාය, නදියා දුතියං විනා;
පාරං ගච්ඡති යා තීරං, තස්සා සමණියා පන.

2044.

පයමං උද්ධරිත්වාන, පාදං තීරෙ යපෙන්නියා;
හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, දුතියාතික්කමෙ ගරු.

2045.

අත්තරනදියංයෙව, සද්ධිං දුතියිකාය හි;
භණ්ඩිත්වා ඔරිමං තීරං, තථා පච්චුත්තරන්නියා.

2046.

ඉද්ධියා සෙතුනා නාවා-යානරජ්ජුහි වා පන;
ඵවම්පි ව පරං තීරං, අනාපත්තුත්තරන්නියා.

2047.

න්භායිතුං පිවිතුං වාපි, ඔතිණ්ණාථ නදිං පුන;
පදසාවොරිමං තීරං, පච්චුත්තරති වට්ඨති.

2048.

පදසා ඔතරිත්වාන, නදිං උත්තරණෙ පන;
ආරොහිත්වා තථා සෙතුං, අනාපත්තුත්තරන්නියා.

2049.

සෙතුනා උපගන්ත්වා වා, යානාකාසෙහි වා සවෙ;
යාති උත්තරණෙ කාලෙ, පදසා ගරුකං ථුසෙ.

2050.

නදියා පාරිමං තීරං, ඉතො ඔරිමතීරතො;
උල්ලඬිසිත්වාන වෙගෙන, අනාපත්තුත්තරන්නියා.

2051.

පිට්ඨියං වා නිසිදිත්වා, බන්ධෙ වා උත්තරන්නියා;
හත්ථසඬ්ඝාතනෙ වාපි, දුස්සයානෙපි වට්ඨති.

2052.

“පුරෙරුණොදයායෙව, පාසං දුතියිකාය හි;
ගම්ස්සාමි”ති ආභොගං, විනා භික්ඛුනියා පන.

2053.

ඵකගබ්භෙපි වා හත්ථ-පාසං දුතියිකාය හි;
අතික්කම්ම සියාපත්ති, අරුණං උට්ඨපෙන්නියා.

2054.

“ගම්ස්සාමි”ති ආභොගං, කත්වා ගච්ඡන්නියා පන;

න දොසො දුතියා පාසං, උට්ඨෙති අරුණං සචෙ.

2055.

ඉන්ද්‍රිලමතික්කම්ම, අරඤ්ඤං එත්ථ දීපිතං;
ගාමතො ඛහි නික්ඛම්ම, තස්සා දුතියිකාය තු.

2056.

දස්සනස්සුපචාරං තු, ජානිත්වා විජහන්තියා;
හොති පුල්ලච්චයාපත්ති, ජහිතෙ ගරුකං සියා.

2057.

සාණිපාකාරපාකාර-තරුඅන්තරිතෙ පන;
සචනස්සුපචාරෙපි, සති ආපත්ති හොති හි.

2058.

අජ්ඣොකාසෙ තු දුරෙපි, දස්සනස්සුපචාරතා;
හොති, එත්ථ කථං ධම්ම-සචනාරොචනෙ විය.

2059.

මග්ගමුල්ලස්ස සද්දෙන, විය කුජන්තියා පන;
“අයො”ති තස්සා සද්දස්ස, සචනාතික්කමෙපි ව.

2060.

හොති, භික්ඛුනියාපත්ති, ගරුකා එවරුපකෙ;
එත්ථ භික්ඛුනී එකාපි, ගණායෙචාති වුච්චති.

2061.

ඔහිසිත්වාථ ගච්ඡන්ති, “පාපුණිස්සාමි දානිහං”;
ඉච්චෙචං තු සඋස්සාහා, අනුබන්ධති වට්ඨති.

2062.

ද්විත්තං මග්ගං ගච්ඡන්තිත්තං, එකා ගන්තුං නො සක්කොති;
උස්සාහස්සච්ඡෙදං කත්වා, ඔහිනා චෙ තස්සාපත්ති.

2063.

ඉතරාපි සචෙ යාති, “ඔහියතු අය”න්ති ව;
හොති තස්සාපි ආපත්ති, සඋස්සාහා න හොති චෙ.

2064.

ගච්ඡන්තිසු තථා ද්විසු, පුරිමා යාති එකකං;
අඤ්ඤං පන සචෙ මග්ගං, පච්ඡිමාපි ව ගණ්හති.

2065.

එකිස්සා පන පක්කන්ත-ටියානෙ තිට්ඨති වෙනරා;
තස්මා තත්ථ උභින්නම්පි, අනාපත්ති පකාසිතා.

2066.

අරුණුග්ගමනා පුබ්බෙ, නික්ඛමිත්වා සගාමනො;
අරුණුග්ගමනෙ කාලෙ, ගාමන්තරගතාය හි.

2067.

අතික්කමන්තියා පාරං, නදියා දුතියිකං විනා;
ආපත්තියො චතස්සොපි, භොන්ති එකක්ඛණො පන.

2068.

පක්කන්තා වාපි විබ්භන්තා, යාතා පෙතානං ලොකං වා;
පක්ඛසඬකන්තා වා නට්ඨා, සද්ධිං යාතා සා චෙ භොති.

2069.

ගාමන්තරොක්කමාදීනි, චත්තාරිපි කරොන්තියා;
අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, එවං උම්මන්තිකායපි.

2070.

රත්තියං විජ්ජවාසං තු, හත්ථපාසොච රක්ඛති;
අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ තු, ගණා ඔභීයනං මතං.

2071.

සකගාමෙ යථාකාමං, දිවා ච විවරන්තියා;
චත්තාරොපි ච සඬ්ඝාදි-සෙසා තස්සා න විජ්ජරෙ.

2072.

සමුට්ඨානාදයො තුලයා, පයමන්තිමචත්ථුනා;
සවිත්තං කායකම්මඤ්ච, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

ගාමන්තරගමනකථා.

2073.

සීමාසම්මුතියා චෙච, ගණස්ස පරියෙසනෙ;
ඤ්ඤාතියා දුක්කටං, ද්විභි, භොන්ති පුල්ලච්චයා දුචෙ.

2074.

කම්මස්ස පරියොසානෙ, භොති සඬ්ඝාදිසෙසනා;
තිකසඬ්ඝාදිසෙසං තු, අධම්මෙ තිකදුක්කටං.

2075.

පුච්ඡිත්වා කාරකං සඬ්ඝං, ඡන්දං දත්වා ගණස්ස වා;
වත්තෙ වා පන වත්තන්තිං, අසන්තෙ කාරකෙපි වා.

2076.

භික්ඛුනිං පන උක්ඛිත්තං, යා ඔසාරෙති භික්ඛුනී;
තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

2077.

සඬ්ඝහෙදසමා වුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ත්‍රියාත්‍රියමීදං වුත්තං, අයමෙව විසෙසතා.

චතුත්ථං.

2078.

සයං අවස්සුතා තථා, අවස්සුතස්ස හත්ථතො;
මනුස්සපුග්ගලස්ස වෙ, යදෙව කිඤ්චි ගණ්හති.

2079.

ආමිසං, ගහණෙ තස්සා;
ථුල්ලච්චයමුදිරිතං;
අජ්ඣෙකාභාරෙසු සඬ්ඝාදි-;
සෙසා භොන්ති පයොගතො.

2080.

එකතොවස්සුතෙ කිඤ්චි, පටිග්ගණ්හති, දුක්කටං;
අජ්ඣෙකාභාරජ්ජයොගෙසු, ථුල්ලච්චයවයො සියා.

2081.

යක්ඛපෙතතිරච්ඡාන-පණ්ඩකානඤ්ච හත්ථතො;
මනුස්සවිග්ගහානමිපි, උභතොවස්සුතෙ තථා.

2082.

එකතොවස්සුතෙ එත්ථ, උදකෙ දන්තකට්ඨකෙ;
ගහණෙ පරිභොගෙ ව, සබ්බත්ථාපි ව දුක්කටං.

2083.

උභයාවස්සුතාභාවෙ, න දොසො යදි ගණ්හති;
“අවස්සුතො න වාය”න්ති, ඤත්වා ගණ්හති යා පන.

2084.

තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;

සමුට්ඨානාදයෝ තුල්‍යා, පයමන්තිමවත්ථුනා.

පඤ්චමං.

2085.

උයොජනෙ පනෙකිස්සා, ඉතරිස්සා පටිග්ගහෙ;
දුක්කටානි ච භොගෙසු, පුල්ලච්චයගණො සීයා.

2086.

භොජනස්සාවසානස්මිං, භොති සඬ්ඝාදිසෙසතා;
යක්ඛාදීනං චතුත්තම්පි, තථෙව පුරිසස්ස ච.

2087.

දන්තකට්ඨදකානඤ්ච, ගහණුයොජනෙ පන;
තෙසඤ්ච පරිභොගෙපි, දුක්කටං පරිකිත්තිතං.

2088.

යක්ඛාදීනං තු සෙසස්ස, ගහණුයොජනෙ පන;
භොගෙ ච දුක්කටං, භුත්තෙ, පුල්ලච්චයමුදිරිතං.

2089.

“නාවස්සුතො”ති ඤත්වා වා, කුපිතා වා න ගණ්හති;
කුලානුද්දයතා වාපි, උයොජනෙති ච යා පන.

2090.

තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයෝ නයා.

ජට්ඨං.

2091.

සත්තමං අට්ඨමං සඬ්ඝ-හෙදෙන සදිසං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාවි විසෙසතා.

සත්තමට්ඨමානි.

2092.

නවමෙ දසමෙ වාපි, චත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
අනන්තරසමායෙව, සමුට්ඨානාදයෝ නයා.

නවමදසමානි.

2093.

දුට්ඨදොසද්වයෙනාපි, සඤ්චරිත්තෙන තෙන ඡ;
යාවතතියකා අට්ඨ, චත්තාරි ව ඉතො තතො.

සඬ්ඝාදිසෙසකථා.

නිස්සග්ගියකථා

2094.

අධිට්ඨානුපගං පත්තං, අනධිට්ඨාය භික්ඛුනී;
විකප්පනමකත්වා වා, එකාහම්පි යපෙය්‍ය වෙ.

2095.

අරුණුග්ගමනෙනෙව, සද්ධිං භික්ඛුනියා සියා;
තස්සා නිස්සග්ගියාපත්ති, පත්තසන්නිධිකාරණා.

2096.

සෙසො පන කථාමග්ගො, පත්තසික්ඛාපදෙ ඉධ;
සබ්බො චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විනිවිඡයො.

2097.

දසාහාතික්කමෙ තත්ථ, එකාහාතික්කමෙ ඉධ;
තස්සිමස්ස උභින්නම්පි, අයමෙව විසෙසතා.

පයමං.

2098.

අකාලෙ වීචරං දින්නං, දින්නං කාලෙපි කෙනවි;
ආදිස්ස පන “සම්පත්තා, භාජෙත්තු”ති නියාමිතං.

2099.

අකාලවීචරං “කාල-වීචර”න්ති සවෙ පන;
භාජාපෙය්‍ය ව යා තස්සා, පයොගෙ දුක්කටං සියා.

2100.

අත්තනා පටිලද්ධං යං, තං තු නිස්සග්ගියං භවෙ;
ලභිත්වා පන නිස්සට්ඨං, යථාදානෙ නියොජයෙ.

2101.

කත්වා විනයකම්මං තු, පටිලද්ධම්පි තං පුන;
තස්ස වායමධිප්පායො, සෙවිතුං න ව වට්ටති.

2102.

අකාලවත්ථසඤ්ඤාය, දුක්කටං කාලවීචරෙ;

උභයත්ථපි නිද්දිට්ඨං, තථා වෙමතිකායපි.

2103.

කාලච්චරසඤ්ඤාය, චීවරෙ උභයත්ථපි;
න දොසුම්මත්තිකාදීනං, තිසමුට්ඨානතා මතා.

දුතියං.

2104.

චීවරෙසුපි ඛන්ධිත්වා, යපිතෙසු ඛහුස්වපි;
එකායෙව සියාපත්ති, අච්ඡින්නදති සචෙ සයං.

2105.

තථාච්ඡින්නදාපනෙ එකා, එකායාණත්තියා භවෙ;
ඉතරෙසු ච වත්ථුනං, පයොගස්ස වසා සියා.

2106.

තිකපාවිත්ති අඤ්ඤස්මිං, පරික්ඛාරෙ තු දුක්ඛං;
තිකදුක්ඛංමුද්දිට්ඨං, ඉතරිස්සා තු චීවරෙ.

2107.

තාය වා දීයමානං තු, තස්සා විස්සාසමෙව වා;
ගණ්හන්තියා අනාපත්ති, තිසමුට්ඨානතා මතා.

තතියං.

2108.

විඤ්ඤාපෙත්වා සචෙ අඤ්ඤං, තදඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙන්නියා;
විඤ්ඤත්තිදුක්ඛං තස්සා, ලාභා නිස්සග්ගියං සියා.

2109.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, අනඤ්ඤෙද්විකදුක්ඛං;
අනඤ්ඤනඤ්ඤසඤ්ඤාය, අප්පභොන්නෙපි වා පුත.

2110.

තස්මිං තඤ්ඤෙව වා අඤ්ඤං, අඤ්ඤනත්ථෙපි වා සති;
ආනිසංසඤ්ඤෙව දස්සෙත්වා, තදඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙන්නියා.

2111.

අනාපත්තීති ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තිකායපි;
සඤ්චරිත්තසමා චුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

චතුත්ථං.

2112.

අඤ්ඤං වෙනාපෙත්වා පුබ්බං, පච්ඡා අඤ්ඤං වෙනාපෙය්‍යා;
එවං සඤ්ඤායඤ්ඤං ධඤ්ඤං, මය්හං ආනෙත්වා දෙනීති.

2113.

වෙනාපනපයොගෙන, මූලට්ඨාය භි දුක්කටං;
ලාභෙ නිස්සග්ගියං භොති, තෙන චඤ්ඤෙන වාහතං.

2114.

සෙසං අනන්තරෙතෙව, සදිසන්ති විනිද්දිසෙ;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි.

පඤ්චමං.

2115.

අඤ්ඤදත්ථාය දිත්තෙන, පරික්ඛාරෙන යා පන;
වෙනාපෙය්‍යා සවෙ අඤ්ඤං, සඬ්ඝිකෙනිධ භික්ඛුනී.

2116.

පයොගෙ දුක්කටං, ලාභෙ, තස්සා නිස්සග්ගියං සියා;
අනඤ්ඤදත්ථිකෙ එත්ථ, නිද්දිට්ඨං ද්විකදුක්කටං.

2117.

සෙසකං අඤ්ඤදත්ථාය, අනාපත්තුපනෙත්තියා;
පුච්ඡිත්වා සාමිකෙ වාප්‍යා-පදාසුම්මත්තිකාය වා.

2118.

සඤ්චරිත්තසමා චුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා;
සත්තමං ඡට්ඨසදිසං, සයං යාවිතකං විනා.

ඡට්ඨසත්තමානි.

2119.

අට්ඨමෙ නවමෙ වාපි, වත්තබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
“මහාජනිකසඤ්ඤාවි-කෙනා”ති පදනාධිකා.

2120.

දසමෙපි කථා සබ්බා, අනන්තරසමා මතා;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, විසෙසො නත්ථි කොචිපි.

අට්ඨමනවමදසමානි.

පඨමො වග්ගො.

2121.

අතිරෙකචතුක්කංසං, ගරුපාවුරුණං පන;
වේතාපෙය්‍යා සවෙ තස්සා, චතුසච්චජ්ජකාසිනා.

2122.

පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං මතං;
කභාපණචතුක්කං තු, කංසො නාම පච්චවති.

2123.

ඌනකෙ තු චතුක්කංසෙ, උද්දිට්ඨං ද්විකදුක්කටං;
අනාපත්ති චතුක්කංස-පරමං ගරුකං පන.

2124.

වේතාපෙති තදුනං වා, ඤාතකානඤ්ච සන්තකෙ;
අඤ්ඤස්සත්ථාය වා අත්ත-ධනෙනුම්මත්තිකාය වා.

2125.

වේතාපෙත්තං මහග්ගං යා, වේතාපෙතජ්ජමෙව වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මතා.

එකාදසමං.

2126.

ලහුපාවුරුණං අඩ්ඨ- තෙය්‍යාකංසග්ගනං පන;
තතො වෙ උත්තරිං යං තු, වේතාපෙති භි භික්ඛුනී.

2127.

තස්සා නිස්සග්ගියාපත්ති, පාවිත්ති පරියාපුතා;
අනන්තරසමං සෙසං, නත්ථි කාවි විසෙසතා.

ද්වාදසමං.

2128.

සාධාරණානි සෙසානි, තානි අට්ඨාරසාපි ව;
ඉමානි ද්වාදසෙවාපි, සමතිංසෙව භොන්ති භි.

නිස්සග්ගියකථා.

පාවිත්තියකථා

2129.

ලසුණං භණ්ඩිකං චුත්තං, න එකද්විතිමිඤ්ජකං;
ආමකං මාගධංයෙව, “බාදිස්සාමී”ති ගණ්හති.

2130.

ගහණෙ දුක්කටං තස්සා, පාවිත්ති යදි බාදති;
අප්පකොභාරවසෙනෙව, පාවිත්තිං පරිදීපයෙ.

2131.

ද්වෙ තයො භණ්ඩිකෙ සද්ධිං, සඬ්ඛාදිත්වා සවෙ පන;
අප්පකොභරති යා තස්සා, එකං පාවිත්තියං සියා.

2132.

භිත්තිත්වා තත්ථ එකෙකං, මිඤ්ජං බාදන්තියා පන;
මිඤ්ජානං ගණනායස්සා, පාවිත්තිගණනා සියා.

2133.

පලණ්ඩුකො භඤ්ජනකො, හරිතො වාපලොපි ව;
ලසුණා පන චත්තාරො, වට්ටන්තෙව සභාවතො.

2134.

පලණ්ඩුකො පණ්ඩුවණ්ණො, භඤ්ජනො ලොභිතොපි ව;
හරිතො හරිතවණ්ණො, වාපලො සෙනකොපි ව.

2135.

එකා මිඤ්ජා පලණ්ඩුස්ස, භඤ්ජනස්ස දුවෙ සියුං;
තිස්සො හරිතකස්සාපි, වාපලො භොතාමිඤ්ජකො.

2136.

සුපමංසාදිසංපාකෙ, සාලවුත්තරිහඩිගකෙ;
න දොසුම්මත්තිකාදීනං, සමුට්ඨානෙළකුපමං.

පඨමං.

2137.

සම්බාධෙ උපකච්ඡෙසු, මුත්තස්ස කරණෙපි වා;
එකලොමම්පි පාවිත්ති, සංභරාපෙන්නියා සියා.

2138.

බහුකෙපි තථා ලොමෙ, සංභරාපෙන්නියා පන;
පයොගගණනායස්සා, න ලොමගණනාය හි.

2139.

න දොසො සති ආබාධෙ, ලොමකෙ සංභරන්නියා;
සමුට්ඨානාදයො මග්ග- සංවිධානසමා මතා.

2140.

භොති අන්තමයො මුත්ත-කරණස්ස තලසාතනො;
කෙසරෙනාපි රාගෙන, පාවිත්ති පදුමස්ස වා.

2141.

ගණ්ඨං තත්ථ වණං වාපි, න දොසො පහරන්තියා;
සමුට්ඨානාදයො තුල්‍යා, පයමන්තිමවත්ථුනා.

තතියං.

2142.

යා පනුප්පලපත්තමිපි, ඛ්‍යඤ්ජනෙ භික්ඛුනත්තනො;
කාමරාගපරෙනා තු, පවෙසෙති න වට්ටති.

2143.

ඉදං වත්ථුවසෙනෙව, වුත්තං තු ඡතුමට්ඨකං;
දණ්ඨමෙලාඨකං වාපි, මුත්තස්ස කරණෙ පන.

2144.

සම්ඵස්සං සාදියන්තියා, පවෙසෙති සවෙ පන;
පවෙසාපෙති වා තස්මිං, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2145.

ආබාධපච්චයා දොසො, නත්ථි උම්මත්තිකාය වා;
තලසාතකතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා.

චතුත්ථං.

2146.

අඬුලීනං පන ද්විත්තං, අග්ගපබ්බද්චයාධිකං;
පාවිත්තියං පවෙසෙත්වා, දකසුද්ධිං කරොන්තියා.

2147.

ඵකිස්සාඬුලියා තිණි, පබ්බානි පන දීසතො;
පාවිත්තියං භවෙ සුද්ධිං, පවෙසෙත්වාදියන්තියා.

2148.

චතුත්තං වාපි තිස්සන්තං, ඵකපබ්බමිපි යා පන;
විත්ථාරතො පවෙසෙති, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2149.

ඉති සබ්බජ්ජකාරෙන, මහාපච්චරියා පන;
අභිබ්බත්තතරං කත්වා, අයමත්ථො විභාවිතො.

2150.

දොසො ද්වඩ්ගුලපබ්බෙ වා, නත්ථි ආබාධකාරණා;
අධිකම්පි පච්චෙසත්වා, දකස්සද්ධිං කරොන්ති යා.

2151.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තලසාතසමා මතා.

පඤ්චමං.

2152.

භුඤ්ජතො පන භික්ඛුස්ස, පානීයං වා විධුපනං;
ගහෙත්වා උපතිට්ඨෙය්‍ය, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2153.

ගහිතා උදකෙනෙව, බීරතක්කාදයො රසා;
“බීජනී”ති ව යා කාවි, වත්ථකොණාදි වුච්චති.

2154.

භත්ථපාසෙ ඉධට්ඨාන-පච්චයාපත්ති දීපිතා;
පහාරපච්චයා වුත්තං, ඛන්ධකෙ දුක්කටං විසුං.

2155.

භත්ථපාසං ඡහිත්වා වා, උපතිට්ඨන්ති යා පන;
බාදතො බාදනං වාපි, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2156.

න දොසො දෙනි දාපෙති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
ඉදං ඵලකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං.

ඡට්ඨං.

2157.

විඤ්ඤත්වා ආමකං ධඤ්ඤං, හජ්ජිත්වා යදි භික්ඛුනී;
කොට්ටෙන්වා ව පචිත්වා ව, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජති.

2158.

න කෙවලං තු ධඤ්ඤානං, ගහණෙයෙව දුක්කටං;
හරණෙපි ව ධඤ්ඤානං, තථා සුක්ඛාපනෙ පන.

2159.

භජ්ජනත්ථාය ධඤ්ඤානං, කපල්ලුද්ධනසජ්ජනෙ;
අග්ගිස්ස කරණෙ දබ්බි-සජ්ජනෙ ව, කපල්ලකෙ.

2160.

ධඤ්ඤපක්ඛිපනෙ තත්ථ, දබ්බියා සට්ඨකොට්ඨනෙ;
පජ්ඣොටනාදිකෙ සබ්බ-පයොගෙ දුක්ඛං භවෙ.

2161.

භොජනඤ්ඤෙව විඤ්ඤත්ති, පමාණං ඉදමෙත්ථ හි;
විඤ්ඤත්වා වා සයං තස්මා, භජ්ජනාදීනි අඤ්ඤතො.

2162.

විඤ්ඤාපෙත්වා පනඤ්ඤාය, භජ්ජනාදීනි වා සයං;
කාරාපෙත්වාපි කත්වා වා, අජ්ඣොභරති යා පන.

2163.

අජ්ඣොභාරපයොගෙසු, තස්සා පාවිත්තියො සිග්ගං;
මාතරං වාපි යාවිත්වා, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජති.

2164.

භජ්ජනාදීනි කත්වා වා, කාරාපෙත්වාපි වා පන;
අවිඤ්ඤත්ති සයං ලද්ධං, දුක්ඛං පරිභුඤ්ජති.

2165.

විඤ්ඤත්තියා පනඤ්ඤාය, ලද්ධං තාය සයම්පි වා;
කාරාපෙත්වාපි කත්වා වා, තථා අජ්ඣොභරන්තියා.

2166.

සෙදකම්මාදිඅත්ථාය, ධඤ්ඤවිඤ්ඤත්තියා පන;
යපෙත්වා සත්ත ධඤ්ඤානි, සෙසවිඤ්ඤත්තියාපි ව.

2167.

අනාපත්තීනි ඤාතබ්බං, තථා උම්මත්තිකාය ව;
ඤාතකානම්පි ධඤ්ඤං තු, ආමකං න ව වට්ටති.

2168.

විනා විඤ්ඤත්තියා ලද්ධං, නවකම්මෙසු වට්ටති;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අද්ධානසදිසා මනා.

සත්තමං.

2169.

උච්චාරං වාපි පස්සාවං, සඬ්ඛාරං වා විසාසකං;
 ඡඩ්ඛෙය්‍ය වා තිරොකුට්ඨෙ, ඡඩ්ඛාපෙය්‍ය පරෙහි වා.

2170.

හොති පාවිත්තියං තස්සා, පාකාරෙපි අයං නයො;
 ඡඩ්ඛෙන්තියා පනෙකෙක-මනෙකාපත්ති දීපිතා.

2171.

එතානි පන වත්ථුනි, වත්තාරි සකලානිපි;
 එකෙනෙව පයොගෙන, එකා ඡඩ්ඛෙන්තියා සියා.

2172.

ආණ්ණත්තියම්පි එසෙව, නයො ඤෙය්‍යා විභාවිතා;
 ඡඩ්ඛනෙ දන්තකට්ඨස්ස, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

2173.

සබ්බත්ථ පන භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
 අවලඤ්ජෙපි වා යානෙ, ඔලොකෙත්වාපි වා පන.

2174.

ඡඩ්ඛෙන්තියා අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
 සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං, ක්‍රියාක්‍රියමිදං සියා.

අට්ඨමං.

2175.

බෙත්තෙ වා නාළිකෙරාදි-ආරාමෙ වාපි යා පන;
 රොපිමෙ හරිතට්ඨානෙ, යත්ථ කත්ථවි භික්ඛුනි.

2176.

තානි වත්තාරි වත්ථුනි, සවෙ ඡඩ්ඛෙති වා සයං;
 ඡඩ්ඛාපෙති තථා වුත්ත-නයො ආපත්තිනිවඡයො.

2177.

භුඤ්ජමානා නිසීදිත්වා, බෙත්තෙ තු හරිතෙ තථා;
 උච්ඡ්ආදීනි බාදන්ති, ගච්ඡන්ති පන තත්ථ යා.

2178.

ඡඩ්ඛෙති යදි උච්ඡිට්ඨං, උදකං වලකානි වා;
 හොති පාවිත්තියං තස්සා, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

2179.

ජඩ්ඛෙන්නියා සියාපත්ති, යානෙ අන්තමසො ජලං;
පිච්චා මත්ථකච්ඡන්තං, නාළිකෙරම්පි තාදිසෙ.

2180.

කසිනෙ තු පනටියානෙ, ඛිජනික්ඛෙපනෙ කතෙ;
න උට්ඨෙතඬ්ඛුරං යාව, සබ්බෙසං තාව දුක්ඛං.

2181.

ලාගිතම්පි මනුස්සානං, ඛෙත්තං රක්ඛති වෙ පුත;
රොහනත්ථාය තත්ථස්සා, යථාවත්ථුකමෙව හි.

2182.

න දොසො ජඩ්ඬිතෙ ඛෙත්තෙ, සබ්බං ජඩ්ඛෙන්නියා පන;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අට්ඨමෙන සමා මතා.

නවමං.

2183.

නච්චං වා පන ගීතං වා, වාදිතං වාපි භික්ඛුනී;
දස්සනත්ථාය ගච්ඡෙය්‍ය, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2184.

දස්සනත්ථාය නච්චස්ස, ගීතස්ස සවනාය ව;
ගච්ඡන්තියා සියා තස්සා, පදවාරෙන දුක්ඛං.

2185.

සචෙ එකපයොගෙන, ඔලොකෙන්ති ව පස්සති;
සුඤ්ඤානි තෙසං ගීතම්පි, එකා පාවිත්ති දීපිතා.

2186.

අඤ්ඤස්මිම්පි දිසාභාගෙ, නච්චං පස්සති වෙ පන;
සුඤ්ඤානි අඤ්ඤතො ගීතං, විසුං පාවිත්තියො සියුං.

2187.

පයොගගණනායෙත්ථ, ආපත්තිගණනා සියා;
නච්චිතං ගායිතං නෙව, සයං ලහති භික්ඛුනී.

2188.

“අඤ්ඤං නච්චාති වාදෙහි”, ඉති වත්තං න වට්ටති;
“උපට්ඨානං කරොමා”ති, චුත්තෙ වා සම්පට්චිඡිතං.

2189.

තස්සා පාවිත්ති සබ්බත්ථ, භික්ඛුනෝ හොති දුක්ඛටං;
 “උපට්ඨානං කරොමා”ති, චුත්තෙ භික්ඛුනියා පන.

2190.

“උපට්ඨානං පසත්ථ”න්ති, චත්තුමෙවං තු වට්ටති;
 ආරාමෙයෙව යත්වා වා, යා පස්සති සුඤ්ඤාති වා.

2191.

අත්තනෝ ව ධීනොකාසං, ආගන්ත්වා ව පයොජිතං;
 ගන්ත්වා පස්සන්තියා වාපි, තථාරූපා හි කාරණා.

2192.

පස්සන්තියා තථා මග්ගං, නච්චං පටිපටෙපි ව;
 තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්තාපදාසුපි.

2193.

ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානං සමං මතං;
 ලොකවජ්ජමිදං පාප-චිත්තඤ්ඤෙව නිවෙදනං.

දසමං.

ලසුඤ්ඤාවග්ගො පයමො.

2194.

යාධ රත්තන්ධකාරස්මිං, අප්පදීපෙ පනෙකිකා;
 සන්තිට්ඨති සචෙ සද්ධිං, පුරිසෙන ව භික්ඛුනී.

2195.

තස්සා පාවිත්තියං චුත්තං, සද්ධිං වා සල්ලපන්තියා;
 හත්ථපාසං සමාගන්ත්වා, රහස්සාදවසෙන තු.

2196.

හත්ථපාසං ඡහිත්වා වා, පුරිසස්ස සචෙ පන;
 අඡහිත්වාපි වා යක්ඛ-පෙතාදීනමපි භික්ඛුනී.

2197.

සන්තිට්ඨති ව යා තස්සා, දුක්ඛටං පරිදීපිතං;
 අනාපත්ති සචෙ කොචි, දුතියා විඤ්ඤා විජ්ජති.

2198.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මථඤ්ඤවිහිතාය වා;

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං, ක්‍රියං සඤ්ඤාවිමොක්ඛකං.

පඨමං.

2199.

දුතියෙ තු “පට්ඨිඡන්තෙ, ඔකාසෙ”ති ඉදං පන;
අධිකං ඉතරං සබ්බං, පඨමෙන සමං මතං.

දුතියං.

2200.

තතියෙපි චතුත්ථෙපි, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමානං පඨමෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

තතියචතුත්ථානි.

2201.

ඡදනන්තො නිසීදිත්වා, අනොවස්සප්පදෙසකං;
අජ්ඣොකාසෙ නිසීදිත්වා, උපචාරම්පි වා සචෙ.

2202.

අතික්කමෙති යා, හොති, දුක්කටං පඨමෙ පදෙ;
දුතියෙ ච පදෙ තස්සා, පාවිත්ති පරියාපුතා.

2203.

පල්ලඬ්ඤස්ස අනොකාසෙ, දුක්කටං සමුදිරිතං;
තථාපුට්ඨෙ අනාපුට්ඨ-සඤ්ඤාය විචිකිච්ඡතො.

2204.

අසංභාරිමෙනාපත්ති, ගිලානායාපදාසු වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිතොන සමා මතා.

පඤ්චමං.

2205.

ඵකාපත්ති නිසීදිත්වා, හොති ගච්ඡන්තියා පන;
ඵකාව අනිසීදිත්වා, නිපජ්ජිත්වා චජන්තියා.

2206.

නිසීදිත්වා නිපජ්ජිත්වා, හොන්ති ගච්ඡන්තියා දුචෙ;
සෙසං අනන්තරෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

ඡට්ඨං.

2207.

ඡට්ඨෙත සත්තමං තුල්‍යං, අට්ඨමෙ නත්ථි කිඤ්චිපි;
වත්තබ්බං තිසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛවෙදනං.

සත්තමට්ඨමානි.

2208.

නිරයබ්‍රහ්මවරියෙහි, අත්තානං වා පරමපි වා;
අභිසපෙය්‍ය පාවිත්ති, වාවතො වාවතො සියා

2209.

ඨපෙත්වා නිරයඤ්චෙව, බ්‍රහ්මවරියඤ්ච යා පන;
“සුනඛි සුකරි කාකි, කාණා කුණි” තිආදිනා.

2210.

අක්කොසති ච වාචාය, වාචායාපත්ති දුක්කටං;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2211.

පුරක්ඛත්වා වදන්තීන-මත්ථධම්මානුසාසනිං;
අනාපත්තට්ඨමෙනෙව, සමුට්ඨානාදයො සමා.

නවමං.

2212.

රොදන්තියා වධිත්වා වා, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
ද්විසු තෙසු පනෙකෙකං, දුක්කටං තු කරොන්තියා.

2213.

සෙසමුත්තානමෙවත්ථ, සමුට්ඨානාදයො පන;
ධුරනික්ඛෙපතුල්‍යාව, ක්‍රියාමත්තං විසෙසකං.

දසමං.

අන්ධකාරවග්ගො දුතියො.

2214.

න්භායති නග්ගා යා පන භුත්වා;
සබ්බපයොගෙ දුක්කටමස්සා;
තස්ස ච වොසානෙ ජීනචුත්තං;
භික්ඛුනි දොසං සා සමුපෙති.

2215.

අව්ඡන්තවීවරා නට්ඨ-වීවරා ආපදාසු වා;
න දොසෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදයෝ සමා.

පඨමං.

2216.

දුතියෙ පන චත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සමුට්ඨානාදයෝ සබ්බෙ, සඤ්චරිත්තසමා මනා.

දුතියං.

2217.

දුස්සිබ්බිතං විසිබ්බෙන්වා, සිබ්බනත්ථාය වීවරං;
අනන්තරාය තං පච්ඡා, යා න සිබ්බෙයා භික්ඛුනී.

2218.

ඨපෙත්වා චතුපඤ්චාහං, “න සිබ්බිස්සාමාහ”න්ති හි;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තෙව, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2219.

පච්ඡා සිබ්බති පාවිත්ති, නික්ඛිපිත්වා ධුරං සචෙ;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2220.

චුත්තං උභින්නමඤ්ඤස්මිං, පරික්ඛාරෙ තු දුක්කටං;
අනාපත්ති ගිලානාය, අන්තරායෙපි වා සති.

2221.

අතික්කමෙති පඤ්චාහං, කරොන්ති වාපි වීවරං;
ධුරනික්ඛෙපනං නාම, සමුට්ඨානමිදං මතං.

තතියං.

2222.

පඤ්චාහිකං තු සඬ්ඝාටි-වාරං යාතික්කමෙයා හි;
භොති පාවිත්තියාපත්ති, ඡට්ඨෙ තස්සාරුණ්ණගමෙ.

2223.

එකස්මිං වීවරෙ එකා, පඤ්ච පඤ්චසු දීපිතා;
තිවීවරඤ්ච සංකච්චි, දකසාටිති පඤ්ච තු.

2224.

තිකපාවිත්ති පඤ්චාහා-නතික්කන්තෙ ද්විදුක්කටං;

පඤ්චමෙ දිවසෙ පඤ්ච, වීචරානි නිසෙවති.

2225.

ඕතාපෙති ගිලානාය, අනාපත්තිපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

චතුත්ථං.

2226.

ගහෙත්වා යා අනාපුච්ඡා, සඬ්ඛමෙතබ්බවීචරං;
පරිභුඤ්ජති අඤ්ඤිස්සා, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2227.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං;
අච්ඡින්නවීචරා නට්ඨ-වීචරා ආපදාසු වා.

2228.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
කථිනෙන සමුට්ඨානං, තුලාමෙතං ක්‍රියාක්‍රියං.

පඤ්චමං.

2229.

යා භි භික්ඛුනි සඬ්ඝස්ස, ලභිතබ්බං තු වීචරං;
නිවාරෙති සචෙ තස්සා, පාවිත්ති පරිදීපයෙ.

2230.

ගණස්සාපි ච එකිස්සා, ලාභෙ ආපත්ති දුක්කටං;
තථෙවඤ්ඤං පරික්ඛාරං, නිවාරෙති සචෙ පන.

2231.

ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, නිවාරෙති න දොසතා;
අදින්නාදානතුලාච, සමුට්ඨානාදයො මතා.

ජට්ඨං.

2232.

වීචරානං විහඩ්ගං යා, පටිසෙධෙය්‍ය ධම්මිකං;
භොති පාවිත්තියං තස්සා, දුක්කටං පරිදීපිතං.

2233.

අධම්මෙ ධම්මසඤ්ඤාය, උභො වෙමතිකාය වා;
ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, පටිසෙධෙන්නියා පන.

2234.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, අනන්තරසමා මතා.

සත්තමං.

2235.

නිවාසනුපගං වාපි, තථා පාරුපනුපගං;
කප්පබ්බන්දුකතං කිඤ්චි, මුඤ්චිත්වා සහධම්මිකෙ.

2236.

පිතරොපි පනඤ්ඤස්ස, දදෙය්‍ය යදි වීචරං;
යස්ස කස්සචි තස්සාපි, පාවිත්ති පරියාපුතා.

2237.

ගණනාය වසෙනෙත්ථ, වීචරානං තු තා පන;
පාවිත්තියො ගණෙනබ්බා, භික්ඛුනො දුක්කටං සියා.

2238.

තාවකාලිකමඤ්ඤෙස-මනාපත්ති දදාති වෙ;
සඤ්චරිත්තසමා චුත්තා, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අට්ඨමං.

2239.

වීචරස්ස විහඩ්ගං යා, නිසෙධෙත්වාන වීචරෙ;
කාලං අතික්කමෙය්‍යස්සා, දුබ්බලාසාය දොසතා.

2240.

අදුබ්බලෙ තු වීචරෙ, සුදුබ්බලන්ති වෙතසා;
උභොසු කඩ්ඛිතාය වා, අවොච දුක්කටං ජිනො.

2241.

ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, නිවාරෙති න දොසතා;
අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො මතා.

නවමං.

2242.

ධම්මිකං කථිනුද්ධාරං, යා නිවාරෙය්‍ය භික්ඛුනී;
තස්සා පාවිත්තියාපත්ති, මුනින්දෙන පකාසිතා.

2243.

ආනිසංසො මහා භොති, යස්ස අත්ථාරමුලකො;
උද්ධාරමුලකො අප්පො, න දාතඛිබ්බො පනීදිසො.

2244.

ආනිසංසො මහා භොති, යස්ස උඛ්භාරමුලකො;
අත්ථාරමුලකො අප්පො, දාතඛිබ්බො එවරුපකො.

2245.

තථා සමානිසංසොපි, සද්ධාපාලනකාරණා;
ආනිසංසං නිදස්සෙත්වා, පටිසෙධෙති වට්ටති.

2246.

සෙසං පන අසෙසෙන, සත්තමෙන සමං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, අපුඛ්ඛං නත්ථි කිඤ්චිපි.

දසමං.

නග්ගවග්ගො තතියො.

2247.

එකාය තු නිපන්නාය, අපරා වා නිපජ්ජතු;
නිපජ්ජෙය්‍යං සහෙව ද්වෙ, ද්විත්තං පාවිත්තියං සියා.

2248.

ආපත්තිබහුකා ඤෙය්‍යා, පුනස්පුනං නිපජ්ජනෙ;
එකාය ව නිපන්නාය, සවෙ එකා නිසීදති.

2249.

උභො වාපි නිසීදන්ති, සමං, උම්මත්තිකාය වා;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, එළකෙන සමං මතං.

පඨමං.

2250.

පාවාරකටසාරාදිං, සන්ථරිත්වා පනෙකකං;
සංහාරිමෙසු තෙනෙව, පාරුපිත්වා සවෙ පන.

2251.

නිපජ්ජන්ති සහෙව ද්වෙ, තාසං පාවිත්තියං සියා;
එකස්මිං දුක්කටං ද්විත්තං, චුත්තං තු ද්විකදුක්කටං.

2252.

වචත්ථානං නිදස්සෙත්වා, නිපජ්ජන්ති සවෙ පන;

න දොසුම්මත්තිකාදීනං, සෙසං තුල්‍යං පනාදිනා.

දුතියං.

2253.

පුරතො ච අනාපුච්ඡා, යදි චඩ්ඛමනාදයො;
කරෙය්‍ය පන පාවිත්ති, අඤ්ඤිස්සාචාසුකාරණා.

2254.

නිවත්තනානං ගණනාය තස්සා;
පාවිත්තියානං ගණනා ච ඤෙය්‍යා;
පයොගතොයෙව භවත්ති දොසා;
නිපජ්ජනට්ඨානනිසීදනානං.

2255.

උද්දෙසාදිසු පාවිත්ති, පදානං ගණනාවසා;
තිකපාවිත්තියං චුත්තං, සෙසාය තිකදුක්කටං.

2256.

න ච අචාසුකාමාය, ආපුච්ඡා පුරතො පන;
තස්සා චඩ්ඛමනාදීනි, අනාපත්ති කරොන්තියා.

2257.

අදින්නාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා;
ක්‍රියාක්‍රියමිදං පාප- මානසං දුක්ඛවෙදනං.

තතියං.

2258.

සයං අනන්තරායා යා, දුක්ඛිතං සහජීවිනි;
නුපට්ඨාපෙය්‍යා චඤ්ඤාය, නුපට්ඨෙය්‍යා සයමිපි වා.

2259.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තෙව, තස්සා පාවිත්තියං සියා;
අත්තෙවාසිනියා වාපි, දුක්කටං ඉතරාය වා.

2260.

අනාපත්ති ගිලානාය, ගවෙසිත්වාලහන්තියා;
ආපදුම්මත්තිකාදීනං, ධුරනික්ඛෙපනොදයං.

චතුත්ථං.

2261.

සකං පුග්ගලිකං දත්වා, සකවාටං උපස්සයං;
සයං උපස්සයා තම්භා, නික්කඩ්ඨති සචෙ පන.

2262.

එකෙනෙව පයොගෙන, ද්වාරාදීසු බහුනිපි;
තං නික්කඩ්ඨන්තියා තස්සා, එකං පාවිත්තියං සියා.

2263.

පයොගගණනායෙන්ථ, පාවිත්තිගණනා මනා;
ආණත්තියම්පි එසෙව, නයො වුත්තො මහෙසිනා.

2264.

“එත්තකාව ඉමං ද්වාරා, නික්කඩ්ඨාහී”ති භාසති;
එකායාණත්තියා ද්වාර-ගණනාපත්තියො සියුං.

2265.

දුක්කටං අකවාටම්භා, සෙසාය නිකදුක්කටං;
උභින්නං පන සබ්බන්ථ, පරික්ඛාරෙසු දුක්කටං.

2266.

සෙසමෙන්ථ අසෙසෙන, සමුට්ඨානාදිනා සහ;
සඩ්ධිකා හි විහාරස්මා, නික්කඩ්ඨනසමං මතං.

පඤ්චමං.

2267.

ජට්ඨෙ පනිධ වත්තබ්බං, අපුබ්බං නත්ථි කිඤ්චිපි;
සික්ඛාපදෙනරිට්ඨස්ස, සද්ධිසොව විනිවිඡයො.

ජට්ඨං.

2268.

සාසඩ්ධිකසම්මතෙ අන්තො-රට්ඨෙ භික්ඛුනියා පන;
චරන්තියා සියාපත්ති, විනා සත්ථෙත වාරිකං.

2269.

ගාමන්තරපචෙසෙ ව, අරඤ්ඤෙ අද්ධයොජනෙ;
පාවිත්තියනයො ඤෙයොයා, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤානා.

2270.

න දොසො සහ සත්ථෙත, බ්බමට්ඨානාපදාසු වා;
ඉදං ඵලකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

2271.

අට්ඨමෙ නවමෙ වාපි, අනුත්තානං න විජ්ජති;
සත්තමෙන සමානානි, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

අට්ඨමනවමානි.

2272.

පාවිත්ති ධුරනික්ඛෙපෙ, “න ගමිස්සාමාහ”න්ති ව;
කත්වා ව ධුරනික්ඛෙපං, පච්ඡා ගච්ඡන්ති යා තථා.

2273.

යොජනානි පචාරෙත්වා, පඤ්ච ගන්තුමිපි වට්ටති;
ජසු වත්තඛිබ්බෙවත්ථි, කින්නු නාමිධ තං සියා.

2274.

තීණි ගන්ත්වා ව තෙනෙව, පච්චාගන්තුං න වට්ටති;
අඤ්ඤාන පන මග්ගෙන, පච්ඡාගච්ඡති වට්ටති.

2275.

අනාපත්තන්තරායස්මිං, තස්සා දසවිධෙ සති;
ආපදාසු ගිලානාය, අලාභෙ දුකියාය වා.

2276.

රාජවොරමනුස්සග්ගි-කොයවාළසරීසපා;
මනුස්සජීවිතබ්බම-වරියස්සන්තරායිකා.

2277.

සමුට්ඨානාදිනා තුල්‍යං, පයමන්තිමවත්ථුනා;
අයමෙව විසෙසො හි, අක්‍රියං දුක්ඛවෙදනං.

දසමං.

තුවට්ටවග්ගො චතුත්ථො.

2278.

රාජාගාරං චිත්තාගාරං, ආරාමං කීළියානං වා;
කීළාචාපිං නානාකාරං, දට්ඨුං ගච්ඡන්තිනං තානි.

2279.

නිද්දිට්ඨං මුනිනා තාසං, දුක්කටං තු පදෙ පදෙ;
පදං අනුද්ධරිත්ථාව, සචෙ පස්සන්ති පඤ්චපි.

2280.

එකායෙව පනාපත්ති, පාවිත්ති පරිදිපිතා;
ගන්ත්වා පස්සන්ති වෙ තං තං, පාටෙක්කාපත්තියො සිග්ගං.

2281.

පයොගබ්බතායාපි, පාවිත්තිබ්බතා සියා;
භික්ඛුස්ස පන සබ්බත්ථ, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2282.

අවසෙසො අනාපත්ති-කථාමග්ගවිනිවිජයෝ;
නච්චදස්සනතුලොඨාව, සමුට්ඨානාදිනා සහ.

පඨමං.

2283.

ආසන්දිං වා පල්ලඬ්ඛං වා, මාණනාතීතං වාචූපෙතං;
සෙවන්තීතං යාසං තාසං, පාවිත්තාපත්තිං සත්ථාහ.

2284.

නිසිදනස්සාපි නිපජ්ජනස්ස;
පයොගබ්බල්ලවසෙන හොති;
ඉච්චෙවමච්චන්තයසෙන චුත්තා;
පාවිත්තියානං ගණනා පනෙවං.

2285.

පාදෙ ආසන්දියා ඡෙත්වා, භිත්වා පල්ලඬ්ඛවාළකෙ;
අනාපත්ති සමුට්ඨාන-මනන්තරසමං මතං.

දුතියං.

2286.

ඡන්තං අඤ්ඤතරං සුත්තං, යදි කන්තති භික්ඛුනී;
යත්තකං අඤ්ඡිතං හත්ථා, තස්මිං තක්කම්භි වෙධිතෙ.

2287.

එකා පාවිත්ති නිද්දිට්ඨා, සුත්තකන්තනතො පන;
සබ්බපුබ්බපයොගෙසු, දුක්කටං හත්ථවාරතො.

2288.

න දොසො කන්තීතං සුත්තං, පුන කන්තන්තියා පන;
ඉදං ඵලකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

2289.

කොට්ටනං තණ්ඩුලානං තු, ආදිං කත්වාන දුක්ඛං;
සබ්බපුබ්බපයොගෙසු, වෙය්‍යාවච්චං කරොන්ති යා.

2290.

භාජනානි ගණෙත්වාච, පාවිත්ති යාගුආදිසු;
ඛජ්ජකාදීසු රූපානං, ගණනාය හි දීපයෙ.

2291.

සචෙ මාතාපිතුනම්පි, ආගතානං පනත්තනො;
කිඤ්චි කම්මං අකාරෙත්වා, කිඤ්චි කාතුං න වට්ටති.

2292.

සඬ්ඝස්ස යාගුපානෙ වා, සඬ්ඝහත්තෙපි වා තථා;
චෙතියස්ස ච පුජාය, වෙය්‍යාවච්චකරස්ස වා.

2293.

අත්තනො ච අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තතියෙන සමා මතා.

චතුත්ථං.

2294.

පාවිත්ති ධුරනික්ඛෙපෙ, යථා වීචරසිබ්බනෙ;
තථා ඉධ පනෙකාහං, පරිභාරො න ලබ්භති.

2295.

සෙසං චුත්තනයෙනෙව, තත්ථ වීචරසිබ්බනෙ;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, වෙදිතබ්බං විභාවිනා;

පඤ්චමං.

2296.

කායෙන කායබද්ධෙන, තථා නිස්සග්ගියෙන වා;
ගිහීනං පන යං කිඤ්චි, දන්තපොනොදකං විනා.

2297.

අජ්ඣාතරණියං අඤ්ඤං, අඤ්ඤෙසං තු දදාති යා;
භොති පාවිත්තියං තස්සා, යපෙත්වා සහධම්මිකෙ.

2298.

දන්තකට්ඨොදකෙ වුත්තං, දුක්කටං මුනිනා ඉධ;
යා න දෙති ව දාපෙති, නික්ඛමිත්වාපි දෙන්ති යා.

2299.

දෙති බාහිරලෙපං වා, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, තතියෙන සමා මතා.

ජට්ඨං.

2300.

අදත්වා පරිභුඤ්ජෙය්‍යා, යා වාවසථච්චරං;
දිවසෙ තු චතුත්ථෙ තං, ධොවිත්වා පුන ච්චරං.

2301.

සාමණෙරාය වා අන්ත-මසො උතුනියා සචෙ;
තස්සා පාවිත්තියං වුත්තං, තිකපාවිත්තියං සියා.

2302.

තස්සා නිස්සජ්ජිතෙ තස්මිං, වුත්තං තු ද්විකදුක්කටං;
උතුනීනං අභාවෙ තු, අඤ්ඤාසං පුන පරියයෙ.

2303.

අච්ඡින්නච්චරාදීන-මනාපත්තාපදාසුපි;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මතා.

සත්තමං.

2304.

අදත්වා රක්ඛණත්ථාය, විහාරං සකවාටකං;
භොති පාවිත්තියං තස්සා, වාරිකං පක්කමන්ති යා.

2305.

අත්තනො ගාමනො අඤ්ඤං, ගාමං ගච්ඡන්ති යා පන;
පරික්ඛිත්තවිහාරස්ස, පරික්ඛෙපම්පි වා තථා.

2306.

ඉතරස්සුපචාරං වා, පයමෙන පදෙන තං;
දුක්කටං සමතික්කන්තෙ, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

2307.

අකවාටබන්ධනස්මිං, දුක්කටං පරිදීපිතං;
අන්තරායෙ අනාපත්ති, ඡග්ගිකං අලහන්ති යා.

2308.

ආපදාසු ගිලානාය, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සමුට්ඨානාදයෝ සබ්බෙ, කථිනෙන සමා මනා.

අට්ඨමං.

2309.

හත්ථිඅස්සරථාදීහි, සංයුත්තං සිජ්ජමෙව වා;
පරුපසාතකං මන්තා-ගදයොගජ්ජහෙදකං.

2310.

පරියාපුණ්ණායා වෙ කිඤ්චි, යස්ස කස්සචි සන්තිකෙ;
භොති පාචිත්තියං තස්සා, පදාදීනං වසෙනිධ.

2311.

ලෙබ්බෙ පන අනාපත්ති, ධාරණාය ව ගුත්තියා;
පරිත්තෙසු ව සබ්බෙසු, තථා උම්මත්තිකාය වා.

නවමං.

2312.

දසමෙ නත්ථි වත්තබ්බං, නවමෙන සමං ඉදං;
සමුට්ඨානාදයෝ ද්විත්තං, පදසොධම්මසාදිසා.

දසමං.

චිත්තාගාරවග්ගො පඤ්චමො.

2313.

සභික්ඛුකං පනාරාමං, ජානිත්වා පවිසන්තියා;
අනාපුච්ඡා යං කිඤ්චි, පාචිත්ති පරියාපුතා.

2314.

සචෙ අන්තමසො රුක්ඛ-මූලස්සපි ව භික්ඛුනී;
අනාපුච්ඡා පරික්ඛෙපං, අතික්කාමෙති යා පන.

2315.

උපචාරොක්කමෙ වාපි, අපරික්ඛිත්තකස්ස තු;
දුක්කටං පට්ඨමෙ පාදෙ, පාචිත්ති දුතියෙ සියා.

2316.

අභික්ඛුකෙ සභික්ඛුති, සඤ්ඤාය පනුභොසුපි;
ජාතකඛ්ඛාය වා තස්සා, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

2317.

පයමං පවිසන්තීනං, තාසං සීසානුලොකිකා;
තා සන්තිපතිතා යත්ථ, තාසං ගච්ඡති සන්තිකං.

2318.

සන්තං භික්ඛුං පනාපුච්ඡා, මග්ගො වාරාමමජ්ඣතො;
තෙන ගච්ඡන්තියා වාපි, ආපදාසු විසන්තියා.

2319.

තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
ධුරනික්ඛෙපතුලයාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පයමං.

2320.

අක්කොසෙය්‍ය ව යා භික්ඛුං, පරිභාසෙය්‍ය වා පන;
තිකපාවිත්තියං තස්සා, සෙසෙ ව තිකදුක්කටං.

2321.

පුරක්ඛත්ථා වදන්තීන-;
මත්ථධම්මානුසාසනිං;
න දොසොමසවාදෙන;
තුලොසෙසනගො මතො.

දුතියං.

2322.

යා සඩ්ඨං පරිභාසෙය්‍ය, තස්සා පාවිත්තියං සියා;
එකං සම්බහුලා වාපි, තථෙව ඉතරාය වා.

2323.

පරිභාසන්තියා තස්සා, දුක්කටං පරිදීපිතං;
සෙසං අනන්තරෙතෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

තතියං.

2324.

නිමන්තිතාපි වා සචෙ, පචාරිතාපි වා පන;
නිමන්තනපචාරණා, උභොපි චුත්තලක්ඛණා.

2325.

පුරෙහත්තං තු යාගුඤ්ච, යථෙත්ථා කාලිකත්තයං;

යා චජ්ඣොභරණත්ථාය, යං කිඤ්චි පන ආමිසං.

2326.

පටිග්ගණ්භාති චෙ තස්සා, ගහණෙ දුක්කටං සියා;
අජ්ඣොභාරවසෙනත්ථ, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

2327.

කාලිකාති ච තීණෙව, ආභාරත්ථාය ගණ්භති;
ගහණෙ දුක්කටං චුත්තං, තථා අජ්ඣොභරත්තියා.

2328.

නිමන්තිතා යා පන අජ්පචාරිතා;
සචෙපි යාගුං පිච්ඤ්ඨ වට්ටති;
තථා කථෙත්වා පුන සාමිකස්ස වා;
සචෙපි සා භුඤ්ජති අඤ්ඤභොජනං.

2329.

කාලිකාති ච තීණෙව, පච්චයෙ සති භුඤ්ජති;
තථා උම්මත්තිකාදීනං, අනාපත්ති පකාසිතා.

2330.

සමුට්ඨානමිදං තුලයං, අද්ධානෙන ක්‍රියාක්‍රියං;
නිමන්තිතා අනාපුච්ඡා, සාමිං භුඤ්ජති චෙ පන.

2331.

කප්පියං පන කාරෙත්වා, අකාරෙත්වාපි වා යදි;
පරිභුඤ්ජති යා තස්සා, පාවිත්ති ක්‍රියතො සියා.

චතුත්ථං.

2332.

භික්ඛුනීනං අවණ්ණං වා, පාවිත්ති කුලසන්තිකෙ;
කුලස්සාවණ්ණනං වාපි, භික්ඛුනීනං වදන්තියා.

2333.

සන්තං භාසන්තියා දොසං, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
ඔමසවාදතුලාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පඤ්චමං.

2334.

අද්ධයොජනතො ඔරෙ, භික්ඛු ඔවාදදායකො;

න වසති සචෙ මග්ගො, අබ්බෙමො වා සචෙ සියා.

2335.

අයං අභික්ඛුකො නාම, ආවාසො පන තත්ථ භි;
උපගච්ඡන්ති යා වස්සං, ආපත්ති අරුණුග්ගමෙ.

2336.

පක්කන්තා පක්ඛසඬකන්තා, විබ්භන්තා වා මතාපි වා;
වස්සං උපගතා භික්ඛු, අනාපත්තාපදාසුපි.

2337.

සෙසො සෙඤ්ජයො කථාමග්ගො;
භික්ඛුනොවාදකො පන;
ඉදං ඵලකලොමෙන;
සමුට්ඨානාදිනා සමං.

ජට්ඨං.

2338.

යා භික්ඛුනුහතොසඬසෙ, වස්සංවුට්ඨා තතො පුන;
“නාහං පචාරෙස්සාමි”ති, සා නික්ඛිපති වෙ ධුරං.

2339.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාවිත්තියං සියා;
සති වා අන්තරායස්මිං, ගිලානායාපදාසුපි.

2340.

පරියෙසිත්වාපි වා භික්ඛුං, න දොසො අලහන්ති යා;
ඉදං තු ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමුදිරිතං.

සත්තමං.

2341.

“ඔවාදාදීනමත්ථාය, න ගච්ඡිස්සාමාහ”න්ති භි;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, පාවිත්ති පරිදීපයෙ.

2342.

සදිසං තු සමුට්ඨානං, පයමන්තිමවත්ථුනා;
අක්රියං ලොකවජ්ජඤ්ච, කායිකං දුක්ඛවෙදනං.

අට්ඨමං.

2343.

“න යාවිස්සාමි ඔවාදං, න පුච්ඡිස්සාමුපොසං”;
ඉච්චෙවං පන නික්ඛිත්තෙ, ධුරෙ පාවිත්තියං සියා.

2344.

සති වා අන්තරායස්මිං, ගිලානායාපදාසු වා;
න දොසො පරියෙසිත්වා, දුතියං අලභන්තියා.

2345.

අට්ඨමෙපි අනාපත්ති, එවමෙව පකාසිතා;
ඉදං තු ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමුදිරිතං.

නවමං.

2346.

පසාබ්බෙ පන සඤ්ජාතං, ගණ්ඨං රුචිතමෙව වා;
අනාපුච්ඡාව සඬ්ඝං වා, ගණං එකෙන එකිකා.

2347.

“භින්ද ඵාලෙහි ධොවා”ති, සබ්බානෙවාණාපෙන්නියා;
කතෙසු දුක්ඛටානිච්ඡ, තස්සා පාවිත්තියො ඡ ව.

2348.

“යමෙත්ථ අත්ථි කාතබ්බං, තං සබ්බං ත්වං කරොහි”ති;
ආණාපෙති සචෙ එවං, සො ච සබ්බං කරොති චෙ.

2349.

එකාය පන වාචාය, දුක්ඛටානි පනච්ඡ ව;
තස්සා පාවිත්තියච්ඡක්කං, ද්වාදසාපත්තියො සියුං.

2350.

හෙදනාදීසු එකං සා, ආණාපෙති සචෙ පන;
සො කරොති ච සබ්බානි, එකං පාවිත්තියං සියා.

2351.

ආපුච්ඡිත්වාපි වා විඤ්ඤං, ගහෙත්වා දුතියමපි වා;
හෙදනාදීනි සබ්බානි, කාරාපෙති සචෙ පන.

2352.

තස්සා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා;
සමුට්ඨානාදයො සබ්බෙ, කථිතෙන සමා මතා.

දසමං.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

2353.

ගණංපරියෙසනාදිස්මිං, ගබ්භිනිං වුට්ඨපෙත්තියා;
ඤ්ඤානියා කම්මවාචාහි, උපජ්ඣායාය දුක්කටං.

2354.

කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාවිත්ති පරියාපුතා;
තථා ගබ්භිනිසඤ්ඤාය, න ච ගබ්භිනියා පන.

2355.

උභො සඤ්ජාතකඨ්ඛාය, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
තථාචරිතියා තස්සා, ගණස්සාපි ච දීපිතං.

2356.

ද්විස්වගබ්භිනිසඤ්ඤාය, න දොසුම්මත්තිකාය වා;
අදිත්තාදානතුල්‍යාව, සමුට්ඨානාදයො නයා.

පයමං.

2357.

දුතියෙ නත්ථි වත්තබ්බං, පයමෙන සමං මතං;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාවි විසෙසතා.

දුතියං.

2358.

ඡස්වසික්ඛිතසික්ඛං තු, සික්ඛමානඤ්ඤි භික්ඛුනී;
ද්වෙ වස්සානි සියාපත්ති, වුට්ඨාපෙය්‍ය සචෙ පන.

2359.

තිකපාවිත්තියං වුත්තං, ධම්මකම්මෙ තු සත්ථුතා;
අධම්මෙ පන කම්මස්මිං, දීපිතං තිකදුක්කටං.

2360.

ඡසු සික්ඛිතසික්ඛං යා, ද්වෙ වස්සානි අබ්බන්ධනො;
වුට්ඨාපෙති අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා.

2361.

ඉමා හි ඡ ච සික්ඛායො, සට්ඨිවස්සාපි චෙ පන;
පබ්බජ්ජාය පදාතබ්බා, අදත්ථා න ච කාරයෙ.

තතියං.

2362.

චතුත්ථෙ නත්ථි චත්තබ්බං, ඉධ සඬ්ඝෙන සම්මතං;
සික්ඛමානමනාපත්ති, හොති තං වුට්ඨපෙන්නියා.

2363.

අදින්නා පයමං හොති, සචෙ වුට්ඨානසම්මුති;
තත්ථාපි ච පදාතබ්බා, උපසම්පදමාළුකෙ.

2364.

තතියඤ්ච චතුත්ථඤ්ච, සමුට්ඨානාදිනා පන;
පයමෙන සමං ඤෙය්‍යං, චතුත්ථං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

චතුත්ථං.

2365.

උනද්වාදසවස්සං තු, කඤ්චි ගිහිගතං පන;
පරිපුණ්ණාති සඤ්ඤාය, න දොසො වුට්ඨපෙන්නියා.

2366.

හොති වානුපසම්පන්නා, උපසම්පාදිතාපි සා;
අසෙසෙන ච සෙසං තු, පයමෙන සමං මතං.

පඤ්චමං.

2367.

ජට්ඨං තු තතියෙ වුත්ත-නයෙනෙව විභාවයෙ;
සත්තමම්පි තථා සබ්බං, චතුත්ථෙන සමං මතං.

ජට්ඨසත්තමානි.

2368.

යං තුවට්ටකවග්ගස්මිං, දුක්ඛිතං සහජීවිනිං;
වුත්තං තෙන සමං ඤෙය්‍යං, අට්ඨමං න විසෙසතා.

අට්ඨමං.

2369.

ද්වෙ වස්සානි ච යා කාවි, වුට්ඨාපිතපවත්තිනිං;
නානුබන්ධෙය්‍ය චෙ තස්සා, පාවිත්ති පරියාපුතා.

2370.

“ද්වෙ වස්සානි අහං නානු-බන්ධිස්සාමි”ති චෙ පන;
ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

2371.

තඤ්ච බාලමලජ්ජිං වා, ගිලානායාපදාසු වා;
නානුබන්ධන්තියා තස්සා, න දොසුම්මත්තිකාය වා.

2372.

සමුට්ඨානාදයෝ තුල්‍යා, පයමන්තිමචත්ථුනා;
ඉදං පනාක්‍රියං චුත්තං, වෙදනා දුක්ඛවෙදනා.

නවමං.

2373.

චුට්ඨාපෙත්වා තු යා කාවි, භික්ඛුනී සහජීවිනිං;
තං ගහෙත්වා න ගච්ඡෙය්‍ය, න චඤ්ඤං ආණාපෙය්‍ය වෙ.

2374.

ධුරෙ නික්ඛිත්තමත්තස්මිං, තස්සා පාවිත්තියං සියා;
සති වා අන්තරායස්මිං, දුතියං අලහන්තියා.

2375.

ආපදාසු ගිලානාය, තථා උම්මත්තිකාය වා;
න දොසො ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානමිදං පන.

දසමං.

ගබ්භිනිවග්ගෝ සත්තමෝ.

2376.

කුමාරිභූතවග්ගස්ස, පයමාදීනි තිණ්ඨි;
ගිහිගතෙහි තිහෙව, සදිසානීති නිද්දිසෙ.

2377.

යා මහුපපදා ද්වෙ තු, සික්ඛමානා පනාදිතො;
“ගතා වීසතිවස්සා”ති, විඤ්ඤාතබ්බා විභාවිනා.

2378.

සවෙ ගිහිගතා නොන්ති, න ච වා පුරිසං ගතා;
“සික්ඛමානා”ති වත්තබ්බා, තා හි සම්මුතිආදිසු.

2379.

න තා “කුමාරිභූතා”ති, තථා “ගිහිගතා”ති වා;
වත්තබ්බා පනුභොපෙතා, එවං වත්තුං න වට්ටති.

2380.

සම්මුතිං දසවස්සාය, දත්වා ද්වාදසවස්සිකා;
කත්තබ්බා උපසම්පන්නා, සෙසාසුපි අයං නයො.

2381.

යා අට්ඨාරසවස්සා තු, තතො පට්ඨාය සා පන;
වුත්තා “කුමාරිභූතා”ති, තථා “ගිහිගතා”තිපි.

2382.

වුත්තා “කුමාරිභූතා”ති, සාමණෙරී හි යා පන;
“කුමාරිභූතා” ඉච්චෙව, වත්තබ්බා න පනඤ්ඤථා.

2383.

ඵතා තු පන තිස්සෙපි, සික්ඛාසම්මුතිදානතො;
“සික්ඛමානා”ති වත්තුමිපි, වට්ටතෙව න සංසයො.

තතියං.

2384.

උනද්වාදසවස්සාව, වුට්ඨාපෙනි සචෙ පරං;
භුත්වා සයමුපජ්ඣායා, සික්ඛමානං තු භික්ඛුනී.

2385.

පුබ්බෙ වුත්තනයෙනෙව, දුක්ඛවානමනන්තරං;
කම්මවාචානමොසානෙ, තස්සා පාවිත්ති දීපිතා.

චතුත්ථං.

2386.

පඤ්චමෙ නත්ථි වත්තබ්බං, චතුත්ථං පඤ්චමමිපි ව;
උභයං තිසමුට්ඨානං, පඤ්චමං තු ක්‍රියාක්‍රියං.

පඤ්චමං.

2387.

සඬ්ඝෙත්‍රපපරික්ඛිත්වා, “අලං තාවා”ති වාරිතා;
උපසම්පාදිතෙනෙත්ථ, පච්ඡා ඛියති දොසතා.

2388.

උජ්ඣායති සචෙ ඡන්ද-දොසාදීහි කරොන්තියා;
න දොසො තිසමුට්ඨානං, සචිත්තං දුක්ඛචෙදනං.

ඡට්ඨං.

2389.

ලද්ධෙ ව චීවරෙ පච්ඡා, අසන්තෙ අන්තරායිකෙ;
 “වුට්ඨාපෙස්සාමි නාහ”න්ති, ධුරනික්ඛෙපනෙ පන.

2390.

හොති පාවිත්තියං තස්සා, ගිලානායාපදාසුපි;
 න දොසො පරියෙසිත්වා, පරිසං අලහන්තියා.

2391.

ඉදඤ්භි ධුරනික්ඛෙප-සමුට්ඨානං සචිත්තකං;
 අක්‍රියං ලොකචජ්ජඤ්ච, හොතිදං දුක්ඛවෙදනං.

සත්තමං.

2392.

අට්ඨමං සත්තමෙනෙව, සදිසං පන සබ්බථා;
 නවමෙපි ව චත්තබ්බං, නත්ථි උත්තානමෙවිදං.

2393.

නත්ථාජානන්තියා දොසො, තථා උම්මත්තිකාය වා;
 අදිත්තාදානතුලාභ, සමුට්ඨානාදයො නයා.

අට්ඨමනවමානි.

2394.

මාතරා පිතරා වාථ, නානුඤ්ඤාතං තු සාමිනා;
 තස්සා පාවිත්තියාපත්ති, තං වුට්ඨාපෙන්නියා සියා.

2395.

උපසම්පදකාලස්මිං, තථා පබ්බාජනක්ඛණෙ;
 ද්වික්ඛත්තුං පුච්ඡිතබ්බං තු, භික්ඛුනිහි, න භික්ඛුනා.

2396.

අනාපත්ති න ජානාති, මාතුආදීනමත්ථිතං;
 ඉදං චතුසමුට්ඨානං, වාවතො කායවාචතො.

2397.

වාචාමානසතො වෙව, කායවාචාදිතොපි ව;
 ක්‍රියාක්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

දසමං.

2398.

යා පාරිවාසිකෙනෙත්ථ, ඡන්දදානෙන භික්ඛුනී;
 වුට්ඨාපෙති සථෙ සික්ඛ-මානං පාවිත්තියං සියා.

2399.

අවුට්ඨිතායනාපත්ති, පරිසායාවිභාය වා;
 ඡන්දං තු තිසමුට්ඨානං, තිවිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

එකාදසමං.

2400.

ද්වාදසෙ තෙරසෙ වාපි, වත්තඛ්ඛං නත්ථි කිඤ්චිපි;
 සමුට්ඨානාදයො සඛ්ඛෙ, අනන්තරසමා මතා.

ද්වාදසමතෙරසමානි.

කුමාරිභූතවග්ගො අට්ඨමො.

2401.

සමණී අගිලානා යා, ධාරෙයා ඡත්තුපාහනං;
 තස්සා පාවිත්තියාපත්ති, හොතීති පරියාපුතා.

2402.

සථෙ එකපයොගෙන, මග්ගස්ස ගමනෙ පන;
 දිවසම්පි ච ධාරෙති, එකං පාවිත්තියං සියා.

2403.

කද්දමාදීනි පස්සිත්වා, ඔමුඤ්චිත්වා උපාහනා;
 ඡත්තමෙව ච ධාරෙත්ති, යදි ගච්ඡති දුක්කටං.

2404.

සථෙ උපාහනාරුළ්භා, දිස්වා ගච්ඡාදිකං පන;
 තං ඡත්තමපනාමෙත්වා, දුක්කටං හොති ගච්ඡති.

2405.

ඡත්තමපි අපනාමෙත්වා, ඔමුඤ්චිත්වා උපාහනා;
 පුන ධාරෙත්තියා තස්සා, හොති පාවිත්තියං පන.

2406.

පයොගගණනායෙව, පාවිත්තිගණනා සියා;
 තිකපාවිත්තියං වුත්තං, තථෙව ද්විකදුක්කටං.

2407.

ආරාමෙ උපවාරෙ වා, දොසො නත්ථාපදාසුපි;

ඉදං ඵළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

පඨමං.

2408.

භොති භික්ඛුනියා යානා, ඔරොහිත්වා පුනඡ්ඡනං;
අභිරුහන්තියාපත්ති, පයොගගණනාවසා.

2409.

ආපදාසු අනාපත්ති, තථා උම්මත්තිකාය වා;
සෙසං අනන්තරෙතෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං.

දුතියං.

2410.

යා ව ධාරෙය්‍ය සඬ්ඝාණං, යං කිඤ්චිපි කට්ඨපියං;
තස්සා පාවිත්තියාපත්ති, භොතීති පරියාපුතා.

2411.

ධාරෙන්තියා පනෙත්ථාපි, ඔමුඤ්චිත්වා පුනඡ්ඡනං;
පයොගගණනායෙව, තස්සා පාවිත්තියො සියුං.

2412.

ආබ්බපච්චයා යා තු, ධාරෙති කට්ඨසුත්තකං;
තථා උම්මත්තිකාදීන-මනාපත්ති පකාසිතා.

2413.

සෙසං තු පඨමෙතෙව, සදිසන්ති පකාසිතං;
ඉධ වාකුසලං චිත්තං, ලොකවජ්ජං විසෙසතා.

තතියං.

2414.

ධාරෙති පන යං කිඤ්චි, සචෙ සිසුපගාදිසු;
තස්සා තස්ස ව චත්ථස්ස, ගණනාපත්තියො සියුං.

2415.

ආබ්බපච්චයා දොසො, කිඤ්චි ධාරෙන්තියා න ව;
සෙසං අනන්තරෙතෙව, සදිසං පරිදීපිතං.

චතුත්ථං.

2416.

යෙන කෙනවි ගන්ධෙන, සවණ්ණාවණ්ණකෙන ව;
න්භාසන්තියා පනාපත්ති, න්භානොසානෙ පකාසිතා.

2417.

ගන්ධයොජනතො සබ්බ-පයොගෙ දුක්කටං සියා;
ආබාධපච්චයා දොසො, නත්ථි උම්මත්තිකාය වා.

2418.

සෙසං තු තතියෙනෙව, සදිසං සබ්බථා මතං;
ජට්ඨම්පි තතියෙනෙව, සදිසන්ති පකාසිතං.

පඤ්චමජට්ඨානි.

2419.

උබ්බට්ඨාපෙය්‍ය වඤ්ඤාය, සම්බාහාපෙය්‍ය වා තථා;
භොති භික්ඛුනියාපත්ති, සචෙ භික්ඛුනියා පන.

2420.

එත්ථ හත්ථමමොචෙත්වා, එකා උබ්බට්ටනෙ සියා;
මොචෙත්වා පන මොචෙත්වා, පයොගගණනා සියා.

2421.

සම්බාහනෙපි එසෙව, නයො ඤෙය්‍යො විභාවිනා;
ආපදාසු ගිලානාය, අනාපත්ති පකාසිතා.

2422.

සෙසං තු තතියෙනෙව, සමුට්ඨානාදිනා සමං;
සත්තමෙන සමානාව, අට්ඨමාදිනි තිණ්පි.

සත්තමට්ඨමනවමදසමානි.

2423.

යා අන්තොඋපචාරස්මිං, භික්ඛුස්ස පුරතො පන;
අනාපුච්ඡා නිසීදෙය්‍ය, ඡමායපි න වට්ටති.

2424.

තිකපාවිත්තියං චුත්තං, පුච්ඡිතෙ දුක්කටද්වයං;
ආපදාසු ගිලානාය, න දොසුම්මත්තිකාය වා.

2425.

ඉදං පන සමුට්ඨානං, කථිතෙන සමං මතං;
ක්‍රියාක්‍රියමචිත්තඤ්ච, තිචිත්තඤ්ච තිවෙදනං.

2426.

අනොකාසකතං භික්ඛුං, පඤ්භං පුච්ඡෙය්‍ය දොසතා;
විනයෙ ච කතොකාසං, සුත්තං පුච්ඡන්ති යාපි ච.

2427.

කාරෙත්වා පන ඔකාසං, අනොදිස්සාපි පුච්ඡති;
න දොසො පදසොධම්ම-සමුට්ඨානමීදං පන.

ද්වාදසමං.

2428.

සංකච්චිකං විනා ගාමං, පදසා පවිසන්ති යා;
පරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස, පරික්ඛෙපොක්කමෙ පන.

2429.

දුක්ඛං පයමෙ පාදෙ, පාවිත්ති දුතියෙ සීයා;
උපචාරොක්කමෙපෙත්ථ, එසෙව ච නයො මනො.

2430.

යස්සා සංකච්චිකං නට්ඨං, අවිජ්ජන්තං වාපි කෙනචි;
අනාපත්ති සීයා තස්සා, ගිලානායාපදාසුපි.

2431.

ඉදමෙළකලොමෙන, සමුට්ඨානාදිනා සමං;
සෙසං වුත්තනයෙනෙව, විඤ්ඤාතඛං විභාවිනා.

තෙරසමං.

ජත්තුපාහනවග්ගො නවමො.

ඉති විනයවිනිවිඡයෙ පාවිත්තියකථා නිට්ඨිතා.

පාටිදෙසනීයකථා

2432.

අගිලානා සචෙ සප්පිං, ලද්ධං විඤ්ඤත්තියා සයං;
“භුඤ්ජිස්සාමි”ති ගහණෙ, දුක්ඛං පරිදීපිතං.

2433.

අජ්ඣොභාරවසෙනෙව, පාටිදෙසනීයං සීයා;
තිපාටිදෙසනීයං තු, ගිලානාය ද්විදුක්ඛං.

2434.

ගිලානා විඤ්ඤාපෙත්වාන, පච්ඡා සෙවන්තියාපි ව;
ගිලානායාවසෙසං වා, විඤ්ඤත්තං ඤාතකාදිතො.

2435.

අඤ්ඤස්සත්ථාය වා අත්ත-ධනෙනුම්මත්තිකාය වා;
අනාපත්ති සමුට්ඨානං, අද්ධානසදිසං මතං.

පයමං.

2436.

අයමෙව ච සෙසෙසු, දුතියාදීසු නිව්ඡයො;
සමුට්ඨානාදිනා සද්ධිං, නත්ථි කාවි විසෙසතා.

2437.

අනාගතෙසු සබ්බෙසු, සජ්ජිආදීසු පාළියං;
භුඤ්ජන්තියා තු විඤ්ඤත්වා, අට්ඨසුපි ච දුක්කටං.

ඉති විනයවිනිවිඡයො

පාටිදෙසනීයකථා නිට්ඨිතා.

2438.

සෙබ්බා පන යෙ ධම්මා, උද්දිට්ඨා පඤ්චසත්තති;
තෙසං මහාවිහඩ්ගෙ තු, චුත්තො අත්ථවිනිවිඡයො.

ඉති විනයවිනිවිඡයො

සික්ඛාකරණීයකථා නිට්ඨිතා.

2439.

උභතොපාතිමොක්ඛානං;
සවිහඩ්ගානමෙව යො;
අත්ථො අට්ඨකථාසාරො;
සො ච චුත්තො විසෙසතො.

2440.

තඤ්ච සබ්බං සමාදාය, විනයස්ස විනිවිඡයො;
භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, භිතත්ථාය කතො මයා.

2441.

ඉමං පටිභානජන්තු නො ජන්තුනො;
සුඤ්ඤත්ති විනයෙ හි තෙ යෙ හිතෙ;

ජනස්ස සුමනායනෙ තායනෙ;
භවන්ති පකතඤ්ඤානො තඤ්ඤානො.

2442.

බහුසාරනායෙ විනයෙ පරමෙ;
අභිපත්ථයතා හි විසාරදනං;
පරමා පන බුද්ධිමතා මහතී;
කරණීයතමා යතිනාදරතා.

2443.

අවගච්ඡති යො පන භික්ඛු ඉමං;
විනයස්ස විනිවිඡයමත්ථයුතං;
අමරං අජරං අරජං අරුජං;
අධිගච්ඡති සන්තිපදං පන සො.

ඉති විනයවිනිවිඡයො

භික්ඛුනිවිහඩිගකථා නිව්ඨිතා.

බන්ධකකථා

මහාවග්ගො

මහාබන්ධකකථා

පබ්බජ්ජාකථා

2444.

සීලක්ඛන්ධාදියුත්තෙන, සුභක්ඛන්ධෙන දෙසිතෙ;
බන්ධකෙපි පවක්ඛාමි, සමාසෙන විනිවිඡයං.

2445.

මාතරා අනනුඤ්ඤාතං, පිතරා වාපි භික්ඛුනො;
භණ්ඩුකම්මපුච්ඡිත්වා, පබ්බාජෙත්තස්ස දුක්කටං.

2446.

උද්දෙසපරිපුච්ඡාය, සයං චෙ ඛ්‍යාවටො සීයා;
දහරො ආණාපෙනබ්බො, පබ්බාජෙත්වානායාති ච.

2447.

උපජ්ඣායමුද්දිසිස්ස, අවුත්තො දහරො පන;
පබ්බාජෙති සචෙ තං සො, සයමෙවාපි වට්ටති.

2448.

සාමණෙරොපි වත්තබ්බො, දහරො නත්ථි තත්ථ වෙ;
 “ඛණ්ඩසීමම්මං නෙත්වා, පබ්බාපෙත්වානායා”ති ව.

2449.

සරණානි පනෙතස්ස, දාතබ්බානෙව අත්තනා;
 එවම්පි භික්ඛුනායෙව, හොති පබ්බාජිතො නරො.

2450.

පුරිසං භික්ඛුතො අඤ්ඤො, පබ්බාපෙති න වට්ටති;
 ඉත්ථිං භික්ඛුනිතො අඤ්ඤො, පබ්බාපෙති න වට්ටති.

2451.

සාමණෙරොපි වා දාතුං, සාමණෙරීපි වා තථා;
 ආණත්තියා උභින්නම්පි, කාසායානි ලහන්ති නෙ.

2452.

සයමෙව ව යං කිඤ්චි, පබ්බාපෙත්තෙන භික්ඛුනා;
 කෙසාපනායනං කත්වා, පඨමං උදකෙ පුන.

2453.

න්භාපෙතබ්බො සියා සුට්ඨු, සංසිත්වා ගොමයාදිනා;
 සරීරෙ පිළකා වාපි, කච්ඡු වා තස්ස හොන්ති වෙ.

2454.

මාතා යථා නියංපුත්තං, න ජිගුච්ඡති සබ්බසො;
 න්භාපෙතබ්බොව යතිනා, තථෙව අජිගුච්ඡතා.

2455.

කස්මා? පනෙත්තකෙනාපි, උපකාරෙන සාසනෙ;
 සො සදා බලවස්තෙහො, හොතුපජ්ඣායකාදිසු.

2456.

විනොදෙත්වා පනුජ්ජන්තං, උක්කණ්ඨං කුලපුත්තකා;
 සික්ඛායො පරිපුරෙත්වා, නිබ්බානං පාපුණන්ති හි.

2457.

ගන්ධවුණ්ණෙන වා පච්ඡා, වුණ්ණෙනපි හලිද්දියා;
 සරීරං තස්ස සිසඤ්ච, උබ්බට්ටෙත්වා පුනජ්ජනං.

2458.

ගිහිගන්ධං විනොදෙත්වා, කාසායානි පනෙකතො;

ද්වත්තික්ඛත්තුං සකිං වාපි, දාතබ්බානිස්ස භික්ඛුනා.

2459.

අථ භත්ථෙපි වා තස්ස, අදත්ථා සයමෙව තං;
අවිජාදෙති උපජ්ඣායො, වට්ටතාවරියොපි වා.

2460.

නිවාසෙති අනාණත්තො, සො පාරුපති වා සයං;
අපනෙත්ථා තතො සබ්බං, පුන දාතබ්බමෙව තං.

2461.

භික්ඛුනා තු සහත්ථෙන, තථා ආණත්තියාපි වා;
දිත්තං වට්ටති කාසාවං, නාදිත්තං පන වට්ටති.

2462.

තස්සෙව සන්තකං වාපි, කා කථා අත්තසන්තකෙ;
චන්දාපෙත්ථා තත්ථ භික්ඛු, කාරාපෙත්ථාන උක්කුටිං.

2463.

අඤ්ජලිං පග්ගහාපෙත්ථා, දාතබ්බං සරණත්තයං;
පටිපාටිවසෙනෙව, න ච උජ්ජට්ඨායා.

2464.

සවෙ එකපදං වාපි, දෙති එකක්ඛරම්පි වා;
පටිපාටිං විරජ්ඣත්ථා, ගහිතං වෙ න වට්ටති.

2465.

තික්ඛත්තුං යදි වා දෙති, බුද්ධං සරණමෙව වා;
තථා සෙසෙසු වෙවම්පි, න දිත්තානෙව භොන්ති හි.

2466.

කත්ථානුනාසිකන්තානි, එකාබද්ධානි වා පන;
විච්ඡින්නදිත්ථාථ ම-න්තානි, දාතබ්බානි විජානතා.

2467.

උපසම්පදකම්මං තු, එකතොසුද්ධියා සියා;
න භොති පන පබ්බජ්ජා, උභතොසුද්ධියා විනා.

2468.

තස්මා ආවරියෙනාපි, තථාන්තෙවාසිකෙනපි;
බු-ද්ධ-කාරාදයො චණ්ණා, යානකරණසම්පදං.

2469.

අභාපෙත්තෙන චත්තබ්බා, පබ්බජ්ජාගුණමිච්ඡතා;
එකච්ඡානිකාසෙන, පබ්බජ්ජා භි න රුහති.

2470.

යදි සිද්ධාපි පබ්බජ්ජා, සරණාගමනතොච භි;
දාතබ්බා දස සීලානි, පුරණත්ථාය භික්ඛුනා.

පබ්බජ්ජාකථා.

2471.

උපජ්ඣායමථාවරියං, නිස්සාය වසතා පන;
කත්තබ්බානෙච චත්තානි, පියසීලෙන භික්ඛුනා.

2472.

ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, දන්තකට්ඨං මුබ්බොදකං;
දාතබ්බං තස්ස කාලෙන, සචෙ යාගු භවිස්සති.

2473.

යාගු තස්සුපනෙතබ්බා, සඬ්ඝතො කුලතොපි වා;
පත්තෙ චත්තඤ්ච කාතබ්බං, චත්තං ගාමප්පචෙසනෙ.

2474.

වීචරෙ යානි චත්තානි, චුත්තානි භි මහෙසිනා;
සෙනාසනෙ තථා පාද-පීඨකථලිකාදිසු.

2475.

එවමාදීනි චත්තානි, සබ්බානි පන රොගතො;
චුට්ඨානාගමනත්තානි, සත්තතිංසසතං සිද්ධං.

2476.

චත්තහෙදෙන සබ්බත්ථ, දුක්කටං තු පකාසිතං;
අනාදරවසෙනෙච, අකරොත්තස්ස භික්ඛුනො.

උපජ්ඣායාවරියචත්තකථා.

2477.

උපජ්ඣායස්ස චත්තානි, තථා සද්ධිවිහාරිකෙ;
සතං තෙරස භොන්තෙච, තථාන්තෙවාසිකෙපි ව.

සද්ධිවිහාරිකන්තෙවාසිකචත්තකථා.

2478.

පක්කන්තෙ වාපි විබ්භන්තෙ, පක්ඛසඬකන්තකෙ මනෙ;
ආණත්තියා උපජ්ඣායා, පස්සම්භති ච නිස්සයො.

2479.

හොති ආවරියම්භාපි, ඡධා නිස්සයහෙදනං;
පක්කන්තෙ වාපි විබ්භන්තෙ, පක්ඛසඬකන්තකෙ මනෙ.

2480.

ආණත්තියං උභින්තමපි, ධුරනික්ඛෙපනෙපි ච;
එකෙකස්ස උභින්තං වා, නාලයෙ සති භිජ්ජති.

2481.

උපජ්ඣායසමොධාන-ගතස්සාපි ච භිජ්ජති;
දස්සනං සවනඤ්චාති, සමොධානං ද්විධා මතං.

2482.

අද්ධිකස්ස ගිලානස්ස, ගිලානුපට්ඨකස්ස ච;
යාවිතස්ස න දොසොච, වසිතුං නිස්සයං විනා.

2483.

ජානතා අත්තනො චෙච, වනෙ ඵාසුච්ඡාරතං;
සභාගෙ දායකෙසන්තෙ, වසිතුමපි ච වට්ටති.

නිස්සයපටිප්පස්සම්භනකථා.

2484.

කුට්ඨිං ගණ්ඨිං කිලාසිඤ්ච, සොසිඤ්ච අපමාරිකං;
තථා රාජහටං චොරං, ලිබ්බිතං කාරහෙදකං.

2485.

කසාහනං නරඤ්චෙච, පුරිසං ලක්ඛණාහනං;
ඉණායිකඤ්ච දාසඤ්ච, පබ්බාපෙන්නස්ස දුක්කටං.

2486.

හත්ථච්ඡින්නමළච්ඡින්නං, පාදච්ඡින්නඤ්ච පුග්ගලං;
කණ්ණනාසඬගුලිච්ඡින්නං, කණ්ඩරච්ඡින්නමෙච ච.

2487.

කාණං කුණ්ඤ්ච චූජ්ජඤ්ච, වාමනං එණහත්ථකං;
බඤ්ජං පක්ඛහනඤ්චෙච, සිපදිං පාපරොගිතං.

2488.

ජරාය දුබ්බලං අන්ධං, බධිරඤ්චෙව මම්මනං;
පීඨසප්පිං තථා මුගං, පබ්බාජෙන්තස්ස දුක්කටං.

2489.

අතිදීඝොතිරස්සො වා, අතිකාලොපි වා තථා;
අච්චොදාතොපි වා මට්ඨ-තම්බලොහනිදස්සනො.

2490.

අතිථුලො අතිකිස්සො, මහාසීසොපි වා තථා;
අතිබුද්දකසීසෙන, සහිතෙන යුත්තොපි වා.

2491.

කුටකුටකසීසො වා, තථා සීරසීසකො;
චෙළනාළිසමානෙන, සීසෙන ච යුතො නරො.

2492.

කප්පසීසොපි පබ්භාර-සීසො වා චණ්ඩසකො;
තථා කණ්ණිකකෙසො වා, ථුලකෙසොපි වා තථා.

2493.

පුතිනිල්ලොමසීසො වා, ජාතිපණ්ඩරකෙසකො;
ජාතියා තම්බකෙසො වා, තථෙචාවට්ටසීසකො.

2494.

සීසලොමෙකබ්බෙහි, හමුකෙහි යුතොපි වා;
සම්බද්ධහමුකො වාපි, නිල්ලොමහමුකොපි වා.

2495.

මහන්තබුද්දනෙත්තො වා, තථා විසමලොචනො;
කෙකරො වාපි ගම්භීර-නෙත්තො විසමචක්කලො.

2496.

ජතුමුසිකකණ්ණො වා, හත්ථිකණ්ණොපි වා පන;
ඡිද්දමත්තකකණ්ණො වා, තථෙචාවිද්ධකණ්ණකො.

2497.

තථා ටඩ්ඛිතකණ්ණො වා, පුතිකණ්ණොපි වා පන;
යොනකාදිප්පහෙදොපි, නායං පරිසද්ධකො.

2498.

අතිපිඬගලනෙත්තො වා, තථා නිප්පබ්බමක්ඛි වා;
අස්සුපග්ගරනෙත්තො වා, පක්කපුප්ඵිතලොචනො.

2499.

තථෙව ච මහානාසො, අතිබුද්දකනාසිකො;
තථා විපිටනාසො වා, නරො කුට්ඨනාසිකො.

2500.

නිව්චවිස්සවනාසො වා, යො වා පන මහාමුඛො;
වඩ්කභින්නමුඛො වාපි, මහාඔට්ඨොපි වා පන.

2501.

තථා තනුකඔට්ඨො වා, විපුලුත්තරඔට්ඨකො;
ඔට්ඨජින්නොපි උප්පක්ක-මුඛො ඵලමුඛොපි වා.

2502.

සඩ්ධතුණ්ඩොපි දුග්ගන්ධ-මුඛො වා පන පුග්ගලො;
මහාදන්තොපි අව්චන්තං, තථා අසුරදන්තකො.

2503.

හෙට්ඨා උපරිතො වාපි, බහිනික්ඛන්තදන්තකො;
අදන්තො පුතිදන්තො වා, අතිබුද්දකදන්තකො.

2504.

යස්ස දන්තන්තරෙ දන්තො, කාලකදන්තසන්නිහො;
සුබ්බමොව යිතො, තං වෙ, පබ්බාපේතුමපි වට්ටති.

2505.

යො මහාහනුකො පොසො;
දීසෙන හනුනා යුතො;
විපිටහනුකො වාපි;
රස්සෙන හනුනා යුතො.

2506.

නිම්මස්සදායිකො වාපි, අතිදීසගලොපි වා;
අතිරස්සගලොපි වා, භින්නගණ්ඨිගලොපි වා.

2507.

තථා හට්ඨංසකුට්ඨො වා, භින්නපිට්ඨිඋරොපි වා;
සුදීසරස්සහත්ථො වා, කච්ඡුකණ්ඩුසමායුතො.

2508.

මහානිසදමංසො වා, උද්ධනග්ගුපමායුතො;
වාතණ්ඩිකො මහාඋරු, සඩ්ධට්ටනකජාණුකො.

2509.

භින්නජාණු මහාජාණු, දීඝජඩ්ඝො විජඩ්ඝකො;
විකටො වාපි පණ්ණො වා, තථා උබ්බද්ධපිණ්ඩකො.

2510.

යට්ඨිජඩ්ඝො මහාජඩ්ඝො, මහාපාදොපි යො නරො;
තථා පිට්ඨිකපාදො වා, මහාපණ්ණිති වා පන.

2511.

වඩ්ඝපාදො නරො යො වා, ගණ්ඨිකඩ්ගුලිකොපි වා;
යො පනන්ධනබො වාපි, කාළපුත්තිනබොපි ව.

2512.

ඉච්චෙවමාදිකං කඤ්චි, නරං පරිසදුසකං;
පබ්බාපේත්තස්ස භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

පරිසදුසකකථා.

2513.

“සාමණේරජ්ජ මා බාද, මා භුඤ්ජ ව පිවා”ති ව;
නිවාරෙත්තස්ස ආහාරං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2514.

“නිවාරෙස්සාමි ආහාර”-මිති වා පත්තච්චරං;
අන්තො නික්ඛිපතො සබ්බ-පයොගෙසුපි දුක්කටං.

2515.

දුබ්බවසාමණේරස්ස, අනාවාරස්ස කෙවලං;
දණ්ඩකම්මං භවෙ කත්වා, භිතකාමෙන භික්ඛුනා.

2516.

යාගුං වා පන භත්තං වා, දස්සෙත්වා කිර භාසිතුං;
“ආහටෙ දණ්ඩකම්මෙ ත්වං, ලච්ඡසීද්”න්ති වට්ටති.

2517.

අපරාධානුරූපෙන, දණ්ඩකම්මං තු කාරයෙ;
වාලිකාසලිලාදීන-මාහරාපනමෙව තං.

2518.

සීසෙ වා නික්ඛිපාපෙතුං, පාසාණාදීනි කානිවි;
නිපජ්ජාපෙතුමුණ්හෙ වා, පාසාණෙ භූමියාපි වා.

2519.

උදකං වා පවෙසෙතුං, න ච වට්ටති භික්ඛුනෝ;
ඉධාවරණමත්තං තු, දණ්ඩකම්මං පකාසිතං.

නිවාරණකථා.

2520.

පක්ඛොපක්කම්කාසිත්තා, චතුත්ථො පනුසුයකො;
නපුංසකෙන පඤ්චෙන, පණ්ඩකා පරිදීපිතා.

2521.

තෙසු ආසිත්තුසුයානං, පබ්බජ්ජා න නිවාරිතා;
ඉතරෙසං තු තිණ්ණම්පි, පණ්ඩකානං නිවාරිතා.

2522.

වාරිතා යස්ස පබ්බජ්ජා, නාසෙතබ්බොති සො මනෝ;
තිවිධෙ පන තෙ ඤත්වා, පබ්බාපේන්තස්ස දුක්කටං.

පණ්ඩකකථා.

2523.

ලිඬගත්ථෙතො ච සංවාස-ත්ථෙතො තදුහයස්ස ච;
ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, තිවිධොපි පවුච්චති.

2524.

සයමෙව ච යො තත්ථ, පබ්බජිත්වා න ගණ්හති;
භික්ඛුවස්සානි ච නෙව, යථාචුඩ්ඪම්පි චන්දනං.

2525.

ලිඬගත්ථෙතො අයං ලිඬග-මත්තස්ස ථෙතනො සියා;
යො ච පබ්බජිතො භුත්වා, භික්ඛුවස්සානි ගණ්හති.

2526.

සංවාසං සාදියන්තොව, සංවාසත්ථෙතකො මනෝ;
උහයත්ථෙතකො චුත්ත-නයොයෙව, යථාභ ව.

2527.

“රාජදුබ්භික්ඛකන්තාර-රොගචෙරිහයෙහි වා;
චීවරාහරණත්ථං වා, ලිඬගමාදියතීධ යො.

2528.

සංවාසං නාධිවාසෙති, යාව සො සුද්ධමානසො;

ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, තාව එස න වුච්චති”.

ථෙය්‍යසංවාසකකථා.

2529.

“තිත්ථියොහං භවිස්ස”න්ති, උපසම්පන්නභික්ඛු වෙ;
සලිඬගෙනෙව යො යාති, තිත්ථියානමුපස්සයං.

2530.

ගච්ඡතො පදවාරොන, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
හොති තිත්ථියපක්කන්තො, ලිඬගෙ තෙසං තු නිස්සිතෙ.

2531.

“තිත්ථියොහං භවිස්ස”න්ති, කුසවීරාදිකං පන;
සයමෙව නිවාසෙති, සොපි පක්කන්තකො සියා.

2532.

නග්ගො ආජීවකාදීනං, ගන්ත්වා තෙසං උපස්සයං;
ලුඤ්චාපෙති සචෙ කෙසෙ, චත්තානාදියතීධ වා.

2533.

මොරපිඤ්ජාදිකං තෙසං, ලිඬගං ගණ්හාති වා සචෙ;
සාරතො චෙව වා තෙසං, පබ්බජ්ජං ලද්ධිමෙව වා.

2534.

හොති තිත්ථියපක්කන්තො, න පනෙස විමුච්චති;
නග්ගස්ස ගච්ඡතො වුත්තං, පදවාරොන දුක්කටං.

2535.

වුත්තො අනුපසම්පන්න-වසෙන ථෙය්‍යවාසකො;
තථා තිත්ථියපක්කන්තො, උපසම්පන්නභික්ඛුනා.

තිත්ථියපක්කන්තකථා.

2536.

නාගො වාපි සුපණ්ණො වා, යක්ඛො සක්කොපි වා ඉධ;
තිරච්ඡානගතො වුත්තො, පබ්බාජෙතුං න වට්ටති.

තිරච්ඡානකථා.

2537.

පඤ්චානන්තරිකෙ පොසෙ, පබ්බාජෙත්තස්ස දුක්කටං;
උභතොඛ්‍යඤ්ජනඤ්චෙව, තථා භික්ඛුනිදුසකං.

2538.

එකතොඋපසම්පන්නං, භික්ඛුනීනං තු සන්නිකෙ;
දුසෙත්වා පන සො නෙව, භික්ඛුනීදුසකො සියා.

2539.

සථෙ අනුපසම්පන්න-දුසකො උපසම්පදං;
ලහතෙව ච පබ්බජ්ජං, සා ච නෙව පරාජිතා.

එකාදසඅභබ්බපුග්ගලකථා.

2540.

නුපසම්පාදනීයොව, අනුපජ්ඣායකො නරො;
කරොතො දුක්කටං භොති, න කුප්පති සථෙ කතං.

2541.

කුප්පතීති වදන්තෙකෙ, න ගහෙතබ්බමෙව තං;
සෙසෙසුපි අයං ඤෙයොයා, නයො සබ්බත්ථ විඤ්ඤනා.

2542.

උපසම්පදකම්මස්ස, අභබ්බා පඤ්චවීසති;
අජානිත්වා කතො වාපි, ඔසාරො නාසනාරභො.

2543.

හත්ථච්ඡින්නාදිබ්බාත්තිංස, කුට්ඨිආදි ච තෙරස;
අපත්තො තෙසමොසාරො, කතො වෙ පන රුහති.

2544.

එකුපජ්ඣායකො භොති;
භොන්ති ආචරියා තයො;
උපසම්පදාපෙක්ඛා ච;
භොන්ති ද්වෙ වා තයොපි වා.

2545.

තීහි ආචරියෙහෙව, එකතො අනුසාවනං;
ඔසාරෙත්වා කතං කම්මං, න ච කුප්පති කප්පති.

2546.

එකුපජ්ඣායකො භොති;
ආචරියොපි තථෙකතො;
උපසම්පදාපෙක්ඛා ච;
භොන්ති ද්වෙ වා තයොපි වා.

2547.

අනුපුබ්බෙන සාවෙන්වා, තෙසං නාමං තු තෙන ව;
එකතො අනුසාවෙන්වා, කතම්පි ව න කුප්පති.

2548.

නානුපජ්ඣායකෙනාපි, නානාවරියකෙන ව;
අඤ්ඤමඤ්ඤානුසාවෙන්වා, කතං කම්මඤ්ච වට්ටති.

2549.

සුමනො තිස්සට්ඨෙරස්ස, අනුසාවෙනි සිස්සකං;
තිස්සො සුමනට්ඨෙරස්ස, අනුසාවෙනි සිස්සකං.

2550.

නානුපජ්ඣායකෙනෙව, එකාවරියකෙනිධ;
උපසම්පදා පටික්ඛිත්තා, බුද්ධොනාදිච්චබන්ධුනා.

මහාබන්ධකකථා.

උපොසඨක්ඛන්ධකකථා

2551.

බද්ධාබද්ධවසෙනෙව, සීමා නාම ද්විධා මතා;
නිමිත්තෙන නිමිත්තං තු, සට්ඨන්වා පන සම්මතා.

2552.

අයං සීමාවිපත්තීහි, එකාදසහි වජ්ජිතා;
බද්ධා නාම සියා සීමා, සා තිසම්පත්තිසංයුතා.

2553.

බණ්ඩසමානසංවාසා-විජ්ජවාසාදිභෙදතො;
ඉති බද්ධා තිධා වුත්තා, අබද්ධාපි තිධා මතා.

2554.

ගාමතො උදකුක්ඛෙපා, සත්තබ්භන්තරතොපි ව;
තත්ථ ගාමපරිච්ඡෙදො, “ගාමසීමා”ති වුච්චති.

2555.

ජාතස්සරෙ සමුද්දෙ වා, නදියා වා සමන්තතො;
මජ්ඣිමස්සුදකුක්ඛෙපො, උදකුක්ඛෙපසඤ්ඤිතො.

2556.

අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ තු, සත්තෙවබ්භන්තරා පන;

සමන්තතො අයං සීමා, සත්තඛහන්තරනාමිකා.

2557.

එකං අඛහන්තරං චුත්තං, අට්ඨවීසතිහත්ථකං;
ගුළක්ඛෙපනයෙතෙව, උදකුක්ඛෙපකා මතා.

2558.

ඉමා ද්වෙ පන සීමායො, වඩ්ඪන්ති පරිසාවසා;
අඛහන්තරුදකුක්ඛෙපා, යීතොකාසා පරං සියුං.

2559.

යීතො අන්තොපරිච්ඡෙදෙ, හත්ථපාසං විභාය වා;
තත්තකං අනතික්කම්ම, පරිච්ඡෙදම්පි වා පරං.

2560.

යීතො කම්මං විකොපෙති, ඉති අට්ඨකථානායො;
තස්මා සො හත්ථපාසෙ වා, කාතඛිබ්බො ඛහි වා පන.

2561.

බද්ධසීමාය සංඤ්ඨානං, නිමිත්තං දිසකිත්තනං;
ඤ්ඤ්වා පමාණං සොධෙත්වා, සීමං බන්ධෙය්‍ය පණ්ඨිතො.

2562.

තිකොණං චතුරස්සඤ්ච, වට්ටඤ්ච පණවුපමං;
විතානං ධනුකාකාරං, මුදිඬිගසකටුපමං.

2563.

පඛ්ඛතං වනං පාසාණං, රුක්ඛං මග්ගඤ්ච වම්මිකං;
උදකඤ්ච නදිඤ්චාති, නිමිත්තානට්ඨ දීපයෙ.

2564.

තෙසු තිණි නිමිත්තානි, ආදිං කත්වා සමන්තතො;
නිමිත්තානං සතෙනාපි, බන්ධිතුං පන වට්ටති.

2565.

තියොජනපරා සීමා, උක්කට්ඨාති පකාසිතා;
එකවීසති භික්ඛුනං, ගණ්හන්ති හෙට්ඨිමා මතා.

2566.

උක්කට්ඨායපි උක්කට්ඨා, හෙට්ඨිමායපි හෙට්ඨිමා;
එතා ද්වෙපි අසීමාති, චුත්තා ආදිච්චබන්ධුනා.

2567.

නිමිත්තං පන කිත්තෙන්වා, සබ්බමෙව සමන්තතො;
පච්ඡා ඤාත්තිදුතියෙන, සීමං බන්ධිතුමරහති.

2568.

බන්ධිත්වානන්තරං පච්ඡා, විචරාවිජ්ජවාසකං;
සම්මන්තිත්වාන බද්ධා සා-විජ්ජවාසාති වුච්චති.

2569.

නදීසරසමුද්දෙසු, සීමං බන්ධති වෙ පන;
න වොත්ථරති තෙනෙව, අසීමාති ජිනොබ්බවි.

සීමාකථා.

2570.

දිනකාරකකත්තබ්බා-කාරානඤ්ච වසා පන;
නවෙවුපොසථා වුත්තා, බුද්ධෙනාදිව්වබන්ධුනා.

2571.

වාතුද්දෙසා පන්තරසො, සාමග්ගී ව උපොසථො;
දිවසෙනෙව නිද්දිට්ඨා, තයොපෙනෙ උපොසථා.

2572.

සඬ්ඨෙස උපොසථො වෙව, ගණෙ පුග්ගලුපොසථො;
කාරකානං වසෙනෙව, තයො වුත්තා උපොසථා.

2573.

සුත්තුද්දෙසාහිධානො ව, පාරිසුද්ධිඋපොසථො;
අධිට්ඨානන්ති නිද්දිට්ඨා, තයො කම්මෙත්තුපොසථා.

2574.

සඬ්ඨස්ස පාතිමොක්ඛො ව, පාරිසුද්ධි ගණස්ස ව;
අධිට්ඨානමට්ඨකස්ස, නිද්දිට්ඨං පන සත්ථුනා.

2575.

පාතිමොක්ඛස්ස උද්දෙසා, පඤ්ච වුත්තා මහෙසිනා;
නිදානං උද්දිසිත්වාන, සාවෙනබ්බං තු සෙසකං.

2576.

අයමෙව නයො ඤෙයොයා, සෙසෙසුපි ව විඤ්ඤානා;
චත්තාරො භික්ඛුනිනඤ්ච, උද්දෙසා නවිමෙ පන.

2577.

පාතිමොක්ඛස්ස උද්දෙසො, කාතබ්බොව උපොසංථෙ;
අන්තරායං විනා වෙව, අනුද්දෙසො නිවාරිතො.

2578.

ථෙරො ව ඉස්සරො තස්ස;
“ථෙරාධෙය්‍ය”න්ති පාඨතො;
අවත්තන්තෙන අජ්ඣාපිට්ඨො;
යස්ස සො පන වත්තති.

2579.

උද්දිසන්තෙ සමජ්ජා වා, ආගච්ඡන්ති සචෙ පන;
උද්දිට්ඨං තං සුඋද්දිට්ඨං, සාවෙනබ්බං තු සෙසකං.

2580.

උද්දිට්ඨමත්තෙ භික්ඛුනං, පරිසායුට්ඨිකාය වා;
පාරිසුද්ධි තු කත්තබ්බා, මුලෙ තෙසං, සචෙ බහු.

2581.

සම්මජ්ජිතුං පදීපෙතුං, පඤ්ඤාපෙතුං දකාසනෙ;
විනිද්දිට්ඨස්ස ථෙරෙන, අකරොන්තස්ස දුක්කටං.

2582.

කත්වා සම්මජ්ජනං දීපං, යපෙත්වා උදකාසනං;
ගණඤ්ඤාතිං යපෙත්වා, කත්තබ්බො තීහුපොසංථො.

2583.

පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා, අධිට්ඨෙය්‍ය පනෙකකො;
නො වෙ අධිට්ඨගෙය්‍යස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2584.

අධම්මෙන ව වග්ගෙන, සමග්ගෙන අධම්මතො;
තථා ධම්මෙන වග්ගෙන, සමග්ගෙන ව ධම්මතො.

2585.

උපොසංථස්ස එතානි, කම්මානීති ජිනොබ්බවි;
චතුස්චපි පනෙතෙසු, චතුත්ථං ධම්මිකං මතං.

2586.

අධම්මෙනිධ වග්ගො හි, කතමො චෙත්ථුපොසංථො?
වසන්ති එකසීමායං, වත්තාරො යත්ථ භික්ඛුනො.

2587.

එකස්ස පාරිසුද්ධිං තෙ, ආනයිත්වා තයො ජනා;
කරොන්ති පාරිසුද්ධිං චෙ, අධම්මො වග්ගුපොසථො.

2588.

අධම්මෙන සමග්ගො හි, චත්තාරො භික්ඛුනෙකතො;
කරොන්ති පාරිසුද්ධිං චෙ, සමග්ගො භොත්‍යධම්මිකො.

2589.

ධම්මෙන පන වග්ගො හි, කතමො සො උපොසථො;
වසන්ති එකසීමායං, චත්තාරො යත්ථ භික්ඛුනො.

2590.

එකස්ස පාරිසුද්ධිං තෙ, ආනයිත්වා තයො ජනා;
පාතිමොක්ඛුද්දිසන්තෙ චෙ, වග්ගො ධම්මෙත්තූපොසථො.

2591.

ධම්මතො හි සමග්ගො සො;
චත්තාරො භික්ඛුනෙකතො;
පාතිමොක්ඛුද්දිසන්තිධ;
සමග්ගො ධම්මතො මතො.

2592.

වග්ගෙ සමග්ගෙ වග්ගොති, සඤ්ඤිතො විමතිස්ස වා;
උපොසථං කරොන්තස්ස, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

2593.

භෙදාධිජ්ජායතො තස්ස, භොති පුල්ලච්චයං පන;
වග්ගෙ සමග්ගෙනාපත්ති, සමග්ගොති ච සඤ්ඤිතො.

2594.

උක්ඛිත්තෙන ගහට්ඨෙන, සෙසෙහි සහධම්මිහි;
චුතතික්ඛිත්තසික්ඛෙහි, එකාදසහි වා සහ.

2595.

උපොසථො න කාතඛිබ්බො, සභාගාපත්තිකෙන වා;
ජන්දෙන පාරිචුත්ථෙන, කරොතො භොති දුක්කටං.

2596.

අදෙසෙත්වා පනාපත්තිං, නාවිකත්වාන වෙමතිං;
උපොසථො න කාතඛිබ්බො, දිනෙ වා අනුපොසථෙ.

2597.

උපොසථෙ පනාවාසා, සභික්ඛුමිහා ච භික්ඛුනා;
ආවාසො චා අනාවාසො, න ගන්තබ්බො කුදාවනං.

2598.

යස්මිං උපොසථෙ කිච්චං;
ආවාසෙ පන චත්තති;
සො ථෙ සභික්ඛුකො නාම;
ආවාසොති පකාසිතො.

2599.

උපොසථො කිමත්ථාය, කිමත්ථාය පචාරණා;
උපොසථො සමග්ගත්ථො, විසුද්ධත්ථා පචාරණා.

2600.

කොපෙතුං ධම්මිකං කම්මං, පටික්කොසෙය්‍ය දුක්කටං;
ජන්දං චා කායසාමග්ගිං, අදෙන්තස්සපි දුක්කටං.

2601.

භොති පඤ්චවිධො සච්ඡෙසා, චතුර්වග්ගාදිහෙදනො;
සො ච කත්තබ්බකම්මස්ස, වසෙන පරිදීපිතො.

2602.

පචාරණං තථාබ්භානං, කම්මඤ්ච උපසම්පදං;
යපෙත්වා චතුර්වග්ගෙන, අකත්තබ්බං න විජ්ජති.

2603.

පඤ්චවග්ගෙන අබ්භානං, මජ්ඣදෙසුපසම්පදං;
දසවග්ගෙන අබ්භානං, විනා සබ්බං තු වට්ටති.

2604.

කම්මං වීසතිවග්ගෙන, න කත්තබ්බං න කිඤ්චිපි;
උග්ගෙන දොසොති ඤාපෙතුං, නාධිකෙ අතිරෙකතා.

2605.

චත්තාරො පකතත්තාව, කම්මජ්ජත්තාති දීපිතා;
චතුර්වග්ගෙන කත්තබ්බෙ, සෙසෙසු ච අයං නයො.

2606.

චතුර්වග්ගාදිකත්තබ්බං, කත්වාසංවාසපුග්ගලං;
ගණපුරං කරොන්තස්ස, කතං කුප්පති දුක්කටං.

2607.

පරිවාසාදිකම්මෙපි, තත්‍රට්ඨං ගණපුරකං;
කත්වා පන කරොන්තානං, තථා, සෙසං තු වට්ටති.

උපොසථක්ඛන්ධකකථා.

වස්සුපනායිකක්ඛන්ධකකථා

2608.

පුරිමා පච්ඡිමා වාති, දුචෙ වස්සුපනායිකා;
ආලයො වා වච්චෙදො, කත්තබ්බො උපගච්ඡතා.

2609.

වස්සුපගමනං වාපි, ජානං අනුපගච්ඡතො;
තෙමාසමවසිත්වා වා, වරන්තස්සපි දුක්කටං.

2610.

රුක්ඛස්ස සුසිරෙ ඡත්තෙ, වාට්ඡවකුට්ඨු වා;
අජ්ඣොකාසෙපි වා වස්සං, උපගන්තුං න වට්ටති.

2611.

වස්සච්ඡෙදෙ අනාපත්ති, අන්තරායො සචෙ සියා;
ඡින්නවස්සස්ස භික්ඛුස්ස, වාරිතාව පවාරණා.

2612.

මාතාපිතුනං පන දස්සනත්ථං;
පඤ්චන්තමත්ථෙ සහධම්මිකානං;
දට්ඨුං ගිලානං තදුපට්ඨකානං;
හත්තාදි නෙසං පරියෙසනත්ථං.

2613.

තථානභිරතං ගන්ත්වා, වූපකාසෙස්සමුට්ඨිතං;
දිට්ඨිං වා තස්ස කුක්කුච්චං, විනොදෙස්සාමහන්ති වා.

2614.

ඵචං සත්තාහකිච්චෙන, භික්ඛුනා විනයඤ්ඤානා;
අපෙසිතෙපි ගන්තබ්බං, පගෙව පහිතෙ පන.

2615.

වස්සං උපගතෙනෙන්ථ, අනිමන්තිතභික්ඛුනා;
ධම්මස්ස සවනත්ථාය, ගන්තුං පන න වට්ටති.

2616.

“අසුකං නාම දිවසං, සන්තිපාතො භවිස්සති”;
ඉච්චෙවං කතිකා පුබ්බං, කතා වෙ පන වට්ටති.

2617.

“ධොවිස්සාමි රජිස්සාමි, භණ්ඩක”න්ති න වට්ටති;
සවාචරියුපජ්ඣායා, පභිණන්ති ච වට්ටති.

2618.

උද්දෙසාදීනමත්ථාය, ගන්තුං නෙව ච වට්ටති;
ගරුතං දස්සනත්ථාය, ගන්තුං ලහති පුග්ගලො.

2619.

සචෙ ආචරියො “අජ්ජ, මා ගච්ඡාහී”ති භාසති;
රත්තිවිජෙදෙ අනාපත්ති, භොතිති පරිදීපිතා.

2620.

යස්ස කස්සපි ඤාතිස්ස, උපට්ඨාකකුලස්ස වා;
ගච්ඡතො දස්සනත්ථාය, රත්තිවිජෙදෙ ච දුක්කටං.

2621.

“ආගමිස්සාමි අජ්ජෙව, ගන්ත්වාහං ගාමක”න්ති ච;
සචෙ පාපුණ්ණිකං ගච්ඡං, න සක්කොතෙව වට්ටති.

2622.

වජෙ සත්ථෙපි නාචායං, තීසු යානෙසු භික්ඛුනො;
වස්සවිජෙදෙ අනාපත්ති, පචාරෙතුඤ්ච වට්ටති.

2623.

සති පච්චයවෙකල්ලෙ, සරීරාචාසුතාය වා;
ඵසෙව අන්තරායොති, වස්සං ඡෙත්වාපි පක්කමෙ.

2624.

යෙන කෙනන්තරායෙන, වස්සං නොපගතො හී යො;
දුතියා උපගන්ත්ඛිබ්බා, ඡින්නවස්සෙන වා පන.

2625.

වස්සං අනුපගන්ත්වා වා, තදභෙව ච ගච්ඡති;
බහිද්ධා ඵව සත්තාහං, උපගන්ත්වාපි වා පන.

2626.

වීතිනාමෙති වෙ තස්ස, පුරිමාපි න විජ්ජති;

පටිස්සවෙ ච භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2627.

වස්සං පනුපගන්ත්වා ච, උට්ඨාපෙත්වා න වාරුණං;
ගච්ඡතො පන සත්තාහ-කරණෙනෙව භික්ඛුනො.

2628.

අන්තොයෙව ච සත්තාහං, නිවත්තන්තස්ස තස්ස තු;
අනාපත්තීති කො වාදො, වසිත්වා බහි ගච්ඡතො.

2629.

“වසිස්සාමීධ වස්ස”න්ති, ආලයො යදි විජ්ජති;
නොපෙතස්සතියා වස්සං, තෙන සෙනාසනං පන.

2630.

ගහිතං සුග්ගහිතං හොති, ඡින්නවස්සො න හොති සො;
ලහතෙව පචාරෙතුං, න දොසො කොචි විජ්ජති.

2631.

“ඉමස්මිං විහාරෙ තෙමාසං, ඉමං වස්සං උපෙමි”ති;
නිච්ඡාරිතෙ ච තික්ඛත්තුං, වස්සං උපගතො සියා.

2632.

ආදිං තු නවමිං කත්වා, ගන්තුං වට්ටති භික්ඛුනො;
ආගච්ඡතු ච පච්ඡා සො, මා වා දොසො න විජ්ජති.

වස්සුපනායිකක්ඛන්ධකකථා.

පචාරණක්ඛන්ධකකථා

2633.

වාතුද්දසි පඤ්චදසි, සාමග්ගී ච පචාරණා;
තෙවාචි ද්වෙකවාචි ච, සඬ්ඝෙ ච ගණපුග්ගලෙ.

2634.

එතා පන මුනින්දෙන, චුත්තා නව පචාරණා;
තීණි කම්මානි මුඤ්චිත්වා, අන්තෙනෙව පචාරයෙ.

2635.

පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා, පත්තකල්ලෙ සමානිතෙ;
ඤ්ඤතිං යපෙත්වා සඬ්ඝෙන, කත්තබ්බා හි පචාරණා.

2636.

පචාරෙත්තෙසු ථෙරෙසු, නිසීදෙය්‍ය නචො පන;
සයං යාව පචාරෙය්‍ය, තාව උක්කුටිකඤ්ඤි සො.

2637.

ඤ්ඤිතිං චත්ථා පචාරෙය්‍යං, චත්තාරො වා තයොපි වා;
පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්ථා, එකාවාසෙ වසන්ති චෙ.

2638.

අඤ්ඤමඤ්ඤං පචාරෙය්‍යං, විනා ඤ්ඤිතිං දුචෙ ඡනා;
අධිට්ඨෙය්‍ය පනෙකොපි, සෙසා සඤ්ඤපචාරණං.

2639.

පචාරිතෙ ච සඤ්ඤස්මිං, කරෙය්‍යනාගතො පන;
අවුට්ඨො ඡිත්තවස්සො වා, පාරිසුද්ධිඋපොසථං.

2640.

පඤ්ච යස්මිං පනාවාසෙ, චත්තාරො වා තයොපි වා;
එකෙකස්ස හරිත්ථාන, සමණා තෙ පචාරණං.

2641.

අඤ්ඤමඤ්ඤං පචාරෙත්ති, සචෙ ආපත්ති දුක්කටං;
සෙසං උපොසථෙ චුත්ත-නයෙනිධ නයෙ බුධො.

2642.

පාරිසුද්ධිපදානෙන, සම්පාදෙතත්තනො සුචිං;
ඡන්දදානෙන සඤ්ඤස්ස, සබ්බං සාධෙති, නත්තනො.

2643.

තස්මා පන උභිත්තමිපි, කිච්චසිද්ධත්ථමෙවිධ;
පාරිසුද්ධිපි දාතබ්බා, ඡන්දං දෙන්තෙන භික්ඛුනා.

2644.

ඡන්දෙකෙන බහුනමිපි, භාතබ්බො පාරිසුද්ධිපි;
පරම්පරාහටො ඡන්දො, න ගච්ඡති විසුද්ධියා.

2645.

ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා, ගහෙත්ථා වා පචාරණං;
සාමණෙරාදිභාවං වා, පටිජානෙය්‍ය භාරකො.

2646.

සචෙ සො සඤ්ඤමඡ්ඡත්ථා, විබ්භමෙය්‍ය මරෙය්‍ය වා;
නාහටඤ්ඤෙව තං සබ්බං, පත්ථා චෙවං සියාහටං.

2647.

සඬ්ඝං පත්වා පමත්තො වා, සුත්තො වා ඛිත්තවිත්තකො;
නාරොවෙති අනාපත්ති, හොති සඤ්චිච්ච දුක්කටං.

2648.

යෙ තෙ විපස්සනායුත්තා, රත්තින්දිවමතන්දිතා;
පුබ්බරත්තාපරරත්තං, විපස්සනපරායණා.

2649.

ලද්ධඵාසුචිභාරානං, සියා න පරිභානිති;
පචාරණාය සඬ්ගාහො, චුත්තො කත්තිකමාසකෙ.

පචාරණක්ඛන්ධකකථා.

චම්මක්ඛන්ධකකථා

2650.

ඵලකාජමිගානං තු, චම්මං වට්ටති භික්ඛුනො;
රොහිතෙණිකුරඬ්ගානං, පසදංමිගමාතුයා.

2651.

යපෙත්වා චම්මමෙතෙසං, අඤ්ඤං දුක්කටවත්ථුකං;
ථවිකොපාහතෙ සබ්බං, චම්මං වට්ටත්තාමානුසං.

2652.

වට්ටන්ති මජ්ඣිමෙ දෙසෙ, න ගුණඬ්ගුණුපාහනා;
වට්ටන්ති අත්තොආරාමෙ, සබ්බත්ථාපි ච රොහිතො.

2653.

පුට්ඨල්ලකඛද්ධා ව, තථෙව පාලිගුණධීමා;
තුලපුණ්ණා න වට්ටන්ති, සබ්බනීලාදයොපි ව.

2654.

චිත්තා උපාහනා මෙණ්ඩ-විසාණුපමවද්ධිකා;
න ච වට්ටන්ති මොරස්ස, පිඤ්ජෙන පරිසිඬ්ඛිතා.

2655.

මජ්ජාරකාලකොලූක-සිහබ්බාග්ග්ඤ්ඤද්දිපිනං;
අජිනස්ස ච චම්මෙන, න වට්ටති පරික්ඛටා.

2656.

පුට්ඨං අපනෙත්වා වා, ඡිත්තදිත්වා වාපි සබ්බසො;

වණ්ණහෙදං තථා කත්වා, ධාරෙතඛ්ඛා උපාහනා.

2657.

සබ්බාපි පන ධාරෙතුං, න ච වට්ටන්ති පාදුකා;
යපෙත්වා තත්ථ පස්සාව- වච්චාවමනපාදුකා.

2658.

ආසන්දිඤ්චෙව පල්ලඬකං, උච්චාසයනසඤ්ඤිතං;
අතික්කන්තපමාණං තු, සෙවමානස්ස දුක්කටං.

2659.

ගොනකං කුත්තකං චිත්තං, පටිකං පටලිකම්පි ව;
එකන්තලොමිං විකතිං, තූලිකං උද්දලොමිකං.

2660.

කට්ටිස්සං පන කොසෙය්‍යං, හත්ථිඅස්සරථත්ථරං;
කදලිමිගපවර-පච්චත්ථරණකම්පි ව.

2661.

හෙට්ඨා රත්තවිතානස්ස, ද්විධා රත්තුපධානකං;
අකජ්ජියමිදං සබ්බං, දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො.

2662.

හෙට්ඨා අකජ්ජියෙ පච්චත්ථරෙ සති න වට්ටති;
උද්ධං සෙතවිතානම්පි, තස්මිං අසති වට්ටති.

2663.

ආසන්දිං පන පල්ලඬකං, යපෙත්වා තූලිකම්පි ව;
සෙසං පන ච සබ්බම්පි, ලහතෙ ගිහිසන්තකං.

2664.

ධම්මාසනෙ අනාපත්ති, හත්තග්ගෙපි නිසිදිතුං;
භූමත්ථරණකෙ තත්ථ, සයිතුම්පි ච වට්ටති.

වම්මක්ඛන්ධකකථා.

හෙසජ්ජක්ඛන්ධකකථා

2665.

චුත්තා ගහපතිස්සාපි, සම්මුතුස්සාවනන්තිකා;
ගොනිසාදීති කජ්ජියා, චතස්සො භොන්ති භූමියො.

2666.

සඬිසස්ස සන්තකං ගෙහං, සන්තකං භික්ඛුනොපි වා;
කප්පියං පන කත්තබ්බං, සහසෙය්‍යප්පහොනකං.

2667.

යපෙත්වා භික්ඛුමඤ්ඤෙහි, දින්නං කප්පියභූමියා;
අත්ථාය සන්තකං තෙසං, ගෙහං ගහපතෙවිදං.

2668.

සා හි සම්මුතිකා නාම, යා හි සඬිසෙන සම්මතා;
කම්මවාචමචත්වා වා, වට්ටතෙවාපලොකනං.

2669.

පයම්ථිකපාසාණං-ථම්භාදිථිපතෙ පන;
“කප්පියකුට්ඨං කරොමා”ති, වදන්තෙහි සමන්තතො.

2670.

උක්ඛිපිත්වා යපෙත්තෙසු, ආමසිත්වා පරෙසු වා;
සයමෙවුක්ඛිපිත්වා වා, යපෙය්‍යුස්සාවනන්තිකා.

2671.

ඉට්ඨකාදිපතිට්ඨානං, භික්ඛුනං වදනං පන;
වාචාය පරියොසානං, සමකාලං තු වට්ටති.

2672.

ආරාමො අපරික්ඛිත්තො, සකලො භුය්‍යතොපි වා;
දුට්ඨොපි ච විඤ්ඤෙහි, ගොනිසාදීති වුච්චති.

2673.

එතා පන වතස්සොපි, හොන්ති කප්පියභූමියො;
එත්ථ පක්කඤ්ච වුත්ථඤ්ච, සබ්බං වට්ටති ආමිසං.

2674.

උස්සාවනන්තිකා යා සා, ථම්භාදීසු අධිට්ඨිතා;
ථම්භාදීස්වපනීතෙසු, තදඤ්ඤෙසුපි තිට්ඨති.

2675.

අපනීතෙසු සබ්බෙසු, සියා ජහිතවත්ථුකා;
ගොනිසාදී පරික්ඛිත්තා, සෙසා ඡදනනාසතො.

2676.

භික්ඛුං යපෙත්වා අඤ්ඤෙසං, හත්ථතො ච පටිග්ගහො;
තෙසඤ්ච සන්නිධි අන්තො- වුත්තං භික්ඛුස්ස වට්ටති.

2677.

භික්ඛුස්ස භික්ඛුනියා වා, සන්තකං සඤ්ඤාමපි වා;
අන්තොවුත්ථස්ස ජක්කස්ස, උභින්නං න ච වට්ඨති.

2678.

අකප්පකුටියා වුත්ථං, සප්පිආදිවිමිස්සිතං;
“අන්තොවුත්ථ”න්ති නිද්දිට්ඨං, පට්ඨං කාලිකද්වයං.

2679.

තෙහෙව සප්පිආදීහි, භික්ඛුනා යාවජීවිකං;
පක්කං තං පන සත්තාහං, වට්ඨතෙව නිරාමිසං.

2680.

සචෙ ආමිසසංසට්ඨං, පක්කං තං පරිභුස්සති;
අන්තොවුත්ථස්ස භියොයාපි, සාමපක්කස්ස භුස්සති.

2681.

යාවකාලිකමාහාරො, පානකං යාමකාලිකං;
සත්තාහකාලිකං නාම, සප්පිආදිකපස්සවකං.

2682.

සෙසං පන හලිද්දාදි, හෙසජ්ජං යාවජීවිකං;
චතුර්ධා කාලිකා වුත්තා, උදකං භොත්තකාලිකං.

2683.

පටිග්ගහවසෙනෙව, කාලාතීතා තිකාලිකා;
භොන්ති දොසකරා භුත්තා, අභුත්තං තතියම්පි ච.

2684.

අම්බං ජම්බු ච වොචස්සව, මොචස්සව මධු මුද්දිකා;
සාලු චාරුසකස්සවාති, පානකං අට්ඨධා මතං.

2685.

පානකත්ථමනුස්සද්දාතං, එලං පක්කස්සව ආමකං;
පානහෙතු පටික්ඛිත්තො, සවත්ථුකපටිග්ගහො.

2686.

අම්බපක්කං සුකොට්ටෙන්වා, මද්දිත්වා උදකෙ පන;
පච්ඡා පරිස්සවං කත්වා, පාතං වට්ඨති පානකං.

2687.

වට්ඨතාදිව්වපාකං තු, අග්ගිපක්කං න වට්ඨති;

එසෙව ව නයො සෙස-පානකෙසුපි දීපිතො.

2688.

පුප්ඵපත්තඵලවිජුනං, චත්තාරො පනිමෙ රසා;
අනුඤ්ඤාතා ඉමානට්ඨ, පානානි අනුජානතා.

2689.

සබ්බො පුප්ඵරසො වුත්තො, මධුකස්ස රසං විනා;
සබ්බො පත්තරසො වුත්තො, පක්කඩාකරසං විනා.

2690.

සත්තන්තං සානුලොමානං, ධඤ්ඤානං ඵලජං රසං;
යපෙත්වානුමතො සබ්බො, විකාලෙ ඵලජො රසො.

2691.

යාවකාලිකපත්තාන-මපි සීතදුකෙ කතො;
මද්දිත්වාදිව්වපාකොපි, විකාලෙ පන වට්ටති.

2692.

තාලඤ්ච නාළිකෙරඤ්ච, පනසං ලබුජම්පි ව;
තිප්පසාලාබුකුම්භණ්ඩං, තථා පුස්සඵලම්පි ව.

2693.

ඵවමෙළාලුකඤ්චාති, නවෙනාති ඵලානි හි;
අපරණ්ණඤ්ච සබ්බම්පි, සත්තධඤ්ඤානුලොමිකං.

2694.

බදරං තිම්බරු සෙලු, කොසම්බං කරමද්දකං;
මාතුලුඬ්ගකපිත්ථඤ්ච, වෙත්තං විඤ්චඵලම්පි ව.

2695.

ඵලානං ඵවමාදීනං, බුද්දකානං රසො පන;
අට්ඨපානානුලොමත්තා, නිද්දිට්ඨො අනුලොමිකෙ.

2696.

සානුලොමස්ස ධඤ්ඤස්ස, යපෙත්වා ඵලජං රසං;
අඤ්ඤො ඵලරසො නත්ථි, අයාමකාලිකො ඉධ.

හෙසජ්ජක්ඛන්ධකකථා.

කථිනක්ඛන්ධකකථා

2697.

භික්ඛුනං වුට්ඨවස්සානං, කථිනත්ථාරමබ්චි;
පඤ්චන්තං ආනිසංසානං, කාරණා මුනිපුඤ්ඤවො.

2698.

න උල්ලිඛිතමත්තාදි-චතුර්විසතිවජ්ජිතං;
වීචරං භික්ඛුනාදාය, උද්ධරිත්වා පුරාණකං.

2699.

නවං අධිට්ඨභිත්ථාව, චත්තඛ්ඛං වචසා පුන;
“ඉමිනාත්තරවාසෙන, කථිනං අත්ථරාමි”ති.

2700.

වුත්තෙ තික්ඛත්තුමිච්චෙවං, කථිනං භොති අත්ථතං;
සඬ්ඝං පනුපසඬ්ඝමිම, ආදාය කථිනං ඉති.

2701.

“අත්ථතං කථිනං භන්තෙ, සඬ්ඝස්ස අනුමොදථ;
ධම්මිකො කථිනත්ථාරො”, චත්තඛ්ඛං තෙන භික්ඛුනා.

2702.

“සුඅත්ථතං තයා භන්තෙ, සඬ්ඝස්ස කථිනං පුන;
ධම්මිකො කථිනත්ථාරො, අනුමොදාමි”තිරයෙ.

2703.

කථිනස්ස ච කිං මූලං, කිං චත්ථු කා ච භූමියො;
කතිධම්මවිදො භික්ඛු, කථිනත්ථාරමරහති.

2704.

මූලමෙකං, සියා චත්ථු, තිව්ධං, භූමියො ඡ ච;
අට්ඨධම්මවිදො භික්ඛු, කථිනත්ථාරමරහති.

2705.

සඬ්ඝො මූලන්ති නිද්දිට්ඨං, චත්ථු භොති තිව්චරං;
බොමාදීනි ඡ වුත්තානි, වීචරානි ඡ භූමියො.

2706.

පුබ්බපච්චුද්ධරාධිට්ඨා-නත්ථාරො මාතිකාපි ච;
පලිබොධො ච උද්ධාරො, ආනිසංසා පනට්ඨිමෙ.

2707.

ධොවනඤ්ච වීචාරො ච, ඡෙදනං බන්ධනමිපි ච;
සිබ්බනං රජනං කප්පං, “පුබ්බකිච්ච”න්ති වුච්චති.

2708.

සඬ්ඝාටි උත්තරාසඬ්ගො, අථො අත්තරවාසකො;
පච්චුද්ධාරො අධිට්ඨානං, අත්ථාරොපෙසමෙව තු.

2709.

පක්කමනඤ්ච නිට්ඨානං, සන්තිට්ඨානඤ්ච නාසනං;
සවනාසා ච සීමා ච, සහුඛහාරොති අට්ඨිමා.

2710.

කතථීවරමාදාය, ආවාසෙ නිරපෙක්ඛකො;
අතික්කන්තාය සීමාය, හොති පක්කමනන්තිකා.

2711.

ආනිසංසමථාදාය, විහාරෙ අනපෙක්ඛකො;
ගන්ත්වා පන විහාරං සො, අඤ්ඤං සුඛවිහාරිකං.

2712.

තත්ථ තං විහරන්තොව, කරොති යදි ථීවරං;
නිට්ඨිතෙ ථීවරෙ තස්මිං, නිට්ඨානන්තාති වුච්චති.

2713.

“ථීවරං න කරිස්සාමි, න පච්චෙස්සං තමස්සමං”;
එවං තු ධුරනික්ඛෙපෙ, සන්තිට්ඨානන්තිකා මතා.

2714.

කථිනච්ඡාදනං ලද්ධා, “න පච්චෙස්ස”න්ති වෙ ගතො;
කරොන්තස්සෙව නට්ඨං වා, දඩ්ඨං වා නාසනන්තිකා.

2715.

ලද්ධානිසංසො සාපෙක්ඛො, ඛහිසීමං ගතො පන;
සුඤ්ඤාති චන්තරුඛහාරං, සා හොති සවනන්තිකා.

2716.

ථීවරාසාය පක්කන්තො, ඛහිසීමං ගතො පන;
“දස්සාමි ථීවරං තුය්හං”, වුත්තො සවති කෙනචි.

2717.

පුන වුත්තෙ “න සක්කොමි, දාතුන්ති තව ථීවරං”;
ආසාය ඡින්නමත්තාය, ආසාවච්ඡෙදිකා මතා.

2718.

චස්සංවුට්ඨවිහාරම්හා, විහාරඤ්ඤං ගතො සියා;

ආගච්ඡං අන්තරාමග්ගෙ, තදුද්ධාරමතික්කමෙ.

2719.

තස්ස සො කථිනුද්ධාරො, සීමාතික්කන්තිකො මනො;
කථිනානිසංසමාදාය, සාපෙක්ඛොව සචෙ ගතො.

2720.

සම්භුණාති පුනාගන්ත්වා, කථිනුද්ධාරමෙව චෙ;
තස්ස සො කථිනුද්ධාරො, “සහුඛිභාරො”ති වුච්චති.

2721.

පක්කමනඤ්ච නිට්ඨානං, සන්තිට්ඨානඤ්ච සීමනො;
චත්තාරො පුග්ගලාධිනා, සඬ්ඝාධිනන්තරුඛිභරො.

2722.

නාසනං සවනඤ්චෙව, ආසාවච්ඡෙදිකාපි ච;
තයොපි කථිනුඛාරො, න තු සඬ්ඝා, න භික්ඛුනො.

2723.

ආවාසපලිබොධො ච, පලිබොධො ච වීචරෙ;
පලිබොධා දුචෙ චුත්තා, යුත්තමුත්තත්ථවාදිනා.

2724.

අට්ඨන්තං මාතිකානං වා, අන්තරුඛිභාරතොපි වා;
උඛිභාරාපි දුචෙ චුත්තා, කථිනස්ස මහෙසිනා.

2725.

අනාමන්තාසමාදානං, ගණනො යාවදත්ථිකං;
තත්ථ යො වීචරුප්පාදො, ආනිසංසා ච පඤ්චිමෙ.

කථිනක්ඛන්ධකකථා.

වීචරක්ඛන්ධකකථා

2726.

වීචරස්ස පනුප්පාදා, අට්ඨ වීචරමාතිකා;
සීමාය දෙනි, කතිකා, භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා, තථා.

2727.

සඬ්ඝස්ස, උභතොසඬ්ඝෙ, වස්සංවුට්ඨස්ස දෙනි ච,
ආදිස්ස, පුග්ගලස්සාති, අට්ඨිමා පන මාතිකා.

2728.

තත්ථ සීමාය දෙනීති, අන්තොසීමං ගතෙහි තු;
භික්ඛුහි භාජෙතබ්බන්ති, වණ්ණිතං වරවණ්ණිතා.

2729.

කතිකාය ව දින්නං යෙ, විහාරා එකලාභකා;
එත්ථ දින්නඤ්ච සබ්බෙහි, භාජෙතබ්බන්ති වුව්වති.

2730.

සඬ්ඝස්ස ධුවකාරා හි, යත්ථ කරියන්ති තත්ථ ව;
භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා දින්නං, දින්නං චුත්තං මහෙසිනා.

2731.

සඬ්ඝස්ස පන යං දින්නං, උජුභුතෙන චෙතසා;
තඤ්ඤි සම්මුඛිභුතෙන, භාජෙතබ්බන්ති වුව්වති.

2732.

උභතොසඬ්ඝ මුද්දිස්ස, දෙනි සද්ධාය වීවරං;
ථොකා වා බහු වා භික්ඛු, සමභාගොව වට්ටති.

2733.

වස්සංවුට්ඨස්ස සඬ්ඝස්ස, වීවරං දෙනි යං පන;
තං තස්මිං වුට්ඨවස්සෙන, භාජෙතබ්බන්ති වණ්ණිතං.

2734.

යාගුයා පන භත්තෙ වා, දෙනිආදිස්ස වෙ පන;
වීවරං තත්ථ තත්ථෙව, යොජෙතබ්බං විජානතා.

2735.

පුග්ගලං පන උද්දිස්ස, වීවරං යං තු දියති;
පුග්ගලොදිස්සකං නාම, දානං තං තු පවුච්චති.

2736.

සහධම්මිකෙසු යො කොචි, පඤ්චස්වපි “මමච්චයෙ;
අයං මය්හං පරික්ඛාරො, මාතුයා පිතුනොපි වා.

2737.

උපජ්ඣායස්ස වා භොතු”, වදන්තිච්චෙවමෙව වෙ;
න භොති පන තං තෙසං, සඬ්ඝස්සෙව ව සන්තකං.

2738.

පඤ්චන්තං අච්චයෙ දානං, න ව රුහති කිඤ්චපි;

සඬ්ඝස්සෙව ච තං හොති, ගිහීනං පන රුහති.

2739.

භික්ඛු වා සාමණෙරො වා, කාලං භික්ඛුනුපස්සයෙ;
කරොත්‍යස්ස පරික්ඛාරා, භික්ඛුනංයෙව සන්තකා.

2740.

භික්ඛුනී සාමණෙරී වා, විහාරස්මිං සචෙ මනා;
හොන්ති තස්සා පරික්ඛාරා, භික්ඛුනීනං තු සන්තකා.

2741.

“දෙහි නෙත්වාසුකස්සා”ති, දින්නං තං පුරිමස්ස තු;
“ඉදං දම්මී”ති දින්නං තං, පච්ඡිමස්සෙව සන්තකං.

2742.

ඵචං දින්නවිධිං ඤාත්වා, මතස්ස වාමතස්ස වා;
විස්සාසං වාපි ගණ්හෙය්‍යා, ගණ්හෙ මතකච්චරං.

2743.

මූලපත්තඵලක්ඛන්ධ-තචපුජ්ඵප්පහෙදතො;
ජබ්බිධං රජනං චුත්තං, චන්තදොසෙන තාදිනා.

2744.

මූලෙ හලිද්දිං, ඛන්ධෙසු, මඤ්ජෙට්ඨං තුඬ්ගහාරකං;
පත්තෙසු අල්ලියා පත්තං, තථා පත්තඤ්ච නීලියා.

2745.

කුසුම්භං කිංසුකං පුජ්ඵච, තචෙ ලොද්දඤ්ච කණ්ඩුලං;
යපෙත්වා රජනං සබ්බං, ඵලං සබ්බම්පි වට්ටති.

2746.

කිලිට්ඨසාටකං වාපි, දුබ්බණ්ණං වාපි විවරං;
අල්ලියා පන පත්තෙන, ධොවිතුං පන වට්ටති.

2747.

වීචරානං කථා සෙසා, පඨමෙ කථිතෙ පන;
තත්ථ චුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බා විභාවිතා.

වීචරක්ඛන්ධකකථා.

මහාවග්ගො නිට්ඨිතො.

චූළවග්ගො

පාරිවාසිකක්ඛන්ධකකථා

2748.

තජ්ජනීයං නියස්සඤ්ච, පබ්බාජං පටිසාරණං;
තිවිට්ඨක්ඛෙපනඤ්චාති, සත්ත කම්මානි දීපයෙ.

2749.

තෙවත්තාලීස වත්තානි, ඛන්ධකෙ කම්මසඤ්ඤිතෙ;
නවාධිකානි තිංසෙව, ඛන්ධකෙ තදනන්තරෙ.

2750.

ඵචං සබ්බානි වත්තානි, ද්වාසිතෙව මහෙසිනා;
භොන්ති ඛන්ධකවත්තානි, ගහිතාගහණෙන තු.

2751.

පාරිවාසඤ්ච වත්තඤ්ච, සමාදින්නස්ස භික්ඛුනො;
රත්තිවිජෙදො කථං චුත්තො, වත්තභෙදො කථං භවෙ?

2752.

සභවාසො විනාවාසො, අනාරොචනමෙව ච;
පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, රත්තිවිජෙදො ච දුක්කටං.

2753.

ඵකච්ඡන්තො පනාවාසෙ, පකතත්තෙන භික්ඛුනා;
නිවාසො දකපාතෙන, උක්ඛිත්තස්ස නිවාරිතො.

2754.

පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, අන්තොයෙව න ලබ්භති;
ඉච්චෙවං පන නිද්දිට්ඨං, මහාපච්චරියං පන.

2755.

“අවිසෙසෙන නිද්දිට්ඨං, මහාඅට්ඨකථාදිසු;
උභින්නං දකපාතෙන, නිවාසො වාරිතො”ති භි.

2756.

අභික්ඛුකෙ පනාවාසෙ, අනාවාසෙපි කත්ථවි;
විජ්ජවාසං වසන්තස්ස, රත්තිවිජෙදො ච දුක්කටං.

2757.

පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, භික්ඛුං දිස්වාන තඨ්ඛණෙ;
නාරොචෙන්තස්ස චෙතස්ස, රත්තිවිජෙදො ච දුක්කටං.

2758.

පඤ්චෙව ව යථාචුඩ්ඪං, ලභතෙ පාරිවාසිකො;
කාතුං තත්ථෙව ව යත්වා, උපොසථපචාරණං.

2759.

වස්සසාටිං යථාචුඩ්ඪං, දෙනිති වෙ සඬ්ඝදායකා;
ඔණොජනං තථා භත්තං, ලභතෙ පඤ්චිමෙ පන.

පාරිවාසිකක්ඛන්ධකකථා.

සමථක්ඛන්ධකකථා

2760.

විවාදාධාරතා වානු-වාදාධිකරණමපි ව;
ආපත්තාධාරතා වෙව, කිච්චාධිකරණමපි ව.

2761.

ඵතානි පන චත්තාරි, චුත්තානි ව මහෙසිනා;
හෙදකාරකචත්ථුනි, විවාදො තත්ථ නිස්සිතො.

2762.

විපත්තියො චතස්සෙව, අනුවාදො උපාගතො;
ආපත්තාධාරතා නාම, සත්ත ආපත්තියො මතා.

2763.

සඬ්ඝකිච්චානි නිස්සාය, කිච්චාධිකරණං සියා;
ඵතෙසං තු චතුන්තමිපි, සමත්තා සමථා මතා.

2764.

සම්මුඛා සති වාමුල්භො, පටිඤ්ඤාවිනයොපි ව;
තස්සපාපියසි වෙව, තථා යෙභුයාසිපි ව.

2765.

තිණචත්ථාරකො වෙව, සත්තමො විනයො මතො;
සත්තිමෙ සමථා චුත්තා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

2766.

විවාදො සම්මති ද්විති, අනුවාදො චතුති ව;
ආපත්ති පන තිහෙව, කිච්චමෙකෙන සම්මති.

2767.

ජට්ඨෙන පඨමෙනාපි, විවාදො ඵත්ථ සම්මති;

සම්මුඛාවිනයාදීහි, අනුපුබ්බෙන තීහිපි.

2768.

තථෙව පඤ්චමෙනාපි, අනුවාදො හි සම්මති;
සම්මුඛෙන පටිඤ්ඤාය, තිණුවත්ථාරකෙන ව.

2769.

ආපත්තුපසමං යාති, තීහෙව සමථෙහි සා;
සම්මුඛාවිනයෙනෙව, කිච්චමෙකෙන සම්මති.

2770.

යෙභුයාසිකකම්මෙ තු, සලාකං ගාභයෙ බුධො;
ගුල්ලෙන විවටෙනාපි, කණ්ණපජ්ජෙන වා පන.

2771.

අලජ්ජස්සදෙ ගුල්ලෙන, විවටෙනෙව ලජ්ජිසු;
බාලෙසු කණ්ණපජ්ජෙන, සලාකං ගාභයෙ බුධො.

2772.

ලජ්ජී අලජ්ජී බාලොති, කෙන සක්කා විජානිතුං?
සකෙන කම්මුනායෙව, තෙන සක්කා විජානිතුං.

2773.

ආපජ්ජති ව සඤ්චිච්ච, ආපත්තිං පරිගුහති;
ඡන්දාදිඅගතිං යාති, අලජ්ජී ඵදිසො සියා.

2774.

නාපජ්ජති ව සඤ්චිච්ච, ආපත්තිං න ව ගුහති;
න ගච්ඡතිගතිඤ්චාපි, ඵදිසො ලජ්ජී පුග්ගලො.

2775.

දුච්චිත්තිතො ව දුබ්භාසී, තථා දුක්කට්ඨාරිකො;
ඵදිසො පන “බාලො”ති, ලක්ඛණෙනෙව ඤායති.

2776.

තිධා සලාකගාහෙන, බහුකා ධම්මවාදිතො;
යෙභුයාසිකකම්මෙන, කර්තබ්බන්ති ජිනොබුචි.

2777.

අලජ්ජී සානුවාදො ව, අසුචී කම්මතො ව යො;
තස්සපාපියසිකම්ම-යොග්ගො සො හොති පුග්ගලො.

2778.

භණ්ඩනෙ කලහෙ ජානෙ, විවාදස්මිං අනප්පකෙ;
බහුඅස්සාමණෙ විණ්ණෙ, අනග්ගෙපි ච භස්සකෙ.

2779.

මූලමූලං ගවෙසන්තං, හොති වාළඤ්ච කක්ඛළං;
තිණුවත්ථාරකෙනෙව, කාතබ්බන්ති පකාසිතං.

2780.

යථා ච තිණපණ්ණෙන, ඡන්තං ගුථඤ්ච මුත්තකං;
න ච වායති දුග්ගන්ධං, වූපසම්මති තඬ්ඛණෙ.

2781.

යපෙත්වා ථුල්ලවජ්ජඤ්ච, ගිහීහි පටිසංයුතං;
දිට්ඨාවිකම්මිකඤ්චෙව, යො ච තත්ථ න හොති තං.

2782.

සෙසායාපත්තියා යාව, උපසම්පදමාළතො;
සුද්ධො හොති නිරාපත්ති, තිණුවත්ථාරකෙ තථා.

සමථක්ඛන්ධකකථා.

බුද්දකචත්ථුක්ඛන්ධකකථා

2783.

රුක්ඛෙ වා පන කුට්ටෙවා, අට්ටානෙ ථම්භකෙසු වා;
න්භායමානො සකං කායං, උග්ගංසෙය්‍යස්ස දුක්කටං.

2784.

කායං ගන්ධබ්බහත්ථෙන, කුරුවින්දකසුත්තියා;
මල්ලකෙන න සංසෙය්‍ය, නාඤ්ඤමඤ්ඤඤ්ච කායතො.

2785.

අකතං මල්ලකං නාම, ගිලානස්සෙව වට්ටති;
කතං තං මල්ලකං නාම, සබ්බෙසම්පි න වට්ටති.

2786.

කපාලිට්ඨකඛණ්ඩානි, සබ්බස්ස පුට්ඨපාණිකං;
ගිලානස්සාගිලානස්ස, වත්ථවට්ටි ච වට්ටති.

2787.

වුත්තා ඓණකපාසාණ-කථලා පාදසංසනෙ;

වට්ඨං වා චතුරස්සං වා, කතකං න ච වට්ඨති.

2788.

යං කිඤ්චිපි අලඬිකාරං, ධාරෙන්තස්සපි දුක්කටං;
භොති අන්තමයො තාල-පණ්ණමත්තමිපි භික්ඛුනො.

2789.

ඔසණ්භෙය්‍ය සකෙ කෙසෙ, යො හත්ථඵණකෙන වා;
ඵණකෙනපි කොච්ඡෙන, දුක්කටං තස්ස නිද්දිසෙ.

2790.

සිත්ථතෙලොදතෙලෙහි, මණ්ඩනත්ථං න වට්ඨති;
අනුලොමනිපාතත්ථං, උද්ධංලොමෙන භික්ඛුනා.

2791.

හත්ථං තෙලෙන තෙමෙත්වා, පුඤ්ජිතබ්බා සිරොරුහා;
වට්ඨතුණ්භාහිතත්තස්ස, අල්ලහත්ථෙන පුඤ්ජිතුං.

2792.

ආදාසෙ උදපත්තෙ වා, යත්ථ කත්ථවි අත්තනො;
මුබ්බිමිබං විනා හෙතුං, ඔලොකෙන්තස්ස දුක්කටං.

2793.

“සඤ්ජවිං තු මුබ්බං, නො”ති, දට්ඨුමාබාධපච්චයා;
“ජිණ්ණො නො”තායුසඩ්ධාර-ජානනත්ථඤ්ච වට්ඨති.

2794.

නච්චං වා පන ගීතං වා, වාදිතං වාපි භික්ඛුනො;
දට්ඨුං වා පන සොතුං වා, ගච්ඡතො භොති දුක්කටං.

2795.

දට්ඨුමන්තමයො මොර-නච්චමිපි ච න වට්ඨති;
සොතුමන්තමයො දන්ත-ගීතමිපි ච න වට්ඨති.

2796.

නච්චන්තස්ස සයං වාපි, නච්චාපෙන්තස්ස දුක්කටං;
අනාපත්තන්තරාරාමෙ, ඨත්වා සුණාති පස්සති.

2797.

“පස්සිස්සාමි”ති නච්චං වා, ගීතං වා පන වාදිතං;
විහාරතො විහාරං වා, ගච්ඡතො භොති දුක්කටං.

2798.

ආපත්තන්තොවිහාරෙපි, උට්ඨහිත්වාන ගච්ඡන්තො;
 යත්වා ගීවං පසාරෙත්වා, පස්සන්තොපි ව වීරීයං.

2799.

කෙසා දීඝා න ධාරෙය්‍යා, යො ධාරෙය්‍යස්ස දුක්ඛං;
 ද්වඬ්ගුලං වා දුමාසං වා, තතො උද්ධං න වට්ටති.

2800.

නබ්බ නාසිකලොමානි, දීඝානි න තු ධාරෙය;
 න ව වීසතිමට්ඨං වා, කාතුං වට්ටති භික්ඛුනො.

2801.

කප්පාපෙය්‍ය විසුං මස්සුං, දාග්ධිකං වා යපෙය්‍ය යො;
 සංහරාපෙය්‍ය වා ලොමං, සම්බාධෙ තස්ස දුක්ඛං.

2802.

ඡින්දන්තො දුක්ඛං චුත්තං, කෙසෙ කත්තරිකාය වා;
 අභිලානස්ස අඤ්ඤෙන, ඡින්දාපෙත්තස්ස වා තථා.

2803.

ඡින්දන්තො අත්තන්තො අඬ්ග-ජාතං ථුල්ලච්චයං සියා;
 සෙසඬ්ගඡෙදන්තො අත්ත-වධෙ ආපත්ති දුක්ඛං.

2804.

අභිකීටාදිදට්ඨස්ස, තාදිසාබාධපච්චයා;
 න දොසො ඡින්දන්තො අඬ්ගං, මොචෙත්තස්ස ව ලොහිතං.

2805.

අපරිස්සාවන්තො මග්ගං, සචෙ ගච්ඡති දුක්ඛං;
 යාවමානස්ස වා මග්ගෙ, තථෙවාදදන්තොපි තං.

2806.

න භුඤ්ජෙ න පිචෙ නග්ගො, න බාදෙ න ව සායයෙ;
 න දදෙ න ව ගණ්ඨෙය්‍ය, න ගච්ඡෙය්‍යපි අඤ්ජසං.

2807.

චන්දිතබ්බං න නග්ගෙන, චන්දාපෙතබ්බමෙව වා;
 පරිකම්මං න කාතබ්බං, න නග්ගෙන ව කාරයෙ.

2808.

පරිකම්මෙම පටිච්ඡාදී, තිස්සො ජන්තාසරාදිකා;

වුත්තා, වත්ථපට්ච්ඡාදී, සබ්බත්ථ පන වට්ටති.

2809.

යත්ථ කත්ථවි පෙළායං, භුඤ්ජිතුං න ච වට්ටති;
එකතො භුඤ්ජතො හොති, දුක්කටං එකභාජනෙ.

2810.

එකපාවුරණා එක-ත්ථරණා වා නිපජ්ජරෙ;
එකමඤ්චෙපි වා තෙසං, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2811.

න නිසීදෙය්‍ය සඬ්ඝාටි-පල්ලත්ථිකමුපාගතො;
කිඤ්චි කිළං න කිළෙය්‍ය, පලිතං න ච ගාභයෙ.

2812.

භමුකාය නලාටෙ වා, දායිකායපි උග්ගතං;
තාදිසං පලිතං චඤ්ඤං, ගාභාපෙතුම්පි වට්ටති.

2813.

අගිලානො සචෙ භික්ඛු, ඡත්තං ධාරෙය්‍ය දුක්කටං;
අත්තනො විවරාදීනං, ගුත්තත්ථං පන වට්ටති.

2814.

භත්ථිසොණ්ඩං චතුක්කණ්ණං, වසනං මච්ඡවාළකං;
චෙල්ලියං තාලවණ්ටඤ්ච, නිවාසෙත්තස්ස දුක්කටං.

2815.

ගහිපාරුපනං වාපි, පාරුපත්තස්ස දුක්කටං;
නිවාසනෙ පාරුපනෙ, පරිමණ්ඩලතා මතා.

2816.

ලොකායතං න වාචෙය්‍ය, න ච තං පරියාපුණෙ;
න තිරච්ඡානවිජ්ජා වා, වාචෙතඬ්ඛාව භික්ඛුනා.

2817.

න ච වට්ටති ධාරෙතුං, සබ්බා වාමරිබ්ඡනී;
න වාලිම්පෙය්‍ය දායං වා, න ච ලඤ්ජෙ මුඛම්පි ච.

2818.

න වහෙ උභතොකාජං, වට්ටත්තත්තරකාජකං;
සීසක්ඛන්ධකටොලම්බ-භාරෙ දොසො න විජ්ජති.

2819.

අට්ඨච්ඡාදාදිකං භික්ඛු, පච්ඡිමං චතුරඤ්ඤා;
බාදතො දන්තකට්ඨඤ්ඤා, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

2820.

රුක්ඛං නෙවාහිරුහෙය්‍යා, කිච්චෙ සතිපි පොරිසං;
ආපදාසු යථාකාමං, වට්ටනෙවාහිරුහිතුං.

2821.

ලසුණං න ච බාදෙය්‍යා, සචෙ නාකල්ලකො සියා;
නාරොපෙතබ්බකං බුද්ධ-වචනං අඤ්ඤා පන.

2822.

බිපිතෙන ච වත්තබ්බං, “ජීවා”ති, ගිහිනා පුන;
“ජීව්‍යා”ති ච චුත්තෙන, “චිරං ජීවා”ති වට්ටති.

2823.

සාමණෙරං ගහට්ඨං වා, ආකොටෙන්තස්ස දුක්ඛං;
සයනෙ පුප්ඵසංකිණ්ණෙ, න වට්ටති නිපජ්ජිතුං.

2824.

බුරහණ්ඩං න ගණ්හෙය්‍යා, සචෙ න්භාපිතපුබ්බකො;
න ච ධාරණියා උණ්ඨී, සබ්බා බාහිරලොමිකා.

2825.

අභිගරාගං කරොන්තස්ස, දුක්ඛං සමුදිරිතං;
අකායබන්ධනස්සාපි, ගාමං පවිසතොපි ච.

2826.

ලොහජං දාරුජං සබ්බං, කජ්ජියං මත්තිකාමයං;
විනා සත්ථඤ්ඤා පත්තඤ්ඤා, කතකං කුම්භකාරිකං.

බුද්දකචත්ථුක්ඛන්ධකකථා.

සෙනාසනක්ඛන්ධකකථා

2827.

ආසන්දිකො අතික්කන්ත-පමාණොපි ච වට්ටති;
තථා පඤ්ඤාචග්ගියමිපි, සත්තචග්ගියමිපි ච වට්ටති.

2828.

තුලොනද්ධා සරෙයෙව, මඤ්ඤායා නිසිදිතුං;

සීසපාදුපධානඤ්ච, අගිලානස්ස වට්ටති.

2829.

සන්ථරිත්වා ගිලානස්ස, උපධානානි තත්ථ ව;
පච්චත්ථරණකං දත්වා, නිපජ්ජන්තස්ස වට්ටති.

2830.

තිරියං මුට්ඨිරතනං, හොති බ්බිබ්බහනං මිතං;
දීඝතො ච දියඩ්ඪං වා, ද්විහත්ථන්ති කුරුන්දියං.

2831.

පුරිතා වොළපණ්ණුණ්ණ-තිණවාකෙහි පඤ්චහි;
භිසියො භාසිතා පඤ්ච, තුලානං ගණනාවසා.

2832.

භිසිතුලානි පඤ්චෙව, තථා තුලානි තිණපි;
ලොමානි මිගපක්ඛිනං, ගබ්භා බ්බිබ්බහනස්සිමෙ.

2833.

මනුස්සලොමං ලොමෙසු, පුජ්චෙසු බකුලාදිකං;
සුද්ධං තමාලපත්තඤ්ච, පණ්ණෙසු න ච වට්ටති.

2834.

උණ්ණාදිකං පඤ්චවිධඤ්ච තුලං;
මහෙසිනා යං භිසියං පචුත්තං;
මසුරකෙ තං පන වට්ටතීති;
කුරුන්දියං අට්ඨකථාය චුත්තං.

2835.

යදෙතං තිව්ධං තුලං, භිසියං තං අකජ්ජියං;
මිස්සං තමාලපත්තං තු, සබ්බත්ථ පන වට්ටති.

2836.

රූපං තු පුරිසිත්ථිතං, තිරච්ඡානගතස්ස වා;
කාරෙන්තස්ස කරොතො වා, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

2837.

ජාතකං පන වත්ථුං වා, කාරාපෙතුං පරෙහි වා;
මාලාකම්මං ලතාකම්මං, සයං කාතුමිපි වට්ටති.

2838.

සමානාසනිකො නාම, ද්විහි වස්සෙහි යො පන;

වුඩ්ඬො වා දහරො වාපි, වස්සෙනෙකෙන වා පන.

2839.

සමානවස්සෙ වත්තබ්බං, කිඤ්ච නාමිධ විජ්ජති;
සත්තවස්සතිවස්සෙහි, පඤ්චවස්සො නිසිදති.

2840.

හෙට්ඨා දීසාසනං තිණ්ණං, යං පහොති නිසිදිතුං;
එකමඤ්චෙපි පියෙ වා, ද්වෙ නිසිදන්ති වට්ටති.

2841.

උභතොඛ්‍යඤ්ජනං ඉත්ථිං, යපෙත්වා පණ්ඩකං පන;
දීසාසනෙ අනුඤ්ඤාතං, සබ්බෙහිපි නිසිදිතුං.

2842.

පුරිමිකො පවිජිමිකො, තථෙවන්තරමුත්තකො;
තයො සෙනාසනග්ගාහා, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

2843.

පුබ්බාරුණා පාටිපදස්ස යාව;
පුනාරුණා භිජ්ජති නෙව තාව;
ඉදඤ්ථි සෙනාසනගාහකස්ස;
බෙත්තන්ති වස්සුපගමෙ වදන්ති.

2844.

පාතොව ගාහිතෙ අඤ්ඤො, භික්ඛු සෙනාසනෙ පන;
සථෙ යාවති ආගන්ත්වා, වත්තබ්බො ගාහිතන්ති සො.

2845.

සඩ්ධිකං අපලොකෙත්වා, ගහිතං වස්සවාසිකං;
අන්තොවස්සෙපි විබ්භන්තො, ලහතෙ තත්‍රජං සථෙ.

2846.

වුට්ඨවස්සො සථෙ භික්ඛු, කිඤ්චි ආවාසිහත්ථතො;
ගහෙත්වා කප්පියං භණ්ඩං, දත්වා තස්සත්තතො පන.

2847.

“අසුකස්මිං කුලෙ මය්හං, වස්සවාසිකච්චරං;
ගාහිතං ගණ්හ” ඉච්චෙවං, වත්වා ගච්ජති සො දිසං.

2848.

උජ්ජබ්බජති ථෙ තත්ථ, ගතට්ඨානෙ, න ලබ්භති;

ගහෙනුං තස්ස සම්පත්තං, සඬ්ඝිකංයෙව තං සියා.

2849.

මනුස්සෙ සම්මුඛා තත්ථ, පටිච්ඡාපෙනි වෙ පන;
සබ්බං ලභති සම්පත්තං, වස්සාවාසිකච්චරං.

2850.

ආරාමො ව විහාරො ව, වත්ථුනි දුට්ඨස්සපි;
හිසි බ්බ්බොහනං මඤ්ච-පීයන්ති තතියං පන.

2851.

ලොහකුම්භී කටාහඤ්ච, භාණකො ලොහවාරකො;
වාසි ඵරසු කුද්දාලො, කුයාරී ව නිබ්බදනං.

2852.

වල්ලි වෙථ තිණං පණ්ණං, මුඤ්ජපබ්බජමෙව ව;
මත්තිකා දාරුහණ්ඩඤ්ච, පඤ්චමං තු යථාහ ව.

2853.

“ද්විහි සඬ්ගහිතානි ද්වෙ, තතියං චතුසඬ්ගහං;
චතුත්ථං නවකොට්ඨාසං, පඤ්චමං අට්ඨධා මතං.

2854.

ඉති පඤ්චහි රාසිහි, පඤ්චනිම්මලලොචනො;
පඤ්චවීසවිධං නාමො, ගරුහණ්ඩං පකාසයි”.

2855.

ඉදඤ්ථි පන සඬ්ඝස්ස, සන්තකං ගරුහණ්ඩකං;
විස්සජ්ජෙන්තො විභාජෙන්තො, භික්ඛු ථුල්ලච්චයං ඵුසෙ.

2856.

භික්ඛුනා ගරුහණ්ඩං තු, සඬ්ඝෙන හි ගණෙන වා;
විස්සජ්ජිතමවිස්සට්ඨං, විහත්තමවිභාජිතං.

2857.

පුරිමෙසු හි තීස්වෙන්ථ, න චත්ථාගරුහණ්ඩකං;
ලොහකුම්භී කටාහො ව, ලොහභාණකමෙව ව.

2858.

තිවිධං බුද්දකං වාපි, ගරුහණ්ඩකමෙවිදං;
පාදගණ්භනකො ලොහ-වාරකො භාජියො මනො.

2859.

උද්ධං පන තතො ලොභ-වාරකො ගරුභණ්ඩකං;
භිඬ්ඛාරාදීනි සබ්බානි, ගරුභණ්ඩානි භොන්ති හි.

2860.

භාජෙතබ්බො අයොපත්තො;
තම්බායොථාලකාපි ච;
ධුමනෙත්තාදිකං නෙව;
භාජෙතබ්බන්ති දීපිතං.

2861.

අත්තනා පටිලද්ධං තං, ලොභභණ්ඩං තු කිඤ්චිපි;
න පුග්ගලිකභොගෙන, භුඤ්ජිතබ්බඤ්ඤි භික්ඛුනා.

2862.

කංසවට්ඨකලොභානං, භාජනානිපි සබ්බසො;
න පුග්ගලිකභොගෙන, වට්ඨන්ති පරිභුඤ්ජිතුං.

2863.

තිපුභණ්ඩෙපි එසෙව, නයො ඤෙයොසා විභාවිනා;
න දොසො සඩ්ධිසිකෙ අත්ථි, ගිහීනං සන්තකෙසු වා.

2864.

බීරපාසාණසම්භූතං, ගරුකං තට්ඨකාදිකං;
පාදගණ්ඨනතො උද්ධං, සට්ඨකො ගරුභණ්ඩකො.

2865.

සිඬ්ඨිසජ්ඣුමයං භාර-කූටජං එලිකුබ්භවං;
භාජනානි න වට්ඨන්ති, ගිහීනං සන්තකානිපි.

2866.

වාසි භාජනියා බුද්දා, ගරුභණ්ඩං මහත්තරී;
තථා ඵරසු වෙජ්ජානං, සිරාවෙධනකම්පි ච.

2867.

කුයාරි වාසි කුද්දාලො, ගරුභණ්ඩං නිබ්බදනං;
සිබ්බරම්පි ච තෙනෙව, ගහිතන්ති පකාසිතං.

2868.

චතුරස්සමුඛං දොණි-මුඛං වඩ්ඪකම්පි තත්ථ ච;
සදණ්ඩං බුද්දකං සබ්බං, ගරුභණ්ඩං නිබ්බදනං.

2869.

මුට්ඨිකමධිකරණී, සංඤ්ඛාසො වා තුලාදිකං;
කිඤ්චි සඬ්ඝස්ස දින්නං වෙ, තං සබ්බං ගරුභණ්ඩකං.

2870.

න්භාපිතස්ස ච සංඤ්ඛාසො, කත්තරි ච මහත්තරි;
මහාපිප්ඵලකං තුන්න-කාරානං ගරුභණ්ඩකං.

2871.

චල්ලි සඬ්ඝස්ස දින්නා වා, තත්ථජාතාපි රක්ඛිතා;
අධිඨ්ඛානුප්පමාණාපි, ගරු වෙත්තලතාදිකා.

2872.

සුත්තවාකාදිනිබ්බත්තා, රජ්ජකා යොත්තකානි වා;
සඬ්ඝස්ස දින්නකාලෙ තු, ගච්ඡන්ති ගරුභණ්ඩකං.

2873.

නාළිකෙරස්ස භීරෙ වා, වාකෙ වා පන කෙනචි;
චට්ටෙත්වා හි කතා එක-චට්ටාපි ගරුභණ්ඩකං.

2874.

වෙළු සඬ්ඝස්ස දින්නො වා, රක්ඛිතො තත්ථජාතකො;
අට්ඨඬ්ඛලායතො සුචි-දණ්ඩමත්තො ගරුං සියා.

2875.

ජත්තදණ්ඩසලාකායො, දණ්ඩො කත්තරයට්ඨිපි;
පාදගණ්භනකා තෙල-නාළි භාජනියා ඉමෙ.

2876.

මුඤ්ජාදිසුපි යං කිඤ්චි, මුට්ඨිමත්තං ගරුං සියා;
තාලපණ්ණාදිමෙකමිපි, දින්නං වා තත්ථජාතකං.

2877.

අට්ඨඬ්ඛලප්පමාණොපි, ගරුකං රිත්තපොත්ථකො;
මත්තිකා පකතී වාපි, පඤ්චවණ්ණො සුධාපි වා.

2878.

සිලෙසාදිසු වා කිඤ්චි, දින්නං වා තත්ථජාතකං;
තාලපක්කපමාණං තු, ගරුභණ්ඩන්ති දීපිතං.

2879.

චල්ලිවෙළාදිකං කිඤ්චි, අරක්ඛිතමගොපිතං;

ගරුහණ්ඩං න භොතෙව, ගහෙනබ්බං යථාසුඛං.

2880.

රක්ඛිතං ගොපිතං වාපි, ගහෙනබ්බං තු ගණ්හතා;
සමකං අතිරෙකං වා, දත්වා එතකමෙව වා.

2881.

අඤ්ජනං හරිතාලඤ්ච, තථා හිඩ්ගු මනොසිලා;
භාජෙනබ්බන්ති විඤ්ඤයාං, විඤ්ඤනා විනයඤ්ඤනා.

2882.

දාරුහණ්ඩෙපි යො කොචි, සුවිදණ්ඩජ්ජමාණකො;
අට්ඨභිගුලායතො දාරු-හණ්ඩකො ගරුහණ්ඩකං.

2883.

මහාඅට්ඨකථායං තු, විහජිත්වාච දස්සිතං;
ආසන්දිකොපි සත්තඩිගො, හද්දපීයඤ්ච පීඨිකා.

2884.

පීයමෙළකපාදඤ්ච, තථාමණ්ඩකවට්ටකං;
කොච්ඡං පලාලපීයඤ්ච, ධොවනෙ ඵලකම්පි ව.

2885.

හණ්ඩිකා මුග්ගරො වෙව, වත්ථසට්ටනමුග්ගරො;
අම්බණම්පි ව මඤ්ජුසා, නාවා රජනදොණිකා.

2886.

උඵඩිකොපි සමුග්ගොපි, කරණ්ඩම්පි කට්ඨජුපි;
ඵවමාදි තු සබ්බම්පි, සඩ්ඨිකං ගරුහණ්ඩකං.

2887.

සබ්බං දාරුමයං ගෙහ-සම්භාරං ගරුකං මතං;
භාජියං කජ්ජියං වම්මං, අකජ්ජියමභාජියං.

2888.

ඵළවම්මං ගරුං චුත්තං, තථෙවොදුක්ඛලාදිකං;
පෙසකාරාදිහණ්ඩඤ්ච, කසිහණ්ඩඤ්ච සඩ්ඨිකං.

2889.

තථෙවාධාරකො පත්ත-පිධානං තාලවණ්ටකං;
බීජනී පච්ඡි වඩිකොටං, සබ්බා සම්මුඤ්ජනී ගරු.

2890.

යං කිඤ්චි භූමත්ථරණං, යො කොචි කට්ඨාරකො;
චක්කයුත්තකයානඤ්ච, සබ්බම්පි ගරුහණ්ඩකං.

2891.

ජත්තඤ්ච මුට්ඨිපණ්ණඤ්ච, විසාණංතුම්බහාජනං;
උපාහනාරණ්ඩම්ම-කරණාදි ලභුං ඉදං.

2892.

හත්ථිදන්තො විසාණඤ්ච, යථාගතමතච්ඡිතං;
මඤ්චපාදාදි යං කිඤ්චි, භාජනීයමනිට්ඨිතං.

2893.

නිට්ඨිතො තච්ඡිතො වාපි, විධො භිඨගුකරණ්ඩකො;
අඤ්ජනී ච සලාකායො, භාජනී උදපුඤ්ජනී.

2894.

සබ්බං කුලාලහණ්ඩම්පි, පරිභොගාරහං පන;
පත්තඩ්ගාරකට්ඨාහඤ්ච, ධුමදානං කපල්ලිකා.

2895.

ථූපිකා දීපරුක්ඛො ච, වයනච්ඡදනිට්ඨකා;
සඩ්ධිකං පන සබ්බම්පි, ගරුහණ්ඩන්ති දීපිතං.

2896.

පත්තො කඤ්චනතො චෙව, ථාලකං කුණ්ඩිකාපි ච;
සට්ඨො ලොහහණ්ඩෙපි, කුණ්ඩිකාපි ච භාජියා.

2897.

ගරුනා ගරුහණ්ඩඤ්ච, ථාවරෙන ච ථාවරං;
සඩ්ධිස්ස පරිවත්තෙන්වා, ගණ්හිතුං පන වට්ටති.

2898.

අධොතෙන ච පාදෙන, නක්කමෙ සයනාසනං;
අල්ලපාදෙන වා භික්ඛු, තථෙව සඋපාහනො.

2899.

භූමියා නිට්ඨුහත්තස්ස, පරිකම්මකතාය වා;
පරිකම්මකතං භිත්තිං, අපස්සෙන්තස්ස දුක්කටං.

2900.

පරිකම්මකතං භූමිං, සඩ්ධිකං මඤ්චපීඨකං;

අත්තනො සන්තකෙනෙව, පත්ථරිත්වාන කෙනවි.

2901.

නිපජ්ජිතබ්බං, සහසා, තස්ස නිද්දායනො යදි;
සරිරාවයවො කොචි, මඤ්චං ඵ්ඤ්ඤි දුක්කටං.

2902.

ලොමෙසු පන ලොමානං, ගණනායෙව දුක්කටං;
තලෙන හත්ථපාදානං, වට්ටතක්කමිතුං පන.

2903.

සහස්සග්ගසනකො කොචි, පිණ්ඩපාතො සච්චරො;
පත්තො අවස්සිකං භික්ඛුං, ලිබ්බිත්වා යපිතොපි ව.

2904.

තාදිසො පිණ්ඩපාතොව, සට්ඨිවස්සානමච්චයෙ;
උප්පත්තො සට්ඨිවස්සස්ස, ධීතිකාය දදෙ බුධො.

2905.

උද්දෙසහත්තං භුඤ්ජිත්වා, ජාතො වෙ සාමණෙරකො;
ගහෙනුං ලහති තං පච්ඡා, සාමණෙරස්ස පාළියා.

2906.

සම්පුණ්ණවිසවස්සො යො, ස්වෙ උද්දෙසං ලභිස්සති;
අජ්ජ සො උපසම්පත්තො, අතීතා ධීතිකා සියා.

2907.

ස්වෙ පන සලාකා තු, ලද්ධා හත්තං න තදිනෙ;
ලද්ධං, පුනදිනෙ තස්ස, ගාහෙතබ්බං, න සංසයො.

2908.

උත්තරුත්තරිහඩ්ගස්ස, හත්තස්සෙකවරස්ස භි;
විසුඤ්ඞි ධීතිකා කත්වා, දාතබ්බා තු සලාකිකා.

2909.

හත්තමෙව ස්වෙ ලද්ධං, න පනුත්තරිහඩ්ගකං;
ලද්ධමුත්තරිහඩ්ගං වා, න ලද්ධං හත්තමෙව වා.

2910.

යෙන යෙන භි යං යං තු, න ලද්ධං, තස්ස තස්ස ව;
තං තං පුනදිනෙ වාපි, ගාහෙතබ්බන්ති දීපිතං.

2911.

සඬුද්දෙසාදිකං හත්තං, ඉදං සත්තවිධම්පි ව;
ආගන්තුකාදිහත්තඤ්ච, චතුබ්බිධමුදිරිතං.

2912.

විහාරවාරහත්තඤ්ච, නිව්චඤ්ච කුට්ඨත්තකං;
පන්තරසවිධං හත්තං, උද්දිට්ඨං සබ්බමෙවිධ.

2913.

පාළිමට්ඨකථඤ්චෙව, ඔලොකෙත්වා පුනථ්පුනං;
සඬුසිකෙ පච්චයෙ සම්මා, විහජෙය්‍ය විචක්ඛණො.

සෙනාසනක්ඛන්ධකකථා.

වත්තක්ඛන්ධකකථා

2914.

ආගන්තුකාවාසිකපිණ්ඩවාරී-;
සෙනාසනාරඤ්ඤනුමොදනාසු;
වත්තානි හත්තෙ ගමිකස්ස ජන්තා-;
සරෙ තථා වච්චකුට්ඨපචෙවසෙ.

2915.

ආවරියුපථ්කායකසිස්සසද්ධි-;
විහාරිවත්තානිපි සබ්බසොව;
වත්තානි චුත්තානි චතුද්දසෙව;
විසුද්ධිවිත්තෙන විනයකෙන.

2916.

ආගන්තුකෙන ආරාමං, පවිසන්තෙන භික්ඛුනා;
ජත්තං පනාපනෙතබ්බං, මුඤ්චිතබ්බා උපාහනා.

2917.

ඔගුණ්ඨනං න කාතබ්බං, සීසෙ වීචරමෙව වා;
න භි තෙන ච ධොතබ්බා, පාදා පානීයවාරිනා.

2918.

වන්දිතබ්බාව පුච්ඡිත්වා, විහාරෙ වුඩ්ඪභික්ඛුනො;
කාලෙ සෙනාසනං තෙන, පුච්ඡිතබ්බඤ්ච භික්ඛුනා.

2919.

වච්චට්ඨානඤ්ච පස්සාව-ට්ඨානං පානීයමෙව ව;

පරිභොජනීයං සඬ්ඝ-කතිකං ගොචරාදිකං.

2920.

වුඩ්ඪමාගන්තුකං දිස්වා, භික්ඛුනාවාසිකෙනපි;
පත්තං පටිග්ගහෙතඛිබ්බං, පච්චුග්ගන්ත්වාන වීචරං.

2921.

ආසනං පඤ්ඤපෙතඛිබ්බං, තස්ස පාදොදකම්පි ව;
උපනික්ඛිපිතඛිබ්බඤ්ච, පුච්ඡිතඛිබ්බඤ්ච වාරිනා.

2922.

චන්දෙයොයා පඤ්ඤපෙතඛිබ්බං, තස්ස සෙනාසනම්පි ව;
අජ්ඣාචුත්ථමචුත්ථං වා, ගොචරාගොචරම්පි ව.

2923.

චච්චට්ඨානඤ්ච පස්සාව-ට්ඨානං සෙක්ඛකුලානි ව;
පච්චෙසෙ නික්ඛමෙ කාලො, චත්තඛිබ්බො පානියාදිකං.

2924.

සචෙ සො නචකො භොති;
ආගතාගන්තුකො යථා;
නිසින්නෙනෙච තෙනස්ස;
සඛ්ඛමාවාසිභික්ඛුනා.

2925.

“අත්‍ර පත්තං යපෙහීති, නිසීදාහීදමාසනං”;
ඉච්චෙචං පන චත්තඛිබ්බං, දෙය්‍යං සෙනාසනම්පි ව.

2926.

දාරුමත්තිකභණ්ඩානි, ගන්තුකාමෙන භික්ඛුනා;
ගන්තඛිබ්බං පටිසාමෙත්වා, ථකෙත්වාචසථම්පි ව.

2927.

ආපුච්ඡිත්වාපි ගන්තඛිබ්බං, භික්ඛුනා සයනාසනං;
පුච්ඡිතඛිබ්බෙ අසන්නෙපි, ගොපෙත්වා වාපි සාධුකං.

2928.

සහසා පච්චෙස නාපි, සහසා න ච නික්ඛමෙ;
නාතිදුරෙ නච්චාසන්නෙ, යාතඛිබ්බං පිණ්ඩවාරිනා.

2929.

වාමහත්ථෙත සඬ්ඝාට්ඨං, උච්චාරෙත්වාථ භාජනං;

දක්ඛිණෙන පණාමෙත්වා, භික්ඛං ගණ්භෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

2930.

සුපං වා දාතුකාමාති, සල්ලක්ඛෙය්‍ය මුහුත්තකං;
ඕලොකෙය්‍යන්තරා භික්ඛු, න භික්ඛාදායිකාමුඛං.

2931.

පානියාදි පනානෙය්‍යං, භික්ඛුනාරඤ්ඤකෙනපි;
නක්ඛත්තං තෙන යොගො ව, ජානිතබ්බා දිසාපි ව.

2932.

වච්චපස්සාවතිත්ථානි, භවන්ති පටිපාටියා;
කරොන්තස්ස යථාචුඩ්ඪං, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

2933.

සහසා උබ්භජිත්වා වා, න ච වච්චකුටිං විසෙ;
උක්කාසිත්වා බහි යත්වා, පටිසෙ සණ්කං පන.

2934.

වච්චං න නිත්ථුනන්තෙන, කාතබ්බං පන භික්ඛුනා;
බාදතො දන්තකට්ඨං වා, කරොතො භොති දුක්කටං.

2935.

වච්චං පන න කාතබ්බං, බහිද්ධා වච්චදොණියා;
පස්සාවොපි න කාතබ්බො, බහි පස්සාවදොණියා.

2936.

බරෙන නාවලෙඛෙය්‍ය, න කට්ඨං වච්චකුපකෙ;
ජඩ්ඛෙය්‍ය න ච පාතෙය්‍ය, බෙළං පස්සාවදොණියා.

2937.

පාදුකාසු ධිතොයෙව, උබ්භජෙය්‍ය විචක්ඛණො;
පටිච්ඡාදෙය්‍ය තත්ථෙව, යත්වා නික්ඛමනෙ පන.

2938.

නාවමෙය්‍ය සචෙ වච්චං, කත්වා යො සලිලෙ සති;
තස්ස දුක්කටමුද්දිට්ඨං, මුනිනා මොහනාසිනා.

2939.

සසද්දං නාවමෙතබ්බං, කත්වා වපු වපුති ව;
ආවමිත්වා සරාවෙපි, සෙසෙතබ්බං න තුදකං.

2940.

උභතමිපි අධොවිත්වා, නික්ඛමන්තස්ස දුක්කටං;
උක්ඛාපාපි සචෙ භොන්ති, සොධෙනබ්බං අසෙසතො.

2941.

අචලෙඛනකට්ඨෙත, පුරො චෙ පීඨරො පන;
ඡඩ්ඛෙය්‍ය කුම්භි රිත්තා චෙ, කුම්භිං පුරෙය්‍ය වාරිනා.

2942.

අනඡ්ඤිට්ඨො හි වුඩ්ඛෙත, පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙ;
ධම්මං න ච භණ්‍ය, පඤ්ඤං, න පුච්ඡෙය්‍ය න විස්සජෙ.

2943.

ආපුච්ඡිත්වා කථෙත්තස්ස, වුඩ්ඛං වුඩ්ඛතරාගමෙ;
පුන ආපුච්ඡතෙ කිච්චං, නත්ථිති පරිදිපිතං.

2944.

වුඩ්ඛෙතෙකච්ඡාරස්මිං, සද්ධිං විහරතා පන;
අනාපුච්ඡා හි සඡ්ඤායො, න කාතබ්බො කදාවිපි.

2945.

උද්දෙසොපි න කාතබ්බො, පරිපුච්ඡාය කා කථා;
න ච ධම්මො කථෙතබ්බො, භික්ඛුනා ධම්මචක්ඛුනා.

2946.

න දීපො විඡ්ඤාපෙතබ්බො, කාතබ්බො වා න චෙව සො;
වාතපානකවාටානි, ථකෙය්‍ය විවරෙය්‍ය නො.

2947.

චඩ්කමෙ චඩ්කමන්තො ච, වුඩ්ඛතො පරිචත්තයෙ;
තමිපි චිවරකණ්ණෙන, කායෙන න ච සට්ඨයෙ.

2948.

පුරතො නෙව ථෙරානං, න්භායෙය්‍ය න පනුපරි;
උත්තරං ඔත්තරත්තානං, දදෙ මග්ගං, න සට්ඨයෙ.

2949.

චත්තං අපරිපුරෙන්නො, න සීලං පරිපුරති;
අසුද්ධසීලො දුප්පඤ්ඤො, විත්තෙකග්ගං න වින්දති.

2950.

වික්ඛිත්තවිත්තොනෙකග්ගො, සද්ධම්මං න ච පස්සති;

අපස්සමානො සද්ධම්මං, දුක්ඛා න පරිමුච්චති.

2951.

තස්මා භි වත්තං පුරෙය්‍ය, ජීනපුත්තො විචක්ඛණො;
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස, කත්වා නිබ්බානමෙහිති.

වත්තක්ඛන්ධකකථා.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකකථා

2952.

කායං උග්‍රං ථනං වාපි, විචරිත්වාන භික්ඛුනී;
අත්තනො අඬිගජාතං වා, භික්ඛුස්ස න ච දස්සයෙ.

2953.

භික්ඛුනා සහ යං කිඤ්චි, සම්පයොජන්තියාපි ච;
තතො භාසන්තියා භික්ඛුං, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

2954.

න ච භික්ඛුනියා දීඝං, ධාරෙය්‍ය කායඛන්ධනං;
තෙනෙව කායඛන්ධෙන, ථනපට්ටෙන වා පන.

2955.

විලීචෙන ච පට්ටෙන, චම්මපට්ටෙන වා තථා;
දුස්සපට්ටෙන වා දුස්ස-චෙණියා දුස්සචට්ටියා.

2956.

න ථාසුකා නමෙතඛ්ඛා, දුක්කටං තු නමෙත්තියා;
න සංසාපෙය්‍ය සමණී, ජසනං අට්ඨිකාදිනා.

2957.

හත්ථං වා හත්ථකොච්ඡං වා, පාදං වා මුඛමුරුකං;
කොට්ටාපෙති සචෙ තස්සා, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

2958.

න මුඛං ලිම්පිතඛ්ඛං තු, න චුණ්ණෙතඛ්ඛමෙව ච;
මනොසිලාය වාපත්ති, මුඛං ලඤ්ජන්තියා සියා.

2959.

අඬිගරාගො න කාතඛ්ඛො, මුඛරාගොපි වා තථා;
අචඬිගං න ච කාතඛ්ඛං, න කාතඛ්ඛං විසෙසකං.

2960.

ඔලොකනකතො රාගා, ඔලොකෙතුං න වට්ටති;
යාතබ්බං න ච සාලොකෙ, සනච්චං න ච කාරයෙ.

2961.

දුක්ඛං මුනිනා චුත්තං, ගණිකං වුට්ඨපෙන්නියා;
සුරං වා පන මංසං වා, පණ්ණං වා වික්කිණන්නියා.

2962.

වඩ්ඪිං වාපි වණිජ්ජං වා, පයොජෙතුං න වට්ටති;
තිරිටං කඤ්චුකං වාපි, යදි ධාරෙති දුක්ඛං.

2963.

දාසො වා පන දාසී වා, තථා කම්මකරොපි වා;
න චෙවුපට්ඨපෙතබ්බො, තිරච්ඡානගතොපි වා.

2964.

න ච භික්ඛුනියා සබ්බ-නීලාදිං පන වීවරං;
ධාරෙතබ්බං, න ධාරෙය්‍යා, සබ්බං නමතකම්පි ව.

2965.

පටිච්ඡන්තාපටිච්ඡන්තං, ඡින්නං වාචිඡින්නමෙව වා;
පුරිසඛ්‍යඤ්ජනං සබ්බං, ඔලොකෙතුං න වට්ටති.

2966.

දුරතොව ච පස්සිත්වා, භික්ඛුං භික්ඛුනියා පන;
මග්ගො තස්ස පදාතබ්බො, ඔක්කමිත්වාන දුරතො.

2967.

භික්ඛුං පන ච පස්සිත්වා, පත්තං භික්ඛං චරන්නියා;
නිහරිත්වා තමුක්කුජ්ජං, දස්සෙතබ්බං තු භික්ඛුනො.

2968.

සංවෙල්ලිකඤ්ච කාතුං වා, ධාරෙතුං කට්ඨුත්තකං;
උතුකාලෙ අනුඤ්ඤාතං, උතුනීනං මහෙසිනා.

2969.

ඉත්ථිපොසයුතං යානං, හත්ථවට්ටකමෙව වා;
පාටඬ්ඬි ච ගිලානාය, වට්ටනෙවාහිරුහිතුං.

2970.

ගරුධම්මෙ යීතායාපි, මානත්තං තු චරන්නියා;
සම්මන්තිත්වා පදාතබ්බො, දුතියා පන භික්ඛුනී.

2971.

යස්සා පබ්බජ්ජකාලෙ තු, ගබ්භො වුට්ඨාති ඉත්ථියා;
පුත්තො යදි ච තස්සාපි, දාතබ්බා දුතියා තථා.

2972.

මාතා ලහති පායෙතුං, භොජෙතුං පුත්තමත්තනො;
මණ්ඩෙතුම්පි උරෙ කත්වා, සෙතුං ලහති සා පන.

2973.

යපෙත්වා සහසෙය්‍යං තු, තස්මිං දුතියිකාය හි;
පුරිසෙසු යථාඤ්ඤෙසු, චත්තිතබ්බං තථෙව ච.

2974.

විබ්භමෙනෙව සා භොති, යස්මා ඉධ අභික්ඛුනි;
තස්මා භික්ඛුනියා සික්ඛා-පච්චක්ඛානං න විජ්ජති.

2975.

විබ්භන්තාය යථා තස්සා, පුන නත්ථුපසම්පදා;
ගතාය තිත්ථායතනං, තථා නත්ථුපසම්පදා.

2976.

ජෙදනං නබ්බෙසානං, පුරිසෙහි ච වන්දනං;
චණ්ඩස්ස පරිකම්මමපි, සාදිතුං පන වට්ටති.

2977.

න වච්චකුටියා වච්චො, කාතබ්බො යාය කායවි;
භෙට්ඨාපි විවටෙ උද්ධං, පටිච්ඡන්තෙපි වට්ටති.

2978.

න ච වට්ටති සබ්බත්ථ, පල්ලඬ්ඤන නිසිදිතුං;
ගිලානායඬ්ඤපල්ලඬ්ඤං, වට්ටතීති පකාසිතං.

2979.

න ච භික්ඛුනියාරඤ්ඤෙ, වත්ථබ්බං තු කථඤ්චන;
අතිත්ථෙ නරතිත්ථෙ වා, න්භායිතුං න ච වට්ටති.

2980.

සමණී ගන්ධවුණ්ණෙන, යා ච වාසිතමත්තියා;
න්භායෙය්‍ය පටිසොතෙ වා, තස්සා ආපත්ති දුක්කටං.

2981.

“ත්ථංයෙව පරිභුඤ්ජා”ති, පරිභොගත්ථමත්තනො;

දින්නං අභුත්වා අඤ්ඤස්ස, දෙනති යා පන දුක්කටං.

2982.

සබ්බං පටිග්ගහාපෙත්වා, භික්ඛුහි පරිභුඤ්ජිතුං;
අසන්තෙනුපසම්පන්නො, භික්ඛුනීනං තු වට්ටති.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකකථා.

ඉති විනයවිනිවිඡයො ඛන්ධකකථා නිට්ඨිතා.

චතුර්ඛිධකම්මකථා

2983.

චත්තාරිමානි කම්මානි, අපලොකනසඤ්ඤිතං;
ඤත්ති ඤත්තිදුතියඤ්ච, කම්මං ඤත්තිචතුත්ථකං.

2984.

අපලොකනකම්මං තු, පඤ්ච යානානි ගච්ඡති;
ඤත්තිකම්මං නවට්ඨානං, දුතියං සත්ත ගච්ඡති.

2985.

තථා ඤත්තිචතුත්ථමිපි, සත්ත යානානි ගච්ඡති;
නිස්සාරණඤ්ච ඔසාරො, භණ්ඩුකං බ්‍රහ්මදණ්ඩකො.

2986.

අපලොකනකම්මඤ්චි, කම්මලක්ඛණපඤ්චමං;
නිස්සාරණඤ්ච ඔසාරං, සමණුද්දෙසතො වදෙ.

2987.

භණ්ඩුකං පබ්බජන්තො, ඡන්තොන බ්‍රහ්මදණ්ඩකං;
අඤ්ඤස්සපි ච කාතබ්බො, තථාරූපස්ස භික්ඛුනො.

2988.

සබ්බො සන්තිපතිත්වාන, ආපුච්ඡිත්වාන සබ්බසො;
වීචරාදිපරික්ඛාරං, සඬ්ඝො යං දෙනි තස්ස හි.

2989.

තික්ඛත්තුං අපලොකෙත්වා, භික්ඛුනං රුටියා පන;
ඵචං සඬ්ඝස්ස දානං තු, හොති තං කම්මලක්ඛණං.

2990.

නිස්සාරණමථොසාරො, උපොසථපචාරණා;

සම්මුති වෙව දානඤ්ච, පටිග්ගාහො ව සත්තමො.

2991.

පච්චුක්කඨ්ඨනතා වෙව, අට්ඨමී පරිකිත්තිතා;
කම්මස්ස ලක්ඛණඤ්චාති, නව යානානි ඤත්තියා.

2992.

විනිවිඡයෙ අසම්පත්තෙ, ථෙරස්සාවිනයඤ්ඤානො;
තස්ස නිස්සාරණා වුත්තා, යා සා නිස්සාරණාති හි.

2993.

උපසම්පදාපෙක්ඛස්ස, ආගච්ඡොසාරණාති සා;
උපොසථවසෙනාපි, පචාරණවසෙනපි.

2994.

ඤත්තියා යපිතත්තා හි, ඤත්තිකම්මානිමෙ දුචෙ;
“උපසම්පදාපෙක්ඛඤ්චි, අනුසාසෙය්‍යහ”න්ති ව.

2995.

“ඉත්ථන්තාමමහං භික්ඛුං, පුච්ඡෙය්‍යං විනය”න්ති ව;
ඵවමාදිපවත්තා හි, ඵදිසා ඤත්ති සම්මුති.

2996.

නිස්සට්ඨවීරාදීනං, දානං “දාන”න්ති වුච්චති;
ආපත්තිනං පටිග්ගාහො, “පටිග්ගාහො”ති වුච්චති.

2997.

පච්චුක්කඨ්ඨනතා නාම, පචාරුක්කඨ්ඨනා මතා;
“ඉමං උපොසථං කත්වා, කාලෙ පචාරයාමි”ති.

2998.

තිණවත්ථාරකෙ සබ්බ-පයමා ඤත්ති වෙතරා;
කම්මලක්ඛණමෙතන්ති, නව යානානි ඤත්තියා.

2999.

ඤත්තිදුතියකම්මමපි, සත්ත යානානි ගච්ඡති;
නිස්සාරණමථොසාරං, සම්මුතිං දානමෙව ව.

3000.

උද්ධාරං දෙසනං කම්ම-ලක්ඛණං පන සත්තමං;
පත්තනික්කුජ්ජනාදී තු, නිස්සාරොසාරණා මතා.

3001.

සම්මුති නාම සීමාදි, සා පඤ්චදසධා මතා;
දානං කට්ඨිනවත්ථස්ස, දානං මතකවාසසො.

3002.

කට්ඨිනස්සන්තරුඛභාරො, “උඛභාරො”ති පවුච්චති;
දෙසනා කුට්ඨිනවත්ථස්ස, විහාරස්ස ච වත්ථුනො.

3003.

තිණවත්ථාරකම්මෙ ච, මොහාරොපනතාදිසු;
කම්මවාචාවසෙනෙන්ථ, කම්මලක්ඛණතා මතා.

3004.

ඉති ඤත්තිදුතියස්ස, ඉමෙ සත්ත පකාසිතා;
තථා ඤත්තිචතුත්ථමිපි, සත්ත යානානි ගච්ඡති.

3005.

නිස්සාරණමථොසාරං, සම්මුතිං දානනිග්ගහං;
සමනුභාසනඤ්චෙව, සත්තමං කම්මලක්ඛණං.

3006.

සත්තන්තං තජ්ජනාදීනං, කම්මානං කරණං පන;
නිස්සාරණාථ පස්සද්ධි, තෙසං ඔසාරණා මතා.

3007.

ඔවාදො භික්ඛුනීනං තු, සම්මුතීති පකාසිතා;
මානත්තපරිවාසානං, දානං “දාන”න්ති වුච්චති.

3008.

පුන මූලාපටික්කස්සො, “නිග්ගහො”ති පවුච්චති;
උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා, අට්ඨ යාවතතීයකා.

3009.

අරිට්ඨො චණ්ඩකාලී ච, එකාදස භවන්තිමෙ;
ඉමෙසං තු වසා ඤෙය්‍යා, දසෙකා සමනුභාසනා.

3010.

උපසම්පදකම්මඤ්ච, කම්මමඛිභානසඤ්ඤිතං;
ඉදං ඤත්තිචතුත්ථෙ තු, සත්තමං කම්මලක්ඛණං.

3011.

අපලොකනකම්මඤ්චා-පලොකෙන්වාච කාරයෙ;

ඤ්ඤානියා දුතියෙනාපි, චතුත්ථෙන න කාරයෙ.

3012.

ඤ්ඤානියකම්මානි, ලභ්‍යකානත්ථි කානිචි;
කාතබ්බානපලොකෙත්වා, සබ්බා සම්මුතියො සිද්ධං.

3013.

සෙසානි අපලොකෙත්වා, කාතුං පන න වට්ටති;
යථාචුත්තනයෙනෙව, තෙන තෙනෙව කාරයෙ.

චතුබ්බිධකම්මකථා.

කම්මවිපක්තිකථා

3014.

චත්ථුතො ඤ්ඤාතො චෙව, අනුස්සාවනසීමතො;
පරිසතොති පඤ්චෙව, කම්මදොසා පකාසිතා.

3015.

සම්මුඛාකරණීයං යං, තං කරොති අසම්මුඛා;
කම්මං චත්ථුවිපන්නං තං, අධම්මන්ති පවුච්චති.

3016.

අසම්මුඛාකරණීයානි, අට්ඨෙව ච භවන්ති හි;
පත්තනික්කුජ්ජනඤ්චෙව, පත්තස්සුක්කුජ්ජනම්පි ව.

3017.

පකාසනියකම්මඤ්ච, සෙක්ඛ්ඨම්මත්තසම්මුති;
අවන්දියො තථා බ්‍රහ්ම-දණ්ඩො දුතුපසම්පදා.

3018.

ඉමානට්ඨ ඨපෙත්වාන, සෙසානි පන සබ්බසො;
සම්මුඛාකරණීයානි, කම්මානි සුගතොබුචි.

3019.

ඤ්ඤාතො පන පඤ්චෙව, විපජ්ජනනයා මතා;
න පරාමසති චත්ථුඤ්ච, සඤ්ඤං පුග්ගලමෙව වා.

3020.

න පරාමසති ඤ්ඤාතිං වා, පච්ඡා ඤ්ඤාතිං ඨපෙති වා;
පඤ්චහෙතෙහි කම්මානි, ඤ්ඤාතොව විපජ්ජරෙ.

3021.

අනුස්සාවනතො පඤ්ච, කම්මදොසා පකාසිතා;
න පරාමසති වත්ථුං වා, සඬ්ඝං පුග්ගලමෙව වා.

3022.

භාපෙති සාවනං වාපි, සාවෙනසමයෙපි වා;
එවං පන විපජ්ජන්ති, අනුස්සාවනතොපි ව.

3023.

එකාදසහි සීමාහි, සීමතො කම්මදොසතා;
චුත්තා උපොසපෙ තාව, ඛන්ධකෙ සබ්බසො මයා.

3024.

චතුර්වග්ගෙන කාතබ්බෙ, කම්මජ්ජන්තා අනාගතා;
ජන්දො ච න පනානීතො, පටික්කොසන්ති සම්මුඛා.

3025.

එවං තිවඬ්භිකො දොසො, පරිසාය වසා සියා;
ආගතා කම්මපන්තා ව, ජන්දො ච න පනාගතො.

3026.

සම්මුඛා පටිසෙධෙන්ති, දුතියෙ චතුර්වග්ගිකෙ;
ආගතා කම්මපන්තා ව, ජන්දොපි ච සමාහටො.

3027.

පටික්කොසොව එත්ථත්ථී, තතියෙ චතුර්වග්ගිකෙ;
එවං පඤ්චාදිවග්ගෙසු, සඬ්ඝෙසු තිව්ධෙසුපි.

3028.

චතුත්ථිකා සියුං දොසා, දස ද්වෙ පරිසාවසා;
එවං ද්වාදසධා එත්ථ, කම්මානි හි විපජ්ජරෙ.

කම්මවිපත්තිකථා.

සෙදමොවනකථා

ක.

සොළසපරිවාරස්ස, පරිවාරස්ස සාදරා;
සුඤ්ඤාඨ නිපුණෙ පඤ්ඤෙ, ගුල්භත්ථෙ භණතො මම.

බ.

දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, රත්තිංයෙව ච නො දිවා;

කථඤ්ච පටිග්ගණ්හන්තො, න ගණ්හන්තො කථං පන.

ග.

ඡින්නන්තස්ස සියාපත්ති, තථෙවාඡින්නොපි ච;
ඡාදෙන්තස්ස තථාපත්ති-න ඡාදෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

ස.

කා වාපත්ති සමාපත්ති-ලාභිනොයෙව භික්ඛුනො;
අසමාපත්තිලාභිස්ස, කා ච නාමස්ස සා භවෙ.

ඩ.

ගරුකං භණතො සච්චං, අලිකං භණතො සියුං;
ලභුං සච්චං භණන්තස්ස, මුසා ච භණතො ගරුං.

ච.

පවිසන්තො ච ආරාමං, ආපජ්ජති න නික්ඛමං;
නික්ඛමන්තොව ආපත්ති, න වෙව පවිසං පන;

ඡ.

සමාදියන්තො අසමාදියන්තො;
අනාදියන්තොපි ච ආදියන්තො;
දෙන්තො අදෙන්තොපි සියා සදොසො;
තථා කරොන්තොපි ච නො කරොන්තො.

ජ.

ආපජ්ජති ච ධාරෙන්තො, අධාරෙන්තො තථෙව ච;
ද්වින්තං මාතා පිතා සාව, කථං භොති? භණාහි මෙ.

කඩ.

උභතොඛ්‍යඤ්ජනා ඉත්ථී, ගබ්භං ගණ්හාති අත්තනා;
ගණ්හාපෙති පරං ගබ්භං, තස්මා මාතාපිතා ච සා.

ඤ.

ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤො, යං පරෙසං මමායිතං;
න භරන්තොව තං ථෙය්‍යා, කථං පාරාජිකො භවෙ;

ච.

ථෙය්‍යසංවාසකො එසො, ලිඬ්ගසංවාසථෙතකො;
පරහණ්ඩං අගණ්හන්තො, තෙන හොති පරාජිතො.

ධ.

නාරිං රූපවතිං භික්ඛු, රත්තවිත්තො අසඤ්ඤතො;
මෙටුනං තාය කත්වාපි, න සො පරාජිතො කථං;

ඩ.

අච්ඡරාසදිසං නාරිං, සුපිනන්තෙන පස්සති;
තාය මෙටුනසංයොගෙ, කතෙපි න භවිස්සති.

ඪ.

බහිද්ධා ගෙහතො භික්ඛු, ඉත්ථී ගබ්හන්තරං ගතා;
ඡිද්දං ගෙහස්ස නෙවත්ථී, කථං මෙටුනතො වුතො;

ණ.

අන්තොදුස්සකුට්ටියෙන, මාතුගාමෙන මෙටුනං;
සන්ථතාදිවසෙනෙව, කත්වා හොති පරාජිතො.

ත.

සුත්තෙ ව විනයෙයෙව, ඛන්ධකෙ සානුලොමිකෙ;
සබ්බත්ථ නිපුණා ධීරා, ඉමෙ පඤ්ඤෙ භණන්ති තෙ.

ථ.

ඛන්ධකෙ පරිවාරෙ ව, විනයෙ සානුලොමිකෙ;
ආදරො කරණීයොව, පටුභාවං පනිවිජිතා.

සෙදමොවනකථා.

පකිණ්ණකවිනිවිජයකථා

3029.

ජත්තං පණ්ණමයං කිඤ්චි, බහි අන්තො ව සබ්බසො;
පඤ්චවණ්ණෙන සුත්තෙන, සිබ්බිතුං න ව වට්ටති.

3030.

ඡිත්තිතුං අඩ්ඨවන්දං වා, පණ්ණෙ මකරදන්තකං;
සට්ඨං වාළුරූපං වා, ලෙඛා දණ්ඨෙ න වට්ටති.

3031.

සිබ්බිතුං එකවණ්ණෙන, ඡත්තං සුත්තෙන වට්ටති;
ථිරත්ථං, පඤ්චවණ්ණානං, පඤ්ජරං වා විනන්ධිතුං.

3032.

සට්ඨං වාළුරුපං වා, ලෙඛා වා පන කෙවලා;
භිත්ථිත්ථා වාපි සංසිත්ථා, ධාරෙතුං පන වට්ටති.

3033.

අභිජත්තකසණ්ඨානං, දණ්ඩබුන්දමිහි වට්ටති;
උක්කිරිත්ථා කතා ලෙඛා, බන්ධනත්ථාය වට්ටති.

3034.

නානාවණ්ණෙහි සුත්තෙහි, මණ්ඩනත්ථාය වීචරං;
සමං සතපදාදීනං, සිබ්බිතුං න ච වට්ටති.

3035.

පත්තස්ස පරියන්තෙ වා, තථා පත්තමුඛෙපි වා;
වෙණිං සඬ්ඛලිකං වාපි, කරොතො හොති දුක්කටං.

3036.

පට්ටම්පි ගණ්ඨිපාසානං, අට්ඨකොණාදිකංවිධිං;
තත්ථග්ගිසගදාරුපං, මුග්ගරාදිං කරොන්ති ච.

3037.

තත්ථ කක්කටකක්ඛිනි, උට්ඨාපෙන්නි න වට්ටති;
සුත්තා ච පිළකා තත්ථ, දුට්ඨඤ්ඤායාච දීපිතා.

3038.

චතුකොණාව වට්ටන්නි, ගණ්ඨිපාසකපට්ටකා;
කණ්ණකොණෙසු සුත්තානි, රත්තෙ ඡන්දෙය්‍ය වීචරෙ.

3039.

සුචිකම්මවිකාරං වා, අඤ්ඤං වා පන කිඤ්චිපි;
වීචරෙ භික්ඛුනා කාතුං, කාරාපෙතුං න වට්ටති.

3040.

යො ච පක්ඛිපති භික්ඛු වීචරං;
කඤ්ජිපිට්ඨබලිඅල්ලිකාදිසු;
වණ්ණමට්ඨමහිපත්ථයං පරං;
තස්ස නත්ථි පන මුත්ති දුක්කටා.

3041.

සුචිහත්ථමලාදීනං, කරණෙ චීවරස්ස ව;
තථා කිලිට්ඨකාලෙ ව, ධොවනත්ථං තු වට්ටති.

3042.

රජනෙ පන ගන්ධං වා, තෙලං වා ලාබ්මෙව වා;
කිඤ්චි පක්ඛිපිතුං තත්ථ, භික්ඛුනො න ව වට්ටති.

3043.

සඬ්ඛෙන මණිනා වාපි, අඤ්ඤානපි ව කෙනචි;
චීවරං න ව සට්ටෙය්‍ය, සංසිතබ්බං න දොණියා.

3044.

චීවරං දොණියං කත්වා, නාපි සට්ටෙය්‍ය මුට්ඨිනා;
රත්තං පහරිතුං කිඤ්චි, හත්ථෙහෙව ව වට්ටති.

3045.

ගණ්ඨිකෙ පන ලෙඛා වා, පිළකා වා න වට්ටති;
කප්පබ්බන්දුවිකාරො වා, පාළිකණ්ණිකහෙදතො.

3046.

ථාලකස්ස ව පත්තස්ස, බහි අන්තොපි වා පන;
ආරග්ගෙන කතා ලෙඛා, න ව වට්ටති කාවිපි.

3047.

ආරොපෙත්වා හමං පත්තං, මජ්ඣිත්වා වෙ පවන්ති ව;
“මණිවණ්ණං කර්ස්සාම”, ඉති කාතුං න වට්ටති.

3048.

පත්තමණ්ඩලකෙ කිඤ්චි, භිත්තිකම්මං න වට්ටති;
න දොසො කොචි තත්ථස්ස, කාතුං මකරදන්තකං.

3049.

න ධම්මකරණච්ඡත්තෙ, ලෙඛා කාවිපි වට්ටති;
කුච්ඡියං වා යපෙත්වා තං, ලෙඛං තු මුඛවට්ටියං.

3050.

සුත්තං වා දිගුණං කත්වා, කොට්ටෙන්ති ව තහිං තහිං;
කායබන්ධනසොහත්ථං, තං න වට්ටති භික්ඛුනො.

3051.

දසාමුබ්බෙ දළ්භත්ථාය, ද්විසු අන්තෙසු වට්ටති;

මාලාකම්මලතාකම්ම-විත්තිකම්පි න වට්ටති.

3052.

අක්ඛිති තත්ථ දස්සෙත්වා, කොට්ටිතෙ පන කා කථා;
කක්කටක්ඛිති වා තත්ථ, උට්ඨාපෙනුං න වට්ටති.

3053.

සටං දෙඬුභසිසං වා, මකරස්ස මුඛම්පි වා;
විකාරරූපං යං කිඤ්චි, න වට්ටති දසාමුඛෙ.

3054.

උජුකං මච්ඡකණ්ටං වා, මට්ඨං වා පන පට්ටිකං;
ඛජ්ජුරිපත්තකාකාරං, කත්වා වට්ටති කොට්ටිතං.

3055.

පට්ටිකා සුකරන්තන්ති, දුට්ඨං කායබන්ධනං;
රජ්ජුකා දුස්සපට්ටාදි, සබ්බං තස්සානුලොමිකං.

3056.

මුරජං මද්දවීණඤ්ච, දෙඬුභඤ්ච කලාබුකං;
රජ්ජුයො න ච වට්ටන්ති, පුරිමා ද්වෙදසා සියුං.

3057.

දසා පාමඬගසණ්ඨානා, නිද්දිට්ඨා කායබන්ධනෙ;
එකා ද්විතිවතස්සො වා, වට්ටන්ති න තතො පරං.

3058.

එකරජ්ජුමයං චුත්තං, මුනිනා කායබන්ධනං;
තඤ්ච පාමඬගසණ්ඨානං, එකම්පි ච න වට්ටති.

3059.

රජ්ජුකෙ එකතො කත්වා, බහු එකාය රජ්ජුයා;
නිරන්තරඤ්චි වෙයෙත්වා, කතං වට්ටති බන්ධිතුං.

3060.

දන්තකට්ඨවිසාණට්ඨි-ලොභවෙඨනලබ්භවා;
ජතුසඬ්ඛමයාසුත්ත-ඵලජා විධකා මතා.

3061.

කායබන්ධනවිධෙපි, විකාරො න ච වට්ටති;
තත්ථ තත්ථ පරිච්ඡෙද-ලොබාමත්තං තු වට්ටති.

3062.

මාලාකම්මලතාකම්ම-නානාරූපවිචිත්තිතා;
න ව වට්ඨති භික්ඛුනං, අඤ්ජනී ජනරඤ්ජනී.

3063.

තාදිසං පන සංසිත්වා, වෙයෙත්වා සුත්තකෙන වා;
වළඤ්ජන්තස්ස භික්ඛුස්ස, න දොසො කොචි විජ්ජති.

3064.

වට්ඨා වා චතුරස්සා වා, අට්ඨංසා වාපි අඤ්ජනී;
වට්ඨතෙවාති නිද්දිට්ඨා, වණ්ණමට්ඨා න වට්ඨති.

3065.

තථාඤ්ජනිසලාකාපි, අඤ්ජනිථවිකාය ව;
නානාවණ්ණෙහි සුත්තෙහි, විත්තකම්මං න වට්ඨති.

3066.

එකවණ්ණෙන සුත්තෙන, සිපාටිං යෙන කෙනචි;
යං කිඤ්චි පන සිබ්බෙත්වා, වළඤ්ජන්තස්ස වට්ඨති.

3067.

මණිකං පිළකං වාපි, පිප්ඵලෙ ආරකණ්ටකෙ;
යපෙනුං පන යං කිඤ්චි, න ව වට්ඨති භික්ඛුනො.

3068.

දණ්ඩකෙපි පරිච්ඡෙද-ලොබාමත්තං තු වට්ඨති;
වලිත්වා ව නබ්ච්ඡෙදං, කරොන්තීති හි වට්ඨති.

3069.

උත්තරාරණියං වාපි, ධනුකෙ පෙල්ලදණ්ඩකෙ;
මාලාකම්මාදි යං කිඤ්චි, වණ්ණමට්ඨං න වට්ඨති.

3070.

සණ්ඨාසෙ දන්තකට්ඨානං, තථා ඡෙදනවාසියා;
ද්විසු පස්සෙසු ලොහෙන, බන්ධිතුං පන වට්ඨති.

3071.

තථා කත්තරදණ්ඩෙපි, විත්තකම්මං න වට්ඨති;
වට්ඨලොබා වට්ඨන්ති, එකා වා ද්වෙපි හෙට්ඨනො.

3072.

විසාණෙ නාළියං වාපි, තපෙවාමණ්ඩසාරකෙ;

තෙලහාජනකෙ සබ්බං, වණ්ණමට්ඨං තු වට්ටති.

3073.

පානියස්ස උච්චිකෙපි, දොණියං රජනස්සපි;
සට්ඨෙ ඵලකපියෙපි, වලයාධාරකාදිකෙ.

3074.

තථා පත්තපිධානෙ ව, තාලවණ්ණට්ඨෙ ව ඛිජනෙ;
පාදපුඤ්ජනියං වාපි, සම්මුඤ්ජනියමෙව ව.

3075.

මඤ්චෙ භූමත්ථරෙ පියෙ, භිසිබ්බිමොහනෙසු ව;
මාලාකම්මාදිකං චිත්තං, සබ්බමෙව ව වට්ටති.

3076.

නානාමණිමයත්ථම්භ-කවාටද්වාරභිත්තිකං;
සෙනාසනමනුඤ්ඤාතං, කා කථා වණ්ණමට්ඨකෙ.

3077.

සොවණ්ණියං ද්වාරකවාටබද්ධං;
සුවණ්ණනානාමණිභිත්තිභූමිං;
න කිඤ්චි ඵකම්පි නිසෙධනීයං;
සෙනාසනං වට්ටති සබ්බමෙව.

3078.

බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඬ්ඝඤ්ච, න උද්දිස්ස දවං කරෙ;
මුගබ්බතාදිකං නෙව, ගණ්භෙය්‍ය තිත්ථියබ්බතං.

3079.

කායං වා අඬ්ගජාතං වා, උග්ගං වා න තු දස්සයෙ;
භික්ඛුනිනං තු තා වාපි, න සිඤ්චෙ උදකාදිනා.

3080.

වස්සමඤ්ඤත්ථ වුට්ඨො වෙ, භාගමඤ්ඤත්ථ ගණ්භති;
දුක්කටං පුන දාතබ්බං, ගීවා නට්ඨෙපි ජජ්ජරෙ.

3081.

වොදිතො සො සට්ඨෙ තෙහි, භික්ඛුහි න දදෙය්‍යතං;
ධුරනික්ඛෙපනෙ තෙසං, භණ්ඩග්ගෙතෙව කාරයෙ.

3082.

අකජ්ජියසමාදානං, කරොතො හොති දුක්කටං;

දවා සිලං පවිජ්ඣන්තො, දුක්ඛං න ච මුච්චති.

3083.

ගිහීගොපකදානස්මිං, න දොසො කොච්ඡි ගණ්භතො;
පරිච්ඡේදනො චුත්තො, සඬ්ඝවේනියසන්තකෙ.

3084.

යානං පුරිසසංයුත්තං, හත්ථවට්ඨකමෙව වා;
පාටඬ්ඝිඤ්ච ගිලානස්ස, වට්ඨනෙවාහිරුහිතුං.

3085.

න ච භික්ඛුනියා සද්ධිං, සම්පයොජ්ජයා කිඤ්චිපි;
දුක්ඛං භික්ඛුනිං රාගා, ඕභාසෙන්තස්ස භික්ඛුනො.

3086.

භික්ඛුනීනං භවෙ භික්ඛු, පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙ;
ආපත්තිං වා සවෙ තාසං, පටිග්ගණ්භෙයා දුක්ඛං.

3087.

අත්තනො පරිභොගත්ථං, දින්නමඤ්ඤස්ස කස්සචි;
පරිභොගමකත්ථාව, දදනො පන දුක්ඛං.

3088.

අසප්පායං සවෙ සබ්බං, අපනෙතුම්පි වට්ඨති;
අග්ගං ගහෙත්වා දාතුං වා, පත්තාදීසුපායං න යො.

3089.

පඤ්චවග්ගුපසම්පදා, ගුණඬ්ඝුණඋපාහනා;
චම්මත්ථාරො ධුවන්භානං, මජ්ඣදෙසෙ න වට්ඨති.

3090.

සම්බාධස්ස ච සාමන්තා, සත්ථකම්මං දුච්චිගුලා;
චාරිතං, චත්ථිකම්මම්පි, සම්බාධෙයෙව සත්ථුනා.

3091.

පණ්ණානි අප්ප්ඤ්ඤාදීනං, ලොණං වා උණ්භයාගුයා;
පක්ඛිපිත්ථාන පාකත්ථං, වාලෙතුං න ච වට්ඨති.

3092.

සවෙ පරිසමඤ්ඤස්ස, උපළාලෙති දුක්ඛං;
තත්ථ වාදීනවං තස්ස, චත්තුං පන ච වට්ඨති.

3093.

“මක්ඛනං ගුථමුත්තෙහි, ගතෙන න්භායිතුං විය;
කතං නිස්සාය දුස්සිලං, තයා විහරතා”ති ව.

3094.

භත්තග්ගෙ යාගුපානෙ ව, අන්තොගාමෙ ව වීරියං;
අන්ධකාරෙ අනාවජ්ජො, එකාවත්තො ව ඛ්‍යාවටො.

3095.

සුත්තො බාදඤ්ච භුඤ්ජන්තො, වච්චං මුත්තමිපි වා කරං;
වන්දනා තෙරසන්නං තු, අයුත්තත්ථෙත වාරිතා.

3096.

නග්ගො අනුපසම්පන්නො, නානාසංවාසකොපි ව;
යො පච්ඡා උපසම්පන්නො, උක්ඛිත්තො මාතුගාමකො.

3097.

එකාදස අභබ්බා ව, ගරුකට්ඨා ව පඤ්චිමෙ;
වන්දතො දුක්කටං චුත්තං, බාවිසති ව පුග්ගලෙ.

3098.

යො පුරෙ උපසම්පන්නො, නානාසංවාසවුඩ්ඨකො;
ධම්මවාදී ව සම්බුද්ධො, වන්දනීයා තයො ඉමෙ.

3099.

තජ්ජනාදිකතෙ එත්ථ, චතුරො පන පුග්ගලෙ;
වන්දතොපි අනාපත්ති, තෙහි කම්මඤ්ච කුබ්බතො.

3100.

අධිට්ඨානං පනෙකස්ස, ද්විත්තං වා තිණ්ණමෙව වා;
දිට්ඨාවිකම්මමුද්දිට්ඨං, තතො උද්ධං නිවාරණං.

3101.

සන්දිට්ඨො භොති සම්භත්තො, ජීවතාලපිතොපි ව;
ගහිතත්තමනො භොති, විස්සාසො පඤ්චධා සියා.

3102.

සිලදිට්ඨිවිපත්ති ව, ආචාරාජීවසම්භවා;
විපත්තියො චතස්සොව, චුත්තා ආදිච්චන්ධුනා.

3103.

තත්ථ අජ්ජට්ඨමිමා ව, යා ව වුට්ඨානගාමිනී;

ආපත්තියො දුට්ඨෙ සීල-විපත්තීති පකාසිතා.

3104.

අන්තග්ගාහිකදිට්ඨි ච, යා දිට්ඨි දසවත්ථුකා;
අයං දිට්ඨිවිපත්තීති, දුට්ඨා දිට්ඨි දීපිතා.

3105.

දෙසනාගාමිනිකා යා ච, පඤ්ච ථුල්ලච්චයාදිකා;
චුත්තාවාරවිපත්තීති, ආචාරකුසලෙන සා.

3106.

කුහනාදිප්පවත්තො හි, මිච්ඡාජීවොති දීපිතො;
ආජීවපච්චයාපත්ති, ඡබ්බිධාති පකාසිතා.

3107.

කම්මුතා ලද්ධිසීමාහි, නානාසංවාසකා තයො;
උක්ඛිත්තො තිවිධො කම්ම-නානාසංවාසකො මනො.

3108.

අධම්මවාදිපක්ඛස්මිං, නිසිත්තොච විචිත්තියං;
“ධම්මවාදී පනෙනෙ”ති, උප්පන්නෙ පන මානසෙ.

3109.

නානාසංවාසකො නාම, ලද්ධියායං පකාසිතො;
තත්ත්වයො පන සො ද්විත්තං, කම්මං කොපෙති සඬ්ඝිකං.

3110.

බහිසීමාගතො සීමා-නානාසංවාසකො මනො;
නානාසංවාසකා එවං, තයො චුත්තා මහෙසිනා.

3111.

චුතො අනුපසම්පන්නො, නානාසංවාසකා තයො;
භික්ඛුනෙකාදසාහබ්බා, අසංවාසා ඉමෙ සියුං.

3112.

අසංවාසස්ස සබ්බස්ස, තථා කම්මාරහස්ස ච;
සඬ්ඝෙ උම්මත්තකාදීනං, පටික්ඛෙපො න රුහති.

3113.

සසංවාසෙකසීමට්ඨ-පකතත්තස්ස භික්ඛුනො;
චචනෙන පටික්ඛෙපො, රුහතානන්තරස්සපි.

3114.

භික්ඛු ආපජ්ජතාපත්තිං, ආකාරෙහි පනවිඡහි;
 චුත්තා සමණකප්පො ච, පඤ්ච, පඤ්ච විසුද්ධියො.

3115.

නිදානං පුග්ගලං චත්ථුං, විධිං පඤ්ඤත්තියා පන;
 විපත්තාපත්තනාපත්ති, සමුට්ඨානනයම්පි ච.

3116.

වජ්ජකම්මක්‍රියාසඤ්ඤා, විත්තාණත්තිවිධිං පන;
 තට්ඨවඩ්භවිධානඤ්ච, වෙදනා කුසලත්තිකං.

3117.

සත්තරසවිධං ඵතං, දස්සෙත්වා ලක්ඛණං බ්‍රුමො;
 සික්ඛාපදෙසු යොජෙය්‍ය, තත්ථ තත්ථ යථාරහං.

3118.

නිදානං තත්ථ වෙසාලී, තථා රාජගහං පුරං;
 සාවත්ථාලවි කොසම්බී, සක්කභග්ගා පකාසිතා.

3119.

දස වෙසාලියා චුත්තා, ඵකච්ඡං ගිරිබ්බජෙ;
 සතානි හි ඡ උනානි, තිණි සාවත්ථියා සියුං.

3120.

ඡ පනාලවියං චුත්තා, අට්ඨ කොසම්බියං කතා;
 අට්ඨ සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො භග්ගෙ පකාසිතා.

3121.

තෙව්සතිවිධා චුත්තා, සුදින්නධනියාදයො;
 භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛස්මිං, ආදිකම්මිකපුග්ගලා.

3122.

භික්ඛුනීනං තථා පාති-මොක්ඛස්මිං ආදිකම්මිකා;
 ථුල්ලනන්දාදයො සත්ත, සබ්බෙ තිංස භවත්ති තෙ.

3123.

තරුං තිමුලං නවපත්තමෙනං;
 ද්වයඬ්ඤරං සත්තඵලං ඡපුප්ඵං;
 ඡානාති යො ද්විජ්ජහවං ද්විසාඛං;
 ඡානාති පඤ්ඤත්තිමසෙසතො සො.

3124.

ඉති පරමමිමං විනිවිජයං;
මධුරපදත්ථමනාකුලං තු යො;
පයති සුභති පුච්ඡතෙ ච සො;
භවතුපාලිසමො විනිවිජයෙ.

ඉති විනයවිනිවිජයෙ පකිණ්ණකවිනිවිජයකථා සමත්තා.

කම්මට්ඨානභාවනාවිධානකථා

3125.

පාමොක්ඛෙ පාතිමොක්ඛස්මිං, මුඛෙ මොක්ඛජ්ජවෙසනෙ;
සබ්බදුක්ඛක්ඛයෙ චුත්තෙ, චුත්තමෙවිතරත්තයං.

3126.

ඉදං චතුබ්බිධං සීලං, ඤාත්වා තත්ථ පතිට්ඨිතො;
සමාධිං පුන භාවෙත්වා, පඤ්ඤාය පරිමුච්චති.

3127.

දසානුස්සතියො චුත්තා, කසිණා ච දසාසුභා;
චතස්සො අජ්ජමඤ්ඤායො, තථාරුජ්ජා පරද්වයං.

3128.

ඉච්චෙවං පන සබ්බමිසි, චත්තාලිසවිධං සියා;
කම්මට්ඨානං සමුද්දිට්ඨං, මම්මට්ඨානං මනොභුතො.

3129.

උපචාරජ්ජනාතො ච, කුමනභෙදා අතික්කමා;
චඩ්ඪනාවඩ්ඪනා චාපි, තථාරම්මණභූමිතො.

3130.

ගහණා පච්චයා භියොගා, තථා චරියානුකූලතො;
විසෙසො අයමෙතෙසු, විඤ්ඤාතබ්බො විභාවිතා.

3131.

අට්ඨානුස්සතියො සඤ්ඤා-චචත්ථානඤ්ච තත්ථිමෙ;
උපචාරචහා, සෙසා, තිංස කුමනචහා මතා.

3132.

පයමජ්ඣානිකා තත්ථ, අසුභා කායගතාසති;
ආනාපානඤ්ච කසිණා, චතුක්කජ්ඣානිකා ඉමෙ.

3133.

තිකප්ඤ්ඤානානි තිස්සොව, අප්පමඤ්ඤාථ පච්ඡිමා;
චත්තාරොපි ච ආරුප්පා, චතුත්ථප්ඤ්ඤානිකා මතා.

3134.

අතික්කමො ද්විධා චුත්තො, අභිගාරම්මණතොපි ච;
චතුක්කතිකඤ්ඤානෙසු, අභිගාතික්කමතා මතා.

3135.

චතුත්ථා අප්පමඤ්ඤාපි, අභිගාතික්කමතො සියා;
ආරම්මණමතික්කම්ම, ආරුප්පා පන ජායරෙ.

3136.

කසිණානි දසෙවෙත්ථ, වඩ්ඪෙතඛ්ඛානි යොගිනා;
සෙසං පන ච සඛ්ඛම්පි, න වඩ්ඪෙතඛ්ඛමෙව තං.

3137.

නිමිත්තාරම්මණා තත්ථ, කසිණා ච දසාසුභා;
කායෙ සතානාපානඤ්ච, බාවිසති භවන්තිමෙ.

3138.

සෙසානුස්සතියො අට්ඨ, සඤ්ඤා ධාතුචචත්ථනං;
විඤ්ඤාණං නෙවසඤ්ඤා ච, දස ද්වෙ භාවගොචරා.

3139.

චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො, ද්වෙ ච ආරුප්පමානසා;
ඉමෙ ධම්මා විනිද්දිට්ඨා, ඡ නචත්තඛ්ඛගොචරා.

3140.

දසාසුභා පටික්කුල-සඤ්ඤා කායගතාසති;
දෙවෙසු න පචත්තන්ති, ද්වාදසෙවාති භූමිතො.

3141.

තානි ද්වාදස භියො ච, ආනාපානසතීපි ච;
සඛ්ඛසො තෙරස වාපි, බ්‍රහ්මලොකෙ න ජායරෙ.

3142.

යපෙත්වා චතුරාරුප්පෙ, අරුපාවචරෙ කිර;
අඤ්ඤෙ පන න ජායන්ති, සඛ්ඛෙ ජායන්ති මානුසෙ.

3143.

චතුත්ථං කසිණං භිත්වා, කසිණා ච දසාසුභා;

දිට්ඨෙතෙව ගහෙනබ්බා, පුබ්බහාගෙ භවන්ති තෙ.

3144.

ආනාපානඤ්ච චුට්ඨෙත, දිට්ඨෙත තචපඤ්චකං;
මාලුතො දිට්ඨචුට්ඨෙත, සුතෙන චෙත්ථ සෙසකං.

3145.

ආකාසකසිණඤ්චෙත්ථ, යපෙත්වා කසිණා නව;
පයමාරුප්පචිත්තස්ස, පච්චයා පන ජායරෙ.

3146.

භවන්ති භි අභිඤ්ඤාණං, කසිණානි දසාපි ව;
තිස්සොපි අප්පමඤ්ඤායො, චතුත්ථස්ස තු පච්චයා.

3147.

හෙට්ඨිමහෙට්ඨිමාරුප්පං, පරස්ස ව පරස්ස ව;
නෙවසඤ්ඤා නිරොධස්ස, පච්චයොති පකාසිතා.

3148.

සබ්බෙ සුබ්බවිහාරස්ස, භවනිස්සරණස්ස ව;
තථා භවසුඛානඤ්ච, පච්චයාති ව දීපිතා.

3149.

අසුභා දස විඤ්ඤෙය්‍යා, තථා කායගතාසති;
අනුකූලා ඉමෙ රාග-වරිතස්ස විසෙසතො.

3150.

චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො, සවණ්ණකසිණා තථා;
අනුකූලා ඉමෙ දොස-වරිතස්ස පකාසිතා.

3151.

චිත්තකචරිතස්සාපි, මොහප්පකතිනොපි ව;
ආනාපානසතෙකාව, සප්පායාති විභාවිතා.

3152.

සඤ්ඤා චෙව වචන්ථානං, මරණුපසමෙ සති;
පඤ්ඤාපකතිනො එතෙ, අනුකූලාති දීපිතා.

3153.

ආදිඅනුස්සතිච්ඡක්කං, සද්ධාවරිතවණ්ණිකං;
ආරුප්පා කසිණා සෙසා, දස සබ්බානුරූපකා.

3154.

එවං පහෙදතො ඤත්වා, කම්මට්ඨානානි පණ්ඩිතො;
වරියායානුකූලං තු, තෙසු යං අත්තතො පන.

3155.

තං ගහෙත්වාන මෙධාවී, දළ්භං කල්‍යාණමිත්තකො;
උච්ඡෙදං පලිබොධානං, කත්වා පයමමෙව ව.

3156.

අනුරූපෙ වසන්තෙන, විහාරෙ දොසවජ්ජිතෙ;
භාවෙත්වා පයමාදීනි, ඤානානි පන සබ්බසො.

3157.

තතො වුට්ඨාය සප්පඤ්ඤො, ඤානමිහා පයමාදිතො;
නාමරූපවචත්ථානං, කත්වා කඨිබං විතීරිය.

3158.

උපක්ලෙසෙ අමග්ගොති, දසොභාසාදයො පන;
මග්ගො විපස්සනාඤාණං, ඉති ජානාති පණ්ඩිතො.

3159.

තිණ්ණං තෙසං වචත්ථානෙන, කතෙ එත්තාවතා පන;
තිණ්ණං පන ව සච්චානං, වචත්ථානං කතං සියා.

3160.

උදයබ්බයහඩ්ගා ව, භයාදීනවනිබ්බදා;
මුඤ්චිතුකම්‍යතාඤාණං, පටිසඬ්ඛානුපස්සනා.

3161.

සඬ්ඛාරූපක්ඛාඤාණඤ්ච, නවමං සච්චානුලොමිකං;
අයං “පටිපදාඤාණ-දස්සන”න්ති පකාසිතා.

3162.

තතො ගොත්‍රභූවිත්තස්ස, සමනන්තරමෙව ව;
සන්තිමාරම්මණං කත්වා, ජායතෙ ඤාණදස්සනං.

3163.

“ඤාණදස්සනසුද්ධි”ති, ඉදං ඤාණං පකාසිතං;
පච්චවෙක්ඛණපරියන්තං, එලං තස්සානුජායතෙ.

3164.

තෙනෙව ව උපායෙන, භාවෙත්තො සො පුනප්පුනං;

පාපුණානි යථා භික්ඛු, සෙසමග්ගඵලානි ව.

3165.

ඉච්චෙවමච්චන්තමචෙච්ච ධම්මං;
විද්ධංසයිත්වාකුසලං අසෙසං;
විසොසයිත්වාන තයො භවෙ සො;
උපෙනි සන්තිං නිරුපාදිසෙසං.

3166.

විඤ්ඤාසක්කමනො වාපි, පුබ්බාපරවසෙන වා;
යදි අක්ඛරබන්ධෙ වා, අයුත්තං විය දිස්සති.

3167.

තං තථා න ගහෙතබ්බං, ගහෙතබ්බමදොසනො;
මයා උපපරික්ඛිත්වා, කතත්තා පන සබ්බසො.

3168.

සෙට්ඨස්ස වොළරට්ඨස්ස, නාභිභූතෙ නිරාකුලෙ;
සබ්බස්ස පන ලොකස්ස, ගාමෙ සම්පිණ්ඩිතෙ විය.

3169.

කදලීසාලතාලුච්ඡු-නාළිකෙරවනාකුලෙ;
කමලුප්පලසඤ්ජන්ත-සලිලාසයසොභිතෙ.

3170.

කාවෙරිජලසම්පාත-පරිභූතමභීතලෙ;
ඉද්ධෙ සබ්බඛිගසම්පන්නෙ, මඛිගලෙ භූතමඛිගලෙ.

3171.

පවරාකාරපාකාර-පරිබාපරිවාරිතෙ;
විහාරෙ වෙණ්හුදාසස්ස, දස්සනීයෙ මනාරමෙ.

3172.

තීරන්තරුභවාතිර-තරුරාජවිරාජිතෙ;
නානාදිජගණාරාමෙ, නානාරාමමනාරමෙ.

3173.

වාරුපඬ්ඨකජසංකිණ්ණ-තළාකසමලඬ්ඨකතෙ;
සුරසොදකසම්පුණ්ණ-වරකූපොපසොභිතෙ.

3174.

විචිත්‍රවිපුලවිචුග්ග-වරමණ්ඩපමණ්ඩිතෙ;

ආවාසෙහි වනෙකෙහි, අව්වන්තමුපසොහිතෙ.

3175.

උප්පතෙන ව ථුපෙන, හෙත්ථාව ධරණීතලං;
ඡිත්ථාවාවහසන්තෙන, කෙලාසසිරං බරං.

3176.

සරදම්බුදසඬකාසෙ, දස්සනියෙ සමුස්සිතෙ;
පසාදජනනෙ රම්මෙ, පාසාදෙ වසනා මයා.

3177.

චුත්තස්ස බුද්ධසීහෙන, විනයස්ස විනිවිඡයො;
බුද්ධසීහං සමුද්දිස්ස, මම සද්ධිවිහාරිකං.

3178.

කතොයං පන භික්ඛුනං, භිතත්ථාය සමාසතො;
විනයස්සාවබොධත්ථං, සුබෙනෙවාචිරෙන ව.

3179.

අව්චුතච්චුතචික්කන්තෙ, කලම්බකුලනන්දනෙ;
මහිං සමනුසාසන්තෙ, ආරද්ධො ව සමාපිතො.

3180.

යථා සිද්ධිමයං පත්තො, අන්තරායං විනා තථා;
සබ්බෙ සිජ්ඣන්තු සඬකප්පා, සත්තානං ධම්මසංයුතා.

3181.

යාව තිට්ඨති ලොකස්මිං, මන්දාරො වාරුකන්දරො;
තාව තිට්ඨතු බුද්ධස්ස, සාසනං කලිසාසනං.

3182.

කාලෙ සම්මා පවස්සන්තු, වස්සං වස්සවලාහකා;
පාලයන්තු මහීපාලා, ධම්මතො සකලං මහිං.

3183.

ඉමං සාරභූතං හිතං අත්ථයුත්තං;
කරොන්තෙන පත්තං මයා යං තු පුඤ්ඤං;
අයං තෙන ලොකො මුනින්දප්පයානං;
සිවං චිතසොකං පුරං පාපුණාතු.

ඉති විනයවිනිවිඡයෙ කම්මට්ඨානභාවනාවිධානකථා

ඉති තම්බපණ්ණියෙන පරමවෙය්‍යාකරණෙන තිපිටකනයවිධිකුසලෙන
පරමකවිජනහදයපද්‍යමවනවිකසනකරෙන කවිවරවසහෙන
පරමරතිකරවරමධුරවචනුග්ගාරෙන උරගපුරෙන බුද්ධදත්තෙන රටිතොයං
විනයවිනිවිජයො.

විනයවිනිවිජයො සමත්තො.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

උත්තරවිනිවිජයො

ගන්ථාරම්භකථා

1.

සබ්බසත්තූත්තමං ධීරං, වන්දිත්වා සිරසා ජිනං;
ධම්මඤ්චාධම්මවිද්ධංසං, ගණමඬිගණනාසනං.

2.

යො මයා රටිතො සාරො, විනයස්ස විනිවිජයො;
තස්ස දානි කරිස්සාමි, සබ්බානුත්තරමුත්තරං.

3.

භණතො පඨතො පයුඤ්ජතො;
සුණතො විත්තයතො පනුත්තරං;
පරමං අබුද්ධ බුද්ධිවඩ්ඪනං;
වදතො මෙ නිරතා නිබ්බාධථ.

මහාවිහඩගසඩගහකථා

4.

මෙටුනං පටිසෙවන්තො, කති ආපත්තියො ඵුසෙ;
මෙටුනං පටිසෙවන්තො, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ.

5.

භවෙ පාරාජිකං බ්බත්තෙ, යෙභුය්‍යක්ඛායිතෙ පන;
ථුල්ලච්චයං මුබ්බෙ වට්ට-කතෙ චුත්තං තු දුක්කට්ටං.

6.

අදින්නං ආදියන්තො යො;
කති ආපත්තියො ඵුසෙ;
අදින්නං ආදියන්තො සො;

තිස්සෝ ආපත්තියෝ ඵුසෙ.

7.

පඤ්චමාසග්ගතො වාපි, අධිකො වා පරාජයෝ;
මාසෙ වා දුක්ඛං උගතො, මජ්ඣෙ ථුල්ලච්චයං තතො.

8.

මනුස්සජාතිං මාරොන්තො;
කති ආපත්තියෝ ඵුසෙ;
මනුස්සජාතිං මාරොන්තො;
තිස්සෝ ආපත්තියෝ ඵුසෙ.

9.

මනුස්සමුද්දිස්සොපාතං, ඛණතො දුක්ඛං සියා;
දුක්ඛෙ ථුල්ලච්චයං ජාතො, මතො පාරාජිකං සියා.

10.

අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, වදමත්තූපනායිකං;
කති ආපජ්ජතාපත්ති? තිස්සෝ ආපත්තියෝ ඵුසෙ.

11.

අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, භණන්තස්ස පරාජයෝ;
ථුල්ලච්චයං පරියායෙ, ඤාතො, නො චෙ තු දුක්ඛං.

පාරාජිකකථා.

12.

භණ සුක්ඛං විමොචෙන්තො;
කති ආපත්තියෝ ඵුසෙ;
සුණ සුක්ඛං විමොචෙන්තො;
තිස්සෝ ආපත්තියෝ ඵුසෙ.

13.

ගරුකං යදි චෙතෙති, උපක්කමති මුච්චති;
ද්වඬ්ගෙ ථුල්ලච්චයං චුත්තං, පයොගෙ දුක්ඛං සියා.

14.

ඉතො පට්ඨාය මුඤ්චිත්වා, පඤ්භාපුච්ඡනමත්තකං;
විස්සජ්ජනවසෙනෙව, හොති අත්ථවිනිවිජයෝ.

15.

ඉත්ථියා කායසංසග්ගෙ, තිස්සෝ ආපත්තියෝ ඵුසෙ;

ආමසන්තස්ස කායෙන, කායං තු ගරුකං සියා.

16.

කායෙන කායබද්ධං තු, ඵ්ඝං ථුල්ලච්චයං ඵ්ඝෙ;
පට්ඨෙද්ධෙන කායෙන, පට්ඨෙද්ධෙ තු දුක්කටං.

17.

ඉත්ථිං දුට්ඨුල්ලවාචාහි, තිස්සො ඔභාසතො සියුං;
වණ්ණාවණ්ණං වදං ද්විත්තං, මග්ගානං ගරුකං ඵ්ඝෙ.

18.

වණ්ණාදිහඤ්ඤෙ ආදිස්ස, උබ්භජාණුමධක්ඛකං;
භොති ථුල්ලච්චයං, කාය-පට්ඨෙද්ධෙ තු දුක්කටං.

19.

අත්තකාමවරියාය, වදතො වණ්ණමිත්ථියා;
සන්තිකෙ ගරුකං භොති, සචෙ ජානාති සා පන.

20.

සන්තිකෙ පණ්ඩකස්සාපි, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා;
තිරච්ඡානගතස්සාපි, සන්තිකෙ දුක්කටං මතං.

21.

පට්ඨගණ්හනවිමංසා, පච්චාහරණකත්තිකෙ;
සඤ්චරිත්තං සමාපන්නො, ගරුකං නිද්දිසෙ බුධො.

22.

තස්ස ද්වඩ්භසමායොගෙ, භොති ථුල්ලච්චයං තථා;
අඩ්ඨගෙ සති පනෙකස්මිං, භොති ආපත්ති දුක්කටං.

23.

සංයාවිකාය ව කුට්ටිං;
විහාරඤ්ච මහල්ලකං;
කාරාපෙති සචෙ භික්ඛු;
තිස්සො ආපත්තියො ඵ්ඝෙ.

24.

පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, එකපිණ්ඩෙ අනාගතෙ;
භොති ථුල්ලච්චයං, තස්මිං, පිණ්ඩෙ ගරුකමාගතෙ.

25.

පාරාජිකෙන ධම්මෙන, භික්ඛුං අමුලකෙනිධ;

අනුද්ධංසෙති යො තස්ස, තිස්සො ආපත්තියො සිග්ගං.

26.

ඕකාසං න ච කාරෙත්වා, හුත්වා චාවනචෙතනො;
සචෙ චොදෙති සඬ්ඝාදි-සෙසෙන සහ දුක්කටං.

27.

ඕකාසං පන කාරෙත්වා, හුත්වා අක්කොසචෙතනො;
චොදෙති ඔමසවාදෙ, පාවිත්තිං පරිදීපයෙ.

28.

අනන්තරසමානොච, නචමෙ අඤ්ඤභාගියෙ;
සබ්බො ආපත්තිහෙදො හි, නත්ථි කාචි විසෙසතා.

29.

සඬ්ඝස්ස හෙදකො භික්ඛු, යාවනනියකං පන;
සමනුභාසනායෙව, ගාහං න පටිනිස්සජං.

30.

ඤ්ඤානියා දුක්කටං, ද්විතී, කම්මවාචාහි ථුල්ලතං;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, ආපත්ති ගරුකං සියා.

31.

හෙදානුවත්තකෙ චෙව, දුබ්බචෙ කුලදුසකෙ;
සඬ්ඝහෙදකතුලොථ, හොති ආපත්තිනිවිඡයො.

සඬ්ඝාදිසෙසකථා.

32.

අතික්කමන්තො අතිරෙකචීවරං;
දසාහමාපජ්ජති එකමෙව;
නිස්සග්ගිපාවිත්තියමෙකරත්තිං;
තිච්චරෙනාපි විනා වසන්තො.

33.

මාසං අතික්කමන්තො හි, ගහෙත්වා කාලචීවරං;
එකං ආපජ්ජතාපත්තිං, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

34.

අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි;
පුරාණචීවරං පන;
ධොවාපෙති සචෙ තස්ස;

භොන්ති ආපත්තියො දුචෙ.

35.

ධොවාපෙනි පයොගස්මිං, දුක්කටං සමුදාහටං;
නිස්සග්ගියාව පාවිත්ති, භොති ධොවාපිතෙ පන.

36.

අඤ්ඤාතිකාය හත්ථමහා, වීචරං පටිගණ්හතො;
ගහණෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්ති ගහිතෙ සියා.

37.

අඤ්ඤාතකං ගහපතිං, ගහපතානිමෙව වා;
වීචරං විඤ්ඤාපෙන්නො ද්වෙ, භික්ඛු ආපත්තියො ඵුසෙ.

38.

විඤ්ඤාපෙනි පයොගස්මිං, දුක්කටං පරිකිත්තිතං;
විඤ්ඤාපිතෙ ච නිස්සග්ගි, පාවිත්ති පරියාපුතා.

39.

භික්ඛු වීචරමඤ්ඤාතිං, විඤ්ඤාපෙන්නො තදුත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිතෙ නිස්සග්ගියං ඵුසෙ.

40.

අඤ්ඤාතකං කඤ්චි උපාසකං වා;
උපාසිකං වා උපසඩ්ධිකම්මිවා;
පුබ්බෙව හුත්වා පන අප්පචාරිතො;
චත්ථෙ විකප්පං පටිපජ්ජමානො.

41.

දුචෙ ආපජ්ජතාපත්ති, පයොගෙ දුක්කටං සියා;
විකප්පං පන ආපන්නෙ, නිස්සග්ගියමුදිරිතං.

42.

අඤ්ඤාතිං උපසඩ්ධිකම්ම, පුබ්බෙයෙවප්පචාරිතො;
විකප්පං වීචරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජන්නො දුචෙ ඵුසෙ.

43.

තථාතිරෙකතික්ඛත්තුං, වොදනාය ච භික්ඛු චෙ;
ගන්ත්වාතිරෙකජක්ඛත්තුං, යානෙනපි ච වීචරං.

44.

නිප්ථාදෙති සචෙ තස්ස, භොන්ති ආපත්තියො දුචෙ;

පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

කට්ඨිනවග්ගො පඨමො.

45.

දොසා කොසියවග්ගස්ස, ද්වෙද්වෙආදීසු පඤ්චසු;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

46.

ගහෙත්ථෙළකලොමානි, තියොජනමතික්කමං;
දුක්කටං පඨමෙ පාදෙ, නිස්සග්ගිං දුතියෙ ඵ්ථෙස.

47.

භික්ඛු භික්ඛුනියඤ්ඤාය, ධොවාපෙනෙළලොමකං;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ධොතෙ නිස්සග්ගියං සියා.

48.

රුපියං පටිගණ්හන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵ්ථෙස;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, නිස්සග්ගි ගහිතෙ සියා.

49.

නානාකාරං සමාපජ්ජං, සංචොභාරඤ්ච රුපියෙ;
සමාපන්නෙ ච නිස්සග්ගිං, පයොගෙ දුක්කටං ඵ්ථෙස.

50.

නානාප්පකාරකං භික්ඛු, ආපජ්ජෙ කයවික්කයං;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, කතෙ නිස්සග්ගියං ඵ්ථෙස.

කොසියවග්ගො දුතියො.

51.

පත්තං අතික්කමෙත්තස්ස, දසාහමතිරෙකකං;
තස්ස නිස්සග්ගියාපත්ති, භොති එකාච භික්ඛුනො.

52.

අපඤ්චබන්ධනෙ පත්තෙ, විජ්ජමානෙපි භික්ඛුනො;
අඤ්ඤං පන නචං පත්තං, චෙතාපෙති සචෙ පන.

53.

ද්වෙ පනාපත්තියො භික්ඛු, ආපජ්ජති, න සංසයො;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං ඵ්ථෙස.

54.

පටිග්ගහෙත්වා හෙසජ්ජං, සත්තාහං යො අතික්කමෙ;
එකං නිස්සග්ගියාපත්තිං, ආපජ්ජති හි සො පන.

55.

අකාලෙ පරියෙසන්තො, වස්සසාට්ඨිවරං;
පයොගෙ දුක්ඛං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං ඵුසෙ.

56.

භික්ඛුනො චීවරං දත්වා, අවිජින්දන්තො දුවෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං චුත්තං, භට්ටෙ නිස්සග්ගියං සියා.

57.

විඤ්ඤාපෙත්වා සයං සුත්තං, තත්තවායෙහි චීවරං;
වායාපෙති සවෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ.

58.

යො පනඤ්ඤාතකස්සෙව, තත්තවායෙ සමෙච්ච වෙ;
විකජ්ජං වීවරෙ භික්ඛු, ආපජ්ජං අප්පචාරිතො.

59.

ද්වෙ පනාපත්තියො සො හි, ආපජ්ජති, න සංසයො;
පයොගෙ දුක්ඛං, තස්ස, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

60.

පටිග්ගහෙත්වා අච්චෙක-සඤ්ඤිතං පන චීවරං;
කාලං අතික්කමෙන්නො තං, එකං නිස්සග්ගියං ඵුසෙ.

61.

තිණ්ණමඤ්ඤතරං වත්ථං, නිදහිත්වා සරෙධිකං;
ඡාරත්තතො විනා තෙන, වසං නිස්සග්ගියං ඵුසෙ.

62.

ජානං පරිණතං ලාභං, සඬ්ඝිකං අත්තනො පන;
පරිණාමෙති වෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ.

63.

පයොගෙ දුක්ඛං භොති, නිස්සග්ගි පරිණාමිතෙ;
සබ්බත්ථ අප්පනාචාර-පරිහානි කතා මයා.

පත්තවග්ගො තතියො.

තිංසනිස්සග්ගියකථා.

64.

වදන්තස්ස මුසාවාදං, පඤ්ච ආපත්තියෝ සියුං;
මනුස්සුත්තරිධම්මෙ තු, අභූතස්මිං පරාජයෝ.

65.

වොදනාය ගරුං භික්ඛුං, අමුලන්තිමචත්ථනා;
පරියායචචනෙ ඤාතෙ, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

66.

නො වෙ පටිච්ඡානාති, දුක්කටං සමුදාහටං;
සම්පජානමුසාවාදෙ, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

67.

ආපත්තියෝ දූවෙ චුත්තා, භික්ඛුස්සොමසතො පන;
පාවිත්ති උපසම්පන්නං, දුක්කටං ඉතරං සියා.

68.

පෙසුඤ්ඤහරණෙ ද්වෙපි, හොන්ති, පාවිත්තියං පන;
උපසම්පන්නපෙසුඤ්ඤෙ, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

69.

පදසොනුපසම්පන්නං, ධම්මං වාචෙති වෙ දූවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, පාදෙ, පාදෙ පාවිත්තියං සියා.

70.

තිරත්තානුපසම්පන්න-සහසෙය්‍යාය උත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පන්නෙ පාවිත්තියං සියා.

71.

කප්පෙති මාතුගාමෙන, සහසෙය්‍යං සචෙ පන;
ද්වෙ සො ආපජ්ජතාපත්ති, රත්තියං දුක්කටාදයො.

72.

උද්ධං ඡප්පඤ්චවාචාහි, ධම්මං දෙසෙති ඉත්ථියා;
පයොගෙ දුක්කටං, පාදෙ, පාදෙ පාවිත්තියං සියා.

73.

භූතං අනුපසම්පන්නෙ, මනුස්සුත්තරිධම්මකං;
ආරොචෙති සචෙ තස්ස, හොන්ති ද්වෙ දුක්කටාදයො.

74.

වදං අනුපසම්පන්නෙ, දුට්ඨුල්ලාපත්තිමඤ්ඤතො;

පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාවිත්තාරොවිතෙ සියා.

75.

පථවිං ඛණතො තස්ස, පයොගෙ දුක්කටං මතං;
පහාරෙ ච පහාරෙ ච, පාවිත්ති පරියාපුතා.

මුසාවාදවග්ගො පයමො.

76.

භූතගාමං තු පාතෙන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, පාතෙ පාවිත්ති දීපිතා.

77.

අඤ්ඤානඤ්ඤං වදන්තස්ස, ද්වෙ සියුං අඤ්ඤවාදකෙ;
අරොපිතෙ දුක්කටං තු, හොති පාවිත්ති රොපිතෙ.

78.

උජ්ඣාපෙන්තො පරං භික්ඛුං, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, උජ්ඣා-පිතෙ පාවිත්තියං සියා.

79.

අජ්ඣාකාසෙ තු මඤ්චාදිං, සන්ථරිත්වාන සඬ්ඝිකං;
පක්කමන්තො අනාපුච්ඡා, ආපත්තිං දුට්ඨං ඵුසෙ.

80.

ලෙඩ්ඛුපාතෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පයමෙන තු;
දුක්කටං, දුතියෙනාපි, පාවිත්ති පරිදීපයෙ.

81.

විහාරෙ සඬ්ඝිකෙ සෙය්‍යං, සන්ථරිත්වා අනුද්ධරං;
අනාපුච්ඡා පක්කමන්තො, දුට්ඨාපත්තියො ඵුසෙ.

82.

පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පයමෙන තු;
දුක්කටං පන උද්දිට්ඨං, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

83.

විහාරෙ සඬ්ඝිකෙ ඡානං, පුබ්බුපගතභික්ඛුකං;
සෙය්‍යං කප්පයතො හොන්ති, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

84.

සඬ්ඝිකා කුපිතො භික්ඛුං, නික්කඬ්ඨති විහාරතො;

පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, සෙසං නික්කඩ්ඪිතෙ සියා.

85.

විහාරෙ සඩ්ඨිකෙ භික්ඛු, වෙහාසකුටියුපරි;
ආභවිවපාදකෙ සීදං, ඵුසෙ ද්වෙව දුක්කටාදයො.

86.

අධිට්ඨිත්වා ද්වත්තිපරියායෙ, උත්තරිමිපි අධිට්ඨතො;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාවිත්ති පනාධිට්ඨිතෙ.

87.

ජානං සප්පාණකං තොයං, තිණං වා සිඤ්චතො පන;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, සිත්තෙ පාවිත්තියං සියා.

භූතගාමවග්ගො දුතියො.

88.

ඵුසෙ භික්ඛුනියො භික්ඛු, ඔවදන්තො අසම්මතො;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්ස, පාවිත්තොවදිතෙ සියා.

89.

දුතියෙ තතියෙ වෙව, චතුත්ථෙපි ව සබ්බසො;
පයමෙන සමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

90.

වීචරං භික්ඛු අඤ්ඤාති-කාය දෙන්තො දුච්ච ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, දින්නෙ පාවිත්තියං සියා.

91.

අඤ්ඤාතිකභික්ඛුනියා, භික්ඛු සිබ්බෙය්‍ය වීචරං;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, පාවිත්ති පන සිබ්බිතෙ.

92.

අද්ධානඤ්ඤත්‍ර සමයා, භික්ඛු භික්ඛුනියා සහ;
සංවිධාය තු ගච්ඡන්තො, ඵුසෙ ද්වෙව දුක්කටාදයො.

93.

නාවෙකං අභිරුහන්තො, භික්ඛු භික්ඛුනියා සහ;
සංවිධාය ඵුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

94.

ජානං භික්ඛුනියා පිණ්ඩ-පාතං තු පරිපාවිතං;

භුඤ්ජන්තො දුට්ඨාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

95.

“භුඤ්ජිස්සාමී”ති වෙ භත්තං, පටිග්ගණ්භාති දුක්කටං;
අජ්ඣෙකාමාරපයොගෙසු, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

96.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, නිසජ්ජං තු රහො පන;
කජ්ජෙත්තො හි ඵුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

ඔවාදවග්ගො තතියො.

97.

තදුත්තරිං ආවසථ-පිණ්ඩං තු පරිභුඤ්ජතො;
අනන්තරස්ස වග්ගස්ස, නවමෙන සමො නයො.

98.

දුතියෙ තතියෙ වාපි, විසෙසො නත්ථි කොවිපි;
අනන්තරසමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

99.

ද්වත්තිපත්තෙ ගහෙත්වාන, ගණ්හතො හි තදුත්තරිං;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්ති ගහිතෙ සියා.

100.

පඤ්චමෙ පයමෙනෙව, සමො ආපත්තිනිව්ඡයො;
ඡට්ඨෙ අනතිරිත්තෙන, භුත්තාවිං තු පචාරිතං.

101.

අභිභට්ඨුං පචාරෙත්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
වචනෙන ව තස්සෙව, “භුඤ්ජිස්සාමී”ති ගණ්හති.

102.

ගහණෙ දුක්කටං තස්ස, පිටකෙ සමුදාහටං;
භොජනස්ස පනොසානෙ, පාවිත්ති පරියාපුතා.

103.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ වෙව, නවමෙ දසමෙපි ව;
පයමෙන සමානාව, ආපත්තීනං විභාගතා.

භොජනවග්ගො චතුත්ථො.

104.

අවෙලකාදිනො දෙනතො, සහත්ථා භොජනාදිකං;
පයොගෙ දුක්කටං පත්තො, දින්නෙ පාවිත්තියං ඵුසෙ.

105.

දාපෙත්වා වා අදාපෙත්වා, උයොයාජෙන්නො දුචෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, පාවිත්තුයොයාජිතෙ සියා.

106.

නිසජ්ජං භික්ඛු කප්පෙන්නො, කුලෙ පන සභොජනෙ;
ආපත්තියො ඵුසෙ ද්වෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

107.

චතුත්ථෙ පඤ්චමෙ වාපි, විසෙයො නත්ථි කොචිපි;
තතියෙන සමානාව, ආපත්තිගණනා සියා.

108.

සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා, සහත්තො ච නිමන්තිතො;
කුලෙසු පන වාරිත්තං, ආපජ්ජන්නො දුචෙ ඵුසෙ.

109.

පයමෙන ච පාදෙන, උම්මාරාතික්කමෙ පන;
දුක්කටං පිටකෙ වුත්තං, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

110.

තදුත්තරිං තු භෙසජ්ජං, විඤ්ඤාපෙන්නො දුචෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිතෙ පාවිත්තියං සියා.

111.

උය්‍යුත්තං දස්සනත්ථාය, ගච්ඡන්නො ද්වෙ ඵුසෙ ඛලං;
ගච්ඡතො දුක්කටං වුත්තං, භොති පාවිත්ති පස්සතො.

112.

අතිරෙකතිරත්තං තු, සෙනාය වසතො දුචෙ;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාවිත්ති වසිතෙ සියා.

113.

උයොයාධිකං තු ගච්ඡන්නො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
ගච්ඡන්නො දුක්කටං වුත්තං, භොති පාවිත්ති පස්සතො.

අවෙලකවග්ගො පඤ්චමො.

114.

සුරං වා පන මෙරෙයාං, පිවන්තො ද්වෙ ඵ්ථසෙ මුනි;
ගණ්හතො දුක්ඛං පාතුං, පිනෙ පාවිත්තියං සියා.

115.

භික්ඛඩ්ගුලීපතොදෙන, භාසෙන්නො ද්වෙ ඵ්ථසෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං තස්ස, පාවිත්ති හසිනෙ සියා.

116.

කීළන්නො උදකෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵ්ථසෙ;
දුක්ඛං ගොප්ඵකා හෙට්ඨා, පාවිත්තුපරිගොප්ඵකෙ.

117.

යො පනාදරියං භික්ඛු, කරොන්නො ද්වෙ ඵ්ථසෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං චුත්තං, කතෙ පාවිත්තියං සියා.

118.

භිංසාපෙන්නො භවෙ භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵ්ථසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං, භිංසා-පිනෙ පාවිත්තියං සියා.

119.

ජොතිං සමාදහිත්වාන, විසිඛ්ඛෙන්නො දුවෙ ඵ්ථසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං චුත්තං, පාවිත්තියං විසිවිනෙ.

120.

ඔරසො අද්ධමාසස්ස, න්භායන්නො ද්වෙ ඵ්ථසෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං, න්භාන-ස්සොසානෙ ඉතරං සියා.

121.

දුඛිඤ්ඤාකරණානං තු, තිණ්ණමෙකමනාදිය;
චීවරං පරිභුඤ්ජන්නො, ද්වෙ ඵ්ථසෙ දුක්ඛටාදයො.

122.

චීවරං භික්ඛුආදීනං, විකප්පෙත්වා අනුද්ධරං;
ද්වෙ ඵ්ථසෙ පරිභුඤ්ජන්නො, පයොගෙ දුක්ඛටාදයො.

123.

භික්ඛුස්සාපනිධෙන්නො ද්වෙ, ඵ්ථසෙ පත්තාදිකං පන;
පයොගෙ දුක්ඛං, තස්මිං, සෙසාපනිහිනෙ සියා.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

124.

සඤ්චිච්ච ජීවිතා පාණං, වොරොපෙන්නො තපොධනො;
ආපත්තියො චතස්සොව, ආපජ්ජති, න සංසයො.

125.

අනොදිස්සකමොපාතං, ඛණතො හොති දුක්කටං;
මනුස්සො මරති තස්මිං, පතිත්වා චෙ පරාජයො.

126.

යක්ඛො වාපි තිරච්ඡාන-ගතො මනුස්සවිග්ගහො;
පතිත්වා මරති පෙනො, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

127.

තිරච්ඡානගතෙ තස්මිං, නිපතිත්වා මතෙ පන;
තස්ස පාවිත්තියාපත්ති, පඤ්ඤත්තා පටුබුද්ධිනා.

128.

ජානං සප්පාණකං තොයං, පරිභුඤ්ජං දුච්චෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්ස, භුත්තෙ පාවිත්තියං සියා.

129.

නිහතාධිකරණං ජානං, උක්කොටෙන්තො දුච්චෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්තුක්කොටිතෙ සියා.

130.

ජානං භික්ඛුස්ස දුට්ඨුල්ලං, ඡාදෙන්තො පන චජ්ජකං;
එකමාපජ්ජතාපත්තිං, පාවිත්තිමිති දීපිතං.

131.

උභනවීසතිවස්සං තු, කරොන්නො උපසම්පදං;
පයොගෙ දුක්කටං පත්තො, සෙසා සම්පාදිතෙ සියා.

132.

ජානං තු ථෙය්‍යසත්ථෙත, සංවිධාය සහෙව ච;
තථෙව මාතුගාමෙන, මග්ගං තු පටිපජ්ජතො.

133.

ද්ථෙව පනාපත්තියො හොන්ති, පයොගෙ දුක්කටං මතං;
පටිපත්තෙ පනුද්දිට්ඨං, පාවිත්තියමනන්තරං.

134.

අච්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ඤාත්තියා දුක්කටං ඵුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

135.

තථාකටානුධම්මෙන, සංභුඤ්ජන්තො දූවෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛටං තස්ස, භුත්තෙ පාවිත්තියං සියා.

136.

නාසිතං සමණුද්දෙසංපලාපෙන්නො දූවෙ ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛටං චුත්තං, පාවිත්ති උපලාපිතෙ.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

137.

චුච්චමානස්ස භික්ඛුස්ස, භික්ඛුහි සහධම්මිකං;
“න සක්ඛිස්සාමි” ඉච්චෙවං, භණතො දුක්ඛටාදයො.

138.

විනයං තු විචණ්ණෙන්නො, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛටං තස්ස, පාවිත්තෙව විචණ්ණිතෙ.

139.

මොහෙන්නො ද්වෙ ඵුසෙ, මොහෙ, දුක්ඛටං තු අරොපිතෙ;
රොපිතෙ පන මොහස්මිං, පාවිත්තියමුදිරිතං.

140.

පහාරං කුපිතො දෙන්නො, භික්ඛුස්ස ද්වෙ ඵුසෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්ඛටං චුත්තං, පාවිත්ති පහටෙ සියා.

141.

භික්ඛුස්ස කුපිතො භික්ඛු, උග්ගිරං තලසත්තිකං;
ද්වෙ ඵුසෙ දුක්ඛටං යොගෙ, පාවිත්තුග්ගිරිතෙ සියා.

142.

භික්ඛු සඬ්ඝාදිසෙසෙන, අමුලෙනෙව චොදයං;
ද්වෙ ඵුසෙ දුක්ඛටං යොගෙ, පාවිත්තුද්ධංසිතෙ සියා.

143.

භික්ඛු සඤ්චිච්ච කුක්කුච්චං, ජනයන්නො හි භික්ඛුනො;
ද්වෙ ඵුසෙ දුක්ඛටං යොගෙ, පාවිත්තුප්පාදිතෙ සියා.

144.

තිට්ඨන්තුපස්සුතිං භික්ඛු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
ගච්ඡතො දුක්ඛටං සොතුං, පාවිත්ති සුණතො සියා.

145.

ධම්මිකානං තු කම්මානං, ඡන්දං දත්වා තතො පුන;
බ්බියනධම්මමාපජ්ජං, ද්වෙ චුසෙ දුක්ඛටාදයො.

146.

සඬසෙ විනිවිජයෙ නිට්ඨං, අගතෙ ඡන්දමත්තනො;
අදත්වා ගච්ඡතො තස්ස, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

147.

හත්ථපාසං තු සඬසස්ස, ජහතො හොති දුක්ඛටං;
ජහිතෙ හත්ථපාසස්මිං, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

148.

සමග්ගෙන ච සඬසෙන, දත්වාන සහ වීචරං;
බ්බියන්තො ද්වෙ චුසෙ පච්ඡා, පයොගෙ දුක්ඛටාදයො.

149.

ලාභං පරිණතං ජානං, සඬසිකං පුග්ගලස්ස හි;
ද්වෙ චුසෙ පරිණාමෙන්තො, පයොගෙ දුක්ඛටාදයො.

සහධම්මිකවග්ගො අට්ඨමො.

150.

පුබ්බෙ අවිදිතො හුත්වා, රඤ්ඤො අන්තෙපුරං පන;
පවිසන්තස්ස භික්ඛුනො, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

151.

පඨමෙන ච පාදෙන, උම්මාරාතික්කමෙ පන;
දුක්ඛටං පන උද්දිට්ඨං, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

152.

රතනං පන ගණ්හන්තො, ද්වෙ පනාපත්තියො චුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛටං තස්ස, පාවිත්ති ගහිතෙ සියා.

153.

සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා, විකාලෙ ගාමකං පන;
සමණො පවිසං දොසෙ, ආපජ්ජති දුචෙ පන.

154.

පඨමෙන ච පාදෙන, පරික්ඛෙපං අතික්කමෙ;
දුක්ඛටං තස්ස නිද්දිට්ඨං, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

155.

අට්ඨිදන්තවිසාණාහි-නිබ්බන්තං සුචියා සරං;
කාරාපෙන්නො ඵ්ඵෙස ද්දවෙපි, පයොගෙ දුක්කටාදයො.

156.

පමාණාතීතමඤ්චාදිං, කාරාපෙන්නො දුචෙ ඵ්ඵෙස;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, සෙසා කාරාපිතෙ සියා.

157.

තුලොනද්ධං තු මඤ්චාදිං, කාරාපෙන්නො දුචෙ ඵ්ඵෙස;
පයොගෙ දුක්කටං, තස්මිං, සෙසා කාරාපිතෙ සියා.

158.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙච, නචමෙ දසමෙපි ච;
අනන්තරසමොයෙච, ආපත්තීනං විනිවිජයො.

රතනවග්ගො නචමො.

පාවිත්තියකථා.

159.

චතුසු දුට්ඨාපත්ති, පාට්ඨෙසනියෙසුපි;
අවිසෙසෙන නිද්දිට්ඨා, බුද්ධෙනාදිච්චබන්ධුනා.

160.

“භුඤ්ජිස්සාමි”ති භික්ඛුස්ස, දුක්කටං පටිගණ්හතො;
අජ්ඣෙධානාපරෙසු සබ්බන්ථ, පාට්ඨෙසනියං සියා.

පාට්ඨෙසනියකථා.

161.

සෙඛියෙසු ච ධම්මෙසු, එකාවාපත්ති දීපිතා;
අනාදරවසෙනෙච, දුක්කටං සමුදාහටං.

සෙඛියකථා.

162.

පඤ්ඤත්තා මෙථුනං ධම්මං, පටිසෙවනපච්චයා;
කති ආපත්තියො හොන්ති? චතස්සොච භවන්ති හි.

163.

මෙථුනං පටිසෙවන්තො, අල්ලොකාසජ්ජවෙසනෙ;
මනෙ අක්ඛායිතෙ වාපි, භික්ඛු පාරාජිකං ඵ්ඵෙස.

164.

ථුල්ලච්චයං තු යෙභුයා-ක්ඛායිනෙ, දුක්ඛං තථා;
මුඛෙ වට්ඨකතෙ වුත්තං, පාවිත්ති ජතුමට්ඨකෙ.

165.

පඤ්ඤත්තා කායසංසග්ගං, සමාපජ්ජනපච්චයා;
කති ආපත්තියෝ හොන්ති? පඤ්ච ආපත්තියෝ සිග්ගං.

166.

අවස්ඝ්ඤාසස්ස පොසස්ස, තථා භික්ඛුනියාපි ව;
පාරාජිකමධක්ඛාදි-ගහණං සාදියන්තියා.

167.

කායෙන චුසතො කායං, භික්ඛුස්ස ගරුකං සියා;
කායෙන කායබද්ධං තු, චුසං ථුල්ලච්චයං සියා.

168.

පට්ඨද්ධෙන කායෙන, පට්ඨද්ධං තු දුක්ඛං;
පාවිත්තියං පනුද්දිට්ඨං, තස්සඬගුලිපතොදකෙ.

169.

සෙසෙසු සෙබියන්තෙසු, ආපත්තීනං විනිවිජයෝ;
හෙට්ඨා වුත්තනයෙනෙව, වෙදිතබ්බො විභාවිනා.

මහාවිහඩගසඬගහො නිට්ඨිතො.

භික්ඛුනීවිහඩගෝ

170.

භික්ඛුනං පාටචත්ථාය, විනයස්ස විනිවිජයේ;
භික්ඛුනීනං විහඩගොපි, කිඤ්චිමත්තං හණාමහං.

171.

අවස්ඝ්ඤාසස්ස පොසස්ස, භික්ඛුනීපි අවස්ඝ්ඤා;
නන්දන්ති කායසංසග්ගං, කති ආපත්තියෝ චුසෙ;

172.

තිස්සො ආපත්තියෝ උබ්භ-ජාණුස්සාධක්ඛකස්ස ව;
හොති පාරාජිකං තස්සා, ගහණං සාදියන්තියා.

173.

උබ්භක්ඛකං අධොජාණු-ගහණං සාදියන්තියා;

ථුල්ලච්චයං සියා, කාය-පට්ඨද්ධෙ තු දුක්ඛං.

174.

ඡාදෙන්ති භික්ඛුනී වජ්ජං, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ;
ඡානං පාරාජිකං ධම්මං, ඡාදෙන්ති සා පරාජිකා.

175.

ථුල්ලච්චයං වෙමතිකා, පට්ඨඡාදෙති වෙ පන;
අභාවාරවිපත්තිං වෙ, පට්ඨඡාදෙති දුක්ඛං.

176.

නිස්සජ්ජන්ති න තං ලද්ධං, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා;
සමනුභාසනායෙව, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ.

177.

ඤ්ඤානියා දුක්ඛං, ද්විතී, කම්මවාචාහි ථුල්ලකා;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාරාජිකමුදිරිතං.

178.

පුරෙන්නී අට්ඨමං වත්ථුං, තිස්සො ආපත්තියො ඵුසෙ;
පුරිසෙනිධාගච්ඡාති, වුත්තාගච්ඡති දුක්ඛං.

179.

ථුල්ලච්චයං තු පොසස්ස, හත්ථපාසස්පවෙසනෙ;
පුරෙන්නී අට්ඨමං වත්ථුං, සමණී සා පරාජිකා.

පාරාජිකකථා.

180.

උස්සයවාදිකා අට්ඨං, කරොන්නී තිව්ධං ඵුසෙ;
ඵකස්සාරොවනෙ තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්ඛං.

181.

දුතියාරොවනෙ තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං;
අට්ඨස්ස පරියොසානෙ, හොති සඬ්ඝාදිසෙසතා.

182.

වොරිවුට්ඨාපිකා වාපි, ඤ්ඤානියා දුක්ඛං ඵුසෙ;
ද්විතී ථුල්ලච්චයං කම්ම-වාචොසානෙ ගරුං සියා.

183.

ඵකා ගාමන්තරං ගච්ඡෙ, ගමනෙ දුක්ඛං සියා;

පරික්ඛෙපෙ අතික්කන්තෙ, පාදෙන පඨමෙන තු.

184.

හොති ථුල්ලච්චයාපත්ති, තස්සා සමණියා පන;
දුතියෙන අතික්කන්තෙ, ගරුකෙ පන තිට්ඨති.

185.

චතුත්ථෙ දුතියෙ චුත්ත-සදිසොච විනිවිඡයො;
ආපත්තිනං පහෙදෙ තු, කාවි නත්ථි විසෙසතා.

186.

අවස්ඝුතා සයං හුත්වා, තාදිසස්සෙව හත්ථතො;
ගහෙත්වා පන භුඤ්ජන්ති, භොජනාදීසු කිඤ්චිපි.

187.

චූසෙ ආපත්තියො තිස්සො, භොජනාදීසු කිඤ්චිපි;
පටිග්ගණ්හන්තියා තස්සා, හොති ථුල්ලච්චයං පන.

188.

අජ්ඣොභාරෙසු සබ්බෙසු, හොති සඬ්ඝාදිසෙසතා;
උදකං දන්තපොනං වා, පටිග්ගණ්හාති දුක්කටං.

189.

“සහත්ථෙන ගහෙත්වා ත්වං, බාද වා භුඤ්ජ වා”තිපි;
උයොයාපෙත්ති පනෙවං තු, තිස්සො ආපත්තියො චූසෙ.

190.

දුක්කටං වචනෙ තස්සා, “භුඤ්ජිස්සාමි”ති ගණ්හති;
අජ්ඣොභාරෙසු සබ්බෙසු, තස්සා ථුල්ලච්චයං සියා.

191.

භොජනස්ස පනොසානෙ, හොති සඬ්ඝාදිසෙසතා;
උයොයාපෙති ව යා තස්සා, ඉමා තිස්සොති දීපයෙ.

192.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ වාපි, නවමෙ දසමෙපි ව;
වොරිචුට්ඨාපනෙනෙව, සමානොච විනිවිඡයො.

සඬ්ඝාදිසෙසකථා.

193.

පත්තසන්නිවයං යිහ, කරොන්ති භික්ඛුනි පන;

එකං නිස්සග්ගියංයෙව, ඵ්ථසෙ පාවිත්තියං තු සා.

194.

අකාලච්චරං කාල-ච්චරං භාජාපෙන්නියා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, ලාභෙ නිස්සග්ගියං සියා.

195.

ච්චරං පරිවත්තෙත්වා, අච්ඡින්නදති සචෙ පන;
පයොගෙ දුක්කටං, ඡින්නෙ, තස්සා නිස්සග්ගියං සියා.

196.

විඤ්ඤාපෙත්වාච අඤ්ඤං චෙ, විඤ්ඤාපෙති තතො පරං;
පයොගෙ දුක්කටං, විඤ්ඤා-පිනෙ නිස්සග්ගියං සියා.

197.

චෙතාපෙත්වා හි අඤ්ඤං චෙ, චෙතාපෙති තතො පරං;
පයොගෙ දුක්කටං, චෙතා-පිනෙ නිස්සග්ගියං සියා.

198.

එවමෙව ච සෙසෙසු, ඡට්ඨාදීසු ච සත්තසු;
අනන්තරසමානොච, ආපත්තීනං විනිවිජයෝ.

නිස්සග්ගියකථා.

199.

ලසුණං බාදති ද්වෙ චෙ, දුක්කටං ගහණෙ සියා;
අජ්ඣෙද්ධාභාරපයොගෙසු, පාවිත්ති පරියාපුතා.

200.

සංහරාපෙන්නියා ලොමං, සම්බාධෙ ද්වෙච භොන්නි හි;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, භොති පාවිත්ති සංහටෙ.

201.

කරොන්නි තලසාතං තු, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵ්ථසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං භොති, කතෙ පාවිත්තියං සියා.

202.

ජතුනා මට්ඨකං කිඤ්චි, සාදියන්ති දුචෙ ඵ්ථසෙ;
පයොගෙ දුක්කටාදින්නෙ, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

203.

පඤ්චමං තු චතුත්ථෙත, සමානමිති දීපයෙ;

ආපත්තීනං විභාගස්මිං, විසෙසො නත්ථි කොච්ඡි.

204.

භික්ඛුස්ස භුඤ්ජමානස්ස, පාතියෙනුපතිට්ඨති;
හත්ථපාසෙ තු පාවිත්ති, භිත්වා තිට්ඨති දුක්කටං.

205.

විඤ්ඤාපෙත්වාමකං ධඤ්ඤං, ‘භුඤ්ජීස්සාමි’ති ගණ්හති;
දුක්කටං හොති පාවිත්ති, අජ්ඣොභාරෙසු දීපයෙ.

206.

උච්චාරාදිං තිරොකුට්ටෙ, ඡඩ්ඛෙත්ති ද්වෙ ඵ්ථෙ භවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්ති ඡඩ්ඛිතෙ සියා.

207.

උච්චාරාදිවතුක්කං තු, ඡඩ්ඛෙති හරිතෙ සවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාවිත්ති ඡඩ්ඛිතෙ සියා.

208.

නච්චාදිං දස්සනත්ථාය, සවෙ ගච්ඡති දුක්කටං;
පස්සන්තියාපි පාවිත්ති, තථෙව ච සුඤ්ඤානියා.

ලසුඤ්ඤානගො පඨමො.

209.

පඨමෙ දුතියෙ වෙව, තතියෙ ච චතුත්ථකෙ;
තුලොයා ලසුඤ්ඤානගස්ස, ඡට්ඨෙතිධි විනිවිජයො.

210.

කුලානි උපසඬකම්ම, නිසීදිත්වා පනාසනෙ;
සාමිකෙ තු අනාපුච්ඡා, පක්කමන්ති ද්වෙ ඵ්ථෙ.

211.

පඨමෙන ච පාදෙන, අනොවස්සමතික්කමෙ;
දුක්කටං හොති, පාවිත්ති, දුතියාතික්කමෙ සියා.

212.

සාමිකෙ තු අනාපුච්ඡා, ආසනෙ වෙ නිසීදති;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, පාවිත්ති ච නිසීදිතෙ.

213.

ඡට්ඨෙන සත්තමං සබ්බං, සමානං අට්ඨමෙ පන;

පයොගෙ දුක්කටං, උජ්ඣා-පිතෙ පාවිත්තියං සියා.

214.

අත්තානං වාහිසජ්ජෙත්තී, ද්වෙ ඵ්ඵෙස නිරයාදිනා;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාවිත්ති අහිසජ්ජිතෙ.

215.

වධිත්වා පන අත්තානං, රොදන්තී තු දුචෙ ඵ්ඵෙස;
වධති රොදති පාවිත්ති, කරොතෙකං තු දුක්කටං.

රත්තන්ධකාරවග්ගො දුතියො.

216.

නග්ගා න්භායති ද්වෙ වෙව, පයොගෙ දුක්කටං සියා;
න්භානස්ස පරියොසානෙ, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

217.

කාරාපෙති පමාණාති-ක්කන්තං උදකසාටිකං;
පයොගෙ දුක්කටං, කාරා-පිතෙ පාවිත්තියං සියා.

218.

චීවරං තු විසිබ්බෙත්වා, විසිබ්බාපෙත්ව වා පන;
නෙව සිබ්බන්තියා වුත්ත-මෙකං පාවිත්තියං පන.

219.

පඤ්චාහිකං තු සඨසාටි-චාරං පන අතික්කමෙ;
ඵකාවස්සා පනාපත්ති, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

220.

සචෙ සඨකමනීයං තු, ධාරෙති පන චීවරං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාවිත්ති පන ධාරිතෙ.

221.

ගණචීවරලාභස්ස, අන්තරායං කරොති වෙ;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, කතෙ පාවිත්තියං සියා.

222.

විහඩ්ගං පටිබාහන්තී, චීවරානං තු ධම්මිකං;
පයොගෙ දුක්කටං වුත්තං, පාවිත්ති පටිබාහිතෙ.

223.

අගාරිකාදිනො දෙති, සචෙ සමණචීවරං;

පයොගෙ දුක්කටං, දින්නෙ, පාවිත්ති පරියාපුතා.

224.

වීවරෙ දුබ්බලාසාය, කාලං වෙ සමතික්කමෙ;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්ති සමතික්කමෙ.

225.

ධම්මිකං කථිනුද්ධාරං, පටිබාහන්තියා දුවෙ;
පයොගෙ දුක්කටං භොති, පාවිත්ති පටිබාහිතෙ.

න්භානවග්ගො තතියො.

226.

දුවෙ භික්ඛුනියො එක-මඤ්චස්මිං වෙ තුවට්ටෙය්හං;
පයොගෙ දුක්කටං තාසං, නිපන්නෙ ඉතරං සියා.

227.

දුතියං පඨමෙනෙව, සදිසං තතියෙ පන;
පයොගෙ දුක්කටං භොති, කතෙ පාවිත්තියං සියා.

228.

නුපට්ඨාපෙන්නියා වාපි, දුක්ඛිතං සහජීවිනිං;
එකායෙව පනාපත්ති, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

229.

සවෙ උපස්සයං දත්වා, නික්කඩ්ඪති ච භික්ඛුනිං;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, භොති පාවිත්ති කඩ්ඪිතෙ.

230.

ඡට්ඨෙ පන ච සංසට්ඨා, ඤාත්තියා දුක්කටං චුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

231.

අන්තොරට්ඨෙ තු සාසඬිකෙ, වාරිකං තු වරන්තියා;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පටිපන්නාය සෙසකං.

232.

අට්ඨමං නවමඤ්චෙව, සත්තමෙන සමං මතං;
දසමෙ පන එකාව, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

තුවට්ටවග්ගො චතුත්ථො.

233.

රාජාගාරාදිකං සබ්බං, දස්සනත්ථාය ගච්ඡති;
පයොගෙ දුක්ඛං තස්සා, පාවිත්ති යදි පස්සති.

234.

ආසන්දිං වාපි පල්ලඬිකං, පරිභුඤ්ජන්තියා දූවෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං චුත්තං, භුත්තෙ පාවිත්තියං සියා.

235.

සුත්තං කන්තන්තියා ද්වෙව, පයොගෙ දුක්ඛං මතං;
උජ්ජවුජ්ජවනෙ තස්සා, පාවිත්ති සමුදාහරෙ.

236.

වෙය්‍යාවච්චං ගිහීනං තු, ද්වෙව භොන්ති කරොන්තියා;
පයොගෙ දුක්ඛං චුත්තං, කතෙ පාවිත්තියං සියා.

237.

පඤ්චමෙ පන එකාව, පාවිත්ති පරිදීපිතා;
පයොගෙ දුක්ඛං ඡට්ඨෙ, දිත්තෙ පාවිත්තියං සියා.

238.

සත්තමං දුතියෙනෙව, සමාපත්තිපභෙදතො;
අට්ඨමං දුතියෙ වග්ගෙ, පඤ්චමෙන සමං මතං.

239.

තිරච්ඡානගතං විජ්ජං, ද්වෙව භොන්ති පඨන්තියා;
පයොගෙ දුක්ඛං භොති, පාවිත්ති හි පදෙ පදෙ.

240.

දසමං නවමෙනෙව, සමානං සබ්බථා පන;
“පරියාපුණාති, වාචෙති”, පදමත්තං විසෙසකං.

විත්තාගාරවග්ගො පඤ්චමො.

241.

සභික්ඛුකං තමාරාමං, ජානන්ති පන භික්ඛුනි;
පවිසන්ති අනාපුච්ඡා, ද්වෙව පනාපත්තියො චුසෙ.

242.

පඨමෙන ව පාදෙන, පරික්ඛෙපස්සතික්කමෙ;
දුක්ඛං පිටකෙ චුත්තං, පාවිත්ති දුතියෙන තු.

243.

අක්කොසති ව යා භික්ඛුං, භික්ඛුනී පරිභාසති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාවිත්තක්කොසිතෙ සියා.

244.

යා හි චණ්ඩිකභාවෙන, ගණං තු පරිභාසති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පරිභට්ඨෙ පනෙතරං.

245.

නිමන්තිතා පචාරිතා, බාදනං භොජනම්පි වා;
භුඤ්ජන්ති භික්ඛුනී සා හි, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ.

246.

“භුඤ්ජිස්සාමී”ති යං කිඤ්චි, පටිග්ගණ්භාති දුක්කටං;
අජ්ඣෙධාහාරපයොගෙසු, පාවිත්ති පරිදීපයෙ.

247.

කුලං තු මච්ඡරායන්තී, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, සෙසා මච්ඡරිතෙ සියා.

248.

අභික්ඛුකෙ පනාවාසෙ, භවෙ වස්සං වසන්තියා;
දුක්කටං පුබ්බකිච්චෙසු, පාවිත්ති අරුණුග්ගමෙ.

249.

භික්ඛුනී උභතොසඩ්දසෙ, වස්සංචුට්ඨා තු තීහිපි;
යානෙහි අප්පචාරෙන්නී, එකං පාවිත්තියං ඵුසෙ.

250.

ඔවාදත්ථාය වා භික්ඛුං, සංවාසත්ථාය වා තථා;
න ගච්ඡති සවෙ තස්සා, එකං පාවිත්තියං සියා.

251.

ඔවාදම්පි න යාවන්තී, න ගච්ඡන්තී උපොසථං;
එකං පාවිත්තියාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

252.

අපුච්ඡිත්ථාව සඩ්දසං වා, හෙදාපෙති පසාබ්ඡං;
පයොගෙ දුක්කටං, භින්තෙ, පාවිත්ති පරියාපුතා.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

253.

ගබ්භිනිං වුට්ඨපෙන්නී හි, ද්වෙ පනාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං, වුට්ඨා-පිනෙ පාවිත්තියං සියා.

254.

දුතියං තතියඤ්චෙව, චතුත්ථං පඤ්චමම්පි ව;
ඡට්ඨඤ්ච සත්තමඤ්චෙව, පට්ඨමෙන සමං මතං.

255.

භික්ඛුනි වුට්ඨපෙත්වාන, භික්ඛුනිං සහජීවිනිං;
ද්වෙවස්සං නානුග්ගණ්හන්ති, එකං පාවිත්තියං ඵුසෙ.

256.

නවමං දසමඤ්චෙව, අට්ඨමෙන සමං මතං;
ද්විසු ආපත්තිහෙදස්මිං, නානත්තං නත්ථි කිඤ්චිපි.

ගබ්භිනිවග්ගො සත්තමො.

257.

කුමාරිභූතවග්ගස්ස, ආදිතො පන පඤ්චපි;
සමානා ගබ්භිනිවග්ගෙ, පට්ඨමෙනෙව සබ්බසො.

258.

“අලං වුට්ඨාපිනෙනා”ති, වුච්චමානා හි බියති;
පයොගෙ දුක්ඛං, පච්ඡා, හොති පාවිත්ති බීයිතෙ.

259.

සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, එකං පාවිත්තියං මතං;
ආදිනාව සමානානි, නවමාදීනි පඤ්චපි.

කුමාරිභූතවග්ගො අට්ඨමො.

260.

ආපත්තියො ඵුසෙ ද්වෙපි, ධාරෙන්ති ඡත්තුපාහනං;
පයොගෙ දුක්ඛං වුත්තං, හොති පාවිත්ති ධාරිතෙ.

261.

යානෙන පන යායන්ති, ද්වෙ කිරාපත්තියො ඵුසෙ;
පයොගෙ දුක්ඛං හොති, පාවිත්ති යදි යායිතෙ.

262.

ධාරෙන්තියා තු සඨසාණිං, පයොගෙ දුක්ඛං සියා;
ධාරිතෙ පන පාවිත්ති, චතුත්ථෙපි අයං නයො.

263.

න්භායන්ති ගන්ධවණ්ණෙන, පයොගෙ දුක්කටං ඵුසෙ;
න්භානස්ස පරියොසානෙ, තස්සා පාවිත්තියං සියා.

264.

ජට්ඨම්පි පඤ්චමෙනෙව, සමානං සබ්බථා පන;
සත්තමෙ අට්ඨමෙ චෙව, නවමෙ දසමෙපි ච.

265.

පයොගෙ දුක්කටං චුත්තං, පාවිත්තුම්මද්දිනෙ සියා;
ආපත්තීනං විභාගස්මිං, නත්ථි කාවි විසෙසතා.

266.

අනාපුච්ඡා තු භික්ඛුස්ස, පුරතො යා නිසිදති;
පයොගෙ දුක්කටං තස්සා, පාවිත්ති තු නිසිදිනෙ.

267.

අනොකාසකතං භික්ඛුං, පඤ්භං පුච්ඡන්තියා පන;
පයොගෙ දුක්කටං හොති, චුත්තා පාවිත්ති පුච්ඡිනෙ.

268.

සංකච්චිකං විනා ගාමං, පදසා පවිසන්තියා;
පයමෙනෙව ආරාම-වග්ගස්ස සදිසං වදෙ.

ජත්තුපාහනවග්ගො නවමො.

පාවිත්තියකථා.

269.

අට්ඨසු දුට්ඨාපත්ති, පාට්ඨෙසනියෙසුපි;
විඤ්ඤාපෙත්වා සවෙ සප්පිං, “භුඤ්ජිස්සාමි”ති ගණ්හති.

270.

තතො භික්ඛුනියා තස්සා, හොති ආපත්ති දුක්කටං;
අජ්ඣෙධාහාරෙසු සබ්බෙසු, පාට්ඨෙසනියං සියා.

පාට්ඨෙසනියකථා.

271.

ඉමං විදිත්වා පරමං පනුත්තරං;
නිරුත්තරං අත්ථවසෙන භික්ඛු;
සුඛෙන පඤ්ඤත්තමහාසමුද්දං;

දුරුත්තරං උත්තරතෙව ධීරො.

272.

යස්මා තස්මා අස්මිං යොගං;
උස්මායුත්තො යුත්තො කාතුං;
සත්තො සත්තො කඩ්ඛච්ඡෙදෙ;
සත්ථෙ සත්ථෙ නිව්චං නිව්චං.

භික්ඛුනිවිහඩගො නිට්ඨිතො.

චතුච්ඡත්තිකථා

273.

කති ආපත්තියො සීල-විපත්තිපච්චයා පන;
චතස්සොව සියුං සීල-විපත්තිපච්චයා පන.

274.

ජානං පාරාජිකං ධම්මං, සචෙ ඡාදෙති භික්ඛුනී;
චුතා, පුල්ලච්චයං හොති, සචෙ වෙමතිකා සියා.

275.

පාවිත්ති භික්ඛු සඬ්ඝාදි-සෙසං ඡාදෙති වෙ පන;
අත්තනො පන දුට්ඨුල්ලං, ඡාදෙත්තො දුක්කටං චුසෙ.

276.

ආපත්තියො කතාවාර-විපත්තිපච්චයා පන;
එකායෙව සියාවාර-විපත්තිපච්චයා පන.

277.

පට්ඨිඡාදෙති ආවාර-විපත්තිං පන භික්ඛු වෙ;
එකමෙවස්ස භික්ඛුස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

278.

කති ආපත්තියො දිට්ඨි-විපත්තිපච්චයා පන?
ද්වෙ පනාපත්තියො දිට්ඨි-විපත්තිපච්චයා සියුං.

279.

අච්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ඤත්තියා දුක්කටං චුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, පාවිත්ති පරියාපුතා.

280.

ආපත්තියො කතාජීව-විපත්තිපච්චයා පන?

ජලෙවාපජ්ජතාජීව-විපත්තිපච්චයා පන.

281.

ආජීවහෙතු පාපිවිජො, අසන්තං පන අත්තනි;
මනුස්සුත්තරිධම්මං තු, වදං පාරාජිකං ඵ්ථසෙ.

282.

සඤ්චරිත්තං සමාපන්නො, හොති සඬ්ඝාදිසෙසතා;
පරියායවචනෙ ඤාතෙ, තස්ස ථුල්ලච්චයං සියා.

283.

පණ්ණිනහොජනං චත්වා, පාවිත්ති පරිභුඤ්ජතො;
භික්ඛුනී තු සචෙ හොති, පාටිදෙසනියං සියා.

284.

ආජීවහෙතු සුපං වා, ඔදනං වා පනත්තනො;
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වාන, දුක්ඛං පරිභුඤ්ජතො.

චතුර්විපත්තිකථා.

අධිකරණපච්චයකථා

285.

විවාදාධිකරණම්භා, කති ආපත්තියො සියුං?
විවාදාධිකරණම්භා, ද්වෙ පනාපත්තියො සියුං.

286.

පාවිත්ති උපසම්පන්නං, හොති ඔමසතො පන;
භික්ඛුස්සානුපසම්පන්නං, ඔමසන්නස්ස දුක්ඛං.

287.

අනුවාදාධිකරණ-පච්චයාපත්තියො කති?
අනුවාදාධිකරණ-පච්චයා තිවිධා සියුං.

288.

අනුද්ධංසෙති චෙ භික්ඛුං, අමුලන්තිමචත්ථනා;
සඬ්ඝාදිසෙසමාපත්ති-මාපජ්ජති, න සංසයො.

289.

තථා සඬ්ඝාදිසෙසෙන, අනුද්ධංසෙති චෙ පන;
පාවිත්ති, දුක්ඛං චුත්තං, තථාචාරවිපත්තියා.

290.

ආපත්තිපච්චයා වුත්තා, කති ආපත්තියෝ පන?
ආපත්තිපච්චයා වුත්තා, චතස්සොව මහෙසිනා.

291.

ජානං පාරාජිකං ධම්මං, සචෙ ඡාදෙති භික්ඛුනී;
වුත්තා, පුල්ලච්චයං හොති, සචෙ චෙමතිකා සියා.

292.

පාවිත්ති භික්ඛු සඬ්ඝාදි-සෙසං ඡාදෙති චෙ පන;
තථාචාරවිපත්තිං තු, සචෙ ඡාදෙති දුක්කටං.

293.

ආපත්තියෝ හි කිච්චාධි-කරණපච්චයා කති?
පඤ්චෙව හොන්ති කිච්චාධි-කරණපච්චයා පන.

294.

සමනුභාසනායෙව, ඤත්තියා දුක්කටං චුසෙ;
සමණී අච්චජන්තීව, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

295.

පුල්ලච්චයං ද්වයං ද්විහි, කම්මවාචාහි සා චුසෙ;
කම්මවාචාය ඔසානෙ, තස්සා පාරාජිකං සියා.

296.

සමනුභාසනායෙව, හෙදකස්සානුවත්තිකා;
න පරිච්චජති තං ලද්ධිං, හොති සඬ්ඝාදිසෙසනා.

297.

සමනුභාසනායෙව, පාපිකාය ව දිට්ඨියා;
යාවතතියකං තස්සා, පාවිත්තච්චජතොපි ව.

අධිකරණපච්චයකථා.

බන්ධකපුච්ඡාකථා

298.

බන්ධකෙසුපි ආපත්ති-පහෙදං ආගතං පන;
පාටවත්ථාය භික්ඛුනං, පවක්ඛාමී නිබ්බාධට.

299.

බන්ධකෙ පයමෙ තාව, කති ආපත්තියෝ සිද්ධං?
බන්ධකෙ පයමෙ තාව, ද්වෙ පනාපත්තියෝ සිද්ධං.

300.

උනවිසතිවස්සං තු, කරොතො උපසම්පදං;
හොති පාවිත්තියං තස්ස, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

301.

කති ආපත්තියො හොන්ති;
බන්ධකෙ තු උපොසටේ?
තිස්සො ආපත්තියො හොන්ති;
බන්ධකෙ තු උපොසටේ.

302.

“නස්සන්තෙන විනස්සන්තු”, ඉති හෙදපුරක්ඛකා;
උපොසටස්ස කරණෙ, පුල්ලච්චයමුදිරිතං.

303.

උක්ඛිත්තකෙන සද්ධිං තු, කරොන්තස්ස උපොසටං;
හොති පාවිත්තියං තස්ස, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

304.

කති ආපත්තියො චුත්තා, වද වස්සුපනායිකෙ?
එකාව දුක්කටාපත්ති, චුත්තා වස්සුපනායිකෙ.

305.

කති ආපත්තියො චුත්තා, බන්ධකෙ තු පචාරණෙ?
තිස්සො ආපත්තියො චුත්තා, උපොසටසමා මතා.

306.

කති ආපත්තියො චුත්තා, වම්මෙ? තිස්සොව දීපිතා;
මාරෙන්නානං තු පාවිත්ති, ගහෙත්වා වච්ඡතරිං පන.

307.

අඬගජානං සුපන්තස්ස, රත්තෙන පන චෙතසා;
තස්ස පුල්ලච්චයං චුත්තං, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

308.

කති ආපත්තියො චුත්තා, හෙසජ්ජක්ඛන්ධකෙ පන?
තිස්සො ආපත්තියො චුත්තා, හෙසජ්ජක්ඛන්ධකෙ පන.

309.

සමන්තා ද්වඩගුලෙ තත්ථ, පුල්ලච්චයමුදිරිතං;
හොජ්ජයාගුසු පාවිත්ති, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

310.

කථිනෙ නත්ථි ආපත්ති, පඤ්ඤත්තං කෙවලං පන;
කති වීවරසංයුත්තෙ, චුත්තා ආපත්තියෝ පන?

311.

තිස්සෝ වීවරසංයුත්තෙ, චුත්තා ආපත්තියෝ පන;
කුසවාකමයෙ වීරෙ, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

312.

සනිස්සග්ගාව පාවිත්ති, අතිරෙකෙ තු වීවරෙ;
සෙසෙසු දුක්කටං චුත්තං, බුද්ධෙනාදිව්වඛන්ධුනා.

313.

චම්පෙය්‍යකෙ ච කොසම්බෙ, කම්මස්මිං පාරිවාසිකෙ;
තථා සමුච්චයෙ එකා, දුක්කටාපත්ති දීපිතා.

314.

කති ආපත්තියෝ චුත්තා, සමථක්ඛන්ධකෙ පන?
ද්වෙයෙවාපත්තියෝ චුත්තා, සමථක්ඛන්ධකෙ පන.

315.

ජන්දස්ස දායකො භික්ඛු, පාවිත්ති යදි ඛියති;
සෙසෙසු පන සබ්බත්ථ, දුක්කටං සමුදාහටං.

316.

කති බුද්දකචත්ථුස්මිං, චුත්තා ආපත්තියෝ පන?
තිස්සෝ බුද්දකචත්ථුස්මිං, චුත්තා ආපත්තියෝ පන.

317.

අත්තනො අඬගජාතං තු, ඡන්දං ථුල්ලච්චයං චුසෙ;
රොමන්ථෙ හොති පාවිත්ති, සෙසෙ ආපත්ති දුක්කටං.

318.

තථා සෙනාසනස්මිං තු, තිස්සෝ ආපත්තියෝ සිග්ගං;
විස්සජ්ජනෙ ච ගරුනො, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

319.

නික්කඩ්ඪනෙ ච පාවිත්ති, සඬ්ඝිකම්භා විහාරනො;
සෙසෙසු පන සබ්බත්ථ, දුක්කටං සමුදාහටං.

320.

කති ආපත්තියෝ සඬ්ඝ-හෙදෙ චුත්තා මහෙසිනා?

ද්වෙ පනාපත්තියො සඨස-හෙදෙ වුත්තා මහෙසිනා.

321.

හෙදානුවත්තකානං තු, ථුල්ලව්වයමුදිරිතං;
ගණභොගෙ තු භික්ඛුනං, පාවිත්ති පරිදීපිතා.

322.

බන්ධකෙ වත්තසංයුත්තෙ, කති ආපත්තියො මතා?
බන්ධකෙ වත්තසංයුත්තෙ, දුක්කටාපත්තියෙව සා.

323.

යපනෙ පාතිමොක්ඛස්ස, තථා එකාව දීපිතා;
භික්ඛුනික්ඛන්ධකෙ වාපි, කති ආපත්තියො මතා?

324.

භික්ඛුනික්ඛන්ධකෙ වාපි, ද්වෙ පනාපත්තියො මතා;
අපචාරණාය පාවිත්ති, සෙසෙසු පන දුක්කටං.

බන්ධකප්පච්ඡාකථා නිට්ඨිතා.

සමුට්ඨානසීසකථා

325.

විහඩගෙසු පන ද්වීසු, පඤ්ඤත්තානි මහෙසිනා;
යානි පාරාජිකාදීනි, උද්දිසන්ති උපොසංථෙ.

326.

තෙසං දානි පවක්ඛාමි, සමුට්ඨානමිතො පරං;
පාටවත්ථාය භික්ඛුනං, තං සුඤ්ඤාථ සමාහිතා.

327.

කායො ච වාචාපි ච කායවාචා;
තානෙව විත්තෙන යුතානි තිණි;
එකඨගිකං ද්වඨගිතිවඨගිකන්ති;
ජධා සමුට්ඨානවිධිං වදන්ති.

328.

තෙසු එකෙන වා ද්වීහි, තීහි වාථ වතුහි වා;
ජහි වාපත්තියො නානා-සමුට්ඨානෙනහි ජායරෙ.

329.

තත්ථ පඤ්චසමුට්ඨානා, කා වාපත්ති න විජ්ජති;

හොති එකසමුට්ඨානා, පච්ඡිමෙහෙව තිහිපි.

330.

තථෙව ද්විසමුට්ඨානා, කායනො කායචිත්තනො;
වාචනො වාචචිත්තමිහා, තතියච්ඡට්ඨනොපි ව.

331.

චතුත්ථච්ඡට්ඨනො චෙව, පඤ්චමච්ඡට්ඨනොපි ව;
ජායනෙ පඤ්චධාවෙසා, සමුට්ඨාති න අඤ්ඤනො.

332.

තිසමුට්ඨාතිකා නාම, පයමෙහි ව තිහිපි;
පච්ඡිමෙහි ව තිහෙව, සමුට්ඨාති න අඤ්ඤනො.

333.

පයමා තතියා චෙව, චතුත්ථච්ඡට්ඨනොපි ව;
දුතියා තතියා චෙව, පඤ්චමච්ඡට්ඨනොපි ව.

334.

ද්විධා චතුසමුට්ඨානා, ජායනෙ න පනඤ්ඤනො;
එකධා ඡසමුට්ඨානා, සමුට්ඨාති ඡහෙව හි.

ආහ ව –

335.

“තිධා එකසමුට්ඨානා, පඤ්චධා ද්විසමුට්ඨිතා;
ද්විධා තිචතුරො යානා, එකධා ඡසමුට්ඨිතා”.

336.

තෙරසෙව ව නාමානි, සමුට්ඨානවිසෙසනො;
ලහන්තාපත්තියො සබ්බා, තානි චක්ඛාමිතො පරං.

337.

පයමන්තිමචත්ථුඤ්ච, දුතියං සඤ්චරිත්තකං;
සමනුභාසනඤ්චෙව, කථිනෙළකලොමකං.

338.

පදසොධම්මමද්ධානං, ථෙය්‍යසත්ථඤ්ච දෙසනා;
භූතාරොචනකඤ්චෙව, චොරිචුට්ඨාපනම්පි ව.

339.

අනනුඤ්ඤාතකඤ්චාති, සීසානෙතානි තෙරස;

තෙරසෙනෙ සමුට්ඨාන-නයා විඤ්ඤාහි වින්තිතා.

340.

තත්ථ යා තු චතුත්ථෙත, සමුට්ඨානෙන ඡායතෙ;
ආදිපාරාජිකුට්ඨානා, අයන්ති පරිදිපිතා.

341.

සවිත්තකෙහි තීහෙව, සමුට්ඨානෙහි යා පන;
ඡායතෙ සා පනුද්දිට්ඨා, අදින්නාදානපුබ්බකා.

342.

සමුට්ඨානෙහි යාපත්ති, ඡාතුච්ඡහිපි ඡායතෙ;
සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානා, නාමාති පරිදිපිතා.

343.

ඡට්ඨෙතෙව සමුට්ඨාති, සමුට්ඨානෙන යා පන;
සමුට්ඨානවසෙනායං, වුත්තා සමනුභාසනා.

344.

තතියච්ඡට්ඨතොයෙව, සමුට්ඨාති හි යා පන;
සමුට්ඨානවසෙනායං, කථිනුපපදා මතා.

345.

ඡායතෙ යා පනාපත්ති, කායතො කායවිත්තතො;
අයමෙළකලොමාදි-සමුට්ඨානාති දිපිතා.

346.

ඡායතෙ යා පනාපත්ති, වාවතො වාවචිත්තතො;
අයං තු පදසොධම්ම-සමුට්ඨානාති වුවචති.

347.

කායතො කායවාචම්භා, චතුත්ථච්ඡට්ඨතොපි ව;
ඡායතෙ සා පනද්ධාන-සමුට්ඨානාති සුචිතා.

348.

චතුත්ථච්ඡට්ඨතොයෙව, සමුට්ඨාති හි යා පන;
ටෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානා, අයන්ති පරිදිපිතා.

349.

පඤ්චමෙතෙව යා චෙත්ථ, සමුට්ඨානෙන ඡායතෙ;
සමුට්ඨානවසෙනායං, ධම්මදෙසනසඤ්ඤිතා.

350.

අවිත්තකෙනි තීහෙව, සමුට්ඨානෙනි යා සියා;
සමුට්ඨානවසෙනායං, භූතාරොචනපුබ්බකා.

351.

පඤ්චමච්ඡට්ඨතොයෙව, යා සමුට්ඨානතො සියා;
අයං තු පටිතා චොරි-වුට්ඨාපනසමුට්ඨිතා.

352.

දුතියා තතියමිහා ව, පඤ්චමච්ඡට්ඨතොපි යා;
ජායතෙ අනනුඤ්ඤාත-සමුට්ඨානා අයං සියා.

353.

පයමං දුතියං තත්ථ, චතුත්ථං නවමමිච්ඡි ව;
දසමං ද්වාදසමඤ්ඤාති, සමුට්ඨානං සවිත්තකං.

354.

එකෙකස්මිං සමුට්ඨානෙ, සදිසා ඉධ දිස්සරෙ;
සුක්කඤ්ඤා කායසංසග්ගො, පයමානියතොපි ව.

355.

පුබ්බපපරිපාකො ව, රහො භික්ඛුනියා සහ;
සහොජනෙ, රහො ද්වෙ ව, අභිගුලී, උදකෙ හසං.

356.

පහාරෙ, උග්ගිරෙ වෙව, තෙපඤ්ඤාසා ව සෙබියා;
අධක්ඛකුබ්භජාණුඤ්ඤා, ගාමන්තරමවස්සුතා.

357.

තලමට්ඨදසුද්ධි ව, වස්සංවුට්ඨා තථෙව ව;
ඔවාදාය න ගච්ඡන්තී, නානුබන්ධෙ පවත්තිනිං.

358.

පඤ්චසත්තති නිද්දිට්ඨා, කායවිත්තසමුට්ඨිතා;
ඉමෙ එකසමුට්ඨානා, මෙථුනෙන සමා මතා.

පයමපාරාජිකසමුට්ඨානං.

359.

විග්ගහං, උත්තරිඤ්ඤෙව, දුට්ඨල්ලං, අත්තකාමතා;
දුට්ඨදොසා දුට්ඨෙ වෙව, දුතියානියතොපි ව.

360.

අව්ඡින්නදනඤ්ච පරිණාමො, මුසා, ඔමසපෙසුණා;
දුට්ඨුල්ලාරොචනඤ්චෙව, පථව්ඛණනම්පි ව.

361.

භූතගාමඤ්ඤවාදො ව, උජ්ඣාපනකමෙව ව;
නික්කඪංසා, සිඤ්චනඤ්චෙව, තථා ආමිසහෙනු ව.

362.

භුත්තාවිං, එහනාදරිං, හිංසාපනකමෙව ව;
අපනිධෙය්‍ය, සඤ්චිච්ච, පාණං, සප්පාණකම්පි ව.

363.

උක්කොටනං = 00 තථා උගනො, සංවාසො, නාසනෙන ව;
සහධම්මිකං, විලෙඛාය, මොහනාමුලකෙන ව.

364.

කුක්කුච්චං, ඛියනං දත්වා, පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලෙ;
කිං තෙ, අකාලං, අව්ඡින්නදෙ, දුග්ගහා, නිරයෙන වා.

365.

ගණස්ස ව විහඪගඤ්ච, දුබ්බලාසා තථෙව ව;
ධම්මිකං කට්ඨුද්ධාරං, සඤ්චිච්චාචාසුමෙව ව.

366.

සයං උපස්සයං දත්වා, අක්කොසෙය්‍ය ව චණ්ඩිකා;
කුලමච්ඡරිනී අස්ස, ගබ්භිනිං වුට්ඨපෙය්‍ය ව.

367.

පායන්තිං, ද්වෙ ව වස්සානි, සඬ්ඝෙනාසම්මතම්පි ව;
තිස්සො ගිහිගතා චුත්තා, තිස්සොයෙව කුමාරිකා.

368.

උගනද්වාදසවස්සා ද්වෙ, තථාලං තාව තෙති ව;
සොකාවස්සා තථා පාරි-වාසිකච්ඡන්දදානතො.

369.

අනුවස්සං දුචෙ වාති, සික්ඛා එකුනසත්තති;
අදින්නාදානතුලාත්තා, තිසමුට්ඨානිකා කතා.

දුතියපාරාජිකසමුට්ඨානං.

370.

සඤ්චරිකුටිමහල්ලකං, ධොවාපනඤ්ච පටිග්ගහො;
වීවරස්ස ව විඤ්ඤත්ති, ගහණඤ්ච තදුත්තරිං.

371.

උපක්ඛට්ඨවයඤ්චෙව, තථා දුතෙන වීවරං;
කොසියං, සුද්ධකාලානං, ද්වෙභාගාදානමෙව ව.

372.

ඡබ්බස්සානි, පුරාණස්ස, ලොමධොවාපනමිපි ව;
රුපියස්ස පටිග්ගහො, උහො නානප්පකාරකා.

373.

උභනබන්ධනපත්තො ව, වස්සසාට්ඨසුත්තකං;
විකප්පාපජ්ජනං, යාව, ද්වාර, දානඤ්ච සිබ්බනං.

374.

සුචෙහි, පච්චයො ජොතිං, රතනං, සුචි, මඤ්චකං;
තුලං, නිසිදනං, කණ්ඩු, වස්සිකා, සුගතස්ස ව.

375.

අඤ්ඤවිඤ්ඤත්තිසික්ඛා ව, අඤ්ඤචෙතාපනමිපි ව;
සඬ්ඨිකෙන දුචෙ වුත්තා, ද්වෙ මහාජනිකෙන ව.

376.

තථා = 01 පුග්ගලිකෙනෙකං, ගරුපාවුරණං ලහුං;
ද්වෙ විසාසොදසාටි ව, තථා සමණචීවරං.

377.

ඉති එකුනපණ්ණාස, ධම්මා දුක්ඛන්තදස්සිනා;
ඡසමුට්ඨානිකා එතෙ, සඤ්චරිත්තසමා කතා.

සඤ්චරිත්තසමුට්ඨානං.

378.

සඬ්ඨිසහෙදො ව හෙදානු-චත්තදුබ්බවදුසකා;
දුට්ඨුල්ලච්ඡාදනං, දිට්ඨි, ඡන්ද, උප්පග්ගිකා දුචෙ.

379.

අප්පසද්දා දුචෙ වුත්තා, තථා න ඛ්‍යාහරෙති ව;
ඡමා, නිවාසනෙ, යානං, පච්ඡතො, උප්පට්ඨන ව.

380.

වජ්ජවිජාදානුවත්තා ව, ගහණං, ඔසාරෙය්‍ය ව;
පච්චක්ඛමිති සික්ඛා ව, තථා කිස්මිඤ්චිදෙව ව.

381.

සංසට්ඨා ද්වෙව, වධිත්වා ව, විසිඛ්ඛෙත්වා ව දුක්ඛිතං;
පුනදෙව ව සංසට්ඨා, නෙව වූපසමෙය්‍ය ව.

382.

ජානං සභික්ඛුකාරාමං, තථෙව න පචාරයෙ;
තථා අන්වද්ධමාසඤ්ච, සහජීවිනියො දුචෙව.

383.

සචෙ මෙ චිවරං අයෙය්‍ය, අනුබන්ධිස්සසිති ව;
සත්තතිංස ඉමෙ ධම්මා, සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

384.

සබ්බෙ එතෙ සමුට්ඨානා, කායවාචාදිතො සිග්ගං;
සමාසමසමෙනෙව, කතා සමනුභාසනා.

සමනුභාසනසමුට්ඨානං.

385.

කථිනානි ව තීණාදි, පත්තො, හෙසජ්ජමෙව ව;
අච්චෙකම්පි ව සාසඬ්ඛං, පක්කමන්තද්වයම්පි ව.

386.

තථා උපස්සයං ගන්ත්වා, භොජනඤ්ච පරම්පරං;
අනතිරිත්තං සහත්තො, විකප්පෙත්වා තථෙව ව.

387.

රඤ්ඤො, විකාලෙ, වොසාසා-රඤ්ඤකුස්සයවාදිකා;
පත්තසන්තිවයඤ්චෙව, පුරෙ, පච්ඡා, විකාලකෙ.

388.

පඤ්චාභිකං = 02, සඬ්ඛමනිං, තථා ආවසට්ඨයං;
පසාබ්බෙ, ආසනෙ වාති, එකුනතිංසිමෙ පන.

389.

ද්විසමුට්ඨානිකා ධම්මා, නිද්දිට්ඨා කායවාචතො;
කායවාචාදිතො චෙව, සබ්බෙ කථිනසම්භවා.

390.

ද්වෙ සෙය්‍යාහව්වපාදො ව, පිණ්ඩඤ්ච ගණභොජනං;
විකාලෙ, සන්තිධිඤ්චෙව, දන්තපොනමචෙලකං.

391.

උය්‍යුත්තඤ්ච වසුය්‍යාධිං, සුරා, ඔරෙන න්භායනං;
දුබ්බණ්ණකරණඤ්චෙව, පාට්ඨෙසනියද්වයං.

392.

ලසුණං, උපතිට්ඨෙය්‍ය, නච්චදස්සනමෙව ව;
නග්ගං, අත්ථරණං, මඤ්චෙ, අත්තොරට්ඨෙ, තථා බහි.

393.

අත්තොවස්සමගාරඤ්ච, ආසන්දිං, සුත්තකන්තනං;
වෙය්‍යාවච්චං, සහත්ථා ව, ආවාසෙ ව අභික්ඛුකෙ.

394.

ජත්තං, යානඤ්ච සඬ්ඝාණිං, අලඬ්ඝාරං, ගන්ධවාසිතං;
භික්ඛුනී, සික්ඛමානා ව, සාමණෙරී, ගිහිනියා.

395.

තථා සංකච්චිකා වාතී, තෙවත්තාලීසිමෙ පන;
සබ්බෙ ඵලකලොමෙන, ද්විසමුට්ඨානිකා සමා.

ඵලකලොමසමුට්ඨානං.

396.

අඤ්ඤත්‍රාසම්මතො වෙව, තථා අත්ථඬගතෙන ව;
තිරච්ඡානවිජ්ජා ද්වෙ චුත්තා, අනොකාසකතම්පි ව.

397.

සබ්බෙ ඡ පනිමෙ ධම්මා, වාචතො වාචවිත්තතො;
ද්විසමුට්ඨානිකා භොන්ති, පදසොධම්මතුල්‍යතා.

පදසොධම්මසමුට්ඨානං.

398.

ඵකං නාවං, පණ්ණඤ්ච, සංවිධානඤ්ච සංහරෙ;
ධඤ්ඤං, නිමන්තිතා වෙව, පාට්ඨෙසනියට්ඨකං.

399.

එතා = 03 චතුසමුට්ඨානා, සික්ඛා වුද්දස භොන්ති හි;
පඤ්ඤත්තා බුද්ධසෙට්ඨෙන, අද්ධානෙන සමා මතා.

අද්ධානසමුට්ඨානං.

400.

සුතිං, සුපාදිවිඤ්ඤත්තිං, අන්ධකාරෙ තපෙව ච;
පටිච්ඡන්තෙ ව ඔකාසෙ, බ්‍යුභෙ වාති ඉමෙ ඡපි.

401.

සබ්බෙ තු ද්විසමුට්ඨානා, චතුත්ථවිජට්ඨතො සිග්ගං;
ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානා, දෙසිතාදිව්ච්චන්ධුනා.

ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානං.

402.

ඡත්ත, දණ්ඩකරස්සාපි, සත්ථාවුධකරස්සපි;
පාදුකුපාහනා, යානං, සෙය්‍යා, පල්ලත්ථිකාය ව.

403.

වෙය්‍යිතොගුණ්ඨිතො වාති, එකාදස නිදස්සිතා;
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා, ධම්මදෙසනසඤ්ඤිතා.

ධම්මදෙසනසමුට්ඨානං.

404.

භූතාරොචනකඤ්චෙව, වොරිවුට්ඨාපනම්පි ව;
අනනුඤ්ඤාතමත්තඤ්ඤි, අසම්භින්නම්දං තයං.

සමුට්ඨානසීසකථා නිට්ඨිතා.

එකුත්තරනයකථා

405.

කති ආපත්තියො භොන්ති, සමුට්ඨානෙන ආදිනා?
පඤ්ච ආපත්තියො භොන්ති, කුට්ඨං සංයාචිකාය තු.

406.

කරොතො පන තිස්සොව, පයොගෙ දුක්කටාදයො;
විකාලෙ පන පාවිත්ති, තථා අඤ්ඤාතිහත්ථතො.

407.

ගහෙත්වා භුඤ්ජතො චුත්තං, පාටිදෙසනියම්පි ව;

පඤ්චමාපත්තියෝ භොන්ති, සමුට්ඨානෙන ආදිනා.

408.

කති = 04 ආපත්තියෝ භොන්ති, දුතියෙන තුවං භණ්?
ආපත්තියෝ චතස්සොව, භොන්තීති පරිදීපයෙ.

409.

“කුටිං මම කරොථා”ති, සමාදිසති භික්ඛු වෙ;
කරොන්ති වෙ කුටිං තස්ස, විපන්නං සබ්බථා පන.

410.

තිස්සො පුරිමනිද්දිට්ඨා, පයොගෙ දුක්ඛවාදයො;
පදෙසාධම්මමුලෙන, චතස්සොව භවන්තිමා.

411.

තතියෙන කති ජායන්ති, සමුට්ඨානෙන මෙ භණ්?
තතියෙන තුවං බුමි, පඤ්චමාපත්තියෝ සියුං.

412.

භික්ඛු සංවිදහිත්වාන;
කරොති ච කුටිං සවෙ;
තිස්සො ආපත්තියෝ භොන්ති;
පයොගෙ දුක්ඛවාදයො.

413.

පණ්ණිනභොජනං චත්ථා, භොති පාවිත්ති භුඤ්ජතො;
භික්ඛුනිං න නිවාරෙත්ථා, පාටිදෙසනියං සියා.

414.

සියුං කති චතුත්ථෙන, සමුට්ඨානෙන මෙ භණ්?
ජළොවාපත්තියෝ භොන්ති, මෙටුනං යදි සෙවති.

415.

භොති පාරාජිකං තස්ස, කුටිං සංයාවිකාය තු;
කරොතො පන තිස්සොව, පයොගෙ දුක්ඛවාදයො.

416.

විකාලෙ පන පාවිත්ති, තථා අඤ්ඤාතිහත්ථතො;
ගහෙත්ථා භුඤ්ජතො චුත්තං, පාටිදෙසනියම්පි ච.

417.

කති ආපත්තියෝ භොන්ති, පඤ්චමෙන? ඡ භොන්ති හි;

මනුස්සුත්තරිධම්මං තු, වදං පාරාජිකං ඵ්ථසෙ.

418.

“කුට්ටිං මම කරොථා”ති;
සමාදිසති භික්ඛු වෙ;
කරොන්ති වෙ කුට්ටිං තිස්සො;
භොන්ති තා දුක්කටාදයො.

419.

වාචෙති පදසො ධම්මං, භොති පාවිත්ති භික්ඛුනො;
දවකමායතා වදන්තස්ස, තස්ස දුබ්භාසිතං සියා.

420.

සමුට්ඨානෙන = 05 ඡට්ඨෙත, කති ආපත්තියො සිග්ගං?
ඡ ව සංවිදහිත්වාන, භණ්ඩං භරති වෙ චුතො.

421.

“කුට්ටිං මම කරොථා”ති;
සමාදිසති භික්ඛු වෙ;
කරොන්ති වෙ කුට්ටිං තිස්සො;
භොන්ති තා දුක්කටාදයො.

422.

පණ්ණිකභොජනං වත්වා, භොති පාවිත්ති භුඤ්ජතො;
භික්ඛුනිං න නිවාරෙත්වා, පාට්ඨෙසනියං සියා.

423.

ඉධ යො විමතුපරමං පරමං;
ඉමමුත්තරමුත්තරති;
විනයං සුනයං සුනයෙන යුතො;
ස ව දුත්තරමුත්තරමුත්තරති.

ආපත්තිසමුට්ඨානකථා.

424.

ඉතො පරං පවක්ඛාමී, පරමෙකුත්තරං නයං;
අවික්ඛිත්තෙන විත්තෙන, තං සුඤ්ඤාං සමාහිතා.

425.

කෙ ආපත්තිකරා ධම්මා, අනාපත්තිකරාපි කෙ?
කා පනාපත්තියො නාම, ලභුකා ගරුකාපි කා?

426.

සාවසෙසා ච කාපත්ති, කා නාමානවසෙසකා?
දුට්ඨුල්ලා නාම කාපත්ති, අදුට්ඨුල්ලාපි නාම කා?

427.

නියතා නාම කාපත්ති, කා පනානියතාපි ච?
දෙසනාගාමිනී කා ච, කා වාදෙසනගාමිනී?

428.

සමුට්ඨානානි ආපත්ති-කරා ධම්මානි දීපිතා;
අනාපත්තිකරා ධම්මා, සමථා සත්ත දස්සිතා.

429.

පාරාජිකාදයො සත්ත-විධා ආපත්තියො සිග්ගං;
ලභ්‍යකා තත්ථ පඤ්චෙව, භොන්ති ථුල්ලච්චයාදයො.

430.

පාරාජිකං යපෙත්වාන, සාවසෙසාවසෙසකා;
එකා පාරාජිකාපත්ති, මතා අනවසෙසකා.

431.

“දුට්ඨුල්ලා”ති =06 ච නිද්දිට්ඨා, දුට්ඨාපත්තිආදිතො;
සෙසා පඤ්චවිධාපත්ති, “අදුට්ඨුල්ලා”ති දීපිතා.

432.

පඤ්චානන්තරියසංයුත්තා, නියතානියතෙතරා;
දෙසනාගාමිනී පඤ්ච, ද්වෙ පනාදෙසගාමිකා.

එකකකථා.

433.

අභබ්බාපත්තිකො කො ච, භබ්බාපත්තිකපුග්ගලො?
උපසම්පදකම්මං තු, සත්ථුනා කස්ස වාරිතං?

434.

ආපත්තිමාපජ්ජිතුං ද්වෙව ලොකෙ;
බුද්ධා ච පච්චෙකබුද්ධා අභබ්බා;
ආපත්තිමාපජ්ජිතුං ද්වෙව ලොකෙ;
භික්ඛු ච භබ්බා අථ භික්ඛුනි ච.

435.

අද්ධවිභිනො අඬ්ගවිභිනො;

වත්ථුච්ඡන්තො දුක්කට්ඨාරී;
නො පරිපුණ්ණො යාවති යො නො;
තස්සුපසම්පදා පටිසිද්ධා.

436.

අත්ථාපත්ති භවෙ ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස භික්ඛුනො;
අත්ථාපත්ති හි නො ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස දීපිතා.

437.

භූතස්සාරොචනං ලද්ධ-සමාපත්තිස්ස නිද්දිසෙ;
අභූතාරොචනාපත්ති, අසමාපත්තිලාභිනො.

438.

අත්ථි සද්ධම්මසංයුත්තා, අසද්ධම්මයුතාපි ච;
සපරික්ඛාරසංයුත්තා, පරසන්තකසංයුතා.

439.

පදසොධම්මමුලාදී, සද්ධම්මපටිසංයුතා;
දුට්ඨුල්ලවාචසංයුත්තා, අසද්ධම්මයුතා සියා.

440.

අතිරෙකදසාහං තු, යපනෙ විචරාදිනො;
අනිස්සජ්ජිත්වා භොගෙ ච, සපරික්ඛාරසංයුතා.

441.

සඬ්ඝස්ස මඤ්චපීඨාදිං, අජ්ඣොකාසත්ථරෙපි ච;
අනාපුච්ඡාව ගමනෙ, පරසන්තකසංයුතා.

442.

කථඤ්චි = 07 භණතො සච්චං, ගරුකං භොති භික්ඛුනො?
කථං මුසා භණන්තස්ස, ලභුකාපත්ති ජායතෙ?

443.

“සිඛරණි”ති සච්චං තු, භණතො ගරුකං සියා;
සම්පජානමුසාවාදෙ, පාවිත්ති ලභුකා භවෙ.

444.

කථං මුසා භණන්තස්ස, ගරුකං භොති භික්ඛුනො?
කථඤ්ච භණතො සච්චං, ආපත්ති ලභුකා සියා?

445.

අභූතාරොචනෙ තස්ස, ගරුකාපත්ති දීපිතා;

භූතස්සාරොචනෙ සච්චං, වදනො ලහුකා සියා.

446.

කථං භූමිගතො දොසං, න වෙහාසගතො ඵ්ථසෙ?
කථං වෙහාසගො දොසං, න ච භූමිගතො ඵ්ථසෙ?

447.

සඬ්ඝකම්මං විකොපෙතුං, හත්ථපාසං ජහං ඵ්ථසෙ;
කෙසමත්තම්පි ආකාසෙ, තිට්ඨතො නත්ථි වජ්ජතා.

448.

ආභවිවපාදකං මඤ්චං, වෙහාසකුටියුපරි;
පීඨං වාහිනිසීදන්තො, ආපජ්ජති න භූමිතො.

449.

පවිසන්තො කථං භික්ඛු, ආපජ්ජති, න නික්ඛමං?
පවිසන්තො කථං භික්ඛු, පවිසන්තො න වෙච තං?

450.

සජ්ත්තුපාහතො චත්ත-මසුරෙත්ථාන කෙචලං;
පවිසන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති, න නික්ඛමං.

451.

ගම්කො ගම්කචත්තානි, අසුරෙත්ථාන නික්ඛමං;
නික්ඛමන්තොච ආපත්තිං, ඵ්ථසයා, පවිසං න ච.

452.

ආදියන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති කථං වද?
තථෙචානාදියන්තොපි, ආපජ්ජති කථං වද?

453.

භික්ඛුනි අතිගම්හිරං, යා කාවුදකසුද්ධිකං;
ආදියන්ති පනාපත්තිං, ආපජ්ජති, න සංසයො.

454.

අනාදියත්ථා දුබ්බණ්ණ-කරණං පන ථීවරං;
යෙචං අනාදියන්තොච, ආපජ්ජති හි නාම සො.

455.

සමාදියන්තො ආපත්තිං, ආපජ්ජති කථං පන?
තථාසමාදියන්තොපි, ආපජ්ජති කථං පන?

456.

යො =08 හි මුගබ්බකාදීනි, චතානිධ සමාදියං;
සමාදියන්තො ආපත්තිං, ආපජ්ජති හි නාම සො.

457.

යො හි කම්මකතො භික්ඛු, චුත්තං චත්තං පනත්තනො;
තඤ්චාසමාදියන්තොව, ආපජ්ජති හි නාම සො.

458.

කරොන්තොව පනාපත්තිං, කථමාපජ්ජතෙ නරො?
න කරොන්තො කථං නාම, සමණො දොසවා සියා?

459.

භණ්ඩාගාරිකකම්මඤ්ච, චෙජ්ජකම්මඤ්ච චීවරං;
අඤ්ඤාතිකාය සිබ්බන්තො, කරං ආපජ්ජතෙ නරො.

460.

උපජ්ඣායස්ස චත්තානි, චත්තානි ඉතරස්ස වා;
අකරොන්තො පනාපත්තිං, ආපජ්ජති හි නාම සො.

461.

දෙන්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, න දෙන්තොපි කථං භණ?
අඤ්ඤාතිකාය යං කිඤ්චි, භික්ඛු භික්ඛුනියා පන.

462.

චීවරං දදමානො හි, දෙන්තො ආපජ්ජතෙ පන;
තථන්තෙවාසිකාදීනං, අදෙන්තො චීවරාදිකං.

463.

අත්තසන්නිස්සිතා අත්ථි, තථෙව පරනිස්සිතා;
මුදුලම්බාදිතො අත්තා, සෙසා හි පරනිස්සිතා.

464.

කථඤ්ච පටිගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි චජ්ජතං?
කථමජ්ජපටිගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි චජ්ජතං?

465.

චීවරං පටිගණ්හන්තො, භික්ඛු අඤ්ඤාතිහත්ථතො;
ඔවාදඤ්ච න ගණ්හන්තො, ආපජ්ජති හි චජ්ජතං.

466.

කථඤ්ච පරිභොගෙන, ආපජ්ජති තපොධතො?

කථං න පරිභොගෙන, ආපජ්ජති තපොධනො?

467.

යො හි නිස්සග්ගියං වත්ථුං, අවිච්ඡිත්වා නිසෙවති;
අයං තු පරිභොගෙන, ආපජ්ජති, න සංසයො.

468.

අතික්කමෙන්ති සඬ්ඝාටි-වාරං පඤ්චාහිකං පන;
අයං තු පරිභොගෙන, ආපජ්ජති හි හික්ඛුනි.

469.

දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, රත්තිමෙව ච නො දිවා;
ද්වාරං අසංවරිත්වාන, සෙන්නො ආපජ්ජතෙ දිවා.

470.

සගාරසෙය්‍යකං = 09 රත්තිං, ආපජ්ජති හි නො දිවා;
අරුණුග්ගෙ පනාපත්ති, කථං න අරුණුග්ගමෙ?

471.

එකඡාරත්තසත්තාහ-දසාහාදිඅතික්කමෙ;
චුසන්නො චුත්තමාපත්තිං, ආපජ්ජත්තාරුණුග්ගමෙ.

472.

පචාරෙත්වාන භුඤ්ජන්නො, චුසෙ න අරුණුග්ගමෙ;
ඡින්නන්තස්ස සියාපත්ති, කථමච්ඡින්නො සියා?

473.

ඡින්නන්තො භූතගාමඤ්ච, අඬගජාතඤ්ච අත්තනො;
පාරාජිකඤ්ච පාවිත්තිං, චුසෙ ථුල්ලච්චයම්පි ච.

474.

න ඡින්නන්තො නබෙ කෙසෙ, ආපජ්ජති හි නාම සො;
ඡාදෙන්තොපජ්ජතාපත්තිං, නචඡාදෙන්තො කථං පන?

475.

ඡාදෙන්තො පන ආපත්තිං, ඡාදෙන්තොපජ්ජතෙ නරො;
ආපජ්ජති පනච්ඡින්නො, නචඡාදෙන්තො තිණාදිනා.

476.

ආපජ්ජති හි ධාරෙන්තො, න ධාරෙන්තො කථං පන?
ධාරෙන්තො කුසචීරාදිං, ධාරෙන්තොපජ්ජතෙ පන.

477.

දින්නං නිස්සට්ඨපත්තං තං, අධාරෙන්තොව දොසවා;
සවිත්තකදුකං සඤ්ඤා-විමොක්ඛකදුකං භවෙ.

දුකකථා.

478.

අත්ථාපත්ති භි තිට්ඨන්තෙ, නාථෙ, නො පරිනිබ්බුතෙ;
නිබ්බුතෙ න තු තිට්ඨන්තෙ, අත්ථාපත්තුභයත්ථපි.

479.

රුහිරුප්පාදනාපත්ති, යීතෙ, නො පරිනිබ්බුතෙ;
ථෙරමාවුසවාදෙන, වදන්තො පරිනිබ්බුතෙ.

480.

ආපත්තියො ඉමා ද්වෙපි, යපෙත්වා සුගතෙ පන;
අවසෙසා ධරන්තෙපි, භවන්ති පරිනිබ්බුතෙ.

481.

කාලෙයෙව සියාපත්ති, විකාලෙ න සියා කථං?
විකාලෙ තු සියාපත්ති, න කාලෙ, උභයත්ථපි?

482.

භුඤ්ජනොනතිරිත්තං තු, කාලස්මිං, නො විකාලකෙ;
විකාලභොජනාපත්ති, විකාලෙ, තු න කාලකෙ.

483.

අවසෙසං = 10 පනාපත්තිං, ආපජ්ජති භි සබ්බදා;
සබ්බං කාලෙ විකාලෙ ච, නත්ථි තත්ථ ච සංසයො.

484.

රත්තිමෙව පනාපත්තිං, ආපජ්ජති ච නො දිවා;
දිවාපජ්ජති නො රත්තිං, ආපජ්ජතුභයත්ථපි.

485.

සහසෙය්‍යා සියා රත්තිං, ද්වාරාසංවරමූලකා;
දිවා, සෙසා පනාපත්ති, සියා රත්තිං දිවාපි ච.

486.

දසවස්සො තු නො උභන-දසවස්සො සියා කථං?
භොතුනදසවස්සො, නො, දසවස්සුභයත්ථපි?

487.

උපට්ඨාපෙති වෙ බාලො, පරිසං දසවස්සිකො;
ආපත්තිං පන අබ්‍යත්තො, ආපජ්ජති, න සංසයො.

488.

තප්පිතදසවස්සො ච, “පණ්ඩිතොහ”න්ති ගණ්හති;
පරිසං, දසවස්සො නො, සෙසමාපජ්ජතෙ උභො.

489.

කාලෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, න පුණ්භෙ පුණ්හකෙ කථං;
ආපජ්ජති, න කාලස්මිං, ආපජ්ජතුහයත්ථපි?

490.

වස්සං අනුපගච්ඡන්තො, කාලෙ, නො පුණ්හකෙ පන;
ආපජ්ජතාපචාරෙන්නො, පුණ්භෙ, න පන කාලකෙ.

491.

අවසෙසං තු පඤ්ඤත්ත-මාපත්තිමච්ඡන්තිනා;
කාලෙ වෙච ච පුණ්භෙ ච, ආපජ්ජති, න සංසයො.

492.

වස්සුපගමනං කාලෙ, නො පුණ්භෙ, තු පචාරණා;
පුණ්භෙ කජ්ජති, නො කාලෙ, සෙසං පනුහයත්ථපි.

493.

අත්ථාපත්ති තු හෙමන්තෙ, න හොතීතරුතුද්වයෙ;
ගිම්හෙයෙව න සෙසෙසු, වස්සෙ නො ඉතරද්වයෙ.

494.

දිනෙ පාළිපදක්ඛානෙ, කත්තිකෙ පුණ්ණමාසියා;
යපිතං තු විකජ්ජෙත්වා, වස්සසාට්ඨිවරං.

495.

ආපජ්ජති ච හෙමන්තෙ, නිවාසෙති ච තං සවෙ;
පුණ්ණමාදිවසස්මිඤ්ඤි, කත්තිකස්ස තු පච්ඡිමෙ.

496.

තං අපච්චුද්ධරිත්ථාව, හෙමන්තෙයෙව, නෙතරෙ;
ආපජ්ජතීති නිද්දිට්ඨං, කුරුන්දට්ඨකථාය තු.

497.

“අතිරෙකමාසො = 11 සෙසො”ති;

පරියෙසන්තො ච ගිම්හිකෙ;
ගිම්හෙ ආපජ්ජතාපත්තිං;
න ත්වෙවිතරුතුද්වයෙ.

498.

විජ්ජමානෙ සචෙ නග්ගො, වස්සසාටිකච්චරෙ;
ඔවස්සාපෙති යො කායං, වස්සෙ ආපජ්ජතිධ සො.

499.

ආපජ්ජති හි සඬිසොච, න ගණො න ච පුග්ගලො;
ගණොච න ච සෙසා හි, පුග්ගලොච න වාපරෙ.

500.

අධිට්ඨානං කරොන්තො වා, පාරිසුද්ධිඋපොසථං;
සඬිසො වාපජ්ජතාපත්තිං, න ගණො න ච පුග්ගලො.

501.

සුත්තුද්දෙසමධිට්ඨානං, කරොන්තො වා උපොසථං;
ගණො වාපජ්ජතාපත්තිං, න සඬිසො න ච පුග්ගලො.

502.

සුත්තුද්දෙසං කරොන්තො වා, එකො පන උපොසථං;
පුග්ගලොපජ්ජතාපත්තිං, න ච සඬිසො ගණො න ච.

503.

ආපජ්ජති ගිලානොච, නාගිලානො කථං පන;
ආපජ්ජතාගිලානොච, නො ගිලානො උභොපි ච?

504.

භෙසජ්ජෙන පනඤ්ඤෙන, අත්ථෙ සති ච යො පන;
විඤ්ඤාපෙති තදඤ්ඤං සො, ආපජ්ජති අකල්ලකො.

505.

න භෙසජ්ජෙන අත්ථෙපි, භෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙති චෙ;
ආපජ්ජතාගිලානොච, සෙසං පන උභොපි ච.

506.

අත්ථාපත්ති හි අන්තොච, න ඛහිද්ධා, තථා ඛහි;
ආපජ්ජති, න චෙවන්තො, අත්ථාපත්තුභයත්ථපි.

507.

අනුපබ්ජ්ජ සෙය්‍යං තු, කජ්ජෙන්නො පන කෙචලං;

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, අන්තොයෙව ච, නො ඛහි.

508.

අජ්ඣොකාසෙ තු මඤ්චාදිං, සන්ථරිත්ථාන පක්කමං;
ඛහියෙව ච, නො අන්තො, සෙසං පනුභයත්ථපි.

509.

අන්තොසීමායෙවාපත්තිං, ඛහිසීමාය නෙව ච;
ඛහිසීමාය, නො අන්තො-සීමාය, උභයත්ථපි.

510.

සජත්තුපාහනො = 12 භික්ඛු, පවිසන්තො තපොධනො;
උපචාරසීමොක්කන්තෙ, අන්තො ආපජ්ජතෙ පන.

511.

ගමිකො දාරුභණ්ඩාදිං, පටිසාමනවත්තකං;
අපුරෙත්ථාන ගච්ඡන්තො, උපචාරස්සතික්කමෙ.

512.

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, ඛහිසීමායයෙව සො;
සෙසමාපජ්ජතෙ අන්තො-ඛහිසීමාය සබ්බසො.

තික්කථා.

513.

සකවාචාය ආපන්තො, පරවාචාය සුජ්ඣති;
පරවාචාය ආපන්තො, සකවාචාය සුජ්ඣති.

514.

සකවාචාය ආපන්තො, සකවාචාය සුජ්ඣති;
පරවාචාය ආපන්තො, පරවාචාය සුජ්ඣති.

515.

චට්ඨ්චාරිකමාපත්තිං, ආපන්තො සකවාචතො;
තිණවත්ථාරකං ගන්ත්වා, පරවාචාය සුජ්ඣති.

516.

තථා අප්පට්ඨිස්සග්ගෙ, පාපිකාය හි දිට්ඨියා;
පරස්ස කම්මවාචාය, ආපජ්ජත්ථාන වජ්ජනං.

517.

දෙසෙන්තො භික්ඛුනො මුලෙ, සකවාචාය සුජ්ඣති;

චච්චාරිකමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා භික්ඛුසන්තිකෙ.

518.

දෙසෙත්වා තං විසුජ්ඣන්තො, සකවාචාය සුජ්ඣති;
සඬ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, යාවතතියකං පන.

519.

පරස්ස කම්මවාචාය, ආපජ්ජිත්වා තථා පුන;
පරස්ස පරිවාසාදි-කම්මවාචාය සුජ්ඣති.

520.

කායෙනාපජ්ජතාපත්තිං, වාචාය ච විසුජ්ඣති;
වාචායාපජ්ජතාපත්තිං, කායෙන ච විසුජ්ඣති.

521.

කායෙනාපජ්ජතාපත්තිං, කායෙනෙව විසුජ්ඣති;
වාචායාපජ්ජතාපත්තිං, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

522.

කායඤ්චාරිකමාපත්තිං, කායෙනාපජ්ජතෙ, පුන;
දෙසෙත්තො තං පනාපත්තිං, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

523.

චච්චාරිකමාපත්තිං = 13, ආපජ්ජිත්වාන වාචනො;
තිඤ්චත්ථාරකං ගන්ත්වා, කායෙනෙව විසුජ්ඣති.

524.

කායඤ්චාරිකමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වාන කායනො;
තිඤ්චත්ථාරකං ගන්ත්වා, කායෙනෙව විසුජ්ඣති.

525.

චච්චාරිකමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා තපොධනො;
තමෙව පන දෙසෙත්තො, වාචායෙව විසුජ්ඣති.

526.

සුත්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති;
ආපන්තො පටිබුද්ධොව, සුත්තො සුජ්ඣති සො කථං?

527.

සුත්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, සුත්තොයෙව විසුජ්ඣති;
පටිබුද්ධොව ආපන්තො, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති?

528.

සභාරසෙය්‍යකාදිං තු, සුත්තො ආපජ්ජතෙ නරො;
දෙසෙන්නො පන තං ඤාත්වා, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති.

529.

ආපජ්ජිත්වාන ජග්ගන්තො, තිණුවත්ථාරකෙ පන;
සමථෙ තු සයන්නොව, සුත්තො වුට්ඨාති නාම සො.

530.

සභාරසෙය්‍යකාදිං තු, සුත්තො ආපජ්ජතෙ නරො;
සයන්නො තිණුවත්ථාරෙ, සුත්තොයෙව විසුජ්ඣති.

531.

ආපජ්ජිත්වා පනාපත්තිං, ජග්ගන්තො පන කෙවලං;
දෙසෙන්නො පන තං පච්ඡා, පටිබුද්ධො විසුජ්ඣති.

532.

ආපජ්ජිත්වා අවිත්තොව, සවිත්තොව විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජිත්වා සවිත්තොව, අවිත්තොව විසුජ්ඣති.

533.

ආපජ්ජිත්වා අවිත්තොව, අවිත්තොව විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජිත්වා සවිත්තොව, සවිත්තොව විසුජ්ඣති.

534.

අවිත්තො, විත්තකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා තපොධනො;
පච්ඡා තං පන දෙසෙන්නො, සවිත්තොව විසුජ්ඣති.

535.

තථා සවිත්තකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා සවිත්තකො;
සයන්නො තිණුවත්ථාරෙ, අවිත්තොව විසුජ්ඣති.

536.

එවමෙවං අමිස්සෙත්වා, පච්ඡිමං තු පදද්වයං;
එත්ථ වුත්තානුසාරෙන, වෙදිතඛිඛං විභාවිතා.

537.

ආපජ්ජති = 14 ව කම්මෙන, අකම්මෙන විසුජ්ඣති;
ආපජ්ජති අකම්මෙන, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති.

538.

කම්මෙනාපජ්ජතාපත්තිං, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති;

ආපජ්ජති අකම්මෙන, අකම්මෙන විසුජ්ඣති.

539.

අව්චජං පාපිකං දිට්ඨිං, ආපජ්ජිත්වාන කම්මතො;
දෙසෙන්නො පන තං පච්ඡා, අකම්මෙන විසුජ්ඣති.

540.

විසට්ඨිආදිකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අකම්මතො;
පරිසුජ්ඣති කම්මෙන, පරිවාසාදිනා පන.

541.

සමනුභාසනං භික්ඛු, ආපජ්ජති ච කම්මතො;
පරිවාසාදිනා පච්ඡා, කම්මෙනෙව විසුජ්ඣති.

542.

අවසෙසං පනාපත්තිං, ආපජ්ජති අකම්මතො;
දෙසෙන්නො පන තං පච්ඡා, අකම්මෙනෙව සුජ්ඣති.

543.

සම්මුඛාපත්තිමාපන්නො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා;
අසම්මුඛාපි ආපන්නො, සම්මුඛාව විසුජ්ඣති.

544.

සම්මුඛාපත්තිමාපන්නො, සම්මුඛාව විසුජ්ඣති;
අසම්මුඛාව ආපන්නො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා.

545.

අව්චජං පාපකං දිට්ඨිං, ආපන්නො සඤ්ඤාසම්මුඛෙ;
වුට්ඨානකාලෙ සඤ්ඤාන, කිඤ්චි කම්මං න විජ්ජති.

546.

විසට්ඨිආදිකාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අසම්මුඛා;
සඤ්ඤාසම්මුඛතොයෙව, විසුජ්ඣති න චඤ්ඤා.

547.

සමනුභාසනං සඤ්ඤා-සම්මුඛාපජ්ජනෙ, පුන;
සඤ්ඤාස්ස සම්මුඛායෙව, විසුජ්ඣති, න චඤ්ඤා.

548.

මුසාවාදාදිකං සෙසං, ආපජ්ජති අසම්මුඛා;
තං පච්ඡා පන දෙසෙන්නො, විසුජ්ඣති අසම්මුඛා.

549.

අජානන්තොව ආපන්නො, ජානන්තොව විසුජ්ඣති;
ජානන්තො පන ආපන්නො, අජානන්තො විසුජ්ඣති.

550.

අජානන්තොව ආපන්නො, අජානන්තො විසුජ්ඣති;
ජානන්තො පන ආපන්නො, ජානන්තොව විසුජ්ඣති.

551.

අවිත්තකචතුක්කෙන =15, සදිසං සබ්බථා ඉදං;
අජානන්තචතුක්කන්ති, වෙදිතබ්බං විභාවිතා.

552.

ආගන්තුකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො;
ආවාසිකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො.

553.

ආගන්තුකො තථාවාසි-කොපි ආපජ්ජරෙ උභො;
අත්ථාපත්ති ච සෙසං තු, උභො නාපජ්ජරෙ පන.

554.

සජ්ජතුපාහනො චෙව, සසීසං පාරුතොපි ච;
විහාරං පටිසන්නො ච, විවරන්නොපි තත්ථ ච.

555.

ආගන්තුකොව ආපත්තිං, ආපජ්ජති, න චෙතරො;
ආවාසවත්තමාවාසී, අකරොන්තොව දොසවා.

556.

න චෙවාගන්තුකො, සෙස-මාපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

557.

චත්ථුනානත්තතා අත්ථී, නත්ථී ආපත්තිනානතා;
අත්ථී ආපත්තිනානත්තං, නත්ථී චත්ථුස්ස නානතා.

558.

චත්ථුනානත්තතා චෙව, අත්ථී ආපත්තිනානතා;
නෙවත්ථී චත්ථුනානත්තං, නො ච ආපත්තිනානතා.

559.

පාරාජිකචතුක්කස්ස, චත්ථුනානත්තතා මතා;

ආපත්තිනානතා නත්ථි, සෙසාපත්තිස්වයං නයො.

560.

සමණො සමණි කාය-සංසග්ගං තු කරොන්ති වෙ;
සඬ්ඝාදිසෙසො භික්ඛුස්ස, භික්ඛුනියා පරාජයො.

561.

එවං ආපත්තිනානත්තං, නත්ථි වත්ථුස්ස නානතා;
කායස්ස පන සංසග්ගො, උභින්නං වත්ථු හොති හි.

562.

තථෙව ලසුණස්සාපි, බාදනෙ භික්ඛුනී පන;
ආපජ්ජති හි පාවිත්තිං, භික්ඛුනො හොති දුක්කටං.

563.

පාරාජිකානං පන වෙ වතුන්තං;
සඬ්ඝාදිසෙසෙහි ව තෙරසෙහි;
හොතෙව වත්ථුස්ස ව නානභාවො;
ආපත්තියා වෙව හි නානභාවො.

564.

පාරාජිකානි = 16 වත්තාරි, ආපජ්ජන්තානමෙකතො;
භික්ඛුනීසමණානං තු, උභින්නං පන සබ්බසො.

565.

වත්ථුස්ස නත්ථි නානත්තං, නත්ථි ආපත්තිනානතා;
විසුං පනාපජ්ජන්තෙසු, අයමෙව විනිවිජයො.

566.

අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා;
අත්ථාපත්තිසභාගතා, නත්ථි වත්ථුසභාගතා.

567.

අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, අත්ථාපත්තිසභාගතා;
නත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා.

568.

භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, කායසංසග්ගකෙ සති;
අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, නත්ථාපත්තිසභාගතා.

569.

ආදිතො පන භික්ඛුස්ස, චතුස්චන්තිමවත්ථුසු;

සියාපත්තිසභාගත්තං, න ච වත්ථුසභාගතා.

570.

භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, චතුස්චන්ති මචත්ථුසු;
අත්ථි වත්ථුසභාගත්තං, අත්ථාපත්තිසභාගතා.

571.

සාධාරණාසු සබ්බාසු, ආපත්තිස්චප්පයං නයො;
අසාධාරණාසු නෙචත්ථි, වත්ථාපත්තිසභාගතා.

572.

අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, නෙච සද්ධිවිහාරිකෙ;
අත්ථි සද්ධිවිහාරස්මිං, උපජ්ඣායෙ න විජ්ජති.

573.

අත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, තථා සද්ධිවිහාරිකෙ;
නෙචාපත්ති උපජ්ඣායෙ, නෙච සද්ධිවිහාරිකෙ.

574.

උපජ්ඣායෙන කත්තබ්බ-චත්තස්සාකරණෙ පන;
උපජ්ඣායො ඵුසෙ චජ්ජං, න ච සද්ධිවිහාරිකො.

575.

උපජ්ඣායස්ස කත්තබ්බ-චත්තස්සාකරණෙ පන;
නත්ථාපත්ති උපජ්ඣායෙ, අත්ථි සද්ධිවිහාරිකෙ.

576.

සෙසං පනිධ ආපත්තිං, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

577.

ආදියන්තො ගරුං දොසං, පයොජෙන්තො ලහුං ඵුසෙ;
ආදියන්තො ලහුං දොසං, පයොජෙන්තො ගරුං ඵුසෙ.

578.

ආදියන්තො = 17 පයොජෙන්තො, ගරුකෙයෙව තිට්ඨති;
ආදියන්තො පයොජෙන්තො, ලහුකෙයෙව තිට්ඨති.

579.

පාදං වාපි තතො උද්ධං, ආදියන්තො ගරුං ඵුසෙ;
“ගණ්භා”ති ඌනකං පාදං, ආණාපෙන්තො ලහුං ඵුසෙ.

580.

එතෙනෙව උපායෙන, සෙසකම්පි පදත්තයං;
අත්ථසම්භවතොයෙව, වෙදිතබ්බං විභාවිනා.

581.

කාලෙයෙව පනාපත්ති, නො විකාලෙ කථං සියා?
විකාලෙයෙව ආපත්ති, න ච කාලෙ කථං සියා?

582.

අත්ථාපත්ති භි කාලෙ ච, විකාලෙ ච පකාසිතා?
නෙව කාලෙ විකාලෙ ච, අත්ථාපත්ති පකාසිතා?

583.

පචාරෙත්ථාන භුඤ්ජන්තො, කාලෙ අනතිරිත්තකං;
කාලෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, න විකාලෙති දීපයෙ.

584.

විකාලභොජනාපත්තිං, විකාලෙ න ච කාලකෙ;
සෙසං කාලෙ විකාලෙ ච, ආපජ්ජති, න සංසයො.

585.

අසාධාරණමාපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
නෙවාපජ්ජති කාලෙපි, නො විකාලෙපි සබ්බදා.

586.

කිං පටිග්ගහිතං කාලෙ, නො විකාලෙ තු කජ්ජති?
විකාලෙ කිඤ්ච නො කාලෙ, ගහිතං පන කජ්ජති?

587.

කාලෙ වෙව විකාලෙ ච, කිං නාම වද කජ්ජති?
නෙව කාලෙ ච කිං නාම, නො විකාලෙ ච කජ්ජති?

588.

ආමිසං තු පුරෙහත්තං, පටිග්ගහිතකං පන;
කාලෙයෙව තු භික්ඛුනං, නො විකාලෙ තු කජ්ජති.

589.

පානකං තු විකාලස්මිං, පටිග්ගහිතකං පන;
විකාලෙයෙව කාලෙ ච, අපරජ්ජු න කජ්ජති.

590.

සත්තාහකාලිකඤ්චෙව, චතුත්ථං යාවජීවිකං;

කාලෙ වෙව විකාලෙ ව, කප්පතීති විනිද්දිසෙ.

591.

අත්තනො අත්තනො කාල-මතීතං කාලිකත්තයං;
මංසං අකප්පියඤ්චෙව, තවා උග්ගහිතමිපි ව.

592.

කුලද්වසනකම්මාදිං = 18, කත්වා උප්පන්තභොජනං;
කාලෙ වෙව විකාලෙ ව, න ව කප්පති භික්ඛුනො.

593.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, ආපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ;
මජ්ඣිමෙ පන දෙසස්මිං, න ව පච්චන්තිමෙසු හි.

594.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, ආපජ්ජති ව මජ්ඣිමෙ;
පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, නාපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ.

595.

සීමං සමුද්දෙ ඛන්ධන්තො, භික්ඛු පච්චන්තිමෙසු හි;
ආපජ්ජති පනාපත්තිං, න වාපජ්ජති මජ්ඣිමෙ.

596.

ගණෙන පඤ්චවග්ගෙන, කරොන්තො උපසම්පදං;
වම්මත්ථරණං ධුවන්භානං, සගුණධිගුණුපාහනං.

597.

ධාරෙන්තො මජ්ඣිමෙ වජ්ජං, චූසෙ පච්චන්තිමෙසු නො;
අවසෙසං පනාපත්තිං, ආපජ්ජතුභයත්ථපි.

598.

අසාධාරණආපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
පච්චන්තිමෙසු වා භික්ඛු, නාපජ්ජති න මජ්ඣිමෙ.

599.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, කප්පතෙ න ව මජ්ඣිමෙ;
කප්පතෙ, මජ්ඣිමෙ දෙසෙ, නො ව පච්චන්තිමෙසු හි.

600.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, කප්පතෙ, මජ්ඣිමෙපි කිං?
පච්චන්තිමෙසු වෙවාපි, කිං න කප්පති මජ්ඣිමෙ?

601.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, චුත්තං චත්ථු චතුබ්බිධං;
නිද්දිසෙ කප්පති වෙව, න ච කප්පති මජ්ඣිමෙ.

602.

“ඉදං චතුබ්බිධං චත්ථු, දෙසස්මිං පන මජ්ඣිමෙ;
න කප්පති”ති චුත්තඤ්ඤි, “මජ්ඣිමෙයෙව කප්පති”.

603.

පච්චන්තිමෙසු දෙසෙසු, එවං චුත්තං න කප්පති;
පඤ්චලොභාදිකං සෙසං, උභයත්ථපි කප්පති.

604.

අකප්පියන්ති යං නාම, පටික්ඛිත්තං මහෙසිනා;
උභයත්ථපි තං සබ්බං, න ච කප්පති භික්ඛුනො.

605.

අන්තො ආපජ්ජතාපත්තිං, ආපජ්ජති ච, නො ඛහි;
ඛහි ආපජ්ජතාපත්තිං, න ච අන්තො කුදාවනං.

606.

ආපජ්ජති = 19 පනත්තො ච, ඛහි වෙචුභයත්ථපි;
නෙව අන්තො ච ආපත්තිං, ආපජ්ජති ච, නො ඛහි.

607.

අනුපබ්ජ්ජසෙය්‍යාදිං, අන්තොයෙව ච, නො ඛහි;
සඬ්ඝිකං පන මඤ්චාදිං, අජ්ඣෙකාකාසෙ තු කිඤ්චිපි.

608.

නික්ඛිපිත්වාන ගච්ඡන්තො, නො අන්තො, ඛහියෙව ච;
සෙසමාපජ්ජතාපත්තිං, අන්තො වෙව තථා ඛහි.

609.

අසාධාරණමාපත්තිං, භික්ඛුනීනං වසා පන;
නෙවාපජ්ජති අන්තොපි, න ඛහිද්ධාපි සබ්බථා.

610.

ගාමෙ ආපජ්ජතාපත්තිං, නො අරඤ්ඤෙ කථං වද?
ආපජ්ජති අරඤ්ඤස්මිං, න ච ගාමෙ කථං වද?

611.

ආපජ්ජති ච ගාමෙපි, අරඤ්ඤෙපි කථං වද?

නෙවාපජ්ජති ගාමෙපි, නො අරඤ්ඤෙ කථං වද?

612.

අන්තරසරසංයුත්තා, සෙක්ඛපඤ්ඤත්තියො පන;
ආපජ්ජති හි තං භික්ඛු, ගාමස්මිං, නො අරඤ්ඤකෙ.

613.

අගණා අරුණං නාම, උට්ඨාපෙන්ති ච භික්ඛුනී;
ආපජ්ජති පනාපත්තිං, අරඤ්ඤෙ, නො ච ගාමකෙ.

614.

මුසාවාදාදිමාපත්තිං, ආපජ්ජතුභයත්ථපි;
අසාධාරණමාපත්තිං, ආපජ්ජති න කත්ථවි.

615.

ආපජ්ජති ගිලානොව, නාගිලානො කුදාවනං;
අගිලානොව ආපත්තිං, චූසෙ, නො ච ගිලානකො.

616.

අගිලානො ගිලානො ච, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
නාපජ්ජන්ති ගිලානො ච, අගිලානො උභොපි ච.

617.

භෙසජ්ජෙන පනඤ්ඤෙන, අත්ථෙ සති ච යො පන;
විඤ්ඤාපෙති තදඤ්ඤං සො, ආපජ්ජති අකල්ලකො.

618.

න භෙසජ්ජෙන අත්ථෙපි, භෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙති වෙ;
ආපජ්ජනාගිලානොව, ආපත්තිං ලොලමානසො.

619.

මුසාවාදාදිකං සෙසං, ආපජ්ජන්ති උභොපි ච;
අසාධාරණමාපත්තිං, නාපජ්ජන්ති උභොපි ච.

චතුක්කකථා.

620.

පඤ්ච = 20 ආපත්තියො භොන්ති, මුසාවාදස්ස කාරණා;
පාරාජිකං ගරුථුල්ල-චවයං පාවිත්ති දුක්කටං.

621.

ආනිසංසා පනුද්දිට්ඨා, පඤ්චෙව කථිනත්ථරෙ;

අනාමන්තාසමාදාන-වරණං ගණනොජනං.

622.

යො තත්ථ චීවරුප්පාදො, සො ච නෙසං භවිස්සති;
චීවරං යාවදත්ථඤ්ච, ගහෙනුමිපි ච වට්ටති.

623.

තෙලං පඤ්චවිධං වුත්තං, නිජ්ජපඤ්චෙන සත්ථුනා;
වසා මධුකචරණ්ඩ-තිලසාසපසම්භවං.

624.

අච්ඡමච්ඡවසා චෙව, සුසුකා සුකරස්ස ච;
ගද්දහස්ස වසා චෙති, වසා පඤ්චවිධා මතා.

625.

මූලබන්ධග්ගඛිජානි, එච්චිපඤ්ච පණ්ඩිතො;
පඤ්චමං ඛිජඛිජන්ති, පඤ්ච ඛිජානි දීපයෙ.

626.

එලං සමණකප්පෙහි, පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පඤ්චහි;
අග්ගිසත්ථනබ්බකන්තං, අඛිජුඛිබ්බට්ඨිජකං.

627.

පණ්ණණ්ණනිණවොළානං, වාකස්ස ච වසෙනිධ;
භිසියො භාසිතා පඤ්ච, මුනිනා මොහනාසිනා.

628.

පචාරණාපි පඤ්චෙව, ඔදනාදිහි පඤ්චහි;
පටිග්ගාභාපි පඤ්චෙව, කායාදිගහණෙන ච.

629.

පඤ්චානිසංසා විනයඤ්ඤකස්මිං;
මහෙසිනා කාරුණිකෙන වුත්තා;
සුරක්ඛිතං හොති සකඤ්ච සීලං;
කුක්කුච්චමඤ්ඤස්ස නිරාකරොති.

630.

විසාරදො භාසති සඬ්ඝමජ්ඣෙ;
සුබ්බෙන නිග්ගණ්හති චෙරිහික්ඛු;
ධම්මස්ස චෙව ධිතියා පවත්තො;
තස්මාදරං තත්ථ කරෙය්‍ය ධීරො.

631.

ඡවච්ඡෙදනකා = 21 වුත්තා, ඡලභිඤ්ඤෙන තාදිනා;
මඤ්චපීඨමතික්කන්ත-පමාණඤ්ච නිසීදනං.

632.

තථා කණ්ඩුපට්ඨිඡාදී, වස්සසාට්ඨිවරං;
වීවරං සුගතස්සාපි, වීවරෙන පමාණකං.

633.

ඡභාකාරෙහි ආපත්තිං, ආපජ්ජති න අඤ්ඤථා;
අලජ්ජිතාය අඤ්ඤාණ-කුක්කුච්චෙහි තථෙව ව.

634.

විපරිතාය සඤ්ඤාය, කජ්ජියෙපි අකජ්ජියෙ;
සතිසම්මොසනො වෙව, ආපජ්ජති, න සංසයො.

635.

ඡහි අඩ්ඨගෙහි යුත්තෙන;
උපසම්පාදනා පන;
කාතඛ්ඛා, නිස්සයො වෙව;
දාතඛ්ඛො, සාමණෙරකො.

636.

භික්ඛුනාපට්ඨපෙතඛ්ඛො, සත්තං ධම්මවක්ඛුනා;
ආපත්තිං පන ජානාති, අනාපත්තිං ගරුං ලභුං.

637.

පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරා, උභයානි පනස්ස හි;
ස්වාගතානි භවත්තෙව, සුවිහත්තානි අත්ථනො.

638.

අනුඛ්‍යාඤ්ජනසො වෙව, සුත්තසො සුවිනිව්ඡිතා;
දසවස්සොපි වා හොතිතිරෙකදසවස්සිකො.

ඡක්කකථා.

639.

සත්ත සාමීවියො වුත්තා, සත්තෙව සමථාපි ව;
පඤ්ඤත්තාපත්තියො සත්ත, සත්තබොජ්ඣංඝගදස්සිනා.

640.

කුලානි ඉධ දුසෙති, ආකාරෙහි පනටියහි;
පුජ්ථෙත ච ඵලෙනාපි, වුණ්ණෙනපි ච දුසකො.

641.

මත්තිකාදන්තකටියෙහි, වෙළයා වෙජ්ජිකායපි;
ජඩ්ඝපෙසනිකෙනාපි, ආජීවස්සෙව කාරණා.

642.

අටියෙවානතිරිත්තාපි, අතිරිත්තාපි අටිය ච;
අකජ්ජියකතං වෙවාගහිතුච්චාරිතමපි ච.

643.

කතං අහත්ථපාසෙපි, න ච භුත්තාවිනා කතං;
පචාරිතෙන යඤ්ථෙව, කතං භුත්තාවිනාපි ච.

644.

ආසනා වුට්ඨිතෙනාපි, අතිරිත්තකතමපි ච;
අවුත්තමලමෙතන්ති, න ගිලානාතිරිත්තකං.

645.

ඉමෙ අටියෙව නිද්දිට්ඨා, ඤෙය්‍යා අනතිරිත්තකා;
අතිරිත්තා පනෙතෙසං, පටික්ඛෙපෙන දීපිතා.

646.

සහපුබ්බපයොගෙසු, දුක්කටං ඤාතඤ්ඤත්තිසු;
දුරුපවිණ්ණෙ ආමාසෙ, දුක්කටං පටිසාවනෙ.

647.

අටියමං පන නිද්දිට්ඨං, තථා විනයදුක්කටං;
ඉති අටියවිධං භොති, සබ්බමෙව ච දුක්කටං.

648.

ඵහිභික්ඛුපසම්පදා, සරණගමනෙන ච;
පඤ්භාඛ්‍යාකරණොවාදා, ගරුධම්මපටිග්ගහො.

649.

තථා ඤ්ඤත්තිවතුත්ථෙත, කම්මෙනෙවට්ඨවාචිකා;
දුතෙන භික්ඛුනීනන්ති, අටියෙව උපසම්පදා.

650.

අසද්ධම්මා පනටියෙව, නිද්දිට්ඨා සුද්ධදිට්ඨිනා;
අටියෙවුපොසපඨගානි, වෙදිතඛ්ඛානි විඤ්ඤානා.

651.

සක්කාරො ච අසක්කාරො;
ලාභාලාභො යසායසො;
පාපිච්ඡා පාපමිත්තත්තං;
අසද්ධම්මා පනටියිමෙ.

652.

පාණං න හනෙ, න වාදිත්තමාදියෙ;
මුසා න භාසෙ, න ච මජ්ජිපො සියා;
අබ්බමචරියා විරමෙයා මෙථුනා;
රත්තිං න භුඤ්ජෙයා විකාලභොජනං.

653.

මාලං න ධාරෙ, න ච ගන්ධමාවරෙ;
මඤ්චෙ ඡමායංව සයෙථ සන්ථනෙ;
එතඤ්ඤි අට්ඨඨිගිකමාහුපොසථං;
බුද්ධෙන දුක්ඛන්තගුණා පකාසිතං.

654.

අටියෙව පන පානානි, නිද්දිට්ඨානි මහෙසිනා;
භික්ඛු අට්ඨඨිගසංයුත්තො, භික්ඛුනොවාදමරහති.

අට්ඨකකථා.

655.

භොජනානි පණිතානි, නව වුත්තානි සත්ථුනා;
දුක්කටං පන නිද්දිට්ඨං, නව මංසානි බාදතො.

656.

පානිමොක්ඛස්ස උද්දෙසා, නවෙව පරිදීපිතා;
උපොසථා නවෙවෙත්ථ, සඬ්ඝො නවහි භිජ්ජති.

නවකකථා.

657.

දස අක්කොසවත්ථුනි, දස සික්ඛාපදානි ච;
අකප්පියානි මංසානි, දස සුක්කානි වෙ දස.

658.

ජාති නාමඤ්ච ගොත්තඤ්ච, කම්මං සිප්පඤ්ච රොගතා;
ලිඬගාපත්ති කිලෙසා ව, අක්කොසෙන දසෙව හි.

659.

දස ආදීනවා රඤ්ඤො, අත්තෙපුරප්පවෙසනෙ;
දසාකාරෙහි සඬ්ඝාදි-සෙසො ඡන්තොති දීපිතො.

660.

දස කම්මපථා පුඤ්ඤො, අපුඤ්ඤාපි තථා දස;
දසෙව දානවත්ථුනි, දසෙව රතනානි ව.

661.

අත්තං පානඤ්ච වත්ථඤ්ච, මාලා ගන්ධවිලෙපනං;
යානඤ්ච සෙය්‍යාවසථං, පදීපෙය්‍යන්තිමෙ දස.

662.

අවන්දියා මුනින්දෙන, දීපිතා දස පුග්ගලා;
දසෙව පංසුකුලානි, දස වීවරධාරණා.

663.

සොසානිකං පාපණිකං, තථා උන්දුරබායිතං;
ගොබායිතග්ගිනා දඬුඬං, අජිකුපච්ඤායිතං.

664.

ථූපවීරිකඤ්චෙව, තථෙව අභිසෙකියං;
ගතපච්ඡාගතඤ්චෙති, දසධා පංසුකුලිකං.

665.

සබ්බන්තිලාදයො චුත්තා, දස වීවරධාරණා;
වීවරානි නවෙවෙත්ථ, සද්ධිං සංකච්චිකාය ව.

දසකකථා.

666.

ඵකාදස පනාහබ්බා, පුග්ගලා පණ්ඩකාදයො;
භොත්තෙවානුපසම්පන්නා, උපසම්පාදිතාපි ව.

667.

පත්තා අකප්පියා චුත්තා, ඵකාදස භවන්ති හි;
දාරුජෙන ව පත්තෙන, දසෙව රතනුබ්භවා.

668.

එකාදස තථා භොන්ති, පාදුකාපි අකජ්ජියා;
එකාදසෙව සීමායො, අසීමාති පකාසිතා.

669.

අතිබුද්දාතිමහන්තා, ඛණ්ඩවිජායානිමිත්තකා;
අනිමිත්තා, බහිට්ඨෙන, සම්මතා, නදියං තථා.

670.

ජාතස්සරෙ, සමුද්දෙ වා, සම්භින්නජ්ඣොත්ථාපි ව;
සීමායපි අසීමායො, එකාදස ඉමා සිද්ධං.

671.

එකාදසෙව පථවි, කජ්ජියා ච අකජ්ජියා;
ගණ්ඨිකා කජ්ජියා චුත්තා, එකාදස ච විධකා.

672.

එකාදසවිධං චුත්තං, අධිට්ඨාතඛ්ඛවීවරං;
තිවීවරං තථා කණ්ඩු-පටිවිජාදී, නිසිදනං.

673.

පච්චත්ථරණං, වස්සික-සාරිකා, මුඛපුඤ්ජනං;
දකසාටි, පරික්ඛාර-වොළං, සංකච්චිකාපි ව.

674.

යාවතතියකා සඛ්ඛෙ, එකාදස පකාසිතා;
අරිට්ඨො, වණ්ඩකාලී ව, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා.

675.

අට්ඨ සඬ්ඝාදිසෙසෙසු, උභින්නං තු වසා පන;
එකාදස ඉමෙ යාව-තතියාති පකාසිතා.

676.

නිස්සයස්ස දසෙකාව, පටිප්පස්සද්ධියො පන;
ජධාවරියතො චුත්තා, උපජ්ඣායා තු පඤ්චධා.

එකාදසකකථා.

677.

තෙරසෙව ධුතඬ්ගානි, පරමානි ච චුද්දස;
සොළසෙව තු “ජාන”න්ති, පඤ්ඤත්තානි මහෙසිනා.

678.

සඋත්තරං විනයවිනිවිජයං තු යෝ;
අනුත්තරං සකලමජ්ඣිම ජානති;
මහත්තරෙ විනයනයෙ අනුත්තරෙ;
නිරුත්තරො භවති භි සො, න සංසයො.

එකුත්තරනයෝ සමත්තො.

සෙදමොචනකථා

679.

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, භික්ඛුනං සුඤ්ඤං පුන;
සෙදමොචනගාථායො, පටුභාවකරා වරා.

680.

උඛ්භක්ඛකං විවජ්ජෙත්වා, අධොනාහිං විවජ්ජිය;
පටිච්ච මෙචුනං ධම්මං, කථං පාරාජිකො සියා?

681.

කඛන්ධසත්තකායස්ස, උරෙ හොති මුඛං සවෙ;
මුඛෙන මෙචුනං ධම්මං, කත්වා පාරාජිකො භවෙ.

682.

සුඤ්ඤෙ නිස්සත්තකෙ දීපෙ, එකො භික්ඛු සවෙ වසෙ;
මෙචුනපච්චයා තස්ස, කථං පාරාජිකො සියා?

683.

ලම්භි වා මුදුපිට්ඨි වා, වච්චමග්ගෙ මුඛෙපි වා;
අඬගජාතං පවෙසෙත්තො, සකෙ පාරාජිකො භවෙ.

684.

සයං නාදියතෙ කිඤ්චි, පරඤ්ච න සමාදපෙ;
සංවිධානඤ්ච නෙවත්ථි, කථං පාරාජිකො සියා?

685.

සුඬකසාතෙ අතික්කන්තෙ, නාදියන්තො පරස්ස තු;
ආණ්ණත්තිඤ්ච විනායෙව, හොති පාරාජිකො යති.

686.

භරන්තො ගරුකං භණ්ඩං, ථෙය්‍යාවිත්තෙන පුග්ගලො;
පරස්ස තු පරික්ඛාරං, න ච පාරාජිකො කථං?

687.

තිරච්ඡානගතානං තු, පුග්ගලො ගරුභණ්ඩකං;
ගණ්හන්තො ථෙය්‍යවිත්තෙන, න ච පාරාජිකො සියා.

688.

අත්තනො සත්තකං දත්වා, භික්ඛු පාරාජිකො කථං?
“මරතු”ති අසප්පාය-භොජනං දෙනි චෙ වුතො.

689.

පිතරි පිතුසඤ්ඤි ච, මාතුසඤ්ඤි ච මාතරි;
හත්ත්වානත්තරියං කම්මං, න ඵුසෙය්‍ය කථං නරො?

690.

තිරච්ඡානගතා මාතා, තිරච්ඡානගතො පිතා;
තස්මානත්තරියං නත්ථි, මාරිතෙසු උභොසුපි.

691.

අනාදියන්තො ගරුකං, පරඤ්ච න සමාදපෙ;
ගච්ඡං යිතො නිසින්තො වා, කථං පාරාජිකො භණ?

692.

මනුස්සත්තරිකෙ ධම්මෙ, කත්වාන කතිකං තතො;
සම්භාවනාධිප්පායො සො, අතික්කමති චෙ වුතො.

693.

සඬ්ඝාදිසෙසා චත්තාරො, භවෙය්‍යුං එකචත්ථුකා;
කථං? කථෙහි මෙ පුට්ඨො, විනයෙ චෙ විසාරදො.

694.

සඤ්චරිත්තඤ්ච දුට්ඨුල්ලං, සංසග්ගං අත්තකාමතං;
ඉත්ථියා පටිපජ්ජන්තො, ඵුසෙය්‍ය චතුරො ඉමෙ.

695.

සඬ්ඝාදිසෙසමාපන්තො, ඡාදෙත්වා සුචිරං පන;
අචරිත්වා යථාචුත්තං, චත්තං සො වුට්ඨිතො කථං?

696.

සුක්කවිස්සට්ඨිමාපන්තො, භික්ඛුභාවෙ යිතො පන;
පරිචත්තෙ තු ලිඬ්ගස්මිං, නත්ථි සඬ්ඝාදිසෙසතා.

697.

කුද්ධො ආරාධකො භොති;

කුද්ධො භොති ච නින්දිතො;
අථ කො නාම සො ධම්මො;
යෙන කුද්ධො පසංසිතො?

698.

වණ්ණස්මිං භඤ්ඤමානෙ යො, තිත්ථියානං තු කුජ්ඣති;
ආරාධකො, සම්බුද්ධස්ස, යදි කුජ්ඣති නින්දිතො.

699.

අත්ථඬගතෙ තු සුරියෙ, භොජනං භික්ඛු භුඤ්ජති;
න ඛිත්තවිත්තොනුම්මත්තො, නිරාපත්ති කථං භවෙ?

700.

යො ච රොමන්ථයිත්වාන, රත්තිං සසති භොජනං;
නත්ථි තස්ස පනාපත්ති, විකාලභොජනෙන හි.

701.

අත්ථඬගතෙ ච සුරියෙ, ගහෙත්වා භික්ඛු භොජනං;
සවෙ භුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති, අනාපත්ති කථං භවෙ?

702.

විකාලුත්තරකුරුං ගන්ත්වා, තත්ථ ලද්ධාන භොජනං;
ආගන්ත්වා ඉධ කාලෙන, නත්ථි ආපත්ති භුඤ්ජතො.

703.

ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, යං පරෙසං මමායිතං;
න භරන්තොව තං ථෙය්‍යා, කථං පාරාජිකො සියා?

704.

ථෙය්‍යසංවාසකො නාම, ලිඬගසංවාසථෙනකො;
පරහණ්ඩං අගණ්හන්තො, භොති එස පරාජිකො.

705.

නාරි රූපවතී බාලා, භික්ඛු රත්තෙන වෙතසා;
මෙට්ඨනං තාය කත්වාපි, සො න පාරාජිකො කථං?

706.

භික්ඛු රූපවතීං නාරිං, සුපිනන්තෙන පස්සති;
තාය මෙට්ඨනසංයොගෙ, කතෙපි න විනස්සති.

707.

එකිස්සා ද්වෙ සියුං පුත්තා, ජාතා ඉධ පනිත්ථියා;

ද්විත්තං මාතා පිතා සාව, කථං හොති භණාහි මෙ?

708.

උභතොඛ්‍යාඤ්ජනා ඉත්ථී, ගබ්භං ගණ්භාති අත්තනා;
ගණ්භාපෙති පරං ගබ්භං, තස්මා මාතා පිතා ච සා.

709.

පුරිසෙන සභාගාරෙ, රහො වසති භික්ඛුනී;
පරාමසති තස්සඩ්ගං, අනාපත්ති කථං සියා?

710.

සභාගාරිකසෙය්‍යාඤ්ච, සබ්බඤ්ච පටිජග්ගනං;
දාරකස්ස ච මාතා හි, කාතුං ලහති භික්ඛුනී.

711.

කො ච භික්ඛුහි සික්ඛාසු, අසාධාරණතං ගතො;
න පාරිවාසිකො ඛුහි, න උක්ඛිත්තාදිකොපි ච?

712.

ගහෙනුං චූරභණ්ඩං තු, සචෙ න්භාපිතපුබ්බකො;
න සො ලහති අඤ්ඤාසං, කප්පතීති ච නිද්දිසෙ.

713.

කථෙති කුසලං ධම්මං, පරමං අත්ථසංහිතං;
කතමො පුග්ගලො ඛුහි, න මතො න ච ජීවති?

714.

කථෙති කුසලං ධම්මං, පරමං අත්ථසංහිතං;
හොති නිම්මිතචූද්ධො සො, න මතො න ච ජීවති.

715.

සංයාචිකං කරොන්තස්ස, කුට්ටිං දෙසිතවත්ථුකං;
පමාණිකමනාරම්භං, ආපත්ති සපරික්කමං.

716.

නරො කරොති චෙ කුට්ටිං, ස සබ්බමත්තිකාමයං;
න මුච්චතෙව චජ්ජතො, ජිනෙන චුත්තතො තතො.

717.

සංයාචිකාය භික්ඛුස්ස, අනාපත්ති කථං සියා;
සබ්බලක්ඛණහීනං තු, කරොන්තස්ස කුට්ටිං පන?

718.

සංයාවිකං කරොන්තස්ස, තිණුවිජදනකං කුට්ඨං;
භික්ඛුනෝ ජීනවන්දෙන, අනාපත්ති පකාසිතා.

719.

න කායිකං කඤ්චි පයොගමාවරෙ;
න කිඤ්චි වාචාය පරං භණ්ණයා;
චූසෙ ගරුං අන්තිමවත්ථුහෙතුකං;
විසාරදො වෙ විනයෙ භණ්ණාහි ත්වං?

720.

පරස්සා පන යා වජ්ජං, පටිච්ඡාදෙති භික්ඛුනී;
අයං පාරාජිකාපත්තිං, තන්තිමිත්තං ගරුං චූසෙ.

721.

න කායිකං කිඤ්චිපි පාපමාවරෙ;
න කිඤ්චි වාචාය වරෙයා පාපකං;
සුනාසිතොයෙව ච නාසිතො සියා;
කථං තුවං බුහි මයාසි පුච්ඡිතො?

722.

අභබ්බා පන යෙ චුත්තා, පුග්ගලා පණ්ඩකාදයො;
එකාදස මුනින්දෙන, නාසිතා තෙ සුනාසිතා.

723.

අනුග්ගිරං ගිරං කිඤ්චි, සුභං වා යදි වාසුභං;
චූසෙ වාවසිකං වජ්ජං, කථං මෙ පුච්ඡිතො භණ්?

724.

සන්තිමෙව පනාපත්තිං, භික්ඛු නාවිකරෙයා යො;
සම්පජානමුසාවාදෙ, දුක්කටං තස්ස වණ්ණිතං.

725.

එකතොඋපසම්පන්නා, උභො තාසං තු භත්ථතො;
වීචරං ගණ්හතො භොන්ති, නානාආපත්තියො කථං?

726.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛුනං තු වසෙන යා;
වීචරං භත්ථතො තස්සා, පාවිත්ති පටිගණ්හතො.

727.

එකතොඋපසම්පන්නා, භික්ඛුනීනං වසෙන යා;

වීවරං හත්ථනො තස්සා, දුක්කටං පටිගණ්හනො.

728.

සංවිධාය ව චත්තාරො, ගරුං ටෙනිංසු භණ්ඩකං;
ථෙරො ථුල්ලච්චයං තෙසු, පත්තො, සෙසා පරාජයං.

729.

කථං? ඡමාසකං භණ්ඩං, තත්ථ සාහත්ථිකා තයො;
හටා ටෙරෙන මාසා තු, තයො ආණත්තියාපි ව.

730.

තීහි සාහත්ථිකොකෙකො;
පඤ්ච ආණත්තියා හටා;
තස්මා ථුල්ලච්චයං ටෙරො;
පත්තො, සෙසා පරාජයං.

731.

බහිද්ධා ගෙහනො භික්ඛු, ඉත්ථි ගබ්හන්තරං ගතා;
ඡිද්දං ගෙහස්ස නො අත්ථි, මෙථුනපච්චයා වුතො.

732.

අත්තොදුස්සකුට්ඨයෙන, මාතුගාමෙන මෙථුනං;
සන්ථතාදිවසෙනෙව, කත්වා හොති පරාජිතො.

733.

සප්පිආදිං තු හෙසජ්ජං, ගහෙන්වා සාමමෙව තං;
අවිතිවත්තෙ සත්තාහෙ, කථං ආපත්ති සෙවතො?

734.

පරිවත්තිතලිඛගස්ස, භික්ඛුනො ඉතරාය වා;
අවිතිවත්තෙ සත්තාහෙ, හොති ආපත්ති සෙවතො.

735.

නිස්සග්ගියෙන පාවිත්ති, සුද්ධපාවිත්තියම්පි ව;
එකතොව කථං භික්ඛු, ආපජ්ජෙය්‍ය භණාහි මෙ?

736.

සඬසෙ පරිණතං ලාභං, අත්තනො ව පරස්ස ව;
එකතො පරිණාමෙන්තො, පයොගෙන ද්වයං වුසෙ.

737.

භික්ඛු සමාගම්ම සමග්ගසඤ්ඤා;

සබ්බෙ කරෙය්‍යුං පන සඬ්ඝකම්මං;
භික්ඛුට්ඨිතො ද්වාදසයොජනස්මිං;
කථං කතං කුප්පති වග්ගහෙනු?

738.

අත්ථි සචෙ පන භික්ඛු නිසිත්තො;
ද්වාදසයොජනිකෙ නගරෙ තු;
තත්ථ කතං පන කම්මමකම්මං;
නත්ථි විහාරගතා යදි සිමා.

739.

සඬ්ඝාටි පාරුතා කායෙ, නිවත්ථොන්තරවාසකො;
නිස්සග්ගියානි සබ්බානි, කථං භොන්ති කථෙහි මෙ?

740.

කණ්ණං ගහෙත්වා තත්ථෙව, කද්දමං යදි ධොවති;
භික්ඛුනී කායඬ්ගානෙව, තානි නිස්සග්ගියානි හි.

741.

පුරිසං අපිතරං භන්ත්වා, ඉත්ථිං භන්ත්වා අමාතරං;
ආනන්තරියකං කම්මං, ආපජ්ජති කථං නරො?

742.

පරිවත්තෙ තු ලිඬ්ගස්මිං, පිතරං ඉත්ථිතං ගතං;
මාතරං පුරිසත්තං තු, ගතං භන්ත්වා ගරුං ඵුසෙ.

743.

මාතරං පන මාරෙත්වා, මාරෙත්වා පිතරම්පි ව;
ආනන්තරියකං කම්මං, නාපජ්ජෙය්‍ය කථං නරො?

744.

තිරච්ඡානගතා මාතා, තිරච්ඡානගතො පිතා;
මාතරං පිතරං භන්ත්වා, නානන්තරියකං ඵුසෙ.

745.

වොදෙත්වා සම්මුඛිභූතං, සඬ්ඝො කම්මං කරෙය්‍ය වෙ;
කථං කම්මං අකම්මං තං, සඬ්ඝො සාපත්තිකො සියා?

746.

වුත්තං තු පණ්ඩකාදීනං, සන්ධාය උපසම්පදං;
අනාපත්තිස්ස කම්මං තු, සන්ධායාති කුරුන්දියං.

747.

කප්පබ්බන්දුකතං රත්තං, වීවරං තු අධිට්ඨිතං;
කථමස්ස සියාපත්ති, සෙවමානස්ස දුක්කථං?

748.

සකං අනිස්සජ්ඣිතාන, යො නිස්සග්ගියවීවරං;
පරිභුඤ්ජති තස්සාය-මාපත්ති පරිදීපිතා.

749.

පඤ්ච පාවිත්තියානෙව, නානාවත්ථුකතානි හි;
අපුබ්බං අවරිමං එක-ක්ඛණෙ ආපජ්ජතෙ කථං?

750.

භෙසජ්ජානි හි පඤ්චෙව, ගහෙත්වා භාජනෙ විසුං;
යපිතෙසු ච සත්තාහා-තික්කමෙ භොන්ති පඤ්චපි.

751.

න රත්තවිත්තො න ච ථෙය්‍යවිත්තො;
න වාපි විත්තං මරණාය තස්ස;
දෙන්තස්ස පාරාජිකමාහ සත්ථා;
ථුල්ලච්චයං තං පටිගණ්හතොපි.

752.

සලාකං සඬ්ඝහෙදාය, පදෙන්තස්ස පරාජයො;
භොති ථුල්ලච්චයං තස්ස, සලාකං පටිගණ්හතො.

753.

එකත්ථ නික්ඛිපිත්වාන, වීවරං අද්ධයොජනෙ;
අරුණං උට්ඨාපෙත්තස්ස, අනාපත්ති කථං සියා?

754.

සුප්පතිට්ඨිතනිග්‍රොධ-සදිසෙ රුක්ඛමූලකෙ;
අනාපත්ති හි සො රුක්ඛො, භොති එකකුලස්ස වෙ.

755.

කථං ආපත්තියො නානා-;
වත්ථුකායො හි කායිකා;
අපුබ්බං අවරිමං එක-;
ක්ඛණෙ සම්බහුලා ථුසෙ?

756.

නානිත්ථිතං තු කෙසෙ වා, තාසං අඬ්ගුලියොපි වා;

එකතො ගහණෙ තස්ස, හොන්ති සම්බහුලා පන.

757.

කථං වාවසිකා නානා-වත්ථුකායො න කායිකා;
අපුබ්බං අවරිමං එක-ක්ඛණෙ ආපත්තියො ඵුසෙ?

758.

දුට්ඨුල්ලං යො වදති ව වාවං;
“සබ්බා තුමහෙ සිබරණියො”ති;
චුත්තා දොසා විනයනසත්ථෙ;
තස්සිත්ථිනං ගණනවසෙන.

759.

ඉත්ථියා පුරිසෙනාපි, පණ්ඩකෙන නිමිත්තකෙ;
මෙටුනං න ව සෙවන්තො, මෙටුනප්පච්චියා චුතො?

760.

මෙටුනෙ පුබ්බහාගං තු, කායසංසග්ගතං ගතා;
මෙටුනප්පච්චියා ඡෙජ්ජං, ආපන්නා අට්ඨවත්ථුකං.

761.

මාතරං චීවරං යාවෙ, සඬ්ඝෙ පරිණතං න ව;
කෙනස්ස හොති ආපත්ති, අනාපත්ති ව ඤාතකෙ?

762.

වස්සසාටිකලාහත්ථං, සමයෙ පිට්ඨිසඤ්ඤිතෙ;
සියාපත්ති සතුප්පාදං, කරොතො මාතරම්පි ව.

763.

සඬ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, පාවිත්තිං දුක්කටං කථං;
පාටිදෙසනියං ථුල්ල-ච්චයං එකක්ඛණෙ ඵුසෙ?

764.

අවස්සුතාවස්සුතහත්ථතො හි;
පිණ්ඩං ගහෙත්වා ලසුණං පණිතං;
මනුස්සමංසඤ්ච අකප්පමඤ්ඤං;
සබ්බෙකතො බාදති, හොන්ති තස්සා.

765.

එකො උපජ්ඣායකපුග්ගලෙකො;
ආවරියකො ද්වෙපි ව පුණ්ණවස්සා;
එකාව තෙසං පන කම්මවාවා;

එකස්ස කම්මං තු න රුහතෙ කිං?

766.

කෙසග්ගමත්තම්පි මහිද්ධිකෙසු;
ආකාසගො හොති සචෙ පනෙකො;
කතම්පි තං රුහති නෙව කම්මං;
ආකාසගස්සෙව, න භූමිගස්ස.

767.

සඬ්ඝෙනපි හි ආකාසෙ, ධීතෙන පන ඉද්ධියා;
භූමිගස්ස න කාතබ්බං, කරොති යදි කුප්පති.

768.

න ච කප්පකතං වත්ථං, න ච රත්තං අකප්පියං;
නිවත්ථස්ස පනාපත්ති, අනාපත්ති කථං සියා?

769.

අවිජින්නවීවරස්සෙත්ථ, භික්ඛුස්ස පන කිඤ්චිපි;
න වස්සාකප්පියං නාම, වීවරං පන විජ්ජති.

770.

න කුතොපි ච ගණ්හති කිඤ්චි හවෙ;
න තු දෙනි ච කිඤ්චිපි භොජනතො;
ගරුකං පන වජ්ජමුපෙති කථං;
වද මෙ විනයෙ කුසලොසි යදි?

771.

ආදාය යං කිඤ්චි අවස්සුතම්භා;
උයොයාජිතා භුඤ්ජති භොජනඤ්චෙ;
උයොයාජිතා යා පන යාය තස්සා;
සඬ්ඝාදිසෙසං කථයන්ති ධීරා.

772.

කස්සචි කිඤ්චි න දෙනි සහත්ථා;
නෙව ච ගණ්හති කිඤ්චි කුතොචි;
වජ්ජමුපෙති ලහුං, න ගරුං තු;
බුහි කථං යදි බුජ්ඣසි සාධු?

773.

දන්තපොනොදකානං තු, ගහණෙ පන භික්ඛුනී;
උයොයාජෙත්ති ලහුං වජ්ජං, ආපජ්ජති නිසෙවිතෙ.

774.

ආපජ්ජති පනාපත්තිං, ගරුකං සාවසෙසකං;
ඡාදෙති, න ඵුසෙ වජ්ජං, කථං ජානාසි මෙ වද?

775.

සඬ්ඝාදිසෙසමාපත්තිං, ආපජ්ජිත්වා අනාදරො;
ඡාදෙත්තොපි තමාපත්තිං, නාඤ්ඤං උක්ඛිත්තකො ඵුසෙ.

776.

සප්පාණප්පාණජං නෙව, ජඩ්ගමං න විහඩ්ගමං;
ද්විජං කන්තමකන්තඤ්ච, සවෙ ජානාසි මෙ වද?

777.

සප්පාණප්පාණජො වුත්තො;
චිත්තජො උතුජොපි ච;
ද්විභෙව පන ජාතත්තා;
මනො සද්දො ද්විජොති හි.

778.

විනයෙ අනුප්පරමෙ පරමෙ;
සුජනස්ස සුබ්බානායනෙ නයනෙ;
පටු භොති පධානරතො න රතො;
ඉධ යො පන සාරමනෙ රමනෙ.

සෙදමොචනගාථායො සමත්තා.

සාධාරණසාධාරණකථා

779.

සබ්බසික්ඛාපදානාහං, නිදානං ගණනම්පි ච;
භික්ඛුහි භික්ඛුනීනඤ්ච, භික්ඛුනං භික්ඛුනීහි ච.

780.

අසාධාරණපඤ්ඤත්තං, තථා සාධාරණම්පි ච;
පවක්ඛාමි සමාසෙන, තං සුභාථ සමාහිතා.

781.

නිදානං නාම වෙසාලී, තථා රාජගහං පුරං;
සාවත්ථාලවි කොසම්බී, සක්කහග්ගා පකාසිතා.

782.

කති වෙසාලියා වුත්තා, කති රාජගහෙ කතා?

කති සාවත්ථිපඤ්ඤත්තා, කති ආලවියං කතා?

783.

කති කොසම්බිපඤ්ඤත්තා, කති සක්කෙසු භාසිතා?
කති භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො?

784.

දස වෙසාලියා වුත්තා, එකවීස ගිරිබ්බජෙ;
ජලානානි සතානෙව, තීණි සාවත්ථියං කතා.

785.

ජ පනාලවියං වුත්තා, අට්ඨ කොසම්බියං කතා;
අට්ඨ සක්කෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො භග්ගෙසු දීපිතා.

786.

මෙටුනං විග්ගහො වෙව, චතුත්ථන්තිමවත්ථුකං;
අතිරෙකවීවරං සුද්ධ-කාලකෙළකලොමකං.

787.

භූතං පරම්පරඤ්ඤවෙව, මුඛද්වාරමචෙලකො;
භික්ඛුනීසු ච අක්කොසො, දස වෙසාලියං කතා.

788.

දුතියන්තිමවත්ථුඤ්ඤව, ද්වෙ අනුද්ධංසනානි ව;
සඬ්ඝහෙදා දුට්ඨ වෙව, වීවරස්ස පටිග්ගහො.

789.

රූපියං සුත්තවිඤ්ඤත්ති, තථා උජ්ඣාපනම්පි ව;
පරිපාවිතපිණ්ඩො ච, තථෙව ගණහොජනං.

790.

විකාලහොජනඤ්ඤවෙව, වාරිත්තං න්භානමෙව ව;
උනාවීසතිවස්සඤ්ඤව, දත්වා සඬ්ඝෙන වීවරං.

791.

වොසාසන්ති ච නච්චං වා, ගීතං වා වාරිකද්වයං;
ජන්දදානෙනිමෙ රාජ-ගහස්මිං එකවීසති.

792.

කුටි කොසියසෙයාඤ්ඤව, පථවීභූතගාමකං;
සප්පාණකඤ්ඤව සිඤ්ඤත්ති, එතෙ ඡාලවියං කතා.

793.

මහල්ලකවිහාරො ව, දොවචස්සං තථෙව ව;
අඤ්ඤානඤ්ඤං තථා ද්වාර-කොසා මජ්ඣඤ්ඤං පඤ්චමං.

794.

අනාදරියං සහධම්මො, පයොපානඤ්ඤං සෙබ්බියෙ;
කොසම්බියං තු පඤ්ඤත්තා, අට්ඨමෙ සුද්ධදිට්ඨිනා.

795.

ධොවනෙළකලොමානි, පත්තො ව දුතියො පන;
ඔවාදොපි ව හෙසජ්ජං, සුචි ආරඤ්ඤකෙසු ව.

796.

උදකසුද්ධිකඤ්ඤෙව, ඔවාදාගමනමිති ව;
පුරෙ කපිලවත්ථස්මිං, පඤ්ඤත්තා පන අට්ඨමෙ.

797.

ජොතිං සමාදහිත්වාන, සාම්පෙත සසිත්ථකං;
ඉමෙ භග්ගෙසු පඤ්ඤත්තා, තයො ආදිච්චබන්ධුනා.

798.

පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා සොළසා, දුචෙ;
අනියතා, චතුත්තිංස, හොන්ති නිස්සග්ගියානි හි.

799.

ජජ්ජණ්ණාසසතඤ්ඤෙව, බුද්දකානි භවන්ති හි;
දසෙව පන ගාරය්හා, ද්වෙසත්තති ව සෙබ්බියා.

800.

ජලානානි ව තීණෙව, සතානි සමචෙතසා;
ඉමෙ චුත්තාවසෙසා හි, සබ්බෙ සාවත්ථියං කතා.

801.

පාරාජිකානි චත්තාරි, සත්ත සඬ්ඝාදිසෙසකා;
නිස්සග්ගියානි අට්ඨෙව, ද්වත්තිංසෙව ව බුද්දකා.

802.

ද්වෙ ගාරය්හා, තයො සෙබ්බා, ජජ්ජඤ්ඤාසෙව සබ්බසො;
භවන්ති ඡසු පඤ්ඤත්තා, නගරෙසු ව පිණ්ඩිනා.

803.

සබ්බානෙව පනෙතානි, නගරෙසු ව සත්තසු;

අඩ්ඨුඨිඨානි සතානෙව, පඤ්ඤත්තානි භවන්ති හි.

804.

සික්ඛාපදානි භික්ඛුනං, වීසඤ්ච ද්වෙව සතානි ව;
භික්ඛුනීනං තු චත්තාරි, තථා තීණි සතානි ව.

805.

පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා පන තෙරස;
අනියතා දුච්ච වුත්තා, තිංස නිස්සග්ගියානි ව.

806.

බුද්දකා නවුති ද්වෙව ව, චත්තාරො පාට්ඨෙසනා;
නිජ්ජපඤ්චෙන නිද්දිට්ඨා, පඤ්චසත්තති සෙබ්බියා.

807.

ද්වෙව සතානි ව වීසඤ්ච, වසා භික්ඛුනමෙව ව;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසමාගච්ඡන්ති උපොසංථෙ.

808.

පාරාජිකානි අට්ඨෙව, ගරුකා දස සත්ත ව;
නිස්සග්ගියානි තිංසෙව, ඡසට්ඨි ව සතම්පි ව.

809.

බුද්දකානට්ඨ ගාරය්හා, පඤ්චසත්තති සෙබ්බියා;
සබ්බානි පන චත්තාරි, තථා තීණි සතානි ව.

810.

භවන්ති පන එතානි, භික්ඛුනීනං වසා පන;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසමාගච්ඡන්ති උපොසංථෙ.

811.

ඡචත්තාලීස භොන්තෙව, භික්ඛුනං භික්ඛුනීහි තු;
අසාධාරණභාවං තු, ගමිතානි මහෙසිනා.

812.

ඡ ව සඨ්ඨාදිසෙසා ව, තථා අනියතා දුච්ච;
ද්වාදසෙව ව නිස්සග්ගා, ද්වාච්ඡති ව බුද්දකා.

813.

චත්තාරොපි ව ගාරය්හා, ඡචත්තාලීස භොන්තිමෙ;
භික්ඛුනංයෙව පඤ්ඤත්තා, ගොතමෙන යසස්සිනා.

814.

විසට්ඨි කායසංසග්ගො, දුට්ඨුල්ලං අත්තකාමනා;
කුටි වෙව විහාරො ව, ඡළෙනෙ ගරුකා සියුං.

815.

නිස්සග්ගියාදිවග්ගස්මිං, ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො;
එළකලොමවග්ගෙපි, ආදිතො පන සත්ත ව.

816.

තතියෙපි ව වග්ගස්මිං, පත්තො ව පයමො තථා;
වස්සසාටිකමාරඤ්ඤ-මිති ද්වාදස දීපිතා.

817.

පාවිත්තියානි චුත්තානි, සබ්බානි ගණනාවසා;
භික්ඛුනං භික්ඛුනීනඤ්ච, අට්ඨාසිතිසතං, තතො.

818.

සබ්බො භික්ඛුනිවග්ගෙපි, සපරම්පරභොජනො;
තථා අනතිරිත්තො ව, අභිහට්ඨුං පචාරණා.

819.

පණිතභොජනවිඤ්ඤත්ති, තථෙවාචෙලකොපි ව;
නිමන්තිතො සහත්තො ව, දුට්ඨුල්ලවිජාදනමපි ව.

820.

උභාවිසතිවස්සං තු, මාතුගාමෙන සද්ධිපි;
අත්තෙපුරප්පවෙසො ව, වස්සසාටි නිසීදනං.

821.

බුද්දකානි පනෙතානි, ද්වාවිසති භවන්ති හි;
චත්තාරො පන ගාරය්හා, භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛකෙ.

822.

එකතො පන පඤ්ඤත්තා, ඡවත්තාලීස භොන්තිමෙ;
භික්ඛුනීහි තු භික්ඛුනං, අසාධාරණතං ගතා.

823.

භික්ඛුහි භික්ඛුනීනඤ්ච, සතං තිංස භවන්ති හි;
අසාධාරණභාවං තු, ගමිතානි මහෙසිනා.

824.

පාරාජිකානි චත්තාරි, දස සඬ්ඝාදිසෙසකා;

ද්වාදසෙව ච නිස්සග්ගා, බුද්දකා නවුතිච්ඡ ව.

825.

අට්ඨෙව පන ගාරය්හා, සතං තිංස භවන්තිමෙ;
භික්ඛුනීනඤ්ච භික්ඛුහි, අසාධාරණතං ගතා.

826.

භික්ඛුනීනං තු සඬ්ඝාදි-සෙසෙහි ඡ පනාදිතො;
යාවතතියකා චෙව, චත්තාරොති ඉමෙ දස.

827.

අකාලවීචරඤ්චෙව, තථා අච්ඡින්නවීචරං;
සත්තඤ්ඤදත්ථිකාදීනි, පත්තො චෙව ගරුං ලභුං.

828.

ද්වාදසෙව පනෙතානි, භික්ඛුනීනං වසෙනිධ;
නිස්සග්ගියානි සත්ථාරා, පඤ්ඤත්තානි පනෙකතො.

829.

අසාධාරණපඤ්ඤත්තා, බුද්දකා නවුතිච්ඡ ව;
ගාරය්හා ච පනට්ඨානි, සබ්බෙව ගණනාවසා.

830.

භික්ඛුනීනං තු භික්ඛුහි, අසාධාරණතං ගතා;
එකතොයෙව පඤ්ඤත්තා, සතං තිංස භවන්ති හි.

831.

අසාධාරණුභින්නම්පි, සතං සත්තති චච්ඡ ව;
පාරාජිකානි චත්තාරි, ගරුකා ච දසච්ඡ ව.

832.

අනියතා දුචෙ චෙව, නිස්සග්ගා චතුච්ඡති;
සතං අට්ඨාරසෙවෙත්ථ, බුද්දකා පරිදීපිතා.

833.

ද්වාදසෙව ච ගාරය්හා, සතං සත්තති චච්ඡ ව;
අසාධාරණුභින්නම්පි, ඉමෙති පරිදීපිතා.

834.

සාධාරණා උභින්නම්පි, පඤ්ඤත්තා පන සත්ථුතා;
සතං සත්තති චත්තාරි, භවන්තීති පකාසිතා.

835.

පාරාජිකානි චත්තාරි, සත්ත සඬ්ඝාදිසෙසකා;
අට්ඨාරස ච නිස්සග්ගා, සමසත්තති බුද්දකා.

836.

පඤ්චසත්තති පඤ්ඤත්තා, සෙඛියාපි ච සබ්බසො;
සතං සත්තති චත්තාරි, උභින්නං සමසික්ඛතා.

සාධාරණාසාධාරණකථා.

ලක්ඛණකථා

837.

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, ලක්ඛණං පන සබ්බගං;
සවතෙ සාදරං කත්වා, වදතො මෙ නිබ්බාදං.

838.

නිදානං පුග්ගලො චත්ථු, පඤ්ඤත්තිවිධිමෙව ච;
විපත්තාපත්තනාපත්ති, ආණත්තඬ්ගකිරියාපි ච.

839.

සඤ්ඤාචිත්තසමුට්ඨානං, වජ්ජකම්මපභෙදකං;
තිකද්වයන්ති සබ්බත්ථ, යොජෙතබ්බමිදං පන.

840.

පුබ්බෙ චුත්තනයං යඤ්ච, යඤ්ච උත්තානමෙවිධ;
තං සබ්බං පන වජ්ජෙත්වා, කරිස්සාමත්ථජොතනං.

841.

පුග්ගලො නාම යං යං තු, භික්ඛුමාරබ්භ භික්ඛුනිං;
සික්ඛාපදං තු පඤ්ඤත්තං, අයං වුව්චති පුග්ගලො.

842.

තෙව්සතිවිධා තෙ ච, සුදින්නධනියාදයො;
භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛස්මිං, ආදිකම්මිකපුග්ගලො.

843.

භික්ඛුනීනං තථා පාති-මොක්ඛස්මිං ආදිකම්මිකා;
ථුල්ලනන්දාදයො සත්ත, සබ්බෙ තිංස භවත්ති භි.

844.

චත්ථුති පුග්ගලස්සෙව, තස්ස තස්ස ච සබ්බසො;

වත්ථුනො තස්ස තස්සෙව, අජ්ඣාචාරො පවුච්චති.

845.

කෙවලා පන පඤ්ඤත්ති, මූලභූතා තථෙව සා;
අන්වනුප්පන්නසබ්බත්ථ-පදෙසපදපුබ්බිකා.

846.

සාධාරණා ච පඤ්ඤත්ති, තථාසාධාරණාපි ච;
එකතොඋභතොපුබ්බා, එවං නවවිධා සියා.

847.

තත්ථ “යො මෙථුනං ධම්මං, පටිසෙවෙය්‍ය භික්ඛු”ති;
“අදින්නං ආදියෙය්‍යා”ති, පඤ්ඤත්තිච්චෙවමාදිකා.

848.

හොති “අන්තමසො භික්ඛු, තිරච්ඡානගතායපි”;
ඉච්චෙවමාදිකා සබ්බා, අනුපඤ්ඤත්ති දීපිතා.

849.

තථානුප්පන්නපඤ්ඤත්ති, අනුප්පන්නෙ තු වජ්ජකෙ;
අට්ඨන්තං ගරුධම්මානං, වසෙනෙවාගතා හි සා.

850.

චම්මත්ථරණකඤ්ඤෙව, සගුණඬුගුණපාහනං;
තථෙව ච ධූවන්හානං, පඤ්චවග්ගුපසම්පදා.

851.

එසා පදෙසපඤ්ඤත්ති, නාමාති හි චතුබ්බිධා;
චුත්තා මජ්ඣිමදෙසස්මිං-යෙව හොති, න අඤ්ඤතො.

852.

ඉතො සෙසා හි සබ්බත්ථ-පඤ්ඤත්තිති පකාසිතා;
අත්ථතො එකමෙවෙත්ථ, සාධාරණදුකාදිකං.

853.

සාණත්තිකා පනාපත්ති, හොති නාණත්තිකාපි ච;
ආණත්තිති ච නාමෙසා, ඤෙය්‍යා ආණාපනා පන.

854.

ආපත්තිනං තු සබ්බාසං, සබ්බසික්ඛාපදෙසුපි;
සබ්බො පනඬුගහෙදො හි, විඤ්ඤාතබ්බො විභාවිතා.

855.

කායෙනපි ච වාචාය, යා කරොන්තස්ස ජායතෙ;
අයං ක්‍රියසමුට්ඨානා, නාම පාරාජිකා විය.

856.

කායවාචාභි කත්තබ්බං, අකරොන්තස්ස හොති යා;
සා වාක්‍රියසමුට්ඨානා, පයමෙ කපිතෙ විය.

857.

කරොන්තස්සාකරොන්තස්ස, භික්ඛුනො හොති යා පන;
සා ක්‍රියාක්‍රියතො හොති, වීචරග්ගහණෙ විය.

858.

සියා පන කරොන්තස්ස, අකරොන්තස්ස යා සියා;
සා ක්‍රියාක්‍රියතො හොති, රුපියුග්ගහණෙ විය.

859.

තථා සියා කරොන්තස්ස;
යා කරොතො අකුබ්බතො;
සියා කිරියතො වෙච;
සා ක්‍රියාක්‍රියතොපි ච.

860.

සබ්බා වාපත්තියො සඤ්ඤා-;
චසෙන දුට්ඨා සියුං;
සඤ්ඤාවීමොක්ඛා නොසඤ්ඤා-;
වීමොක්ඛාති පකාසිතා.

861.

වීතික්කමනසඤ්ඤාය, අභාවෙන යතො පන;
විමුච්චති අයං සඤ්ඤා-වීමොක්ඛාති පකාසිතා.

862.

ඉතරා පන නොසඤ්ඤා-වීමොක්ඛාති පකාසිතා;
පුන සබ්බාව චිත්තස්ස, චසෙන දුට්ඨා සියුං.

863.

සචිත්තකා අචිත්තාති, සුචිත්තෙන පකාසිතා;
සචිත්තකසමුට්ඨාන-චසෙන පන යා සියා.

864.

අයං සචිත්තකා නාම, ආපත්ති පරිදීපිතා;

සවිත්තකෙහි වා මිස්ස-වසෙනායමවිත්තකා.

865.

සබ්බො වාපත්තියො වජ්ජ-වසෙන දුට්ඨා රුතා;
සුච්ඡේදනානවජ්ජෙන, ලොකපණ්ණත්තිවජ්ජතො.

866.

යස්සා සවිත්තකෙ පක්ඛෙ, චිත්තං අකුසලං සියා;
ලොකවජ්ජාති නාමායං, සෙසා පණ්ණත්තිවජ්ජකා.

867.

සබ්බො වාපත්තියො කම්ම-වසෙන තිට්ඨා සියුං;
කායකම්මං වච්ඡිකම්මං, තථා තදුභයමිපි ව.

868.

තිකද්වයන්ති නාමෙතං, කුසලාදිතිකද්වයං;
කුසලාකුසලචිත්තො වා, තථාඛ්‍යාකතමානසො.

869.

භුත්වා ආපජ්ජතාපත්තිං, ආපජ්ජන්තො න අඤ්ඤථා;
සුඛවෙදනාසමඬ්ඨි වා, තථා දුක්ඛාදිසංයුතො.

870.

ඉදං තු ලක්ඛණං චුත්තං, සබ්බසික්ඛාපදෙසුපි;
යොජෙත්වා පන දස්සෙය්‍ය, විනයස්මිං විසාරදො.

871.

තරුං තිමුලං නවපත්තමෙතං;
චතුස්සිඛං සත්තඵලං ඡප්පජ්ඵං;
ජානාති යො ද්විජ්ජහවං ද්විසාඛං;
ජානාති පඤ්ඤත්තිමසෙසතො සො.

872.

ඉමමුත්තරං ගතමනුත්තරතං;
පරියාපුණාති පරිපුච්ඡති යො;
උපයාතනුත්තරතමුත්තරතො;
ස ව කායවාචවිනයෙ විනයෙ.

ලක්ඛණකථා.

873.

සොළසපරිවාරස්ස, පරිවාරස්ස සබ්බසො;

ඉතො පරං පවක්ඛාමි, සබ්බසංඝකලනං නයං.

874.

කති ආපත්තියො චුත්තා;
කායිකා, වාචසිකා කති?
ඡාදෙන්තස්ස කතාපත්ති;
කති සංසග්ගපච්චයා?

875.

කායිකා ඡබ්බිධාපත්ති, තථා වාචසිකාපි ච;
ඡාදෙන්තස්ස ච තිස්සොච, පඤ්ච සංසග්ගපච්චයා.

876.

කති ආපත්තිමූලානි, පඤ්ඤත්තානි මහෙසීනා?
කති ආපත්තියො චුත්තා, දුට්ඨල්ලච්ඡාදනෙ පන?

877.

ද්වෙ පනාපත්තිමූලානි, කායො වාචා භවන්ති හි;
පාරාජිකා ච පාවිත්ති, දුට්ඨල්ලච්ඡාදනෙ සියුං.

878.

කති ගාමන්තරෙ චුත්තා, නදීපාරෙ තථා කති?
කති ථුල්ලච්චයං මංසෙ, කති මංසෙසු දුක්කටං?

879.

ගාමන්තරෙ චතස්සොච, නදීපාරෙපි තත්තකා;
ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසෙ, නවසු දුක්කටං.

880.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානි ච දුක්කටං;
පාවිත්තඤ්ඤස්ස ගාමස්ස, උපචාරොක්කමෙ සියා.

881.

ථුල්ලච්චයං පරික්ඛිත්තෙ, ගාමස්මිං පඨමෙ පදෙ;
ගරුකං දුතියෙ තස්සා, ගාමන්තරං චජන්තියා.

882.

තථා භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙ තු දුක්කටං;
අභිරුහති නාවං වෙ, හොති පාවිත්ති භික්ඛුනො.

883.

නදියුත්තරණෙ කාලෙ, පාදෙ ථුල්ලච්චයං ඵ්ථසෙ;

පයමෙ, දුතියෙ තස්සා, හොති භික්ඛුනියා ගරුං.

884.

කති වාවසිකා රත්තිං, කති වාවසිකා දිවා?
දුට්ඨෙ වාවසිකා රත්තිං, දුට්ඨෙ වාවසිකා දිවා.

885.

රත්තන්ධකාරෙ පුරිසෙන සද්ධිං;
ධිතා අදිපෙ පන හත්ථපාසෙ;
පාවිත්ති තස්සා යදි සල්ලපෙයා;
වදෙයා ටෙ දුක්කට්ඨෙව දුරෙ.

886.

ජත්තෙ දිවා යා පුරිසෙන සද්ධිං;
ධිතා වදෙයාස්ස ට්ඨ හත්ථපාසෙ;
පාවිත්ති, භිත්වා පන හත්ථපාසං;
වදෙයා ටෙ දුක්කට්ඨෙව තස්සා.

887.

කති වා දදමානස්ස, කති වා පටිගණ්හතො?
දදමානස්ස තිස්සොව, චතස්සොව පටිග්ගහෙ.

888.

මනුස්සස්ස විසං දෙති, සථෙ මරති තෙන සො;
හොති පාරාජිකං, යක්ඛෙ, පෙනෙ ථුල්ලච්චයං මතං.

889.

තිරච්ඡානගතෙ තෙන, මතෙ පාවිත්තියං සියා;
තථා පාවිත්ති අඤ්ඤාති-කාය ටෙ දෙති චීවරං.

890.

හත්ථගාහෙ තථා ටෙණි-ගාහෙ සඬ්ඝාදිසෙසතා;
මුඛෙන අඬ්ගජාතස්ස, ගහණෙ තු පරාජයො.

891.

අඤ්ඤාතිකාය හත්ථම්භා, චීවරස්ස පටිග්ගහෙ;
සනිස්සග්ගා ට්ඨ පාවිත්ති, හොතීති පරියාපුතා.

892.

අවස්සුතස්ස හත්ථම්භා, සයං වාපි අවස්සුතා;
හොති ථුල්ලච්චයං තස්සා, හොජනං පටිගණ්හතො.

893.

කති ඤත්තිවතුත්ථෙන, වුත්තා සම්මුතිංයො ඉධ?
එකා එව පනුද්දිට්ඨා, භික්ඛුනොවාදසම්මුති.

894.

කති ධඤ්ඤරසා වුත්තා, විකාලෙ කප්පියා පන?
ලොභසොච්චරකං එකං, විකාලෙ කප්පියං මතං.

895.

කති පාරාජිකා කායා, කති සංවාසභූමියො?
රත්තිවිජෙදො කතීනං තු, පඤ්ඤත්තා ද්වඬ්ගුලා කති?

896.

පාරාජිකානි කායමහා, ද්වෙ ද්වෙ සංවාසභූමියො;
රත්තිවිජෙදො දූවිත්තං තු, පඤ්ඤත්තා ද්වඬ්ගුලා දූවෙ.

897.

පයමන්තිමචත්ථුඤ්ඤව, කායසංසග්ගජම්පි ව;
පාරාජිකානි කායමහා, ඉමෙ ද්වෙ පන ජායරෙ.

898.

සමානසංවාසකභූමි එකා;
තථෙව නානාපදපුබ්බිකා ව;
ද්වෙ එව සංවාසකභූමියො හි;
මහෙසිනා කාරුණිකෙන වුත්තා.

899.

පාරිවාසිකභික්ඛුස්ස, තථා මානත්තචාරිනො;
රත්තිවිජෙදො දූවිත්තං තු, ද්වයාතීතෙන දීපිතො.

900.

ද්වඬ්ගුලපබ්බපරමං, ආදාතබ්බං, තථෙව ව;
ද්වඬ්ගුලං වා දූමාසං වා, පඤ්ඤත්තා ද්වඬ්ගුලා දූවෙ.

901.

කති පාණාතිපාතස්මිං, වාචා පාරාජිකා කති?
කති ඔභාසනෙ වුත්තා, සඤ්චරිත්තෙ තථා කති?

902.

තිස්සො පාණාතිපාතස්මිං;
වාචා පාරාජිකා තයො;
ඔභාසනෙ තයො වුත්තා;

සඤ්චරිත්තෙ තථා තයො.

903.

අනොදිස්සකමොපාතෙ, ඛතෙ මරති මානුසො;
පාරාජිකං සියා, යක්ඛෙ, පෙතෙ ථුල්ලච්චයං මතෙ.

904.

තිරච්ඡානගතෙ තත්ථ, මතෙ පාවිත්තියං වදෙ;
ඉමා පාණාතිපාතස්මිං, තිස්සො ආපත්තියො සියුං.

905.

මනුස්සමාරණාදිත්තා-දානමාණත්තියාපි ව;
මනුස්සුත්තරිධම්මඤ්ච, වදන්තො වාචිකා තයො.

906.

මග්ගද්වයං පනොදිස්ස, චණ්ණාදිභණනෙ ගරුං;
ථුල්ලච්චයං පනොදිස්ස, උබ්භජාණුමධක්ඛකං.

907.

උබ්භක්ඛකමධොජාණු-මාදිස්ස භණතො පන;
දුක්කටං පන නිද්දිට්ඨං, තිස්සො ධ්මාසනා යිමා.

908.

පටිග්ගණ්භනතාදීහි, තීහි සඬ්ඝාදිසෙසතා;
ද්වීහි ථුල්ලච්චයං චුත්තං, එකෙන පන දුක්කටං.

909.

ඡන්දන්තො කති ආපත්ති, ඡඩ්ඛිතප්පච්චයා කති?
ඡන්දන්තස්ස තු තිස්සොව, පඤ්ච ඡඩ්ඛිතප්පච්චයා.

910.

භොති පාරාජිකං තස්ස, ඡන්දන්තස්ස වනප්පතිං;
භූතගාමං තු පාවිත්ති, අඬ්ගජාතං තු ථුල්ලතා.

911.

විසං ඡඩ්ඛෙත්වානොදිස්ස, මනුස්සො මරති තෙන චෙ;
පාරාජිකං, මතෙ යක්ඛෙ, පෙතෙ ථුල්ලච්චයං සියා.

912.

තිරච්ඡානෙ තු පාවිත්ති, විසට්ඨිඡඩ්ඛනෙ ගරුං;
හරිතුච්චාරපස්සාව-ඡඩ්ඛනෙ දුක්කටං මතං.

913.

ගච්ඡතො කතිධාපත්ති, ධීතස්ස කති මෙ වද?
කති භොන්ති නිසින්නස්ස, නිපන්නස්සාපි කිත්තකා?

914.

ගච්ඡන්නස්ස චතස්සොව, ධීතස්සාපි ච තත්තකා;
නිසින්නස්ස චතස්සොව, නිපන්නස්සාපි තත්තකා.

915.

භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං, සංවිධානෙ තු දුක්කටං;
පාවිත්තඤ්ඤස්ස ගාමස්ස, උපවාරොක්කමෙ සියා.

916.

ථුල්ලච්චයං පරික්ඛිත්තෙ, ගාමස්මිං පයමෙ පදෙ;
ගරුකං දුතියෙ භොති, ගාමන්තරං චජන්තියා.

917.

පටිච්ඡන්තො පනොකාසෙ, භික්ඛුනී මිත්තසන්ථවා;
පොසස්ස භත්ථපාසෙ තු, පාවිත්ති යදි තිට්ඨති.

918.

භත්ථපාසං ඡහිත්වාන, සචෙ තිට්ඨති දුක්කටං;
අරුණුග්ගමනෙ කාලෙ, දුතියා භත්ථපාසකං.

919.

භිත්වා තිට්ඨන්තියා තස්සා, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං;
භිත්වා තිට්ඨති චෙ තස්සා, භොති සඬ්ඝාදිසෙසතා.

920.

නිසින්නාය චතස්සොව, නිපන්නායාපි තත්තකා;
භොන්ති චුත්තජ්ජකාරාව, විඤ්ඤෙය්‍යා විනයඤ්ඤානා.

921.

යාවතතියකෙ චුත්තා, කති ආපත්තියො වද?
යාවතතියකෙ චුත්තා, තිස්සො ආපත්තියො සුණ.

922.

ථුසෙ පාරාජිකාපත්තිං, උක්ඛිත්තස්සානුවත්තිකා;
සඬ්ඝාදිසෙසතා සඬ්ඝ-හෙදකස්සානුවත්තිනො.

923.

අනිස්සග්ගෙ තු පාවිත්ති, පාපිකාය ච දිට්ඨියා;

යාවතතියකෙ තිස්සෝ, හොන්ති ආපත්තියෝ ඉමා.

924.

බාදතො කති නිද්දිට්ඨා, භොජනප්පච්චයා කති?
බාදතො පන තිස්සොව, පඤ්ච භොජනකාරණා.

925.

ථුල්ලච්චයං මනුස්සානං, මංසං බාදති, දුක්ඛං;
සෙසකානං තු, පාවිත්ති, ලසුණං භක්ඛයන්තියා.

926.

අවස්සුතස්ස පොසස්ස, භත්ථතො හි අවස්සුතා;
ගහෙත්වා භොජනං කිඤ්චි, සබ්බං මංසං අකප්පියං.

927.

විඤ්ඤාපෙත්වාන අත්තත්ථං, ගහෙත්වා භොජනමිපි ව;
ලසුණමිපි ව මිස්සෙත්වා, එකතප්ඤ්ඤාභරන්තියා.

928.

ථුල්ලච්චයඤ්ච පාවිත්ති, පාටිදෙසනියමිපි ව;
දුක්ඛං ගරුකඤ්චාති, පඤ්ච ආපත්තියෝ සිග්ගං.

929.

ඔලොකෙන්තස්ස නිද්දිට්ඨා, කති ආපත්තියෝ වද?
ඔලොකෙන්තස්ස නිද්දිට්ඨා, එකාපත්ති මහෙසිනා.

930.

දුක්ඛං රත්තවිත්තෙන, අඬගජානං පනිත්ථියා;
ඔලොකෙන්තස්ස වා චුත්තං, මුඛං භික්ඛං දදන්තියා.

931.

කති උක්ඛිත්තකා චුත්තා, සම්මාවත්තනකා කති?
තයො උක්ඛිත්තකා චුත්තා, තෙවත්තාලීස වත්තනා.

932.

අදස්සනප්පට්ඨකමමෙ, ආපන්නාපත්තියා දුචෙ;
එකො අප්පට්ඨිස්සග්ගෙ, පාපිකාය ව දිට්ඨියා.

933.

කති නාසිතකා චුත්තා, කතීනං එකවාචිකා?
තයො නාසිතකා චුත්තා, තිණ්ණන්තං එකවාචිකා.

934.

මෙත්තියා දූසකො වෙව, කණ්ටකොති තයො ඉමෙ;
ලිඬගසංවාසදණ්ඩෙහි, නාසිතා හි යථාක්කමං.

935.

එකුපජ්ඣායකෙනෙව, එකෙනාවරියෙන ව;
ද්වෙ තයො අනුසාවෙනුං, වට්ටතීති ව නිද්දිසෙ.

936.

ඤ්ඤාතියා කප්පනා වෙව, තථා විජ්ජකතම්පි ව;
අතීතකරණඤ්ඤාතියා, තයො කම්මස්ස සඬගහා.

937.

ඤ්ඤාතියා කප්පනා නාම, “දදෙය්”ච්චෙවමාදිකා;
“දෙති සඬසො, කරොති”ති, ආදි විජ්ජකතං සියා.

938.

“දිත්තං, කතං” පනිච්චාදි, අතීතකරණං සියා;
සඬගස්සන්ති හි සබ්බානි, කම්මානෙතෙහි තිහිපි.

939.

සඬසෙ සලාකගාහෙන, කම්මෙනපි ව කෙවලං;
කාරණෙහි පන ද්විහි, සඬසො හිජ්ජති, නඤ්ඤාතියා.

940.

සඬසහෙදකහික්ඛුස්ස, තස්ස පාරාජිකං සියා;
අනුචත්තකහික්ඛුනං, ථුල්ලච්චයමුදිරිතං.

941.

පයුත්තායුත්තවාචාය, කති ආපත්තියො ථුසෙ?
පයුත්තායුත්තවාචාය, ඡ පනාපත්තියො ථුසෙ.

942.

ආජීවහෙතු පාපිච්ඡො, ඉච්ඡාපකතමානසො;
අසන්තං උත්තරිං ධම්මං, උල්ලපන්නො පරාජිතො.

943.

සඤ්ඤාතියා සමාපන්නො, තථා සඬසාදිසෙසනා;
යො තෙ වසති ආරාමෙ, වදං ථුල්ලච්චයං ථුසෙ.

944.

විඤ්ඤාපෙත්වා පඤ්ඤාතියා, හොජනං භික්ඛු භුඤ්ජති;

පාවිත්ති භික්ඛුනියා වෙ, පාට්ඨෙසනියං සියා.

945.

විඤ්ඤාපෙත්වාන සුපං වා, ඔදනං වා අනාමයො;
භික්ඛු භුඤ්ජති වෙ තස්ස, හොති ආපත්ති දුක්කටං.

946.

දසසතානි රත්තීනං, ඡාදෙත්වාපත්තියො පන;
දස රත්තියො වසිත්වාන, මුච්චෙය්‍ය පාරිවාසිකො.

947.

පාරාජිකානි අට්ඨෙව, තෙවීස ගරුකා පන;
ද්වෙවෙයවානියතා වුත්තා, බුද්ධොදිච්චබන්ධුනා.

948.

නිස්සග්ගියානි වුත්තානි, ද්වෙවත්තාලීස හොන්ති හි;
හොන්ති පාවිත්තියා සබ්බා, අට්ඨාසිතිසතං පන.

949.

පාට්ඨෙසනියා වුත්තා, ද්වාදසෙව මහෙසිනා;
වුත්තා පන සුසික්ඛෙන, පඤ්චසත්තති සෙබ්බියා.

950.

පඤ්ඤත්තානි සුපඤ්ඤෙන, ගොතමෙන යසස්සිනා;
භවන්ති පන සබ්බානි, අඩ්ඨුඩ්ඨානි සතානි හි.

951.

යො පනෙතෙසු වත්තබ්බො;
සාරභූතො විනිවිඡයො;
සො මයා සකලො වුත්තො;
සමාසෙනෙව සබ්බථා.

952.

මයා සුට්ඨු විචාරෙත්වා, පාලිඅට්ඨකථානයං;
කතත්තා ආදරං කත්වා, උග්ගහෙතබ්බමෙවිදං.

953.

අත්ථෙ අක්ඛරබන්ධෙ වා, විඤ්ඤාසස්ස කමෙපි වා;
කඬ්ඛා තස්මා න කාතබ්බා, කාතබ්බා බහුමානතා.

954.

සඋත්තරං යො ඡානාති;

විනයස්ස විනිවිජයං;
නිස්සයං සො විමුඤ්චිත්වා;
යථාකාමඤ්ඤාමො සියා.

955.

නිස්සයං දාතුකාමෙන, සවිහඩ්ගං සමාතිකං;
සුට්ඨු වාචුග්ගතං කත්වා, ඤත්වා දාතබ්බමෙවිදං.

956.

ඉමං පඨනි චිත්තෙනි, සුඤ්ඤානි පරිපුච්ඡති;
වාචෙනි ච පරං නිව්චං, අත්ථං උපපරික්ඛති.

957.

යො තස්ස පන භික්ඛුස්ස, අත්ථා විනයනිස්සිතා;
උපට්ඨහන්ති සබ්බෙව, හත්ථෙ ආමලකං විය.

958.

ඉමං පරමමුත්තරං උත්තරං;
නරො හමතසාගරං සාගරං;
අබුද්ධිජනසාරදං සාරදං;
සියා විනයපාරගො පාරගො.

959.

අතො හි නිව්චං ඉමමුත්තමං තමං;
විදුය සික්ඛෙ ගුණසංහිතං හිතං;
නරො හි සක්කච්චවජ්ජරතො රතො;
සුඛස්ස සබ්බඤ්ඤාකම්මදං පදං.

960.

විනයෙ පටුභාවකරෙ පරමෙ;
පිටකෙ පටුතං අභිපත්ථයතා;
විධිතා පටුතා පටුතා යතිතා;
පරියාපුණ්ණතබ්බමිදං සතතං.

නිගමනකථා

961.

රචිතො බුද්ධදත්තෙන, සුද්ධචිත්තෙන ධිමතා;
සුවීරට්ඨිතිකාමෙන, සාසනස්ස මහෙසිනො.

962.

අන්තරෙන්නත්තරායං තු, යථා සිද්ධිමුපාගතො;

අත්ථතො ගත්ථතො වෙව, උත්තරොයමනුත්තරො.

963.

තථා සිජ්ඣන්තු සඬ්ඤජා, සත්තානං ධම්මසංයුතා;
රාජා පාතු මහිං සම්මා, කාලෙ දෙවො පවස්සතු.

964.

යාව තිට්ඨති සෙලින්දො, යාව චන්දො විරොචති;
තාව තිට්ඨතු සද්ධම්මො, ගොතමස්ස මහෙසිනො.

965.

බන්තිසොරච්චසොසිලා-බුද්ධිසද්ධාදයාදයො;
පතිට්ඨිතා ගුණා යස්මිං, රතනානිව සාගරෙ.

966.

විනයාවාරයුත්තෙන, තෙන සක්කච්ච සාදරං;
යාවිතො සඬ්ඤපාලෙන, ථෙරෙන ථීරචෙනසා.

967.

සුචිරට්ඨිතිකාමෙන, විනයස්ස මහෙසිනො;
භික්ඛුනං පාටචත්ථාය, විනයස්ස විනිවිජයෙ.

968.

අකාසිං පරමං ඵතං, උත්තරං නාම නාමතො;
සවතෙ සාදරං කත්වා, සික්ඛිතබ්බො තතො අයං.

969.

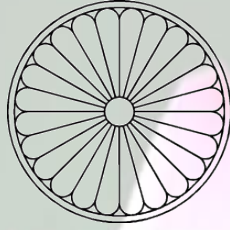
පඤ්ඤාසාධිකසඬ්ඤානි, නවගාථාසතානි හි;
ගණනා උත්තරස්සායං, ඡන්දසානුට්ඨුහෙන තු.

970.

ගාථා චතුසහස්සානි, සතඤ්ච උභනච්ඡති;
පමාණතො ඉමා වුත්තා, විනයස්ස විනිවිජයෙති.

ඉති තමබපණ්ණියෙන පරමවෙය්‍යාකරණෙන තිපිටකනයවිධිකුසලෙන
පරමකච්ඡනහදයපද්‍රුමචනවිකසනකරෙන කච්චරචසහෙන
පරමරතිකරවරමධුරචචනුග්ගාරෙන උරගපුරෙන බුද්ධදත්තෙන රචිතො
උත්තරවිනිවිජයො සමත්තොති.

උත්තරවිනිවිජයො නිට්ඨිතො.

සබ්බදාතං ධම්ම දාතං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතීං ධම්ම රතීං ජිනාති
තණ්හාක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං ධුත්ථිච්ඡන්දයං;
ධම්මං ධුත්ථස්සරං නික්ඛු - සද්ධම්මා හ පරිනායති.

(ධම්මපදය නික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පතොසො සුගතාප්පසන්ථො,
තරණීච සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීනි අමස්සනීයෙතා,
රසො රසානං පරමො තිලොක්ක.

මහාගඳො මච්චුපරා පහානො,
සබ්බිනිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බන්ති දානෙත ච කප්පරුක්ඛො,
චිත්තාමනී අද්දසටොච ධම්මො.

ධම්මං විනා තන්ති ජිනාච මානා,
තමෙව තාණං සරණං පනිට්ඨා;
තස්මා හි තො කිච්චමඤ්ඤප්පනාය,
සුඤ්ඤාච ධාරෙච වරාච ධම්මෙ.

(භස්වාහිනී)

චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම උත්තම පිණිසයි.....